

༣༣། །འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཚོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲན་ཆ།

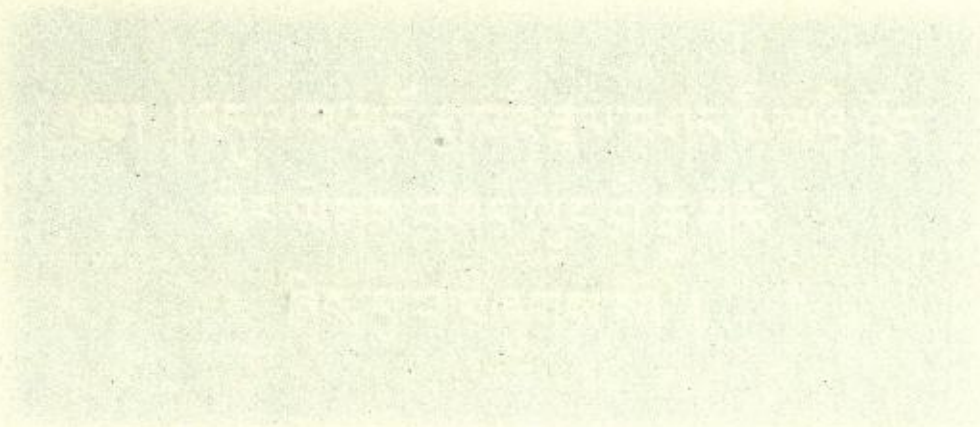
ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་ལྷ་བ་ཞེས་པ་པུ་བཟང་པོ།

ཨ་མ་གཙུག་ནང་བརྟན་དཔེ་རྩིས་མཚོ་ལ་བརྟུ་བློག་ན་རྒྱུ་ག་ཁང་།

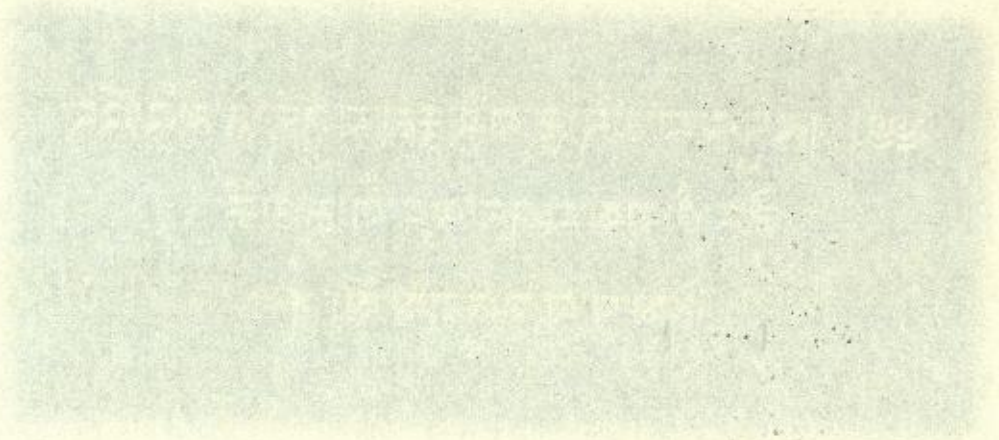

༡༡། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
 ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱ་མཚོ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་མཚོ་སྣ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

གངས་ཅན་ཁྱད་ཅོར་དཔེ་ཚོགས། བོད་ཐེང་བརྒྱ་དང་སོ་བཞི།

מחלקת הספרים והכתבים

מחלקת הספרים והכתבים

གྲུང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་པའི་ཕྱིར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལེར། བ་སྤྱེལ་ཆུན་དང་། མ་བྲག་སྤོན་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ལྟ་
མེན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་བྱས་གཏོད་ཐུས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཆེན་བཙུན་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོད་ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་ལུས་གིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་ལུས་པ། ཆེས་ངོ་མཆར་མད་དུ་
བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྒོལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་
ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཁྱེ་བཅན་གྱིས་
བསམ་ལས་སུ་སད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་མེ་དང་། རྒྱ་བསྐྱར་སྒོལ་བྱ་ཐོག་མར་
བཙུགས་ནས་སྤོ་རིག་བཀྲ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
རིག་པ་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་སྤྱིར་བཏུང་སྤྱི་ཆོགས་ལྗོངས་འདིར་དར་སྤེལ་མཛད་དེ། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱུའི་སྤྱོད་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལུལ་ཁམས་
འདིར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེད་
ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བྱེད་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཅུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆོ་གང་ངལ་བ་བསྟེན་ནས་བཀྲའ་སྤྱང་གྲུང་བཀྲའ་བར་དཀར་
བས། བོད་ཁུལ་གྱི་གསུང་རབ་གྲིགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་

དཔངས་ལའང་སྒྲིངས་པ་སྟེར་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་འུད་དུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་སྒྲིངས་
 པའི་ནད་བརྒྱ་འཛམས་པའི་སྒྲན་མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
 སུ་ཤོག་བྱ་སྒྲུམ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྒྲི་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྒྲིང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྒྲོ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བཙོན་པ་དང་། དུམས་དང་སྟོང་
 རྗེས་རྒྱད་དུ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟོན་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་
 འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སུ་འང་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱུ་ལ་
 གནས་པའི་མིའདྲ་འབྱོར་རིག་གསུམ་སྒྲི་དང་། ཡར་སྒོས་ཚན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་
 གྲགས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒོ་བ་སྟོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་
 ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྒྲི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་སྟོང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྟེ་ཡོན་དུ་ཡུལ་ན་ཡར་བྱུ་ཐབས་བྲལ་བའི་
 གངས་སྒྲིངས་ཀྱི་ཁྱད་ལོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྩ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
 ཡུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་རྒྱས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོད་
 བས་སྟེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེར་དུ་སྟོག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
 ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་སྟབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྗེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྒྲིང་བྱེད་
 དགོས་སྟེན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྒྲན་ལམ་དུ་བསྐྱར་མ་བྱུང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་
 བཞིན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉན་ཚབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་ས་སྟེར་དུ་ཅ་བསྟག་
 མི་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྒྲིང་གནད་འཁེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་
 མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུལ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་
 བུང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བསྟུ་སྟོགས་སྒྲིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཚན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཅུགས་ནས་ད་བར་

བཀྲ་བྱ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ནས་སྤྱོད་མོད་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྷག་
 ཙམ་བཏང་སྟེ་དཔེ་དཀོན་སྤྱོད་དང་། དེར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་བའི་ཉེར་མཐོང་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 རྩལ་ཞོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོག་གསུམ་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་པན་པོད་འཕྲེང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེ་བ་པར་སྤྱོད་ཟེན་
 པ་དང་། དཀོན་སྟེ་དང་། སྤྱོད་ཆོག་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཁྲི་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་ཆོད་ཁྲི་པ་ཉེ། རྒྱལ་བསྟན་ལ་སྤྱོད་
 རྒྱུ་དང་རིས་མེད་མེར་སྤྱོད་ཐོས་བསམ་ཙན་རྣམས་གྱི་སྤྱོད་ཆོད་ཐབས་ཁྲི་པ་སྤྱོད་ཆོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་དོས་ཆོད་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆོད་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 བས་གཟིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྷ་ལ་ཡངས་གིང་། ལྷག་བསམ་
 དུང་ལྷ་དཀར་པའི་སྤྱོད་ཆོད་དུ་མས་དོས་ཆོད་ལས་ཀར་གདེང་འཛིན་ཆོད་མེད་དང་། མ་ཞོར་ལམ་
 སྟོན། མ་དཔེ་མཐོང་འདོན་གནང་བ་སོགས་གྱིས་མཛོན། ང་ཆོད་ལྷ་པ་བྱ་འདེགས་གྱིས་ལྷ་པ་མེད་རྒྱལ་
 སྤྱོད་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སྤྱོད་ཡོད་རངས་དང་། སྤྱོད་དབུས་ནས་སྤྱོད་ཆོད་ཆེ་ཞེས་ཁྲི་པ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུང་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུལ་གཙོ་བོར་བྱུང་བའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོད་པ་ཁག་དང་། སྤྱོད་བྱ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཐོང་བའི་རིག་གཞུང་དག་གྱང་རིམ་བས་བར་སྤྱོད་ཁྲི་པ་ལྷ་པ་མེད་པ་ལྷ་པ་མེད་པ་ལྷ་པ་མེད་པ་ལྷ་པ་མེད་པ་
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྤྱོད་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་མཐོང་འདོན་དང་། ང་ཆོད་ལས་ཀར་
 རྩ་ཆེད་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོད་ལྷག་སྤྱོད་ཆོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཁྲི་པ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བསྟན་ལྷག་ཁང་ནས།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོའི་རྒྱ་བ་ ༥ པའི་ཆེས་མལ།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོའི་ནམ་ཐར། 5

(གསུམ།) ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ། 1

(བཞི།) སྒང་བར་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་པ། 127

༡༽ གསོ་སྤྱོད་གི་གཞི་འཆད་པ། 131

༢༽ དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ། 170

༣༽ དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ། 182

༤༽ སྒ་བརྒྱུད་གི་གཞི་འཆད་པ། 190

༥༽ གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ། 217

༦༽ ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ། 239

༧༽ སྒན་གྱི་གཞི་འཆད་པ། 242

༨༽ ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ། 265

༩༽ སྤྱིར་བཙུག་པའི་གཞི་འཆད་པ། 320

༡༠༽ དུས་དང་དུས་མིན་བསྟུན་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་པ། 369

༡༡༽ ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་པ། 373

༡༢༽ ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་གཞི་འཆད་པ། 378

༡༣༽ ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ། 386

ཁ་ཆ་ལྟ་པ་

197	འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།	390
198	ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་པ།	395
200	གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།	428
201	མཐུག་བསྟུ་བ།	446
202	པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་པ།	450

161	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།	390
171	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་པ།	395
181	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།	428
191	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ།	446
201	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་པ།	450
211	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།	390
221	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་པ།	395
231	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།	428
241	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ།	446
251	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་པ།	450
261	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།	390
271	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་པ།	395
281	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།	428
291	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ།	446
301	ཁ་ཆ་ལྟ་པ་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་པ།	450

མཛད་པ་པོའི་ནམ་ཐར་སྤྲིང་བསྟུ་ས།

༡༡། །འདུལ་བ་འབྱུང་སྤེའི་མངའ་བདག་མཆོ་སྣ་བ་ཞེས་བསྟུ་གས་པ་འདུལ་འཛིན་མཆོ་སྣ་
 བ་ཆེན་པོ་ནི། མོན་མཆོ་སྣ་སྤྲོད་དུ་སྦྱུ་འབྱུངས། གྱིས་པ་སྦྱ་ཤེས་ཅམ་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་འདུན་
 པ་ཁོ་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ལས་གྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་
 དུ་མི་འགོ་བ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཆེ་སྒྲ་མའི་དུང་དུ་འགོ་བཟུང་ནས་སྦྱས་
 བཀའ་གྲུང་མ་ཐུབ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པའི་ཐད་དུ་བྱོས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་། ཆོག་ས་
 སྣ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་པ་མཛོས་ཏེ་མཆོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བདག་ས། དུས་དེའི་ཆེ་པརྒྱ་
 ཏེ་མཁས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རང་ཤུགས་གྱིས་བྱུང་བས་སྤེ་སྦྱོད་འཛིན་པ་སྒོ་བྱོས་མེད་
 གའི་སྦྱེ་བར་གྲགས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་བསམ་སྦྱོར་གཉེས་
 གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེན་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་གཡེ་མོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་
 ནམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། བྱུང་པར་དུ་འདུལ་བ་ལུང་སྤེ་བཞེ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བཛྲོད་བྱའི་དོན་གཅིག་དུ་བསྟུ་ས་པ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་
 སྦྱ་ཚུད་པར་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་ཆེན་པ་ལ་མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་མཁན་སྒོ་བ་
 དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབུས་སུ་བསྐྱེན་པར་ཐོགས་ཏེ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་
 ཆོས་ཞིབ་པར་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་ལྟར་ཐུག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་པས་འཕགས་པ་ནི་བར་ལའོར་
 སྒྲར་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་བྱོན་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་
 ཆེན་པ་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 སྦྱ་སྦྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉེས་གྱི་ལམ་སྒོལ། དཔལ་ཨ་ཏི་ཤས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གསལ་

བར་མཛད་པའི་མན་ངག་བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་བཀའ་གདམས་གཞུང་པའི་བཤད་སྲོལ་
 ལྟར་མཐའ་དག་པར་གསན་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་གདེང་ཐོབ་པར་མཛད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་གསུང་
 རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་པ་ཉིན་པར་མཛད་པར་མ་ཟད་མི་ལམ་སྦྱ་མའི་ནམ་ཐར་
 འབྲོངས་པས་མཚན་མོ་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ལ་འདུལ་བ་གསན། རྒྱལ་
 སྐུ་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སྦྱོད་འཕུག་གསན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་མངོན་པ་མཛོད་གསན། སྟོབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲང་པོ་ལ་ཆད་མའི་མདོ་གསན། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་ནམ་འབྲེལ་
 སོགས་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་གསན། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལ་གསང་འདུས་གསན། རྗེ་བཙུན་
 བུམས་པ་མགོན་པོ་ལ་མངོན་ཏྲིགས་རྒྱན་གསན་པར་གྲགས། དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོལ་
 དུ་བྱོན་ཞིང་། ལྷག་པར་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 སྒྲུང་ནམས་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོས་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་བསྟུས་པ་ཞིག་ཚུམས་ཤིག་ དེ་ལ་ཐོས་བསམ་
 བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དེད་ཀྱིས་བཞེན་སྦྱོང་ངོ་ཞེས་བསྟུལ་ཞིང་། དགེ་འདུན་མང་པོས་གྲ་སྟོར་
 གྱི་གདན་སར་འབྱོན་དགོས་པར་བསྟུལ་ཏེ་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་གྲ་སྟོར་གྱི་སང་གའི་ཁྱིལ་བཞུགས་
 ཏེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ནམས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་ལུང་སྡེ་བཞིའི་གནད་ཀྱན་བསྟུས་
 པ་འདུལ་བའི་མདོའི་ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་
 ཀྱིས་ཆོས་འདི་ལ་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པུར་བརྩམས་མ་ཐག་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་སྟེགས་
 བམ་གདན་དངས་ཏེ་སྦྲར་ཡང་ལན་གཉིས་པ་བརྩམས་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ལམ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་དོ། །བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་འདི་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཏོ་བའི་ནཱ་ཐར་ལྟར་སྦྱོས་པུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་སྦྱར་ནི་འཆད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སློབས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱི་ལྟར་
 དུ་གསང་སྤྲུགས་ལ་དམ་དོག་ཆེ་བར་མཛད་ཀྱང་ནང་དུ་རང་ཉིད་སྤྲུགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱིན་
 པ་མངའ་བས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་མི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་
 མི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་བཞོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་བྱང་ལེམས་ལས་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་སྤུལ་བསྦྱར་སྤྲོ་ཆོགས་ནུས་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཚུལ་
 ཟུར་ཙམ་ནི་སྤར་སློབ་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་དོན་
 གཉིས་བཞེས་པའི་ཆོ་དགོ་འདུན་ནཱས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་གྲ་སྟོར་གྱི་གདན་ས་མོན་
 ག་པ་ལ་གདན་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སློབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་སྤྲུལ་བྱ་བོ་རང་གི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་མངའ་གསོལ་བ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 མོན་ག་པ་ཆེན་པོའོ།

ཞེས་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོའི་ནཱ་ཐར་ཁྱད་ས་ལྟར་རགས་ཙམ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་ནཱས་
 ཀྱིས་མཁྱེན་ཆེད་ལམ་རིམ་གྲ་མ་བརྒྱད་པའི་ནཱ་ཐར་ལས་ཆན་འབྱས་གྱི་ཚུལ་དུ་འདིར་བཞོད་པ་ལགས།

一、凡我中華人民，皆應遵守法律，不得有違。法律者，國家之命脈也，人民之保障也。若法律廢弛，則國家亂，人民苦。故凡我國民，不可不察。

二、法律之設，旨在保護人民之權利，維護社會之秩序。若有人違法，則法律必嚴懲不貸。此乃法治之精神，亦為文明之標記。

三、法律面前，人人平等。無論貧富貴賤，皆應受法律之約束。不可因地位高貴而凌駕法律之上，亦不可因地位卑微而受法律之不公。

四、法律之權威，在於其強制力。若法律無威，則民無所畏。故政府應嚴厲執法，絕不姑息違法行為。

五、法律之生命，在於其公正性。若法律不公，則民不心服。故立法者應秉公執法，不偏不倚。

六、法律之基礎，在於人民之信賴。若人民不信法律，則法律必廢。故政府應加強法律宣傳，提高人民之法律意識。

七、法律之保障，在於司法獨立。若司法受干涉，則法律必廢。故應確保司法機關之獨立性，不受任何不當之干預。

八、法律之進步，在於不斷完善。社會在變，法律亦應隨之而變。故應定期修訂法律，以適應社會之發展。

九、法律之實施，在於全民參與。法律不僅是政府的責任，亦是每個公民的責任。應鼓勵公民積極參與法律之制定與實施。

十、法律之尊嚴，在於其不可侵犯性。任何個人或組織，均不得凌駕法律之上。若有人挑戰法律之尊嚴，則必受法律之制裁。

十一、法律之力量，在於其能改變社會。通過法律之實施，可消除陋習，建立良風。此乃法律之偉大使命。

十二、法律之光榮，在於其能維護正義。正義者，法律之靈魂也。若法律不能維護正義，則其將失去存在之價值。

十三、法律之智慧，在於其能解決問題。社會有難題，法律有良方。應善用法律之智慧，解決社會之各種問題。

十四、法律之榮耀，在於其能塑造未來。通過法律之實施，可塑造一個公平、正義、和諧之社會。此乃法律之最高榮耀。

十五、法律之希望，在於其能創造美好。美好之生活，需要法律之保障。應以法律為基礎，創造一個美好之未來。

༡༡། །འདྲེལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ནམ་མཁའ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་མཁའ་
ལུང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

(གསུམ།) ཞུ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བསྟན་པ།

༡༢། །དེ་ལྟར་དག་སྒོང་ཡ་མའི་ནམ་མཁའ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བསྟན་ཟིན་ནས། ཞུ་བའི་སྐབས་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་སོ་སོའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ།

གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་ཕྱི་ནས་མཁའ་པའི་འཐད་པ་དང་། རང་
བཟོའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ལུང་གང་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་
བུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དགོས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་
པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་བསྟན་པའི་དོན་དོ།།

དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཁ་ལས་ཉི་མར་ལའོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ལྷང་བའི་མཚན་ཉིད་ནམ་པ་
གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཡམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་སྤྱིར་
བསྟན་པ་འོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ ཁའི་དང་པོ་ནི་སོ་སོ་ཆད་དོ་ཞེས་པ་འཇམ། ག་ག་ནི་བཞི་ལ་མ་གཞི་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ། གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་ཅིག་ཅར་ནམ་པར་མཁའ་ཟིན་
དོ། །སྤྱིར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་མན་ཆད་དུ་ནམ་པར་མཁའ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་
ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ལ་འཕེབས་ཐུང་ཡིན། ནམ་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་
པའི་འོག་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཉིད་བཞེད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཁ་ལས་ལན་འདེབས་

དངོས་སུ་གསུངས་པས་ཚིང་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་དེ། སྤྱིར་བཏགས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། རྣམ་
 འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བསྟན་པ་མི་འབྲང་པར་བཤལ། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་པས་ཡི་གེ་རྟུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་མདོ་རྩ་བའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པོ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་སྤྱིར་བཏགས་བཅོས་དང་
 འགལ་ཏེ། སྤྱིར་བཏགས་བཅོས་ལས། གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྩ་མཚན། གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་རྟུང་
 ངས། །ཡང་ན་མཚོད་འོས་སྟོན་ལ་སྤྱར། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་བཅོས་
 ལས་བཤད་པ་དེ་ནི། རྩ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་རྣམ་
 འབྱེད་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་ལ། ཞུ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན་
 པས། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བསྟན་པའི་འོག་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་བསྟན་པ་དེ་ཤིན་དུ་འབྲང་དེ། ཁྱེ་ཀ་ལས་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་ཤན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་ཞེས་ལེའུ་ལོགས་ཤིག་དུ་ལུང་ལས་མ་གསུངས་པས། རང་བཟོའི་ཉེས་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏགས་ལ་མདོ་ཐུན་མོང་བ་དུག་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལས། རྩ་བ་གཤག་
 པ་བས་བཟང་པོ་དང་ཞེས་དང་། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། མི་ལ་དུད་འགོ་ཡང་
 ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་གསུམ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་ལ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཚོས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་མདོ་གཞན་
 རྣམས་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་བསྟུས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྔ་མ་གཉིས་ནི་ལུང་རྣམ་
 འབྱེད་དུ་ཆ་གཉིས་བསྟེན་བའི་སྐབས་ལས་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་མོད་པ་དང་རིན་མཉམ་
 པ་དང་དཀར་པོ་དང་འཁོབ་བལ་དཀོན་པ་དང་རིན་ཆེ་བར་གྱུར་ན་རྩུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེའི་འོག་མ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རིག་པ་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་བསྟུགས་པའི་
 སྐབས་སུ་དུད་འགོ་མོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་བསྟུས་སོ། །དེའི་འོག་མ་ནི་ལུང་འདུལ་

བྱེད་ལས་ལཁྱིག་ཆིག་སྤྱི་བའི་སྐབས་ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་ལ་སྤྱིས་ན་སྤོམ་པོ་འོ།།
 རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱིས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུས་
 སོ།། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་
 སྤྱང་ཡང་། ལོ་དུག་གི་སྟན་དང་མགོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་དྲི་ཀས་ལུང་
 ཞུ་བ་བྱངས་སུ་བྱངས་སོ།། ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ ཞུ་བར་མ་གསུང་
 ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་། སྤྱི་བའི་གཞིའི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་འོངས་པ་
 ཞིག་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྤྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་བཞིན་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཞུ་བ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་
 སློང་དེ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ལ་དེའི་མཆན་འཕྲོས་དེ་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ན་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མ་ལས་ནི་འབྱུང་གི་ཞེས། གསུངས་པ་བསྟུས་དེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ཀྱང་ དགེ་སློང་གིས་
 ཉེས་པ་བྱན་མོང་མིན་པ་ལྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྤྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་པར་འོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་
 མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་མཆན་འཕྲོས་པའོ།། ཡང་དགེ་སློང་མ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྟེ་ཐ་བྱུང་བ་མ་བཤགས་ཤིང་
 སྤྱིར་བཅོས་མ་བགྱིས་ཀྱང་འོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ་ཡོད་དེ་མཆན་འཕྲོས་པའོ།། ཞེས་ གསུངས་
 པའོ།། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱིས་མདོར་བསྟུས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་
 བུན་ཆོག་ལས་བསྟུས་དེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ནི་ལུང་བུན་ཆོག་ལས་གསུངས་
 པས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟུས་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་ཆོག་ལས་བསྟུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དོ།།

དང་པོ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་

ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 དེ་འབྲིག་ཆེག་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། བསྟན་བཀུར་བསྟན་གས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མཆན་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་མདོར་
 བསྟུན་སྤྱིར་ཏེ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མདོ་འདི་ནི་འབྲིག་ཆེག་སྤྱོད་
 དང་བསྟན་བཀུར་བསྟན་གས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་བསྟུན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྟན་བཀུར་བསྟན་གས་པ་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་གཏན་ནས་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱུ་ཀ་ལས་བསྟན་བཀུར་བསྟན་གས་པ་འདི་ལ་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་འདིར་
 གཞུང་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ལས་ཞེས་འབྲིག་ཆེག་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འབའ་
 ཞིག་ལུང་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆེག་ཆོགས་བསྟུང་བ་ནི།
 ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྩན་སྤྱོད་པའི་ཕམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་བྱ་ཅད་གྲུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་
 ལ་རེ་རེ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་ཆེག་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གསུམ་
 པ་ཆེག་ཆོགས་བསྟུང་བ་དང་མདོར་བསྟུན་ཏོགས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ནི། ཆེགས་
 རྩ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་པའི་ནམ་འབྱེད་
 ཀྱི་ཞུ་བ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པ་ཡན་ཆད་ལུང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩན་སྤྱོད་
 པའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བརྒྱ་ཅད་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་བསྟུང་ཆེགས་གཅིག་པ་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པར་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལས། འདིར་ཆེག་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་
 བྱེད་། བཞི་བརྒྱ་ཅད་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྟུན་སྤྱིར་ཏེ་ ཆེག་སྤྱོད་མར་

སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་ཡང་རོ།། སྤྱིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ་སྤྱིར་བཏགས་པའི་བསྟན་པའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བཏགས་གྱི་སྒྲ་ལག་པ་དང་།
ཡན་ལག་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་ལྷགས་སོ།། དང་པོ་སྤྱིར་བཏགས་གྱི་སྒྲ་ལག་
པ་ལ་གསུམ་ལས། མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་སྟེ། མདོ་དང་པོ་
ལྟ་བུ་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པའོ། །སྟོན་གྱིས་
མ་བསྟན་པའི་ལྷུང་བ་ནི་བཞགས་པ་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པས། སྤྱིར་བཏགས་པའི་ཐབས་ཡོད་ལ་སྤྱིར་མ་བཏགས་ན་ཡང་ཉིས་
བྱས་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དགེ་སྟོང་ལས་པར་ལྷུང་བས་ལྷུང་བ་སྤྱིར་མ་བཏགས་པ་ལ་ནི་ཉིས་མེད་དོ་ཞེས་སོ།། ཡལ་
ཆེར་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དག་
བཅོམ་ཐོབ་པ་བདེན་སྟེ་ལྷུང་བྱེད་དང་ལས་གྱི་གནས་ནས་མ་སྒྲས་པར་འཕྱོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་
ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་པར་ཡལ་ཆེར་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། སྤྱིར་བཏགས་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་
བས་ན་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། མགྲུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རིག་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རོ། །སེན་མོ་དང་སོ་དང་
ག་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྤྱད་ག་ནི་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །དེ་ནི་སྟོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མདོ་རྒྱལ་ནི་སྤྱིར་བཏགས་གྱི་ཞར་
ལ་བྱུང་བའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་འགྱུར་གྱི་ཡན་ལག་
དང་། དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེན་ནམ་
དག་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་འདིས་ཀྱང་འགྱུར་ཞེས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་
འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུན་

མོང་གི་ཡན་ལག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གོ། འདྲ་པོ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་
 ལག་བསྟེན་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྤྱིས་ལ་མ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞིའི་
 ཡན་ལག་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་གོ། འདྲ་པོ་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་སྟོག་གཅོད་པམ་པའི་གཞི་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཀྱན་སྦྱོང་སྦྱོ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་
 པས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། འདྲ་ཡང་གཞི་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའོ། འདྲ་ཡང་སེམས་ཅན་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་པམ་ལྟ་བུ་དང་
 པོ་གཉིས་སོ། །སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་མི་ལས་གྱུར་པ་
 དང་། དུད་འགོ་ལས་གྱུར་པའོ། །མི་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་བཅས་པ་
 མེད་དོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། འདྲ་
 པོ་ནི། སྟོག་གཅོད་པའི་པམ་པ་སྟེ། རང་གིས་ཀྱང་གཞན་རྒྱུད་ལ་པམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་
 རུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚན་པ་དག་སྟེ། བ་སྟོང་དང་ལྷན་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་
 དང་། བསྟེན་པར་མ་ཚུགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། བསྟེན་པར་ཚུགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་
 པ་གསུམ་དང་། དགེ་སྦྱོང་པས་བསྐྱེད་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ག་དང་། དགེ་སྦྱོང་པས་བསྐྱེད་
 པ་བཅུ་བཞི་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷ་སྤྱིས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དང་། བྱིས་པས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་སོ། འདྲ་ལ་བཞི་སྟེ་བྱིས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དང་བྱིས་པ་པོས་བསྐྱེད་
 པ་ དམག་ལྷུང་གསུམ་རྒྱན་མ་དང་འགོ་བ། བཞི་དང་། བྱིས་པ་པོས་བསྐྱེད་པ་ ཆོས་སྟོན་ལས་འགོ་

གཉིས། དང་། བོ་མོ་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ ཉལ་ཤོམ། གཉིས་སོ། །གཞི་དུད་འགོས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་དུད་འགོ་འདེབས་སྤྱོད་གསོད་གསུམ་མོ། །གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་འོ། །དང་
 བོ་ནི་ས་ཤོ་བ་དང་མེ་ལ་རེག་པ་དང་རྩ་ལ་བྱས་བྱེད་པ་དང་། རྩ་ལ་ཅི་བ་སྤྱི་བཞི་འོ། །རྩུང་
 ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱེད་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ས་བོན་འཛམས་པའི་སྐབས་སུ་རྩུང་
 དང་ནི་མ་ལ་འཛེག་པས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞི་འི་
 ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་བསྐྱེད་པ་ཚན་པ་ལྔ་སྟེ། གནས་ལས་
 གྱུར་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ག་དང་། ཟས་ལས་གྱུར་པ་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་། སྤོང་སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། རྩུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྔ་འོ། །
 གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཀུན་སྣང་ངོ་། །དང་པོ་ནི་
 རེས་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་གཞི་འི་ཡན་ལག་གི་ནམ་པ་མ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་ རེ་ཡང་
 ཡིད་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། རུང་སྟེ། འདུ་ལ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་འདུ་
 ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱད་ན་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞི་འི་
 ཡན་ལག་གི་ནམ་པ་དོར་བའི་ཡིད་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ནམ་
 པ་དོར་ཏེ། འདི་མཐོ་ཡོར་ཡིན་ནམ་སྤྱོད་དུ་མ་ཡིན་སྟེ་འདུ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བ་ལྔ་བྱེད་འོ། །ཀུན་
 སྣང་ལ་གསུམ་ལས། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་སྣང་ནི་བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་བཏགས་ཏེ། རིགས་འབྱེད་པའི་ཀུན་སྣང་ནི། རེ་འི་ཆ་ནི་རེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་
 པས་བཏགས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཀུན་སྣང་ནི་རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་
 པས་བཏགས་ཏེ། རེ་ལྟར་ན་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་རྩུང་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ག་གི་

སྐབས་སུ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་གསུམ་ལྔ་ལོན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་
ཀུན་སྒྲོང་ཆོས་གཉིས་ལྔ་ལོན།

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བ་རང་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་།
གཞན་ལ་བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྦྱར་བ་ལུས་
ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་ཕམ་པ་དང་པོ་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱར་བ་དག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་
རྩུན་སྦྱིའི་ཕམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱར་བ་ལུས་དག་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ནི་
བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའོ། སྦྱར་བ་ལུས་དག་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་
བྱེད་པ་ཅན་ནི་ཟས་བསོད་པ་དག་གིས་སྒྲོང་ཞིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ།

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། སིལ་བུར་གནས་ཏེ་སྦྱིའི་ཆོས་སུ་འགོ་བ་
གས་ཆུང་ལ། སྦྱིར་བཏགས་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བོའི་ཞེས་
པའི་ རྫོགས་གཅིག་གིས་གཞིའི་ཡན་ལག་བཏགས་ལ། རྫོགས་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་བཏགས་ཏེ།

གསུམ་པ་ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་པ་སྦྱེ་ལུགས་ནི། ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་སྦྱེ་བ་དང་
དུ་མར་སྦྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ནམ་འབྲེད་དུ་བཏགས་ལ། གཉིས་པ་ནི་འདིར་བཏགས་
ཏེ། དེ་ལ་དུག་ལས། བསྐྱབ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་
ལ་ཞེས་སོ། བསྐྱབ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། བཅས་
པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་ཞེས་སོ། ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དད་པས་
ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། གཞི་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་
པ་དང་སྦྱར་བ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་
སྦྱིའི་དོན་བཏགས་ནས་སོ་སོའི་དོན་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྷུང་བ་བསྦྱེད་པ་ཉེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སྦྱིར་

བ་ལུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བ་དད་དུ་སྒྱེ་ལུགས་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་
དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ།།

དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་དང་། བསམ་
པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོགས་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་
དང་། མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་
བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷང་བ་སྡེ་ལྷ་འབྱུང་
རུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཞར་བྱང་དུ་བསྟན་པ་འོ།།

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྡོམ་པ་སྒྱེས་ལ་མ་ཉམས་པའི་སེལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རབ་
བྱང་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་གསུམ་གྱི་ལྷང་བ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་པ་དང་
མ་སྒྱེས་པ་གཉིས་ལྷང་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་སྒྱུའི་དོན་ལ་ལྷ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་དོ་བོ་དང་། སེལ་བ་
དང་། ཅིར་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ལྷང་བ་སྡེ་ལྷ་མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི་བསྟན་རྫོགས་གྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་འོ། །གསུམ་པ་
སེལ་བ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་སྟེ། བསྟན་རྫོགས་གྱི་སྡོམ་པ་མ་སྒྲངས་པ་དང་། སྒྲངས་
ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་སྒྱེས་པ་དང་། སྒྱེས་ཀྱང་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པ་འོ། །བཞི་
པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་སྡོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྒྲངས་པའི་བྱིས་པ་པོ་མོ་ལ་ལྷང་བ་མེད་ལ། སྒྲངས་
ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་སྒྲངས་པ་རབ་དུ་བྱང་བ་ནམ་གསུམ་ལ་ཉེས་བྱས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། འཆབ་བ་ལ་སོགས་པ་གནད་བ་ནམས་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཉམས་པ་དང་

མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅམ་མོ། །དེ་ཡང་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་འཕྲོག་པ་དང་སྒྲོད་པའི་སྐབས་
ལས་བྲིམ་པ་ནམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་ངོ་ཞེས་ལྷུང་མེད་དུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟན་
པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་སྦངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
པ་དང་། ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྦངས་པའི་བྲིམ་པ་ལ་ ལྷུང་བ་མེད་དེ། བཅས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། བཅས་ཀྱང་ཐོག་འཇུག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ནི་ རང་རང་གི་སྐབས་སུ། འོག་དུ་སྟོན་དོ། །གཉིས་
པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཉམས་པ་ལ་དོན་ནམ་པ་བདུན་དེ། གང་ཉམས། གང་གིས་
ཉམས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས། དེས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཅིར་འགྱུར་དང་། དགག་པ་དང་
སྦྱབ་པའི་དོན་དང་། སྦྱབ་བྱེད་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །གང་ཉམས་ན་ལྷུང་བ་ཀུན་དུ་སྦྱོད་
པའི་གང་ཟག་དེ་ཉམས་སོ། །གང་ལས་ཉམས་ན་བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དགོས་པ་སྦྱབ་
རྒྱས་དེ་ལས་ཉམས་སོ། །གང་གིས་ཉམས་ན་ཕམ་པ་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པ་དེས་ཉམས་
སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བར་ཉམས་དེ་ རྒྱ་ཀ་ལས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་
མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་དེ། གཞན་ལུགས་
དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་དེ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་
དགག་པ་དང་། རྒྱ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོགས་སྒྲ་འགོད་པ་ནི། མདོ་སྟེ་པ་ན་རེ། འཆབ་
སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས། ཕམ་པ་བྱུང་ན་སྟོམ་པ་ཀུན་གཏོང་། ཕྱིན་ཆད་
སྟོམ་པ་སྦངས་ཀྱང་མི་སྟོ། །ལྷུང་བ་བཤགས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སོ། །དེ་

ཡང་འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གང་གིས་བྱ་བ་ཅེ་ན། དགེ་སློང་དགའ་
 བ་ཅན་ལ་འཆབ་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་ཡང་པམ་པ་མ་བྱུང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་པམ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྒྲིམ་པ་མ་བཏང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་བཅས་
 བྱར་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་
 དུ་དགེ་སློང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དང་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམར་
 ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་སྒྲོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དེའི་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་སྤྱིར་སྤང་དུ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་པམ་པ་བྱུང་ན་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་བཏང་པར་བྱ་བ་ཅིང་། སྤྱིར་
 བཅས་བྱར་མི་རུང་དུ་བྱ་བ་ཐོ། །འོ་ན་པམ་པ་མ་བྱུང་ན་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པ་འགལ་ལོ་སྦྱུང་
 ན། དེ་ནི་པམ་པའི་སྤྱིར་གཏོགས་པའི་སྒྲིམ་པོ་ཕྱི་བ་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་དགག་པ་ནི་འོད་ལྡན་དུ་ལུང་
 མ་མོ་བྲངས་སུ་བྲངས་པ་ལས་པམ་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། མི་ཆངས་པར་
 སྦྱོད་པ་བྱས་ནས་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་བསྦྱོད་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ན་ནི།
 མཁས་པ་དབྱིག་གཉིན་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་མཁས་
 པ་དབྱིག་གཉིན་ད་ལྟར་བཞུགས་ན་འདྲ་ང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིས་འདི་ཡོད་དེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་སྦྱོང་མས་ཆོམ་
 ཀྱིན་དུག་ཏུ་ ལན་ནའི་བཅུ་པ་མོ་སྤྱད་ནས། འཆི་བར་བྱས་ཏེ། དས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་སྤྱིར་མོ་ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་དས་རྒྱ་བ་བཞིན་འཆར་ཏེ། འཆབ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་སྦྱོང་མ་པམ་པར་བྱར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་པམ་པ་འབྱུང་ན། ལུང་
 ལྡན་ཆོགས་ལས། དགེ་སློང་དགའ་དགེ་སློང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་

སྤྱད་ཀྱང་སེམས་སྤྲད་ཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅའས་པས་འདི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས། ཇི་སྤྱད་
 འཆོའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསོར་
 མི་རུང་གི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས་ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས། དེའི་
 དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྤྱད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཕམ་པ་འཆབ་
 བཅས་བྱུང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་
 པས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་ལ་ནི་འོག་དུ་སྤྱར་བས་པ་དང་སྤྱོགས་གཅིག་དུ་དགག་པ་
 བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤྱར་བས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདོད་པ་འགོད་པ་
 ནི་འཆབ་སེམས་སྒྲིས་ན་སྤྱར་མ་དང་མཐུན་ལ། འཆབ་སེམས་མ་སྒྲིས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་
 ལུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱར་རུང་ཞིང་བྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པ་ལེན་ན་ཡང་སྒྲུའོ། །འཆབ་སེམས་སྒྲིས་
 རུང་མ་སྒྲིས་རུང་ཕམ་པ་བྱུང་བས་སྒྲོམ་པ་གཏོང་སྟེ། ཞུ་བ་ལས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
 པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས་སམ། བཀའ་སྒྲུལ་པ། དེ་བཞིན་དེ་
 བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་ཀྱང་། བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་དེ། གལ་དེ་ཕམ་པ་བྱུང་བས་དགོ་
 སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་མ་ཞིག་ན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ལ། བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ལ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་ན་དགོ་སྤྱོད་དངོས་ཉིད་ཡིན་པས་དགོ་
 སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་དུ་དགོ་སྤྱོད་
 དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་བཏང་བར་གྱུ་བོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན་ཕམ་

པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བའི་སྐབས་བྱེད་ལྟ་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནམས་ནི་འདིར་གནོད་
བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐབས་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ཞུ་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་བསྟེན་པར་མཛོགས་
པར་བཤད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། དགོ་སྟོང་ནམ་དག་ལ་རྒྱབ་ལྟག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་
མཛོགས་པ་དང་འདྲ་བས་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་ཕྱན་
ཆོགས་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་དགོ་སྟོང་དང་འདྲ་བའི་ལྟུག་ལྟུག་བྱ་དགོས་པའི་ཆ་ནས་
ནམ་དག་གི་དགོ་སྟོང་དང་འདྲ་བའི་ཞེས་བསྟེན་པར། །ལུང་གཞི་ལས་དགོ་སྟོང་དུ་མི་རུང་
བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དམན་པ་དགག་པ་ མི་ཤིན་ཏུ་དན་པ་ལ་མི་རང་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
པའམ། ལྟ་དན་པ་ལ་ལྟ་མ་ཡིན་བརྗོད་པ་ལྟར། སྟེ། དགོ་སྟོང་དམན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་ མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ །ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་དགོ་སྟོང་གི་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཕམ་པ་འཆབ་
བཅས་བྱུང་ན་ལུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲིམ་པ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྟེ། འཆབ་
སེམས་སྦྱིས་རུང་མ་སྦྱིས་རུང་ཕམ་པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་རོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན་ཕམ་
པས་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྐབས་བྱེད་ལྟ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་རྒྱུད་ལ་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཕམ་པ་བཞི་
འབྱུང་བ་སྤིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་གྲལ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་

བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་བྱེད་དང་པོ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་
 ཚེས་ལྟོན་པའི་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན།
 བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ལུང་བ་བཞི་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་
 བྱིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟོང་མའི་ལྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་དེས་དག་སྟོང་མ་ལ་ཚེས་
 ལྟོན་ན་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་། བཅས་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྟོང་མའི་ལྟོན་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་། བསྐྱོ་
 བའི་ལས་དེ་མ་ཆགས་པས་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ནམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །སོ། །དེས་ན་ཕམ་པ་
 བྱུང་བས་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་ཅིང་། སྡོམ་པ་བཏང་ན་ལུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པས་གཞི་དོ། །དེ་ལ་སྤྱར་བས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྡན་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་
 བ་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ སྤྱར་བས་དེ་སྤྱད་ཟེར་
 པར། བཤད་ ལུང་བྱེད་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཞེས་རང་གི་ དེ། རང་དགར་སྟོང་བཏགས་ཏེ་སྤྱི་བར་ཟད་
 དོ། །སྤྱི་བྱེད་གཉིས་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དག་སྟོང་རང་ཉིད་ན་རེ་བདག་གིས་མི་ཆངས་
 པར་སྤྱོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེ་ལ་དག་སྟོང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་
 གིས་སྤྱིར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་ བཅས་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྤྱིར་བ་བཏབ་
 ན་རྒྱུད་གཞན་ལ་ལྷག་མའི་ལུང་བ་བསྐྱེད་པར། གསུངས་ཤིང་། ལུང་ནམ་འབྱེད་ སྤྱིར་བས་ལྷག་མའི་
 སྐབས། ལས་མ་དག་པས་སྤྱིར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལུང་བར་འགྱུར་
 ཞེས་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བཅུ་གཅིག་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མ་དག་པ་ནི་ཕམ་
 པ་ཁོ་ནས་ཡིན་པར་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་དག་སྟོང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་པ་
 བཞི་ལས་གང་རུང་བ་མ་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས།
 དག་སྟོང་དག་པ་ལུང་བ་མེད་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་བ་

གདབ་པའི་གཞི་དེ་ནི་ད་གིས་དག་པ་ཡིན་གྱིས། གཙ་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པ་ངེས་གཟུང་དུ་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་སྐྱུང་བ་མ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གང་གིས་གློང་
 བ། དེའི་གཞི་དེ་ནི་ད་ མ་བྱུང་བ་ནི་ད། རོ་ཞེས་ མི་ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གློང་བར་བྱ་བ་
 དེས་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འོད་ལྷན་ལས་བཤད་ གསུངས་པ་
 དང་། ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་ཞེས་ གཙ་
 པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྐྱག་མའི་རྒྱུང་བ་བསྒྲིད་པར། སྐྱུར་བྱངས་པ་དེས་ཤེས་སོ། དེ་
 ལྟར་ན་གཙ་པ་བྱུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་པོ། །སྡོམ་པ་བཏང་ན་སྡོམ་མེད་ལ་
 སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བྲིམ་པ་ལ་སྐྱུར་
 བ་བཏབ་ན་ནེས་བྱས་སུ་གསུངས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱུབ་
 བྱེད་གསུམ་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གཅིག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་
 པས། གཙ་པ་བྱུང་ཡང་སྡོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྲུབ་སྟེ། གཙ་པ་སྐྱུར་བྱུང་བས་སྡོམ་པ་
 བཏང་ན་སྡོམ་མེད་ཀྱིས་ནེས་སྒྲོད་བྱས་པ་ལ་ཕམ་པ་བྲིམ་བསྒྲིད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལ་སྐྱུར་བས་པའི་འདོད་པ་འོད་ལྷན་དུ་བཞོད་པ་ལས་གཅིག་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་
 འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནམས་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བཤད་
 ཀྱང་། དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་ཕམ་པ་དང་པོའི་མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ནམས་སྤྱོད་གི་རྟོག་པ་དང་
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་སྟོང་འོ་རྟོག་པ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད། །
 འདི་ལྟར་ན་མ་པར་རྟོག་པ་ནམས། །རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་ཡང་དག་རྟོགས་ཞེས་སོ། །སྐྱུབ་
 བྱེད་བཞི་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་ལུང་ལྷན་ཆོགས་ལས་གང་གི་

ཆེ་བཟག་པ་བཅད་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོན་གྱི་གྲུལ་དུ་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཕམ་
 པ་བྱུང་ཡང་སྒྲོམ་པ་མ་བཏང་བར་གྱུབ་སྟེ། སྒྲོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཏང་ན་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོམ་པའི་
 གྲུལ་ཐོབ་པར་མི་རིགས་པས་སོ། །འདི་ལ་སྤྱིར་བཏས་པ་ན་རེ་ སྒྲོན་གྱི་གྲུལ་ཐོབ་པ། དེ་ནི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་གོ་འཕང་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་
 རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་ནམ་དག་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་
 པ་གཞོན་ཤོས་གྲུལ་གོང་དུ་སྒྲོན་དུ་མ་གནང་བར་ ཕམ་པ་བྱུང་བ་གཞོན་ཤོས་གྲུལ་གོང་དུ་སྒྲོན་དུ་གནང་
 ན། ཕམ་པའི་ཉེས་སྒྲོན་བྱས་པ་ལ་བྱ་དགའ་བྱིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །སྐྱབ་བྱེད་ལྔ་པ་
 ནི། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ཕམ་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་ལ། དེས་བསྐྱབ་པ་ལྷུ་ལ་ཏེ་བབས་པ་
 ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕམ་པ་བྱུང་ཡང་བསྐྱབ་པ་དབུལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་མ་བཏང་
 བར་གྱུབ་པོ།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ལྔ་ལས། དང་པོ་བཞི་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 སྟེ་འོད་ལྡན་ལས་སོ། །ཐ་མ་ནི་དེང་སང་གི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 སྐྱར་བའོ། །འཆབ་མེད་གྱི་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པ་བཏང་བར་ཐལ། ཕམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཛྲོད་ན།
 སྤྱིར་བས་པ་ལྟར་ན་འདྲོད། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ལྟར་ན་བྱུང་པ་མ་གྱུབ། མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་ཉགས་མ་གྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་མ་གྱུབ་
 པའི་སྒྲོན་གྱིས་ཉགས་མ་གྱུབ་པོ། མདོར་ན་ དགེ་སློང་ལ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གསོར་
 མི་རུང་བར་ གྱུབ་མཐལ། གསུམ་ག་མཐུན་ནོ། །དགེ་སློང་མ་རིག་པ་ལུས་བཀན་གྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་
 བྱུང་ན་ཡང་མཚན་གྱུར་ན་གསོར་རུང་ངོ་། །འཆབ་སེམས་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་དུ་ དགོས་པར་མདོ་སྟེ་པ་
 འདྲོད་ཀྱང་། མི་དགོས་པར་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་དང་སྤྱིར་བཏས་པ་མཐུན་ནོ། །ཕམ་པས་སྒྲོམ་པ་ མི་
 གཏོང་བར་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་འདྲོད་ཀྱང་། གཏོང་བར་མདོ་སྟེ་པ་དང་སྤྱིར་བཏས་པ་མཐུན་ནོ། །མི་ཚངས་

སྤྱད་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ གཏོང་བ་སྤྱར་བས་པ་འདྲིན་གྱིང་། སྤྱོད་པ་མི་གཏོང་བར་མདོ་སྤེལ་དང་
 བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་མཐུན་ནོ། ཉེ་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཉེས་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་ཉེས་
 བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་སྤྱབ་ནུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དགོས་པ་སྤྱབ་མི་ནུས་ཀྱི་དགོ་སྤོང་
 གི་སྤྱོད་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕམ་པ་དང་པོ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་དགོ་
 སྤོང་ནས་དག་ལས་ཉམས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་
 ལ་བྱིས་འབྱུང་སྤྱོད་པ་གསར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཕམ་པ་མི་འབྱུང་ཞེ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱི་ཉམས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བྱིས་འབྱུང་
 སྤྱོད་པ་གསར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་ཟེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ལྷུང་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེ།
 ལྷུང་བ་ལ་སྤྱོད་ཞེས་པས་ནམ་པར་བཅད་དོ། །དགག་པ་དང་སྤྱབ་པའི་དོན་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་འདི་ལྷུང་ལྟེན་དེ། ཉམས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་
 རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པ་དག་
 ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་བསྟན་པས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ བྱང་དོར། ན་རེ་ཕམ་པ་བྱུང་ན་འཆབ་སེམས་མ་སྤྱོས་ཀྱིང་
 དེས་ བསྐྱབ་པ་མ་བྱིན་ན། ལྷུང་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཉེས་བྱས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ ཉམས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱོད་
 ན་ཞེས། ཉམས་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ མི་རིགས་ཏེ་ཕམ་པ་འཆབ་མེད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ནམ་ལྟེན་ལས།
 ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཞེ། འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱིང་དགོས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟེན་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འདྲ་ཞེས་པས་

བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་རུང་ཡང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་མཆོན་པར་བཞེད་དོ། །སྤྱབ་བྱེད་ལུང་དང་སྤྱར་བ་
 རི་ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྤྱོར་བ་ན་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སྤྱོད་གིས་མི་ཆངས་པར་
 སྤྱོད་པའི་འབྲིག་པ་བགྱིས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལུང་བར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་སྤྱོན་
 ལུང་བ་བྱུང་བའོ་ཞེས་འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས་ཁྱུངས་བྱངས་ཤིང་། ཁྱི་ཀ་ལས་ཞུ་བ་ཁྱུངས་
 སུ་བྱངས་པ་ལས། སྤྱར་ལུང་བ་བྱུང་བ་ ཞེས་པ་ནི་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ཡིན། དང་
 མ་སྤྱིས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ལུང་ནི། ཀྱི་ཐབས་སུ་གནས་པ་དང་དང་པོ་འབྲུག་པ་ རི་མོ་ནི་
 རྒྱ་མ་ལོན་པ་ལ་བསྤྱོན་རྟོགས་བྱས་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་མ་སྤྱིས་པ་དེ་ཡིན་པར་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །མ་
 རིང་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ལྟར་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །ལུང་དེ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལྟར་ཤོས་ལས་ལྟར་བ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་ལོན་པ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་
 ལ། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ན་ལུང་དེ་མི་སྤྱད་སྤྱོད་ལུང་ཡི་གེ་ཆད་པར་སེམས་སོ། །དགེ་
 ཚུལ་དང་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་བྱངས་ཀྱང་སྡོམ་པ་མ་སྤྱིས་པ་བར་མའི་དགེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་ལྟན་པས་མི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལུང་བ་ལ་སྤྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་
 སོ། །འདི་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བའི་ལུང་བ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྡོམ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཉེས་བྱས་ཙམ་པོ་བསྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བར་མའི་དགེ་བ་ཁྱུང་པར་ཅན་དང་
 ལྟན་ཞིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་གདན་ནས་མ་སྤྱིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་རབ་བྱུང་བར་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལུང་བ་ལ་སྤྱོར་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེས་བྱས་ཙམ་བསྤྱོད་པའི་ཐ་སྙད་
 བྱར་རུང་མེ། བྱེ་བྲག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཙམ་བསྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ལུང་མེད་ལ་སྤྱོར་
 བ་མེ། ལུང་བ་ལ་སྤྱོར་ཞེས་པས་ནམ་པར་བཅད་དོ། །དགག་པ་དང་སྤྱབ་པའི་དོན་ནི། ཁྱི་ཀ་ལས་མ་
 སྤྱིས་པ་ནི་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡོམ་པ་མ་ཐོབ་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལུང་བ་ལ་སྤྱོར་ན་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ། ཁྱིལ་ལས་སྡོམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྟར་བ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 སྡོམ་མིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་ནམ་
 པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། ། ཁྱིལ་ལས། བྱིས་པ་རང་གིས་རྟགས་སྒྲུངས་པ་ལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་མེད་པས་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་ནམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་མཛོགས་
 པ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་ལྟར་བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་ཏེ། བསྟེན་པར་མཛོགས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་
 བས་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་འོན་ལ་བདུན་ལས། དང་
 པོ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་སྒྲུང་བའོ། ། དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ལས་ཆེ་ཡོང་དུ་བྱེ་ན་དག་ཚུ་ལ་ཕ་མ་ལ་བརུ་གསུམ་དང་། དག་སྟོབ་ཕ་ལ་ནི་བྱ་
 ཅ་ལྟ་ཡོད་དོ། ། ཞིབ་མོར་བྱེ་ན་དག་ཚུ་ལ་ཕ་མ་ལ་བཤགས་བྱ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཏེ། སྟོག་
 གཅོད་པའི་ལྟར་བ་བཞི་སྟེ། མི་གསོད་འདེབས་སྟོད་དུ་དཔྱོད་གསོད། ། རྒྱ་དང་མི་ཆངས་
 སྟོད་བྱེད་དང་། ། རྩན་བརྩན་པུན་ཡོད་དེ། རྩན་དང་གཞི་མེད་བག་ཅམ་དང་། ། དབྱེན་དང་རྩེས་
 སྟོགས་བྱིས་སུན་འབྱེན། ། དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ། ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འཕྱ་དང་
 ཟས། ། ལྷག་མ་གཞི་མེད་བསྐྱབ་པ་སྟོང་། ། འབྲས་ཆན་ཆོད་མ་ཕན་ཚུན་འགེབས། ། ཅུག་
 ཅུག་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་། ། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་
 བསྐྱར་བའི་ཆ་ནས་ རྩན་ནམ་པ། བཞི། ། ཆང་འབྱུང་གར་སྐྱོ་རོལ་མོ་བྱེད། ། རྩན་འདོགས་
 ཁ་དོག་དྲི་བྱག་དང་། ། མལ་ཆེ་མཐོ་དང་དུས་མིན་ཟས། ། རིན་ཆེན་རིག་དང་བར་མ་
 གསུམ། ། དག་སྟོབ་ཕ་ལ་བརུ་གཉིས་བསྐྱར། ། ཞེས་གསུང་ངོ་། ། གཉིས་པ་སྒྲོ་སྐྱར་

སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་སྤང་བ་དང་། སྤྱིར་འདེབས་སྤང་བ་ལོ། དང་པོ་ནི་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་པ་བཙུགས་ན་བཞགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱི་
 ཀ་ལས་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བཙུགས་པ་ཡང་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཙུག་
 ལག་ཁང་དང་རབ་བྱུང་གང་ཟག་གི་གནས་ཁང་བཙུགས་ན་བསྐྱེད་བྱུང་འགྱུར་ཡང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱིས་པའི་དོན་དུ་ཡང་།
 འདི་ལྟར་བྱིས་བྱེད་ན་བྱིས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཞགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་ག་པ་ནི་འོད་ལྡན་ལས་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཁང་པ་
 དང་ལྷ་ཁང་དུ་གཏོགས་པ་དག་སྟེ། དེ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཚྭ་གས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་བྱིས་པའི་རྟགས་
 སྤང་བ་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་དགོས་ལ། འདི་ནི་བྱིས་པའི་རྟགས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མ་
 རྗོགས་པའི་ཕྱིར་དབྱིབས་མི་རུང་བ་རྒྱུ་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱུང་ལས་མི་སྤྱོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཁྱི་ཀ་ལས་བཞགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཁང་པ་བཙུགས་པ་ལ་བཙུགས་
 ནས་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་སྤྱིར་འདེབས་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ བྱུང་མཚམས་པ། ན་རེ་དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀ་བཞགས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་བྱུང་ཡིན་ཏེ། སྒོག་གཙོད་པ་དངོས་ཀྱི་སྤང་བ་མི་སྤྱོད་དེ།
 བསད་སེམས་མེད་པར་མ་ལྟོས་པའི་བསམ་པས་བསྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ནས་
 འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསད་སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། མདུན་པའི་བྱུང་
 བ་ལས་ཀྱང་མ་ལྟོས་པས་ སྒོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བཅས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟགས་མེས་བཏང་བ་བསྐྱེད་བྱུང་ཡིན་ལ། དེ་དང་འདི་གཉིས་བསྐྱེད་བྱུང་མཚན་

མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས་སྟོན་ཆགས་རེ་རེ་
 ལྟར་བ་ཕྱི་བ་བྱུང་ཞེས་སྐབས་འདིའི་ལྟར་བ་ནས་གཞག་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས། བསད་
 སེམས་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གྱུ་བ་ལ། ཕྱི་བ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་མཐུན་མིན་པར་གྱུ་བ་
 བོ། །སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་ཆེག་གི་བརྗེད་བྱང་ལས་འདིར་གསོད་པའི་མཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། ལྟར་ མི་གསོད་པའི་མཇུག་པ་ལ་བསད་སེམས་དགོས་པར་
 གསུངས་ནས་སྟོན་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་འདེབས་པའང་། ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་མི་གསོད་པའི་སྐབས་སུ་
 བརྟན་པ་བཞིན་རྒྱས་པར་བརྗེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནས་དང་འགལ་ལོ། །ལྟར་
 ནས་འབྱེད་དང་མདོ་རྩ་བ་ལས་བསད་སེམས་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་ སྟོན་གཙོད་པའི་
 ལྟར་བ་བཞིའི། དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་ བསད་སེམས་དགོས་པར། གསུངས་པས་བར་པ་གཉིས་ལ་
 མ་གསུངས་ཀྱང་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྤྲན་གྱི་མཚན་ཉིད་
 འོད་ལྡན་ལས་རྩ་བའི་སྤྲན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །མྱོང་བའི་སྤྲན་དང་ལོ་མའི་སྤྲན་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནས། འབྲས་བུའི་སྤྲན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ཞིང་ཁ་ཟས་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་པ། བཞིན་ནོ། །འདུན་
 པའི་བྱུང་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་བསད་སེམས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་བསམ་
 པས་ངེས་པར་འཆི་བའི་ཐབས་ཤོམ་པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐར་འདེབས་ལྟ་ནི་བཤགས་བྱར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་
 ལས་སྐར་བ་འདེབས་པ་དང་ཆེག་རྩ་བ་པོ་སྤྲ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གནོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བསྐྲུལ་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐར་འདེབས་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་
 འགྱུ་བ་ན་ནས་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྐར་བ་གདབ་པའི་བསམ་པས་སྐར་བ་འདེབས་པ་ལ་ཁ་

ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །ཉན་པོ་བསྐྱུ་བའི་བསམ་པས་རྩན་སྤྱི་བ་ནི་རྩན་དུ་སྤྱི་བའི་ལྷང་
 བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་བྱུག་ནི་དེ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ ཡན་ཅན་གྱི། བྱེད་
 པར་བཤད་པས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ནམ་འབྱེད་ལས་རྩན་ནི་
 རྩམ་པ་ལྷ་སྤྱི། ལྷང་བ་སྤྱི་ལས་སྤྱིར་བ་འདེབས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནི་ད་
 ལས་རྩན་དུ་སྤྱི་བས་སོ། །གཞན་ལ་གནས་པའི་ཆོག་གིས་རྩན་ནའོ་ཞེས་ སྤྱིར་འདེབས་རྩན་
 ཡིན་པར། གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྩམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་རྩན་གྱི་
 རང་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཀ་ལས་སྤྱིར་འདེབས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བདེན་
 པས་སྤྱིར་བ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉམས་འདུན་ཅམ་ ཡང་། མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །བདེན་པར་སྤྱིས་པ་ལ་སྤྱིར་བ་བཏབ་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་བམ་
 པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས་སྤྱིར་བ་མི་གདབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་སྤྱིར་བ་མི་གདབ་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལ་དགོངས་
 པ་ཅན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྩ་བ་བཞིའི་ནེས་པ་ཡང་བཤགས་བྱ་ཡིན་པར་ ཐལ་བར།
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་སྤོང་བའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ཡང་དག་
 པར་སྤྱངས་པ་ལས་འདས་པ་ནི་ད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་མམ་
 པར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱུ་ཀ་
 ལས་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷང་བ་དེ་བཤགས་བྱའི་ནེས་བྱས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་བའི་
 གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་འདེབས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡང་བདེན་པས་
 སྤྱིར་བ་བཏབ་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་མཆུངས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡང་བསྐྱུལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྡན་
 ལས། དེ་ནམས་ཕྱོགས་མཐུན་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་འདྲ་བར་ཤམ་ཐབས་མི་
 བགོ་ཞིང་། ཁ་དོག་གཅིག་པའམ་ཁ་ཚར་ཅན་དཀར་མིན་ཞེས་བཤད་པས། བར་མ་གཞན་
 གཉིས་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། ས་
 བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། བར་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། སྤངས་པའི་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་གི་ནམ་བཤད་ལས། སྐྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྟགས་འཆང་བ་ནི་རི་ལྟར་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་
 འཆང་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ནེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་ཀ་དང་བམ་པོ་
 ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་པ་བསྐྱུལ་
 བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་མཁན་པོ་ལས་གཉིན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་སྤངས་
 པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། རབ་དུ་བྱུང་བས་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས་བཤགས་བྱའི་ནེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་པོ།

སྐབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་རོ་བོའི་སྟོན་ས་
 མ་ཛོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་འཆང་འབྲལ་ལ་
 སོགས་པ་གནང་བ་ནམས་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི། བར་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པ། སྤངས་
 པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ལས་ཐོབ་པའི་སྟོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུལ་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་སྐབས་
 སུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི། མཁན་པོ་ལ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་དང་།

སློབ་དཔོན་ལ་ཐོབ་པ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཡང་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དང་གསུམ་དུ་འདུས་ནི། དེ་ཡང་རྩ་བ་བཞི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། ཟློས་
 འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་ལྷག་མ་ནམས་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་མཛོད་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། ཡན་ལག་བརྟལ་ཞུགས་
 ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། ཞེས་བསྟན་གནས་ལ་གསུངས་
 པ་དེ་འདིར་ཡང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིར་བཛོད་
 པའི་ལྷུང་བ་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་པོ། །སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ལ་
 གཉིས་ལས། བམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་
 མ་ཇོགས་པས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ལྷུང་བ་
 འོ་བོའི་ཆ་ནས་ཆང་འཐུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མན་ཆད་ལ་སྟོས་ཏེ་ཆད་པ་ཕྱིར་རུང་བོ། །ལམ་
 འདྲའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་བསྟེན་ལ་བ་དང་འཆབ་མེད་བསྐྱབ་པ་སྟེན་དགོས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་པོ། །སྐབས་འདིར་
 བཛོད་པའི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་
 པས་རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནམ་པར་བཞག་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ལྷུང་བའི་འོ་བོའི་
 ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བཤགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་ན་འདག་དུ་རུང་བོ། །བཞི་
 པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་འདིར་སྟོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་བརྟུར་གྲངས་ངེས་པ་ནི། གཞི་
 འགྲེལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནམ་པ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་
 མང་ཆེས་བས་སྤྱང་བར་མི་རྒྱས་སོ་སྟུང་དུ་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་

སྤྱིར་བསྟན་པའི་གཞི་བཅུ་བཞུན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱ་ལ་བསྟན་པ་གསུམ་
 བཞུན་པ་དང་འདྲའི་ཞེས་བཤད་དོ། །མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་
 ཏེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་སྟུ་གར་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་སྟོང་བཞི་བསྟན་པའི་གཞི་གཅིག་སྟེ།
 མོད་བག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་བ་དང་སྟོས་བྱུག་པ་དང་རྒྱན་དང་ཁ་དོག་
 འཆང་བ་སྟོང་བཞི་བསྟན་པའི་གཞི་གཉིས་པ་སྟེ། རྒྱགས་པ་བསྟེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁྱི་
 སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་སྟོང་བཞི་བསྟན་པའི་གཞི་གསུམ་པ་སྟེ། འདོད་ཞེན་
 ཆེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་བཞི་དང་རྩན་བཅུ་བདུན་
 ཡང་རེ་རེར་བཞག་སྟེ། སྟོག་ལ་གཞོད་པ་དང་འདྲུ་ཤེས་བསྟར་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་པ་གོ་རིམ་ངས་པ་ནི། ཅ་བ་བཞི་ཆད་པ་སྟེ་བས་དང་པོར་བཞུན་ཏེ།
 ཆང་དགག་བྱ་ཆེ་བས་ཡན་ལག་དུག་གི་དང་པོར་བཞུན་ལ། ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་ཆང་ལ་སྟོས་
 ཏེ་དགག་བྱ་ཆུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་བཞུན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཅ་བ་བཞི་ནི་མི་དག་བཅུའི་གོ་
 རིམ་དང་བཞུན་པའོ། དུག་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་ན་ལེགས་པར་མ་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་
 པས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པའོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཅ་བ་བཞིའི་
 ཉེས་པ་ལ་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འདྲ་ལ་སྟེ་
 ཆན་ཉེས་བྱས་སུ་གཏོགས་པའོ། །ཁྲངས་པ་ལས་འདས་པ་ ཕམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་ལས། གཞན་
 ནམ་པ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤགས་པས་འདག་ལ་སྟེ་ཆན་ཉེས་བྱས་སུ་
 གཏོགས་པས་སོ། །བདུན་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཅ་བ་བཞིའི་བཅས་པ་
 ལས་འདས་ན་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་དུག་གི་བཅས་པ་
 དང་བར་མ་གསུམ་ལས་འདས་ན་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

འོད་ལྗན་ལས་དག་ཚུལ་གྱི་ལྷང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲི་ཀ་ལས་དང་བས་ཐུར་དེ་དག་ལས་འདས་ཤིང་འབྲལ་བ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ལོ། ། འོ་ན་དག་
 སློང་ལ་ཕམ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་། དག་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་བསྐྱེན་པར་ཇོགས་པ་དང་བསྐྱེན་པར་མ་ཇོགས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། ཟླ་བ་ནོར་བུའི་ཞལ་ནས་ཚུལ་
 བྱིས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུན། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་ནམ་གསུམ་ནི། སྤང་བུ་ཡོད་ཆད་སློང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆད་སློང་བ་ཡིན་པས་
 བསྐྱེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དག་
 སློང་ཕམ་གཉིས་ལས་གཞན་བསྐྱེན་པར་མ་ཇོགས་ཤིང་བྱིས་པ་ལས་གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 ནམ་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་མཐུན་ལས་གཞན་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
 རོ་སྟེ། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྦྱར་ཏེ། ཕམ་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་བཤགས་
 པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱེད་དོ། ། མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་འཆང་འབྲལ་
 ལ་སོགས་པ་གནད་བ་ནམས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ནམས་མ་གཏོགས་པ་ལྷང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དག་སློབ་མ་དང་དག་ཚུལ་དང་དག་ཚུལ་མ་ནམས་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་
 རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་འདྲིར་ སྤངས་པ་ལས་འདས་པ་ཡང་རོ་ཞེས། ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་
 པའོ། ། འོ་ན་དག་ཚུལ་གྱི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་ན། ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་
 སྟོན་ཅན་གྱི་དག་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བྱད་མེད་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཀུན་ཏུ་མི་ཆངས་པར་སྦྱད་པ་
 ལས། བཀའ་སྩལ་པ། ཕམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ནམ་འབྱེད་དུ་
 ཕམ་པའི་སྐབས་ལས་དག་སློང་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དག་ཚུལ་དང་དག་ཚུལ་མ་ལ་ཡང་

དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྗན་ལས་ཀྱང་། དེ་བརྒྱུག་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 དགེ་ཚུལ་ཕམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་པ་དང་འབྲ་བར་སྤྱིས་སྒྲིབ་པའི་སྐལ་པ་མེད་
 པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱེད་ལས་ཕམ་པ་དང་འབྲ་བ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཕམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་འབྲ་བའི་ཉེས་བྱས་
 སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀླ་རི་ཀ་ལས་ ཐུལ་སོང་དང་ནི་སེམས་དབྱུང་དང་། །ཡི་
 དགས་འོན་ཏེ་ལྟ་ཡང་རུང་། །བསད་ན་ངན་འགྲོར་ལྟར་བ་ཡི། །སྤྱིག་པ་སྤྱོམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས། དགེ་ཚུལ་
 ལ་སྤྱོམ་པོ་བསྒྲིད་པར་བཤད་པ་ནི་ ལྟར་བ་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་། སྤྱོམ་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་
 དགེ་ཚུལ་གྱི་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བ་མེད་དོ།

ད་ནི་ཕྱོགས་མཐུན་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་གྱེའོ་ཞེས་སོ། །
 འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་མཐུན་དོན་གས་པར་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཉེས་མེད་
 དང་པོར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་
 པ་མེད་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཉེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སོ་སོ་ཐར་
 པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལྟར་བར་བཅས་པ་ལ་སྟོས་ནས་རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
 པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་གནང་བ་ནི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས།
 འཆང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བསྐྱོ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་རིན་ཆེན་རེག་
 དང་མེ་ལ་རེག་ །བསམ་པ། བཏང་ནས་ ཉི་ཟས་སྤངས་ནས། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཕྱོན་ཤིང་
 འཛོགས་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་དང་། །ཅ་སྡོན་མི་གཅང་འདོར་
 བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཟ་བ་དང་། །ས་པོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆང་བ་ལ་གོས་འཆང་བ་དང་ལྟར་བ་ཟེད་འཆང་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་

གནང་བ་བཅུ་གསུམ་མོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ཟླ་འཛོག་དང་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་དང་། གསོག་
 འཛོག་བྱེད་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་ནང་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་
 སྤྲོ་བར་འགོ་བ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་གནང་བ་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཅིས་གསུངས་སོ། བྱིད་དུ་
 འདུག་པ་ནི་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་བྱེད་གནང་བ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་མ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ནི་
 མ་གནང་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་ཚུལ་གཞན་དང་རྒྱལ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་གནང་བས་བྱེད་གནང་བ་ཞེས་བཅོད་དོ། ཟླ་
 འཛོག་གནང་བ་ནི་འཆང་བ་གནང་བ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱིར་བཏང་
 ལ་རབ་བྱུང་ནས་གསུམ་གྱི་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་གོན་པ་
 བའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཞག་གཅིག་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱིར་བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་གེ་ཚུལ་པ་
 མ་ལ་གསོག་འཛོག་དུ་འཛོག་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། གསོག་འཛོག་གི་རྒྱ་བྱིན་ལེན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསོག་འཛོག་ཟ་བ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་པོ། ཞེས་བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ནང་ཕན་ཚུན་རྒྱལ་ལྷག་བསྐྱུང་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་དགེ་ཚུལ་ནང་ཕན་
 ཚུན་རྒྱལ་ལྷག་བསྐྱུང་མི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་
 མི་སྤྲོ་བར་འགོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། གནས་དེ་ནས་སོང་ཡང་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་གནས་
 དེར་འདུག་ན་དགག་བྱ་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་གོས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་བྱིན་གྱིས་མི་
 རྫོབ་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་མི་རྫོབ་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་
 པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྗེན་པ་འཛོད་པ་དང་བཞིའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
 སྟེ། ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་མི་རྫོབ་པ་གཉིས་ནི། སྒྱིར་བཞིན་ཆོས་གོས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
 མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་

པོ། །གཞན་བསྟན་རྫོགས་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་ལ་བསྟན་རྫོགས་
 སྤྱིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་པ་འཆོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱེ་ཀ་ལས་རྫས་
 དེ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པས་བསྐྱོལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱར་ཞིང་ཚགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའད་པ་དང་། ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་འཆོད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱ་བ་
 སྟེ། འདིར་ བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ། གཞན་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་སློང་རང་གིས་
 མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་བཅོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱེ་ཀ་ལས་
 བཤད་དོ། །འོ་ན་ལུང་ལྷ་བ་ལས་འཆང་བ་གཉིས་དང་འབྲལ་བ་གཉིས་དང་ཟླ་འཛོལ་དང་
 གསོག་འཛོལ་བྱེད་པ་དང་སྤང་བ་དང་བདུན་ལ་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་
 མ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པའད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་ནོར་བ་སྟེ།
 གང་དང་གང་ལུང་དང་བསྟན་དགོས། ལུང་ལྷ་བ་རྩུང་ཤོས་ལས་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་མེད་
 དུ་བཤད་པ་དང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ འོད་ཟེན་ལ་སོགས་པ། རྣམས་
 ལས་ཉེས་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་གཙོ་བོར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་ལ་ཉེས་མེད་གང་བཞག་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་པ་ལ་གནང་བ་བཅོ་
 བརྒྱད་པོ་བཞག་ལ། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་གནང་
 བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་སྟེ་དགེ་སློང་མ་ལ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་བརྩ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་འོག་མ་བཞི་སྟེ་ཉེར་གཅིག དགེ་སློབ་མ་ལ་ནི་གནང་
 བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དོ། །གནང་བ་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་གསོག་འཛོལ་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱམ་
 བྱར་འགྱུར་ལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དུག་གི་འདོམས་ཀྱི་སྤུ་འབྲེག་པ་མ་གཏོག་པ་
 ལྟ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དུག་པོ་དེ་བཀོལ་བའི་ལྷག་མ་བཅོ་

ལཱའོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་མཐུན་དངོས་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། གཞིའི་
 མྱོན་ས་ཕྱོན་བཅུ་ལྔ། དེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་གསུངས་པ་འོད་ལྷན་དུ་བྲངས་པ་ལས། སྤངས་
 པ་ལས་བརྟན་རྟགས་དང་ནི། སྦྱོང་སྤྱད་ཉིར་སྤྱད་ཚོད་པ་དང་། འདོད་དང་གཞོད་དང་
 འགྲོགས་པ་དང་། ཁ་གུས་མི་སྦྱོང་གཞི་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་
 རོ། །རྟགས་ནི་སྤྱི་ལྔ་གས་ཀྱི་རྟགས་འཆང་བ་དང་། མྱོད་སྤྱད་དུང་བ་མིན་པ་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
 རྟགས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། སྦྱོང་བ་ནི་གོས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཉིར་སྤྱད་ནི་ཁབ་རལ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་དུ་འདུག་པའོ། དེ་གཉིས་ནི་གསེར་དུལ་སྦྱོང་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། དགོད་པ་ནི་རྒྱག་པ་དང་འཆང་
 བ་དང་། རྩ་ལ་ཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གར་སོགས་ཐེང་སོགས་མལ་ཆེ་མཐོའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། འདོད་པ་ནི་
 འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཁང་བ་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་ཆངས་སྦྱོང་གྱི་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་
 མཐུན་ཡང་ཡིན་ནོ། གཞོད་པ་ནི་བརྟན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཕྱོག་གཅོད་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། འགྲོགས་
 པ་ནི་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་ཆངས་སྦྱོང་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། ཡང་
 གཞོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགྲོགས་པ་ནི་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་གནས་ནས་སྤང་བ་དང་
 འགྲོགས་པ་སྟེ། སྡོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། ཁ་གུས་པ་ནི་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཁ་གུས་པ་
 སྟེ། མཁན་པོ་ལ་ཁ་གུས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའོ། མི་སྦྱོང་བ་ནི་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་གནས་ལ་མི་
 བརྟན་པ་སྟེ། སྡོམ་པ་མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། གཉིས་པ་བསྟར་བ་ནི། སྡོམ་པ་ཉམས་
 པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། བར་མ་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། སོ་
 སོར་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། མཐའ་དག་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གཉིས་སུ་ཡང་
 འདུས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ལ། ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་པའི་ཉིས་བྱས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ནི་ཉིས་པ་གང་ཞིག་གཉིན་པོ་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་མ་སྤངས་པའོ། །བཞི་པ་གང་

གི་ཕྱོགས་མཐུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འདྲོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ལ། གཞོན་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམས་བྱར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ལ་བཤགས་དགོས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དག་
 སྤོང་བར་ལུས་ངག་གིས་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སྤོང་བའི་སྒོམ་པ་མ་སྒྲུངས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྤོང་བའི་བར་མའི་དགོ་བ་ཡང་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ཉེས་པ་གཏན་མེད་དུ་ཡང་
 མི་འགྱུར་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས་སྒྲུངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་ཤན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
 དོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དངོས་སུ་སྒྲུངས་པ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལས་འདས་
 ཤིང་འགལ་བར་བྱས་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའོ། །འདི་
 ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལྷུང་བ་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་ འཕྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ། ཕྱོགས་མཐུན་ཀུན་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོ་སྟོབ་མ་དང་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་མ་ནམས་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནམས་འདིར་ཆོག་གཅིག་དུ་བསྟུས་པའོ། །ལུང་ལས་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་
 ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་འོ་ཞེས་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའོ། །འདི་
 ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚེ་ལས། ལུང་གི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བེ་ཚོས་མེད་དོ། །ཕྱོགས་མཐུན་ལས་འདས་
 པ་སྡེ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་བྱེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱམས་
 བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱ་ལས་བསྐྱམས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་གྱི། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་
 བྱས་ནི་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་འབྱུང་བྱུང་དུ་བསྐྱན་པ་
 ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་འོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་
 བྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲེལ་བའི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ གང་འདྲ་བ་བསྐྱབ་བྱིན། རི་མདོ་སྤེལ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྒོམ་
 པོ་སྤེལ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བས་པ་ནི་འདི་ལ་ཕམ་
 པས་སྒོམ་པ་གཏོང་བས་གཞི་ནས་སྒོམ་པ་སྒྲངས་ཏེ་སྤྱི་གྱི་སྒོམ་པ་གཏོང་བྱེད་གྱི་ཕམ་པ་
 དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་བྱས་སྤྱི་བ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཕམ་པ་
 བྱུང་ཡང་ཕམ་པས་སྒོམ་པ་མི་གཏོང་ཞིང་སྒོམ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས། སྒོམ་པ་ཉམས་
 བྱེད་གྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྤེ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྒྲིབ་
 པ་བར་མས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ངེ་སྤྱི་འཛོའི་བར་དུ་བྱིན་པའོ།
 གཉིས་པ་འདྲ་བའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་འདྲ་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྒོང་
 ས་མའོ། །གཉིས་པ་གང་དང་འདྲ་ན་ ཕམ་པས་མ་གོས་པའི། རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་སྒོང་ས་
 མ་དང་ངོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་འདྲ་ན་ལྟང་བ་སྤེལ་བ་སྤྱིད་པའི་རྟེན་ལའོ། །བཞི་པ་ངེ་
 ལྟར་འདྲ་ན་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དབར་ན་དགེ་སྒོང་རྣམ་དག་
 གིས་ལྟང་བ་སྤེལ་བའི་རྟེན་སྒྲིབ་ལ་ཞུགས་ན་ལྟང་བ་སྤེལ་བ་སྤྱི་གས་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་རྟེན་སྒྲིབ་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་ལྟང་བ་སྤེལ་བ་སྤྱི་གས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་
 པ་དམིགས་བསལ་ནི་དག་བཅོམ་བདེན་སྤྱི་དང་འདྲན་པ་སྤྱིར་བསྐྱར་དང་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་
 མི་སྤྱི་བར་འགྲོ་བ་དང་གསུམ་ལ་ནི་མི་འདྲ་སྤེལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་
 གོལ་བས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་བདེན་སྤྱིའི་ལྟང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱི་
 ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་བར་མི་འོས་པའི་སྤྱིར་བཏང་བྱེད་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་
 མི་སྤྱི་དོ། །སྤྱི་མ་ གམི་ལ་ཞོགས་པ། རྣམས་ན་རེ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 བྱེད་པའི་ལྟག་མ་མི་སྤྱི་དོ། །ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་བར་མི་འོས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་

ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་འཆགས་པ་དང་འདིའི་སྤྱི་ག་པ་མཚམས་མེད་འབྱུང་བ་ལ། འབྱེད་
 པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱེན་བྱེད་པའི་
 ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་དགོས་པར་ལུང་དང་བསྟན་
 བཅས་ལས་མ་གསུངས་པས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ལ། ལུང་ཞུ་བའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷག་མ་བསྐྱོད་འགྱུར་བཞིའི་སྐབས་ལས་དགེ་སློང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་
 བྱིན་པ་དང་དགེ་སློང་མ་ནམས་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ ཞུ་
 ཚུང་དང་བསྟན་དགོས། ལ། ལུང་དེ་ནི་ཞུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་
 དོན་ནི། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཡམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་རྟོན་ནམ་དག་
 དེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ལུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་ལ་དགེ་སློང་ནམ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་པོ་དགེ་སློང་བསྐྱབ་པ་
 བྱིན་པ་རང་མཚན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཡམ་པ་འབྱུང་དུ་རུང་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཡམ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་གཞུང་འདིས་
 བསྟན་པའོ། །དོ། །འདི་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་དགེ་སློང་ལ་མཐར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བ་སྟེ་བཞི་པོ་ནམས་རེ་རེ་ལ་རེ་
 རེ་གསུངས་པ་ཆོག་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་
 དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བདེག་པ་དང་གཟུངས་པ་དང་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་
 དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་བཞི་

ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཞིང་
 མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ལུང་ལྷ་བ་
 ལས་བསྐྱེས་བསྐྱར་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྷང་
 བ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པ་ བཞི་པོ་འོག་དུ་སྟོན་པ། དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་ བསྐྱབ་བྱིན། དེ་ལ་ཕྱ་མ་
 བྱས་ན་ཡང་། དགོ་སྟོང་ལ་ཕྱ་མ་བྱས་པའི་ལྷང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནམས་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །སྐབས་ འདིའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་
 དག་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
 པའི་དགོ་སྟོང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་སོགས་པ། རྩ་མ་ནམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཡང་ བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཅེས། རྟོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་བསྟན་པས་སྐབས་
 རྒྱུ་ཀ་ལས་ འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡུལ་ཁར་བྱང་དུ་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་
 ལས་བཅུན་པ་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱལ་བ་ བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ། ལ་བདེག་ན་ཅིར་འགྱུར།
 ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཟས་པ་དང་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་
 དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། ལྷང་བ་མང་པོ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགོ་སྟོང་གིས་བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་
 ཡུལ་རྟོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་ རྩ་མ་ནམས་མཐུན་པར།
 འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཁར་བྱང་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། བསྐྱབ་
 བྱིན་ནང་གི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། དགོ་སྟོང་མའི་ཡུལ་ལ་བསྟེན་

པར་ཚྗགས་པ་དང་ལྷན་པའོ།།

དང་པོ་ནི། རྟེན་དག་སྒོང་ནམ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ནམ་དག་གི་
 ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་མ་ཚྗགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ད་གྲང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་
 གྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལྷན་པ་ནི་བསྐབ་པ་བྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་དང་
 ལྷན་པ་ནི་བསྟེན་པར་མ་ཚྗགས་པ་དང་པོ་། །གསུམ་པ་གང་ལ་ལྷན་པ་ནི་རྟེན་ནམ་དག་
 གི་ཡུལ་ལའོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ནི་ལྷན་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སེལ་བའི་
 སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་མ་ཚྗགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ཡུལ་ནམ་དག་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་
 ལྷང་བ་བརྟེན་པ་དང་གཟས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་
 བ་མི་ཚྗགས་ཏེ། ཡུལ་པམ་པས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷང་ཞུ་བ་ལས། བསྐྱེས་བསྐྱུར་ཆེག་ལ་བྱུང་དུ་གསོད། །བསྐབ་པ་
 སྒོང་དང་མི་སྤྱི་འགོ། །བཞི་ལ་ ཡུལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ལྷང་བ། ན་སྤྱད་དངོས་སུ་
 གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལ་མདོར་བསྟུས་སྤྱར། །ཡུལ་དག་སྒོང་ལས་གྱུར་པ་
 བཞི་བཅུ་ཙུག་ འག་དུ་དོས་འཛིན་པ་དག་གི་ཡུལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ནི་ན་སྤྱད་དོ། །གཞི་
 མེད། བག་ཙམ། ལྷག་མས་སྤྱར་འདེབས་དང་པམ་པ་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ནི་ཡུལ་
 བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷང་བ་ཚྗགས་པར་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་
 བསྟེན་པར་མ་ཚྗགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས་ཞེས་གསུམ་དང་
 རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་དང་བཞི་ནི་ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་ཚྗགས་པས་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རྟེན་དག་སྒོང་ནམ་དག་གིས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དག་སྒོང་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལ་བྱས་ན།
 ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་ཚྗགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ལྷང་བ་ཚྗགས་པར་བསྐྱེད་

དོ། །ཡུལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལས། འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་བཟོད་ལ། །ཞུ་ཆུང་ནས་གསུངས་
 བསྟན་བཅོས་ རྣམས་དང་། མཐུན། །ཞུ་ཆེན་ ལས་ལྷུང་བ། ར་སྦྱང་ ཏུ་བཤད་དེ། མྱོར་ བའི་
 གནས་སྐབས། ལ་དགོངས། །བདེན་སྦྱ་ནུབ་ལྷག་ གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར། མདོར་བསྟུས་
 སྦྱར་ཞེས་གཟུང་དོ། །གསུམ་པ་བསྟན་པར་མཛོགས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་
 པར་མཛོགས་པ་དང་ལུན་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་བསྐབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་རང་བཞིན་
 ཏུ་གནས་པའི་བསྟན་པར་ཛོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལེན་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་
 ཀ་ལས་ བསྐབ་པ་བྱིན་པ། དེས་རེག་ན་ཡང་བྱིན་ལེན་འདིག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།
 བཞི་པ་བསྟན་ཛོགས་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་མཛོགས་པ་དང་
 ལུན་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བསྐབ་པ་བྱིན་པས་
 མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོ་ག་བྱུང་པར་ཅན་ལས་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་གནས་
 མལ་དང་གདིང་བ་སྟུང་པ་བཅོལ་བུའི་ཡུལ་དང་ཕྱི་ཚོ་བྱང་རྒྱ་བ་བཟོད་བུའི་ཡུལ་དང་གསུམ་
 ལ་ ཡུལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པས་གོ་མི་ཆོད་པར། བཤད་དོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་མདོར་བསྟུས་སྦྱར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་སློང་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་
 དེ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ལ་བསྟན་པར་མཛོགས་པ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལུན་
 པའམ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྒོ་
 རྣམ་འདྲ་བའོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་
 བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསྐབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་གཞན་ནི་བསྟན་པར་ཛོགས་
 པ་དང་ལུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་

བསྟན་པར་མཛོགས་པ་དང་མི་ལྟན་པ་འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྟོན་དགེ་སྦྱོང་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་
བཛོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཅུན་པ་ བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་ དགེ་སྦྱོང་གིས་བསྐྱབ་
པ་སྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་དེ། བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་ཞེས་དགོངས་ཞེས་སྐྱ་མ་ནམས་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བརྟེན་པ་དང་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་
ཞིག་གི་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ་རྟོན་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་འདོན་
པ་དང་རྩབ་ལྟག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་བཞི་གང་ཡང་མི་འབྱུང་རོ་།

གསུམ་པ་བསྟན་པར་མཛོགས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྱུབ་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་བྱིན་ལེན་བསྟབས་ན་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་པོའི་གོ་མི་ཆོད་
པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

བཞི་པ་བསྟན་པར་མཛོགས་པའི་བྱ་བ་འགྱུབ་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སྦྱོང་
གིས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཡུལ་གཞན་མེད་ན་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་
ཀྱང་གོ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱི་མ་མུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལུང་ནི་མདོར་བསྟུས་སོ། །གསུམ་
པ་དགེ་སྦྱོང་པ་མའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི། ལྷུང་བའི་རྟོན་དགེ་སྦྱོང་
མ་ལ་ཡང་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེ་བསྟན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་
མིན་དེ། བསྟན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མུ་བཞི་ལས་ སྤྱིར་བ་
འདེབས་པ་ལྟ་བུ། ཡུལ་ནམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་

བ་ལས་ཀྱང་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་དང་ཚེས་ལྟ་བུ། ཡུལ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་
 བ་ལས་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་ལྷང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་
 དང་། བྱིན་ལེན་ འདི་ནི་ལུང་ལྷུ་བ་ལས་དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་རྒྱ་དུས་གསེག་འཛོག་བགྱིས་པར་འགྱུར། རྩ་ལྷུ་ལྷ་
 ཀང་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་མ་བདག་ནི་ད་ཀྱིས་གསེག་འཛོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མ་གཞན་གྱིས་གསེག་འཛོག་བྱས་པ་དང་།
 དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོས་གསེག་འཛོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མས་གསེག་འཛོག་བྱས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་
 མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་གསེག་འཛོག་བྱས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་གསེག་འཛོག་དང་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུ་
 ལ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པར་ཚོག་གཅིག་པར་གསུངས་སོ། ། ལ་སོགས་པས་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་
 པའི་བྱ་བ་ནམས་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་མོ་དེས་གོ་ཚད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུས་
 མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་
 ནམས་ནི་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེས་ཀྱང་གོ་ཚད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ། གཉིས་པ་བསམ་
 པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བ་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱེན་པ་ནི། འགོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱེན་པ་ན་
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། འདིའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་ལུས་
 གྱི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་
 ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་
 གཙོད་པའི་ལྷང་བ་བཞེ་སྟེ་ལྷང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་ནི་ད་དུང་འགྱོར་སྤུལ་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་འགོ་བ་གཞན་གྱི་ ལུས་ཀྱི་ ནམ་པ་བསྐྱེན་པ་ན་ བདག་ནི་ད། དགེ་
 སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་འདྲ་བ་ནི་དོ་ཞེས་རྩ་མར་སྒྲུར་རོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ལྷུ་བ་ལས།
 དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷགས་སམ་སྤྲོད་གྱིས་བདག་ནི་དཔྱོད་མོང་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་བ་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར། དེ་
 ལྟེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འཁྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མཐར་འགྱུར་རོ། ། དེ་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་

ན་སྒྲོམ་པོ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་གཅོད་པའི་ལྷ་དང་བ་བཞི་ལ་འད་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། མི་
 ཚངས་སྤྱོད་དང་སྒྲོག་གཅོད་བཞིའི། །ལྷ་དང་བ་རྫོགས་གསུངས་མདོ་འདིར་བསྟུས། །ཀྱི་
 དང་འབྱིན་ལ་མདོར་བསྟུས་སྟུར། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ བོད་ཀྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྟེ་རབས་པ།
 ན་རེ་དགེ་སློང་གཟུགས་གཞན་དུ་སྟུལ་པས་བྱས་ན་ལྷ་དང་བ་རྫོགས་པ་འདི་ནི་ ལྷ་དང་བ་བྱུན་
 ལ་སྒྲོར་བར་མ་ཟད། ལྷ་དང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུར་ཏེ། བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་ཕམ་ལྷག་བརྩུ་
 བརྩུན་དང་། སྤང་ལྷ་དང་པོ་དང་། ལྷ་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་པོ་དང་། སོ་སོར་
 བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་
 ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ན་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལྷ་དང་བམ་པོ་
 ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་པས་སྟུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་སྐབས་འདིར་ལྷ་དང་བ་
 རྫོགས་པར་ལྷ་དང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་དང་ལས་སྒྲོར་བ་རྩུ་འབྱུལ་གྱིས་
 བྱས་ནས། བལ་འཁྱར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ལྷ་དང་བ་ན་སྤྱད་དུ་གསུངས་པ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྤང་བར་བྱས་ན་ཕམ་རྩུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་བརྩུ་འི་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་བ་ན་སྤྱད་
 དུ་གསུངས་པའི་གནད་དང་འགལ་བས་སོ།།

དེ་ཡང་ལྷ་དང་ཞུ་བ་ལས། རྩུ་འབྱུལ་གྱིས་ལུག་གི་བལ་འཁྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལ་སོགས་པ། བལ་འཁྱར་སྒྲིབ་བ་གཅོད་པ་དང་། །དོན་མཐུན་དང་ནི་སྤྱོད་དང་བཞི། །རྩུ་
 འབྱུལ་གྱིས་བྱས་ན་སྤྱད་གསུངས། །ལུས་མི་སྤང་བར་བྱས་ན་ལྷ་དང་ཞུ་བ་ལས། ཕམ་
 དགེ་སློང་གིས་རྩུགས་ཕམ་སྤྱན་གྱིས་བདག་ཉིད་མི་སྤང་བར་བཞིས་ཏེ་མི་ཚས་སྒྲ་མ་སྟུས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྒྲོམ་པོ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ། རྩུན་འབྲིག་ཆིག་བསྟེན་བཀྱར་དང་། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་
 བལ་འཁྱར་དང་། །བདེན་སྒྲ་དོན་མཐུན་སྟུ་དབེན་གཉིས། །འདུག་གནས་འདུས་ཟ་ཉལ་

ཤོམ་གཉིས། །གཅིར་བྱ་བཤེག་གཟས་རྒྱུ་ལྟ་དང་། །སྤྱོད་བསྐྱེལ་སྤྱད་འགྱུར་བསྐྱུད་
 དང་། །ཅི་དང་ལྟན་ཅིག་དངངས་བྱེད་སྤྱེད། །གཞི་མེད་སྐྱེས་མེད་ཀྱུ་དང་ཉན། །མི་སྤྱོ་
 མ་གུས་དུས་མིན་འགྲོ། །ཟས་བཅས་སྐྱུ་རིངས་ད་གདོད་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་བཞི་
 རྣམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ལྟར་བ་བཞི་བཅུ་ལ། །ལུས་མི་སྤྱད་བྱས་ན་སྤྱད་གསུངས། །དེ་
 ལྟར་སྤྱར་བཤད་པའི་ལྟར་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ལྟར་བ་གཞན་རྣམས་ནི་ལྟར་བ་འབྲིན་
 པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་སོ། །མེལ་བ་ནི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐ་མལ་དུ་མི་གནས་པ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྱུལ་པ་འཕྲུལ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་
 སྤྱད་བར་བྱས་ཏེ་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོར་ན་རང་རང་གི་ལྟར་བ་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལྟར་གོང་དུ་བྱངས་
 མ་ཐག་པ་དེ་དག་གོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། །བདག་ཉིད་གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྱུལ་པ་འཕྲུལ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་མི་སྤྱད་བར་བྱས་ན། །ལུས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ལས་ཉམས་པས་རང་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 དགག་བྱ་མི་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ །གཟུགས་སྤྱོ་བ་རྣམས་མཐུན་པར། །གསུང་ངོ་།

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་བསམ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། །རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་
 །ཁ་ཅིག་ན་རེ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ན་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པའི་ཡན་ལག་མ་བསྟན་གྱི། །བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་
 ཏེ། །རང་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཉེས་པ་ལ་ཞུགས་ན་ལྟར་བ་
 དངོས་གཞི་འབྱུང་གི་རང་ལ་སྦྱོམ་པ་ཡོད་པ་བརྗེད་པ་འཕྲུལ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་ཞུགས་
 ན་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས་དག་སྦྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི།
 མེད་ན་ན་སྤྱད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། །ལུང་ཞུ་བ་ལས། །དག་ །དག་སྦྱོང་བདག་ཉིད་ཕྱོལ་སྦྱོང་དུ་

བསྐྱར་ཏི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པར་བགྱིས་ན། སློང་དུ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་འབྲིག་པར་སྤྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་མཐར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེ་དགོ་སློང་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་ན་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས། སློམ་བཙོན་སློམ་བཙོན་ནི་དུ་འདུ་ཤེས་ན། །དངོས་གཞིའོ་
 མིན་ན་ལྷུང་བ་རྒྱུད་དང་ལྡན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། ལུང་འདུལ་བྱེད་དང་འདི་ནི་ད་ལས་བདག་ནི་ནམས་
 པའོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཡང་ན་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསོར་
 རུང་དུ་ནམས་པའོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་བདག་
 ནི་ཞེག་པའོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བདག་ནི་ནམས་པའོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཞེས་
 པ་དེ་ཡམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བཤད་པས་ཡམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 དངོས་པོ་གཙོ་ཡང་། ལུང་བ་གཞན་ནམས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་འདུ་ཤེས་གཙོ་སྟེ།
 འདི་ནི་ད་ལས་དགོ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི། མེད་ན་ན་སྤྱད་དོ་ཞེས་པ་དང་།
 ལུང་ཞུ་བ་དང་འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གཙོ་པོའི་གཞུང་བྱངས་པ་དེ་ནམས་ལུང་
 ལས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ལ་གསུངས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། ལུང་བ་གཞན་གྱི་གཞུང་དུ་མི་
 རུང་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་བྱིད་ཀྱིས་ཁྱངས་སུ་བྱངས་པའི་གཞུང་དེ་ནམས་
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟན་པ་ན་དགོ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པས་མཚོན་ནས་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 འདུ་ཤེས་གཙོ་པོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་གྱི་གནོད་བྱེད་དམིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྟོན་གཙོད་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་
 ཆོས་ཅན། གློག་གཙོད་ཡམ་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་ཤི། གློག་གཙོད་ཡམ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། སྤར་ལག་
 པ་ལྟར་ལྟང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་སློང་ སྤལ་པ་སྟག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ། འགྲོ་
 བ་གཞན་གྱི་ ལུས་ཀྱི། ནམ་པ་བསྟེན་པ་ནི་ བདག་ཉིད་ལ། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་
 ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་འདྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྒྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གཞན་དང་
 འདྲ་བར་མི་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟང་བ་རྣམས་པར་བསྐྱེད་པའོ། ཁེད་ན་
 རིན་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། དགེ་སློང་སྤལ་པ་སྟག་ཏུ་བསྐྱར་བས་མི་ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་སོགས་
 པ་བྱེད་ན། དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྒྱུར་བ་བྱས་
 ནས། མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་ ལུས་སྤལ་སྟག་ཏུ་བསྐྱར་བས་མི་མས་
 ། གྲང་སྟག་གི་བསམ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ནི་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ན་ལྟང་
 བ་ན་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ། མཐར་ཐུག་གི་ལྟང་བ་ནི་མེད་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་སྒྱུར་བ་ཅུ་ལས་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་ལག་ཅིང་། མེད་ན་ནི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ། བམ་པོ་
 ལྟ་བུ་པ་ལས་སྒྱུར་བ་ཅུ་ཁོ་ན་ལ་ན་སྒྲིབ་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་
 མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་བ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་ཆོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལག་ཅིང་། ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་
 གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་བསྟོལ་། དོ། རིལ་སྒྲིབ་ཏེ་སྐབས་འདིར་
 བསམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྲུབ་པ་སྒྱུར་
 བ་ནི། ལྟང་བ་སྤེ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་རོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ལྟང་
 བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་

དེ་ལས་ལྷོག་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེན་བརྒྱད་དེ། སྤྱོད་བ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་
གཟིར་བ་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་དང་། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞི་སྟེ། གཉིད་ལོག་
པ་དང་། རྗེས་ཆད་བྱུང་པར་ཅན་ནམ་ཐང་འབྱུང་ལྟ་བུའི། རྗེས་ཀྱིས་སྤྱོད་དེ་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པ་དང་།
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། གཉིད་ལོག་ར་རོ་
རྗེས་ཀྱིས་སྤྱོད། །སྟོམས་ཞུགས་འགྲོ་བ་མཐའ་མའོ་ཞེས་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་བཤད་པའི་
གནད་ཀྱིས་སྤྱར་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་ནི། འདི་ཉིད་ལས་ཐ་སྟོད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་
པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སྤྱོད་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀའི་ཆོ་ན་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ན་ཅི་
འགྱུར་ནི། ལྷུང་བ་མེད་དེ། ཐ་སྟོད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་
པ་དང་། མི་ལམ་ནི་མེད་པ་དང་འབྲེལ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་སྤྱོད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། བྱད་མེད་ལ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་
ནི་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ན་སྟོད་དུ་འགྱུར་དེ། བཅས་པའི་རྟོན་ཅན་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་དེ་ལ་སྤྱོད་བ་མ་རྗེས་པས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་སྤྱོད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་
མི་གནས་པར་གྱུར་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ སྤྱོད་བ་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཆོ། སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོའི་སེལ་བ་བཞིར་
གྱུར་ན་ནི་སྤྱོད་བ་ལ་རང་རང་གི་སྤྱོད་ལྷུང་གང་ཡོད་དེ་ཉིད་འབྱུང་ལ། མཐར་ཐུག་གི་

ལུང་བ་ནི་མེད་དེ། ལུང་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་
ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ སྤྱོད་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ནས། གཉིད་ལོག་པ་ལ་
སོགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་གྱུར་ན་ནི། ལུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཞག་
གཅིག་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ན་མས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བྱས་ནས་གཉིད་
ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་ལུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་རྒྱབ་ལྗག་པར་ཉལ་
བའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་ཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། འདི་ནི་དེ་ལས་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་གཅིག་
དུ་གཉིད་ལོག་ན་འོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་སྤྱོད་པར་འཕྲུག་པ་ན་བདག་
གི་ཁང་པ་ཅིགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོན་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཁང་པ་ཟེན་པར་གྱུར་ན་
དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཆེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཆེགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི། ཆེགས་སྒྲ་མར་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ རྟེན་ཡན་ལག་གི་བྱུང་
བ་སྤྱད་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རང་གི་དོ་བོ་དང་། སེལ་བ་དང་། ཅིར་འགྱུར་དང་། ལྷ་མཚན་དང་ལྷ་ ལས་དང་
པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྤྱད་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱོད་བ་རྒྱན་ལྷན་དང་རྒྱན་མི་ལྷན་གཉིས་ལས། སྤྱོད་བ་རྒྱན་མི་ལྷན་
ལ་ཆེགས་ཀྱི་བྱུང་བ་མི་སྤྱོད་དེ་ཆེགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་རིག་ བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པས་བྱད་མེད་ལ་རིག་པར་བཤམས་ལ་བསྟན་
པར་རྫོགས་ནས་རིག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་པ་སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་

བ་རྒྱན་མི་ལྟན་ལ་ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོར་བ་རྒྱན་མི་ལྟན་ནམས་ཀྱི་
ཡང་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་བསྐྱབ་
པའི་ཆོགས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཚང་བས་ཆོགས་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གི་བྲུབ་པ་མི་སྤྱོར་
བ་མི་རིགས་སོ། །ཆོགས་ཀྱི་སེལ་བ་མི་སྤྱིད་པའང་མ་ཡིན་ནི་ དགེ་ཚུལ་ལས་དགེ་སྤྱོད་དུ་
གྱུར་བ་ལྟ་བུ། ཆོགས་འཕོ་བ་ལ་སྤྱད་ཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྤྱོད་ལས་དགེ་ཚུལ་དུ་
བབས་པ་ལྟ་བུ། ཆོགས་མར་ལ་འཕོ་བ་ལ་ཤིན་དུ་འང་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ལྷུང་བ་སྤྱི་ལྟའི་དངོས་གཞི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་སྤྱར་རོ། །དགེ་
ཚུལ་གྱིས་སྤྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སྤྱོད་གིས་མཐར་ཐུག་བྱུབ་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་
མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་ལ། ལྷུང་ཞུ་བ་ལས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་མ་གཏོགས་པ་
དགེ་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བ་སྤྱི་བཞི་ལ་ཕམ་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ལྷུང་བ་
གཞན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དངོས་སུ་གསུངས་པས་དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་བསྐྱུས་
སྤྱར་བའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ན་བསྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་དེ་ཉིད་དང་ལྟན་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་
ནི་སྤྱོར་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་གཞན་གྱིས་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཆོགས་གཞན་དུ་བྱུབ་པའོ། །བཞི་
པ་ཅེར་འགྱུར་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་
པ་ལ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཤིང་། ཆོགས་ཐ་དད་སེལ་བར་མི་འགྱུར་
ནི། ལྷུང་ཞུ་བ་ལས། བསྐྱེན་པར་མ་ཚོགས་པས་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པར་བཅམས་ནས་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་ནས་

བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱེ་པ་ལས་བསྟན་པར་
 མཛོགས་པས་བསྟན་ནས་བསྟན་པར་ཛོགས་ནས་སྤང་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 སོགས་ཏེ། བས་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་དང་འབྱིན། །འབྲིག་ཆེག་བསྟན་བཀྱར་སྤྱན་བྱེད་དང་། །
 གཞི་མེད་བག་ཅམ་ལྷག་མས་སྤྱར། །དུད་འགྲོ་འདེབས་སྤྱོད་གསོད་གསུམ་མོ། །དེ་
 ལྟར་ལྟང་བ་བཅུ་གསུམ་ཆེགས་ཐ་དད་ལ་ལྟང་བ་དངོས་གཞི་ཛོགས་པར་ ལུང་ལས། གསུངས་
 པས་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ཆེགས་ཕྱི་མར་དངོས་
 གཞི་འི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་བ་ཆེགས་སྤྲ་མར་བྱས་པ་དེ་ན་སྤྱད་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདི་ཉིད་ལས་ཆེགས་སྤྲ་
 མར་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་ན་སྤྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་ན་སྤྱད་དུ་
 བཤད་པ་ནི་སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟང་བ་དེ་རྒྱང་བའམ་ན་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས་
 སྤྱོད་བ་སྤྲ་མ་དེ་ན་སྤྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་
 ཏེ། ཆེགས་ཐ་དད་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ན། ལུང་ཁྱེ་པ་ལས། བསྟན་པར་མཛོགས་
 པས་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་བ་བྱེད་ལ། བསྟན་པར་ཛོགས་པ་ན་རྒྱ་ན་ཉེས་པ་སྤྲོམ་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཆེགས་འཕྲོས་པ་ལ་ལྟང་བ་ན་སྤྱད་དུ་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 འོད་ལྷན་ལས་ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བསྟན་པར་
 ཛོགས་པ་ཉིད་དུ་བྱུབ་ན་རྒྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་མའི་ཆེགས་སྤྱོད་བ་བྱས་པའི་ལས་
 ཀྱི་ལམ་ཆེགས་ཕྱི་མ་ལ་ཛོགས་ན་རྒྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་
 པས་ཀྱང་ སྤྲོམ་པའམ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་བྱས་ཤིང་དགེ་སྤོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་བྱུབ་པ། དེ་ལ་ལྟང་
 བ་དངོས་གཞི་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ན་བསྟན་ཛོགས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་

ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་ལས་ལྷུང་བ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོགས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་སྤྲུལ་ལ་ཁད་རིང་བའི་སྤྱིར་བ་བྱས་ནས། ཆོགས་ཕྱི་མ་ལ་མེད་མི་
 རུང་གི་སྤྱིར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་སྤྲུལ་ཡིན་ན་ དངོས་གཞི་སྤྱིར་བའི། ཡན་
 ལག་མ་ཚང་བ་ལ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཐོགས་པར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དྲི་ཀ་ལས་
 ཆོགས་ཕྱི་མར་དངོས་གཞི་འི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཆོགས་ཕྱི་མ་
 ལ་ཉེས་བྱས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞི་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བཟླ་དེ་དྲི་ཀ་ལས་
 སྤྱིར་བ་སྤྲུལ་པ་དེ་ན་སྤྲད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་བ་སྤྲུལ་པ་དེས་འཕངས་པའི་ཆོགས་
 ཕྱི་མའི་ལྷུང་བ་དེ་ན་སྤྲད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྲུལ་གྱི་གནོད་བྱེད་དམིགས་
 པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཤིང་ཆོགས་ཐ་དད་
 ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་དང་མཐུན་ལ། མདོ་ཙམ་འདིར་ན་སྤྲད་
 དུ་བཤད་པ་ནི་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྤྲད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོགས་སྤྲུལ་མར་ཉེས་པའི་སྤྱིར་
 བ་བྱས་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་ན་ཡན་ལག་ངེས་པ་ཡིན་པས་སྤྲུལ་པ་མི་སྤྱི་བ་ལས། ཆོགས་
 ཕྱི་མའི་སྤྲུལ་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ངེས་པ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་བཟུང་རོ། །དེ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་བསྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་རོ་སྟུང་དུ། སྤྱིར་ལེན་སེམས་ཡོད་ན་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་
 ནས་མི་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྤྲང་བྱ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་སྤྲང་བྱ་
 རེ་རེ་ དེའི་སྤྲུལ་པའི། ལ་ལེན་སེམས་རེ་རེ་ སྤྲུལ་ལན་གྱི། སྤྲུལ་མི་སྤྲུགས་པས་སྤྲུལ་པ་སྤྱི་
 བ་མི་སྤྱིར་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ངེས་པ་ནི་སྤྲང་བྱའི་བྱེ་བྲག་སྤྲང་བར་
 མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་འོད་ལྡན་ལས་འདུན་
 པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་རྒྱུ་བྱེད་དུ། ཆོགས་སྤྲུལ་མར་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་

འད་མཁན། གཞུང་བློན་པོ་ལས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྤྲད་དུ་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འདུན་པ་ལོག་ན་ཉེས་པ་རྒྱུ་བ་དེ་དང་། ཉེས་པ་རྒྱུ་བ་ཙམ་དུ་འབྱུང་བའི་མཐུན་དཔེར་བསྟན་
 ཆེགས་ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ འད་མཁན། བློན་པོ་ལས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྤྲད་དུ་
 ལུགས་བཞག་པ་ནི་རྒྱུ་བ་སྤྱི་ལོ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེགས་གཅིག་པ་
 ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། ཆེགས་ཐ་དད་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ དགེ་ཚུལ་ལྟ་
 ཆེགས་སྤྱི་མར་སྤྱིར་བཏགས་ཏེ་ཆེགས་སྤྱི་མར་སྤྱིར་བཏགས་ཏེ་ཆེགས་སྤྱི་མར་མཐར་
 ཐུག་གྱུ་བ་ན་སྤྱིར་བཏགས་ལ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྤྲད་དུ་
 ལས་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་
 གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེགས་སྤྱི་མར་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་ན་སྤྲད་
 དུ་གསུངས་པ་དང་། འད་མཁན་ལས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་
 གིས་ཞེས་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པའི་གཞུང་གོང་དུ་བློན་པོ་དེ་དག་གིས་གྱུ་བ་ཤོ། །འདི་
 ལ་རྒྱུ་བ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་པ་ལས་
 ན་བསྟེན་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་འདུན་པ་ལོག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ན་སྤྲད་སྤྲད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 ནི་གཙོ་བོར་ན་རྒྱུ་བ་ན་སྤྲད་དུ་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་འཆར་
 འབྲལ་ལྟ་བུ་ལ་ཆེགས་ཀྱི་སེལ་བ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤྲོད་ལ། ལོ་དུག་སྤྲོད་ལ་ནི་ཆེགས་
 མར་འཕོས་ན་སྤྱིར་བཏགས་ཏེ་ཉེས་བྱས་བསྟེན་ཀྱང་ཆེགས་ཡར་འཕོས་པ་ལ་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཙམ་པ་སྤྲད་བའི་གཞུང་ཉིད་དག་སྤྲོད་གིས་ནི་མི་གསོད་པའི་བསམ་སྤྱིར་
 གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་དགེ་ཚུལ་གྱིས་མི་གསོད་པའི་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་
 དགེ་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྤྲོད་ལ་མི་གསོད་པའི་རྒྱུ་

བ་གཏན་ནས་མི་སྦྱོང་པར་བལ། དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་གསད་པར་གཏན་ནས་མ་བསམས་
 བེད་དགེ་སྦྱོང་གིས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བྱབ་པ་མ་བྱབ་
 གྱེ། དགེ་སྦྱོང་མས་མི་གསོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགེ་སྦྱོང་དུ་མཆན་གྱུར་པ་ན་མཐར་
 ཐུག་བྱབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་ངེས་པ་ཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་དྲགས་
 དེ་ལ་ཆོས་དེས་བྱབ་པ་མེད་དེ། དགེ་སྦྱོང་རང་ཉིད་དང་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་
 གིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་དགེ་སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱེད་བྱེད་དུ་བྱབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་ཞུ་བ་ རྩུང་ཤོས་ ལས་སོ། །ཤ་ལུགས་སྦྱ་བ་ན་མས་ན་རེ། དགེ་ཚུལ་
 གིས་མི་གསད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཐར་ཐུག་བྱབ་པ་ན་དགེ་སྦྱོང་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྷུང་ཞུ་བ་རྩུང་ཤོས་ལས་སྦོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས། ལྷ་པ་རྒྱ་མཆན་ནི་ཅིར་འགྱུར་གྱི་སྐབས་
 སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་
 བཞུན་པ་དང་། སྦྱོར་ལྷུང་གི་སྒོ་ནས་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་སྤྲ་མར་སྦྱོར་བ་
 བྱས་པ་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་འདིར་བརྗོད་གྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་བཞུན་པ་ཡིན་ཡང་།
 བྱེད་བྱག་ལ་མཆོན་ན་གོ་སླ་བས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་ཆོགས་སྤྲ་མར་དགེ་ཚུལ་གྱིས་
 སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཆོགས་ཕྱི་མ་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་བྱབ་པ་ལ་ཡང་དོ་སྟེ་ན་
 སྤྲེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྦྱར་རོ། །ཁང་ཆེན་གྱི་སྦོམ་པོ་བསྦྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་ཆེན་ཅིག་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་བྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁང་
 ཆེན་གྱི་སྦོམ་པོ་འབྱུང་བུང་ཡིན་ཏེ། ཁང་ཆེན་གྱི་སྦོམ་པོའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིས་བྱས་དང་ལྷུང་མེད་དུ་
 བྱེད་པའི་ཁྱེན་གཞན་མ་ལྷུང་པར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅིག་པ་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་དགེ་སྦྱོང་
 ཉིད་ན་མཐར་ཐུག་བྱབ་པའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ན་སྤྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་བྱེད་པར་སྦོམ་པོར་བཅས་པ་ལས་

འདས་པའི་ལུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ཞུ་བ་ལས། བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་ བཅིག་པར། བཅུ་མས་ནས་བསྟེན་པར་མཛོགས་ཏེ་ ཟིན་ ལགས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོམ་ བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་བ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་ རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལུང་གི་སྟོན་ས་བསྟེན་པ་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་ཀྱི་བར་ལགས་ཏེ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་བརྟུས་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོམ་བོར་འགྱུར་ རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་དགོ་སྟོང་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ ནས་དེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་དེའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་པོའི་ཆེགས་ཕྱི་མ་ དགོ་སྟོང་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ན་སྤྱད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ དེ་ལྡན་པ་ཞེས་པའོ། མདོ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ནི་ཆེགས་ཕྱི་མ་སྟེ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ཉིད་དོ།། དེ་ལ་ཡང་ཆེགས་སྡུ་མ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ལྟ་དོ། །ཆེགས་ཕྱི་མ་དགོ་ སྟོང་ལ་ཡང་ཆེགས་སྡུ་མ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པའི་རྒྱན་མ་བཏང་ བར་ཡོད་པས་སྟོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་སྡུར་གཞི་སྟོང་དུ་ལྟན་ ཟིན་ནོ།། འོ་ན་དགོ་སྟོང་གིས་མ་བྱིན་ལེན་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་དགོ་ཚུལ་དུ་བབས་ པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན། དགོ་ཚུལ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། མཇུག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་ བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ བབས་པའི་ཆེགས་དག་དུ། དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་ བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྟ་དོ། །དེ་ཡང་ཉེས་བྱས་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་ དུས་ན་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་ཉེས་བྱས་དེའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་དབང་དུ་བྱས་ འདིར་སྦྱོར་བ་ནི་མཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། མཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་མཇུག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་འགལ་ཞེ་ན།

ལྷ་པོ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཞུགས་པར་བྱས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཤོ། ། གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ནི་ ལ་
 རྒྱལ་གྱི་བྱུང་བར་ལས་བྱུང་བ་ཞར་བྱུང་དུ་བཏགས་པ། རྒྱལ་དངོས་སུ་བཀག་པ་བས་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་
 སྒོ་ནས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེའང་ཡུལ་གང་ན་བལ་
 ནག་པོ་བས་བལ་དཀར་པོ་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ་ཡིན་ན་བལ་དཀར་པོ་ལ་སྒྲན་བྱེད་ན་སྤང་
 ལྷ་པོ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་ནམ་མཁུན་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་ཆ་གཉིས་བསྟེ་བའི་སྐབས་ནས་
 བཤད་དོ། ། ཁྱི་ཀ་ལས་ཅ་བར་རིག་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ན་སྤྱད་དེ་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བཀག་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ལྷ་པོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དངོས་པོ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱལ་
 བཀག་པ་བས་བཟང་པོ་ནི་ལྷ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དང་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷ་པོ་ལས་ལྟ་རྒྱལ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་རིན་པོ་ཆེར་གཏོགས་
 པ་ལག་གིས་བཟུང་ན་ ལྷ་པོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི་དུས་རེ་འགའ་བ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་
 བྱུང་མེད་ལ་རིག་པ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
 ཞིང་དང་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལ་རིག་ན་ཡང་ལྷ་པོ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་མི་བསམ་སྟེ།
 དགག་པ་རྟ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་དངོས་
 སུ་བཀག་པ་དེ་དང་། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་སྟེ་བཀག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཁྱི་
 ཀ་ལས་སྤོན་བལ་དང་འདྲ་བ་མོན་དར་དང་དུ་ཀླུ་ལའི་རས་ལ་སྒྲན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷ་པོ་བྱེད་
 དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། ། འོ་ན་མོན་དར་དེ་སྤོན་བལ་དང་འདྲ་ན་ལྷ་པོ་དག་སྤོང་མའི་ནམ་
 འབྱེད་ལས་མོན་དར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤོན་བལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་ན། མོན་
 དར་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤོན་བལ་ལས་བྱས་པ་དང་། ཅ་ལས་བྱས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་

ནི་ལུང་ཕུན་ཆོག་གས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས། མོན་དར་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་འོད་ལྡན་
ལས་གྱུར་གྱུ་མ་དང་ཁ་དོག་གསལ་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་འདྲ་བ་མེ་དོག་གི་པ་ལི་ཀས་ཁ་བསྐྱར་
བ་ཡང་ཉན་ཐོས་ནམས་ལ་བཀག་པར་བཤད་དོ། །གསེར་ལ་རེག་པ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བ་
གཡུ་ལ་རེག་པ་ཡང་བཀག་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁབ་སྤྱིང་མ་ལ་རེག་པ་དང་བྱང་ག་ཟན་
གི་ཡུལ་དུ་ཙམ་པ་སྒོང་ན་ཡང་བསོད་པ་སྒོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འདྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྐར་རོ་གསུང་དོ། །

བཞི་པ་མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་ནི། མཚན་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས་
སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དགེ་སློང་པ་མའི་
ལྷུང་བ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་ཐུན་མོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་དོ། །དང་
པོ་ནི་སྒྲིག་གཅོད་པའི་པམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉེན་དགེ་སློང་པ་མ་གཉིས་ལ་ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་
མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
མིང་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་ནི། སྒྲིན་ནས་སྐྱེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉེན་དགེ་སློང་པ་མ་
གཉིས་ལ་ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པོར་བཅས་ཤིང་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །
གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པའི་པམ་པ་འཕམ་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ཡང་དགེ་སློང་པ་མའི་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་སྟེ། རེག་པའི་
པམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལྟ་བུ། སྤེ་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་པ་མས་ཡང་ཡང་ཞོས་པའི་ལྷུང་བ་ལྟ་
བུ། ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ། ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་དང་། སྒྲིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་ནི་བཅས་པའི། དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་བ་བྱེད་འཆང་

པའི་སྤང་ལྷང་དངོས་གཞིར། འགྱུར་དུས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་བཅུ་ཙ་གཉིས་སོ་ཞེས་
གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པ་བྱན་མོང་བར་བཞག་པ་ནི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་དགེ་སྤོང་
པ་མའི་ལྷང་བྱེད་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡམ་པ་འཆབ་པའི་ཆ་ནས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
ཡམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྤར་ལག་ཟེན་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི་
སྟེ། མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པ་བསྟན་པ་འོ། །
དང་པོ་ སྤར་ལག་གཉིས་སུ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སྤོང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་ལན་གསུམ་པར་མཚན་
གྱུར་པ་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་དེ་སྟེ་བའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལན་ཅིག་མཚན་གྱུར་པ་ལྷ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནི་
དགེ་སྤོང་གིས་མི་གསོད་པ་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་དགེ་སྤོང་མར་མཚན་གྱུར་དེ་མཐར་
བྱག་གྲུབ་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་དེ་སྟེ་བའི་ཞིང་ཉིད་དེ་རྟེན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྟོན་གཙོང་
པའི་ཡམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དབང་དུ་བྱས་དེ། དགེ་སྤོང་གིས་མི་གསོད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་ནས་མཐར་
བྱག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་མཚན་གྱུར་པའི་དགེ་སྤོང་མཚན་ཅན། སྟོན་གཙོང་པའི་ཡམ་པ་དངོས་སུ་བསྟེན་དེ། སྟོན་
གཙོང་པའི་ཡམ་པ་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་
མོང་གི་ལྷང་བ་དེ་སྟེ་སྤྱི་བཞེད་གནས་པའི་ཞིང་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །མཚན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་
ཡིན་ཞེས་པའི། མདོ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
དེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་བ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བྱག་ཡོད་
དེ། དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། ཀྱ་དང་སྤྱན་དང་སྤྱར་འདེབས་གསུམ། །འཆང་འཛོག་
སྤོང་དང་སྤོང་རིགས་དང་། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བ་དང་། །གསེར་དཔལ་སྟེན་གཉིས་
ལྷང་བ་བེད་འཛོལ། །འཐག་གཉིས་རྩན་འདོན་སྟེ་བ་གཙོང་། །རིམ་གཉིས་འདུག་གནས་

བྱེད་དང་ནི། །སྤངས་ཟ་ ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྤངས་ཟ་ལ་དགེ་སློང་ལས་དགེ་སློང་མར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་
 པ་ནི་མཐར་ཐུག་མ་ཚད་བ་ལ་དགོངས་དེ། དགེ་སློང་མ་ལས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་
 པར་སྤྱར་རོ། ། དུས་མིན་ཁ་ནས་མིད། །གཅེར་བུ་དམག་གསུམ་མེ་རེག་དང་། །རྒྱབ་ལྷག་
 ཁ་བསྐྱར་རིན་ཆེན་རེག །བྱས་བྱེད་ཅེ་དང་རྒྱན་མ་དང་། །ས་ཀོ་མཐོན་དང་ཆད་འབྱུང་
 དང་། །དུས་མིན་ཟས་བཅས་སྐྱེ་རངས་དང་། །ཁབ་རལ་གདིང་གཡན་བདེ་གཤེགས་
 གོས། །བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ལ་དངོས་སུ་གསུངས། །མི་ཚངས་སྟོད་དང་སྟོག་གཅོད་བཞི། །
 ཡམ་རྩུན་བདེན་སྤྱོད་ས་བོན་འཛུངས། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལ་ནི་མདོ་བསྟུས་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ས་
 བོན་སྤྱོད་འཛིག་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་བསྐྱངས་ནས་ལྷ་བརྒྱ་རྩ་ལྷེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་ལུང་ལས་སྤྱོད་བ་གཅོད་པ་ལ་དངོས་
 སུ་གསུངས་པས་ས་བོན་འཛུངས་པ་ལ་མདོར་བསྟུས་སྤྱར་བ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དང་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱང་
 བ་ལྷ་བརྒྱ་རྩ་དུག་ཅེས་བཤོད་དོ། ། དམིགས་བསལ་ནི་ གཞན་གྱི་ཡན་ལག་རང་གི་ཁའམ་བཤད་ལམ་དུ་སྒྲུངས་
 པའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་གྱི་དགེ་སློང་གི་ ཟག་བྱེད་ཀྱིས་ བྱང་མིད་གྱི་ ཟག་བྱེད་དུ་
 མི་ཚངས་པར་སྟོད་པའི་ སྟོར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ན་མཚན་གྱུར་ན་ཡམ་པར་མི་འགྱུར་བ། དང་། ལྷུང་
 བཟེད་ལུལ་དགུ་བས་ཆུང་བའམ་ཆེ་བ་སྟོང་བ་ ནི་དགེ་སློང་ལ་སྤང་ལྷུང་སྤྱོད་བྱེད་དགེ་སློང་མ་ལ་ལྷུང་
 བཟེད་ཆད་དང་མི་ལྟ། དང་། གོས་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་གོས་ལྷི་བ་དང་ཡང་བ་འཆད་འཛིག་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ ནི་དགེ་སློང་ལ་སྤང་ལྷུང་བསྤྱོད་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་གོས་རུང་བ་མ་ཡིན། དང་། ཟས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གསོག་འཛིག་ལག་ཉ་ལ་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བར་
 མོགས་པ། རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་དེ། དགེ་སློང་མ་མའི་ལྷུང་
 བ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྟོར་

ལྷུང་ཆུང་བ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི། ར་སྦད་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཞེས་
 སོ། །དེ་ཡང་དག་སྦྱོང་མ་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་ལ། དག་སྦྱོང་
 བ་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དེ་གོ་བར་བྱས་ལ་འབྲེལ་བས་འདི་ལྟར་
 བཤད་དེ། དག་སྦྱོང་གཉིས་ཁྱི་གཅིག་ལ་རེག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རངས་མ་ཤར་
 བའི་མདུན་རོལ་དུ་ཉལ་བ་ན་སྦད་པའི་དོན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལ་མཆོན་གྱུར་ན་ར་སྦད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་དག་སྦྱོང་
 མར་གྱུར་ཏེ་སྦྱར་རངས་ཤར་ན་ཡང་ལྷུང་བ་ན་སྦད་པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
 མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་ཁྱི་གཅིག་ལ་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཁྱུ་འབྲེལ་ལས་བཤད། རང་ཅག་དེའི་ཆེས་སྤྱི་མི་འབྲུང་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་
 ལྷག་པའི་དོན་གྱི་སྦྱར་བ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་ན་སྦད་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར་གྱི། ར་སྦད་པའི་དོན་
 གྱི་སྦྱར་བ་ལས་མཆོན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་བས། འདིར་དངོས་
 གཞི་ཡང་ར་སྦད་པ་ཉིད་འབྲུང་གི་ ལྷག་པ་མི་འབྲུང་བར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།
 མཆོན་གྱུར་གྱི་སྦྱི་གཞུང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ར་སྦད་པའི་དོན་གྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་པ་དག་
 སྦྱོང་གིས་དག་སྦྱོང་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་དེ་མཆོན་མཐུན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་
 པས་ཆུང་བས་ན་ལྷུང་བ་ན་སྦད་པ་འོ། །དེ་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དོན་
 ཏེ་ར་སྦད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་མཆོན་གྱུར་ན་ར་སྦད་
 པ་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཉེན་མཆོན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ཀྱང་སྦྱར་ལྷུང་ཆུང་བ་ཉིད་
 སོ་ན་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །སྐབས་འདིར་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཡང་ར་སྦད་པ་ཁོ་
 རར་ཟད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཉིད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ར་སྦད་པའི་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི། མདོ་

འདི་ནི་ དག་སྒོང་མ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་སྤྱིར་བཏུང་པའི་ཉིས་བྱས་ཕྱོགས་ལྷན་མཆན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། མཆན་སྤྱི་
མ་ན་བཅས་པ་ཆུང་ལུན་གྱི་སྤྱིར་བཏུང་བཞིན་པ་ལས་དེན་མཆན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱིན་གྱི་འདུལ་
བ་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱིར་བ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བད་བཏགས་ཏེ། མཆན་གྱུར་བ་ན་སྤྱིར་
ལྷང་ཆུང་བ་དེ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་མཐར་
བྱུག་གི་ལྷང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་ཅིང་བཅས་པ་ཡང་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
སོ། །དེ་ཡང་དག་སྒོང་མ་རེག་པའི་ཤམ་པ་ཚྛགས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་སྒོང་པར་མཆན་
གྱུར་ན་སྤྱིར་གྱི་རེག་པའི་ཤམ་པ་དེ་ནི་ལྷང་བ་ན་སྤྱིར་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་
སྤྱིར་པ་དེ་ཉིད་ སྐབས་འདིར་དྲི་ཀ་ལས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྤྱིར་པ་དེ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་སྟེ། སྐབས་འདིར་དྲི་ཀ་ལས་དག་སྒོང་མ་རེག་པའི་ཤམ་པ་ལྷང་བ་དེ་མཆན་གྱུར་ཅིང་དག་
སྒོང་དུ་གྱུར་ན། རེག་པ་དེ་དག་སྒོང་དེ་ལ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དྲི་ཀ་ལས་བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་
ནི་མཐར་བྱུག་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་གཞིའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
བསྟན་ནོ། །འདིར་སྤྱིར་བ་བཀོད་ན་དག་སྒོང་མ་རེག་པའི་ཤམ་པ་ཚྛགས་པར་བྱས་པ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་བཞིན་
དུ་མཆན་གྱུར་ན་རེག་པའི་ལྷང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྤྱིར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལྷང་བ་སྒྲོམ་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི། བཤོ་འདི་ནི་ དག་སྒོང་ཡང་ཡང་
ཟ་བའི་ལྷང་བཏུང་བྱང་ནས་མཆན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། ལྷང་བ་ཆེ་བའི་དངོས་གཞི་ཚྛགས་པར་བྱང་བྱིན་ནས་
མཆན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་སོང་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ལྷང་བ་ཆུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱིན་གྱི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་གཞི་

ཆེ་ཆུང་ཞེས་བད་བཏགས་ཏེ། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བྱུང་བྱེད་པ་ན་མཚན་གྱུར་
 པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་ཅིང་ལྷུང་བ་ཡང་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །སྤྱིར་བཏགས་
 ཞེས་བད་བཏགས་པ་ཡང་གཞུང་འདིས་མཚན་ནས་བཏགས་ཏེ། དགེ་སློང་མས་སྤྱིས་པ་ལ་དེ་ག་པའི་སྤྱིར་བཏགས་བཞིན་པ་
 ན་མཚན་གྱུར་ན། སྤྱིར་བཏགས་བཞིན་པའི་ལྷུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་བཤོ། །གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཆུང་
 བ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ནི་ན་སྐད་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་
 དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་སྤྱི་ཚན་ན་སྐད་པ་སྤྱི་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་བྱུང་
 བྱེད་ནས་དགེ་སློང་པར་མཚན་གྱུར་ན་ནི་ན་སྐད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ། །འདིར་
 བཅ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་ན་སྐད་པ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལག་དོ། །སྐབས་འདིར་
 རང་གི་ནམ་ལག་དང་དྲེ་ཀ་ལས་དགེ་སློང་དེ་ལ་ཡང་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 གྱི་འབྱེན་པའི་ལྷག་མར་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ན་སྐད་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་
 མདོ་འདི་ནི་ དགེ་སློང་མས་ཡང་ཡང་ཐོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པའི་ཉེས་བྱས་བྱུང་ནས་མཚན་གྱུར་པ་ལྟ་བུ། ན་
 སྐད་པའི་མཐར་ཐུག་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་བྱུང་བྱེད་ཐེན་ནས་མཚན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་ན་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཆེར་མི་འགྲོ་བར་སོ་ན་གནས་
 སོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱི་ན་གྱི་འདུལ་བ་འདིན་པ་ནམས་གྱིས་ནི་དངོས་
 གཞི་ཆེ་ཆུང་ཞེས་བད་བཏགས་ཏེ། མཚན་གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་སྤྱིར་
 བྱུང་བ་དེའི་རྒྱན་ལྷུང་བ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་
 དོ། །སྐབས་འདིར་ཅོད་པ་འདི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལས་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་
 ན་འབྱེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། འབྱེན་པའི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ན། ལུང་ལྷ་
 བ་ལྷུང་ཤོས་ལས་དགེ་སློང་མ་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལས་མཚན་གྱུར་ཏེ་དགེ་སློང་དུ་རེ་ག་ན་ཅིར་

འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་ལྷག་
 མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི། དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས་སྒྱིར་བ་གསལ་སྒྱིད་གྱིས་ཕུང་བ་ལ་
 དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ཁྱེ་བ་ལས། བསྐྱོས་བསྐྱུར་སྒྱིན་སྒྱུ་ཕྱ་
 མ་སྒྱི་སྒྲིགས་བྱེད། །གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་དང་ནི་བཞེས་རོ་དང་། །བྱུང་གསོད་ཁྱི་གདིང་
 འབྱུང་དང་འདུས་ཟ་དང་། །མི་སྒྲི་འགོ་དང་མ་གུས་ཟས་བཅས་དང་། །ད་གདོང་ཁྱི་རྒྱ་
 བདལ་དང་བསྐྱབ་པ་འདལ། །དེ་ལྟར་ལུང་བ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ནམས་ཀྱི། །སྒྱིར་དང་མཐར་
 ཐུག་བར་དུ་མཆན་གྱུར་ན། །མཐར་ཐུག་ལུང་བྱེད་བསྒྱིད་པར་ལུང་ལས་གསུངས། །དེ་
 ནམས་ཀྱི་ན་སྒྲིད་སོ་ན་མི་གནས་པར་ལུང་བ་ཆེར་འགོ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཆན་ཕྱི་མའི་
 སྐབས་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགེ་སློང་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་
 ཕྱོགས་པའི་ལུང་བྱེད་འབྱིན་བཞིན་དུ་མཆན་གྱུར་ན་སྤངས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དེ་དགེ་
 སློང་མ་དེ་ལ་བསྐྱོག་པའི་ཕམ་པའི་སྒྲིལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་མར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཡང་བསྐྱོག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ན་ནི་སྒྲིལ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་ཞུགས་ན་ནི་ཉིས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་
 པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་མཆན་ ལུང་བ་ལུང་པའི་སྒྱིར་བ་བྱས་པ་ལས་མཆན་
 གྱུར་པས་ལུང་བ་ཆེ་བ་བསྒྱིད་ན། གྱུར་གྱི་བཅས་པའི་སྒྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
 པ་ལུང་མེད་སོ་ན་གནས་ཤིང་བཅས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་ཞེས་
 སོ། །

དེ་ རྒྱུ་ཀ་ལས་དགེ་སློང་གིས་ལུང་བཟེད་ལྷག་པ་ཞག་བཅུ་ལས་འདས་པར་བཅངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་ལ།
 དགེ་སློང་མས་ནི་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་པར་བཅངས་ན་སྤང་བར་འགྱུར་པ་དེ་ལ། ཡང་དགེ་སློང་ཕས་ལུང་བཟེད་
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་བཅུར་མ་ལོན་པ་སྟེ་ཞག་དགུ་ཚུན་ཆད་བཅངས་པ་ལས་དགེ་

སློང་མར་མཆན་གྱུར་ན་སྤྱི་གྲི་ཞག་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཆ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་
 རོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞག་གཅིག་གི་ཆ་སྤྱོད་ཅུ་ཞིག་བཅངས་པ་དང་འབྲ་སྟེ་ལྷུང་བཟེད་འཆང་
 བའི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་ལྷུང་བཟེད་
 འཆང་བ་འབའ་ཞིག་གི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདིས་མཆན་ནས་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ནི་
 སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མའི་བཅས་པ་མེད་པ་ལས་དགེ་
 སློང་མར་མཆན་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་མ་གྱུར་པ་ན་བཅས་པ་དེ་མེད་
 པ་ལས་མཆན་གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མཆན་གྱུར་པས་
 ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་
 བ་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་མེད་ཡོད་ཅེས་བད་བདགས་ཏེ། བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཆན་
 གྱུར་པས་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་ སྤྱིར་བ་མེད་ཡོད་དང་དངོས་གཞི་མེད་ཡོད་གཉིས་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྐད་ བཅས་པ་དེ་མེད་པ་ལས་མཆན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་ནི་བཅས་པ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར། དོ། །
 ལྷ་པ་ལྷུང་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་བཅས་པ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་
 ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ དང་པོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉི་བར་འདྲིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དགེ་སློང་ལ་མེད་ཀྱང་དགེ་སློང་མ་ལ་དེ་ནམས་
 ཡོད་པ། ལྟ་བུ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ནས་མཆན་གྱུར་པ་དེ་ དགེ་སློང་གིས་ཉིན་མོ་
 འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་བ་བྱེད་པ་ན་མཆན་གྱུར་པ་དང་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པ་ན་མཆན་གྱུར་ནས་སོ། ། ལྷུང་བ་དེའི་ཞིང་
 མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་ལྷུང་
 བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་སྤྱིར་མཆན་མ་གྱུར་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱས་པ་དེ་ཉམས་ཤིང་ཞིག་པ་དང་མེད་པར་

རིག་པར་བྱ་སྟེ་ལྷུང་བ་དེ་བཤགས་པར་བྱ་བ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལྷུང་བ་བྱུང་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྒྲིབ་བཅོས་མ་བགྱིས་པར་ནོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་
 བ་མཆིས་སམ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ལྷུང་བ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་བའམ་ རྟེན་ལ་ཞེས་
 མ་གསུངས་པ་ནི་དགེ་སློང་གི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་ལ་བྱུན་མོང་མིན་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །དགེ་སློང་མ་ལྷུང་བ་བྱུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་དེ་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོ་བའི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་
 ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སྒྲིབ་བཅོས་མ་བགྱིས་བཞིན་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་
 སམ། ལྷུ་པ་ལི་ཡོད་དེ་དགེ་སློང་དེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱུང་བར་
 གྱུར་ལ་དེའི་མཆན་འཕྲོས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་པ་
 འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་མེད་ཅེས་བརྟགས་དེ། མ་གྱུར་
 པ་ན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་དང་ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་མཆན་གྱུར་ནས་བཅས་པ་
 དེ་དང་ལྷུང་བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་སྐད་ སྒྲིབ་བ་ཡོད་མེད་དང་དངོས་གཞི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཞེས་
 གསུངས་དེ། དགེ་སློང་མས་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བ་བྱེད་པ་ན་མཆན་གྱུར་པ་དང་མཐར་བུག་གྱུབ་པ་ན་མཆན་གྱུར་
 ནའོ། །དོ།

སྐབས་འདིར་ཚོད་པ་འདི་སྐད་དུ། མཆན་གྱུར་པས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་
 བ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་སྒྲིབ་ཡང་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་སྒྲིབ་ལོག་པར་མི་རིགས་པ་ལས།
 སྟོ་བའི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ནོངས་པ་ལས་དག་པར་བྱུང་བཞིན་དུ། སྒྲིབ་
 ཡང་ནོངས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། འདི་
 ལྷུར་ཡང་དགེ་སློང་དེ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཉེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་

པ་དེའི་ཆེ་མཆན་འཕྲོས་ཏེ་དགེ་སློང་མར་མཆན་གྱུར་ནས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་དག་པར་
 བྱུང་བ་དང་དེ་སྐར་ཡང་མཆན་འཕྲོས་ཏེ་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ན་ཉིས་པ་དེ་བཤགས་དགོས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཆན་གྱུར་པས་ལྷུང་བ་དག་པར་གསུངས་པ་དེ་
 ནི། མཆན་གྱུར་པས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ན་ལྷུང་བ་དེའི་
 རྣམ་པ་འབྲིན་མ་རྣམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་དག་པར་བཤགས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་དག་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། ལྷུང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་རེག་པའི་སྐབས་ལྷུང་
 བ་དེ་མཆན་འཕྲོས་པས་ལྷུང་བ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ། ལྷུང་བ་ཆུང་དུ་གྱུར་པས་ན་
 ལྷུང་བ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ནས། སྐར་ཡང་མཆན་འཕྲོས་ན་ལྷུང་བ་དེ་སྐར་ཕྱོག་
 གམ་མི་ཕྱོག་སྟམ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷུང་བ་ཆུང་དུས་སུ་ཕྱིར་བཅོས་ནས་ལྷུང་བ་སྐར་མི་
 ཕྱོག་སྟེ་ལྷུང་བ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་ལྷུང་བ་ཆེ་བའི་ངོ་བོར་གནས་
 པ་དག་གམ་ཆུང་བའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དག་ སྐར་མ་ལྟར་ན་ལྷུང་བ་ཆེ་བའི་མིང་རིགས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། བྱི་མ་ལྟར་ན་མཆན་གྱུར་པས་ལྷུང་བ་
 ཆེ་བའི་ངོ་བོ་དོར་བར་གྱུར་པ་ལས། སྐར་ཡང་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་སྐར་ཕྱོག་པར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ལྷུང་བ་དེ་ལས་ཁྱོལ་ཞེས་གྲང་བྱ་ཞིང་། སྐར་ཡང་ལྷུང་བ་དེ་ཉིད་དང་བཅས་
 པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་དགེ་སློང་ལྷུང་བ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་པོ་བྱུང་བའམ། དགེ་སློང་མ་ལྷུང་བ་
 བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྒྱ་པོ་བྱུང་བ་དེ་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་ལས་ཁྱོལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྐར་ཡང་མཆན་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་
 དེ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ལས་བཤད་ཅིས་སྟེ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་དེ་ནི་ལུང་ན་མི་སྣང་ངོ་། ། མཆན་གྱུར་
 ན་ལྷག་མའི་འཆབ་པ་དག་པར་བསྟན་པ་ནི་མཆན་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྐར་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་

ཉེས་པ་བཅས་པ་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཆབ་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་མེད་
 པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོབ་སྤྱད་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཞར་ལ་
 བྱུང་བ་ནི། མགུ་བ་ཞག་དྲུག་གམ་ཟླ་བ་བྱེད་རིལ་གྱིས་སྤྱད་ཀྱང་རུང་ཆ་ཤས་གྱིས་སྤྱད་
 ཀྱང་རུང་སྟེ། སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་ཕྱིས་མཆན་གྱུར་པ་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཏོད་
 མགུ་བ་ཇོགས་པར་སྤྱད་དགོས་སོ་ཞེས་རང་གི་ནམ་ལའད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་
 ན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སྟོང་དེ་མགུ་བར་བགྱི་བ་སྤྱད་པ་ན་མཆན་འཕྲོས་ཏེ་དགེ་སྟོང་མར་
 གྱུར་ན་ཆད་པ་བྲལ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་འཕམ། ཞུ་བ་ལི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ཅམ་དུ་སྤྱད་པ་དེ་གོངས་
 ལ་དགེ་འདུན་སྟེ་གཉིས་ལ་ཟླ་བ་བྱེད་དུ་སྟོངས་ཤིག་ཅེས་ཞག་ སྤར་མགུ་བར་སྤྱད་པ་དེ་ཕྱིས་མཆན་
 གྱུར་པ་ན། གུངས་གྱིས་ཁ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དེང་སང་ འདུལ་བ་འདྲིན་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་
 ཉིན་མོ་འབྲལ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མའི་ལྱང་བ་བྱུང་ནས་མགུ་
 བ་སྤྱད་པ་ནི་མཆན་གྱུར་བ་ན་དོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་མཆན་གྱུར་པ་ན་ལྱང་བ་དེ་མེད་པར་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱན་མོང་གི་ལྷག་མའི་ལྱང་བ་བྱུང་
 ནས་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཆན་གྱུར་ཀྱང་སྤར་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དེ་དོན་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ།

རང་གི་ནམ་ལའད་དང་ཁྱེ་ཀས་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་ལས་དགེ་སྟོང་མ་གཉིས་
 ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྤྱད་པ་ནི་མཆན་གྱུར་ཏེ་དགེ་སྟོང་དུ་གྱུར་ན་ཅི། དེས་དགེ་
 འདུན་ལ་ཞག་དྲུག་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བགྱི་འཆལ་ལམ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ནི་མགུ་བ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྤར་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཟླ་བ་བྱེད་

མགུ་བ་སྤྱད་དུ་ཟེན་གྱིང་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་ཞག་དུག་མགུ་བ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་ལུང་ཁྱུངས་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་
 མི་འབྲང་བར། ལུང་ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བར་ཟད་དོ། །བཞི་པ་དེ་དག་
 གི་འཐད་སྒྱུ་བ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་ཆོ་ག་ནམས་གྱུར་ཏོ་སྟེ་མཆན་གྱུར་པ་འདི་ལ་བཅས་
 པ་ནམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་པ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་
 པ་ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་བ་ཆེ་བ་ལས་ཆུང་དུ་གྱུར་བ་དང་ལུང་བ་
 ཡོད་པ་ལས་མེད་པར་གྱུར་པའི་འཐད་སྒྱུ་བ་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། མགུ་སྤྱད་དོན་མེད་དུ་གྱུར་
 པའི་ཡང་འཐད་སྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཆོ་ག་ནམས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། མཆན་གྱུར་གྱི་མདོ་དང་
 བོ་དང་། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པའི་འཐད་སྒྱུ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཆན་གྱུར་གྱིང་
 ལུང་བ་ནི་ཆེར་མི་འགྱུར་བར་རང་སོ་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཆོ་ག་ནམས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་འགྱུར་བཅོ། དེ་ལྟར་མཆན་གྱུར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཞུ་འབྲེལ་མཁན་པོ་ནི་ པརྟེན་དགེ་ལེགས་
 བཞེས་གཉེན། ལུང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པས་ལུང་བ་ཆེར་འགོ་བར་བཞེད་པ་ལ་ མད་
 གྱི་འདུལ་འཛིན། གཞན་གྱིས་སྒྱུ་བ་བྱེད་ཁ་བསྐངས་ཏེ་འདི་སྤྱད་དུ་དགེ་སློང་རེག་པའི་ལྷག་
 མ་བྱུང་བ་མཆན་གྱུར་ན་པམ་པའི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སློང་མ་ཆུ་སྒྲིགས་
 གྱི་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལུང་བྱེད་བྱུང་བ་མཆན་གྱུར་ན་ལུང་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། བཅས་པ་ཆུང་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆུང་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤར་གྱི་ལུང་བ་
 ཡང་ཆུང་དུ་འགོ་བ་བཞེན་དུ་མཆན་གྱུར་པས་བཅས་པ་ཆེར་གྱུར་པ་ན་སྤར་གྱི་ལུང་བ་ཡང་
 ཆེར་འགོ་སྟེ། བཅས་པ་གྱུར་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་
 ལྷག་མ་ལས་སྟོམ་པོར་གྱུར་པ་དེ་སྟེ་ཆན་ཆེར་གྱུར་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལུང་བའི་ངོ་བོ་ཆེར་

གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྟེན་དགེ་སྤོང་དུ་མཆན་གྱུར་གྱང་། ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྷང་
 བྱེད་དེ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། རྟེན་དགེ་སྤོང་དུ་གྱུར་གྱང་ལྷང་བྱེད་དེ་
 སོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སྤོང་ལ་ཆང་བུ་འཆང་བའི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་གྱི་ལྷང་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །བཅས་པ་གྱུར་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བཅས་པ་གྱུར་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་ ཆང་གྱུར་དང་ཆེ་འགྱུར། བྱེ་བྲག་
 མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མཆན་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་ལྷང་བ་དེ་ཆེར་འགྲོ་
 ན་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷང་བ་ན་སྤྲད་པར་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ན་སྤྲད་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་འབྱུང་
 བ་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ལྷང་བ་ཆུང་བ་ལས་མཆན་གྱུར་པས་
 ལྷང་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་ཞིང་། ལྷང་བ་མེད་པ་ལས་མཆན་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷང་བ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆེ་ན་ལྷང་བ་སྤང་བ་བསྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིར་བ་འདུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བཞེ་ལས། དང་པོ་འདས་པ་དང་
 མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲོགས་པ་བཅད་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྷང་བ་སྦྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་བཞག་པ་ནི། དེག་པ་ལ་མཆོན་ན། མེད་མི་རུང་གི་སྤྱིར་བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཆེའི་
 དེག་ཡུལ་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ནི་དེག་པའི་ལྷག་མ་སྦྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་
 ཡིན་གྱི། མེད་མི་རུང་གི་སྤྱིར་བའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་གྱུབ་པའི་འོག་རོལ་གྱི་ལུས་
 ནི་འདིའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་འདི་ནི་ལུང་ཁྱེ་བ་ལས། དེག་སྒྲུན་འཁྱུར་འདུག་
 ལེན་གོས་ཏེ། །ལྷ་ལ་སྤྱིར་དང་མཐར་ཐུག་གི། །བར་དུ་ཡུལ་དེའི་མཆན་གྱུར་ན། །ན་
 སྤྲད་གསུངས་བསྟུན་གཞན་ལ་འང་སྒྱུར། །དེའི་ཆེ་ལུས་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། མཆན་མཐུན་

ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ནམས་ལ་ནི། དེའི་ཆེའི་མཆན་མཐུན་བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེའི་
ལྟ་བུ་མཐུན་པ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་རང་རང་གི་སྦྱོར་
བ་དང་མཐར་ཐུག་དེའི་ཆེའི་ལྷུང་བ་རང་རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཆང་བ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་དོ་
ཞེས་མཆོན་ནས་བཏགས་དོ། །དམིགས་བསལ་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་སྦྱོན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་
བའི་དུས་ན་མཆན་བསྟེན་རུང་མེད་ གུང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་ཡོད་ན་སྦྱོན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྟེན། བ་
དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་མང་བཅུགས་པས་སོག་ཆགས་ཤི་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་
སྦྱོར་བ་པོ་ཕྱ་མོ་མེད་ གུང་ལྷག་མ་བསྟེན། བ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅིག་པ་ན། དང་པོ་ཚོད་པ་བྱས་
པས་ཚོད་པ་ཞི་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་ཚོད་བཅས་མ་ཡིན་པ་ ཡང་ལྷག་མར་འགྱུར། དང་།
གོས་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་གོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་གུང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་ཡོད་
ན་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་གནས་གཞན་ལ་བཞེན་པའི་དྲོགས་
པ་བཅད་ནས་རང་འགོ་བ་གར་གཏོགས་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་པ་ནི། ལྷུང་ལྷུང་
མོ་ལས་སྦྱོས་པའི་མི་གནས་བཟླ་ན་བྲག་དང་ནི་བྲག་ལྟ་བུ་བསད་ན་དུད་འགོའི་བུ་བསད་པ་
ཡིན་པས་དུད་འགོ་བསད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ་སྟེ་མ་དུ་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
འགོ་བ་གཞན་དུད་འགོ་འཕམ་མི་མ་ཡིན་ལས་སྦྱོས་པའི་མི་ནི་རང་གི་འགོ་བ་ནི་ད་ཡིན་དེ་
མི་ནི་ད་ཡིན་པས། དེ་བསད་པའམ་དེ་ལ་བརྟུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
ལྷུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སྦྱོང་གིས་བྱོལ་སོང་མོའི་མངལ་དུ་མི་བཀྱམ་ན་ཅེར་འགྱུར། མངལ་
ན་གནས་པ་དེ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་དེ་བཀྱམ་ན་ནི་མཐར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
བཞེན་དུ་མི་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འགོ་བ་གཞན་ལས་སྦྱོས་པའི་མི་ལས་ཀྱང་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའོ། །དེ་བཞེན་དུ་མི་ལས་སྦྱོས་པའི་མི་མ་ཡིན་དང་དུད་འགོ་

ལས་སྒྲིས་པའི་མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། མི་ལས་སྒྲིས་པའི་དྲུང་འགྲོ་
 དང་མི་མ་ཡིན་ལས་སྒྲིས་པའི་དྲུང་འགྲོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་དྲུང་འགྱུར་བའོ། །སྐབས་འདིའི་
 གནད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ས་ཚུ་མི་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་བསྒྲིད་པ་ལ་ས་ཚུ་མི་
 གསུམ་རང་རང་གི་རྒྱན་ལས་སྒྲིས་པ་ལྟར་ཟད་པར་གྱི་དིང་ངེ་འདྲིན་ལས་སྒྲིས་པའི་ས་ཚུ་
 མི་ནམས་ཀྱང་ལྷུང་བ་བསྒྲིད་པའི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
 པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་བཅད་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གར་གཏོགས་ལྷུང་
 བའི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྒྲིའི་
 རོན་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རང་ལུགས་
 རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་
 བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཞིག་གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་། འགྲོ་
 བ། གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དྲུང་འགྲོ་ལས་མི་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་། བསད་
 པའི་དྲུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་
 སློང་གིས་མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་གསོད་ན་མིར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་། འགྲོ་
 བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གང་གསད་པར་བརྟག་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་བསད་པའི་དྲུས་ན་ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལས། འདིར་བྱུངས་ནི་ ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལུ་ཏེ་ཡ་ནའི་རྟོགས་
 པ་བརྗོད་པ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཙུག་ཡུང་ཅན་གྱིས་ཕས་དབྱ་བཅོམ་པ་ནི་དཔོན་
 པར་མ་ཤེས་སུ་བློན་ཀྱང་། ཕས་བྱ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ། ཕ་བསད་
 པའི་ཕྱིར་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ རྟེན་པར། ལག་དང་

དོ། །དེ་ཡང་བྱ་གཞིན་ནུ་གཙུག་ཅུང་ཅན་གྱིས་ཅུ་དེ་ཡ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་ལ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་། ས་ཡིན་པ་ལ་ས་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། སྐབས་འདིར་ས་
 དང་དག་བཅོམ་པ་རྒྱད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་གཅིག་པ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས།
 དེའི་ཆ་ནས་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་སྐུལ་སྐྱེ་ག་
 དུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་ན། སྐྱེ་འདི་བསད་སྐྱེ་མ་དུ་སྐྱེ་ག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་ན་
 བསད་པའི་དུས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་འདི་བསད་སྐྱེ་མ་དུ་བསམ་པ་ན། འདི་དང་
 མི་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱད་གཅིག་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་མི་
 བསད་པའི་ཕམ་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཞེད་ ཀུན་སྡོང་གྱི་ཞུགས་མིན་ཏེ་སྦྱོར་རྒྱུང་སྦོམ་པོ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག་པ་
 དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེ་ག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པའམ་མི་མ་
 ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པས་མི་གསོད་པའི་ཕམ་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས་མི་
 ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུམ་ན་ཅིར་འགྱུར་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་ སྦོམ་པོ་བཏགས་
 པ་ཙམ་དུ། གསུངས་གྱི། ཕམ་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་མིར་ནི་འདུ་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ནི་མཐར་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ། དགག་པའི། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དེ་ཀ་ཉིད་ལས། ལྷས་སྒྲིན་དུ་
 འདུ་ཤེས་པས་མཆོད་སྒྲིན་བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུར་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རྒྱད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྒྲིན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་མཆོད་སྒྲིན་
 བསད་པ་ལ་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་ རྒྱ་ཀ་ཉིད་ལས། བཤད་ལ། དེ་དང་
 མཆུངས་པ་བརྗོད་པ་ནི། མི་སྐུལ་སྐྱེ་ག་དུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་ན་སྐྱེ་འདི་བསད་སྐྱེ་མ་དུ་

སྐག་ཡིན་པར་འདུག་ཤེས་ཏེ་བསད་པ་ཆོས་ཅན། མི་གསོད་པའི་ཕམ་པ་མི་སྦྱིད་པར་ཐལ།
མིར་འདུག་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དང་སྐག་གཉིས་ནི་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཟོད་དོ།

གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་མཆོམས་མེད་གཉིས་བྱུང་
བར་མ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་གང་ཞིག་གིས་ཕ་དག་བཅོམ་པ་བསད་ན་ཡང་དེ་ལ་
མཆོམས་མེད་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་རྟོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་
ནམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གསོད་བྱེད་གཅིག་གིས། སྟོན་ཆགས་གཅིག་བསད་པ་ལ་
ལས་གྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྤྱིད་པས། འདིར་མཆོམས་མེད་པ་གཅིག་ལ་མིང་གཉིས་
སྦྱབ་དགས་ཏེ། འགྲོད་པ་བསྦྱིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་
པར་མ་ཤེས་པས་ནི་དག་བཅོམ་པ་བསད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ་འོད་ལྡན་ལས་ལུས་གཅིག་ལ་དག་བཅོམ་པ་ནི་ད་གྱི་ཆོས་མེད་པར་ནོར་བས་
གསོད་ན་མཆོམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གི་འོན་ཀྱང་ཕམ་པ་ནི་སྦྱས་ཀྱང་བརྗོད་པར་དགའ་
འོ་ཞེས་བཤད་དོ། འོ་ན་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ལྟར་ཡིན་
ཞེ་ན། གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་སྦྱོང་ལ་བཙོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་གཉིས་ནས་སྦྱོས་པ་ཡིན་
ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་སྟོན་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་ཁྱོད་གྱིས་ནི་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་
བྱས་ཏེ། ཕ་བསད་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་བསད་པའོ། ཞེས་བཟོད་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོན་
གཉིས་ནས་སྦྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྤྱིར་
ན་ལྟར་བ་བསྦྱིད་པ་ནི་ཡུལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་
པ་ལས། དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ་མི་ཆངས་སྦྱོད་དང་འབྲེན་པ་དང་། མ་བྱེན་ལེན་དང་སྟོན་

གཙོད་བཞིའོ་དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སྦྱོང་གིས་སྒྲགས་སམ་སྒྲན་གྱིས་མིའི་བྱད་མེད་
 བྱོལ་སོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་འབྲིན་པ་ལའང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པར་སྤྱར་རོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་ཁྱི་ཀ་ལས།
 ཀྱུ་བའི་རྒྱས་དེ་དབང་བའི་མི་དེ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་འབྲིན་
 པར་བྱེད་པས་རྒྱས་དེ་མིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདུ་ཤེས་ན་ནི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོག་གཙོད་པ་ལ་ནི། ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་
 སྦྱོང་གིས་སྒྲགས་སམ་སྒྲན་གྱིས་བྱོལ་སོང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་འཚོ་བ་དང་སྤྱལ་ན་ཅིར་འགྱུར་མཐར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། དུད་འགྲོ་འདེབས་སྦྱོད་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་
 གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ད་ལས་ཀྱང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་བསད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ངེས་གཟུང་
 དུ་དགོས་པ་ནི། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷུང་བ་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ཅན་དུ་
 བྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་དེ་གཟུགས་
 གཞན་དུ་སྦྱུལ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་གཟུགས་གཞན་དུ་སྦྱུལ་
 པ་ལས་ནི་ལྷུང་བ་རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་ད་ལས། སྦྱུལ་པ་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱི་ཀ་ལས་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ ལུས་ཀྱི་ ཐ་སྙད་
 ལས་ཉམས་པ་ནི། ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་པར་ ལྷུང་བ་ན་སྤྱད་ཀྱང་ བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་
 ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་། འབྲིག་ཚིག་བསྟེན་བཀྱར་ ལུས་གཞི་ བྱད་དུ་གསོད། །རྒྱབ་ལྷག་ལྷན་
 ཅིག་ ཉལ་དང་། ཀྱུ་ བ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ། དང་དུག །སྦྱུལ་པ་ཡུལ་ དུ་ཅ། བྱས་ ན་ལྷུང་ག་ ན་
 སྤྱད་ དུ་དངོས་སུ་ གསུངས། །དེ་མཚུངས་གཞན་ལའང་མདོར་བསྡུས་སྤྱར། །སྐབས་

འདིར་མི་དྲུག་འགྲོ་བ་སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བ་མི་རྣམས་པ་འདི་རིགས་
 པས་ཀྱང་འཐད་དེ། ཡུལ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པས་དགག་བྱ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མི་སྤྱུལ་སྤྲུག་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་གཞན་
 ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པ་བསྟེན་པ་ གསོད་ན་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འདུགས་པས་ཀྱང་རུང་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱི་ཀའི་
 རིས་སུ་མི་འབྲང་ཤི། མིར་འདུགས་ཏེ་བསད་པ་ན་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་ངོ་
 ཞེས་པ་ནི་རང་གི་འགྲོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་མར་སྒྱུར་རོ། །མི་མ་ཡིན་
 དང་དྲུག་འགྲོ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པར་བསྟེན་པ་བསད་ན་ཡང་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་གཞི་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་དོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྟོགས་པ་བཅད་ནས་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ལུས་ལྷུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་
 པ་ནི་སོ་སོ་ དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་མང་པོ་རྒྱུ་བ་ཅིང་ནམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་མང་པོ་རྒྱུ་
 ལ་སྐྱེས་པས། ཐོན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བས་སྤར་ལས་རྒྱུད་གཞན་ཡིན་ནམ་སྤྱི་དུ་རྟོགས་པ་བསལ་
 བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་མིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་མི་ལས་གཞན་
 དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དག་བཅོམ་པའི་རྟེན་ཅན་བསད་ན་མི་བསད་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལྷུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་དག་སྦྱོང་གིས་ མིའི་འགྲོ་བ་པའི། དག་བཅོམ་
 པ་བཀྱམ་ན་ཅིར་འགྱུར། ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་མཆོམས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སློག་གཅོད་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་
 ཅས་པ། མདོ་འདིས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
 དེས་དག་བཅོམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དོ་ མཆོན་དཔེ་གི། ཞེས་
 གཞི་མི་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕམ་ལྟག་དང་པོ་གཉིས་ནི་སེམས་

ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྟ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་མང་
 ཏུ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་དོགས་པ་བཅད་པར་སེམས་སོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་རོ། །དག་
 བཅོམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ ལུ་རྟག་ལ་སོགས་པའི། ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་
 བསལ་ནི། དག་བཅོམ་པའི་ཆོས་གོས་ལྷང་བཟེད་བརྒྱས་ཀྱང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 རྒྱར་བཤད་པ་དང་། དག་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲིག་
 ཆེག་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དག་བཅོམ་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པ་ལས་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ ལུ་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ ལྷང་བ་ནམས་མི་བསྐྱེད་
 དེ། དག་བཅོམ་པ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་
 པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ངན་
 བརྗོད་པ་དང་མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་སྒྲའི་ལྷང་བྱེད་མི་སྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པ་ལས་ནི་གཞི་ གཅེར་བུ་ལ་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུ། སྤྱི་སྤྱོད་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷང་བྱེད་མི་སྐྱེད་དེ།
 དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན། སྤྱི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་
 ཞར་བུང་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་དངོས་དང་ཞར་ལ་བུང་བའོ། །
 དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལས། གཅིག་དུ་
 སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱར་ནམ་འབྱེད་དུ་བསྟན་ལ། ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་
 ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་ལུགས་དུག་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་རྒྱན་ཐ་དད་པས་ལྷང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་ཉིས་
 པ་དེ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་དང་སང་ལུང་ན་མི་སྤང་མོད་ཀྱི་ལོ་དུག་སྟན་དང་མགོན་
 དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་སྐབས་སུ་དྲི་ཀས་ལུང་ལྷ་བ་བྱངས་སུ་བྱངས་པས། འདྲ་
 བ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཉེ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དག་སྟོང་གིས་ཁང་པ་

ཁང་ཆེན་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་བཏང་མཐར་ཐུག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱིས་པར་བབས་ན། ཉེས་
 པ་དེ་བཅས་པ་མེད་པ་བྱིས་པར་བབས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་གཉིས་
 སུ་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་མའི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་བཏགས་
 པའི་ན་སྤྲད་དང་། བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་མའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་ནམ་པའི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་གྱི།
 དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་མཐར་ཐུག་གི་བར་
 སྐབས་སུ་བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོང་བ་ཐ་དད་ཅེས་པ་
 འདི་ཀྱི་ཀམ་ནི་ལོ་དུག་ལྟན་ལ་མཆོན་ཏེ་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་ལོ་དུག་གི་ནང་དུ། ལྟན་
 གཅིག་ཟིན་པར་བྱས་པ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ལྟན་གཉིས་པ་བྱེད་པར་ཚོམ་ཞིང་ལྟན་གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་བྱས་
 པའི་དགེ་སློང་དེ་བྱིས་པར་བབས་ཤིང་། ཡང་ཕྱིར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དེས་ལྟན་གཞན་གཅིག་བྱེད་ཅིང་ཟིན་པར་བྱས་པ་
 ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་མའི་སྤྲད་དང་པོ་བྱས་ནས་ལོ་དུག་གི་ནང་དུ། སྤྱིར་བཏགས་ལྟན་གྱི་བྱེད་འཕྲོ་
 ལྟན་གྱི་བྱེད་ཕྱི་མ་ཟིན་པར་བྱས་ན་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་ཉེས་པ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ། །སྤྱིར་བཏགས་པ་དེ་ཟིན་པར་
 བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་མ་དེ་སྤྱིར་བཏགས་ལྟན་གྱི་དངོས་གཞིའི་བྱེད་པ་ལོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ན་ཆ་བྱི་མ་དེ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་
 རྫོགས་པ་ཡོད་ནའོ། །མདོར་ན་མདོ་འདིས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ལྷུང་བ་གཞན་ནམས་
 ལ་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱིར་བཏགས་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྤྲད་ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་དག་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཆང་འཛོག་ལ་སོགས་པ་གནད་ལ་
 ཆོད་གཟུང་ནམས་ཀྱི་ཞག་ཆོགས་པའི་བར་སྐབས་སུ་བྱིས་པར་བབས་ན་བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱིར་
 ན་སྤྲད་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་རྒྱུ་སྤྱི་གཉིས་ལ་གནས་སྐབས་དེ་གནད་
 པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བྱེད་བཅིགས་ཟིན་པ་ན་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སློས་
 བཏང་བ་ལས་སྒྱར་ཡང་བསམ་པ་སྒྱུས་ཏེ་སྒྲར་གྱི་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་འོང་བ་ནི་
 ཐ་དད་དོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱར་ཏེ། བསམ་རྒྱན་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྒྲ་ཐ་
 དད་ དེ་ཡང་ཁྱི་ཀ་ལས་བྱེད་འདོད་པ་ལོག་པའི་སྒྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། དོ། །དེ་ ན་སྒྲ་པ། ཡང་བསམ་
 རྒྱན་སྒྲ་མའི་སྐབས་སུ་སློར་བ་ནས་པའི་ན་སྒྲ་དང་། བསམ་རྒྱན་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་དངོས་
 གཞི་ནས་པའི་ན་སྒྲ་སྒྱུད་པའོ། །མདོ་འདིས་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ མོ་རྩ་ག་ལྟ་ལ་ལོགས་
 པ། ལྷུང་བ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་བསམ་རྒྱན་སྒྲ་ཕྱིར་ལྷུང་བ་འོང་བ་ནི་ན་སྒྲ་པ་ཐ་དད་དོ་
 ཞེས་སྒྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་རིམ་ལྷག་དང་། །གོས་བྱེད་ཁབ་
 རལ་ལ་སོགས་བདུན། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་བཅུ་གཅིག་ལ། །བསམ་པས་བཏང་ན་ན་སྒྲ་
 གསུངས། །ན་སྒྲ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གི་དགོངས་པ་བྲངས་པའོ། །གསུམ་པ་
 བཅས་པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། གཞི་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ལ་བཅས་པའི་རིགས་དུ་
 མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་བཅས་པའི་བྲངས་ཇི་སྟེད་ལས་འདས་པ་དེ་སྟེད་གྱི་ཉིས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་སྒྲ་
 ཅིག་སྒྱུད་པས་ལྷུང་བ་བཞིར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། བྱིན་ལེན་མ་
 བྱས་པ་མི་རུང་བ། གསོག་འཛོག་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩན་གྱིས་ཕྱ་མ་བྱས་ན་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་།
 རྩན་གྱིས་སྒྱོན་ནས་སྒྲ་ན་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་ལ་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་
 ཞག་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བསྟེན་པ་སྒྱུད་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་དང་ལྟན་

ཅིག་དུ་ཞག་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་རྒྱབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་བྱུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཉལ་བའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀམ་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་
 བའི་ལྷང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་སློང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་
 དགྲུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྷང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ཞག་གཉིས་དགེ་
 རྒྱལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ། ཞག་གསུམ་པ་ལ་བྲིམ་པ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཀུན་སློང་ཐ་དད་པས་ལྷང་བ་ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་
 སློང་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་མཚོན་དཔེ་དང་བཅས་པོ། །དང་
 པོ་ནི་དེ་འི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྗེས་
 སུ་སྤྱོད་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་བྱེད་བྱ་དུ་བསྟེན་པོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱི་ཀམ་མི་ཆངས་
 པར་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནི། ཁུ་བ་འབྱིན་པ་དང་ལུས་ཀྱིས་རིག་པ་དང་འབྲིག་པ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱན་
 བྱེད་པ་དང་འབྱུར་འདུག་པ་ལ་སོགས་པོ། །མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཆ་ནི་བྱིན་འཕྲོག་བྱེད་
 པ་དང་། དངོས་བསྐྱར་དང་སྦྲེད་པ་དང་གདོང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཀུན་མ་དང་ལམ་དུ་
 འགོ་བ་ལ་སོགས་པོ། །མི་གསོད་པའི་ཆ་ནི་ས་བོན་སྤྱོད་འཛིག་དང་། སྤྱོག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དམག་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེག་པ་དང་གཟས་པ་ལ་
 སོགས་པོ། །མི་ཆོས་སྒྲ་མ་རྩལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནི། གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་དགེ་འདུན་
 ཀྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། འཕྱ་བ་དང་གཞོགས་འཕྱས་བྱེད་པ་དང་། མི་ཆོས་སྒྲ་མ་བདེན་
 པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པོ། །ཡམ་པས་སྤྱོད་པ་འདེབས་པའི་ཆ་ནི་ལྷག་མས་སྤྱོད་པ་འདེབས་
 པོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནི་དགེ་སློང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་
 ཟབ་དང་། སྤྱིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤངས་པའི་རྗེས་སྤྱོགས་དང་བསྟོལ་བ་སྤྱོད་པ་དང་

མི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཆ་ནི། བསྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་
འཛིག་པ་སློང་བ་དང་མ་གཏུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསོག་འཛིག་བྱས་པ་བཟའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་
ཆ་ནི་མཚམས་བཙུག་དང་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་དགེ་སློང་གིས་བཙུག་པ་བཟའོ་ཞེས་དེ་
ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བྱེད་བཀའ་བསྟན་པ་ནི། མི་ཆངས་སློང་ལྷ་བྱ་ཆ་ཅན་དེའི་
ཆ་འབྱེན་རེག་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་ཆ་དེར་གཏོགས་པ་ཡིན་
གྱི། ཆ་ཅན་མི་ཆངས་སློང་ཉིད་དུ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། དེ་ཡང་ མི་ཆངས་སློང་ཉིད་དུ་མ་གཏོགས་
པ་དེ། མི་ཆངས་སློང་གི་ཀུན་སློང་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱེན་རེག་
ལ་སོགས་པ་ཆའི་ལྷུང་བ་ཆ་ཅན་ཉིད་དུ་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆ་དང་ཆ་ཅན་
ཀུན་སློང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རང་གི་ཀུན་སློང་ཡན་ལག་དུ་
དགོས་གྱི། ལྷུང་བ་གཞན་གྱི་ཀུན་སློང་གིས་ལྷུང་བ་གཞན་མི་སྐྱེད་དེ། ལྷུང་ཞུ་བ་ལས།
དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་བདེགས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཞུ་བ་ལི་ཡོད་དེ་ཅིང་མོར་བསམས་ནི་
བདེགས་སམ་བསད་པར་སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེག་པར་གཟས་པ་ལ་ཡང་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་གིང་། དགེ་
སློང་གིས་དེག་དུ་བྱས་བགྱིས་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཞུ་བ་ལི་ཡོད་དེ་རྒྱ་གཞུང་བར་བསམ་པའོ་ཞེས་
སོ། །དེག་གཟས་བྱས་ལ་རང་རང་གི་ ཀུན་སློང་དགོས་གསུངས་གཞན་ལ་འདུག་སྟུང་།
ཞེས་གསུངས་པོ། །འོ་ན་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གྱི་ཀུན་སློང་གིས་གཞན་མི་སྐྱེད་ན། ལྷུང་བ་ཐམས་
ཅད་ཞེས་པའི། ཀྱི་ཀ་ལས་མི་ཆངས་པར་སློང་པའི་བསམ་པས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་པ་ནི་རེག་
པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་གྱི། བསམ་པའི་སློང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ཆངས་པར་སློང་
པའམ་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར་བརྟམས་ནི་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་བྱུང་མེད་གཅིག་

ཕུ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའམ་འགྲོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཕུང་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མི་ཚངས་
 པར་སྦྱོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ནེས་བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དང་པོ་ཀུན་སྦྱོང་གཞན་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་བར་སྐབས་
 སུ་ཀུན་སྦྱོང་གཞན་སྦྱོར་བྱུང་བྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སོ།།
 གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་མཆོན་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཕུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། སྦྱིའི་དོན་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་
 པས་ཕུང་ཡང་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གིས་ལམ་གསུམ་མཆོན་
 ཉིད་ལྷན་པར་མཆོམས་ལས་འདས་པར་ཚོལ་ཞིང་ཁུ་བ་ཕུང་ན་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་
 ཕུང་ཡང་མཐའ་ཉིད་དེ། མི་ཚངས་སྦྱོད་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འབྱེན་པའི་
 ཀུན་སྦྱོང་རགས་པས་དེ་སྐད་དུ་བྱའི། མི་ཚངས་སྦྱོད་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་སྒྲ་བའི་ཚུལ་གནས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྐབས་འདིར་མི་ཚངས་སྦྱོད་གྱི་ཀུན་སྦྱོང་སྦྱོ་
 བྱར་བའེས་པར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕུང་བ་
 བ་དང་དུ་འགྱུར་བའི། མཆོན་དཔེ་ནི་མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལམ་གསུམ་ནང་ཉམས་པར་མཆོམས་
 ལས་འདས་པར་ཚོལ་ཞིང་ཕུང་བ་ན་ནི། མ་དང་ཡན་ལག་ཕྱད་པའི་བདེ་བ་འདོད་པའི་བསམ་
 པས་ལམ་ མགོ་བཅད་པའི་ཁའམ་ལམ་གསུམ་ཉམས་པ། དེ་དག་ཏུ་ཚོལ་ཞིང་ཕུང་ན་ནི་མི་ཚངས་
 སྦྱོད་གྱི་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་ལ། འབྱེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་ལམ་ མགོ་བཅད་པའི་ཁ་ལ་
 མོགས་པ། དེ་དག་ཏུ་ཚོལ་ཞིང་ཕུང་ན་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་ཁུ་བ་ཕུང་བ་ལ་ཐམ་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་

ཏེ། ཁུ་བ་ཕུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྟོང་གིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལམ་མཚན་ནི་ད་དང་ལྷན་པར་
 མཚམས་ལས་འདས་པར་ཚོལ་ཞིང་ཁུ་བ་ཕུང་ན་ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་འདུན་པས་ཕུང་ཡང་མཐའ་
 ཉིད་དེ། མཐའ་ཕམ་པ་ནི་ད་དེ་མ་གཏོགས་པ་དག་སྟོང་གིས་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་
 ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དག་སྟོང་ལ་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། དག་འདུན་ལྷག་མའོ།
 དག་སྟོང་གིས་ཁུ་བ་ཕུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་དེ་མཚན་གྱུར་པའི་
 དག་སྟོང་མ་ལ་ལྷན་ན་ དག་འདུན་ལྷག་མ་མིན་གྱི། ནི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཁུ་བ་ཕུང་བ་ལས་གྱུར་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་ནི་དག་སྟོང་ལ་ཡོད་པ་ཡང་སྤིད་དེ། ལྷུང་བྱེད་དེ་བྱུང་བའི་དག་སྟོང་མ་
 མཚན་གྱུར་ནའོ།

ལྷུང་བ་གཞི་དང་སྦྱར་བ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་ནི། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་གཞི་དུ་མའི་འབྲས་བུ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་པ་དང་། བྱ་
 བ་སྦྱར་བ་དུ་མའི་ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱ་བ་གཞི་མ་རྫོགས་པ་དུ་
 མའི་འབྲས་བུས་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་གཅིག་དུ་ནམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། གཞི་རིན་ཐང་
 མ་ཚང་བ་ལན་དུ་མ་ཞིག་བརྒྱས་ན་ཕམ་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ་སྟོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་། གཞི་མི་མ་ཡིན་དུ་མ་ཞིག་བསད་ན་ཕམ་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ་སྟོམ་པོ་ཐ་
 དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་སྦྱོན་པ་དུ་མ་ལ་མི་ཚོས་སྒྲ་མ་རྩུན་དུ་སྦྱས་ན་ཕམ་པ་གཅིག་
 དུ་མི་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་སྟོམ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་
 གི་གཞུང་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དག་སྟོང་གིས་མ་ཤ་ཀ་ལྷུང་བརྒྱས་ཀྱང་མཐར་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་
 སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྷུང་བ་རེ་རེ་འཕགས་གཉིས་གཉིས་སམ་གསུམ་གསུམ་མམ་བཞི་བཞི་བརྒྱས་
 ཀྱི་ནམ་ཡང་ལྷུང་མ་ཚང་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གཞི་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་འོ་

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་མཛོགས་པ་དུ་མའི་འབྲས་
བྱ་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་ནམ་པར་མི་བཞག་སྟེ། རྩན་དུ་སྦྱ་བའི་སྦྱོར་བ་མཛོགས་
པ་གཞོགས་སྟོས་ཀྱི་རྩན་ལན་དུ་མ་ཞིག་སྦྱས་ན་པམ་པ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ་སྟོམ་པོ་ཐ་
དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁྲིག་ཆོག་སྦྱ་བའི་སྦྱོར་བ་མི་གསལ་བ་ལན་དུ་མ་ཞིག་སྦྱས་ན་
ལྷག་མའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་པ་དང་། བལ་འབྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་གྲགས་
འདའ་དགོས་པ་ནམས་ལ་ནི་མ་ཐ་དད་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ཕྱེད་ཕྱིན་པ་སྤྱིར་བསྟོམས་
པས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་སྟེ།
ན་སྦྱད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱན་གྱི་འཕྲིན་ལན་གསུམ་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་སྦྱན་གྱི་ལྷག་མ་གཅིག་
ཕྱེད་དོ། །མདོར་ན་མདོ་འདིས་ནི་གཞི་མཛོགས་པ་དུ་མ་དང་། སྦྱོར་བ་མཛོགས་པ་དུ་
མས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནམས་ཀྱི་
སེལ་བ་ནི། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཕྱེད་བྱས་ཏེ་ཐོར་བའམ་གཞན་གྱིས་
ཕྱེད་བྱས་པ་ལ་དེའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷང་བ་ཕྱེད་ཉིད་དེ། རང་རང་གི་ན་སྦྱད་པ་
ཉིད་དོ། །མདོ་འདིས་ནི་ལས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ལྷང་བ་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
ལྷང་བ་ཕྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། གཞན་གྱིས་མ་
ལགས་མ་ཟེན་པ་ཟེན་པར་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལོ་དུག་
སྟན། །སྤྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །གསུམ་ལ་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་ལགས། རིམ་ལྷག་
དག་སྟོང་མའི། གོས་གྱི་བཙོ་བྱེད་དང་། །ཁབ་རལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་བདུན། །དེ་ལྟར་

ལྷུང་བ་བཙུང་ལ། བྱེད་བྱས་བྱེད་ཉིད་དངོས་སུ་གསུངས། །འབྲུར་འདུག་ཐེལ་འདུག་
 ཐ་ག་གཉིས། །དེ་ལྷུང་བཞི་ལ་མདོར་བསྡུས་སྤྱར། །ཞེས་ བཅེངས་ཐོག་ཏུ་ཀ་བཞིན། གཟུང་
 རོ། །གལ་ཏེ་ གདིང་བརྗིད་པ་བདེ་པར་གསེགས་པའི། མཐོ་གང་གིས་ ཆད་ཀྱིས་མ་སྒྲུན་པའི་གདིང་བ་
 གསར་པ་ལ་མོངས་སྤྱད་པའི། ལྷུང་བ་ལ་ཡང་བྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ཉིད་འདི་སྤྱར་ཏེ། མཐོ་གང་
 གིས་སྤང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་བ་ལས་གཞན་གྱིས་ གདིང་བའི་བཙོ། མ་ལགས་ མ་ཟེན། པ་
 དགེ་མོང་གིས། ལགས་པར་བགྱིན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན།
 དོན་ ལྷུང་ལས་གསུངས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བཙོ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཀག་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
 བྱས་ཡིན་གྱི་འདིར་གཏོགས་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་སེལ་བ་ནི། གཞི་མེད་བག་ཙམ་
 ལྷག་མས་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་སྟེ་སྤྱར་འདེབས་གསུམ་དང་གནས་ངན་ལེན་འཆབ་བརྗོད་གཉིས་
 ཏེ་ལྷུང་སྐབས་སུ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྤྱད་པ་སྟོམ་པོས་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དང་སྟོམ་པོ་འཆབ་
 བརྗོད་བྱེད་པ་དག་གི་འབྲས་བུའི་ཆ་སྟེ་འབྲས་བུའི་ལྷུང་བ་ཉིད་ནི་རྒྱུའི་ལྷུང་བ་སྟོམ་པོ་ལས་
 ར་སྤྱད་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགྱོད་པ་སྤྱེད་པའི་བྱེད་ལ་ཡང་སྤྱར་ འགྱོད་
 པ་བསྤྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོམ་པོ་མ་སྤྱེས་པས་འགྱོད་པ་བསྤྱེད་པ་དང་། མམ་པ་བྱུང་བས་འགྱོད་པ་བསྤྱེད་པའོ། ། ཏེ།
 མམ་པའི་ན་སྤྱད། སྟོམ་པོ་འབྱུང་རོ་ཞེས་འགྱོད་པ་བསྤྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མདོ་འདི་ནི་ལྷུང་
 ཞུ་བ་ལས། སྟོམ་པོས་སྤྱར་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་མཆོམས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱར་བ་འདེབས་ན་ཉེས་བྱས། སྤྱར་འདེབས་
 གསུམ་ལ་གསུངས་པ་བསྡུས། །འཆབ་བརྗོད་འགྱོད་བསྤྱེད་མདོར་བསྡུས་སྤྱར། །ཞེས་
 གཟུང་རོ། །

སྐབས་འདིར་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ར་སྤྱད་པ་དག་གི་ཆ་ཉིད་ནི་ར་སྤྱད་པ་ཡིན་

ལ། ཡམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ཏེ། ཉམས་པས་མི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉམས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྤྱོད་
 བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པ་ལས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ལྷག་མའི་ལྟར་
 བ་བསྐྱེད་པས་ན་སྤྱད་པའི་ཆ་དེ་ནི་ན་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། ཡམ་པ་གསོར་རུང་གིས་ཉམས་པ་དང་ཡམ་པ་གསོར་མི་རུང་གིས་ཉམས་པ་འོ། །སྤྱི་
 མས་ནི་མི་ཆངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་ཡམ་པ་བསྐྱེད་པས། ཡམ་པས་སྐྱར་བ་བཏབ་
 ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱེད་ཅིང་། སྤྱི་མས་ནི་མི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་
 བྱས་ལས་མེད་པས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་ཉེས་བྱས་ལས་མི་སྐྱེད་དོ། །དེས་
 ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ལུང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སྤོང་གིས་དགེ་སྤོང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་
 དང་དགེ་ཚུལ་མ་ནམས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤོང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ནམ་ལཤད་དང་ཁྱི་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་སྤོང་པོར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་མི་ཆངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་
 པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། ཉེས་བྱས་དེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་སྤོང་པོ་སྐྱེད་
 ན། ན་སྤྱད་པའི་ཆ་དེ་ནི་ན་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་
 པར་རིགས་ཏེ། ཡམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས། ལྟར་
 བའི་ཆ་ནས་ནི་བྱེད་ལས་ཡམ་པ་དང་འདྲ་བས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་
 ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་སྤོང་པོར་བཅས་པ་སྟེ། བཅས་
 པའི་དབང་གིས་སྤོང་པོར་འགྱུར་བའོ། །གཞན་ཡང་བཤེས་ངོར་བྱས་པ་དང་ཟས་ཕྱིར་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མེད་པས། དེ་དག་གིས་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་ལཤད་

པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷུང་བས་ཉམས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་
 བའི་རྩལ་གྱི་ཆ་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ལྷུང་བ་ལས་
 དག་སྦྱོང་གིས་བྱིས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི་སྤྱད་སྤྱོད་མེད་པ་ལས་པ་དང་
 འགལ་དེ། བྱིས་པས་ནི་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མེད་པས། ལྷུང་མེད་གྱིས་སྐྱར་བ་བཏབ་
 པས་ལྷུང་བ་ནི་སྤྱད་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱར་འདེབས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་ནི་སྤྱད་སྤྱོད་པ་ལས་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་ཞར་བྱུང་དང་
 བཅས་པ་ལ་གཉིས་དེ། བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་པ་དངོས་དང་ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་སྒྱུ་འཛིན་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་གྲངས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 དང་འདྲ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་ཏ་ཅང་
 ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདྲལ་བའི་གཞུང་ནམས་ལས་དངོས་
 སུ་འགྲོ་ཆོད་ནམས་བགྲངས་ན་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ལྷུང་བ་བཅུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་
 བོ་པམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས། སྦྱོ་སྦྱོགས་ས་བོན་སྦྱེ་འཛིག་རྩལ་སྦྱུ་འཛིག་ལུ། བྱི་སྦྱར་
 ཆེ་མཐོ་གཟུགས་བསྐྱར་གསོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་གཞི་ལས་ཞག་དང་བཅུ། ཞེས་
 བསྐྱར་བའི་ཆོག་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་པམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། འདི་
 ཉིད་ལས། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་འགྲོ་
 པས་ཤེས་སོ། །སྦྱོ་སྦྱོགས་བྱེད་པ་དང་ས་བོན་སྦྱེ་འཛིག་གཉིས་དང་རྩལ་སྦྱུ་འཛིག་ལུ་དང་
 བཞི་པོ་དེ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདྲ་ཤེས་གཙོ་ན་ནི་གཞི་ཡན་ལག་གི་

བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་པར་རིགས་པ་ལས། འདི་
 ཉིད་ལས་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཅོད་པ་གཞན་ཉིད་
 ལ་ཅོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་
 དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་གཙོད་པ་ལའང་ཁྱི་ཀ་ལས་
 སྐྱེ་བ་ལ་ས་བོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། རྩལ་སྤྱོད་པའི་
 ཡུལ་ལ་འདི་ཉིད་ལས་མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་དོ་ཞེས་བཤད་དེ། བཞི་པོ་དེ་དག་
 ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་
 གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གྲགས་པོ། །ཁྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཙོ་
 སྟེ། འོད་ལྡན་དུ་མལ་ཆེ་མཐོའི་སྐབས་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་
 བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལུས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། དེའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་སྤྱིར་གཏང་བའི་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །སྤྱུལ་སྟག་ལྟ་བུ་གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བ་གསོད་པ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཁྱི་
 ཀ་ལས་དག་སྦོང་གིས་མིའི་འགོ་བར་གཏོགས་པ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པ་བསྟན་
 པ་ཞིག་གསོད་ན། དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བསད་
 པའི་དུས་ན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཕམ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་མ་
 བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་བ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་ལ་ནི་གཞི་ལས་ནམ་པར་བཞག་གོ་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཁྱི་ཀ་ལས། གཞིའི་དོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྷུང་བ་ནམ་པར་བཞག་གི་འདུ་
 ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ཡང་ རྩོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཅའ་པ་དེའི། ཕམ་ལྟག་དང་པོ་གཉིས་

དངོས་པོ་གཙོ་བོ་གཞུང་གི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལས་གཞན་བརྒྱད་
 བོ་དེ་དག་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་ འདི་ནི་ད། ལས་མི་ཆངས་
 སྤྱོད་དང་ཁུ་བ་འབྱེན་པ་གཉིས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་ དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱང་བ་ནམས་འདུ་ཤེས་
 གཙོ་བོར་གསུངས། དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོ་སྒྲུགས་
 བྱེད་པ་དང་ས་བོན་ འཛམས་པ་དང་། སྐྱེ་འཛིག་གི་མདོ་རྩ་བ་འདི་ནི་ད་ལས་ཤེས་གཙོ་བོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

ཙོད་པ་གཞན་ནི་ད་ལ་ཙོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་པ་དེ་དངོས་
 པོ་གཙོ་བོའི་གཞུང་མ་ཡིན་གྱི། ཙོད་པ་བཞི་བོ་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱོ་སྒྲུགས་སུ་བྱའོ་སྟེ་དུ། ཀུན་སྒྲོང་
 སྤྱི་ཞུགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཀ་ལས་འདིར་ཙོད་པ་ཅམ་ནི་ད་ཆད་མ་ཡིན་
 གྱི་ཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། ཀུན་སྒྲོང་སྤྱི་ཞུགས་
 མ་ཡིན་པར། ཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཀུན་སྒྲོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཙོད་ཅམ་ནི་ད་ཆད་མ་ཡིན་
 པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཚུངས་པས་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་ནི་ད་དུ་འདུ་
 ཤེས་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ལ་ནི་ནན་པ་པོ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་སྤྱི་ཞུགས་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པའོ། །འོད་ལྗན་ལས་མལ་ཆེ་མཐོ་གཉིས་གྱི་ཕྱང་བ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གསུངས་
 པ་དེའང་ཕྱང་བ་སྐྱོང་རུང་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་བ་མཚན་ནི་ད་པ་ལ་དགོངས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྗན་དུ་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལུས་གྱི་ཕྱང་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་ལུང་
 བྲངས་པས་ཤེས་ཏེ། དེའང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉིས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་
 དེ། འདི་ལྟར་གཉིད་ལོག་པ་ལས་བཏོག་སྟེ་མལ་སྟན་ཆེན་པོ་འམ་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ་
 བཞག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱང་བ་སྐྱོང་རུང་ཅམ་དུ་གསལ་ལོ། །འོ་ན་ཕྱང་བ་སྐྱོང་

རུང་ཙམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ཏེ་ལྷུང་བ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྲབ་
པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་དངོས་པོ་ལས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །གཟུགས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་གསོད་པ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་བཤད་ཅེས་
ཟེར་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱུ་ཀ་འདི་རྣམས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བཞག་གི་ འདུ་ཤེས་ལས་ནི་
མི་བཞག་ཅེས་ རྒྱུ་ཀ་ལས། གསུངས་པ་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་མི་བཞག་ཅེས་
དགོངས་པ་སྟེ། བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་ཡང་བརྒྱའོ་སྙམ་དུ་ཀུན་སྒྲོང་སྤྱི་ཞུགས་དེའི་སྔོན་
རོལ་དུ་བདག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བདག་པོ་སྤྱི་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ནི་ངེས་པར་
སྟོས་ཏེ་ནམ་པར་བཞག་གོ། གཤམ་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་རིགས་
གཉིས་ཏེ། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ཁྲ་བ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་འབྱིན་པའི་ལྷུང་བ་ནི་ཕམ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ནར་མ་
ཟད་དེ། དེ་དག་གི་ སྤྱོད་པ་དང་འབྱིན་པའི་ སྤྱོད་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་མས་ཁྲ་
བ་འབྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། མི་ཚངས་སྤྱོད་དང་ཁྲ་བ་འབྱིན་པའི་ལྷུང་
བ་ཡིན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ སོག་ ན་རེ་ སྤྱོ་
སྤྱོགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོ་འཛིག་ནི་སྤྱོ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཡང་། བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། ཙོད་པ་གཞན་ལ་ཙོད་པ་
གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཡང་ལྷུང་བ་ཚོགས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཙོད་པ་ལ་སྤྱོ་སྤྱོགས་
བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ན་ནི་ཙོད་པ་ཉན་ན་བྱེད་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་ཐལ་བར་འབྱུང་ལ། ས་པོན་
སྤྱོ་འཛིག་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ན་ནི་ས་ཤོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་ཐལ་བར་འབྱུང་ཞེས་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཕམ་པ་དང་པོ་བྱེ་བྲག་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་མོད་སྤྱོ་ལ་འདུ་

ཤེས་གཙོ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་མ་དགིས་པ་ལ་དགིས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་
 ཅིར་འགྱུར། སྒོ་མ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་ནས་དུ། གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ ལུང་ཡི་གེ་མ་ནོར་བར་ངེས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་མ་བཞེད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ནི། ལུང་ཡི་གེ་
 མོར་བར་སེམས་ཏེ། སྐབས་དེ་ནི་ད་ཀྱི་ལུང་ཁྱུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས་བར་ཆད་མ་མཆིས་པ་
 ལ་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཅུག་ན་ཅིར་འགྱུར། མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འོད་ལྗན་གྱི་རྩ་བ་ལས། འབྲིག་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོར་བྱ་མིན་ཞེས་གསུངས་
 མོ། ། རྒྱུ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཆན་ནི་ད་གཏན་ལ་འབབ་
 པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་མཆན་ནི་དེ་ནི། ལུང་བའི་ཡན་ལག་དུ་མ་འབྲུལ་
 བ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ། ། རྟོན་དང་ཐུད་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ཁྱུང་པར་མེད་པར་ལུང་
 བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་མཐོ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་
 འབྲུལ་ཏེ་གསོད་འདོད་ཀྱིས་མཆོན་རྟེན་པ་ལ་སོགས་ལུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་བཅས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་འབྲུལ་བའི་ལུང་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
 འབྲུལ་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ན་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ཁྱུ་
 བ་འབྲིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་བ་
 ཐམས་ཅད་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་
 མཆན་ནི་དེ་ནི་ལུང་བ་གང་ཞིག་སྦྱོད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ལས་གང་རུང་
 ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་ལ་
 སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། ཕྱིན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་སྤང་ལུང་དང་། སྤྲིག་
 ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལུང་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་མ་དག་པ་ལ་སྒྲིབ་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་ནྟམས་པ་ལ་མ་ནྟམས་པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བ་
 ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་དང་། ཕྱིན་
 འཕྲོག་བྱེད་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་བདག་པོ་གཞན་དབང་བ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་ཡན་
 ལག་དུ་དགོས་ལ། ཡ་རོལ་པོ་དགོ་སློང་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཡིན་པར་མ་འབྲུལ་བ་ཡན་ལག་
 དུ་དགོས་པ་དང་། སྒྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་སྒྲིད་པ་ལ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པ་ལ་མི་
 གཅོད་པར་འབྲུལ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། གོ་བྱའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པས་ གཏན་ཆེགས་དེ། སྒྲུབ་པོ། །འདོད་ན་སྤར་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་ལྷུང་བའི་མཚན་ནི་དེ་ནི། བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཆ་
 ནས་ལས་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞེ་ག། །རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་
 གྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་ལ་འདུ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བའམ་མ་འབྲུལ་
 བ་ཅི་རིགས་པའོ། །ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་ཞེས་པས་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ནྟམས་གཅོད་ཅིང་
 འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནྟམས་སྤྱད་དོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ་དེ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 ལ་གཉིས་དེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་དངོས་གཞི་བསྒྲིད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་
 པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྒྲོར་ལྷུང་བསྒྲིད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་
 དུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་ཡིན་
 པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་དེ་བསད་པ་ལ་ཕམ་པ་སྒྲིད་དེ། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དབྱུད་
 པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་

བའི་དབྱུང་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དབྱུང་པ་དངོས་སུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་སྐྱབ་པར་
 མི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་དེ། དམ་
 བཅའ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྟོག་གཙུག་པའི་པམ་པ་སྐྱེད་
 པ་ལ། མཐོ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་སྟེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ལས། བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་ དེའི་ཁྱོ་ཀ་ལས་དངོས་གཞི་ལ་ནི་དོན་ཉིད་ཡན་
 ལག་ཡིན་པར་སྟོན་དེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་
 དང་ཉི་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྐྱལ་པ་བསད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱོ་ཀ་ལས་སྟོག་གཙུག་པ་
 ནི་གཞིའི་རྣམ་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་སྟེ་འདུལ་བའི་གཞུང་དེ་རྣམས་
 དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
 དབྱུང་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་མ་གྱུབ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ལུང་གཞིའི་བརྗོད་བྱ་འདུག་པའི་ཚུལ་བློམས་པལ་ཆེར་དབྱུང་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་མོད་གྱི།
 ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐོག་པའི་ཚུལ་བློམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་བ་སྟེ་ལུང་དངོས་གཞི་
 རྟོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་གྱི། དོན་ཡན་ལག་
 ཏུ་དགོས་དེ་སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ནི་དངོས་གཞི་ལོ། །
 དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་ཉི་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འོད་ལྡན་རྩ་བ་ལས། འདུ་ཤེས་གཙོ་ལ་དོན་ཉིད་ཇི་བཞིན་ན། །ལུང་རྟོགས་དོན་
 ཉིད་ཅི་བཞིན་མིན་ན་ཆུང་། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་སྐྱེད་པའི། འོད་ལྡན་
 ལས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དབྱུང་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་། འདུལ་

བ་ཞེས་པ་ལ་སྒྲ་ཡངས་དོག་གཉིས་ལས། སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་བ་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་དེ་གཞི་ལ་འདུག་གི་ནམ་འབྲེད་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་
 རྒྱ་ཀ་ལས། འདིར་གཞི་དག་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ། ནམ་པར་འབྲེད་པ་དང་
 དེར་གཏོགས་པའི་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། སྒྲར་ཙོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕམ་པ་སྐྱེད་པའི་གཞི་དེ་མི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི་ཕམ་པ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 གཞི་དེ་དོན་ལ་མི་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་མིའི་གཟུགས་སུ་གནས་པས་
 ནི་མི་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རི་བོ་དང་ཡིད་འོང་གི་བྱུང་བ་དང་། ཨོ་ལའི་
 འདབ་ཀྱི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ བ་རང་ཆོས་དགའ་ན་རེ་ཕམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ཞིང་། ང་བསད་ན་ཕམ་པ་
 བསྐྱེད་དམ་མི་སྐྱེད། ཕམ་པ་བསྐྱེད་ན་ང་མི་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས། ང་དཔེ་དཀར་མིར་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ། ཕམ་པ་བྱུང་
 ངམ་མི་བྱུང་གཏན་ནས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷུང་བ་བྱུང་བར་
 ཤེས་པ་ནི་ལྷུང་བ་ཚྲོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ལ། ཕྱིར་བཅོས་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲངས་
 ཏེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྒྲིན་ལྷུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་
 ཏུ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ བྱ་ལུགས་པ། ན་རེ་མཐོ་ཡིན་པ་ལ་མི་
 ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་ བསད་པ་བཏགས་པ་བསོ། ། བསད་ན། སྒྲིན་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ཡང་སྒྲིན་ན་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྷུང་ཚྲོགས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཀྱི། འདུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་སྟེ། སྒྲིན་བ་
 ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། མདོ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཀ་ལས། སྒྲིན་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་སྒོ་ཅན་ལ་ན་སྤྱད་དོ་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་ཀ་ལས། དངོས་གཞི་དངོས་གཞིའི་ཐད་ཀར་ན་སྤྱད་དུ་གསུངས་ནས། སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བའི་ཐད་ཀར་ན་སྤྱད་དུ་གསུངས་
 ཏེ། གལ་ཏེ་འཆོལ་བའི་དུས་ན། ཡང་ལྷུང་བཟེད་དེ་ཆུད་ཐོས་པར་གྱུར་ཟིན་ན་ནི། དེའི་
 ཆོ་ན་སྤྱིར་བའི་ལྷུང་བ་ཡང་ན་སྤྱད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་ལྷུང་ཚོགས་པ་ལ་དོན་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་
 བར་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་པའི་འོད་ལྡན་ལས། དགོན་པ་སྤྱི་མ་བཅས་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུས་ན་ནི་
 གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚས་སྤྱི་ན་ཉེས་པ་སྤྱི་པོར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་གཞིའི་ནམ་པར་གཏོགས་པ་ནམས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ནམས་འདུས་པའི་ཕྱིར་ ཉེ་དངོས་གཞི་ནམ་པའི་སྤྱི་པོ་ཡན་ལག་ནམས་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 མཐར་ཐུག་གི་སྤྱི་པོར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྤྱི་པོའི་སྤྱིར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་
 ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་སྤྱིར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྤྱི་པོ་ ཁྱེད་ཅག་
 སྤྱིད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་བཟང་ངོ་། །འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱིར་ལྷུང་ཚོགས་པར་སྤྱི་བ་ལ་དོན་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པའི་གཞུང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྟན་འཆོས་གང་ན་འང་མི་སྤང་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་ བདག་པོ་གཏན་མེད་ལ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་
 ཤེས་ན། དོན་དང་མ་ཕྱད་ན་ནི་དགག་བྱ་མི་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ལྷུང་ཚོགས་པར་མི་རིགས་
 ཏེ། དཔེར་ན་དོན་དང་མ་ཕྱད་ན་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མི་ཚོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 སྤྱིར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན་སྤྱིར་བ་
 ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། དོན་ཉིད་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 ཞེས་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་མཐོ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ སྤྱལ་བ་བསད་
 པའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་བགྱངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱལ་བ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་བ་ལ་སྤྱི་པོ་

པོ་མེ། མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། ལྷུང་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཡུལ་དུ་
འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་སྤྱི་བཏགས་པོར་བཞད་པ་ནམས་ཉེས་བྱས་སྤྱི་བཏགས་པོར་
བཏགས་པའོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུངས་ལས། དང་པོ་གཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་བའི་བྱེད་
པ་ནི། སློག་གཅོད་པ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་གཞིའི་ནམས་པ་མ་དོར་བའི་
ཡིད་གཉིས་བའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟར་མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཐེ་ཚོམ་བའི་
བའི་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ཏེ་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ནམས་འབྱེད་ལས་ལྷུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསུངས་ཀྱང་།
མདོ་འདི་ནི་ལྷུང་ཞུ་བ་ལས། ཀྱུ་དང་སློག་གཅོད་བཞི་དང་རེ་ག །དུག་ལ་གསུངས་བསྐྱེད་
གཞན་ལ་འདྲ་སྤྱོད་། ཞེས་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་གཅོ་བོ་ནམས་ཀྱི་ཡན་ལག་
ནི་སློག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཅོ་བོ་ནམས་ནི་སྤྱིར་བའི་ལྷུང་བ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་
ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཅོ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ འདུ་ཤེས་གཅོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དང་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་
པའི་ཆེ་ན་སྤྱིར་བའི་ཆེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྷུང་བར་འཇོག་གི། དོན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སློག་གཅོད་པའི་ཐམས་པ་ལྟ་བུ་འདུ་ཤེས་གཅོ་བོ་ནམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ་
གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དང་ཐུད་པ་ནི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་དེ་དང་ཐུད་ན་དངོས་གཞི་སྐྱེད་ ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མ་ཐུད་ན་དངོས་གཞི་
མི་སྐྱེད། པ་ཉིད་དོ། །མདོ་གཉིས་ཞུ་བ་ལས། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྐྱོ་གྱུར་ལྟ་། སྤྱོད་
འཆང་བཤེས་དོ་བྱུང་དུ་གསོད། བྱུང་མེད་དང་ཉལ་ཁབ་རལ་འཆོས། བཅུ་གཉིས་
ལས་ནི་གཞན་དག་ལ། དངོས་སུ་གསུངས་པ་འདིར་བསྐྱེད་ཤིང་། བཅུ་གཉིས་པོ། དེ་

དག་ནམས་ལ་མདོར་བསྟུས་སྤྱིར་། ཞེས་གཟུང་ངོ་། གསུམ་པ་དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་
 ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ཁྱེད་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ལ་ནི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པ་ལ་དངོས་གཞི་བསྦྱོད་པ་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། མ་
 བསམས་པའི་དོན་དང་ཕྱད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་བསྦྱོད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། མི་ཚངས་སྦྱོད་ནི་དེ་ནི་འདོད་ཁམས་པ་ལ་འབྱུང་ཉི་ཞིང་སྤང་དཀའ་བས་དོག་
 ཏུ་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། འབྱེན་པ་ཡང་དེ་དང་ནམ་པ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དོག་ཏུ་བཀག་པ་འོ།
 དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་ཡང་། བསམ་པ་དང་པོ་ཚྲོགས་པར་
 འབྱུང་བར། གསུངས། འབྱེན་དང་རྩན་སྦྱེའི་ཡུལ་ལ་ནི། འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཡང་ལྷུང་བ་ཚྲོགས་པའི་
 གཞུང་། དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྤང་ངོ་། ཞེས་གཟུང་ངོ་། གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩན་སྦྱེ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། མི་བདེན་པ་རྩན་དུ་སྦྱོར་བའི་ལྷུང་བ་བསྦྱོད་
 པ་ལ་ནི་ཉན་པ་པོ་ཡང་། དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་སྤྲུལ་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་པ་པོ་བསམས་པའི་དོན་
 དང་ཕྱད་པ་ལས་དངོས་གཞི་ཚྲོགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ཉན་པ་པོ་མ་བསམས་པའི་དོན་དང་
 ཕྱད་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་ཚྲོགས་པར་འབྱུང་ངོ་། སྤྱི་དང་ཕྱད་ན་ཡང་རྩན་སྦྱེ་བར་བྱའོ་སྤྲུལ་དུ། འདི་
 ནི་ཀུན་སྦྱོང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འོ། འོ་ན་ཀུན་སྦྱོང་སྤྱི་ཞུགས་ ཞེས་མང་དུ་སྦྱོར་
 མོད་དེ། གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅེས་འདི་ནི། རགས་ལ་མི་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ། འོད་ལྡན་ལས།
 དེས་པར་མ་བྱས་པར་འདི་ན་གང་ཅི་ཡོད་བརྒྱུ་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པ་དེས་དེ་ནམས་ཤི་ན་
 སྦྱོག་ཆགས་ མི་དང་དུང་འཕྲོ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་སྦྱོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་གངས་ཇི་སྟོང་
 པ་དེ་སྟོང་གྱི་ལྷུང་བ་ མམ་པ་དང་ལྷུང་བྱེད། རམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་སྟོང་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནམས་ལ་གཞི་འདི་བྱེད་བཀ་ཕན་ཚུན་འདུ་ཤེས་

འབྲུལ་ན་ཡང་ཀུན་སྣོང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 ཀུན་སྣོང་སྤྱི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་ལྷུང་བ་
 དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པའམ། ལྷས་བྱིན་ལ་མཚན་སྤྱིན་དུ་
 འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ། འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། བྱུང་
 པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚྩོད་པ་ལ་ཚྩོད་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ས་བོན་ལ་ས་བོན་གཞན་
 དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་བསད་པ་ཆོས་
 ཅན། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་བྱིས་བཞིན་པ་བཞེན་ནོ། །འདོད་ན་སྤྱོད་རྫོགས་བྱེད་པ་
 དང་ས་བོན་སྤྱི་འཛིག་གི་གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་། འོད་ལྡན་ལས་ལུས་གཅིག་ལ་དག་
 བཅོམ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ནོར་བས་གསོད་ན་མཚམས་མེད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གིས་ཕམ་
 པ་ནི་སྤྱི་ལ་བསྐྱོད་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་དུ་
 རུང་བའི་ཆད་གཟུང་ནི། མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི། ལག་
 པས་ལག་པར་དང་རྒྱ་པས་རྒྱ་པར་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་ཅེས་སྟོས་ཀྱང་མཚན་པ་སྟེ། མཚན་བསྟེན་དུ་རུང་བའི་ལམ་དང་ཡན་ལག་དང་དུ་
 སྐང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་འབྲིག་པ་བསྟེན་ རྟལ་པ་དང་ལྟལ། པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྟན་པ་ཡན་ལག་
 ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ལ། མཚན་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རང་
 རང་གི་ན་སྤྱད་དོ། །

མདོ་འདི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། སྤྱན་དང་དབེན་གཉིས་ཉལ་ཤོམ་གཉིས། །ལྷན་ཅིག་
 ལམ་འགྲོ་བདུན་ལ་གསུངས། །མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་རེག་པ་དང་འབྲིག་ཆིག་བསྟེན་བཀྱར་
 ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དངོས་དང་ཆགས་པ་རྒྱུར་འགྱུར་ལས་གྱུར་པ་གཞན་

ནམས་ལ་མདོར་བསྡུས་སྒྲིབ་བའོ། །ལྷ་པ་སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་
 ཏེ་བསྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེལ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པ་དངོས་དང་། ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་
 བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་འོག་མ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་
 ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཆང་བ་ལས་བཞན་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ལ་ན་སྟད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། རྩ་འབྲུལ་ཅན་མིན་མ་ནམས་ལུས་
 དངོས་དང་། །ཐ་སྟད་ཡན་ལག་ལྷ་དང་བྱིམ་པ་དང་། །བསྟེན་རྒྱུ་གས་ནམ་དག་མཆན་
 དང་ལྷ་བ་མཐུན། །རུང་དང་ཆད་ལུན་རང་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་
 དག་ཏུ་སྦྱས་པ་སྟེ། །འོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །
 ཡན་ལག་བཅོ་བརྒྱད་པོ། དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལ་ན་སྟད་དུ་འགྱུར་བ་
 རེག་པ་ལྟ་བུ། འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གསུམ་ལ། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལ་ཆེས་ན་
 སྟད་དུ་འགྱུར་བ་ རེག་པ་ལྟ་བུ། མི་ ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ། ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། བཞིག་གསུམ་ལྟ་བུ། དག་སྟོང་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་སེལ་བ་བྱིམ་པ་ཡིན་ན་ཆེས་
 ན་སྟད་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལ་དངོས་གཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 ནི། དག་སྟོང་མ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སེལ་བ་བྱིམ་པ་མོ་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་ན་ལྷུང་བྱེད་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་གཅིག་
 མ་ཆང་ལ་ལྷུང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མ་སྦྱས་པར་ཕྱི་རོ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་
 ལ་བྱིམ་པའི་སེལ་བ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ཁང་དུ་ཕྱི་རོ་འཇུག་པ་
 ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུ་མ་མ་ཆང་བ་ཞེས་པ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཡན་ལག་དུ་མ་མ་ཆང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་ན་སྟད་པ་དེ་བས་

གྲུང་ན་སྤྲད་པ་སྟེ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རེག་པར་བྱ་བའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་
 དང་རེག་པར་བྱེད་པའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆང་བ་ རྟེན་ལས་མ་དང་བྱ་བ་
 དང་གཡན་པ་དང་བྱི་རོ་ལ་སོགས་པས་བྱད་མེད་གྱི། ལུས་ཉམས་པ་ལ་ བྱི་རོ་ལ་སོགས་པས་དག་སྟོང་གི ལུས་
 ཉམས་པས་རེག་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོན་ནས་
 སྒྲུབ་འཛིན་ལུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡུལ་རྟེན་མཚན་མཐུན་ཞིང་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ཡན་ལག་དུ་
 དགོས་པ་ལ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆང་བ་སྟེ། དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་མ་ལ་ལྟ་བུ་ཐ་
 དང་པའི་སྒྲོན་ནས་སྒྲུས་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའམ། གོས་ལས་གྱུར་པའི་ལུང་
 བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ལ་ཡན་
 ལག་གཉིས་མ་ཆང་བ་སྟེ་གོས་མི་རུང་ཞིང་ཆད་དང་མི་ལྡན་ན་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་
 བུའོ། །རེག་པ་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ལྟག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡུལ་དེ་མི་
 ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ནམས་ལ་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་སྟེ་ཆེས་ན་སྤྲད་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྔ་མར་སྐྱར་རོ། །རེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དུད་
 འགྲོ་མོ་ལ་རེག་པ་ཆོས་ཅན། ལུང་བ་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དགག་བྱ་ཆེས་མ་རྟོགས་པའི་ལུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།
 མདོ་འདི་ནི་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས། དུད་འགྲོ་མོ་ལ། རེག་པ་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྱར་ བསྐྱགས་
 པ་དང་གསུམ། ལ། ཉིས་བྱས་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་བསྐྱུལ། །ཀྱུ་དང་མི་གསོད་མ་གཏོགས་
 པ། །མི་ལས་གྱུར་པ་ཀུན་ལ་སྐྱར། ཏི་རེ་ཡང་ཡུལ་དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྤྲད་རོ་ཞེས་མདོ་ཙམས་
 བཞུགས་ོ། །དེ་ཡང་དུད་འགྲོ་ལས་བརྒྱས་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དུད་འགྲོ་བསད་ན་
 ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་མི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་ནམས་ལ་
 དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུད་འགྲོ་སྐྱུན་ཞིང་གཏི་ཐུག་པས་དགག་

བྱེད་ཏུ་མི་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཚུང་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་སྐྱ་མེད་ལ་རེག་
ན་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ སྐྱགས་ལ་རེག་པ་ཡང་མཚུངས་མོ་མཚན་ནས་རྟོག་པ་ལ་སོགས་
པ་སྐྱ་མེད་པ་ལ་རེག་པ་ནི་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཚུང་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་ཞུ་བ་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་སྐྱ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་ཡང་ལུང་ལས་ཡི་མ་བཤད་དོ། ། ར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྲིབ་དུད་
འགྲོ་མོ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཡང་། དམིགས་བསལ་སྐྱ་མེད་ལ་རེག་ན་ཆགས་པ་
མངོན་འགྱུར་ཆེ་བས་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་གྱི་དགག་བྱ་ཡན་ལག་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མི་འཕ་ཅིའི་བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་ལ་རེག་ན་ཕམ་པ་སྐྱེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་བྱད་མེད་ལ་རེག་པ་བས་ཀྱང་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་བུ་རྟོར་བཟང་གི་བྱུང་བ་ལས་གྲུབ་པོ། །གཞན་
ཡང་བྱད་མེད་གཟུགས་མི་སྐྱག་པ་ལ་རེག་ཀྱང་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་གནས་
སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་དུད་འགྲོ་མོ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྐྱ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་མངོན་
གྱུར་ཤས་ཆེར་སྐྱེ་བས་ཉེས་བྱས་ལྷི་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྒྲོམ་པོར་བཏགས་
པའོ། །ལུང་ནས་འབྱེད་འགྲེལ་བའི་འཐིག་ཆེག་སྐྱ་བའི་སྐབས་ལས་དུད་འགྲོ་མོ་རྣམས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་དེ།
ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྒྲོམ་པོར་བཏགས་པའོ་ཞེས་བཤྲོད་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་
བསྟན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་
དང་། སྒྲིབ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་སེམས་ཅན་ལས་
གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞི་
མཚན་མི་མཐུན་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་ཐ་སྙད་ལས་གྱུར་པ་དང་། གཞི་བྲིམ་པ་ལས་

གྱུར་པ་དང་། གཞི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་
 ཆན་པ་གསུམ་ཡིད་ལ་གཟུང་སྟེ། །འབྲུ་སྟོན་དང་ཁྱབ་པ་དང་ཚོད་པ་སྟོང་ངོ། །དེ་ཡང་རེག་པའི་གཙོ་བོ་གསུམ་
 སྟེ་མི་ཆངས་སྟོད་དང་རེག་པའི་ཕམ་པ་དང་རེག་པའི་ལྷག་མའོ། །ཡུལ་རྩ་འཁུལ་ཅན་
 ལས་ཀྱང་རེག་པའི་ལྷང་བ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་བྱད་མེད་
 རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་འཁྲིག་ཆིག་སྒྲིབ་དང་བསྟེན་
 བཀྱར་བསྟུགས་པ་ལྟ་བུའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྩ་
 འཁུལ་ཅན་ལས་ནི་རང་རང་གི་ལྷང་བ་ན་སྟེད་པ་ཡིན་ བསྟེན་བཀྱར་བསྟུགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་
 མ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དོན་གཞན་སྟེ་མ་
 རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཁྲིག་ཆིག་སྒྲིབ་
 པའི་ལྷག་མ་བཞིན་ནོ། །རྩ་འཁུལ་ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོས། འཁུལ་བ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནོ། །
 མདོ་འདི་ནི་བྱད་མེད་ལས་གྱུར་པ་ནི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། འཁྲིག་ཆིག་བསྟེན་
 བཀྱར་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། །འབྲུར་འདུག་ལེན་མེལ་ཆོས་སྟོན་དང་། །མ་བསྟོས་སྟོན་པའི་
 བཅུ་ཆན་ལས། །སྒྱུར་འདེབས་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འབྱེད་
 ལྷན་ཅིག་ཉལ། །སྒྱིས་པ་མེད་པར་ལམ་འགོ་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ནམ་བཞི་ཡི། །
 དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་བསྟུ་བའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁྲིག་
 ཆིག་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་ལ་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས། རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲིས་ན་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མའོ། །རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲིས་ན་སྟོམ་པོའོ། །ཞེས། དངོས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་ནམས་
 ལ་ནི་མདོར་བསྟུས་སྒྱུར་བའོ། །ལྷང་བ་བསྟེད་པའི་ཉིན་དག་སྟོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་

ནི། སྒྲིས་པ་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཞེས་ཀྱང་སྤྱར་། འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་རྩ་འཕུལ་ཅན་གྱི་བྱད་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་པ་ལ་འབྲིག་ཆིག་དང་ཀུན་སྒྲིབ་
 སྒྲིས་པ་ནི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་པའོ། །བདག་ཉིད་འཕུལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་ནས་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆིག་དང་
 ཀུན་སྒྲིབ་སྒྲིས་པ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བས་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། རོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་
 ཅིག་སྤང་མཚམས་པ། ན་རེ་བྱད་མེད་ཀྱིས་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཐོབ་ཀྱང་ད་ལྟ་རྩ་འཕུལ་དངོས་
 སུ་མི་བྱེད་ན་ནི་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་སུ་མི་བྱེད་ན་རྩ་འཕུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་
 འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་། །དེ་ལྟར་ན་འྲུ་ཀ་ལས་གང་ལ་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་
 ནི་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་རྩ་འཕུལ་ཐོབ་པའོ། །གང་ལ་རྩ་
 འཕུལ་གྱི་ཆོས་མེད་པ་དེ་ནི་རྩ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི་རྩ་འཕུལ་
 མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་བཤད་ཀྱི་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་མ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འཕུལ་ད་ལྟར་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྩ་འཕུལ་ཐོབ་པ་ཡུལ་དུ་
 བྱས་པ་དེ་ལས་འབྲིག་ཆིག་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་
 པར་ཞེན་པ་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན་རྩ་འཕུལ་མ་ཐོབ་པ་བ་ལང་ལྟ་བུ་འདྲིན་
 པར་འདོད་ན་ཐག་རིང་བ་ན་འདུག་ཀྱང་ཟིན་པའི་མངོན་ཞེན་རྫོགས་པ་ལྟར། རྩ་འཕུལ་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོབ་པ་བྱ་ལྟ་བུ་འདྲིན་པར་འདོད་ན་རྩ་འཕུལ་མི་བྱེད་པར། བྱད་ན་འདུག་
 ཀྱང་ཟིན་པའི་མངོན་ཞེན་མི་རྫོགས་པར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པོ། །འྲུ་ཀ་ལས་ཀྱང་རྩ་འཕུལ་གྱི་
 ཆོས་ཅན་མོ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཟུང་བར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 གལ་ཏེ་ སྤང་མཚམས་པ་ན་རེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རྩ་འཕུལ་ལྷང་མ་བསྟན་ལ་ནི་
 ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། མངོན་ལས། ལྷང་བསྟན་མིན་ པ་སྟེ་ལྷང་མ་བསྟན་ནམས་ཀྱི། ཐོབ་

ལྷན་ཅིག་སྤྱི་ ལྷན་ཅིག་སྤྱི་ཁོ་ན་སྤྱི། ལྷན་སྤྱི་བ་ཡང་མེད་ལ། ཉུག་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་མཛོད་
འབྲེལ་ལོ། ། ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། རྩ་འཕུལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འཕུལ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མངོན་
ཤེས་སྤུལ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་བཤད་ མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཕུལ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཡང་ཆོས་
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ཐོབ་པ་འདས་པ། དེ་ལྟར་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བཙོ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་འདས་པ་ན་
བཙོ་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཙོ་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེ་ན་མས་གསུང་ངོ་། ། དོ། ། རྩ་འཕུལ་
དགེ་བ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་མས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་བ་ཤིན་ཏུ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྩ་འཕུལ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་རྩ་འཕུལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་ཞར་བྱང་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བྱད་མེད་ལྟ་
བྱ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་རེག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ནི་མ་དང་། བྱ་བ་དང་། གཡན་པ་དང་། བྱི་
རྩོལ་སོགས་པས་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་སྤྱད་རོ། ། རེག་པའི་དགེ་
འདུན་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྤྲུ་
མ་གང་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འཕྲོ་ཐོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉམས་པའི་
ཆད་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་ལས་
བཤད་དོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་
སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ། ། དགེ་སྟོང་གི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་བྱད་མེད་ལ་རེག་ན་ཅིར་
འགྱུར། སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་ཀའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་གཅིག་
ལ་གཅིག་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ནིས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཞན་ཡང་ལུང་ལྷ་བ་ལས།
མས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ། ། མ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པོར་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་མདོ་འདིས་བསྟུས་ཏེ། དེའང་ལུས་ཉམས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་དང་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་གསུམ་
ཆར་ལས། འདིར་རོ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྒྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ལུང་ཞུ་བ་ཉུང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར།
དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་
ལྷག་མར་བཤད་མོད་ཀྱི། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ལས། བུད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་རེག་
ན་ཅིར་འགྱུར། སྒོ་མ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། སྒར་རྒྱས་
པར་ རེག་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་སུ། བཤད་ཟིན་དོ། །

འོ་ན་ལུས་མ་ཉམས་པ་དེ་རེག་པ་ཁོ་ནའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ག་ ག་ག་
ཆེལ་བྱེད་པའི་ལྷང་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉགས་ནི་རེག་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ག་ཆེལ་བྱེད་པ་ལ་
ཡང་རེག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྱུར་རོ། །ཡུལ་
རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞུ་བ་ལས་དགེ་སློང་ལུས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་བུད་མེད་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ལ་ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་
འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་གྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་གི་ཕྱས་
ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་སམ། ཕྱ་ལ་ག་ག་ཆེལ་བགྱིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་
གསུང་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་དེ་གཞུང་འདིར་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་དངོས་
སུ་གསུངས་པ་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྒྲད་པ་ཞེས་པས་བསྟུས་སོ། །གསུམ་
པ་དེ་དག་གི་སེལ་བ་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་རེག་པ་དང་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་བྱམ་མོང་

བ་དེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། རེག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ག་ག་ཆེལ་བྱ་བའི་ཡུལ་
 སེན་མོ་དང་སོ་དང་ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་དང་སྤྱུ་དག་ནི་མ་ཉམས་པའོ་ཞེས་སྤར་སྤྱོད་པ་དེ་
 ལས་གཞན་ལུས་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ལུས་ཉམས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་ བྱད་མེད་ཀྱི། སེན་མོ་དང་སོ་དང་སྤྱུ་དག་ལ་རེག་པ་དང་ དག་སྟོང་གིས་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ།
 དེ་དག་གིས་རེག་པ་དང་། དག་སྟོང་གཞན་ཀྱི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ། དེ་དག་ལ་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་
 དང་། དག་སྟོང་རང་གི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ། དེ་དག་གིས་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་རང་རང་
 གི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ ཉེ་རེག་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ག་ག་ཆེལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རོ། །དེ་
 ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། སེན་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སེན་
 མོས་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་དང་སྤྱུ་ལ་ཡང་། གསུངས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་
 གིས་ག་ག་ཆེལ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཤ་མེད་
 པའི་རུས་པ་ལ་དག་སྟོང་གིས་རེག་ན་ལུང་ཞུ་བ་ཉེས་ལས་སྟོམ་པོར་གསུངས་ཀྱང་
 སྟོམ་པོ་བཏགས་པ་བར་དགོངས་པ་བཀལ་ལ། ལུང་ཞུ་བ་མང་ཤོས་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་
 ཀེང་རུས་ཤ་མེད་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 རོ། །ཤ་མེད་པའི་རུས་པ་ནི་རེག་བྱའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་ཀྱི། རེག་བྱེད་དང་ག་ག་ཆེལ་
 ལ་ནི་གསུངས་པ་ ལུང་ན། མི་སྤང་རོ། །འོ་ན་སྤྱུ་ལ་རེག་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་དུ་གསུངས་
 པ་དང་། འདིར་ལན་བྱ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ལན་བྱ་ལ་རེག་ན་དག་འདུན་
 ལྷག་མར་གསུངས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་འགལ་སྟོང་ནི། སྤར་རེག་པའི་ལྷག་མའི་
 སྐབས་སུ་རུས་པར་བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་པ་གཞི་བ་སྟད་ལས་གྱུར་པ་ནི་མའི་འགྲོ་བ་

ཕ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་འོན་ནོ། །དེ་
 ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པ་སྤྱར་བ་ལ་གཉིས་ནི། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་ཐ་
 སྟད་ཀྱི་བྱུང་པ་སྤྱར་བ་དང་། བཅོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱུང་པ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་
 རི། ཀྱུ་དང་སྟོག་གཅོད་མ་གཏོགས་པ། །གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ། མི་ཡིན་ངེས་གཟུང་ ན
 དགོས་ཞེས། ཀྱན་ལ་ ཐ་སྟད་ཀྱི་བྱུང་པ་ སྤྱར། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟོ་གྱུར་ལྔ། །བཏད་དང་
 འབྱུང་དང་རིམ་པ་གཉིས། །དུས་མིན་སྤྱི་རངས་ཁྱི་རྒྱུ་བཅུ་ལ། །བཅུ་བཞི་མ་གཏོགས་
 གཞན་ནམས་ལ། །གསུངས་སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི་
 བཅོལ་ཡང་ཇོགས་པ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །ཀྱུ་དང་སྟོག་གཅོད་བཞི་བཞོལ་བའི། །ལྷག་མ་
 ཉི་ཤུ་བདུན་ལ་སྤྱར། །སྤྱན་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །ཆ་གཉིས་དུག་དང་བྱིན་འཕྲོག་
 དང་། །ཐ་ག་གཉིས་སྟོད་རིན་ཆེན་རིག་ །དངངས་སྟེད་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལ། །གསུངས་
 སོ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྱར། །ཞེས་གཟུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཐ་
 སྟད་ལྔ་ལྔ་དང་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྟད་ལྔ་ལྔ་ནི། མི་ཡིན་པ་དང་
 སྤྱི་ཤེས་པ་དང་། །དོན་གོ་བ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། མ་ནིང་དང་མཆན་
 གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་ནམས་གང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྔ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མའི་འགོ་
 བ་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བཤོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། །ནམ་པར་རིག་བྱེད་
 ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །རང་བཞིན་ནམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་
 དག་ནི་དེ་དང་ལྔ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་ལྔ་ལྔ་གཞིའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི། །བྱིམ་པ་སྤྱིས་བསྟེད་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དང་། །བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་
 པ་སྤྱིས་བསྟེད་བཞི་དང་། ཐ་སྟད་སྤྱིས་བསྟེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ནམས་སོ། །དེ་ཡང་ཉི་ཤུ་

ཅ་བདུན་པོ་དང་། བཞི་པོ་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་སྟོན་ཅིང་། བ་སྟེད་སྤྱིས་བསྐྱེད་བཅུ་གཉིས་
 ནི། ཡམ་རྩལ་གཞི་མེད་བག་ཙམ་དང་། བྱིས་སུན་འབྱེན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། ཟུ་
 སྤྱིར་ཆོས་སྟོན་སྤྱི་ག་ལྟ་འདྲིན། ལྷག་མས་སྤྱིར་འདེབས་གོ་བྱ་དང་། ཁང་པའི་བཙལ་
 ཡུལ་ཁང་ཆེན་བདག ཁཤེས་ངོའི་བསྟོ་ཡུལ་རིམ་གཉིས་བདག ཅེས་གཟུང་ངོ་། ཇི་
 དག་གི་རང་བཞིན་ནི་བ་སྟེད་ལྟ་དང་ལྟན་ན། བྱིས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། རབ་བྱུང་ཡིན་
 ཡང་རུང་། སྤྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་ཉི་དུ་དང་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ།
 ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་འདྲ་བོ། བ་སྟེད་བཞི་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་དགོས་པ་ནི། དམག་ལྷུང་གསུམ་ལྟ་བུ། གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱིས་པ་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་
 པ་འཇལ། བྱིས་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། བྱུང་མེད་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་ནམས་སོ། ཇི་ནམས་
 ལ་ཡང་དོན་ལ་བ་སྟེད་ལྟ་ལྟན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་གྱི། བཞི་ལྟན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་
 མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་བ་སྟེ། བ་སྟེད་བཞི་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 སྤྱིར་བའི་ལྷུང་བ་ནམས་ལ། སྤྱིས་པའི་མཆན་དོན་ཡོད་པ་འཇལ་བྱུང་མེད་གྱི་མཆན་དོན་ཡོད་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་བགྱངས་པ་ན། མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་
 སྤྱིར་ངོ། བ་སྟེད་གསུམ་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་དགོས་པ་ནི། གཞི་དགོ་སྟོང་ལས་གྱུར་
 པ་བཞི་བཅུ་ཅ་དུག་དང་། དགོ་སྟོང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྟོན་རྗོགས་སྤྱིས་
 བསྐྱེད་གསུམ་དང་། དགོ་རྩལ་ལས་གྱུར་པ་བསྟོན་པ་སྤྱིར་པ་དང་། སྤེ་ལྟ་སྤྱིས་བསྐྱེད་
 པ་གཉིས་ཏེ། སྤེད་པ་དང་མ་སྤྱིས་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བོ། ཇི་ནམས་ལ་ཡང་དོན་ལ་བ་
 སྟེད་ལྟ་ལྟན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་མོད་གྱི། གསུམ་ལྟན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། མི་ཡིན་པ་
 དང་མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་བ་སྟེ། བ་སྟེད་གསུམ་ལྟན་གཞིའི་ཡན་ལག་

དུ་སྦྱོར་བའི་ལུང་བ་ནམས་ལ། དག་སྦྱོར་གི་སྡོམ་པ་ནམ་པར་དག་པའམ་དག་སྦྱོར་མ་
ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ནམ་དག་ཡན་ལག་དུ་བབས་པ་ན། མི་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་ཡིན་
པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྦྱོས་མི་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོན་ལ་མི་དགོས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ཡིན་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི། དག་
སྦྱོར་ལས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལུང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་མི་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དག་ འགྲོ་བ་གཞན་དུ་གནས་པ་དང་སྐྱུ་ག་པ་དང་སྐྱེན་པ་དང་
དག་སྦྱོར་སྦྱོར་པ་ལ་བདེག་ན་ཅིར་འགྱུར་གྱིས་བྱས་སོ། །མ་ནིང་ལ་བདེག་ན་གྱིས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ལ་སོགས་
པ། སྦྱོར་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ལྡན་ལན་ལག་དུ་དགོས་པར་སེལ་
བའི་སྦྱོར་ནས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་བྱེད་དང་གཉིས་ལྡན་གཞིའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
པ་ནི་རིག་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། གང་ལ་རིག་པའི་ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ།
ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་བྱེད་ཀྱང་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་
ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ལུས་ཀྱིས་རིག་པར་
བབྱེད་ན་ཅིར་འགྱུར་སྡོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ དེ་བཞིན་དུ་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་།
ཚོར་བས་གཟེར་བ་དང་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་བསྐྱེན་པ་ན་རང་བཞིན་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། གསུངས་པས་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་བཞི་ལ་རིག་ཀྱང་རིག་པའི་ལྷག་མ་མི་སྦྱེད་ལ། ཤེས་
པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞི་ རྟེན་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་ལྷས་ཀྱིས་སྦྱོས་
པ་དང་སྦྱོར་ནས་པར་ཞུགས་པ་སོ་དང་བཞི། ལ་རིག་ན་ནི་རིག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་དེ། ལུང་ཞུ་བ་

ལས། བུད་མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འགྱུར་
 དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲོམས་པར་བྱགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་
 འགྱུར་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་
 མིའི་སེལ་བ། མི་མ་ཡིན་པ་དང་ སྤྱེམས་ཀྱི་སེལ་བ། ལྷག་པ་དང་དོན་མི་གོ་བ་དང་སྒྲོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་སེལ་བར་གདོགས་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་
 ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རེ་རེ་མཚང་པ་ལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རང་རང་གི་ན་སྙད་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྙད་པ་ནི་དོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དམིགས་བསལ་
 ནི་མི་ཡིན་པའི་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་ལས་ནི་ཆེས་ན་སྙད་ཏུ་འགྱུར་ལ། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་
 པའི་ཡུལ་ མི་དང་སྤྱེམས་སོགས། ཐ་སྙད་དང་མི་ལྔ་ན་ནི་འཆབ་པའི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་
 དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལས་བཤད། ཡན་ལག་གཉིས་མཚང་བ་ན་ཆེས་ན་སྙད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་མ་མཚང་
 བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དོ་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་དང་མི་ལྔ་ན་པ་ལ་རང་
 རང་གི་དགག་བྱའི་བོའི་སྒྲོ་ནས་མི་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་མ་ཡིན་ནི་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་མཐུན་སྙད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མི་ཤེས་ནི་བྱམ་
 ནང་གི་མར་མེ་དང་འབྲ་བར་གྱང་དུ་ཡང་གསལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དོན་མི་གོ་ན་ནི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ནི་ཤེས་པ་གཏད་བྱུང་ཏུ་གནས་པའི་
 རང་བཞིན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ལུས་
 ནི་རོ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་སྤང་རོ། །སེམས་ནི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་དང་འབྲ་བར་མི་གསལ་
 བས་ནད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ཉམས་

པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁྱིམ་ལས་ཟ་མ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། མཚན་མེད་པ་ནི་འདིར་མ་ནིང་སྒྲོས་པ་ལས་
 ཐ་མི་དང་པས་ལོགས་ཤིག་དུ་མ་སྒྲུབ་སོ། ། ཉམས་པ་མ་ནིང་ནི་དེ་སྤྱིར་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་
 པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་སྤྱིར་དུ་དེ་ཐ་སྙད་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། འགྱུར་བ་བསྟན་
 པའི་དུས་ན་ནི་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། ཡུལ་པ་རོལ་པོ་མའི་
 འགོ་བ་པ་ནི་རྩན་སྒྲུབ་དང་འབྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ནམས་གྱི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་མི་མ་ཡིན་པའི་རྩང་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ན་སྤྱད་པ་སྟེ། ལུང་
 ཞུ་བ་ལས་འགོ་བ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ནམས་གྱི་རྩང་དུ་མི་ཚས་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་རྩན་སྒྲུབ་ན་
 སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞིའི་སེལ་བ་ནི། མའི་འགོ་བ་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས་
 པ་ལས་ཉམས་པ་སྒྲུབ་སེམས་འབྲུགས་ཚོར་བས་གཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་
 བྱ་བ་ནམས་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དག་སྒྲོང་
 གིས་སྒྲོན་པ་ལ་མི་ཚས་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་རྩན་སྒྲུབ་ན་ཅེར་འགྱུར་སྒྲོམ་པོར་རོ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པའི་
 མ་ནིང་དང་ལུས་གཅིག་ལ་སྒྲུས་པ་བྱུང་མེད་གཉིས་ཀའི་མཚན་དུས་གཅིག་དུ་ལྡན་པའི་
 མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མ་ནིང་དང་མཚན་
 གཉིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་རིག་པ་ལ་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
 འདྲ་བ་ཉིད་དོ། ། དེས་ན་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ལ་རྩན་དུ་སྒྲུབ་པའམ་མ་ནིང་དང་

མཚན་གཉིས་པ་ལ་སྒྲིབ་བ་འདེབས་པ་འཕམ་དེག་གཟས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ལྟར་བ་ན་སྤང་
 པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་གཙོད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཏོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡང་ན་སྤང་དོ། །མ་བྱིན་ལེན་མ་གཏོགས་པ་གོས་སྦྲང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ལོངས་
 སྦྲོད་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ན་སྤང་དོ། །ནང་སེམས་ཅན་
 ལ་ཆགས་པའི་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་བྱས་ན་ལྟར་
 བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིད་དེ། མཚན་ཅིག་ཤོས་དོན་མེད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །གསུམ་པ་གཞིའི་ཆ་ནས་འདྲ་བ་ནི། ལྷག་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རེག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྲ་
 བའི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་ཡུལ་དང་འདྲ་སྟེ། རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ལ་རེག་པའི་ཡུལ་
 དེ་མི་ཡིན་པ་དང་། སྤྲ་བ་སེམས་འབྱུགས་ཚོར་བས་གཟིར་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 ཏི་ཡུལ་དེའི་ཆ་ནས་ཐ་སྤྲད་དང་འདྲོ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་མོ་ལ་རེག་པ་དང་སྤྲོན་མ་
 དང་སེམས་འབྱུགས་མ་དང་ཚོར་བས་གཟིར་བ་མོ་ལ་རེག་ན་སྦྲོམ་པོར་འགྱུར་ལ། བྱུང་
 མེད་གཉིད་ལོག་པ་དང་ར་རོ་བ་དང་ཇུས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་དང་སྦྲོམས་པར་ཞུགས་པ་མོ་ལ་རེག་
 ན་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ལུང་མཚན་དུ་ཟི། རེག་པའི་ལྷག་མ་འདི་ལ་སྤྲ་ཤེས་
 པ་དང་དོན་གོ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། ལྷག་མ་དང་དོན་མི་གོ་བ་ལ་རེག་ན་ཡང་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྲིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྲལ་བ་སྒྱུར་བ་ནི། བྲིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྷ་ལ་སྒྱུར་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བྲིམ་སུན་འབྱིན་དང་གོས་སྦྲང་དང་། སྦྲོང་རིགས་རིན་ཐང་སོ་
 སོར་བསྒྱུར། །ལྟར་བཞེད་སྦྲོང་དང་རས་ཆེན་འཛོལ། སྦྲོར་བཅུག་ཡང་ཡང་འདུག་

གནས་དང་། བྱིད་དང་བསོད་པ་མགོན་གཉིས་དང་། །ཟས་བཅས་བཅོ་ལྔའི་ཡུལ་ལ་
གསུངས། །ཞེས་གསུང་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་བྲིམ་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་ལུང་ཞུ་བ་
ལས་གསུངས་སོ། །མདོན་མཆན་ཉི་ཆོང་ཐ་ག་གཉིས། །བརྟན་བྱུང་དང་ནི་སྟོན་པ་དང་།
ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་དམག་གསུམ་བདེ། །སྦྱིས་མེད་འགོ་རྒྱ་དུས་མིན་དང་། །སྦྱ་རེངས་
སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི། །ཉི་ཤུར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་སྦྱར། །ཞེས་སྦྱར་དེ། ཉི་ཤུ་པོ་དེ་
དག་ལ་བྲིམ་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་ལུང་ཞུ་བ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་དག་པལ་
ཆེར་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་ནི་ཡུལ་བྲིམ་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །
དེ་ཡང་དགོ་སྟོང་མ་ལས་ཁ་ཟས་ལེན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདིར་ བྲིམ་པ་ལས་གྱུར་པར། བགྲངས་
པའོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་དམག་གི་ལྷུང་བ་གསུམ་དང་རྒྱན་མ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་ནི་བྲིམ་
པ་པོ་ལས་གྱུར་པའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དུ་འགོ་བ་གཉིས་ནི་བྲིམ་པ་པོ་ལས་གྱུར་
པའོ། །ཉལ་ཤོམ་འདུག་འབྱེད་གཉིས་ནི་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་དག་
གི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི་བྲིམ་པ་པོ་པོ་གང་རུང་ལས་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་
རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བྲིམ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བྲིམ་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའོ། །བྲིམ་
པ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་མ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་སྟོ་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་དང་སྟོམ་པ་གང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
སྟེ། འདི་ཉིད་དང་ཞུ་བ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམ་གཉིས་སེལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །བྲིམ་
པ་རང་གིས་དྲགས་སྒྲངས་པ་ནི་ རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་གནས་ཀྱང་། བྲིམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསལ་
དེ། རྒྱ་ཀ་ལས་བྲིམ་པ་རང་གིས་དྲགས་སྒྲངས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་མེད་པས་
དེ་ལ་ནི་ཉིས་བྱས་སུ་ནམ་པར་བཞག་པ་མ་མཛད་དེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྦྱོར་

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་བྱིམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྟགས་ཅན་དུ་གྲངས་པ་དང་། བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 རེའོ། །བཞི་པ་ཅེར་འགྱུར་ནི་བྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེལ་བ་དག་
 ཚུལ་ལ་མ་གཉིས་དང་དག་སྟོབ་མ་དང་ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་བའི་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་སྟེ་རྟགས་ཅན་དུ་གྲངས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་དེ། འོག་མ་
 དག་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེལ་བ་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ནམ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ནི་ཆེས་
 ར་སྤྲད་དུ་འགྱུར་དེ། འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བྱིམ་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ནི་དེ་གི་བས་ན་སྤྲད་
 རོ་ཞེས་བཤད་པས། བྱིམ་པ་ལས་གྱུར་པ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བསྟེན་རྒྱུ་གས་ནམ་དག་
 ལ་ནི་རྟགས་ཅན་ནི་དེ་བས་ན་སྤྲད་རོ་ཞེས་དོན་གྱིས་འཐོབ་པོ། །དམིགས་བསལ་ནི། བྱིམ་
 པ་ལ། གོས་སྟོང་བ་དང་ བྱིམ་པ་མོ་དང་། ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ སེལ་བ། ནི་དག་སྟོང་མ་ལ་
 གོས་བྱངས་པ་དང་ དག་སྟོང་མ་དང་མཐོན། ལམ་དུ་ཞུགས་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་ལ། ཆིགས་
 ལྡུངས་དུ་གལས་ལྟག་པར། བྱིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ ར་
 རྩམས་ཕྱི་རོལ་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། སེལ་བ་རབ་བྱུང་ནམ་དག་ལ་ ཆིགས་ལྡུངས་
 དུ་གལས་ལྟག་པར། ཆོས་སྟོན་པ་དང་ ཕྱི་རོལ་སྐྱེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམ་དག་ དེའི་གནས་ཁང་དུ་
 འདུག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུ་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་དག་གི་དགག་བྱ་མི་རྒྱུ་གས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ཡང་གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ལོངས་སྟོན་དང་འབྲེལ་བ་ནམས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་ནམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་པ་རང་རང་གི་སྟོན་པས་བཀག་པས་དེ་དག་
 ལ་གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རིང་བའོ། ། ཕྱི་རོལ་བའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡོ་བྱད་མང་པོ་གསོག་

པར་བཀག་པ་ཅིས་ཤེས་ན་འོད་སྤངས་ཆེན་པོའི་བྱང་བ་ལས། རས་ཚས་བྱང་ནི་བཅད་པར་བྱ། །ཐེ་ཆུང་གང་གི་འབྲས་
 ཆེན་རུང་། །མལ་གཅིག་གིས་ནི་བདེ་བར་འཛོ། །རྟག་མ་གཏི་མུག་འདྲིན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གྲུབ་མཐས་
 སློབ་སྦྱར་བས་མ་དད་པ་སྦྱེ་བའི་དགག་བྱ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉལ་ཤོམ་གཉིས་དང་
 དམག་ལྷུང་གསུམ་དང་རྒྱན་མ་དང་ལམ་འགོ་ནམས་ལ། རབ་ཏུ་བྱང་བས་བྱ་བ་དེ་དག་
 ལ་འཕྲག་པ་འབྱུང་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆེས་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི། ཡུལ་དགེ་སློང་པ་མ་ནམ་དག་ཡིན་ན་དྲགས་ཅན་ཉིད་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་ཆེས་མི་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བྱིས་སུན་འབྲིན་པའི་རྟག་མ་ལ་སོགས་
 པ་བྱིས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་། གཅེར་
 བྱ་བ་དང་རྒྱན་ཏུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་འདི་པའི་སྟོམ་པ་སྤངས་ཀྱང་སྟོམ་པ་མ་ཆགས་ཏེ་སྟོམ་པ་
 མ་སྦྱེས་པ་དང་སྟོམ་པ་སྦྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྷུང་བས་ཉམས་པ་དག་ནི་བྱེད་ཉིད་བྱིས་པ་སྟེ་
 ཡུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའི་བྱེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ་
 རང་རང་གི་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །

བཞི་པ་གཞི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལས་གྱུར་པ་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞི་རབ་བྱང་ལས་གྱུར་པ་སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་
 ལག་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དགེ་སློང་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་ག་དང་། དགེ་
 སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་དང་། བསྟན་རྣམས་ཅམ་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། སྟེ་
 ལྷ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གྱུར་པ་གཉིས་དང་། དགེ་ཚུལ་ལས་གྱུར་པ་གཅིག་གོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། གཞིའི་སེལ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི་དགེ་སློང་བསྟན་པར་རྣམས་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་

བོ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྤྱིར་བཏི་གཞི་དག་སྤྱོད་ལས་གྱུར་པ་བཞི་
 བཅུ་ཅུ་གེ་ལ་སྤྱིར་ཏེ། བསྐྱོད་ལྷ་འཕྲོག་དང་དངོས་བསྤྱིར་སྤྱོད། །ཕྱ་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལྷ་
 བརྒྱད་བཞེས། །བྱུང་གསོད་འཕྲ་བསྐྱོད་ཁྲི་གདིང་སྤྱོད། །ཕྱིས་གཞོན་འབྱུང་ཟས་སྤྱོད་ས་
 འདུས་དང་། །བདེག་གཟས་འཆབ་དང་བདེ་འདུན་ཆོས། །སྤངས་བསྐྱེལ་འགྱོད་དང་
 སོར་སོ་དང་། །དངངས་སྤྱོད་གདིང་མེད་ཉི་ཤུ་བསྐྱེད། །འཐབ་དང་མི་སྤྱི་མ་གུས་དང་།
 ཟས་བཅས་ད་གདོད་ཁྲི་རྒྱུ་བཅུ་ལ། །སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ཐ་མ་གསུམ། །ཞེས་གཟུང་
 རོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་ལས་གྱུར་པ་དང་། དག་
 སྤྱོད་གང་ཟག་ལས་གྱུར་གྱུར་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱོད་བ་ལས་གྱུར་པ་ལྷ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་
 མ་ལོན་པ་བསྐྱེན་ཕྱོགས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ལྷ་བྱེད། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་བ་དང་
 བདེག་གཟས་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ལྷ་བྱེད། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རོ་བོ་ནི་དག་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་སྤྱིས་ལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་སྤྱི། །གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། ཉེན་དག་སྤྱོད་ནས་
 དག་གིས་ཕྱ་མ་བྱེད་པའི་ལྷ་བྱེད་ལྷ་བྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དག་སྤྱོད་བསྐྱེན་
 པར་ཕྱོགས་པའི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ཅན་ཕམ་པའི་ལྷ་བས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་བསྐྱེད་
 པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་དམིགས་བསལ་ལྷ་སྤྱི། །སྤྱིར་འདེབས་
 གསུམ་དང་ཕམ་པ་འཆབ་བརྒྱད་གཉིས་སོ། །འདི་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་དག་སྤྱོད་ཉམས་པ་
 ལ་ཡང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཕམ་པ་མ་བྱུང་ན་ཕམ་པ་འཆབ་བརྒྱད་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཡུལ་ཕམ་པའི་ལྷ་བས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི་མ་
 ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས། ར། རྒྱ་ཀ་ལས་ཇི་ལྟར་དག་སྤྱོད་གིས་དག་སྤྱོད་ལ་བདེག་པ་
 དང་གཟས་པ་དང་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་

བདེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བྱེད་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱབ་
 པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་དེ་དག་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་དགེ་སློང་ནས་དགེ་གིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡུལ་
 དུ་བྱས་ན་ནི། སྤར་གྱི་དམིགས་བསལ་ལྷ་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་ལས་གྱུར་པའི་
 ལྷུང་བ་ཚོགས་པར་མི་བསྐྱེད་དེ། ཡུལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་མ་ཚང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་
 ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་སྐྱུལ་བ་ནམས་ལ་རྟེན་པ་བསྐྱོས་པ་བདག་ཉིད་ལ་བསྐྱུར་རྟེ་
 རྟེན་པ་མངོན་དུ་གྱུབ་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་དེ་ལ་
 སྤུང་བྱས་ན་ཡང་དགེ་སློང་ལ་སྤུང་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དེ་ལ་སྤུང་བྱས་ན་ཡང་ཞེས་བསྐྱར་རྟེ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་
 དགེ་སློང་གི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པའི་ལྷུང་བས་ཉམས་
 པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་པ་སྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྲད་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་ནི་དགེ་སློང་མ་བསྐྱེན་པར་ཚོགས་
 པ་ཅན་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྤྱར་བ་ནི། གཞི་
 དགེ་སློང་མ་ལས་གྱུར་པ་བཅུ་བཞི་ལ་སྤྱར་རྟེ། དེ་ཡང་འབྱུར་འཇུག་ལེན་དང་མེལ་འཇུག་
 དང་། མ་བསྐྱོས་སྟོན་པའི་བཅུ་ཚན་ལས། འདུག་པ་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། བློང་
 དང་བྱིམ་གཞན་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡུལ་
 དེ་དགེ་སློང་མའི་སྤྱོད་པ་སྐྱེས་ལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་པ་སྟེ། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་རྟེན་

དག་སྤོང་ནས་དག་གི་ཚས་གོས་འབྱུར་འདུག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དག་སྤོང་མ་བསྟན་
 པར་རྫོགས་པའི་སྤོང་བ་སྦྱོས་པ་ཅན་པམ་པའི་ལྷང་བས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་
 པ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་བསྟན་དོ། །འོ་ན་ལྷང་ཞུ་བ་ལས་དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་
 མ་བསྐྱབ་པ་སྦྱལ་བ་ནམས་ལ་འབྱུར་སྦྱལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་བའི་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། །
 དག་སྤོང་གིས་དག་སྤོང་མ་བསྐྱབ་པ་སྦྱལ་བ་ནམས་ལ་གོས་བྱངས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤང་
 བའི་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷང་དེ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་མེལ་བ་ནི་ཡུལ་དག་སྤོང་མའི་སྤོང་བ་བྱངས་ཀྱང་མ་སྦྱོས་པ་དང་སྦྱོས་ཀྱང་པམ་
 པའི་ལྷང་བས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ལྷང་བ་ན་སྤང་བ་སྟེ། འོག་མ་དག་
 ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་དག་སྤོང་པམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སྦྱར་
 བ་བཏབ་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མཐུན་དང་ལྷ་
 བ་མཐུན་པ་ནི་མཚན་དང་ལྷ་བ་ཁས་བྱངས་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྤྱི་དོན་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱབ་པ་སྦྱར་བ་ནི། ལྷང་ཞུ་བ་ལས་
 ཡུལ་ དག་སྤོང་གིས་བསྦྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལ། མཚན་མཐུན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་
 གསུངས།

ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་ནི། བསྐྱོ་བཞི་གནས་ངན་བྱད་དུ་གསོད། བྱིས་གཞོན་
 འབྱུང་དང་ཉི་རྒྱུ་བ་ཟས། །དཔེན་འབྲེང་སྤངས་བསྟོལ་མི་སྦྱ་འགོ། །ཟས་བཅས་བྲི་བརྡལ་
 བསྐྱབ་དལ་ནགས། །བཅུ་དགུ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་གསུངས། །དེ་དག་ལ་ཡང་མདོར་
 བསྦྱས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་བསྟོལ་བ་སྦྱད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ནི། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་རྟེན་མཚན་མཐུན་པ་དང་།
 ཡུལ་དང་རྟེན་ལྷ་བ་མཐུན་པའོ། །འོ་ན་ལྷ་བ་མཐུན་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། འོད་ལྡན་མཁའ་
 པོའི་བཞེད་པ་ནི། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལ་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མཐུན་
 པ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་པམ་པའི་གཞི་དེ་ལ་པམ་བའི་གཞི་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་དེ་ལྷར་བསམ་པ་མཐུན་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་
 མེར་མེར་པོ་སྒྲགས་པར་བྱས་པ་པམ་པའི་གཞི་ལ་རྟེན་བྱས་ཀྱི་གཞིར་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་བ་ཐ་དད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །པརྟེན་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལྷར་ན་ནི། བར་དུ་གཙོད་པའི་གཞི་
 ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཞིར་འདོད་པ་མཐུན་པ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་
 དེ། འོད་ལྡན་ལས་གཞན་དག་ན་རེ། གཞི་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་བཙོད་
 པའི་གཞི་ལ་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཆི་
 ལྷས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ལྷ་བ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་འཆད་དོ་ཞེས་གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་བཀོད་དེ་དགག་པ་མ་བྱས་སོ། །འོ་ན་ལྷགས་དེ་གཉིས་གང་འཐད་ཅེ་ན། ལྷ་
 མ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་ལྷ་བ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ནི་དཔག་དུ་མེད་ལ། གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་གཞི་དཔག་མེད་དེ་རྣམས་
 ལ་འདོད་པ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་ན་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ནི་དེ་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་ལྷ་བ་མཐུན་པ་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལྷ་བ་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ཕྱི་མ་ ལྷགས་ཕྱི་མ་ལའང་
 གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་འཕྲུག་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཞི་དཔག་དུ་མེད་པས་དེ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་རྟོག་
 པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་འདོད་པ་མཐུན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། ། ལྷར་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་

ལྷ་བརྩུ་བ་ལས། མི་རྟག་པ་དང་སྒོང་བ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་བ་དང་བདག་མེད་པར་ལྷ་བའོ་
 ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་ཕྱི་མ་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི་མཚན་མི་མཐུན་པ་དང་ལྷ་
 བ་མི་མཐུན་པའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་དང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་
 དང་བསྐྱེལ་བ་སྐྱུད་པ་དང་ཉན་ན་དང་བཞི་ལ་ནི། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་ལ་སེལ་བར་མི་འགྱུར་
 ཏི། ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིག་ལྷ་ཅན་ལ་སྤང་བ་དང་བསྐྱེལ་
 བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་ལ་ཡང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་
 ནོ། །བཞི་པ་སེལ་བ་ལ་ཅེར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་ཏི་འོག་མ་དག་
 ལ་ནི་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་རྩུ་མཚན་ནི་མཚན་དང་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ནས་རང་ཕྱོགས་
 ལ་གནོད་པ་འཆང་ཆེ་བ་ལྷར་གཞན་ཕྱོགས་ལ་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏི། ཁྱི་ཀ་ལས་
 རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྷར་གཞན་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱབ་པ་ནི་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་
 རོན་ནི། བདེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཚན་རང་
 གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱར་ཏི། ཡུལ་རྟེན་མཚན་
 མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །བདེག་གཟས་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་
 པ་ལ་རང་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་ཁས་སྤངས་པ་དག་གིས་ནི་ལྷ་བ་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་མར་སྐྱར་ཏི། ཡུལ་རྟེན་ལྷ་བ་མཐུན་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་སོ། །བདེག་གཟས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 པ་ནམས་དང་། འབྱུར་འཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དགེ་སློང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་
 ལྷང་བ་འདིར་གཏོགས་པ་ལ་ཡུལ་དགེ་སློང་པ་མའི་སེལ་བ་བྱིས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་

ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉམས་ཅན་དུ་གཤེགས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ན་སྤང་བ་དེ་བས་ཀྱང་ན་སྤང་བ་
 སྤེལ་ན་སྤང་དོ། དེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལས། དགེ་སྤྱོད་གིས་ཁྱིམ་པ་ལ་གཞི་མེད་པ་སྤྱད་བཅུ་ན་ཉམས་
 བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ལུང་དང་བསྟན་དགོས། གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཅུ་ལ། གསུངས་པ་
 འདིར་བསྟན་གཞན་ལ་སྤྱད། ཞེས་གསུང་དོ། གཞིས་པ་གཞི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 ལས་གྱུར་བ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྣམས་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་ཆད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། འདི་ལ་གཞིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་འོ་དོ་ནོ། དེ་ལ་ལྷ་ལས་དང་པོ་
 ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྤྱད་བ་ནི། གོས་ལས་གྱུར་པ་སྤྱད་ཅུ་ཅུ་ག་དང་། ཟས་སྤྱོད་ལས་
 གྱུར་བ་ནི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ནི་སྤང་ལྟར་
 བཅུ་ཆད་དང་པོ་དང་། སྤྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཞིས་དང་། དུག་དང་མཐོ་གང་ལས་
 དང་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་དང་ནི་ཐ་ག་གཞིས། དུན་འཕྲོག་སྤོང་ཟུང་དང་། དགོན་པ་པ་
 དང་རས་ཆེན་དང་། བསྟོད་བསྟོད་བཞེས་དོར་གནས་མལ་དང་། གོས་གཞིས་ཁ་བསྟོད་
 སྤྱོད་དང་གདོད་། བདེལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མ་ལྷ། དམིགས་བསལ་གནས་མལ་དང་
 བདེལ་བ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་གྱུར་ལྟར་སྤྱོད་དོ། གཞན་ཡང་རུང་བ་ཆད་ལྡན་དགོས་
 པ་ནི་གནས་ལས་གྱུར་པ་ནུས་ལ། ཡལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་བསྟོར་བའི་སྤོང་ནས་རུང་བ་
 དགོས། ཁང་པ་ལ་ནང་དོལ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དཀྱུས་མཐོ་བཅུ་གཞིས་དང་། ཞེད་
 མཐོ་བདུན་དུ་ཡོངས་པ་དགོས་ཤིང་གཞན་ནུས་ལ། སྤྱོད་ལས་བཞི་ཤོད་གི་ཆད་དུ་ཡོངས་
 པ་དགོས་སོ། རྟོག་ལས་གྱུར་པ་གསེར་དུ་ལ་ལ་རིག་པ་དང་། མདོན་མཆན་ཅན་ཉི་
 ཆོད་གཞིས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཞི་གཞན་གྱི་སྤོང་ནས་རུང་
 བ་དང་། རྒྱན་ཆའང་ཁྱེད་ཀྱི་བའི་ཆད་དུ་ཡོངས་པ་དགོས། རྒྱས་བྱེད་པ། རྒྱ་ལ་ཅེ་

བ། མེ་ལ་རེག་པ། ས་བརྟོ་བ་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཡང་རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པ་དགོས་
 པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གསོག་འཛིག་འཕུ་ཟས་སྤྱིར་བཏགས་དང་། །ཟས་ཀྱི་
 བཏུ་ཆན་ཟན་གཅོད་པ། །གཅིར་བུ་མགོན་གཉིར་ཆང་འཕུང་དང་། །ཟས་བཅས་སོ་སོར་
 བཤགས་པ་བཞི། །གསུམ་པ་ནི། ལྷང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། འཆོལ་བ་གཉིས། །ཁབ་
 རལ་འཆོས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་སྟེ། རུང་བ་དང་། ཆད་དང་ལྷན་
 པ་དང་། ཆད་ལས་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གོས་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ། རྒྱ་དབྱིབས།
 གནས་སྐབས། །ཁ་དོག་དང་ལྷན་པའོ། །རྒྱ་ནི་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་ནི་
 གྲུ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་བཟོད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་རུང་བ་
 གསུམ་དང་། འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དཀར་པོ་དང་། འབའ་ཞིག་ལ། ནག་པོའོ། །ཟས་ལས་
 གྱུར་པ་ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི། བཟེལ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་། བདུང་
 བ་མ་བཀག་ཅིང་གནང་བ་ནམས་སོ། །ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་རུང་བ་ནི་ལག་ཉ་དང་། མཆམས་
 བཅོས་དང་། ཞག་ལོན་དང་། རླེན་འཆོད་དང་། གསོག་འཛིག་ཏུ་མ་སོང་བའོ། །དམིགས་
 བསལ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་བཟེལ་བ་དང་། གསོག་འཛིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཆང་ལས་གྱུར་
 པའོ། །སྤྱོད་སྤྱད་ནི་ལྷང་བཟེད་ལ་བཞི་ལས། རྒྱ་རུང་བ་ནི་ས་དང་ལྷགས་སོ། །དབྱིབས་
 ནི་རྒྱུ་པའོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་བསྐྱེད་པས་ནག་པོའོ། །ཁབ་
 རལ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱ་རུང་བ་ནི། བ་སོ་དང་། རུས་པ་དང་། རུ་ལྟ་བུའོ། །དབྱིབས་
 ནི་སྤྱ་གུའམ། ཆང་བན་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ནི་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆད་
 དང་ལྷན་པ་དགོས་པ་ནི། གོས་ལ་སྤྱི་ཆད་དང་རང་ཆད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བྲུ་གང་

དུ་ཡོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས། མཐོ་གང་རས་ཆེན་བཅའ་སྤྲུལ། བཞག་
འབྲིས། གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་རང་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་ཡོངས་ཚོགས་ཆགས་པའི་ཆད་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །སྟན་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ།
སྟན་གྱི་ཆད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་པར་དུ་ཆ་གཉིས་བསྐྱེད་བ་ལ། ནག་པོ་སྟན་
གྱི་བྱེད་ལས་སྤང་བྱེད་གྱིས་སྟག་པའོ། །བལ་འབྲུར་བ་དང་། བདེལ་བ་ལ། བལ་ཁུར་
ཆད་དུ་ཡོངས་པ་དང་། ཤིང་བལ་གྲགས་སྤེའི་ཆད་དུ་ཆོག་པ་དགོས་སོ། །ཟས་དང་སྒོམ་
གྱི་ཆད་ནི་ཁམ་དང་རྩལ་དུ་ཡོངས་པའོ། །ལྷུང་བཟེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བ་གསུམ་
གྱི་ཆད་དང་ལྡན་པའོ། །ཁབ་རལ་ནི་གྲགས་སྤེའི་ཆད་ལས་མ་འདས་ཤིང་ཁབ་གཞུག་རྩལ་
པའོ། །གསུམ་པ་ཆད་ལས་སྟག་པ་ནི་བྲི་རྒྱུ་གཤིང་བ་རས་ཆེན་གཡན་པ་དག་པའོ། །
གོས་ཀྱི་སྒྲི་ཆད་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་བྱེད་ཐ་མ་ བདེ་གཤེགས་ཆོས་གོས་ལས་གྱུར་པ། དང་
སྟན་དང་། ཟས་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་ཆད་ལས་སྟག་པ་གང་ཡང་རུང་
བས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་སོགས་པའི་སྒྲི་ཆད་ལས་སྟག་པ་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་གོས་
རང་གི་སྒྲི་ཆད་ལས་སྟག་པ་དང་། གོས་སྟག་ཀྱང་སྒྲི་གང་གི་ཆད་ལས་སྟག་པ་དང་། ལྷུང་
བཟེད་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བ་གསུམ་གྱི་ཆད་ལས་སྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་དུ་
ལྷུང་བའི་རྣམ་དག་ལས་ནི་རུང་བ་ཉིད་དང་ཆད་དང་ལྡན་པའོ། །ཆད་ལས་སྟག་པ་ཉིད་
ལ་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །སྟན་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཀ་ལས། འདིར་
ཆད་ལས་སྟག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་གཞུང་ནི་སྟན་བལ་གྱི་སྟན་གྱི་སྐབས་ནས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་གདན་གྱི་ཆད་བབྱེད་ན། ལྷུང་བ་ཅིར་འགྱུར་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་
སོ། །འོན་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་དེ། སྒྲི་བ་དང་། དཀར་བ་དང་། ཆེ་བ་

ནམས་ནི་རུང་བ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་ཀ་དང་ལུང་ལས་དེ་དག་འཆང་ན་
 ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་བཟེད་འཆོལ་བ་ལ་ཡང་དེ་དག་རུང་ཞིང་སྤྱད་བཟོད་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པས། ཚད་ལས་ཆེ་བ་དང་རུང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མི་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་
 པ་སེལ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། མི་རུང་བ་དང་། ཚད་དུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། འབྲལ་
 བ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་ལས་ལྟག་པ་དང་། ཁྲི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་ལས་མ་ལྟག་པའོ། །བཞི་
 པ་ཅིར་འགྱུར་ནི་མི་རུང་བ་དང་ཚད་དུ་མ་ཡོངས་པ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 འབྲལ་བ་གཉིས་མཐོག་གང་། རས་ཆེན་བཅའ་སྤྱོད་བཞག་འཕྲིས་གོས་བཟོ་བྱེད་པ་སྟོན་
 སྤྱད་ལས་གྱུར་པ་ནམས་ལ་ཚད་ལས་ལྟག་ན་འདྲ་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་དེ། དམིགས་བསལ་
 ས་བརྒྱུང་ལས། འབྲལ་ལྱང་འབྱུང་བ་ལ་ནི་ཚད་ལས་ལྟག་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །ཚད་
 ལས་ལྟག་པ་དགོས་པ་ནམས་ལ། ཚད་ལས་མ་ལྟག་ན་ལྱང་བ་མེད་དོ། །ལྷ་པ་རྒྱ་མཆན་
 ནི་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་མཛོགས་པའོ། །ལྱང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དགག་བྱ་
 མེད་པའོ། །བྱུང་པར་དུ་ཚད་ལས་ལྟག་ན་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེ་དག་
 ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཡོངས་ལྟོགས་ཆགས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཚད་
 ལས་ལྟག་ན་བྱིན་རྒྱལ་ཡོངས་ལྟོགས་མི་ཆགས་པའི་བྱིར། དྲི་ཀ་ལས་ཆོས་གོས་གསུམ་
 པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བ་གང་དག་གི་ཞིང་དུ་རང་གི་བྱ་གསུམ། རུར་རང་གི་བྱ་ལྟའི་
 ཚད་དེ་སྤྱད་བཏགས་པ་དེ་ལས་ལྟག་པར་བྱེད་ན་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ཞེས་བྱིན་རྒྱལ་
 མི་ཆགས་པར་གསུངས་སོ། །གོས་ཀྱི་བཟོ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་ཞུ་བ་ལས། དགེ་
 སྟོང་གི་གཉེན་མ་ལགས་པའི་དགེ་སྟོང་མའི་གོས་ཚད་ལས་ལྟག་པར་བགྱིས་ན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་མི་རུང་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་བཟེད་ལ་ཡང་སྤྱར་ལཡན་

ཟིན་ཏོ། །ཁབ་རལ་གྲགས་སྒྲིབ་ཚད་ལས་འདས་ནའང་དགག་བྱ་མི་ཚྛགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེ་ལྡེ་ཇས་གོས་དང་ཟས་དང་སྒྲོད་སྒྲུང་
 དག་ལ་ནི་རྒྱ་དབྱིབས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་གཞི་དེ་ཉིད་དམ། གཞི་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རུང་
 བ་ཉིད་དང་། སྒྱི་ཚད་དམ་རང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱི་
 ཀ་ལས་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་བསྟུས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། ཁྱི་
 ཀ་འཚོས་པའི་ལྷང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞི་ལ་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ངས་གཟུང་དུ་དགོས་སོ། །
 སྒྱི་ཚད་དང་། ལྷན་དང་། སྒྲ་བརྒྱུད་དང་འབྲལ་བ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་
 གོས་ཀྱི་ཚད་ལས་རྒྱུར་པའི་ལྷང་བ་ནམས་ནི་ཚད་ལས་ལྷག་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །རུང་
 བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་མི་ཚྛགས་སོ། །གཉིས་
 པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་
 ལ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ལྡེ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་སྐྱར་བ་ནི།
 རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷང་བ་བཞི་བཅུ་ཅུག་ལ་སྒྲོར། ལྷན་སྒྲུབ་འབྲིག་ཆེག་
 བསྟེན་བཀུར་དང་། ཁྲི་འཛོག་དང་ནི་འབྲུར་འཕྱག་དང་། ཁིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བ་
 དང་། འུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་མེལ། ཁའོན་མཚན་ཉོ་ཆོང་ལྷང་བ་བཅུད་འཚོལ། །
 བདེན་སྒྲུབ་སོད་པ་ཚུ་ལ་ཅེ། །ཁབ་རལ་གདིང་ག་ཡན་རས་ཆེན་དང་། །བདེ་གཤེགས་
 གོང་དང་བྱིམ་གཞན་དང་། ཉི་ཤུ་ལྡེ་ལ་ཆེག་ཆོགས་བསྐྱུང་། །ལེན་དང་སྒོང་དང་སྒོང་
 བར་རིགས། །སྒྲིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །ཐ་ག་གཉིས་དང་བཏན་པ་དང་། །
 རས་ཆེན་བསྒྲོས་དང་གསོག་འཛོག་དང་། །ཁྱི་དང་གདིང་ལ་རུང་མཐུན་སྐྱར་ཅེས་སོ། །ཀྱུ་
 དང་འཆང་གཉིས་གསེར་དཔུལ་ལེན། །འཕྱ་དང་སྒྲོར་བཅུག་ པ་དང་རྒྱག་ལ་མདོར་བསྟུས་སྐྱར།

དོ་གསུམ་ཙམ། །དངོས་སུ་གསུངས། བདུན་པོ་དེ་དང་བརྟན་པ་ལས། །བྱུང་བ་ནི་རང་གཞན་
 ཐུན་མོང་གི་དོན་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་
 འདུས་སོ། །ལུང་ལྷ་བ་ལས། སྐར་འདེབས་གསུམ་དང་གྱིན་འཕྲོག་དང་། གཅེར་བུ་དེག་གཟས་བདེ་མེ་འདུན།
 འགྲོད་དངངས་བྱེད་དང་སྟེན་གདེང་མེད། མགོན་དང་བསྐྱབ་པ་ཉན་ན་དང་། བསྐྱབ་པ་ནམས་དང་དགོན་པ་སྟེ། བཙུ་
 དགུ་ལ་གསུངས་དགོངས་པ་ཙན།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རང་ཁོ་ནའི་དོན་དང་རང་གཞན་ཐུན་མོང་
 གི་དོན་རྟོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་
 ནི་འཆང་བ་གཉིས་ཟླ་འཛོག་རས་ཆེན་བརྟན་བྱུང་ལྔ་ལ། གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ན་ཉིས་
 པ་མེད་དོ། །གཞན་ནམས་ལ་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རང་ཁོ་ནའི་དོན་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནམས་ལ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །ལྔ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྷུང་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནམས་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ན་
 སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནམས་ནི་དགག་བྱ་མཛོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་
 ནི། འཕྱར་འཕྱག་གི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ནི་ད་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་དང་། མ་
 དྲིན་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་ད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པ་ཀུན་སྦྱོང་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །གསུམ་
 པ་གཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་ནམ་པར་རིགས་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲིབ་དོན་རྟོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག་
 གི་ཁྱབ་པ་སྐར་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་དོན་གོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་ཤུ་རྩ་དགུ་དང་། བཅོལ་
 ཡང་ཕྲོགས་པས་བསྐྱེད་པ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་། བསྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤུ་རྩ་དགུ་ནམས་
 ལ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་དང་འབྲིག་ཆོག་བསྟན་བཀུར་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཙམ་

ཤེས་བཞིན་སོགས་བཅུ་འདོན་མ་གཏོགས། །འཕྱ་བ་བསྒོ་བ་མ་བསྒོས་ནི་རྒྱབ་ཟས། །སྒོ་བས་
 བདེ་འདུན་བསྐྱར་འགྲོད་དང་ངས་ལྷག་མས་སྐྱར། །བསྐྱབ་པ་ཉན་ན་མ་གཏུག་ད་གཏོད་ཤེས། །
 གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་དོ་བོ་ནི། དོན་གོ་བའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། སྒྲོ་བ་དང་
 སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བས་གཟེར་བ་དང་། སྒྲིན་པ་དང་། དབུས་པ་ལ་མཐའ་
 འཁོབ་པའི་སྐད་ཀྱིས་དང་མཐའ་འཁོབ་པ་ལ་དབུས་པའི་སྐད་ལ་སོགས་པས་དོན་མ་གོ་བའོ། །
 བཞི་པ་ཅེར་འགྱུར་ནི། རང་རང་གི་ན་སྐད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། དགག་
 བྱ་མ་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྒྲོར་བ་དག་གི་ནམ་པར་
 རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱས་པ་ནམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ཡུལ་ཡ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའོ། །ཞེས་ལྷ་མ་སྐྱར་རོ། །དེས་ན་རྩུན་དུ་སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གོས་སྒོང་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་མ་གོ་ན་རང་རང་གི་ན་སྐད་དོ། །བཞི་པ་སྒྲོར་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་
 པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་བ་འདུག་པའི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྒྲོར་བ་འདུག་པའི་ཡུལ་དངོས་ནི། སྒྲོ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་
 དུ་རྒྱ་བ་དག་ལས་གཞན་པའི་འོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལྷགས་པས་དོན་གོ་བ་ཡང་། དངོས་
 གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲོ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ ཡན་ལག། ཡིན་
 ཏི། སྒྲོ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲོ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་
 དོན་གོ་བ་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཀྱི་ཀ་དང་
 བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། སྒྲོ་མི་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་གསོད་པའི་ལྷང་བ་བཞི་
 དང་། རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་སྟེ་ལྷ་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་
 སུ་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལྷ་པོ་དེ་ལས་

གཞན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།།
 དེ་ནི་དེར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བ་དང་ལྷུང་བ་མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དགོས་སོ།། །གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
 བྱེད་པ་ལ་དེར་མ་ཟད་དོ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ།། །ཞེས་སོ།། །སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་
 པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྱི་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དེར་མ་ཟད་ཀྱི། སྤྱི་
 མི་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གོ་བ་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་སྤྱགས་པ་ལ་ཡང་སྤོམ་
 པ་དང་བར་མའི་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། །གཞུང་དམ་པ་ལས་བཅུན་པ་སྤྱོ་བ་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པར་བགྱིས་ན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིའམ། ཟུ་པ་ལི་དེ་སྤྱོ་བ་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ལ། ལུས་སམ་ཆེག་གི་དམིགས་པས་ཁས་སྒྲུངས་ན་བསྐྱེན་
 པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། །ཅི་ལྟར་སྤྱོ་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ལུགས་པ་དང་ནད་ཀྱིས་
 གཟེར་བ་དང་། སྤོམ་པ་དང་། སྤྱགས་པ་དང་། འོན་པ་ནམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ།། །དྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་སྤྱགས་པའམ། སྤྱི་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤོག་
 གཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་སོ།། །དེ་
 ནི་སྤྱོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་མཐོལ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་དམ་ཡུལ་ཡིན་ནོ།། །དེས་ན་པ་རོལ་པོ་དེས་སྤྱི་མི་ཤེས་སམ། དོན་མི་གོ་ན་དེ་ལ་
 རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ལྷུང་བ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བཅུ་པའི་ཉིས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། །གཉིས་
 པ་སྤྱོར་བའི་ཡན་ལག་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡན་ལག་དུ་
 བསྐྱེན་པ་དང་། རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱེན་པའོ།། །དང་པོ་ནི་
 དག་གིའོ།། །རང་གིའོ།། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ་ཞེས་སོ།།

འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་དོན་དོ། དེ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱ་བ་པ་སྐྱར་བ་ནི། བརྒྱད་ཅུ་ལའོ། །བསྒྲོ་བ་ལ་སོགས་ནི་ཤུ་ཅུ་ག་དང་། མཐར་ཐུག་དོན་གོ་དགོས་པ་རྩ་དགུ་ལས་དངངས་བྱེད་ཉན་ན་མ་གཏོགས་པ་ནམས་དང་། བཅོལ་ཡང་རྫོགས་པ་སོ་གཉིས་ལས། སྒོག་གཅོད་བཞི་དང་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ནམས་དངངས་བྱེད་ཀྱི་གོང་དུ་བསྐྱངས་ཟིན་འདིར་མ་གཏོགས་སོ། །སོ། །འོག་མ་གཉིས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དང་པོ་ཅུ་ག་ནི། དབྱེན་བྱེད་ལ་སོགས་བསྒྲོ་གྱུར་བཞི། །འབྱུར་འཕྱག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། །སྒོང་དང་སྒོད་གཡོགས་སྐད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་མེལ་འཕྱག་དང་། །མངོན་མཚན་ཉི་ཚོང་ལྷུང་བཟེད་འཛོལ། །རས་ཆེན་བསྐྱོས་བསྐྱར་འདོན་པ་དང་། །གོས་སྒྲིར་དང་ནི་འདུག་གནས་ཟ། །བྱེད་བསོད་གཅེར་ཆོས་གཏམ་སྤྱ། །མ་ལོན་བྱིམ་དང་བསྐྱབ་པ་བྱལ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ངག་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལན་དོ། རང་གི་དང་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་གསལ་པོར་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྤྱེ། གཞན་སྤྱར་བཅུག་པ་དང་། སྤྱིང་ཡིག་དང་ལག་བདེ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཟེར་རོ་ཞེས་སྤྱད་འདོགས་པ་དང་། རྩོམ་བ་དང་། གཞོགས་སྒྲོས་སོ། །བཞི་པ་ཅེར་འགྱུར་ནི། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་དོ། །འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་དུ་མ་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྤྱད་དུ་འགྱུར་དོ། །དུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དོ་ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་དང་། ཆེས་མ་རྫོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རྩུན་སྤྱི་ཡམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་སྤྱིང་ཡིག་དང་། ལག་བདེ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་

ན་སྤྲོད་དོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་ངག་གིས་ཀྱང་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་རང་གི་ངག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་
 ཡིན་པའོ། །དེས་ན་གཞན་སྒྲུབ་བཅུག་པ་ལ་ན་སྤྲོད་དོ། །རང་གི་ངག་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་
 དང་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངག་ཡན་ལག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་རེ་འདི་སྤྲོད་
 ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་སྤྲོད་འདོགས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ན་སྤྲོད་དོ། །གཉིས་
 པ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་ནི་རང་གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་བྱེད་དུ་
 བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་འོ་ན་ཏེ། དེ་ལ་ལྔ་
 ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ་ནི། བཅོམ་ཡང་རྫོགས་པ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ལ་སྤྱུར་
 ཏེ། མ་བྱིན་ལེན་དང་སྟོག་བཅོད་བཞི། །སྤྱི་དང་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་། །སྤྱི་ན་བལ་
 འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །འོ་དུག་གསེར་དཔུལ་ཐ་ག་གཉིས། །བྱིན་འཕྲོག་ས་བོན་
 སྟོད་པ་དང་། །རིམ་གཉིས་མེ་རེག་རིན་ཆེན་རེག། ཆེ་དང་དངངས་བྱེད་སྤྱི་དང་རྟོ། །
 ཁབ་རལ་ལ་སོགས་ཐ་མ་བདུན། །གཡན་པ་རས་ཆེན་བདེ་གཤེགས་གོས་སོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་རང་གི་དོ་བོ་ནི། །རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་དང་སྟོག་གཅོད་བཞི་ལ་ནི། །རང་
 གིས་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་
 ཏུ་མི་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་ནི། །རང་གི་མངོན་སུམ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཤུམ་པ་སེལ་བ་ནི་སྟོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའོ། །
 བཞི་པ་ཅིར་འགྱུར་ནི། །རང་རང་གི་ན་སྤྲོད་འགྱུར་རོ། །ལྔ་པ་རྒྱ་མཚན་ནི་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྒྱ་ཀ་ལས་སྟོག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། མངའ་རིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཅོམ་བ་ཐམས་

ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་དུ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཚྲོགས་པར་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དུལ་ལྷམ་དེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་
 མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་བཅོལ་ནས། སྒྲིག་དུ་རེག་པ་བྱས་པ་ཆོས་
 ཅན། ལྷུང་བ་མི་ཚྲོགས་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ན་སྤྲད་ལས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་
 དེ་བས་པ་ཟད་ན་ནི་བྱེད་ཉིད་དེ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །རིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་མི་ཚྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཅོལ་བ་དང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་
 སུམ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་ལ་སྒྲུན་བྱེད་པ་བསྟན་གས་
 ཤིང་། གཞན་དེས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་ཏེ། གཞན་དེས་སྒྲིག་དུ་སྒྲུན་ཚྲོགས་
 པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་གིས་སྒྲུན་བྱས་པ་མི་ཚྲོགས་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གིས་
 གཞན་ལ་བཅོལ་བས་སྒྲུན་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་སློང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུན་མ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་གྲུབ་བྱུང་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་ཀ་ལས་སྒྲུན་བྱེད་པ་
 འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པས་སྒྲུན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གིས་བྱས་པ་
 དང་འདྲ་བར་རེག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་སྒྲིག་དུ་
 བསྒྲོས་ཏེ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཚྲོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་
 ཡང་ཚྲོགས་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་བསྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་
 པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ཀ་ལས་རང་གིས་བསྒྲོས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རང་གིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིག་ནས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི། དེ་ལྟར་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིག་ནས་བསྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི། ན་སྤྲད་ལས་མི་བསྐྱེད་དེ། ཁྱིམ་ཁྱིམ་དེས་ན་རང་གི་མངོན་སུམ་
 དུ་བསྐྱོས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོག་ནས་བསྐྱོས་པས། བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྤྲད་དོ་ཞེས་
 སོ། །བཅ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། སྒྲོག་ནས་བསྐྱེད་པས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ནི་ན་སྤྲད་
 དོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གསོད་པ་དང་རང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་བ་ལས་གཞན་པའི་བཅོལ་ཡང་
 རྫོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དགོས་སམ་ཞེ་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ།
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་པ་གཉིས། ས་པོན་སྐྱེ་འཛིན་མེ་ལ་རིག་པ་དང་། རྩ་ལ་ཅེ་བ། ས་
 རྩ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །སྒྲོག་དུ་བྱས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ། སྒྲོག་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ལྷུང་
 བརྫོགས་པར་རིགས་སོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་རྣམས་
 རྫོགས་སོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པར་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ཞུ་
 བའོ། །ཕལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བཏགས་ཞེས་པ་ནི་ཤས་ཆེར་སྤྱིར་བཏགས་ཡིན་གྱིས། འགའ་ཞིག་
 སྤྱིར་མ་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་ན་རྣམ་འབྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། གཞིར་
 གཏོགས་པ་ཤས་རྒྱུད་པའི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྤྱིར་བཏགས་པའོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་ཅི་མའི་འོད་ཟེར་
 ལས་ཞུ་བ་སྤྱིར་བཏགས་པ་རྫོགས་སོ། ། ॥

(བཞི།) ཐུང་བར་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་བསྟན་པ།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐུང་བར་བྱ་བ་ཐོག་པའི་ཚུལ་
བྱིས་པ་བསྟན་ནས། ཐུང་བར་བྱ་བ་འདུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་
ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དོན་དང་།
སོ་སོའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གཞི་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གཞི་བཅུ་
བདུན་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་གཞི་ནས། གནས་མལ་གྱི་གཞི་འི་
བར་དག་གོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། རབ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་
དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་གཞི། །སྤྱན་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱུད་དང་། །གོ་ཤམ་གྱི་དང་ལས་
ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྦྱོང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་དང་། །གནས་
མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་དང་། །དག་འདུན་དབྱེན་ནམས་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་གོ་བྱ་ཤམ་གྱི་བའི་གཞི་ནི་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འོ། །དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་
ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འོ། །གང་ཟག་གི་གཞི་ནི་དུས་དང་དུས་མིན་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་
གཞི་འོ། །སྦྱོང་གསོ་སྦྱོང་གཞི་ནི་སྤྱོད་པའི་གཞི་འོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་
པའི་གཞི་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། གཞི་བཅུ་བདུན་
པོ་དེ་ནམས་བསྟུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྱོད་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་།
ཐོབ་པ་མི་ནམས་པར་སྤང་བར་བྱེད་པའི་གཞི་དང་། །ནམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ལུ་བརྒྱུད་དེ། བསྟུ་བ་
པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་ གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་དང་དགག་དབྱེའི་གཞི་ལྟེ། གསུམ་དང་། བདེ་

བར་གནས་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཞི་ སྤྱི་བྱུང་དང་གོས་དང་གོ་སྟགས་དང་སྟན་དང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སྟེ། ལྟོ་ལོ།
 གསུམ་པ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་བདུན་ཏེ། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་དངོས་མན་ཆད་ནས།
 ཚོད་གཞི་ཡན་ཆད་ དེའི་ལུང་ལས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཚུལ་ལ། དམར་མེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། མཚོ་དང་
 གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་ཕྱི་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སྐབས་འདིར་ཞར་ལ་བསྟན་པའོ། དོ། །ལས་གྱི་གཞི་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་
 པས་གསུམ་གར་བསྟེན། དེ་ཡང་ཚུལ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་ཏེ། དགེ་སློབ་
 མའི་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་དང་། བསྟེན་ཇོགས་གྱི་ཚུལ་པ་བྱིན་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས། ཚུལ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བར་
 བྱེད་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་ཏེ། གསོ་སྦྱང་དབྱར་གནས་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚུལ་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་ཡང་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་ཏེ། མཚོ་མགུ་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་གྱི་ཚེ་ག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་ལ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་གཞུང་མིང་ཆོག་ཡི་
 གའི་ཚོགས་མཆན་གཞི། ཇོད་བྱེད་གྱི་འདུལ་བ་གཞིའི་ཐ་སྟངས་བྱར་རུང་དུ་མཆོན་པ་ལ།
 མཆན་ཉིད་ནི། གཞུང་ལེའུ་གང་ཞིག་གིས་ཚོས་འདི་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་འབའ་
 ཞིག་གི་འདུག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །མཆན་ཉིད་དེས་གཞིའི་བར་ཆད་གྱི་སྐབས་
 ལ་མ་ཁུབ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། བར་ཆད་མེད་པ་བསྟེན་བར་བྱས་ཞེས་བྱུགས་གྱི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟེན་བར་བྱ་
 བའི་སྐབས་ཇོགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཚོད་པའི་གཞི་གསུམ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དབྱེན་གྱི་གཞི་བྱེད་དང་
 ཚོད་པའི་གཞི་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ གཞི་ནམས་གྱི། གངས་ངེས་པ་ནི། སྤྱི་བྱེད་
 ལུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་པ་སྟེ། གཞིའི་གངས་བཅུ་བདུན་
 དུ་བསྟན་ན་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་ལུང་གཞི་ཉིད་ལས་གཞི་བཅུ་བདུན་
 དུ་གསུངས་པས། མདོ་རྩ་བར་གཞི་བཅུ་བདུན་དུ་བསྟན་པའོ། །འོ་ན་གངས་གྱི་གཞི་

དང་མ་མོ་ལས་ནས་པར་འབྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཞེས་གཞི་བཅོ་བརྒྱད་
 ཏུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཞིའི་ལེན་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་དང་བསྟན་
 པར་ཇོགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། གཞི་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 འབྲེལ་ཚུང་ལས་བཤད་ གཞི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས་འགོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟན་པར་ཇོགས་པའི་ཚོ་ག་
 ལ་གཞི་རེ་རེ་བཅིངོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟན་པར་ཇོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིར་གཏོགས་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དོ། །ལུང་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་། བསྟན་པར་ཇོགས་པའི་གཞི་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལྟ་བུ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གཞི་ནམས་གྱི་དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཞི་བསྟན་པ་ནི། འདིར་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ནམས་སྟོན་པ་ལ། ཐོག་མར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཞི་གྲུབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གསོ་སྦྱང་གི་གཞི་འདི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་གཞི་གསུམ་
 གྱི་དང་པོར་བསྟན་པ་ནི། ལུང་ལས་ཀྱང་གཞི་འདི་གསུམ་གྱི་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབྱར་དང་དགག་དབྱེ་དང་སྤྱ་བརྒྱད་གི་གཞི་གསུམ་ནི། ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་
 དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་གཞི། སྤྱ་དང་གོས་དང་སྤྱ་བརྒྱད་དང་ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཀྱང་། གཞི། འདིར་གོ་རིམ་སྤྱི་བསྐྱར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དབྱར་གནས་པའི་རྗེས་སུ་
 དགག་དབྱེ་བྱེད་ཅིང་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བརྒྱད་འདིང་བ་ཡིན་པས་ནམས་ལེན་
 ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་བཀོད་ན་རྟོགས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་གྱི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་
 གོ་ལྷགས་དང་སྤྱ་གྱི་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དེ་གཉིས་གྱི་གོང་འདིར་
 བསྟན་པ་ནི། གོས་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་གསུམ་རིགས་མཐུན་ལྟར་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་
 སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ལྷགས་དང་སྤྱ་གྱི་གཞི་གཉིས་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་
 པ་ནི། ལུང་ལས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པའོ། །ལས་གྱི་གཞི་ལ་སོགས་

ལ་ སྤྱིར་བཙུག་པའི་གཞི་དང་། ཏུས་དང་ཏུས་མིན་བསྟན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 སྤྱོད་པའི་གཞི་སྟེ། གཞི་ལྷ་གཞུང་འདིར་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། ལུང་ལས་གོ་རིམ་
 རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ལོ། །ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ལུང་ནས་ལས་གཞིའི་གོང་
 ཏུ་གསུངས་ལ། ལམོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་ནི་ལུང་ལས་ཚོད་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་།
 གཞི་འདི་གཉིས་སྐབས་འདིར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་དབྱེན་དང་ལྟ་བའི་དབྱེན་
 གཉིས་པོ་རིགས་མཐུན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོད་པའི་གཞི་
 ནི་ལུང་ལས་གནས་མལ་གཞིའི་འོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་འདིར་དེ་གཉིས་སྤྱི་བྱེ་
 བསྟར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཚོད་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་རིགས་མཐུན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ན་རྟོགས་
 སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་གཞིའི་སྤྱི་བཤད་པ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་གསོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་
 པ་ན་མས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འཕེན་དུ་གྱུར་པས་ན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་
 འབྲེལ་ལས། གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོན་ཏེ། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི་གཞིའི་སྤྱིར་གསུངས་
 སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ནི།

༡། གསེས་སྤྱོད་གི་གཞི་འཆད་པ།

གསེས་སྤྱོད་གི་གཞི་འདི་ལ་གཉིས་ལས་སྤྱིའི་དོན་དོ། །དེ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གསེས་སྤྱོད་གི་དབྱེ་བ་ལ་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་ཚེས་འདི་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་གསེས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་དུས་སམ་དགོས་པ་ཐ་དད་གི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བས་གསེས་སྤྱོད་དུག་ཤི། ཞི་གནས་གི་གསེས་སྤྱོད་དང་། མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་དང་། བཏུལ་གི་གསེས་སྤྱོད་དང་། གནོད་པ་བྱུང་བར་བསྐྱོག་པའི་གསེས་སྤྱོད་དང་། གསེས་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། བཅུ་བཞི་པའོ། །གཉིས་པ་གསེས་སྤྱོད་གི་བསྐྱུ་བ་ནི། ཞི་གནས་དང་འཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་འདུས་དེ། དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལྔའོ། །ཀམ་ཤ་ཏྲ་ལས་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་ནི་ནམ་པ་ལྔ་ཤི། ཞེས་ཞི་གནས་ལས་གཞན་ལྔ་པོ་དེ་དག་གསུངས་མོ།

གསུམ་པ་གསེས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིར་གསེས་སྤྱོད་ལ་ཞི་གནས་གི་དྲིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་མའི་གསེས་སྤྱོད་། ལས་གི་ཚེ་ག་དང་། དགེ་ལྡན་མ་མའི་གསེས་སྤྱོད་། ལྷགས་ནམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྩོན་གྱི་ཚེ་གའི་དུས་གི་གསེས་སྤྱོད་། ཆེགས་བཅད་གདོན་པ་དག་གྲང་ཡོད་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལས་དང་། ལྷགས་དང་། ཆེགས་བཅད་གདོན་པ་ཤི། རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་དགོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཚེས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གི་གསེས་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚེས་ ལུང་ལས་སུ་ཤིགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མདོ་ཅ་བ་ལས་གྲང་ཁྱིམ་པ་ལ་ཡང་གསེས་སྤྱོད་དང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར། འདི་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ ལྷང་བསྐྱེད་དཔེ་དང་བཟོད་བཅས་ལྟར་བཅས་དང་ལྷང་བའི་ན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཁྲབ་ཆེ་བསམ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་

ལ་དབྱར་ཚུལ་དང་དགག་ ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི་མཐུན་པའི་གསུང་གི་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཡང་དངོས་གཞིར་གྱུར་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དབྱེ་ཡིན་པ་ནམ་བཅད་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའོ། །བཞི་པ་གསུང་གི་གངས་
 ངེས་པ་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུང་
 གཉིས་སུ་ནམ་པར་བཞག་སྟེ། སྤང་བྱ་སྤར་བསགས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་
 རྒྱན་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུང་གཉིས་སུ་གསུངས་ནི། ཀམ་ཤ་ཏྟེ་ལས་སྤྲ་མ་ནམས་
 ནི་སྒྲོམ་པའི་ནམ་པས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་གིས་སྒྲིང་བར་
 བྱེད་དོ། །ལས་བྱེ་མ་ནམས་ནི་མི་བྱ་བའི་ཚུ་ལོན་གྱིས་བསྐྱམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མཐུན་པའི་
 གསུང་གིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུང་གཉིས་
 སུ་ནམ་པར་གཞག་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བ་ལ་མཐུན་པའི་གསུང་དང་། སེམས་
 དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཀམ་ཤ་ཏྟེ་ལས།
 མཐུན་པའི་གསུང་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་
 སྒྲིང་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་གསུང་
 སྒྲིང་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་དང་པོར་བསྟན་པའི་འཐད་
 པ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡི་གེ་རྣམས་
 བའི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱུ་ཀ་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 བས་མཚན་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཕྱིར་དོ། །དང་པོར་ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །
 མཐུན་པའི་གསུང་ འདི་ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་གི་ ཕྱི་ནས་བསྟན་པའི་འཐད་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ ཞི་གནས་ཀྱི་གསུང་གི་གཞུང་ལ་ལྟོས་ནི། ཡི་གེ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་
 པ་གསུང་གི་སྤྱོད་ལྟར་པ་ནི། ཀམ་ཤ་ཏྟེ་ལས་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་

པོ་དག་གསེས་ཞིང་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ། གསེས་སྤྱོད་སྤྱིའི་སྤྱོད་པའདྲ་
པའོ། །བྱེད་བྱ་དུ་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པའདྲ་པ་ནི། ཁྱི་ཀ་ལས། གསེས་སྤྱོད་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་བླིམས་གསེས་ཞིང་སྤྱོད་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བདུན་པ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཚུལ་
ལ་གཉིས།

དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཚུལ་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་དེ། དགོས་
པའི་དོན་དང་། བསྐྱས་པའི་དོན་དོ། དང་པོ་ནི་དངོས་སུ་བྱིང་གོད་སྤོང་ཞིང་བརྒྱད་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བ་སྟེ། སྤོང་བའི་ཁང་པ་ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
བཞེ་ལས། དང་པོ་གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ནི། གནས་མ་ཡིན་པ་སྤང་ཞིང་གནས་
སུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོམ་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱུགས་པས་ཞེས་པ་དང་། སྤོང་ཁང་བཅིག་
ཅེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉོན་གང་གིས་བསྐྱོམ་པ་ནི། དུག་ལས་ཚུལ་བླིམས་དག་པ་
དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས་ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལུན་པས། །སྐྱོམ་
པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྤྱོད་ཞེས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་
དག་དུ། །ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་ནམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ་ཞེས་དང་། འདོད་པ་ཅུང་བ་ཚོག་
ཤེས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། འདོད་ཅུང་ཚོག་ཤེས་ཞེས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་
སུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་མཉམ་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདམས་
ངག་དང་ལུན་པ་སྟེ། གདམས་ངག་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་།
གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷས་སེམས་དབེན་པ་
སྟེ། མཛོད་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་མཉམ་པར་འཛོག་མི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་གལ་དེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་བསྐྱོམ་འདུག་ན་ནི་བསྐྱན་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་

བས་སོ། རོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྒྲོམ་པ་ནི། མོས་པ་ཡིད་ལ་ རྟོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ཡང་སྒྲོམ་བཅོས་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་ས་དོ་རི་བྲག་ཀིང་རུས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ ཅི་རིགས་པའོ། །ལུང་མ་མོ་ལས་སྒྲིལ་
 མོ་ཀྱང་འཆོས་ཏེ། ལུས་དང་པོར་སྤྱོད་ལ་དཔྱད་པ་མངོན་དུ་བཞག་སྟེ། ལུས་འདི་ལ་རིག་
 པར་བྱ་བ་བརྒྱད་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། ནད་དེ། སྒྲིན་
 ལྷག་བསྐལ་དག་པོའི་ནད་ཡིན་པས། རོ། །མཚོན་ ལྷག་བསྐལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས། རོ། །དུག་ ལྷག་
 བསྐལ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པས། གོ། །མི་ སྤང་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཛིག་པས། ཏག་པའོ། །སྤྲུག་ ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ་ཐམས་ཅད། བསྐལ་བའོ། །བདག་གིར་མ་བྱུང་པས། སྤྱོད་བ་ཉིད་དོ། །བདག་མ་བྱུང་པས།
 བདག་མེད་པའོ། །སྤྱོད་བ་དང་བདག་མེད་པ་ནི་བདག་གིར་ལྟ་བ་དང་བདག་དུ་ལྟ་བའི་གཉིན་པོ་དོན་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 བསམ་སྟེ་འདུག་ལ། འོན་ཏེ་མི་རྒྱས་ན་ལངས་ཏེ་ལྷག་པ་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལྷག་གོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བཞི་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི་བྱེད་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཉིད་བློ་ན་གདོས་བྱ་གདགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མོད་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྒྲོ་བ་སྟེ། གཞུང་
 ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བའི་རྩལ་ནི་འོག་དུ་འཆད་
 དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ལུང་
 གཞི་ལས་འདུག་པ་དང་བྱ་བ་དང་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ། །འདུག་པ་ནི་ནལ་
 འབྱོར་བསྒྲོམ་པའོ། །བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་གསོལ་གཉིས་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སོ། །
 གསེས་སྤྱོད་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་དག་སྤྱོད་
 ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་ན། སྤང་བོ་ཆེ་འབྲུགས་པ་དང་ཕྱད་ཅིང་གཞོད་
 པར་གྱུར་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པ་བཀག་གོ། །ཁྱིུ་

ཆོས་བཞི་པོ་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་དེའི་ཁོ་ར་ཁོ་ར་ཡུག་ཏུ་མཐོ་གང་ལྷག་པ་ཉིད་བཟང་དོ་ཞེས་
 འདིར་སྟན་གྱི་ཆད་བྱུང་གྱུ་བཞིར་གསུངས་ལ། སྟན་བལ་གྱི་སྟན་བྱེད་པའི་སྐབས་གྱི་
 རྒྱུ་ཀ་དང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་སྟན་གྱི་ཆད་ཆེན་པོ་ནི་རྩུ་བྱེད་དང་ལྷོ། རྩུ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་
 དང་གསུམ་མོ། །འབྲིང་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་བར་རོ། །ཞིང་ཆད་ནི་གདིང་བའི་ཆད་དང་མཉམ་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉལ་བའི་སྟན་གྱི་ཆད་དང་འདི་ནི་
 ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱེམ་པའི་སྟན་གྱི་ཆད་དོ། །ནག་པོ་ནི་ཁ་དོག་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་། ར་
 མ་ནག་པོ་ལས་སྟན་གྱི་ནང་ཆངས་བྱར་རུང་བར་ཅིས་ཤེས་ཞེ་ན། ཨ་ཀའི་དང་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཤེས་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཨ་ཀའི་ཤིང་བལ་དང་ར་བལ་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་
 མོ། །ཨ་ཀའི་ཤིང་བལ་ནི་རྩུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཡང་། སྟན་གྱི་ནང་ཆངས་བྱར་རུང་བར་
 གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་མོ། །གདོས་བྱ་ནི་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་
 པ་ལས་བྱས་པའི་གདོས་བྱ་རྩུ་ཆོད་ཀྱི་སྟོད་འདྲ་བ་རྩུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ལུང་མིག་ནས་
 སྟུང་པས་བཏགས་ཏེ། བསམ་གཏན་པ་ནམས་གཉིད་བློ་ན་གདོས་བྱ་དེ་རང་གི་ན་བལ་
 བཏགས་ཏེ་དབྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཀྱང་དོ། །ཕྱན་ཆེགས་འབྲེལ་ལས་
 གདོས་བྱ་ནི་བྱང་བྱའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་ཤིང་གཞོགས་པ་མཐོ་གང་གི་ཆད་དུ་བྱས་པ་དེ། སྟུང་
 པས་ན་བལ་དབྱངས་པའམ་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་བཞག་ན་རབ་ཏུ་གཉིད་ཡུར་ཏེ་གཡོ་བའི་
 ཆོ། དེ་ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཕོག་པས་གཉིད་སངས་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །གདོས་བྱ་འདི་ལ་བཤད་པའི་ནམ་གངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་
 རིལ་བ་རྩུང་དུ་རྩུས་བཀང་བ་སྟེ་ལ་སྟུང་པས་བཏགས་པ་ན་བལ་དབྱངས་པ་གཉིད་ལོག་
 པས་གཡོས་པ་ན་རྩུ་ཡོངས་སུ་བོ་བ་གདོང་པ་ལ་བབས་པས་གཉིད་སངས་པར་འགྱུར་རོ།

ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་ལག་ལས་སྤྱི་གུ་ལ་འདུས་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་རུང་བར་གནད་བདེས་ན་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་ཏེ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་གཞི་ལས་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གུ་འཕ་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ཐ་གུ་ལ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། སྤྱི་གུ་བསྐྱོན་ལ་སྤྱད་པས་བཏགས་པ་ལ་འདུས་ཏེ་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་མ་མོ་ལས་ནི་སྤྱད་བྱ་བྱས་པ་ལ་སྤྱི་གུ་བཙུག་ནས་དེ་ལ་འདུས་ཤིང་བཅག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཆིལ་ལམ་ཅན་གྱིས་བཅག་པར་མི་བྱ་བ་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས་སྒྲོ་འབྱུང་བས་སྒྲོང་བ་པ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་དང་མ་གུས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས་དགག་པ་མཛད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྒྲོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྐྱོའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྒྲོང་བ་པ་བདེ་བར་གནས་ཤིང་ཡིད་དལ་བ་ལ་བདེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། ཆོས་བཙུ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱར་བཤད་པའི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་དུག་ལྔ་ན་གྱི་སྟེང་དུ། མཚམས་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སོ། །སྒྲོ་བ་དྲིས་ནས་སྒྲོ་བ་སྟེ། སྒྲོ་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་སྒྲོ་བ་མི་འདྲི་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱར་བསྐྱོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤྱར་བསྐྱོས་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྤྱར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་སྟེ། ཆོགས་གྱི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ཆོགས་ཅམ་དུ་རྩས་པ་མཐུ་མཉམ་པས་གུས་པ་མི་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེན་

རྫོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི་དག་ཚུལ་ནམ་དག་ཆོག་ཤིས་སུ་བསྒྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོས་
 ཀྱང་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དག་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་
 གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་ཏེ།
 སྦྱར་བ་སྦྱོ་བ་འདི་བ་དང་། དངོས་གཞི་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། མཐུག་ལས་ཀྱི་
 མཐུག་སྤྱད་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྦྱོང་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དག་འདུན་བསྐྱོ་
 བའི་ཕྱིར་གཞི་བརྟུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གཞིའི་རྒྱ་ནི་ཅུན་དང་རྒྱ་ཤུག་དང་སྒྲག་པ་དང་
 སྒྲར་ཁ་དང་འོམ་བྱ་དང་སེར་ལྗང་དང་འོད་མ་དང་ཅུན་དམར་པོ་དང་བརྒྱད་དང་། དེའི་
 སྤྱིང་དུ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཤིང་བདུན་དང་བཙེ་ལྷ་སྟེ་གང་འདྲོམ་ལ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆད་
 ནི་སྤྱིང་དུ་སོར་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཞི། ཞིང་དུ་སོར་དུག་དོས་ལ་སོར་གཉིས། ཟུར་གཉིས་
 བརྒྱམ་ཞིང་བཞོགས་པ་ལ་སོར་བརྒྱད་བརྒྱད། ཅེ་མོ་གཉིས་སྤལ་བའི་མགོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །
 དེ་བརྟུང་བའི་ཤིང་ཡང་གོང་དུ་བསྐྱན་པའི་ཤིང་འབྲས་བྱ་ཅན་དེ་ཉིད་ལས་བྱས་པ། སྤྱིང་
 ཆད་དུ་སོར་བརྒྱ་གཉིས་པ་བརྒྱམ་ཞིང་ཅེ་གཉིས་ནེ་ལའི་མགོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེའི་
 རབ་དུ་གནས་པ་ནི་བྱ་ཤིས་པའི་ཆོག་བྱི་བ་དང་སེར་སྤྲགས་བྱི་བར་བྱ་སྟེ་བརྟུངས་པ་ལས་
 གཞོད་པ་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སོ། །བརྟུང་ལུགས་ལ་ཉ་ལྟར་བརྟུང་བ་དང་། མདོ་
 ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་བརྟུང་བ་དང་། གངས་དང་རྒྱད་གཅིག་ལ་སྤམ་ཅུ་ཙམ་ཡོད་
 དོ། །ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་གཞི་རྒྱུད་ཞེ་ཞེས་སྟོས་ན། གཞི་རྒྱུད་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་དོན་བཤད་པ་དང་། སྦྱ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རང་གི་ནམ་བཤད་
 ལས་ལཁར་གསལ་ཉིད་གཞི་རྒྱུད་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱ་བཤད་

པ་ནི། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ཀ་དྲི་ཞེས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་ཀ་དྲི་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ལ་གཞི་ཚུང་ཅུ་
 ཞེས་དོན་འགྱུར་བྱས་པ་ལོ། །འབྲེལ་ཚུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ནི་ཀ་དྲི་ཞེས་ཀྱང་སྒྲུ་སོར་
 བཞག་དུ་ཡོད་དོ། །གཞུང་འོག་ནས་གཞི་དང་གཞི་ཚུང་ཅུ་གཉིས་ཀ་བརྒྱུད་དེ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ གཞི་དང་འདིར་བཤད་པའི་གཞི་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་འོག་ནས་བཤད་པའི། གཞི་ཚུང་
 ཅུ་གཞི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི་ལའར་གསལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དྲིང་དེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་འཕྲོ་
 གཅོད་པ་ན་སྟོང་བ་པ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་ཁ་ཏོན་དུ་གཏོན་ཅིང་དྲིང་དེ་འཛིན་
 སྟོམ་པ་ཅི་བདེར་འཕྲོ་བཅད་པར་བྱའོ། །སྒྲུབས་འདིར་སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་ནི་སྟོང་
 བ་པ་ནམས་ལ་ད་ནི་ཅི་བདེར་སྟོང་ཅིག་ཅེས་སྒྲན་པར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་ཚུང་ལས་བསམ་གཏན་
 དུ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་དུས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱི་ཀ་ལས་རྒྱན་ཆགས་
 གསུམ་པ་བཏོན་པའི་འོག་དུ་སྒྲིན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲུབ་
 བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བས་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གཞི་གསུངས་ཀྱང་མོར་དེས་སོ། །ན། ལུང་
 དང་ཀམ་གཏོ་ལས་གནས་བཏན་གྱིས་ཡོན་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསེས་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱའོ་གསུངས་པའི་སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་པའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྒྲིར་གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་
 པས་དགེ་འདུན་ནམས་ཐུགས་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། བྱེ་བྲག་དུ་ལས་ཀྱིས་བྱས་པས་ལྷག་
 ཅོར་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་གནས་གང་ལ་
 སྟོ་མཐུན་བྱ་བ་ནི་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་གནས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷག་
 པའམ་བྱས་པའམ་ཟེན་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཆགས་
 ཏི། གནས་ཀྱི་སྟོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་འཁོར་འདོམ་གང་ཡན་ཆད་

དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཉེ་ལའོར་འདོམ་གང་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ ཉེ་
 ལའོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚེ་ག་དང་འགལ་བ་དང་། ཉེ་ལའོར་མེད་ན། བདེ་བའི་རྒྱར་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགེ་འདུན་བཞེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་འདོད་
 རའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཀུན་སྒྲོང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྤར་
 སྒོ་མཐུན་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤར་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 གནད་གིས་སྤར་རོ། །གཉིས་པ་ཉེན་གང་གིས་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་
 བཞི་ལྷན་གིས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་གི་
 ལས་གིས་སོ། །བཞི་པ་སྒོ་མཐུན་བྱེད་པ་འདི་ག་པའི་རྒྱ་ནི། མཚམས་ནད་དེ་ན་དགེ་སྒོང་
 མེད་པར་སྐྱ་རིངས་ཤར་བ་དང་། ཉེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ ལྟེ་དགེ་སྒོང་ཐམས་ཅད་ཤི་བའམ་
 བབས་པ། དང་། གནས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ ལྟེ་གནས་ཤིག་ལྟེ་སྐབས་གི་ཞེན་པ་བྱུང་རུང་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར། པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གནས་
 ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའམ་ཞེས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ ཁ་ཅིག་ ལ། ན་རེ་ཐང་སྒོང་པ་ལ་ཡང་སྒོ་
 མཐུན་བྱ་སྟེ། གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་
 གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མི་བྱ་སྟེ། སྐབས་གི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་
 རྣམ་པའདད་དང་ཉེ་ཀ་ལས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བའི་ཆེ་རང་གྲུབ་པའམ།
 དེའི་འོག་དུ་གཉི་བ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་བྱ་སྐྱབས་ལ་སོགས་
 ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལ་སྐབས་གི་ཞེན་པ་འབྱུང་རུང་དགོས་པར་གྲུབ་ དབྱེ་
 ཐང་ཀར་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་ན་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མ་བྱས་པར་གསོ་སྤྱོད་བྱེད་པར་བཞེད་པར་སྤང་རོ། ། བོ། །མི་འདུ་
 བ་དག་ག་པའི་ཕྱིར་མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དགོས་པ་ནི་བཞི་ལྟེ། སྤྱིར་ལས་ལ་དགོ་སྤོང་ཐམས་ཅད་
 འདུ་དགོས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསེ་མྱོང་དང་དགག་བྱེའི་ལས་ལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་
 ཀྱན་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བ་ཆོགས་ཚུང་ཏུས་སྤོང་བ་དང་། དབྱར་
 འདུལ་བའི་ཉེས་པ་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། གནས་གཞན་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པས་
 ཀྱང་སྤྱོད་བཞུང་གི་ཡན་ཡོན་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 གནས་གང་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི་ལྟེ་ལས། དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་
 ཚུན་ཆད་ཡིན་པ་ལྟེ། དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུའོ། །ཞེས་ལགས་པ་
 དང་ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་པན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་ཞེས་བགྱི་བའས། ལུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབྱས་ནས་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལས་ལྟག་པར་མཚམས་
 བཅད་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བཞི་པོ་དང་ལྟན་
 པ་ལྟེ། མཚན་མ་བཅུན་པོ་བརྗོད་དེ་ལས་བྱེ་ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཏུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ་
 ཉེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁུ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟེ། མཚམས་སུ་
 ཚུ་ནི་མཚམས་གཞན་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཞི་དང་ཀླུ་ཤ་ཏྟི་ལས། ཁྱོང་དང་
 ཁྱོང་གི་ཉེ་འཁོར་མ་གཏོགས་པར་མཚམས་ཆེན་པོ་གཙོད་ཅེས་ འདི་ནི་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་
 རོད་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པས་སོ། །སྤྱིར་མཚམས་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟེ། སྤྱི་མ་
 བག་ཡངས་སུ་མ་བྱས་པར་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་
 གྱིས་ མཚམས་བཅད་མ་ཟིན་ཀྱང་གཞན་གྱིས། མཚམས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་མ་བཅུན་པོ་བཅུགས་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ཞེས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉེན་གང་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་

ཉིད་བཞི་ལྟ་གྱི་སོ། །གསུམ་པ་ཚོ་ག་གང་གིས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་
 མཐུག་གསུམ་མོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་དགེ་
 འདུན་གྱི་མདུན་དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཟོད་པའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
 དང་། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྦྱུད་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་འདི་ག་
 པའི་རྒྱ་ནི། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགེ་སློང་མེད་པར་སྦྱ་རིངས་ཤར་བ་དང་། ཕྱོགས་བཞིའི་
 མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ་དང་། ལུང་ལུ་བ་ལས་བརྟན་པ་མཚམས་ཀྱི་མཚན་མ་མ་ཆེས་པར་གྱུར་ན་མཚམས་
 ཞིག་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལུ་བ་ལི་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་གཞན་བྱུང་བ་དང་། ཉེན་
 དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དང་། ཚོ་གས་ཀྱང་གཞིག་དུ་བྱུང་བའོ། །
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མཚམས་བཅད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ཀ་པི་ན་འདི་
 སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཉེན་དུ་དག་པ་སྟོང་པོ་སྟེ། ཉེན་དུ་དག་པ་གསོ་སྦྱོང་ཡིན། །གཙང་
 མའི་ལས་ནི་དག་གྱུར་ན། རི་ཡི་རྩལ་ཞུགས་བྱུང་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱིས་གསུངས་ལ། བདག་ནི་དག་ཅིང་མཚོག་དུ་དག་པ་དང་ལྟན་ཉི་མུང་གསོ་སྦྱོང་
 གི་གནས་སུ་མི་འགོ་བ་ལ་བརྟན་ནས། མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པར་རྗེས་སུ་གནང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེར་གནང་བར་བྱས་ན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་མཚམས་
 པོ་ཆེའི་ནང་དེར་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གང་དུ་ཆོས་གོས་བཞག་ཀྱང་འབྲལ་བའི་
 ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་
 བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལྟ་ལས། དང་པོ་
 གཞི་གང་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་གཞི་དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནང་

བ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཚེ་གའི་སྒྲོ་ནས་མཚམས་བཅད་པ་གང་ཡིན་པའོ།།
 དང་པོ་ནི། སྒྲུང་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྒྲུང་རོ།།
 གཉིས་པ་ནི་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའམ། མཚམས་བྱ་ཆུང་བཅད་པའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ།
 ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་དགོ་སྒྲོང་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲེལ་བའི་གནད་
 བ་སྒྱིན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ཞུ་བ་ལས་བཅུན་པ་མཚམས་བྱ་ཆུང་དུ་ཡང་
 ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་སྒྲོ་མཐུན་པར་བགྱི་བའམ། གལ་ཏེ་འདོད་
 ན་སྒྲོ་མཐུན་པར་བགྱིའོ་ཞེས་གཞི་འབྲེལ་དུ་ལུང་བྲངས་ཤིང་། ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས་ཀྱང་མཚམས་
 བྱ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དགྱིལ་ལའོར་བར་སྒྲོ་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ནང་དུ་དགོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆོས་གོས་དག་དང་མི་འབྲེལ་བའི་གནད་བ་སྒྱིན་པ་ནི་གཅིག་དུ་མ་ངེས་ཏེ་གལ་ཏེ་འདོད་
 ན་སྒྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ཁ་ རྒྱ་དང་མ་ཁན་པོ། ཅིག་ན་རེ་ས་གཞི་
 མཚམས་མ་བཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡང་མི་འབྲེལ་བར་གནད་
 བ་འདི་སྒྱིན་དུ་བྱང་སྟེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལས་གྱི་མཚམས་སུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲེལ་
 བའི་སྒྲོ་མ་པ་སྒྲོས་ཤིག་ཅིས་གསུངས་ན། ཅིག་པའི་མཚམས་ལ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲེལ་
 བའི་སྒྲོ་མ་པ་བསྒྲོ་བར་བགྱིའམ། དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་སྒྲོས་ཤིག་ཅིས་གསུངས་པས་
 ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ས་གཞི་མཚམས་མ་བཅད་པ་ནི་དུ་ནི་མི་འབྲེལ་
 བའི་གནད་བ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་ ཟུང་
 གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པ། དེ་ནི་ཆོ་གས་མཚམས་བཅད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཅིག་པའི་མཚམས་ ཆོས་
 གོས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ། ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ལུང་ལས། དེ་སྟེ་དགོས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ན་གང་གིས་མི་འབྲེལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ་ནི། དགོ་འདུན་

མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ་
ནི། གསལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་འཛིག་པའི་རྒྱ་
ནི། སྤར་བཤད་པའི་མཚམས་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཀྱན་གྱིས་འདི་ཡང་འཛིག་སྟེ། འདིའི་
ཉིན་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཞིག་པའི་རི་མོ་བཞིན་ནོ། །ལྷ་པ་གནད་བ་དང་སྦྱབ་པའི་དོན་
ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ས་གཞི་ལ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱ་བ་འདི་
ནི་ཅི་དགར་འདུག་པ་གནད་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀམ་གཏོ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཚས་
གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ བར་། ཅིག་
ན་རེ། མཚམས་མོ་ཆེ་བཅད་ན་དཔག་ཚད་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ལས་མཚམས་བཅད་པས་ཅིག་མཚམས་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་
ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་མཚམས་བཀྱམ་པས་མཚམས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལུ་
པ་ལི་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་མཚམས་བཅད་ན་ཅིག་པའི་མཚམས་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ་གསུངས་
པས་སོ། །དེ་ན་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་ཚེས་གོས་ལས་འདོམ་གང་བས་ཐག་རིང་བར་ཉལ་ན་འབྲལ་
བའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ན་ཡང་ ཅིག་མཚམས་ཞིག་པས་དབྱེ་ཐང་ཀ་
དེ་དང་འབྲའོ། །དེས་ན་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ནི་ གནས་ཁང་རྒྱུ་ལ་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཡང་ཚེས་
གོས་ལས་འདོམ་གང་བས་ཐག་རིང་བར་ཉལ་ན་འབྲལ་བའི་ཉིས་པར་འགྱུར་བས། ཅིས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་
བ་བྱ་དགོས་སྦྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲལ་ལྱུང་སྤང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ལས་གྱི་ཚེ་གས་
 མཚམས་བཅད་པ་དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དེ་ཚེས་ཅན། ཅི་དགར་འདྲུག་པར་
 གནད་བའི་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པར་བྱ་དགོས་སྦྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དྲགས་བྱབ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་འབྱུང་ཅིང་། འདོད་ན་ཀམ་གཏོ་ལས་ དཀྱིལ་
 འཁོར་བར་སློ་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ནད་དུ་ཚེས་གོས་དག་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ནི་གཅིག་དུ་མ་དེས་དེ། ཚེས་
 གོས་གྱི་གནས་དང་འབྲལ་བ་ལ་ གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་དང་འགལ་
 ལ། མཚམས་པོ་ཆེར་ མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ། ཡང་ དཀྱིལ་འཁོར་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།
 དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་ལུང་ཞུ་བ་ལས་གསུངས་
 པ་ མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས། དེ་ལས་ལ་འདྲུ་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཅིག་མཚམས་འཛིག་པ་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚེས་གོས་གྱི་གནས་དང་འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཅིག་མཚམས་
 འཛིག་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། གལ་ཏེ་ མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་ན་ཚེས་གོས་དང་། འབྲལ་བ་ལ་ལྟོས་
 བའི་ཅིག་མཚམས་ཞིག་སྟེ་དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་དུ་གྱུར་
 ན་ནི། མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱིན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་མ་བྱིན་ཡང་ཚེས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆ་ནས་དཔག་ཚད་བྱེད་
 དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་མཚམས་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་
 ནི་མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ན། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནད་ཁོངས་ན་
 ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་ཚེས་གོས་བཞག་སྟེ། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནད་གི་དབྱེ་ཐང་ཀ་
 ལྟ་བུར་དགོ་སློང་ཉལ་ན། ཚེས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན། འབྲལ་བའི་ཉེས་
 པར་འགྱུར་དེ། མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་འཆགས་པ་ནི་ལས་མཚམས་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་

ལྟོས་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་ལའོར་བ་གཉིས་ནི་ལས་མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་
 དཀྱིལ་ལའོར་བར་གོས་བཞག་སྟེ། དཀྱིལ་ལའོར་བ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཁང་གཞན་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་
 གྱི་མཚམས་ནང་དེར་དགོ་སྤྱོད་ཉལ་ན་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་ལམ་མི་འབྲལ་ཞེ་ན་མི་འབྲལ་
 ཏེ། དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པས་ལས་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། འབྲལ་
 བ་ལ་ལྟོས་པའི་མཚམས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་
 ལའོར་བར་སྟོ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པའི་དགོས་པའི་དོན་དགོ་འདུན་འདུ་བ་བྱུང་བ་ཐོས་པ་སྤྱོད་ཞིང་། དགོ་
 སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་དགོ་བ་གཞན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བ་སྟེ། ལུང་གི་གླིང་གཞི་ལས་
 དགོ་སྤྱོད་ནམས་བཞིའི་ཆོགས་ཀྱིས་ལས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚམས་པོ་ཆེ་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་
 བྱེད་པ་ན། དགོ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་དགོ་པའི་ལྷོགས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པར་གསུངས།
 སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་གང་དུ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་
 བཅད་པ་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི་གདིང་བ་བཞི་བཅུ་དང་བསྐྱབ་བྱའོར་བ་སྟེ། ལུང་ལྷ་
 བ་ལས། དཀྱིལ་ལའོར་གང་དུ་གངས་བཞི་བཅུ་བསྐྱོ་བ་འོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་
 ཀྱི་ཆེད་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་དགོ་སྤྱོད་མའི་དབྱུང་བ་བྱེད་ན་ཡང་དགོ་སྤྱོད་པ་མ་བཞི་བཅུ་བསྐྱབ་
 བྱ་ལུལ་དང་བཅས་པ་འོར་བར་འགྱུར་པས་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དོ། །འོ་ན་མཚམས་བྱ་
 རུང་དང་དཀྱིལ་ལའོར་བ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀླུ་ཤ་ཉི་ལས་དཀྱིལ་ལའོར་
 བ་དང་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་། མཚམས་བྱ་རུང་བཅད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་ཀྱང་
 མཚམས་ཆེན་པོ་དང་། མཚམས་རུང་དུ་དང་། དཀྱིལ་ལའོར་བའི་མཚམས་ཞེས་པ་དང་།

བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། མཚམས་བྱ་ཆུང་བཅད་པར་བྱ། ཡང་ན་དགྲིལ་ལའོར་བ་བཅད་
 པར་བྱ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དགྲིལ་ལའོར་བ་བཅད་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས། མཚམས་བྱ་ཆུང་བཅད་ཅིང་དགྲིལ་ལའོར་བར་སྒོ་མཐུན་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞི་འབྲེལ་ལས་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགྲིལ་
 ལའོར་བ་སྟེ་ཞེས་མཚམས་བྱ་ཆུང་དང་དགྲིལ་ལའོར་བ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་སྟེ། ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་ཆོད་ཅིག་
 ཅེས་གསུངས་ན། ཆོད་ཇི་ཅམ་ཞུ་བ་ལི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ཚུན་ཆད་
 ནི་ཐམས་ཅད་ཆུང་དུ་སྟེ་དགྲིལ་ལའོར་བ་གང་དུ་གངས་བཞི་བཅུར་བསྒོ་བ་ཤོད་བའོ་ཞེས་
 གསུངས་མོ། །བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་མཚམས་པོ་ཆེ་ནི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་མོ། །
 མཚམས་བྱ་ཆུང་ནི་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་དགྲིལ་ལའོར་བའི་བར་དུ་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་
 ན་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་པས་ནི་ཆུང་ཞིང་། དགྲིལ་ལའོར་བའི་ཆད་བས་ནི་ཆེ་བའི་
 མཚམས་བཅད་པ་ནི་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་ལ་དགྲིལ་ལའོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདིང་བ་བཞི་
 བཅུ་འདིངས་བ་ཤོད་བ་ཅམ་གྱི་མཚམས་བཅད་པ་ནི་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲིལ་
 ལའོར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དགྲིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པ་ལ་མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཅིང་།
 མཚམས་བྱ་ཆུང་ཡིན་པ་ལ་དགྲིལ་ལའོར་བ་ཡིན་པས་མ་བྱ་བ་ཤོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པར་འགྲུར་
 བའི་ནང་ཁོངས་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་བཞིའི་
 མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་མིང་ཁྲིང་གི་ཕུར་
 པ་བཏབ་པ་ལགས། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤང་བུ་བྲེས་པ་ལགས། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ནི་དོ་བཞག་

བ་ལགས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྒོལ་གཏོད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་དུ་
 ན་མི་འཆགས་ཏེ། འཆགས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་མཚམས་
 གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་བྱ་ཆུང་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྔ་པ་སྤར་མཚམས་
 བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤར་མ་བག་ཡངས་སུ་མ་བྱེད་པར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 དེས་ན་སྤར་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན་ཡང་། དེར་དཀྱིལ་ལའོར་བར་བཅད་པར་འདོད་ན་མཚམས་པོ་ཆེ། དེ་
 བཟུལ་ནས་དཀྱིལ་ལའོར་བ་བཅད་ཅིང་། སྤར་ཡང་མཚམས་པོ་ཆེས་བསྐྱར་དུ་བྱུང་ ན་
 ལྟར་ལུང་གཞི་དང་ཀླུ་གཏེན་ལས་བཤད་དོ། །བཅོ་ལྔ་པ་གཞན་གྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་ཆེད་
 དུ་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བཙུགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤར་ མཚམས་པོ་ཆེའི་སྐབས། བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་དཀྱིལ་ལའོར་བ་བཅད་པ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་ན་
 གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དཀྱིལ་ལའོར་བ་བཅད་པ་ནི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
 གྱིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་ལུང་ལས་གཉུག་མར་གནས་པ་ན་མས་གྱིས་མཚམས་བྱ་ཆུང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་
 གཟུགས་ཤིང་། ཕྱོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྤར་
 མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་འབྲེལ། བཞི་པ་དཀྱིལ་ལའོར་བ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། མཚམས་
 པོ་ཆེ་འཛིག་པའི་རྒྱ་སྤར་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ། །བྱད་པར་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ན་དགོ་
 སྦྱང་ཡོད་ན་མཚམས་དེའི་ནང་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་བའི་ནང་ན་དགོ་སྦྱང་མེད་
 ཀྱང་། དཀྱིལ་ལའོར་བ་མི་འཛིག་སྟེ་རྒྱ་ཀ་ལས་གནས་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། གནས་དེ་འཛིག་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་གསོ་སྦྱང་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདུལ་བ་
 དང་ལྔ་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་སོ། །ལས་ཆོག་གཅིག་གིས་མཚམས་ཆེ་

ཆུང་གཉིས་ཅིག་ཅར་བཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་དགོལ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་དང་ཀྲཱ་ཤ་ཏྲི་ལས་
 མཆམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞིའི་
 འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། དགེ་སྦྱོང་ལས་བྱེད་པའི་མཆམས་གཉིས་ཀའི་དང་མ་དབྱུག་པ་ལས་
 སེག་གས་རེ་ལྷེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་ ཅིག་ཅར་བཅད་པ་དང་ཅིག་ཅར་
 དགོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཆམས་གཉིས་ཀར་དགེ་འདུན་བཀོད་དེ་ཞེས་ལུང་དང་ཀྲཱ་ཤ་ཏྲི་ལས། གསུངས་སོ། །དེ་
 དང་མཐུན་པར་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་མཆམས་གཅོད་པ་ནི་དེ་ནི་བཅད་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་དེ་
 ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་པ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ནི། འདུན་པ་འབྲུལ་བ་ཞེས་
 པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་
 ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི་འདུན་པ་ཕྱལ་བས་མཐུན་པ་འབྲུལ་ཅིང་། ཡོངས་དག་ཕྱལ་བས་གསོ་
 སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་བདག་ནི་ད་དག་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། འདུན་པ་ཕྱལ་བ་ལས་དེ་དང་
 མཐུན་པ་འབྲུལ་ཅིས་གསུངས། ལུང་གཞི་ལས་དགེ་སྦྱོང་བདག་ནི་ད་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་བ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཀྲཱ་ཤ་ཏྲི་ལས་ཀྱང་། བདག་
 ནི་ད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་ན། དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འདུན་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་གཅིག་ན་རེ་ཡོངས་
 དག་ཕྱལ་བས་ཀྱང་མཐུན་པ་བྱུབ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་བ་ཡང་གཅིག་པ་ནི་ད་དོ་ཞེས་
 པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕྱལ་བ་དང་ཡང་མཐུན་པ་གཅིག་པ་ནི་ད་དོ་ཞེས་
 བཤད་པས་བྱུབ་པོ། །འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
 བྱུབ་སྟེ། ཡོངས་དག་གིས་མཐུན་པར་བྱས་སྟེ་ཞེས་སོགས་པའི་སྦྱས་བསྟུས་པས་སོ། །གཞན་

ཡང་ཡོངས་དག་གིས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ན། ལས་ལ་མཐུན་པ་མ་གྲུབ་པར་ལས་མི་འཆགས་
 པའི་ཕྱིར། ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ལུང་གཞི་
 དང་ཀྲ་ཤ་ཤ་ལས་ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་འབུལ་བར་གསུངས་པས་གནོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།
 དེ་དག་གི་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནོད་བྱེད་བཟོད་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་ཀྲ་ཤ་ཤ་
 ལས་ཡོངས་དག་ཕུལ་བའི་དགོས་པ་བདག་ཉིད་དག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་སྤར་བྱངས་
 པ་དང་འགལ་ལ་ཡོངས་དག་ཕུལ་བས་ལས་ལ་མཐུན་པ་གྲུབ་ན། འདུན་པ་དང་ཡོངས་
 དག་གཉིས་ཆོགས་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ལས།

ལུང་གཞི་དང་ཀྲ་ཤ་ཤ་ལས། འདུན་པ་ཡོངས་དག་གཉིས་ཆོགས་འབུལ་བར་
 གསུངས་པས་གནོད་དོ། གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། མདོ་རྩ་བ་ལས་གསུངས་
 པ་དེ་ནི་དགོ་འདུན་གཞན་ནམས་དང་དག་པའི་རང་གཞིན་དུ་མཐུན་པར་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་དོ། འདུན་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་བྱས་ཏེ་ཞེས། འདུན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྦྱས་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་གཉིས་ཆོགས་བསྐྱས་ཞེས་རིགས་སོ། གྲུ་བ་ལས་དགོ་
 སྤྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་ན་མཆིས་པས་མཆོམས་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་བཞི་པོ་དག་དུ་དགོ་འདུན་ཆོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཁོད་དེ།
 གནས་བཞི་པོ་དག་དུ་གསེས་སྤྱོད་བགྱིས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པའི་དགོ་སྤྱོད་
 གིས་གནས་བཞི་ཆར་ཤིང་ངམ། དབྱུག་པའམ། རེ་ལྷེས་མནན་ཏེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
 བསྐྱས་སོ། དོན་དེ་ལྟར་རང་འབྲེལ་དང་ཕྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། ཡོངས་ ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་
 ཐལ་ཞེས་པའི་ལན་འདི་ནི། དག་རྒྱུད་པ་ཕུལ་བས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་བར་
 མི་འོས་ ཡོངས་སུ་དག་པ་ཕུལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། པའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཡོངས་དག་
 རྒྱུད་པ་ཕུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་བར་འོས་པའི་དགོ་

སྤྱོད་གིས་ནི་ཡོངས་དག་རྒྱུད་པ་ལྟལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་ཡུལ་གང་ལ་སྒྲུང་བ་
 རི། འདུན་པ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ལ་བརྒྱད་ལས། མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་དང་། ལས་
 ཀྱི་ཁ་སྤོང་བར་འོས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པས་འདུན་
 པ་ལྟལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མཚན་མི་མཐུན་
 པའི་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་ཡོད་དེ། གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས། དབྱར་ཁང་ན་
 གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་རོ། །ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་བར་མི་འོས་པ་ལ་འདུན་པ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་བ་ཡོད་དེ།
 བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་ལས་དེ་སྒྲུང་དུ་རྩུང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་སམ་འདུན་པས་མ་འདུས་པ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལ་མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སྟེ། གཞན་དུ་
 ན་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་གནད་
 བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་ཤེས་སམ་
 འཕྲིགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདུན་པ་ལེན་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་གངས་
 ཀྱི་ཁ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་
 དང་ལུང་གཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སྤྱོད་བཞི་འཁོད་པ་དེས་ནི་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དེར་ནི་འདུན་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྲུང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་མི་འདུ་བའི་
 རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ན་བ་དང་དབང་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་
 རྒྱུན་མེད་པས་འདུན་པ་འབྱུལ་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་དག་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ནི།
 འདུན་པ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་བརྒྱད་སྟུར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྤོང་འོས་ཞེས་སྟུར་བསྟན་

པའི་གནས་སུ་བརྟན་ཤིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་། འདུན་
པས་མ་འདུས་ཞེས་སྦྱར་བརྟན་པའི་གནས་སུ་ཡོངས་དག་མ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་དེ། གཞན་
སྦྱར་དང་འདྲའོ།།

གཉིས་པ་རྟོན་གང་གིས་སྦྱང་བ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་
ཆོས་བདུན་ལྷན་གྱི་སྦྱང་དུ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བུལ་བ་དང་། སྦྱངས་པ་དང་མ་སྦྱངས་པའི་
བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཞི་གང་ལ་
སྦྱང་བ་ནི་མཚམས་བཅད་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འདུན་པ་སྦྱང་དུ་རུང་
སྟེ་གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་དག་ནི་གསེས་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལ་
སྟེ། གསེས་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་དག་གི་ལས་འདི་གཉིས་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །བཞི་པ་ཆོ་གའི་ལྷན་བྱ་བ་ནི། ཆོ་ག་
ནི་ཤུ་ཙམ་ལྟ་བུ་རིགས་དེ། འདུན་པ་རྒྱུང་པ་དང་། གསེས་སྦྱོང་གི་ཡོངས་དག་རྒྱུང་པ་དང་།
དགག་དབྱེ་རྒྱུང་པ་འབུལ་བ་དང་། འདུན་པ་དང་གསེས་སྦྱོང་གི་ཡོངས་དག་གཉིས་ཆོགས་
དང་། འདུན་པ་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཆོགས་འབུལ་བ་དང་ལྷ་པོ་གཞིར་བྱས་དེ། དང་
པོ་གནས་བརྟན་གྱིས་ལེན་དུ་བཏང་བ་ལྟ་། འབུལ་ལམ་འདི་བ་ལྟ་། འབུལ་བ་ལྟ་། གནས་
བརྟན་གྱིས་སྦྱངས་སམ་འདི་བ་ལྟ་། ལེན་པ་པོས་བཏོང་བ་ལྟ་འོ། །ལྷ་པ་སྦྱངས་ནས་བསྐྱབ་
བྱ་ནི། རྒྱག་པར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་
འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཞག་ལོན་པ་ ན་འདིག་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་མས་ཞག་ལོན་པས་
འདུན་པ་མི་སྦྱིན་ན་ལྷན་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་གྱིས་བྱ་བ་ལོ། །དང་། ཡུལ་དང་རྟོན་མཚམས་གཞན་
དུ་སོང་བ་ ན་འདིག་སྟེ། དེར་སོང་ན་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཉམས་སོ་ཞེས་སོ། །དང་། དགེ་འདུན་གྱི་

ནང་དུ་མ་ཕྱིན་པར་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་འཕེལ་བ་བས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །མཚན་མ་གཉིས་ཅིག་ཅར་
 དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བ་བས་པ་བསྟུན། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འདུན་པ་འབྲུལ་བ་ཞེས་སོ། །མཚན་མས་
 བཅད་ པ་གཉིས་ཏེ་ལས་གཞིའི་རྗེ་ཀ་ལས་དགྲིལ་ལའོར་པའི་མཚན་མས་བཅད་པ་དང་། མཚན་མ་ཆེན་པོ་བཅད་པ་གཉིས་
 ཞེས་བཤད་པས། མཚན་མས་བཅད་པ་གཉིས། ལ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ་ལུང་སློང་གཞི་ལས། ཉེ་བར་ལའོར་
 ལས་ཐམས་ཅད་འདུན་པ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མས་བཅད་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ ཀམ་ཤ་ཏེ་ལས་མཚན་མས་བཅད་པ་ལ་ནི་འདུན་པ་ལུལ་བ་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚན་མས་དེར་གཏོགས་
 པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་འདུས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། མཚན་མས་གཅོད་
 པའི་ཆེ་ན་ནི་ནད་པ་དང་གན་པོ་ཡང་འདུན་པ་འབྲུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁྱོགས་ལ་སྒྲངས་པ་འཕེལ་དགེ་འདུན་ནད་པའི་གནས་
 ལུ་དོང་སྟེ་མཚན་མས་བཅད་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་མཚན་པོ་ཆེ་གཅོད་པའི་ལས་བཅོད་པ་ཡལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་འཛོལ་པ་ཆ་གཉིས་ཇོགས་པ་ན་ལས་འཆགས་ཤིང་།
 དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་མ་འདུས་པར་བཅོད་པ་ཆ་གསུམ་པ་མན་ཆད་པོ་དེ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་
 ཅིང་། ཉེས་བྱས་དེ་འགྲིགས་པ་ལ་བར་སྐབས་དེར་འདུན་པ་ལེན་པ་སྦྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ན། དཔག་ཚད་བྱེད་གསུམ་
 ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་དོས་སུ་འདུ་དགོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བར་སྐབས་དེར་ཉེས་པ་དེ་བཅས་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགྲིལ་ལའོར་བ་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྒྲངས་པས་གོ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱབ་པར་
 མི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་མས་རྒྱ་རྒྱུང་བས་དེར་འདུན་པ་ལེན་པ་ཆེགས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆ་
 རོང་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཚན་པོ་ཆེ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ལ་མ་འདུ་བ་འགྲིགས་པ་ཡིན་པས་དོས་སུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཇེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། འོ་ན་དགྲིལ་ལའོར་བ་གཅོད་པ་ནི་ལས་ལ་མི་འདུ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས།
 དགྲིལ་ལའོར་བ་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་འགྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་འདུས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ཤུམ་གསུང་དོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། མཚན་མས་བཅད་པའི་ལས་ལ་འདུན་པ་ལུལ་བས་མི་འགྲུབ་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆའ་བ་ནི་མཚམས་བཅད་པ་འདི་
 ས་ཐག་འདི་ཅམ་ནས་འདྲ་དགོས་ཀྱི་ས་མཚམས་འདི་ན་པ་ཡིན་ལ། ལས་དེ་ལ་དངོས་སུ་
 འདྲས་ན་ས་མཚམས་འདི་ཅམ་ནས་འདྲ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཆད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་
 གྱི། འདྲན་པ་ལྟལ་ཏེ་དངོས་སུ་མ་འདྲས་ན་ཆད་དེ་དངོས་སུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུང་ངོ། །རང་གི་ནམས་བཤད་ལས་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཀླུ་ཤ་ཏྲི་ལ་སོགས་པ་ལས་མཚམས་
 བཅད་པ་ནི་འདྲན་པ་ལྟལ་བས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚམས་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གནས་དེར་འདྲ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་སྒྲུང་ཡང་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་པའོ། །དབུལ་དུ་མི་
 རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལ་འདྲན་པ་དབུལ་དུ་རུང་ངམ།
 ཏེ་བར་འཁོར་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རེག་ རྟེན་ཆོས་ཉིད་མཛད་དུ་མཐོང་། ན་ནི་རུང་ངོ། །
 ཞེས་གསུང་ངོ། །ནམ་མཁའ་ལ་འདྲག་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
 རྒྱ་སྒོག་མ་རྩལ་ཅམ་ལ་འཕོག་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འདྲན་པ་འདིག་སྟེ། དེར་སོང་ན་ཆོགས་
 པའི་ཡན་ལག་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲས་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲས་པ་ཉིད་
 དེ། རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་མ་གྲས་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ དགག་དབྱེའི་གཞི་
 ལས་བྱིད་དུ་བསད་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སློང་ལ་བཅོད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་
 ལས་དགེ་འདྲན་ལ་ཞེས་སོ། །འདིར་དགེ་སློང་ལ་བཅོད་ན་འདྲག་སྟེ་ལན་གསུམ་བཅོད།
 དགེ་འདྲན་ལ་བཅོད་ན་ནི་འགྲོང་སྟེ་ལན་ཅིག་བཅོད་ཅེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞིའི་
 འགྲོལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ལུང་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོས་དགེ་སློང་བརྒྱུད་བ་དང་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་དགེ་སློང་བརྒྱུད་ན་ཞེས་
 པ་འདི་རྒྱལ་པོའི་སོ་བྱང་དུ་དགེ་སློང་བརྒྱུད་བ་ ན་སོ་བྱང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་

མ་འདུམ་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་པས་དེ་སྤྱི་ལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་འགལ་ལམ་ཞེས་
 འདི་ན། འདི་ནི་མོ་བྱང་དུ་བཟུང་། མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཆེ་ཚུར་འོངས་ཏེ།
 གཙུག་ལག་གི་མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་དགོ་སྤྱོད་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏི་ལས་དགོ་སྤྱོད་
 འགའ་ཞིག་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བཟུང་སྟེ་མཆམས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་ན་ཞེས་སོ། །དཀྱིལ་
 འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་བཅད་པ་དེར་
 སོང་སྟེ་གསེས་སྤྱོད་བྱའོ། །འདིའི་འབྲེལ་ཚུང་ལས་མཆམས་བྱ་ཚུང་མིག་རས་ཀྱིས་བཅད་
 ལ་གསེལ་བ་དང་བཅོད་པ་མི་དགོས་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་གསེས་སྤྱོད་བྱར་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ་ འདི་
 ལ་འདུལ་བ་སྟོང་ལུགས་པ་ནམས་མི་མགུ་ཡང་། འདི་ནི་འདུལ་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་སྟེ་ དང་
 མང་གི་དགོ་སྤྱོད་ནམས་འབྲེལ་བཅས་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་གིས་མ་འདུམ་པའི་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་མ་
 འདུམ་པར་ལས་བྱེད་པ་འདི་མི་རིགས་སྣམ་དུ། ཐེ་ཆོམ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་ལ་འབད་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། སྐབས་འདི་ནི་དཀྱིལ་འབྲེལ་ཚུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་དེ་བཏང་
 བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་མི་འབད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་སྐབས་འདི་ནི་དཀྱིལ་འབྲེལ་གཞི་ལས་ཕྱི་
 དེ་ནི་ན་པར་དགོ་སྤྱོད་དེ་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འབད་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་
 ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྱི་ལ་འབད་པ་
 དེ་ནི་དགསེས་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་འབད་པ་མིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །གོ་བ་ལོ་བ་ནི་འབྲེལ་
 ཚུང་ལས་ལེ་ལོ་བྱས་ཏེ་འོལ་སྤྱི་ཅམ་དུ་བཅོལ་བ་ཞེས་སོ། །གསེས་སྤྱོད་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིའི་
 སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསེས་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ནིས་བྱས་ཁེགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་ནམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་གསེས་སྤྱོད་གསུངས་ལ་ཞེས་

བཤད་དེ། གསེས་སྤྱོད་གི་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་དགེ་སློང་ནམས་ལྟར་བ་བཤགས་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་དང་ལྟར་བ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་ན་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ནམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་དགག་དབྱེ་གསུངས་
ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོད་ལྡན་ལས་གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཅིག་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་བཤད་པས་ཆོས་དག་པ་དེ་གསེས་སྤྱོད་གི་ཡང་དགོས་
པ་ཡིན་པར་གྲུབ་འོ། །ཆོས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་བའི་ཆོས་དག་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགེ་བའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་དང་བཅས་ཏེ་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྟག་པ་བྲན་པས་ཆགས་
སྣང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་གནས་གང་དུ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ནི།
གནས་ཆོས་ལྷ་ལྷན་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་བྱས་ ཕྱི་རོལ་ནི་འཁོར་འདྲིམ་གང་དང་བཅས་
པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པའི། པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། གསེས་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནི་འཁོར་འདྲིམ་གང་
ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ཉི་འཁོར་འདྲིམ་གང་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
དུ་ན་སྒོ་མཐུན་གྱིས་ཆོ་ག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ་ལུང་
གཞི་ལས་མཆམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེར་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ་གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་
དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགེ་སློང་ཀུན་གསོ་
སྤྱོད་ལ་འདུས་པས་མཆམས་དེའི་དགེ་སློང་ཀུན་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་བར་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གསེས་སྤྱོད་གི་གནས་དག་དུ་ཕྱག་བདར་བྱ་
 བ་ནི་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སར་ཕྱག་བདར་
 བ་ཞེས་གསལ། དང་། གཞན་དུ་ན་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལྟགས་དང་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིགས་པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ད་ཡིན་
 ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱན་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱིས། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོ་འདུན་མཚན་
 ཉིད་བཞི་ལྟར་གྱིས་སོ། །དགོ་སྤྱོད་འབྲུལ་བཅས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་བར་མི་འོས་པས་
 ཀྱང་གསེས་སྤྱོད་འགྱུར་སྟེ། རང་གི་ནམ་མཁུན་དང་དྲེ་ཀ་ལས་ཁ་སྤྱོད་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་
 པས་གསེས་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ནི་དུ་ཁོ་ན་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
 པ་དུས་གང་གི་ཆེ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། མཚན་མ་གསལ་བས་གསེས་སྤྱོད་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དུས་བཟང་བས་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སྤྱོད་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 ལོ་གཅིག་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་གསེས་སྤྱོད་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཉ་བཅུ་གཉིས་དང་
 སྟོང་དུག་སྟེ་བཙུ་བཅུ་དེ་གསེས་སྤྱོད་བཙུ་ལ་འོ། །སྟོང་དུག་ནི་གསེས་སྤྱོད་བཙུ་བཞི་པའོ། །
 འོ་ན་ལོའི་འགོ་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་བཙུ་ཞེ་ན་འབྲེལ་ཚུང་ལས་སྟོན་ཟླ་བ་ཚུང་ཉ་བ་ནས་འགོ་
 བཟུང་སྟེ་བཙུ་འོ་ཞེས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་མཁུན་ལས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་
 ནི་དགུན་དག་ཡིན་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དྲེ་ཀ་ལས་སྟོན་ཟླ་བ་ཚུང་ཉ་བ་ནས་དགུན་ཀྱི་དུས་ཆེགས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། འོ་
 ན་སྟོན་ཟླ་བ་ཚུང་དེ་རང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེང་སང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དཔྱག་གསུམ་ཉ་བ་སྟོན་ཟླ་བ་ཚུང་ཡིན་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་
 ཀྱི་མདོ་འབྲེལ་ལས། ཉ་ཆེ་དཔྱག་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་སྟོན་ཟླ་བ་ཚུང་ཡིན། །མར་ངོ་ནས་ནི་ལ་ཟླ་འཛིན། །ཞེས་

བཤད་ཟེར་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འབྲེལ་ན་གཞུང་དེ་ཡི་རང་མི་སྣང་གྱེ། དེ་ནི་ཤོད་གྱིས་བྱས་པའི་ཆོག་གས་བཅད་ཡིན་པར་
 དེས་སོ། །དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱེད་པ་འདི་ལ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་
 གྱི་གཞུང་དགུ་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་མིན་དབྱུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྟོན་
 ཟླ་ཐ་ཆུང་ནི་མིན་དབྱུག་གིས་ཉ་བའི་ཟླ་བ་དེ། ཉི་མའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། བདག་གིས་
 རྒྱ་སྐར་མིན་དབྱུག་བརྗོད། །ཟླ་བ་ཉ་ཆོ་ཟླ་རངས་འགྱུར། །སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོ་སྐར་མ་ས་ག་ལ་བབ་པ་ཞེས་
 པ་ས་གས་ཉ་བ་ལ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 མིན་དབྱུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ས་གས་ཉ་བ་འབྱུང་ཡང་། དབྱུག་གུས་ཉ་
 བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ། བཅིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ལས་བརྒྱ་པའི་གན་པོ་སྦྱིས་གྱི་བྱུང་བ་
 ལས་དབྱུར་གྱི་ཚུལ་ཞུགས་ཐོན་པའི་ཆོ་ན་ལྗོན་ཤིང་ནམས་གྱི་འདབ་མ་སྦྱུ་ཤོར་འགྱུར་ཞིང་།
 སྤང་པོ་ཁ་དོག་མེར་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ མིན་དབྱུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅིས་
 ན་དབྱུར་གྱི་ཚུལ་ཞུགས་ཐོན་པའི་ཆོ་ན་ ལྗོན་ཤིང་ནམས་གྱི་འདབ་མ་སྦྱུ་ཤོར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་
 དུ་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བ། དང་། ལུང་དགེ་སྟོང་པ་མའི་ནམ་འབྲེད་ལས། རས་ཆེན་
 བཞག་ཕྱིས་པའི་སྐབས་སུ། དབྱུར་ཚུལ་ཞུགས་ཐོན་ནས་ཟླ་བ་བྱེད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་རས་
 ཆེན་འཆང་ན་ཆར་གོས་མི་དགོས་པའི་དུས་སུ་ཆར་གོས་འཆང་བའི་ལུང་བ་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པ་དང་། མིན་དབྱུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དབྱུར་ཚུལ་འདུག་ཐོན་ནས་ཟླ་བ་
 བྱེད་ན་ཆར་འབབ་ཐག་ཆད་པར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱས་ཏེ་བཅིས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱས་
 བྱེད་པའི་སྐབས་གྱི་དགེ་སྟོང་པ་མའི་ལུང་ནམ་འབྲེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ཆ་བའི་དུས་ཞེས་ཆད་པ་ཆ་བའི་དུས་ནི། དབྱུར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྲ་རོལ་ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་

ནས་ཚད་པ་ཆོ་ སློན་དུག་གིས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཙུག་ན་དེའི་ཆོ་ན་ཚད་པ་ཆོ་བའི་དུས་འབྱུང་གི་
 དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་བྱས་ཏེ་བཙུག་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། ། བའི་དུས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།
 ལུང་དགོ་སྟོང་མའི་ནམ་འབྲེད་ལས་ཀྱང་། སོ་ དུས་ཆེགས་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ག་ནམས་
 གྱི་ཐ་མ་ལ་ཉི་མ་ཕྱེད་ ཉི་མ་ཕྱེད་ཀྱི་དོན་ཏེ་བཤམ་རྒྱུ་རོ། ། དུས་ན་སྟོན་ཤིང་རང་གི་གྲིབ་མས་
 བྱུང་ཅིང་འདུག་པ་ཉི་ལའོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་ དུས་ཆེགས་ལྔའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ལས་ཀྱང་དཔྱིད་ནམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཐ་མའི་ཉི་མ་ཕྱེད་གྲིབ་མ་དང་རྒྱུང་གིས་
 མ་བསྐྱོད་ པ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་བ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཏོག་དང་། བའི་འདབ་མ་ས་
 ལ་གར་ལྟུང་བ་ཉི་ལའོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སློན་དུག་གིས་ཉ་བའི་མར་ངོ་
 ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ནས་སློན་དུག་གིས་ཉ་ལ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་དུ་བྱས་ཏེ་བཙུག་ན་སྟོན་ཤིང་
 རང་གྲིབ་རང་ལ་འཁོར་བ་དེ་སོ་ག་ནམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་འབྱུང་གི་དབྱུག་གུས་ཉ་བ་ལ་སྟོན་ཟླ་
 ཐ་ཆུང་བྱས་ཏེ་བཙུག་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། ། གཞུང་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་
 པར་འགྱུར་གྱི་དབྱུག་གུས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་གཞུང་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་
 དང་མི་མཐུན་ནོ། ། མེ་ཏོག་ཕྱེད་རྒྱུད་ལས། ས་ག་དང་ནི་ཆུ་སྟོང་དང་། ་དེ་གཞིན་
 བྱམས་སྟོང་སློན་དུག་ཅན། རྒྱལ་དང་དཔོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད། ་དུག་པོའི་མར་ངོ་བཅུ་བཞིར་
 བཏོང་། ་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་
 ས་ག་དང་། རྒྱ་སྟོང་བྱམས་སྟོང་སློན་དུག་ཅན། ་འདི་ནམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས།
 ཟླ་ཕྱེད་གསུང་སྟོང་བཅུ་བཞི་པའོ། ། ཞེས་སློན་དུག་གིས་ཉ་བའི་མར་ངོ་གསུང་སྟོང་བཅུ་བཞི་
 པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། དབྱུག་གུས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་འགལ་བར་
 འགྱུར་ལ། སློན་དུག་གིས་ཉ་བའི་མར་ངོ་ནས་ལོ་འགོ་བཟུང་ན་གཞུང་དེ་གཉིས་དང་ཡང་

སྒྲིལ་དུ་མཐུན་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་གྱིས་ཟླ་བ་རང་རང་གི་མར་དོ་སྒྲོན་དུ་འབྱུང་ཞིང་།
 ཡར་དོ་ཕྱིས་འབྱུང་སྟེ། མར་དོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ཟླ་བའི་འགོ་བྱས་ནས། ཉ་ནི་ཟླ་བའི་
 མཐུག་ཡིན་པར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ག་ལས་གསུངས་སོ། །འོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཡར་དོའི་ཆེས་གཅིག་
 ལ་ཟླ་བའི་འོག་བྱས་ནས་སྡོད་ལ་ཟླ་བའི་མཐུག་ཡིན་པར་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་ཟླ་བ་དུམ་བུར་བཅད་དེ་མར་དོའི་
 ཆེས་གཅིག་ལ་ཟླ་བའི་འགོ་བྱས་ནས་ཉ་ནི་ཟླ་བའི་མཐུག་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་
 བཤད་ཟླ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་གྱི་དོ་སྒྲོན་སྟེ། མཛོད་སྡེ་ཉི་མའི་སྡིང་པོ་ལས་ཀྱང་ཉ་ནི་ཟླ་བའི་མཐུག་ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །འདྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཉི་མའི་ཟླ་བ་སྡེ་མའི་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། གསེས་ཐོབ་གི་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་འགྱུར་བཞེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཟླ་བ་ཉ་བ་དེ་ཟླ་བའི་མཐུག་
 ཡིན་པར་ལན་མང་དུ་གསུང་། ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་འགྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ལ་འགྲེལ་བྱུང་གི་མདོ་རྩ་བ་
 ལས་ཆེས་གཅིག་ལའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་མཛད་དེ་མར་དོའི་ཆེས་གཅིག་ལའོ་དེས་ན་པེ་གཤམ་ཆེག་ལེའུར་བྱས་
 པ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མདོ་ལས་ཆེས་གཅིག་ལ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིལ་དུ་ག་
 གིས་ཉ་བའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་ནས་ལོའི་འགོ་བཟུང་སྟེ། དགུན་སྡོད་ཀྱི་དུས་དང་དགུན་སྡོད་
 ཀྱི་དུས་དང་དབྱིད་ཀྱི་དུས་དང་སོ་གའི་དུས་དང་དབྱར་གྱི་དུས་དང་སྡོན་གྱི་དུས་དེ་དུས་ཆེགས་
 དུག་ལས། དུས་ཆེགས་རེ་རེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། གསེས་ཐོབ་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས། ཟླ་བ་བྱེད་དང་གཅིག་འདས་དང་གཉིས་འདས་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཟླ་བ་
 བྱེད་གཉིས་འདས་ཐམས་ཅད་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་བྱུང་སྐུས་མ་ལས་ ཉན་འདི་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ། དགུན་སྡོད་ཟླ་བ་གཉིས་དང་དགུན་སྡོད་ཟླ་བ་གཉིས་དེ་དགུན་གྱི་དུས་ཟླ་བ་བཞིར་བྱས་ནས། དགུན་
 དང་ སོ་གའི་དུས་ཀྱང་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་དེ་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ཟླ་བ་བཞིར་བྱས་ནས། དབྱིད་དང་
 སྡོན་གྱི་དུས་ཀྱང་དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་དེ་དབྱར་གྱི་དུས་ཟླ་བ་བཞིར་བྱས་ནས། དབྱར་ནམས་ཀྱི།

ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི། །ལྷག་མ་ཟླ་བ་དྲུག་པོ་ལ། །མཁས་པས་ཞག་ནི་དབྱི་
 བར་བྱ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་གསེས་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་བའི་ཆོག་ནི་དྲུག་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་།
 གཞུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་ རྟེན་ཆ་ཆག་གདབ་པ་དང་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། དང་།
 ཆོས་ལའད་ཉན་བྱ་བ་དང་། དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་བྱིས་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་ནམས་བབྱང་
 བ་དང་། མ་འདུས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སྦྱང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གང་ཡང་རུང་
 བས་མེད་ཉན་དབུལ་ཞིང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པར་གསེལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པའོ།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་གི་ལྷུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི། མཐོལ་བ་དང་ལའགས་
 པ་དང་བསྐྱམ་པ་དང་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པ་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་ལྷུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་
 གཞིའི་ཆོག་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་གསེས་སྤྱོད་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་
 མདོ་གདོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པས་
 སོ་ཞེས་སོ། །དེའང་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ཆན་རབས་ཚུལ་བྲིམས་དག་པས་གདོན་དེ།
 ལེགས་པར་ཐོན་པས་གདོན་དེ་ཞེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་ཞེས་
 པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་གདོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་
 གི་ཆོག་ནི་བསྐྱོ་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པ་བདོན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་འགྱུབ་པ་གང་ཡོད་
 པ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །བྱུང་དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅིས་གསུངས་
 པའོ། །ལྷ་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གནས་གྱི་དམིགས་བསལ་

ནི་གནས་མཚམས་པོ་ཆེར་མ་གྲུབ་ན་དཀྱིལ་ལའོར་བ་དང་མཚམས་གཏན་ནས་མ་བཅད་པ་
 ཡང་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་འདུག་སྟེ་གསེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་མགོན་
 པོ་མི་སྟོན་ན་འགོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་
 ནི་ཆེས་བཙུ་ལའི་མཚན་མོ་མཐའི་གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ནི་མ་ཤར་བའི་
 འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཏུལ་གྱི་གསེས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཆེས་གངས་གང་ཡང་རུང་བ་ལའོ། །
 བཞི་པ་ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་ནི། གསེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་བའི་མདོ་གདོན་དགོས་ཀྱང་། སྒྲི་མི་
 འདོད་ན་ རྒྱུ་གཤམ་པའི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བཏོན་ལ། མདོར་བསྟུས་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་ཆོགས་བཅད་གདོན་པས་གསེས་སྤྱོད་འབྱུང་
 བོ། །དགོ་ཚུལ་གྱི་གསེས་སྤྱོད་ལྟགས་ནམ་པར་བཞག་པས་བྱ་ཞིང་། དགག་དབྱེ་བྱས་
 པས་ཀྱང་གསེས་སྤྱོད་གི་དགོས་པ་འབྱུང་བོ། །ཡོངས་དག་ཕུལ་བ་དང་། གསེས་སྤྱོད་བྱེན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཀྱང་གསེས་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ནིས་པ་ཁེགས་པའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གསེས་སྤྱོད་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཆེས་བཙུ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་རྒྱུ་ཀ་ལས། ཆེས་བཙུ་ལའོ་ཞེས་སྟོས་པས་བཅུ་བཞིའི་གསེས་སྤྱོད་ཡང་བསྟུས་ཏེ་གསོ་
 སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ནི་དེ་ཆེས་བཙུ་ལའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མར་ངོའི་བླ་བ་ཕྱེད་པ་དེ་ལ་
 བར་སྐབས་སུ་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་སྟེ་རེས་འགའ་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་བཙུ་བརྒྱད་དུ་འཕྲོས་
 ཏེ་ཆེས་བཅུ་བདུན་ཆད་པ་འོང་། དེས་མཚོན་ནས་རེས་འགའ་ཆེས་ནི་ཤུ་བཞི་ལས་ནི་ཤུ་
 དུག་དུ་འཕྲོས་ཏེ་ཆེས་ནི་ཤུ་ལྟ་ཆད་པ་འོང་ཡང་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ལའོ་ན་ཆད་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཆེས་བཙུ་ལའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེས་བཙུ་ལའི་ཡང་གསེས་སྤྱོད་
 བཅུ་བཞི་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་བླ་ཕྱེད་དེ་ལ་བར་སྐབས་སུ་ཞག་གཅིག་ཆད་པས་འདི་ག་རྟེན་

ཕས་མཐར་ཆགས་སུ་བཅིས་པའི་ཞག་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་རེག་
 ན་ཞེས་པ་ནི་ཕམ་པ་དང་ལྷག་མ་དང་མ་ངེས་པ་དང་ལྷུང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་བྱ་ནིས་
 བྱས་གཏོན་པ་སྟེ་དུག་གི་བཞི་པ། སྤང་ལྷུང་ལ་རེག་ན་དེ་ནི་ཕམ་ཆེར་བྱས་ཟིན་ནས་འཕྲོ་
 འཛོག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བྱ་ཞེས་
 ལྷུང་བ་བྱིན་ཚོབ་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ལྷུང་བ་ལ་འཛོམ་པ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱིར་འཆོས་པའི་
 རྒྱན་མ་འཛོམ་པ་དང་། རྒྱན་འཛོམ་པ་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་དམ་
 འཆའ་བའོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་མ་དག་ཀྱང་རྩོན་
 ལ་བརྟེན་པའི་ནིས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་
 ཀྱི་གནས་སུ་མ་འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དག་སློང་
 ཆོས་འདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རྟེན་
 ཆོས་ལྡན་ལྡན་ཏེ། སམ་པས་མ་གོས་པའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་
 པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ལྷུང་
 བ་དང་། དངོས་སུ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྒྱན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །ཐ་མ་ནི་ཕྱིར་འཆོས་པའི་
 ཡུལ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གངས་མ་ཆང་བ་དང་། ཡུལ་དང་ལྷུང་བ་མཐུན་པ་དང་།
 གམ་གཏོ་ལས་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚོད་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་དེ་ནི་གང་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་ནི་ལྟར་བར་འགྱུར་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། གམ་གཏོ་ལས་ལྷུང་བ་དེ་ནི་གང་ཡིན། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་
 ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཇེས་པ་ནི་ད་མ་ཡིན་པ་དང་། གམ་གཏོ་ལས་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་

བ་ལ་ཡིད་གཉིས་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཆད་པའི་ལས་སྒྲིན་དུ་མ་
སོང་བ་དང་བདུན་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་མེད་པས་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བ་གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ལྷུང་བ་ཆོས་
བཞི་ལྟ་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འདག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཕམ་པ་དང་བསྐྱམ་བྱ་ལས་
གཞན་པའི་ལྷུང་བ་སྟེ། ཕམ་པ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་ཤིང་བསྐྱམ་བྱ་ལ་འད་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་ཏེ་དངོས་སུ་ཕྱིར་
བཅོས་པར་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད།
ངོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། གཞི་དེ་ལས་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ། དང་པོ་གསུམ་
ལས་གཞན་དུ་ན་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་ལས་གཞན་དུ་ན་བྱིན་རྒྱབས་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་
བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་སྒྲགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་བྱུན་མོང་དུ་བྱིན་བརྒྱབ་པ་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུས་པ་ན་ལྷུང་
བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེའི་ཆོ་ག་གང་ཟག་གིས་ཕྱིར་འཆོས་པའི་རྒྱུན་འཛོམ་པ་ཡང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་དགོ་འདུན་འགོར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྒོང་བྱེད་
པས་ནི་དུང་ན་མོ་ལ་སྒྲགས་ལན་ཅིག་གིས་སོ། །ལས་བྱེད་པས་ནི་སྒྲགས་ཞེས་པ་སྤངས་
ཏེ། སྒྲགས་ལན་ཅིག་ཡིད་ཀྱིས་གྲག་པའམ་ངག་ཏུ་བཅོད་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་
པར་བཅོད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་མ་གྲུབ་ན་ཞེས་སོ། །བཞིར་མ་ཆང་ན་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་གསེས་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི་གསེས་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་
 པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཆམས་ཟེན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགོས་སྤྱོད་ཆོས་བདུན་ལྔ་ཀྱི་མདུན་
 དུའོ། །གཉིས་པ་དེ་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ལྔ་ལྔ་སྤྱི་ལའད་པ་
 དང་གཞན་འདྲ་བ་ལ། དང་པོ་བསྟན་པ་ཐོག་གི་སྤྱོད་པ་གསེར་རུང་ཡན་ཆད་ལྔ་ཀྱི་པ་དང་།
 ཐ་མ་ནི་མཐུན་པའི་གསེས་སྤྱོད་དངོས་ཉིད་བྱེད་པའི་རྒྱན་དང་མི་ལྔ་ཀྱི་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
 གསེས་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་ནི་ཉ་ཤིད་དུས་སྟེ་གཞན་དུ་ན་དུས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་
 གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 བྱ་བ་ཤེས་སྟུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་སྤྱུགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་
 བཅོད་པ་སྟེ། བསྐྱུ་བ་པ་ཆན་པས་གཞོན་པ་ལ་བཅོད་ན་ཡང་སྤྱུགས་ཤེས་སྤྱང་སྟེའོ། །རང་
 གཅིག་ལུས་བྱིན་གྱིས་སྤྱོད་ན་སྤྱུགས་ཞེས་སྤྱངས་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་དབྱེ་བཅོམ་པར་བསམས་ཏེ་
 བཅོད་ཅེས་བཤད་དོ། །ནམ་པར་དག་པའི་ལྷ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་ལྷ་རྣམས་དགོངས་
 སྟེ་གསོལ་ཞེས་བཅོད་པའོ། །མཐུག་ནི་བཅོད་ཡུལ་ཡོད་ན་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བཅོད་
 པའོ།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བཞིར་མ་ཆང་ན་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱུད་དེ་ཞེས་པ་ འདི་ལ་
 ལུང་དང་འབྲེལ་བ་དག་ལས་བཤད་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཀས་ཁུངས་སྟེ་དངས་པའི་ ལུང་མ་སོ་ལས་དྲོ་
 ལ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱུད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དྲོ་ལ་བབ་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་
 མོ། །རྒྱུ་ཀ་ལས་སྤྱོད་དངས་མ་ཤར་ཚུན་ཆད་དུ་བསྐྱུད་དེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མཆོན་པ་

ཅམ་སྟེ། ཆེས་བཙེ་བྲ་དེ་ལ་གནས་དེར་ཕྱིས་དགེ་སྤྱོད་གཞན་མི་འོང་བར་ངེས་པ་ཐོབ་
 པ་ན་གསེས་སྤྱོད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་སྐྱུ་རེངས་ཤར་གྱི་བར་ལ་བསྐྱད་
 ཅེས་བཤད་པ་ནི་སྐྱུ་རེངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་བསྐྱད་པ་སྟེ། སྐྱུ་རེངས་ཤར་ཟིན་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཀྱང་མི་ཡན་ནོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་མ་ནམ་གྱི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ཁྱེན་བྱུང་ན་ནི་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་ཆེན་
 གསེས་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཁྱེན་བྱུང་ན་སྐྱུ་རེངས་དང་ཕོ་དང་བར་པ་ཤར་
 ཡང་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཉེས་པ་ཁྲིགས་པ་སྟེན་པ་ཁོ་ན་ལོ། །བཞིའི་དགག་དབྱེ་ཡང་
 ཞེས་པ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་དགེ་སྤྱོད་བཞིས་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །དགག་
 དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས་སང་ཕོད་ཚུན་ཆད་ནས་ཆེས་གངས་ཆད་བར་བྱའོ། །
 འོན་ལྟར་བཞི་ལས་གང་ན་དགེ་སྤྱོད་བཞི་གནས་པར་ནི་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ལ་དགག་
 དབྱེ་བྱས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དགེ་སྤྱོད་ནི་བསྟོལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 བསྟོལ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྟམ་ན། ཁྱེ་ཀ་ལས་དགེ་སྤྱོད་བཞིས་དགག་
 དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་དུ་བརྩུང་སྟེ། །ལྟར་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་བཞིས་དགག་དབྱེའི་དངོས་གཞི་འཆགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟོལ་བའི་ཆེ་ག་མི་ཆད་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་གཞིའི་ འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གནས་
 པ་ཞེས་པས། ཁྱེ་ཀ་ལས་དགེ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱར་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུང་གསལ་གསུམ་མམ་དཔག་ཆད་ཐུང་དམ་ཞེས་པ་
 ནི་ལྟར་གཞི་ལས་སྤྱོད་བསྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 གནས་པ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ལུགས་གཉིས་ཏེ། ལྟར་གཞི་ལས་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དང་སྟེ་
 གནས་སྤྱོད་སྐྱུར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཞེས་པའི་

སྤྱི་ཀ་ལས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་གང་ཡིན་པས་བདག་ཉིད་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་དོ། །བཤད་ལུགས་གཉིས་ཀ་རུང་སྟེ། རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡོད་ན་ཞེས་མདོ་
 འོག་མ་དང་ལུང་གི་བཤད་ལུགས་དེ་མཐུན་ནོ། །འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞུག་མར་
 གནས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་། གློ་བུར་འོངས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་། འདྲིན་
 མར་གནས་པ་དང་འདུ་བ་མཐུན་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གཞུག་མར་གནས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་ན་དགོ་
 སྤྱོད་གཞུག་མ་གནས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན་སྤྱི་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་གཞུག་
 མར་གནས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན་འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་
 གཞུག་མར་གནས་པ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་འདྲ་བོ། །གཉིས་པ་ནི་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་ན་གློ་བར་དུ་འོངས་པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་ན། སྤྱི་
 མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་གློ་བུར་དུ་འོངས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན། འདུ་བ་མཐུན་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞུག་མར་གནས་པ་དང་གློ་བུར་དུ་འོངས་པ་འདྲིན་མར་གནས་
 པས་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་ན་གཞི་བའི་དགོ་སྤྱོད་དང་མགོན་པོའི་དགོ་སྤྱོད་འདྲིན་མར་གནས་
 པ་གཞན་དག་ཕྱིས་འོངས་པ་ན། སྤྱི་མ་དང་ཕྱིས་འོངས་གཉིས་ཀ་འདྲིན་མར་གནས་པའི་
 ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ན། འདུ་བ་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བ་མཐུན་གསུམ་པོ་
 དག་ལ་ཡང་ཅི་དགར་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲིམ་པས། སྤྱི་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་
 པའི་དགོ་སྤྱོད་དེ་ནམས་ནི་གཞུག་མར་གནས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་འོངས་པ་ནམས་ནི་གློ་བུར་
 དུ་འོངས་པ་སྟེ། འདུ་བ་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ཅི་དགར་འདུག་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཞེས་ཤུགས་
 གིས་བསྟན་དོ། །དུས་གྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ འདི་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་

པ་ནི་འདི་གཉིས་ལས་ཡང་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྲར་དེ། འདི་གཉིས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བསྟན་དེ། དགོ་ ཉིན་ཞག་སྒྲ་མ་ལ་གསེས་སྤྱོད་བྱས་པའི། སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ལས་ཆེས་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་ན་མང་པོ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདུག་ལ། མཉམ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཞུག་མར་གནས་པ་ནམས་ཆེས་བཅོ་ལྔར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཉིན་ཞག་
 སྒྲ་མ་ལ་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲར་ཡང་གསེས་སྤྱོད་བྱ་དགོས་པར་ངེས་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བསྟན་དོ། ཆེས་བཅུད་ བླ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སྒྲ་བའི། མཁན་པོ་ནམས་འགྱུར་དེ། བཅུ་
 བཞི་སྟོབ་མ་ནམས་པར་འགྱུར། བཅོ་ལྔ་སྟོབས་རྒྱན་ནམས་འགྱུར་བས། ཉི་མུར་དུས་
 ཆེགས་ དེ་ནམས་སུ་བླ་ཟེའི་རིག་བྱེད་འདོན་པ། སྤང་བར་བྱ། ཞེས་བླ་ཟེ་དག་གིས་སྒྲས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་དེ། བླ་ཟེའི་ལུགས་དེ་ལས་སྟོག་
 སྟེ་གསུངས་པ་ནི། ཆེས་བཅུད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔའི་རྒྱ་བ་མོ་ཆེས་མ་ནན་ཞེས་སོ།
 ཟླ་གཅིག་པར་ཆེས་ནན་པ་ན་རྒྱུད་དང་ཆར་འབབ་པ་ན། དེར་ཆེས་སྒྲ་བ་དང་ནན་པ་དག་གི་འཕྲོད་དོར་བར་
 མི་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་ རྒྱ་ཀ་ན་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྒྲ་རེ་བསྟུས་ཀྱང་ཆེས་
 འཆད་པ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཁང་པར་འཕོས་ལ་ཆེས་ཀྱི་འཕྲོད་ཤོད་ཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། གལ་
 ཉི་མ་ཡིན་ན་སྟོག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཅི་བྱུ་བྱུ་གིས་སྒྲད་པར་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཟླ་བཤོལ་དོར་བ་ནི་ཅིས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་
 སུམ་ཅུ་ཅ་བྱེད་དང་གསུམ་ན་སྒྲ་བ་ལྷག་རེ་འབྱུང་བར་བཅི་བ་ནི་སྒྲ་བ་ནས་བཅི་བའི་
 གཞུང་ལུགས་ཡིན་ནོ་འདུལ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་རགས་རིམ་ནས་བཅི་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་
 དེ། རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞེས་སོ། ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་དག་ནི་ལོ་གསུམ་
 གསུམ་ཞིང་བཤོལ་འདོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཉི་ཡང་བཅི་ལུགས་ལ་རྒྱ་གར་

གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་མོ་ཟླ་དྲུག་ལ་ཞག་ནི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལས་མེད་པས་ཞག་ལྷག་པོ་དྲུག་དང་དབྱར་
 ནི་མ་ལྷོག་མཆམས་སུ་ཞག་གཉིས་དང་དགུན་ནི་མ་ལྷོག་མཆམས་སུ་ཞག་གཉིས་དེ་ལོ་
 གཅིག་ལ་ཞག་ལྷག་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་བས། ལོ་གསུམ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ལྷག་སྟེ་བཤོལ་ཟླ་བ་
 གཅིག་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལིའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ནི་ཤུ་ལ་དེའི་
 སྐད་ཅིག་གོ། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག་གོ་དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཅམ་གཅིག་གོ། །དེ་སུམ་ཅུ་
 ལ་ནིན་ཞག་གཅིག་དུ་བཅི་བ་ཡིན་ཡང་། འོན་ཀྱང་ནིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་ནི་ཤུ་
 ཅུ་དགུ་དང་ཐང་ཅིག་ལྷ་ལས་མ་འདའ་བས། ཞག་རེ་ལ་ཐང་ཅིག་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བཤོལ་འབྲུང་
 འོ། །དེ་བསགས་པས་ཟླ་བ་རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་བཤོལ་ཡོད་པས། ཟླ་བ་གསུམ་
 ལ་ཡུད་ཅམ་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལྷ་ལྷག་སྟེ། དེས་ན་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་ལ་ཞག་ཁྲིད་དང་གསུམ་
 གསུམ་གྱི་བཤོལ་འབྲུང་བས། ཟླ་བ་དྲུག་དྲུག་ལ་ཞག་ལྷ་ལྷའི་བཤོལ་འབྲུང་སྟེ། དེས་
 ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བརྒྱའི་བཤོལ་འབྲུང་བས། ལོ་གསུམ་གསུམ་ལ་ཟླ་བ་ལྷག་མ་རེ་རེ་
 འབྲུང་ཞེས་སོ། །ལྷས་སྣ་ཆོགས་བསྟན་པ་ལས་བྱའི་ལོ་ལ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས།
 གྱི་བའི་ལོ་ལ་དབྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས། ཡོས་བྱའི་ལོ་ལ་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས། ཉའི་
 ལོ་ལ་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས་འབྲུང་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲིང་པོ་སྟུ་མ་བཤོལ་ཟླར་
 བྱ་ཞིང་། བཤོལ་ཟླ་ཐམས་ཅད་ཞག་སུམ་ཅུ་བྱལ་བར་ངེས་ཏི། ལོ་གསུམ་གྱི་བཤོལ་ཞག་
 བརྒྱ་ཆེན་གསུམ་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་ནི་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཤོལ་
 གྱི་ཟླ་བ་བྱལ་མི་བྱལ་ནི་དངོས་ཟླའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དབྱར་དགུན་འབྲིང་བྱལ་
 སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་མི་བྱལ་ཅེས་གསུངས་པས།

ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་པོ་གཉིས་གྱི་དངོས་ཟླ་མི་བྱལ་བ་བཞིན་དུ་བཤོལ་

ལྷ་ཡང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་གསེས་པུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལོ་གསུམ་གྱི་བཤོལ་
 ཞག་བཅུ་ཚན་གསུམ་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་ལས་མེད་པར་སྤྱོད་བཞི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །
 མཚམས་སུ་མཚམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་དུ་མི་རུང་ངོ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གསུམ་སྟེ། ཚེ་ག་
 མཚམས་གཞན་དཀྱིལ་ལའོར་བ་དང་། བདག་པོ་མཚམས་གཞན། དགེ་སློང་མའི་དབྱར་
 ཁང་དག་དང་དངོས་པོ་མཚམས་གཞན་ཁྱོན་པ་དག་ལ་ནི་རུང་ངོ་། །ལས་གྱི་ཚེ་གས་ས་
 གཞི་མཚམས་མ་བཅད་པ་སྟེ་མཚམས་པོ་ཆེ་དང་མཚམས་བྱ་ཆུང་གང་ཡང་མ་བཅད་པ་ནི་ད་
 ཏུ་ཚེ་གས་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་གནད་བ་མི་
 འཆགས་ཏེ་ཚེ་གས་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་འཆགས་
 པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གཞི་མཚམས་གཏན་ནས་མ་བཅད་ཀྱང་གན་པོ་དང་ནད་པ་ལ་མི་འབྲལ་བའི་
 གནད་བ་ནི་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་ས་གཞི་མཚམས་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ཅན་དང་
 གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དང་དུང་དུ་གསེས་པུང་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དགའ་ཞིང་དད་པར་འགྱུར་བའི་དབང་
 གི་ནི་གནད་བ་གཉིས་སོ། །དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་ཤོངས་པའི་ཆེ་ན་གནད་བ་གསུམ་སྟེ།
 ཤོངས་པའི་ཆེ་ན་བྱིས་པའི་དུང་དུ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཤོངས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཚེ་ག་རྗེས་
 སུ་བསྐྱགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཤོངས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྐྱར་
 ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ལྷང་སིལ་བྱ་ལས་དགེ་སློང་ཚམ་རྒྱན་པས་བཅོམ་པའི་སྐྱིང་གཞི་ལས་
 སོ། །གཞན་ཕམ་པ་བར་ལྷག་མ་ནམས་གདོན་པར་བརྩམས་ནས་མ་རྗེས་གས་པ་ལ་ གསེ་
 སྤྱོད་ མི་འཆགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཀམ་ཤ་ཏི་ལས་འགོ་བརྩམས་པའི་སྟེ་ཚན་
 རྗེས་པར་བྱ་དགོས་པ་དེ་དག་མ་རྗེས་ན་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་
 ན་ནིས་པ་དང་བཅས་པ་འཆགས་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐྱིང་གཞི་གདོན་པ་དང་གསོལ་བ་ལ་ནིས་

མེད་མི་འཆགས་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་
གསོ་སྦྱང་གི་གཞིའི་ནམ་པར་མཁའ་པའོ། ། །

༣། དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་དབྱར་གྱི་གཞི་འཆད་དེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་
སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དབྱར་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་དགུ་སྟེ། དངོས་
ཀྱི་དགོས་པ་གཅིག་དང་། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི་དབྱར་གནས་མ་
བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ དབྱར་ས་གཞི་ལ་སྟོག་ཆགས་མང་དུ་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་
འཕྲོ་འདུག་མང་དུ་བྱས་ན་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པས། སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ལུང་ལས་
སུ་སྟེགས་འབྲུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དག་མ་དད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དབྱར་ཆར་སྒྲུང་གི་དུས་སུ་
རྒྱ་འབྲུལ་མང་པོ་བྱས་ན་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་ལས། ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དོན་
དང་བྱ་བ་ཉུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། གནས་རལ་བ་དང་གྲུམས་པ་འཆོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་
དང་། སྤ་བརྒྱུང་འབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་
པོ་གནས་གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བ་ལ་དུག་ལས། ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱན་
ནི་བར་གནས་ཤིང་གཞོད་པ་དང་མི་ཡན་པའི་རྒྱན་ནི་བར་མི་གནས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་
བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྦྱིད་པ་ནི་དང་སེལ་བ་ནི་དང་དག་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱིད་
པ་ནི་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་མཐུན་རྒྱན་མ་ཆང་

བས་དབྱར་གནས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པ་སྟེ། གཡོགས་པར་དགོས་པའི་མདུན་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་
 ར་གནས་པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 མར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ གནས་ཐ་དད་དུ་མར་མར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་།
 དོན་བྱ་བ་ཉུང་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པའི་དང་བཅས་ཤིང་སྒྲོ་སྒྲིགས་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ན་དགོས་པའི་མེད་པ་ཉིད་དང་སྒྲོ་སྒྲིགས་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་
 པ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གཞན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྒྲོ་
 ཁང་དང་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་སྒྲོག་དང་བྱམས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་གཞན་ལ་
 གཞན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་མཆོམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་
 ལ་གནས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་གྲུ་ལ་ནད་དུ་འབྱམས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
 ར་མི་འཆགས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱང་བ་ནི་དགོས་པའི་ཆོས་
 བདུན་ལྔ་ཀྱི་མདུན་དུ་འོ། །གསུམ་པ་ཉིན་གང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱང་བ་ནི་
 ཆོས་ལྔ་ལྔ་ལས། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་སྟེ། སྤེལ་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་
 པར་ཁས་སྐྱངས་ཞེས་པ་དང་། སྤེལ་པ་སྐྱངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་པ་སྤེལ་པ་གང་དང་
 ཡང་མི་སྤེལ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་བ་བར་མའི་དགོས་པ་དང་སྤེལ་པས་ཀྱང་། དབྱར་གནས་པར་
 ཁས་སྐྱང་དགོས་ཏེ། སྤེལ་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྤེལ་བ་ལ་སྤྱོད་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་

དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁན་པོས་རབ་དུ་ཕྱུང་ཟིན་ཡང་སྤོང་དཔོན་གྱིས་དགོ་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོག་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སྤིད་དེ་དེས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱུང་
 བར་རིགས་སོ། །དབྱར་གནས་པའི་མཐུན་ཁྱེན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བསོད་སྒྲོམས་དང་སྒྲན་
 སྒྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནམ་པར་བལྟས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་གནས་པར་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
 དང་། གནས་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོག་གའི་
 ཏིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱུང་བ་ནི་དབྱར་
 རྒྱ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བརྩ་དུག་གཤ། དབྱར་ཐ་རྒྱུང་གི་ཆོས་བརྩ་
 དུག་ལ་སྟེ་ཆོས་བརྩ་དུག་ དབྱར་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉི་ལའི་ཕྱི་ཉིན་ ལའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 སོ། །ལྷ་པ་ཡུན་རི་སྤིད་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱུང་བ་ནི་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དུག་པ་ཆོག་ག་གང་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱུང་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞག་བརྩམས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་
 རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། ཉི་མ་སྒྲ་མ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་བརྩ་དུག་ལ་རི་ལྟར་
 སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་བྱ་བ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །གཉིས་
 པ་ལ་ལྷ་སྟེ། གནས་མལ་དང་། གང་ཟག་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང་། དེས་ཚུལ་གིང་གི་བམ་
 པོ་གན་རིམ་དུ་བཞག་སྟེ་བྲིམས་སྤྱ་བཅའ་བ་བཟོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བྱ་ཞིང་
 ཚུལ་གིང་བྲིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་གནས་དང་མལ་ཆ་བསྐྱབ་
 པ་དང་། གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་གྱུར་པ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བརྩ་
 དུག་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་གསུམ་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པ་གན་ན་ཕུག་འཆལ་

བ་དང་། འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་སྒྲིབ་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྐྱགས་
 ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་སྟེ། མཐུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །བདུན་པ་དབྱར་
 གྱི་དམ་ཆེ་གའི་ལྟར་བསྐྱར་བ་ལ་དུག་སྟེ། དམ་བཅའ་དང་གནས་སྐྱེ་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དང་།
 དབྱར་གྱི་ནང་དུ་འབྱུག་ལོང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ནང་དུ་ དབྱར་གྱི་ཁྱིམ་སྐྱེ་བ་
 བརྗོད་པ་ལས་གསུངས་པ། ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ ཟླ་འདི་ནི་དོན་གྱི་བསྐྱར་བའོ།
 གནས་རལ་པ་དང་འབྲུམ་པ་བཅས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ན་ཡང་མཚམས་གྱི་བྱི་རོལ་
 དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ་བར། གནས་དེར་ཡུན་ནི་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དབྱར་གྱི་ཚུལ་འབྲལ་བ་སྤང་བའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲལ་བ་དངོས་སྤང་བ་དང་།
 འབྲལ་བའི་རྒྱ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་མཚམས་གྱི་བྱི་རོལ་དུ་
 སྐྱེ་རངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཚུལ་ནང་
 དུ་རྟེན་པ་བཞོད་པ་སྤང་བ་ནི། བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཚུལ་
 ནང་དུ་སྐྱེང་བརྟེན་བྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། ལུང་གཞི་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེང་བར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ནང་དུ་ནན་ཏུ་བྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། གནས་པར་ཁས་
 སྤངས་པ་ནི་ད་ལ་གནས་པ་སྤང་བར་མི་བྱ་བ་ནི་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྐྱེ་སྟེགས་ཙན་འཕྱ་བའི་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱར་གནས་པར་
 ཁས་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་སྟོབས་པ་བསྟོ་བར་བྱ་ཞེས་པས་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་
 བསྟོ་བ་བསྟན་ནོ། །འདིའི་སྐྱེ་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་མལ་སྟོབས་པ་པོ་
 བསྟོ་ས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་བསྟོ་ས་པར་སྟོབས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། ལས་གྱིས་
 བསྟོ་ས་པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་

དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐོ་བ་ནི། ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་ལྔ་པ་བསྐོ་སྟེ། སྤྱོད་བ་པའི་ཞལ་ཏ་
 བ་བསྐོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། དག་
 འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྐོ་བ་ནི། སྦྱར་དངོས་
 མཇུག་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྦྱར་བ་སྦྱོ་བ་འདྲི་བ་དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་
 དང་། མཇུག་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྟུང་བརྗོད་པ་འོ། །བཞི་པ་བསྐོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཞུང་
 དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དེ་སྟོབས་པ་བསྐོ་ཞེས་སོ། །དང་པོར་
 སྟོན་པའི་སྤང་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་གནས་ཀྱི་གཞི་སྟོབས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
 གནས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་བསྐྱན་ཏོ། །འདིའི་སྦྱོ་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་དགོས་པ་ནི། དག་འདུན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་
 དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་ ཟླ་
 སྐབས་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་བྱིས་པ་དང་སྟེ་གས་པ་ལ་དག་སྟོང་ཀུན་གྱི་གནས་མལ་སྦྱིན་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར། དང་།
 ཅ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ ཅ་ལྟུང་འཆབ་བཅས་གྱིས་གོས་པ་དེ་དག་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་མི་དབང་
 བའི་བྱིར་རོ། དང་། གནས་ནས་མ་སྤྱང་བ་ ཟླ་གནས་ནས་སྤྱང་ན་ཆོས་ཟེང་ཟེང་མཐའ་དག་གིས་སྤང་བའི་
 བྱིར་རོ། དང་། ལྷ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་གྱུར་པ་ ཟླ་བྱེ་
 བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཡང་གནས་ནས་སྤྱང་བ་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། འཐབ་
 ཀྲོལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ ཟླ་འཐབ་ཀྲོལ་ཅན་གྱིས་གནས་མི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། བྱིས་
 འབྱུང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་ ཟླ་བྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མི་བསྐོ་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ རྒྱུ་ཀ་ལས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་ན་གནས་མལ་ནོད་པར་བྱ་ཞེས་སྤང་སྟེ་ཁས་ལེན་
 ན་ཞེས་སམ་དགོངས་སོ། །དང་། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ་ མཚན་མི་མཐུན་པ་ན་མས་གནས་གཅིག་དུ་དབྱར་ཚུལ་

དུ་འདུག་པ་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གྱི་ནོར། །གནས་མལ་ལྷག་
 པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པ་གནས་བསྟུང་པའི་ཡུལ་ལོ། །མལ་
 ཆ་བསྟུང་པའི་ཡུལ་ནི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཛོལ་ཅན་མ་ཡིན་ རྟེན་མཛོལ་ཅན་གྱིས་དགེ་འདུན་
 གྱི་གནས་མལ་ལ་སྟུང་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །པ་དང་། གནས་མལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མི་གཙང་བས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་གསུང་
 ངོ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་བརྒྱ་ལྔ་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟུང་པ་ནི། བསྟོས་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྟེ་མ་བསྟོས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྟོབས་
 པ་ནི། ཆོ་ག་ལས་དགེ་འདུན་ལ་གནས་མལ་སྟོབས་ཞེས་གསུངས་པས། གནས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་
 ཡིན་པ་དང་། །བདག་པོ་དགེ་འདུན་དབང་བ་ཡིན་པ་ རྟེན་སྟུངས་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་གནས་མལ་བསྟུང་
 བས་ཁྱིམས་སུ་བཅའ་བ་བཅོད་པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ལ་གདིང་བ་མེད་པར་ལོངས་སྟུང་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དང་། རང་གཞན་ལ་བྱམ་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་མལ་ཡིན་ རྟེན་སྟོ་ཁང་དང་ཐེམས་སྒྲིམ་
 གྱི་སྟོག་དང་བྱམས་མི་འགོད་ཅེས་གསུངས། པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་ རྟེན་པ་འདུག་
 པའི་གནས་ཁང་གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་ཞེས། པ་དང་། སྤར་བསྟུང་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །བཞི་པ་
 དུས་གང་གི་ཆོ་བསྟུང་པ་ནི། རྒྱ་སྒྲར་མ་ཤར་བ་སྟེ། ལུང་སིལ་བུ་ནས་སྒྲར་མ་ཤར་མན་
 ཆད་མལ་སྟན་མ་བསྟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་ཀྱང་
 གནས་མལ་ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྲ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟུང་པ་ནི། ལྷེ་མིག་ཐོགས་
 ཏི་མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཅོད་ཅིང་བསྟུང་བའོ། །ཡན་ལག་
 གི་དོན་ནི་གནས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདོད་ན་བསྤང་བ་ བར་བྱའོ་བར་དུ་ཆོད་པས་བསྤང་
 བ་མི་བྱིན་པ་དང་ཆོག་གཉིས་ལ་ནི་མི་སྦྱིན་ཞིང་འོག་མ་ལ་སྦྱིན་པ་སྟེ་འདོད་ན་བསྤང་། ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་བསྤང་

བ་དང་མི་བསྐྱང་བ་གཉིས་དང་མི་སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱང་བ་བཞི་ནི་སྤར་
 ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་གྱི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །མཚན་མོ་གནས་ཁང་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ། གནས་
 མལ་མི་བསྐྱོའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་སྐར་མ་ཤར་པན་ཆད་མལ་སྤན་མ་བསྐྱོ་ཞིག་
 ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་གཞི་ལས་ནི། མཚན་མོ་སྔོན་འཁོར་པན་ཆད་མལ་
 སྤན་མ་བསྐྱོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་འཁོར་བ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་མོ། །ཚེས་དང་
 མཐུན་པའི་དོན་དུ་ཞག་འདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དབྱར་གྱི་ཚུལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བརྟན་ཏོ། །འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་
 ནི་དབྱར་འདལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚེ་གས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་བཅས་པའི་
 ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་ནི། ཚེས་ལྷ་ལྷན་གྱིས་ཏེ། ཚེས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ལྷུང་བ་དང་། དབྱར་
 གནས་པར་དམ་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་འཕམ་ཁས་མ་
 སྦྱངས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་དམ་བཅས་ཏེ་གནས་ན་དེས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་ཏེ།
 རྒྱ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དགེ་
 སྔོང་ཚེས་བདུན་ལྷན་གྱི་མདུན་དུའོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གང་
 དུ་དབྱར་གནས་པའི་མཚམས་གྱི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཚམས་གྱི་ནང་དུ་འཆགས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དབྱར་གྱི་མཚམས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྟོས་
 པའི་ཚེ་ག་མི་འཆགས་སོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མཐའི་ཞག་

དུག་གི་གོང་ཡན་ཆད་དེ། མཐའི་ཞག་དུག་ལ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུན་ཐུན་དུ་ཉིད་ལས་མ་ལུས་པས་བྱིན་རྒྱལས་མི་འཆགས་
 པར་བཅས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ལྷ་པ་ཡུན་དེ་སྤྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གནང་བ་
 མ་ཐོབ་པས་ ལུང་སེལ་བྱ་ལས་བཅུན་པ་ཞག་གཅིག་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་སྤྱད་རོལ་དུ་མཆི་བར་
 རུང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞག་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ། ཞག་བདུན་ཚུན་
 ཆད་དང་། གནང་བ་ཐོབ་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། འདི་མཐར་
 ཐུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞག་བདུན་ཚུན་ཆད་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ནི་ཞག་བཞི་
 བཅུ་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། འདི་
 ཉིད་ལས་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་སོ། །བདུན་པ་
 ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྦྱར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སྦྱར་བ་ནི་
 ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པ་གན་ན་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་ལམ་བསྟེན་
 པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྤྲུགས་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་སྟེ། མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་
 སོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། ཞག་གངས་ཀྱི་འཕེན་པ་
 ཟད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་ཆོས་མི་ལྷན་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་པར་བབས་
 པ་ལ་སོགས་པ། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ རྣམས་བྱིན་རྒྱལས་འཆགས་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་དང་ཞེས་སོ། །པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆོས་དང་
 ལྷན་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དབྱར་གནས་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་སྤྱོད་རོལ་དུ་ སོས་ཀའི་ཆོ་ན་དམ་བཅའ་འོ། །དམ་བཅས་ན། དེའི་འོག་དུ་ཕྱིས་
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་གནས་པ་དང་སྤྱར་དམ་བཅས་པའི་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་

མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྟེ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་
 དུ་དམ་བཅས་ནས། །དེའི་འོག་དུ་བྱིས་གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལུང་གཞི་དང་མདོ་འོག་མའི་ གསེ་སྟོང་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་གཉིས་
 སུ་ནི་ཞེས་པ། །དྲི་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ རྗེ་པ་ལྔ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་དགེ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྗེ་པ་
 ལྔ་པོར་མ་ཟད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་པ་དགེ་ཚུལ་ནི་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དང་། རྗེ་མ་པ་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་བ་ལ་སྟོར་བའི་ཉེས་བྱས་
 དགག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །སོ། །དྲི་ཀ་ལས་མི་གནས་པར་འདུག་པའི། འོ་མ་ཆང་བ་དག་ནི་མི་གནས་
 པར་འདུག་པའི་འོ་གངས་མ་ཆང་བ་སྟེ། དགེ་སྟོང་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་འོ་བརྩམ་
 འོན་པ་དང་། དགེ་སྟོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་འོ་བརྩམ་གཉིས་མ་འོན་པ་དག་གོ། །སྟེ་
 སྟོང་འཛིན་པ་ཡོད་པ་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དག་ཅེས་སྒྱུར་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནམ་པར་
 བྱེ་སྟེ་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་སྟོང་གསུམ་འཛིན་པ་མེད་ན། ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་བརྩན་པ་མདོ་སྟེ་འཛིན་
 པ་དང་མ་སོ་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དབྱར་ཚུལ་དུ་འདུག་པར་རུང་ངམ། ལྷུ་པ་ལི་
 རུང་ངོ་། །བརྩན་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དབྱར་ཚུལ་དུ་འདུག་དུ་རུང་ངམ།
 ལྷུ་པ་ལི་མི་རུང་ངོ་། །དེ་སྟེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་
 པའི་དགེ་སྟོང་བཅའ་འཆལ་ལམ། སོ་སོ་ཐར་པ་འདོན་པ་མེད་ན་དབྱར་ཚུལ་དུ་འདུག་
 དུ་མི་གནད་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་སྤང་བ་ལ་མི་འཆགས་
 ཞེས་པ་ལ། ལུང་ཁྱུ་བ་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་
 ན་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྟོང་གིས་སྟེང་གི་ནམ་
 མཁའ་ལ་གཞུགས་མེད་ཁང་དུ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ན་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཞེས་བགྱིའམ།

ལྷ་པ་ལི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ལྷ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ ཚས་མིན་
 ལྷ་གས་ཀྱི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་སྒྲུ་རིངས་ཤར། ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་གཅེས་དྲོགས་པ་བཅད་པའོ།།
 ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་གནད་བ་དེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འཆགས་པ་དང་། །བཅས་པའི་ས་མཆོམས་
 ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནད་བ་སྦྱིན་
 པ་ནི། ཚས་བཅུ་ལྔ་ནི། གཞན་ནི་ལས་གཞིར་འཆད་ལ་ ཞག་བཞི་བཅུའི་གནད་བ་སྦྱིན་པའི་
 སྐབས་སུ། སྒར་གནད་བ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། དབྱར་དམ་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེན་གང་གིས་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ནི།
 དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུན་ཇི་སྟིད་དུ་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ནི།
 ཞག་བཞི་བཅུའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལ་མཐའི་ཆད་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། ལུང་ལྷ་པ་ལས།
 ཞག་བཞི་བཅུར་བསྐྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཞག་སུམ་ཅུ་ཅ་དགའ་མ་ཞག་སུམ་ཅུ་མ་
 ཞག་ཉི་ཤུར་བསྐྱོད་པར་བྱང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་བྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་དོན་གང་
 གི་ཆེད་དུ་གནད་བ་སྦྱིན་པ་ ཞག་བཞི་བཅུའི་གནད་བ་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱི། ནི། ཚོ་ག་ལས་དགེ་འདུན་
 གྱི་ཆེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་གཞིའི་དབང་གིས་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོ་མགུ་
 སྟོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་ག་ལས། དགེ་སྟོང་འཆར་ཀ་འདི་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ན་དེང་སང་འདི་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་
 དེས་གཟུང་དུ་དགོས་པར་འཆད་པ་ཤིན་དུ་ཡང་འབྲུལ་བ་སྟེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་
 དགེ་འདུན་གྱི་སྦྱིར་ཞག་བཞི་བཅུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ལྷ་
 པ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་གྱི་སྟོང་དུ་ནི་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནད་བ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
 ན། དགེ་སྟོང་དང་དགེ་སྟོང་མ་དང་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་བསྟེན་མ་དང་ཉི་དུ་དང་ལྷ་སྟེགས་

ཅན་སྤྱད་པ་བ་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་ནམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱད་ཏུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལྷུ་གནད་བ་བསྐྱུལ་
བར་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ་ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་དགོ་སྤྱོད་གི་དོན་
ནམ་དགོ་སྤྱོད་མའི་དོན་ནམ་དགོ་བསྐྱེན་ནམ་དགོ་བསྐྱེན་མའི་དོན་ཀྱང་རུང་ནི་དུའི་དོན་
ཀྱང་རུང་ཕུ་སྤྱེགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་གཞན་དག་གི་དོན་ལ་ཡང་རུང་ཞག་བདུན་ནས་ཞག་བཞི་
བཅུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་འགོ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

མེ་དོག་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་པར་བྱ་དང་བྱ་མོ་ནམས། །བག་མར་གཏོང་
ལེན་ལ་སོགས་དང་། །ཕ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །སྤྱོད་དཔོན་ལ་སོགས་དགོས་
སྤྱོད་ལ། །ཞག་བདུན་བསྐྱབས་ །ཞག་བདུན་ལས། །སམ་ལྷག་ཀྱང་རུང་། །ལྷག་པ་དེ་ཡང་།
མཆོན་མོ་ནི་བྱ་སྐྱུམ་ཅུ་འམ། །ནིན་ཞག་བཞི་བཅུ་ཡང་ནི་རུང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། །མདོ་
ཙ་བ་ལས་ཀྱང་དེ་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་ཀྱི། དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་
སོ། །ལྷ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་གནད་བ་སྤྱིན་པ་ནི། །སྤྱོད་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། །སྤྱོད་
བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། །ཕྱག་འཆལ་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་བསྐྱེན་
པ་དང་། །ལས་བྱེད་པས་སྤྱོད་པ་འདི་བ་དང་། །རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།།
དེ་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་འགོ་བ་དང་རང་རང་གི་དབྱར་འབྲལ་བ་སྤྱོད་བ་ཡིན་པས། །ཀམ་
ཤེད་ལས། །སྤྱོད་པ་འདི་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འོན་
ཀྱང་གང་ཟག་རང་དོན་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ལྷུ་གནད་བ་ཞུ་བ་ན་ནི་སྤྱོད་པ་འདི་མི་དགོས་པར་དོན་
གྱིས་གོའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། །མཁུག་ལས་ཀྱི་མཁུག་སྤྱད་བཟོད་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཞག་བཞི་བཅུ་ །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི། །གནད་བ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་
ནས། །དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་གི་མཁུག་དུ་ཞག་བཞི་བཅུར་དབྱར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་

པའི་སྐྱུགས་ལན་གསུམ་བཅོད་པར་བྱའོ།།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། ཁྲི་ཀ་ལས་ ཞག་ཅུང་ཅུང་ཅུང་། ཆོ་
གྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་རུང་གཅིག་ཅར་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོ། ། ཆོ་གྱར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་རྩོམ་པ་ལན་ལྔ་བྱས་ཏེ་ཞག་སུམ་ཅུ་ཙམ་སོང་
ན། དེའི་འོག་དུ་ཞག་ལྔ་ལས་མང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་མི་གནང་ལ་དེའི་ཆོ་ན་ཡང་ཞག་
བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པར་བྱི་རོལ་དུ་གནས་པར་བཀག་པའོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ལྷུ་བ་ལས་ཞག་
བཞི་བཅུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་ངམ། ལྷུ་བ་ལི་མི་རུང་ངོ་། ། དེའི་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚམས་གྱི་ནང་དུ་ནི་ཞག་མང་དུ་གནས་པར་བྱའོ། ། མཚམས་གྱི་ཕྱི་
རོལ་དུ་ནི་ཞག་ཅུང་ཅུང་གནས་པར་བྱའོ། ། ཞག་སུམ་ཅུ་ཙམ་དགུའི་སྟེང་དུ་ཞག་བདུན་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་ངམ། ལྷུ་བ་ལི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞག་བཞི་བཅུ་
ལས་ལྷག་པ་མི་རུང་བའོ། ། དམ་བཅས་ནས་དབྱར། གནས་པ་ དང་གནས་སུ་མི་འབྲལ་བར་མི་བྱོའོ་ཞེས་
སྟོས་སོ། ། ནི་དཔེ་འམ་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལུན་གྱི་དམ་བཅས་པ་གཞན་དག་ལ་
ཡང་རྒྱན་འདོམ་བཞིན་དུ་མི་སྦྱབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། འདིའི་ལུང་ནི་དམ་
བཅས་པར་སྦྱབ་པར་མ་བགྱིད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ན་དམ་བཅའ་བ་དུ་མཆིས། ཉེ་
བ་འཁོར་ལྟ་སྟེ། དབྱར་དམ་འཆའ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དམ་འཆའ་བ་དང་ཆོས་གོས་
དམ་འཆའ་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་དམ་འཆའ་བ་དང་། ནད་པའི་སྦྱན་དམ་འཆའ་བ་སྟེ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལྷུང་བཟེད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ལས་མ་བྱིན་པ་དང་།
ཆོས་གོས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། བསོད་
སྟོམས་དང་སྦྱན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྟོམས་

དང་སྤྲོད་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཚེས་གོ་ས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་དང་། ཟས་བསོད་སྟོ་མས་པ་
 དང་། སྤྲོད་བཀུས་ཏི་ཐོར་བར་དམ་བཅའ་བའོ་ཞེས་པས་འཆད་དོ། །ནམ་བཤད་ཏི་མའི་
 འོད་ཟེར་ལས་དབྱར་གྱི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པའོ།།

༡༽ དགག་དབྱེའི་གཞི་འཆད་པ།

དགག་དབྱེའི་གཞི་ལ་སྐབས་སྐབ་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི།
 ལུང་ལས་དགག་དབྱེ་དང་དབྱར་དང་། གོ་སྤྲོད་གཞི། ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་།
 འདིར་ནི་དབྱར་གྱི་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་འོག་དུ་དགག་དབྱེའི་གཞི་བསྟན་ཏི། དབྱར་གནས་
 པའི་མཐར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱ་བ་ལ་འདུག་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གཞི་ལས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས།
 སྐབས་སུ་ཡིད་དམ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། མི་སྤྱོད་ཡིད་དམ་མི་བཅའ་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་
 ལས་དགོ་སྟོང་གིས་མི་སྤྱོད་ཡིད་དམ་བཅའ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་ངག་གི་ཉིས་པ་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ནི་མི་སྤྱོད་པར་འདུག་ཀྱང་ཉིས་པ་མེད་
 དེ། ལུང་གཞི་ལས་དགོ་སྟོང་ཚུ་སྟོད་ཀྱི་སྟངས་ཞེས་སོ། །དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་
 ཚུལ་ལུགས་ནི་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་
 ཏི། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱུས་པའི་དོན་ཏི། །དང་པོ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགོས་
 པ་གསུམ་སྟེ། ཚེས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་
 དབྱེ་མ་བྱས་པའི་ཉིས་པ་ཁེགས་པའོ།།

དང་པོ་ནི་ཚོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དགག་དབྱེད་གསུངས་ཞེས་པའོད་
 དེ། དེ་ཡང་ཉེན་མོངས་པ་མངོན་དུ་རྒྱ་བའི་ཚོས་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དག་བའི་བསམ་
 པ་མངོན་འགྱུར་དང་བཅས་ཏེ་དགག་དབྱེད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚུལ་བློམས་
 རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གསོ་སྦྱང་གསུངས་ལ་ཞེས་པའོད་ཅིང་འོད་ལྡན་ལས་གསོ་
 སྦྱང་དང་དགག་དབྱེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ དགོས་པ་གཅིག་ཡིན་པར།
 བཤད་པས་ཚུལ་བློམས་དག་པ་དེ། དགག་དབྱེད་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་
 ཡང་དགག་དབྱེད་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་དག་སྒོར་རྣམས་ལྟར་བ་བཤགས་པ་དང་བསྐྱམ་
 པ་དང་ལྟར་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བྱས་ནས་དགག་དབྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་བློམས་དག་
 པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱམས་པའི་དོན་ལ་དག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དགག་
 དབྱེད་བྱ་བ་ནི་ ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་སྐྱུ་ལྟར་བ་སྒྲིང་ན་སྒྲིངས་ཤིག་ རྒྱུགས་བཅུ་ན་གནས་པའི་དག་འདུན་
 མཐའ་དག་ལ་སྟེ། གང་ ང་ལ་གཞན་གྱིས་ལྟར་བ་སྒྲིང་ཡང་གང་ཟག་ཤུ་རིའི་བྱས་ནི་མ་སྒྲིང་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་
 བའོ། །ཟག་འཛོག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་
 དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། ཉེན་གང་གིས་དགག་དབྱེད་བྱ་
 བ་ནི། ཚོས་དུག་ལྡན་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལཱི་སྟོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་
 པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་
 རས་མ་ལྟར་པ་དང་། དགག་དབྱེད་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་
 པ་ཡིན་པའོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་དགག་དབྱེད་བཞག་ན་དགག་དབྱེད་བཞག་པ་ཆད་ལས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཉིད་ལས་དབྱར་གནས་པས་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་དུ་
 ན་དབྱར་གནས་ཁས་སྒྲངས་སྟོབས་ཀྱིས་བཞག་པ་མེད་པས་ན། བཞག་པ་ལས་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱར་གནས་ན་དབྱར་རལ་སྤང་སྟེ། རང་གི་ན྘་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་
 དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་དགག་དབྱེ་བྱས་
 ན་ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་དང་ཇས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་མཚན་ཉིད་པའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ་
 གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་ནི། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར་བསྐྱོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། མེད་ན་
 གཞན་ལ་འོ་ཞེས་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་
 བའི་དངོས་པོ་ནི། ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་ནི་ ང་ལ་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟ་པོ་གང་གིས་སློང་ན་ཡང་སློང་ས་ཞིག་
 ཅེས། རང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་སྟེ། ང་ལ་ལྟར་བ་གཞན་སློང་ཡང་སྤང་ལྟར་གིས་ནི་མ་
 སློང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་རྟ་བུ། གཞི་འཛོག་པ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷོགས་འགའ་
 ལ་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་དགོས་པ་ཚྛོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། ཁབ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཇས་གང་ཡང་
 རུང་བའོ། །ལྟ་པ་གང་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་གནས་ནི་མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ།
 ལྟར་གཞི་ལས་མཚམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་དེར་དགོ་སྟོང་ན྘ས་ཀྱིས་འདུག་སྟེ། གསོ་སྟོང་
 དང་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཔག་ཚད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དགོ་སྟོང་
 ན྘ས་དགག་དབྱེ་ལ་འདུས་པས་མཚམས་དེའི་དགོ་སྟོང་ཀྱན་དག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལ་སྟོ་མཐུན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ལས་གཞན་གྱི་
 གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཙང་ཞིང་ཡངས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་
 པའི་ཉེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གསོ་སྟོང་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དུག་པ་གང་གི་
 ཆོ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་དུས་ནི་དབྱར་གནས་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་གིས་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉེམས་
 བ་ཚུང་གི་ཉེ་ལ་སྟེ། དབྱར་ན྘ས་ཀྱི་བ་མའི་ཉེ་ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དུས་ཀྱི་

སྤྲོལ་དུ་བྱ་བ་དང་འོག་རོལ་དུ་བྱ་བ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། སྦྱོན་འགྲོ་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་
 ཞག་བཅུ་འམ་ཟླ་བ་བྱེད་ན་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ལས་གྱི་མདུན་རོལ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོད་
 ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། གནས་དང་མཆོད་ཉིན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། འཁོན་ཡོད་ན་
 བཅོད་པར་གསོལ་བ་སྟེ། སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
 བརྒྱན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནད་དང་བཅས་པས་བཅོད་པ་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མིང་གའི་བྲི་བརྒྱན་པ་དང་།
 ཆོས་བཤད་ཉན་འབྲུང་བ་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། མཆོན་ཐོག་ཐག་ཉན་བཤད་བྱ་བ་སྟེ།
 གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ མིང་གའི་བྲི་བརྒྱན་ཞེས་པ་དང་། རོ་མོད་མཆོན་ཐོག་ཐག་ཅེས་པ་དང་། མདོ་སྟེ་དང་
 འདུལ་བ་ཞེས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བཅོ་ལྔར་ལས་གྱི་མདུན་དུ་
 ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡན་ཚུན་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆོས་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་མཆོན་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་
 དགེ་སྦྱོང་བསྐྱོད་པ་དང་། དེས་རྩ་དྲུར་ལྟ་དགེ་འདུན་ལ་བྲིམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་
 བ་ དེ་ལྟར་ན་གསུམ་དང་གསུམ་དང་ལྟ་སྟེ་ཡོངས་བཟངས་ན་དགག་དབྱེའི་སྦྱོན་འགྲོའི་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ནོ། ། འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་ཆོ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡན་ཚུན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་
 ལ་ནི་དེ་དེ་དག་གིས་ཞེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐྱོད་ཞེས་པ་དང་། དེས་
 རྩ་དྲུར་ལྟ་བྲིམ་ཞེས་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་སྤྲགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་

མཐུག་གི་ཚེ་གཉི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བཟླ་དཔ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱས་པ་དག་
འདུན་ལ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་རྫས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་
གཞུང་འདི་ཉིད་ན་གསལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན་ལ་དུག་ལས།
ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་གང་ཟག་འཛིག་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །བྱེད་པ་པོའི་དམིགས་
བསལ་ནི་མེད་ན་གཞན་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །

དངོས་པོའི་དམིགས་བསལ་ནི། གཞི་འཛིག་པའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །གནས་
ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བར་བྱ་བའོ། །དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ལས་
ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོ་ཞེས་པ་དང་། འཐབ་ཀྱོལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་
དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ལམ་འོག་འོག་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བའོ། །ཚེ་གའི་དམིགས་བསལ་ནི། རྒྱན་
དབང་གིས་ལན་གཉིས་སམ་ལན་ཅིག་བཟླ་དཔ་དང་། ཡོངས་དག་འབུལ་བ་དང་དགག་
དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་སྤར་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་བཞིན་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་དེ། བྱེད་པར་ནི་དག་སྦྱོང་བཞིས་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་མི་རྒྱུ་བ་
པར་གསོ་སྦྱོང་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱ་ཀ་ལས་དག་སྦྱོང་བཞིས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་
རྒྱབ་པར་གསུངས་སོ། །དགུ་པ་དགག་དབྱེའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་ལྟར་
བ་སྒྲིང་བྱ་བྱེད་པ་དང་། ནན་དྲར་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རྩིད་པ་བགོ་བ་དང་། མཚམས་
གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་མཚན་མོ་འདའ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ནམས་བཀག་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགག་
དབྱེ་ཞེས་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དབྱར་གནས་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཐ་མའི་ཉི་
མ་ལ་འོ་ཞེས་པ་ནི། ཐ་མའི་ཉིན་མཚན་ལ་འོ་ཞེས་པའོ། །དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་
གཉི་དུས་མཚན་མོ་བྱ་བ་ཡིན་དེ། དགག་དབྱེའི་སྤྱོད་འགྲོའི་བྱ་བ་ཆོས་བཙུ་ལྔ་བ་

མོ་ཚེས་ནས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདའ་བ་
 གྲོན་དུ་འགོ་བ་བྱས་ནས། དགག་དབྱེད་ལས་ནི་སྐྱུ་རིངས་འཆར་བའི་མདུན་རོལ་དུ་འོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་སྟོང་དགག་དབྱེད་ཕ་བསྟོ་བ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་
 ལས། དགོས་པའི་དོན་ནི་མ་བསྟོས་པ་ལ་དགག་དབྱེད་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་བ་མི་འབྱུང་
 བའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྟོ་བ་ནི་ཚེས་བཅུ་ལྔ་དང་
 ལྔ་ན་པ་བསྟོ་ཤི། བསྟོ་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཚེས་བཅུ་བཞི་ སྟོང་བ་པའི་ཞལ་ཏུ་པ་བསྟོ་བའི་སྐབས་
 ལ། ལྔར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། སྤྱིས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱད་མེད་ལ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་རྟེན་དམན་པས་དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི། དག་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་
 པ་ཚེ་ག་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ། །བཞི་པ་བསྟོས་པའི་
 བྱ་བ་ནི་ཅ་དུར་གྱི་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ཅ་དུར་གྱི་བྱིམ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་འདུག་
 མ་བྱིམ་ཞེས་གསུངས། གཞི་འབྲེལ་ལས་ཅ་ཀྱི་ཤ་བྱིམ་ཞེས་བཤད་ཅིང་ གཞི་འབྲེལ་ལས་
 ཀྱི་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅ་འི་ནས་པ་རྣམས་ལོ། ཅ་དུར་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་བ་ཚེག་གོ་ཞེས་བཤད། ཁ་ཚེ་རྫོ་ན་བྱིའི་ཞལ་
 ནས་རམ་པའི་ལུང་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །འདིར་ དགག་དབྱེད་ཕ་ན་ཅ་དུར་གྱི་ལག་པས་བཟུང་
 དགོས་པ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅེས་འདི་ན། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགག་དབྱེད་བྱ་བ་དང་། །དགག་དབྱེད་
 པ་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཅ་ཚན་པ་གཉིས་དགོས་པ་འདི་གཞུང་
 གང་ནས་བཤད། ཅ་ཀྱང་པས་མནན་ཏེ་བྱ་བ་འདི་གཞུང་གང་ནས་བཤད་ཅེས་འདི་ན། བསྐྱས་པ་ལས་ཅ་ཀྱི་ཤ་བྱུང་
 ཟད་ལག་པས་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཅ་བཞིང་བ་ཀྱང་པས་མནན་ཏེ་དགག་དབྱེད་བྱའོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །

རྩས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་མས་ཀྱི་བསོད་ན་མས་ཀྱི་
 འདུ་བའི་སྒོའི་བྱེ་བྲག་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་བཅས་ཏེ་ཞེས་པའདུང་། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱ་ཀ་
 ལས་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་དགེ་འདུན་ནི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ན་མས་ཀྱི་ཞིང་ཆེས་ཁྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱིན་ན་འབྲས་བུ་ཆེས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་དགེ་ཚུལ་ན་མས་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞི་ལས་ དགེ་
 སྦྱོང་ན་མས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱས་པ། དེའི་འོག་དུ་དགེ་སྦྱོང་མ་ན་མས་དང་དགེ་སྦྱོང་མ་ན་མས་དང་
 དགེ་ཚུལ་པ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་ན་མས་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་
 དུ་བཀོད་པའི་གོ་རིམ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལག་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་ནི་མདོ་ཙམ་དགེ་སྦྱོང་མའི་
 དགག་དབྱེའི་སྒོན་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ན་མ་པའདུང་
 དང་རྒྱ་ཀ་ལས་རང་གི་ཕྱོགས་མཛོགས་པར་ཕྱོགས་གཞན་ལ་འདུག་པ་མི་རིགས་པས་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་སམ་གསུམ། ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་དགོན་པ་འབྲུག་པའི་དམག་
 གི་འཛིགས་པ་བྱུང་ནས་ཡུལ་མི་ན་མས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་དག་དུ་བྱོས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་ན་མས་
 ཀྱང་གཏུར་བུ་དག་དུ་ཆོས་གོས་ན་མས་བུམ་བོ་བྱས་ཏེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་དེང་དགེ་འདུན་
 གྱི་དགག་དབྱེ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡིན་མོད་གྱི། གང་གི་ཆེ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་རྟེན་པ་དེའི་ཆེ་
 དགག་དབྱེ་བུའི་ཞེས་བཞེད་ནས་འདོང་བར་བུའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོག་དེ་བས་ཆོག་
 མང་བ་ཞིག་རྒྱ་ཀ་ལས་པའདུང་། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཆོག་དེ་དང་རྒྱ་ཀ་ནས་པའདུང་པའི་ ཆོག་དེ་
 གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་རུང་རོ། །ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གངས་བཅོ་ལྔ་པ་རེས་གཞུང་དུ་མི་
 དགོས། དགེ་འདུན་འདུ་མི་དགོས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ཆོག་མི་དགོས། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་མི་དགོས།

ལྷ་དྲུང་རྩ་ཐིམ་མི་དགོས་སོ།། གང་ཟག་འཛོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་
 ཟག་གང་ལས་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱའི། སློང་
 བ་པོ་དང་སློང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱི་སློང་བྱེད་ཀྱི་གང་
 ཟག་ཤུ་རིའི་བྱས་ནི་བདག་ལ་མ་སློང་ས་ཤིག་ཅེས་གང་ཟག་འཛོག་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
 རྒྱུ་ཀ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལྷུང་ལྷུག་ཏུ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་དགག་དབྱེ་སོ་སོར་བྱའོ་
 ཞེས་སོ། །སོ་སོར་དགག་དབྱེ་བྱས་ཟིན་ན། འོ་ན་དོང་བ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་
 འགལ་སྤྲུལ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལྷུང་ལྷུག་སྒོ་མཐུན་པར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། དགག་དབྱེ་
 མ་བྱས་པའི་སྐབས་དེར་འཐབ་གྲོལ་ཅན་དག་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དག་གིས་
 བཤེས་པའི་ཆོག་གིས་བསུ་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་མ་
 བྱས་པའི་སྐབས་དེར་ཞེས་སོ། །འདིར་ཕུན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་པོ་དང་ལྷ་པའི་
 བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། ནད་ རྒྱུ་ཀ་ནས་མི་གསལ་ཡང་འབྱེལ་ཆུང་ལ། དང་བཅས་པས་བཟོད་པར་གསོལ་
 བ་མ་བྱས་པར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ། །ནད་དང་བཅས་པ་དེས་བཟོད་པ་སླང་བ་མ་བྱས་པར་
 དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ་ཞེས་འབྱེལ་ཆུང་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
 ཟེར་ལས་དགག་དབྱེའི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ།། །

༤། མ་བུ་གི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་མ་བུ་གི་གཞི་འཆད་དེ། འདི་འདྲི་སྒྲི་དོན་ལ་གཉིས་དེ། དགོས་པའི་
 དོན་དང་། བསྐྱུ་ས་པའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ནི་མ་བུ་གི་དགོས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀམ་
 བའི་དང་ཁྱི་ཀ་ལས་གནས་བསྐྱུ་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་ནམས་བདེ་བར་གནས་པར་བགྱི་བ་
 དང་། སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དུ་ཞེས་གསུངས་དེ། དང་པོ་ནི་
 དབྱར་གནས་དང་མ་བུ་གི་འགོ་ལྟོག་ཅེས་ཤིང་མ་བུ་གི་ཕན་ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་དབྱར་
 གནས་པར་ཁས་ལེན་ལ་འདུག་པ་སྟེ། ཁྱི་ཀ་ལས་དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
 བསྐྱུ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕན་ཡོན་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཕན་
 ཡོན་དེ་མ་བུ་གི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་དེ། རྟོག་གའི་བསྐྱུ་བཅོས་ལས། སྒྲིས་
 འབྱུང་སྒྲིས་ན་རྒྱ་ཉིད་མིན་ཞེས་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡོད་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་སྒྲིས་འབྱུང་ཡིན་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲི་ཕྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
 རྣམ་འཛོགས་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འགལ་ཞེས་ལ་སྒྲི་ཕྱི་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་དེ། སྒྲིན་
 ཐོག་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དབྱིད་བརྒྱ་སྒྲི་ཁྱུགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འཆད་འབྲལ་འཛོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་གིས་དྲོགས་པའི་བག་འཁྱུམས་
 པ་མེད་པར་དགོ་སྒྲོང་ནམས་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ། ཁྱི་ཀ་ལས་བག་ཡངས་ཀྱི་བདེ་བའི་
 ཕན་ཡོན་བསྐྱུ་བའི་སྒྲིས་རོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྷུགས་གཅིག་ལ་
 དགོ་སྒྲོང་དགོ་འདུན་དུ་ཡོངས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྒྲིན་འབྱུང་གི་བསོད་ནམས་ཆེ་
 བ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཕྱན་མིགས་བུ་ལྟ་བུ། རོ་བོ་གཅིག་པའི་

གདིང་བར་གྱུར་པ་དགོ་ འདིར་གཏོགས་པའི། འདྲན་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པས་ཞེས་
བཤད་དོ།

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྐབས་གཉིས་སྐབས་བཤད་པ་ནི། ཆོས་
གོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་གཟེབ་གྱི་སྒྲིག་མའི་ནང་དུ་བསྐྱུང་པ་ཡིན་པས་ན། སྐ
བསྐྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་བུ་མའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་སྐྱུས་ལས་པ་ལས། གོས་ཞེས་པ་གཏན་པར་བཞིང་ན་གཏན་པར་
བཞིང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། གོས་ཞེས་པ་གང་ལགས། གོས་གང་དགོ་སྒྲོང་གིས་ལུས་ལས་དེངས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པས་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་གཟེབ་གྱི་སྒྲིག་
མའི་ནང་དུ་བསྐྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མིང་གཉིས་པ་
གཏན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདྲ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་པ་དང་འདྲ་བས་གཏན་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་པད་ལེབ་གཏན་པ་དེའི་མྱིང་དུ་སྐྱུ་མ་ཕྱན་དང་སྒྲིགས་བྱ་ལ་སོགས་
པ་ཐ་དད་མང་པོ་དག་གོས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བསྐྱུས་པ་དང་གོས་མི་འབྲུམ་ཞིང་རྒྱུང་བར་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་གོས་སྐབས་འདིས་ཀྱང་། དགོ་སྒྲོང་མང་པོ་དག་སྐབས་ཀྱང་
ལ་གཏོགས་པའི་ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་དག་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་
བག་འབྲུམས་མེད་པར་བག་རྒྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཏན་པ་དང་འདྲ་བས་གཏན་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཉེན་གང་གིས་སྐབས་གདིང་བ་
ནི། ཆོས་བརྩ་གཅིག་དང་ཕྱན་པས་གདིང་སྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་།
དབྱར་མ་རལ་བ་དང་། དབྱར་སྐྱ་མ་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་། གནས་དེ་ཉིད་དུ་
གནས་པར་ཁས་སྦངས་པ་སྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྦངས་པ་དང་དབྱར་རལ་བ་དང་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །སྐབས་ཞེན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྐབས་

གཞན་ན་གནས་པ་ལ། དག་ནི་ད་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་
 རོ། ། དེ་དག་ནི་ད་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། བསྟན་པར་
 རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་ཚུ་ལ་
 རི་རྩིད་པ་དབང་ངོ་ཞེས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་དང་། བྱེ་བ་དག་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དང་
 མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། མཆན་མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་
 ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ དག་སྒོང་གསུམ་དང་དག་སྒོང་མ་གཅིག་དང་བཞིས་སྒྲ་བརྒྱང་
 བཞིང་ན། མཆན་གྱི་སྒོ་ནས་སྟེ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་
 པ་དང་། སྟུ་ལ་སྟག་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ལུས་ཐ་མལ་པར་མི་གནས་ན་ཆོ་ག་འཆགས་པའི་
 རིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་སྒྲ་བརྒྱང་དུ་གཞིང་བ་ནི། དངོས་
 པོ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཏེ། རྒྱས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱས་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། བྱངས་དང་། བདག་
 པོས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱས་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་དབྱར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། གཞིང་བའི་
 རི་མ་ཡན་ཆད་དུ་བྱུང་བ། གོས་ཀྱི་རྩིད་པར་བགང་བའོ། ། དེ་ཡང་དབྱར་གྱི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བ། གཞིང་བའི་རི་མའི་མཐར་བྱུང་བ། གོས་ཀྱི་རྩིད་པར་བགང་བ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །

གཞིས་པ་རོ་བོས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱས་པ་ལ་གཞིས་ལས། རུང་བ་དང་། ཆད་ལྡན་
 ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ལོ། ། རུང་བ་ལ་བཞི་ལས་རྒྱ་རུང་བ་དང་། དབྱིབས་དང་། ཁ་དོག་
 དང་། གནས་སྐབས་རུང་བ་སྟེ། རྒྱ་མ་བདགས་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་
 པ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བའོ་ཞེས་པ་དང་། མ་རྒྱགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། ། ཆད་ལྡན་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་གོས་ཆེ་ཆད་དང་། ཆད་དེ་ལས་ལྟག་པ་ལ་

ཡང་སྤྱི་བུ་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་དེ། ལྷ་པོ། །ལྷ་པོ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཚད་ལས་ལྷ་པོ་ཡང་རྒྱ་གྲངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གངས་
 གྱིས་བྱེ་བྱག་དུ་བྱས་པ་ནི་གསུམ་ཕྱགས་གཅིག་གམ་དུ་མ་ཡང་རྒྱ་གྲངས་ཀྱི་
 མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱི་བུ་གི་རང་གི་རྣམ་པའི་ལས་དག་སྤོང་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྷ་ཆར་གཏན་པ་ཉིད་དུ་གདིང་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཀྱང་ལས་ཀྱང་
 རོ། །དུ་མ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུམ་ཕྱགས་དུ་མ་རྒྱུ་བར་གསུངས་པས་དག་སྤོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ལྷ་ཕྱགས་དུ་མ་རྒྱུ་བར་གཏན་ཀྱིས་སྤྱི་བུ་རོ། །དེ་ལྷ་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྱགས་དུ་
 མ་སྤྱི་བུ་དུ་བཏིང་བའི་ཆེན་མོ་སྤྱི་བུ་དུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པ་གཅིག་འཆགས་སམ། བྱིན་
 རྒྱལ་པ་འཆགས་པ། དང་པོ་ལྷ་པོ་ན། བཅས་པའི་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱི་བུ་ལྷ་པོ་དང་འགལ་
 ཞིང་། སྤྱི་བུ་དུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པ་གཅིག་དུ་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཡང་
 བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱས་ལྷ་པོ་བཏུག་དུ་མི་གཞན་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་
 ཀྱིས། ཆོས་གོས་དུ་མའི་འབྲས་བྱ་བྱིན་རྒྱལ་པ་གཅིག་དུ་མི་གཞན་གོ་ཞེས་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་
 པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷ་པོ་ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེན་སྤྱི་བུ་བཏང་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རེ་རེ་བ་ཡིན་ཡང་། འདིར་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡིན་པས་གསུམ་ཕྱགས་དུ་མའི་སྤྱི་བུ་དུ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་པ་ལ་འགལ་
 བ་མེད་དེ། དེ་ལྷ་པོ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྱགས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་བུ་ལྷ་པོ་གོས་
 གཅིག་ལ་དག་སྤོང་དུ་མའི་སྤྱི་བུ་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་པའང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འོ་ན་གསུམ་ཕྱགས་མ་ཆང་བར་ཆོས་གོས་གཅིག་ཉིད་སྤྱི་བུ་དུ་བཏིང་ན་སྤྱི་བུ་
 གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེའི་སྤྱི་བུ་གི་

བྱིན་རྒྱལ་མ་འཆགས་ཏེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པོ། སྤྱིར་ཆོས་གོས་སོ་སོ་ལ་སྤྱིར་བཏུང་གི་བྱིན་
 རྒྱལ་སོ་སོར་འཆགས་ཤིང་། ལྷ་སྤྱིར་ལྷ་སྤྱི། ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེ་ལ་སྤྱིར་བཏུང་གི་བྱིན་
 རྒྱལ་མི་འཆགས་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐུང་གོས་ལྷ་སྤྱི། ཆོས་གོས་གང་མེད་
 པ་ འཆད་འབྲལ་མི་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལྡན་གྱི་སྤྱི། །ཕན་
 ཡོན་དེའི་རྒྱ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་སྤྱིར་ལྷ་སྤྱི། ཆོས་གོས་གང་ཡོད་དེའི་ འཆད་འབྲལ་མི་
 འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ། སྤྱིར་བཏུང་གི་ཕན་ཡོན་མི་ལྡན་གྱི་སྤྱི། ཕན་ཡོན་དེ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་བདག་པོས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱས་པ་ནི། དགེ་འདུན་སྤྱིར་དབང་བ་སྤྱི་དགེ་
 འདུན་གྱི་འོ། །ཞེས་གསུངས་ ལ་དྲེ་ཀ་ལས་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལགས། པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་གང་ཟག་གི་ཆོས་གོས་སྤྱིར་བཏུང་དུ་གཏོང་དུ་
 མི་རུང་བར་གསུངས་ འདིའི་ལུང་འདྲན་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ཏོ། །སོ། །བཞི་
 པ་གནས་གང་དུ་སྤྱིར་བཏུང་གཏོང་བ་ནི་གང་དུ་དབྱར་གནས་པ་དེའི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་
 པ་སྟེ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོ་མཐུན་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་
 པ་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། མཆོམས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་དེར་གནས་གཞན་དུ་གནས་
 པ་ནམས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་སྤྱིར་བཏུང་འདིང་བ་ནི། དབྱར་
 ལྷ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གས་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་
 སྟེ། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལོ། །སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། དྲེ་ཀ་ལས་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྤྱིར་བཏུང་གཏོང་བའི་དུས་ནི་སྟོན་
 ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་ལགས་དོ། །དུག་པ་ཡུན་ཇི་སྤྱིར་བཏུང་གཏོང་
 བ་ནི་ཟླ་བ་ལྷར་ཏེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཇི་སྤྱིར་བཏུང་གཏོན་པ་གཏོང་བར་བགྱི། ཟླ་བ་ལྷར་རོ་ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉི་ལ་དབྱུང་ཞེས་པའད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །བདུན་པ་
 ཚེ་ག་གང་གིས་སྤྱོད་གཏོང་བ་ནི། སྤྱིར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྤྱིར་བའི་
 ཚེ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོས་བྱ་བའི་ཚེ་ག་དང་། དགེ་འདུན་ཚོགས་པས་བྱ་
 བའི་ཚེ་ག་དང་། འདིངས་པར་བསྐྱོས་པས་བྱ་བའི་ཚེ་གའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་སློང་ནམས་
 རང་རང་གི་ཚེས་གོས་ནམས་བྱིན་རྒྱལ་བས་དབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཚེས་གོས་གཞན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་
 པར་བྱ་བ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་སློ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། འདིངས་བ་པོའི་དགེ་སློང་
 བསྐྱོ་བ་དང་། དེ་ལས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་གཏད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱུར་གྱི་ཚུལ་ནང་གི་
 ཉི་མ་གང་ལ་ཚེས་གོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ལག་དུ་གྲུབ་ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་སྤྱོད་འདིང་
 བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏོགས་པར་འགྱུར་ཆད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམས་ཚོགས་པས་བསམ་པས་
 མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཚེས་གོས་འདི་ནི་དབྱུར་གནས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚེས་གོས་
 ཀྱི་རྟེན་པ་གྲུབ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་བཞེད་ན་ཚེས་གོས་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་
 སྤྱོད་ཀྱི་འདིངས་པར་འགྱུར་ཅོད་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ངག་དུ་ལན་ཅིག་བརྗོད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་སློ་མཐུན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་གང་དུ་དབྱུར་
 གནས་པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོང་བར་འོས་པའི་ཚེས་གོས་གསུམ་
 ལ། ཚེས་གོས་འདི་དག་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོང་བར་བྱའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ནམས་སློ་མཐུན་
 པར་བྱ་སྟེ། ཚེ་ག་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ རྒྱ་ལས་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་
 ཉིད་དམ་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་སློ་མཐུན་བྱས་པ་ཁོ་ནར་ངས་པ་མེད་དེ་གཏོང་བའི་ཉི་མ་ལ་མ་བཟོ་བ་ལན་ཆད་ནས་ནམ་དགའ་
 པར་བྱར་བུང་ཞེས་སོ། །སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་འདིངས་པ་པོའི་དགེ་སློང་གསོལ་གཉིས་

གྱིས་བསྐྱོ་བ་སྟེ། འདིངས་བ་ཡང་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ མ་བུ་འདིངས་བར་
 བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྟོང་། དེ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ། །གསོལ་བ་ འབའ་ཞིག་གི་ལས། བྱས་ཏེ་
 གསུངས་ གློ་མཐུན་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་གཏད་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་གློ་མཐུན་བྱས་པའི་ཉི་མ་གཞན་དུ་
 བཞག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །པའོ། །གསུམ་པ་འདིངས་པར་བསྐྱོས་པས་
 བྱ་བའི་ཆོ་ག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལས་གསུམ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་གོས་དེ་བརྒྱ་བ་དང་
 དུབས་པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་དག་ལ་དེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། གདིང་བར་འགྱུར་རོ་གདིང་ངོ་བདེང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་པ་ལ་བཅོད་པ་ནི། ཆོ་དང་
 ལུན་པ་དག་བདག་སངས་སྐབས་ཀྱི་གདིང་བར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོད་པའོ། །
 བཞི་པ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་གནས་དེར་དགེ་འདུན་ནམས་འདུ་བའི་སྐབས་
 ཀྱི་བྱ་ གདན་ཆ་བཤམས་པ་ལ་སོགས་པ། བ་ནམས་སྐྱབ་པ་སྟེ། འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་
 པར་བྱ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། མ་བུ་འདིངས་བ་པོར་བསྐྱོས་
 པའི་དགེ་སྟོང་དེས་སྐབས་ཀྱི་འདིངས་བའི་སྐབས་ལན་གསུམ་བཅོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་མཐུག་གི་ཆོ་ག་ནི་དགེ་སྟོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བདེང་ངོ་། །ཞེས་རེ་རེ་ལ་ལན་
 གསུམ་གསུམ་གོ་བར་བྱའོ། །བཟུང་པ་དང་དགྲ་པ་བདེང་ནས་བཟུང་བ་དང་བཟུང་ནས་
 དབྱུང་བ་ནི་འོག་དུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མ་བུ་ཀྱི་གདིང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། འདི་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནམ་གནད་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་དགར་འཇུག་པ་གནད་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
 གཞི་ལས། དགེ་སྟོང་ནམས་ལ་སྐབས་ཀྱི་གནད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་སྐྱས་

པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་ རུང་མཚམས་པ། ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པའི་
 དབང་གིས་བྱིས་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅེས་མ་སྤྲོས་པར་སྤྲོད་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མན་
 ཅན་བའི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་ལུང་ཞུ་བ་ལས། མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་
 རྒྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པས། གྲོང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་རྩ་བ་ནི་ད་ལས་མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་
 ཞེས་གསུངས་ལ། འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་འགྱུར་སྤྲོ་མ་ལས་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་
 བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་ཞེས་ལུང་བྲངས་པ་
 དེ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་ཞེས་བཟོད་པའོ། །མ་སྤྲོས་པར་གྲོང་
 དུ་འགྲོ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་ལ་ནམ་གངས་གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལས་བྲིས་ནམས་སུ་མགོན་
 དུ་མ་བོས་པར་འགྲོ་ན་ ཉེས་པ་འབྱུང་བ། མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གོས་སྒོང་བ་
 ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དེ་ནམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། རང་རང་
 གི་བཅས་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷག་མ་དག་དང་རྟོན་པ་ཐུན་མོང་
 དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲ་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྷན་སྤྲ་བརྒྱུད་གི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་སྤྲ་
 བརྒྱུད་གི་གཞི་ལས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ། རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་དང་
 སྤྲ་སྤྲར་མ་བྲིར་བར་སྤྲ་གོས་མཐང་གོས་དང་བཅས་ཏེ་སྟོངས་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་པ་སྟེ་སྤྲ་བརྒྱུད་གི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལས། ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གཞུང་འདིར་
 དངོས་སུ་བསྐྱས་ཀྱང་། གཉིས་པོ་དེ་འདིར་མ་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཀ་
 ལས་འཆང་འབྲེལ་འདྲིལ་པའི་ལུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ནི་ད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཐེན་པའི་

སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆང་འཛོག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་
 རུང་བ་མ་བྱས་པའི་གོས་འཆང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། འབྲལ་
 བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པས། སྤྲུལ་སྤྱིར་མ་བྱེད་བར་ལྗོངས་རྒྱ་ཞིང་
 འགོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བྱགས་གྱིས་བསྟན་པའོ། །ལུང་ལས་དེ་ག་ཉེས་པ་མེད་པར་ལོན་ལོགས་
 ཞིག་དུ་བབས་པ་ནི། སྤྱིར་གྱིས་རྫོང་བའི་འབད་ཚུལ་ལས་ཐར་པ་དང་། སྤྲུལ་སྤྱིར་
 བྱེད་བའི་བྱེད་ལས་ཐར་བའི་ཆ་ནས་པན་ལོན་དུ་བབས་པའོ། །དབྱུར་གནས་པར་ཁས་
 མ་སྒྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་ལུང་ལྷ་བ་ལས་སྤྱི་བཤུང་ག་དིང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་སྤྱི་བཤུང་དུ་ཡང་དབྱུར་གནས་པར་
 ཁས་མ་སྒྲུངས་པ་སྤྱི་བཤུང་ག་དིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་གིས་དབྱུར་གནས་
 པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་དེས་སྤྱི་བཤུང་ག་དིང་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་ལས་
 དགེ་ཚུལ་པ་དབྱུར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པས་གཏན་
 པ་བཏིང་ན་བཏིང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱུར་པ་ལ་ཆེར་མ་གནས་པར་དབྱུར་རལ་བ་ལ་
 སྤྱི་བཤུང་ག་དིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ ལུང་། ལྷ་བ་ལས་དབྱུར་རལ་བས་ཀྱང་
 སྤྱི་བཤུང་ག་དིང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དབྱུར་པ་ལ་ཆེར་གནས་ནས་རལ་བ་ལ་དགོངས་
 པའོ། །གནས་དེར་དགེ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་གིས་དབྱུར་སྤྱི་བཤུང་མ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཉིད་ན་ཁ་ཅིག་གིས་
 གནས་དེར་དབྱུར་སྤྱི་བཤུང་མ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་སྤྱི་བཤུང་ག་དིང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །འོན་
 ཀྱང་ལྷ་བ་ལས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱུར་སྤྱི་བཤུང་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གནས་
 ནས་གཏན་པ་བཏིང་ན་དེ་དག་གི་གཏན་པ་བཏིང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་
 འབྲེལ་ལས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱུར་སྤྱི་བཤུང་མ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དག་ལ་ཡང་

ཆད་ལས་འཐོབ་པ་དང་འདྲའོ། །འོ་ན་ལུང་ལྷ་བ་ལས་བཅུན་པ་གཏན་པ་བཏིང་བའི་གནས་སུ་དགོ་འདུན་གྱི་
 ན་དབྱར་གྱི་རྩིད་པ་སྤུས་འཐོབ། རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤོ་ཞེས་གསུངས་དེ་དགོངས་པ་བཅའ་དགོས་ཡོད། འོ་ན་ཀྱང་
 དབྱར་གནས་ཟེན་པའི་དགོ་འདུན་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། རྩོགས་གཉིས་
 ཀྱིས་སྐབས་བཏིང་ན་ནི་ཆོས་མིན་རྩོགས་སུ་སོང་བ་ཡང་རང་གི་སྐབས་བཏིང་གི་རྩིད་པ་དབང་
 ལྷོ། རྩོགས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐབས་བཏིང་གི་རྩིད་པ་དབང་བར་དེ་ཀྱི་ལས་སྐབས་བཏིང་
 བཏིང་བའི་རྩིད་ལས་བྱུང་བའི་རྩིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཆོས་རྩོགས་པ་དང་། ཆོས་མིན་རྩོགས་པ།
 ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ལྟར་དོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་མོ་ཞེས་ལུང་ལས་
 གསུམ་གྱི་གངས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་གཞི་ལས་བྱིད་ཅག་རང་རང་གི་ཆོས་
 གོས་ནམས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཡིན་པར་མཛད་ལ། ལུང་
 གཞི་ལས་བཅུན་པ་གང་ཟག་གི་སྤྱི་སྤྱིར་སྐབས་བཏིང་དུ་གདིང་དུ་རུང་ངམ། ཉེ་བར་ལམོར་
 མི་རུང་སྟེ་དགོ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་ནི་རུང་ངོ་། །སྤྱི་གོས་དང་མཐར་གོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་ཆར་གདིང་ངོ་། །རང་གི་ནམ་ལྟར་དང་དེ་ཀྱི་ལས་
 དགོ་སྟོང་མ་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་ལྷ་སྐབས་བཏིང་དུ་གདིང་བར་གསུངས་སོ། །དགོ་འདུན་
 གྱི་འོ་ཞེས་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གང་ཟག་གངས་
 ཀྱི་ཁ་སྟོང་བཅའ་ནས་འདིངས་ན་ནི་གང་ཟག་གི་ཆོས་གོས་ལ་ཡང་སྐབས་བཏིང་གི་བྱིན་རྒྱུ་ལས་
 འཆགས་ ལྷ་མ་ནམས། ཞེས་འཆད་དོ། །རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་སྐབས་བཏིང་དུ་
 གདིང་བའོ། །མི་རུང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་དཀར་པོ་ལྷ་བྱ་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་
 ཉི་སྐབས་བཏིང་གདིང་བ་མི་འཆགས་སོ། །དུར་སྤྱི་གཞི་ལྷ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་ལ་ནི་
 ཁ་མ་བསྐྱར་ཡང་སྐབས་བཏིང་གདིང་བ་འཆགས་པར་རིགས་ཏེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས་རང་བཞིན་

གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ན་པ་ལ་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་གྱི་ན་པ་འི་ལྷ་དང་བ་མི་འབྱུང་བར་ ལུང་ལྷ་བ་ལས་དགེ་
 སྒོར་གིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་ནས་པ་གསུམ་པས་གང་ཡང་དུང་བ་གཅིག་གི་ཁ་དོག་མ་བསྐྱར་བར་སྤྱད་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་
 བ་མཆིས་སམ་ཨུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སྒོར་གིས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་གོས་བགོས་ནའོ་ཞེས། གསུངས་པ་འི་
 གནད་གྱིས་ཤེས་སོ། །འདིངས་བ་པོ་འི་དགེ་སྒོར་བསྐྱོ་བ་ནི། འདིངས་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་
 སོ། །འདི་འི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱི་བུ་འདིངས་བ་པོ་བསྐྱོས་པ་འི་དགོས་
 པ་ནི། མ་བསྐྱོས་པར་འདིངས་པ་འི་ལྷ་དང་བ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པ་འི་དོན་
 ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྔ་ན་པ་བསྐྱོ་སྟེ། དེ་
 ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། གང་
 ལ་དེ་འབྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྱོ་བ་དེས་ན་
 སྤྱོ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་
 བ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོ་བར་བྱ་སྟེ་བསྐྱོ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོགས་སུ་མ་ཆང་བ་
 སྟེ། ཆོགས་གྱིས་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤར་བསྐྱོས་པ་དང་མ་འབྲེལ་
 བ་སྟེ། སྤར་བསྐྱོས་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ནི་དམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་འི་གནད་གྱིས་སོ། །གཉིས་
 པ་དེན་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། དགེ་འདུན་མཆན་ནི་དཔེ་ལྔ་ན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་
 ག་གང་གིས་བསྐྱོ་བ་ནི། སྤྱིར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། སྤྱིར་བ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་
 སུ་སྤྱི་བ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྤྱོ་བ་དེ་བའོ། །དངོས་གཞི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་།
 མཁུག་ལས་ཀྱི་མཁུག་སྤྱད་བཟོད་པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱོས་པ་འི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། ལས་གསུམ་
 བསྐྱེད་བ་དང་། ཁེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གདིང་
 བ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །ཁེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལས། གདིང་ངོ་སྤྱི་མ་པ་མེད་ན་མི་འཆགས་

ཏེ་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་བཟུང་བ་ནི་ཕྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
 མེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་ཉམས་ན་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མེས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐ་མ་ཉམས་ཏེ་བཏིང་
 རོ་སྐྱུ་དུ་མེས་བསྐྱེད་པ་དེ་མ་བྱས་ན་ཡང་སྤྱང་བཏིང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱང་བཏིང་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 བཏིང་ནས་བརྒྱུད་བ་ནི། དུས་དུས་སུ་བསང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱང་བརྒྱུད་བའི་དགོས་པ་ནི། མ་བུ་བཏིང་བའི་ཉམས་པ་ཁེགས་
 པ་དང་། རུད་ཟ་བ་སྒྲོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་གང་
 བརྒྱུད་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱང་བཏིང་ལ་ཞིག་པར་མ་གྱུར་བ་སྤེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་
 པ་ཉེན་གང་གིས་བརྒྱུད་བ་ནི། འདིངས་པ་པོར་བསྐྱོས་པ་དེས་བརྒྱུད་བ་དེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་
 ཅིང་། དེ་གི་འཕ་བབས་སམ་མཆན་གྱུར་ན་སྤྱང་བསྐྱེད་པ་པོ་བསྐྱོས་ནས་དེས་བརྒྱུད་བ་
 སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་སྤྱང་འདིངས་བའི་དགེ་སྒྲོང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་སྤེད་པ་བསྐྱོས་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་དུ་བརྒྱུད་བ་ནི། གང་དུ་སྤྱང་བཏིང་བའི་
 མཆམས་དེ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་སྟེ། མཆམས་གཞན་དུ་ནི་སྤྱང་རང་འདུག་བཟུང་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཡུན་ཇི་སྤྱང་དུ་བརྒྱུད་བ་ནི། ཟླ་བ་ལྷར་བརྒྱུད་སྟེ། ལྷ་བ་ལྷ་བ་
 ལས། བཅུན་པ་ཡུན་ཇི་སྤྱང་དུ་གཏན་པ་བརྒྱུད་བར་བགྱི་ཟླ་བ་ལྷའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཉ་ལ་དབྱུང་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་པོ། །ལྷ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྷར་བརྒྱུད་བ་
 ལ་གསུམ་ལས། རུད་ཟ་བ་སྒྲོང་བ་ནི། དུས་དུས་སུ་བསང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བསྐྱེད་ཏོ། །འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི་དེ་དང་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་
 ཏོ། །མ་གྲུས་པ་སྤང་བ་ནི་མི་གཙང་བའི་སྐབས་སུ་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་བསྐྱེད་ཏོ།།

དེ་ནི་མ་བུ་གི་དབྱུང་བ་འཆད་དེ། དབྱུང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་འདུག་
 པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བཅོས་མཐོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིན་དུ་མ་བུ་དང་
 ཡང་མ་བུ་གི་བྱིན་རྒྱལ་པས་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྒོ་སྒྲིན་དུ་བུ་དང་ནས་ཆོ་གས་
 དབྱུང་བ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདིར་གཏོགས་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རང་འདུག་བྲལ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འདུག་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས།
 མ་བུ་གིས་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་པ་དང་། མ་བུ་གིས་སྒོ་བ་པར་བྱེད་ དག་
 སྒོ་བ་གང་ཡང་མཆོམས་ནང་དེ་ན། པ་མེད་པར་ མ་བུ་གི་ མཆོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་རེས་ཤར་ན།
 མ་བུ་གི་བྱིན་རྒྱལ་པས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟེ། རྟེན་མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པས་
 ཀྱང་མ་བུ་གི་དེང་བ་མི་འཆགས་ན་མ་བུ་གི་མཆོམས་གཞན་དུ་བྱིན་ན་ལྟ་ཅི་སྒོ་སྒྲིན་པའི་
 བྱིན་དང་། གང་ལས་སྤང་ལྟ་བུ་དབྱུང་བའི་གོས་ལ་ཡང་མ་བུ་གི་དེང་བ་མི་འཆགས་ན།
 མ་བུ་གི་ལས་བྲལ་བའི་སྤང་ལྟ་བུ་དབྱུང་ན་ལྟ་ཅི་སྒོ་སྒྲིན་པའི་བྱིན་རོ། །མ་བུ་གི་དེང་ནས་
 ཟླ་བ་ལྷ་ལས་འདས་ན་ཡང་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། མ་བུ་གི་འདིངས་བའི་འཕེན་པ་ཟད་
 པའི་བྱིན་དང་། ལས་ལས་གཞན་པའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱུ་བ་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །མ་བུ་གི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཡང་། རང་ཞིག་
 ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཡང་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ན་ཕྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་
 ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། མ་བུ་གི་མཆོམས་འཆོག་སྟེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་
 ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། འདིར་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ཤི་འཕ་བཟས་
 ན་ཡང་། རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཆོས་གོས་དེ་མ་བུ་གི་བྱིན་རྒྱལ་ཆགས་པའི་
 ཞིང་མ་ཡིན་པ་འགྱུར་པའི་བྱིན་དང་། མ་བུ་གི་དེང་ལྟ་བུ་པའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་མ་བུ་གི་

གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཏོགས་དག་གི་
 འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་ན་ཡང་། འདིར་གཏོགས་
 དག་གི་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གི་བྱིན་རྒྱལ་པ་རང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཐམས་
 ཅད་ཁོགས་པ་ན་སྤྱི་ཁོགས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་
 འདུག་བྲལ་ནི་སྤྱི་མ་ཕུ་ཙ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཡང་མ་མ་སྤྱི་མ་ཕུ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་
 ཤེས་པ་བས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འདུག་བྲལ་ལོ། །མ་མ་སྤྱི་མ་
 ཕུ་ནི་འདི་དག་སྟེ། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བུ་དང་། མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་
 ཟ་བའི་མ་མ་བུ་དང་། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བུ་དང་། རྟེན་པ་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བུ་གོ། །དེ་ཡང་མ་མ་འདི་ནམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲུངས་ནི། ལུང་གཞི་
 ལས་མ་མ་བུ་དང་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། སོང་བ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། དེས་
 པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། རེ་ཐག་ཆད་པ་
 དང་། སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་བཞིན་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོང་བ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་
 ནས་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་བའོ། །རྫོགས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་མཚམས་
 ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་བདག་སྤྱོད་པའི་འོང་འོ་སྤྱོད་པའོ། །དེས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་མཚམས་
 ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་སྤྱོད་པའི་འོང་ཞིང་ཆོས་གོས་ཀྱང་མི་བྱའོ་སྤྱོད་པའོ། །ཉམས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
 གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་གོས་བྱ་སྤྱོད་པ་ལས། དེས་དེ་ཙམ་ཞིང་བཅུ་མས་པ་དང་ཉམས་པའོ། །ཐོས་
 པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷན་པར་
 ཞེས་ཐོས་པའོ། །མཚམས་ལས་འདས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ནས་ཕྱིར་འོང་བའི་མི་འོང་སྤྱོད་པའི་ཡིད་

གཉིས་ཟུང་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་བའོ། རེ་ཐག་ཆད་པ་ནི་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་ནས་དེའི་ཆོས་གོས་ལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པའོ། ལྷུང་བ་ནི་སྐབས་ལྷུང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའོ། ཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་ལུང་གཞི་
 ལས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་མ་མ་ཞེས་པ་ནི་མ་ལས་བྱ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་
 ལ་ཡང་སྐབས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གྲང་པོ་མཆམས་ལ་རེ་བ་
 མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད་ནི། བཞི་ཆན་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་བཞི་དང་། དེས་
 པར་འབྲེད་པའི་མ་མ་བཞི་རོ། གྲང་པོ་བཞི་ནི། འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། འབྲེལ་བཅས་
 ལས་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། །སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ནི། སྐབས་ཀྱི་
 རྟོན་པ་སྤང་བའི་བསམ་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་སྟེ། གཞུང་ལས་ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་
 པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ན་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཆད་ན་འོ་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྐབས་འདིར་ནི་རང་གི་ལུས་དང་སྐབས་ཀྱི་མཆམས་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱིས། འབྲེལ་
 བ་ཡོད་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐོས་བྱུང་གི་སྐབས་སུ་ལུས་དང་མཆམས་འབྲེལ་ཡང་རྟོན་པ་དང་བསམ་པ་མ་འབྲེལ་
 ན་འབྲེལ་མེད་དུ་ནམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའི་འབྲེལ་མེད་ནི། དགོ་སྟོང་སྐབས་
 བརྒྱད་བཞི་དང་བའི་མཆམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེན་ ང་ནི་ཟླ་བ་ལྟའི་
 ནང་དུ་སྐབས་ཀྱི་མཆམས་ནང་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་ངེས་སྟུང་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་མཆམས་ལ་
 རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྐབས་ཀྱི་རྟོན་པ་ལའང་རེ་བ་མེད་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་རྟོན་པ་མི་
 སྤང་ངེས་སྟུང་པས། སྐབས་ཀྱི་མཆམས་ནང་ནས་མཆམས་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་ན། སྐབས་
 བརྒྱད་ཀྱི་མཆམས་ལས་འདས་པ་ན་དགོ་སྟོང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་རང་ཞིག་དུ་གྱུར་
 པ་སྟེ། མཆམས་ལས་འདས་པ་ན་དེ་འགྱུར་པོ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། གྲང་པོ་དང་བསམ་པ་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་

བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་བ་གསུམ་ནི། སྤྱར་བཞིན་སྤྱད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱད་གི་རྟེན་པ་ལ་ནི་རེ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་ན། གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཕྱུང་ཡང་། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་དགོ་སློང་དེའི་སྤྱད་མི་འཛིག་སྟེ། སྤྱད་གི་རྟེན་པ་ལ་བསམ་པས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅིང་། འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གིས་འཛིག་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་གསུམ་ལ་དེ་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱད་གི་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་ལག་དུ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱད་གི་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་བརྒྱག་ཅིང་བརྒྱག་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་དང་། སྤྱད་གི་རྟེན་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་དང་གསུམ་པོ་གང་བྱུང་ན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་སྤྱད་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་ཚོས་ཅན། འབྲེལ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ལྟ་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱར་འབྲེལ་བཅས་གཞིར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། ། རོ། །གཉིས་པ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་མ་མ་ནི་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་བ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་སློང་སྤྱད་གི་བཞིང་བའི་གནས་ནས་དོན་གཞན་སྐྱབ་པའི་བསམ་པས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསམ་པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། ད་ནི་ཟླ་བ་ལྟའི་ནང་དུ་སྤྱད་གི་མཚམས་སུ་མི་ལྟོག་ངེས་སྟེ། སྤྱད་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱད་གི་རྟེན་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན། གང་ཟག་དེའི་སྤྱད་གི་བྱིན་རྒྱལས་རང་ཞིག་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་སྐྱེས་ན་ཡང་ངོ་། །ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་ནི། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསམ་
 པ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། མ་བུ་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་། མ་བུ་གི་རྟེན་པ་ལ་ནི་
 རེ་བ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ལས། གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱུང་ཡང་།
 གང་ཟག་དེའི་མ་བུ་གི་མཚམས་ལ་འཛིན་ན། བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚམས་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ན་བའི་མ་མ་བུ་དེ་ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པས་
 བཟུང་ན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤར་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བུ་དེ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཚམས་
 ལ་རེ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་སྐབས་སུ་མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ན་ཞེས་བསྒྱུར་ལ། གཞན་
 ཐམས་ཅད་སྤར་དང་འདྲོ། །ངེས་ན་འདི་ལ་ཡང་བསམ་པ་མཚམས་ནང་ནས་སྐྱེས་པ་དང་
 མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་
 དང་འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་གསུམ་སྟེ་སྤར་དང་འདྲོ། །གསུམ་པ་མཚམས་ལ་རེ་
 བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བུ་དེ་ཀྱི་འབྲེལ་མེད་གཉིས་དང་། འབྲེལ་བཅས་ལས་གྱུར་པ་དུག་
 གོ། །མ་བུ་བཞི་བའི་དགེ་སློང་མ་བུ་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། མ་བུ་
 གི་རྟེན་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་མ་བུ་ཕྱུང་བའི་ཆེ། གང་ཟག་དེའི་མ་བུ་གི་མཚམས་ལ་འཛིན་ཅིང་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་
 འདུག་སྟེ། དེར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་པ་དང་ཕན་པ་ནི་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་
 འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆེ་འཛིན་ན། འབྲེལ་མེད་གཉིས་ནི།
 མ་བུ་གི་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་། མ་བུ་གི་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་མ་བུ་
 ཕྱུང་བའི་གཏམ་དེ་མ་བུ་གི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོས་པ་དང་ནང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་

གྲིས་གང་ཟག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པར་གྱུར་བ་སྟེ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། གང་ཟག་དེ་སྐབས་ཀྱི་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བཅས་ལས་
 གྱུར་བ་དུག་ནི་ སྐབས་གཅིག་མཚམས་དང་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དེས་
 གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ། སྐབས་ཀྱི་སྤྱད་བའི་གདམ་ཐོས་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་འཛིག་
 སྟེ། ཡོད་ན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ལོག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆེ་འཛིག་ན། མཚམས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 དང་བཅུམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་གསུམ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ནད་དུ་
 དེ་གསུམ་སྟེ། དུག་པོ་དེ་དག་གང་བྱུང་ན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པར་གྱུར་
 པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དུག་ནི། སྐབས་གཅིག་མཚམས་
 དང་རྟེན་པ་གཉིས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དེ་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་སྤྱི་
 རོལ་དུ་དེ་སྦྱིས་པ་གཉིས་དང་། སྐབས་གཅིག་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བའི་མཚམས་ལས་འདས་པ་དང་། མཚམས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་དེ་སྦྱིས་པ་གཉིས་
 ཏི་བཞིས་ཀྱང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྲེན་པར་བྱེད་
 པ་དང་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པས་མཚམས་དང་རྟེན་པ་གང་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཡང་མཚམས་
 དང་རྟེན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་མ་ནི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་
 རོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ ཤ་མི་སྤྱས་ནི་ལ་སོགས་པ། རྣམས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་ཀྱང་དེ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་
 པའི་མ་མ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྐབས་གཅིག་མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་རྟེན་པ་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ན། གཞན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་སྤྱད་
 ཡང་གང་ཟག་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་འཛིག་སྟེ། མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འཇུག་

གོ་ཞེས་གསུས་པས་སོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆེ་འདིག་ན། དུས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མ་བུ་ཕྱུང་
 བའི་གཏམ་དེ་མ་བུ་གི་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐོས་པ་དང་ནང་དུ་ཐོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་
 ཟག་དེའི་མ་བུ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གཏམ་ཐོས་པས་ཞིག་པ་གཉིས་སྔར་བཤད་པ་
 དང་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་ནི་གསོལ་བ་ཞེས་ཀྱིས་དབྱུང་བའོ། །
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དབྱུང་བ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོ། །མ་བུ་གི་མཆམས་གཞན་
 དུ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་བུ་གི་གནས་ཀྱི་ཉི་འཁོར་ལས་འདས་ན་སྟེ། སྔར་ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་
 ལ་ཉི་འཁོར་བཅི་བར་གསུངས་ལ། མ་བུ་གི་གནས་ཀྱང་ཆོས་གོས་ཀྱི་གནས་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་བུ་གི་མཆམས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་འབྲེལ་ཆུང་ལས།
 ཞག་མ་ལོན་ཡང་མ་བུ་ཞིག་ཅེས་བཤད་དོ། །མ་བུ་གི་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་ལས་ཆོས་
 གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་མ་བུ་གི་རྟེན་པ་དང་བསམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཞེས་པའོ། །
 ཁ་ཅིག་ སྔར་ལ་ཤེས་ཆུ། ན་རེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིས་སྔ་ཕྱིར་མ་བུ་སྟན་
 བའི་མ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། མ་བུ་བཏིང་བའི་དགེ་སློང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་ནས་མ་
 བུ་གི་གནས་སུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ན། མ་བུ་གི་གནས་འདིར་བསྐྱེད་ཅིང་མ་བུ་གི་
 རྟེན་པ་ཡང་མི་སྒྲུང་ངོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་མཆམས་ནང་དུ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་བུ་གི་གནས་
 སུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ན། མ་བུ་གི་གནས་སུ་མ་འགོ་ཞིང་མ་བུ་གི་རྟེན་པ་ཡང་མི་སྒྲུང་
 ངོ། །སྟམ་པའི་བསམ་པ་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྦྱེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་
 ཟག་དེའི་མ་བུ་འདིག་སྟེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདིའི་ཁྱེ་ཀ་ལས། འདིས་
 ཀྱང་སྦྱར་བས་འགོ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྐབས་གཞན་བསྟན་
 ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྔ་མ་ནམས་མཐུན་པར་དེ་ནི་མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཁྱེ་ཀ་ལས་

འགྲུ་པ་དེ་ནི་མ་བུ་ཆུང་ཞིག་ཟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྐབས་གཞན་བསྟན་ཞེས་བསྟན་
 པ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། བྱིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
 མ་མ་དང་བསྐྱོས་ལ་སྒྲ་མ་ནི་སྦྱར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་དང་འགལ་ལོ། །མཚམས་ལས་
 འདས་པ་ན་དེ་འགྲུ་བ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྦྱར་བས་འགྲོ་བའི་མ་མ་ལ་ལུས་དང་སྒྲ་
 བུ་གི་མཚམས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འོ་ན་གང་ཞེ་ན་ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མ་བུ་ཆུང་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་
 ཕྱིར་འོངས་ན་སོར་ཚུད་དམ་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་བསལ་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་
 ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ད་ཀྱི་རང་གི་ནམ་འགྲུ་ལས་ མ་བུ་ཆུང་ཞིག་ཅིང་། ནམ་པར་ཆད་པར་གྱུར་
 པ་དེ་ དགེ་སློང་མ་བུ་ཆུང་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་འོངས་ན། རེས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ སྦྱར་བས་འགྲོ་བ་དང་
 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་མ་མས། མ་བུ་ཆུང་ཞིག་ཟེན་ན་ནི་དགེ་སློང་དེ་མ་བུ་ཆུང་གི་མཚམས་སུ་ཕྱིར་
 འོངས་ན་ཡང་མི་ཕན་ཏེ་མ་བུ་ཆུང་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ད་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ།
 ཕྱིར་འོངས་ན་ཡང་ཞེས་པ་འདི་ནི་ད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྟུ་ཀ་ར་ལས་ཕྱིར་འོངས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །གང་ཟག་སོ་སོའི་འདུག་བལ་ནི། མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བུ་ཆུང་། ཡོད་པའི་བུ་ཆུང་།
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་བུ་ཆུང་། རྟོད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བཞི་སྟེ། ཉེར་བུ་ཆུང་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པ་དང་ཅད་གྱུར་ངེས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་མལ་ཆེ་བས་གསུངས་ཞིང་བདག་གི་ཁྱུ་བ་རྩ་ར་ན་ར་དེ་ནམས་སུ་མ་འདུས་
 པའི་མ་མ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་ནས། མ་བུ་ཆུང་གི་མ་མ་སུ་མ་ཕུའི་ཐ་མ་རྟོད་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་གཉིས་བསྟན་
 ཏེ་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འདུག་བལ་སོ་གཅིག་དུ་ངེས་སོ་གསུངས། མ་བུ་ཆུང་གི་རྟོད་པ་ལས་ཆོས་གོས་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཆོས་གོས་ཟེན་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ཀྱང་ཆོས་གོས་

བྱེ་སྤྱི་བྱུང་བསམ་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་དང་ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚེས་གོས་བརྩམས་
 པ་ཟིན་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་རྒྱུ་ཁྲི་ཀ་ལས་སོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་སྤྱི་བྱུང་གི་རྟེན་པའི་སྤྱི་བྱུང་པ་ལག་
 ཏུ་ཐོབ་པ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྤྱི་བྱུང་ཞེས་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བྱུང་
 གི་རྟེན་པ་ལ་ཚེས་གོས་བྱེད་པར་བརྩམས་པ་མ་ཟིན་པར་ཞེས་པ་སྟེ། མེས་འཛིག་པ་ལ་
 སོགས་པས་བརྩམས་པ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚེས་གོས་བརྩམས་པ་མ་ཟིན་པའི་
 བར་སྤྱི་བྱུང་སྤྱི་བྱུང་འགའ་ཞེས་གིས་རྟེན་ཆད་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་རྒྱུ་ཁྲི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ཡང་མཚོན་པ་སྟེ་
 སྤྱི་བྱུང་གི་རྟེན་པའི་སྤྱི་བྱུང་པ་བརྩམས་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་གང་ཟག་དེའི་སྤྱི་བྱུང་
 ཞེས་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །སྤྱི་བྱུང་གི་རྟེན་པ་ལ་རེ་བའི་བསམ་པ་རྟེན་ཆད་
 པ་རྟེན་པ་དེ་འདོད་པའི་སྤྱི་བྱུང་པའོ། །ཡིད་གཉིས་ནི་ཞེས་པ་འདིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཡིད་གཉིས་ཁོ་ན་བསྟན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཚེས་གོས་བྱེད་པའི་བྱེད་པའི་ཡིད་གཉིས་ནི་གཞུང་འདིས་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་དེང་སང་གི་རྟེན་ཆད་པ་
 འདིའི་བྱེད་པོ་ཡང་བྱེད་ནི་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཡིད་གཉིས་ནི་རང་གི་ནམ་ལམ་ལས་ཕྱིར་འོངས་པར་
 བྱ་བའམ་འོན་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་བར་མི་བྱ་སྤྱི་བྱུང་པའི་ཡིད་གཉིས་དང་། ཚེས་གོས་བྱེད་པའི་
 འོན་ཏེ་ཚེས་གོས་མི་བྱ་སྤྱི་བྱུང་པའི་ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་སྤྱི་བྱུང་འབྱེད་པས་བྱེད་
 པ་དང་འདྲ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་བྱུང་འདིར་རང་གི་ནམ་ལམ་ལས་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་རྒྱུ་ཁྲི་ཀ་ལས་
 ལུང་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་བར་བྱ་བའི་ཚེས་གོས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་བྱ་
 བའི་ཚེས་གོས་མི་བྱ་སྤྱི་བྱུང་པའི་མཚམས་ལས་འདྲའ་བར་བྱེད་ན་དེའི་སྤྱི་བྱུང་
 རང་འདྲུག་པ་དང་བྲལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་ཁྲི་ཀ་ལས་ཀྱང་ཚེས་གོས་བྱེད་པའི་བསམ་པ་
 ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་ཞིང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་མཚམས་ལས་འདྲའ་བ་དང་། ཞེས་བཤད་དོ། །

སྐབས་དུས་སྐབས་དུས་བཞི་ཉེ་བཞི་ལྟར་བཞི་ཉེ་བཞི་ལྟར་། དེ་དེ་དེ་དེ་གསལ་
 བསལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་ལས་དག་འདྲན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མར་ཁས་སྒྲུངས་ན་དབྱིད་
 ཟླ་འབྲིང་པོ་ཉེ་ལ་དེ་དབྱར་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་སྐབས་དུས་བཞི་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་
 ལ་དབྱར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྐབས་བཞི་ལྟར་ཞིང་། ཟླ་
 བ་བཞི་ལ་བོར་དེ་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་གཉིས་ལྷུང་བ་ན། དགུན་ཐ་ཆུང་ཉ་ལ་དུས་སྐབས་དུས་
 བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་གཞི་དུས་ཟླ་བ་ལྔ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་འདས་ན་སྐབས་གཞི་འཕེན་
 པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ གཞན་ཡང་དབྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྐབས་དབྱར་བའི་གཞུང་སྐར་
 རྟེ། ལུང་གཞི་ལས་སྐབས་འདིངས་པའི་དག་སྟོང་གིས་དབྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་གྱི་དེ་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་
 དང་ལྔ་ལ་དག་སང་ཁོ་བོ་སྐབས་འབྲིན་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་སོ་སོའི་ཆོས་གོས་ནམས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་ཤིག་ཅེས། བཤད་ཅིང་
 བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་དག་འདྲན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསོལ་བ་དང་གཉིས་གྱིས་ལས་གྱིས་སྐབས་དབྱར་
 བར་བྱོལ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་གཞི་བྱིན་ཆུང་ཟླ་བ་ལྔ་དང་ཞག་གཅིག་འཆགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། དེས་
 ན་མདོ་རྩ་འབྲེལ་གཙོ་བོར་གཞུང་དོ། ། རོ། །ཟླ་བ་ལྔ་ཆུན་ཆད་ནི་སྐབས་དབྱར་བ་དེ་མ་ཐོས་གྱི་
 བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྩེས་སྐབས་འདྲུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཐོས་ན་ནི་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་སྟོག་ཅིང་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩ་བར་བྱགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་རྒྱ་ལས་དངོས་སྐབས་ཡང་དོ། །ཅི་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐོས་གྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྩེས་སྐབས་འདྲུག་ཅིང་། ཐོས་ན་ཕན་
 ཡོན་སྟོག་གསལ་ཞེ་ན། རྩེས་སྐབས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མ་ཐོས་གྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྩེས་སྐབས་འདྲུག་ཅིང་།
 འདིར་ཕྱིར་འོང་ངེས་པའི་བསམ་པ་ནི་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་གཞི་རྟོག་པའི་སྐབས་ལས། ཆོས་གོས་
 བྱ་བའི་བསམ་པས་རྩེས་སྐབས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་མ་ཐོས་གྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྩེས་སྐབས་འདྲུག་ཅིང་།
 ཐོས་ན་ནི་སྟོག་ སྐབས་གཞི་མཆམས་འདིར་ཕྱིར་འོང་ངེས་སྐབས་སྟེ། སྐབས་གཞི་མཆམས་ལ་རེ་བ་མེད་ཅིང་།

མ་བུང་གི་རྟེན་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེས་ན་ནི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཉིད་ན་མ་བུང་འདི་ག་སྟེ། གོ།
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མ་ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འདུག་ཅིང་ཐོས་ན་སྒྲིག་པ་ མ་
 ཐོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འདུག་པ་ཡང་མིན་ལ་མ་ཐོས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་སྒྲིག་སྟེ་ཐོས་པ་ན་འདྲ་སྒྲིག་པ་ཡང་། རི་མ་
 ཡིན་ནོ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་སྟོན་དུ་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་འདུག་ཅི་ན། མ་བུང་གི་
 རྟེན་པའི་སྐྱེལ་བ་ལས། ཆོས་གོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི་མ་བུང་ལྷུང་
 བར་ཐོས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་དེའི་ཕན་ཡོན་རྗེས་
 སུ་འདུག་པའོ། །དྲི་ཀ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མཐར་བུ་ག་པ་
 དང་། བརྩམས་པ་ཞིག་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་གསུམ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་མས་རིམ་བཞིན་དུ་མ་བུང་གི་རྟེན་པའི་
 གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་དང་ ཆོས། གོས་ བཅོ་བྱེད་པར་། ཅུམས་པ་མ་ཞིག་པ་དང་། ཆོས་
 གོས་ བྱེད་པར་། བརྩམས་པ་ སྟེ་ཆོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། མཐར་བུ་ག་པར་མ་གྱུར་བའི་ཤན་
 ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཁྱུ་བའི་སྐབས་སུ་གསོ་སྦྱང་གི་མཐའ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་
 གཉིས་ ཉི་གསོ་སྦྱང་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་དངོས་མིང་དུ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་།
 ལས་གསོ་སྦྱང་བཏགས་མིང་དུ་བཤད་པ་ནི། དྲི་ཀ་ལས་འདིར་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་
 རི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་གསོ་སྦྱང་གི་དུས་སུ་དགག་དབྱེ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། གསོ་
 སྦྱང་གི་མིང་བཏགས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་སྟེ། དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་
 མཐའི་ཆོས་བརྒྱ་དུག་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་བུང་གཞིང་བར་མི་བྱའོ། །གསོ་སྦྱང་དངོས་མིང་
 དུ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་ཆུང་ལས་འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་དུ་དགག་
 དབྱེ་བྱས་ན། དབྱར་ནམས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པས། དེའི་
 ཆེན་གསོ་སྦྱང་གི་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་བུང་གཞིང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ནོ། །སྤྲོ་

བརྒྱུད་བཏིང་ནས་བྱེ་བ་དག་ལ་ནི་དབྱུང་བ་དེ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བོ་ རྩོགས་གཅིག་གིས་ཐུང་བེན་
ནས་རྩོགས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱུང་དགོས་སོ། ། ཞེས་ལུང་བྲམ་བེདི་བྱ་མོས་ཞུས་པ་དང་རང་གི་
ནས་ལའད་དང་དྲི་ཀ་དང་གསུམ་ཆར་ལས་ལའད་དོ། ། རྟེན་པ་དེ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བཅས་
ལུང་ཞུ་བ་ལས་ལའད་ཀྱང་། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་བྱེ་ནས་གནས་དེ་ན་རྩོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་གང་གིས་
མ་བརྒྱུད་གཏིང་ཞེ་ན། ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་ཡོད་པས་དེས་གཏིང་དོ། ། དེའི་ཆེ་ན་གནས་
དེར་རྩོགས་གཉིས་ཀས་སོ་སོར་མ་བརྒྱུད་བཏིང་ན་རྟེན་པ་དེ་ལྟར་ནས་པར་བཞག་ཅེ་ན། དབྱར་
གནས་པ་རྫོགས་ནས་དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གནས་དེར་ཆོས་སྤྱོད་བ་ལས་གཞན་ཆོས་
མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་བ་དག་གིས་མ་བརྒྱུད་འདིངས་བ་བྱས་ཀྱང་དབྱར་ གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པ་ནས་
ལ་རྟེན་པ་འདི་ལྟར་པར་བྱོལ་ཞེས་ནས་པར་བཞག་པའི། གནས་ཀྱི་རྟེན་པ་ དགག་དབྱེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་བ། ནི་
ཆོས་སྤྱོད་བ་དེ་དག་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བ་དག་ལ་ནི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་
གཞན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲི་ཀས་ལའད་དོ། ། གལ་ཏེ་རྩོགས་གཉིས་གས་སོ་སོར་མ་བརྒྱུད་བཏིང་
ན་མ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་པ་ནི་སོ་སོར་རྩོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདི་ཉིད་
ཀྱི། དྲི་ཀ་ལས་མ་བརྒྱུད་བཏིང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ ཆོས་རྩོགས་
པ་དང་ཆོས་མིན་རྩོགས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ལའད་དོ། ། བསམ་པ་
གནས་པ་ནི་ཞེས་པ། མ་བརྒྱུད་གཏིངས་བའི་བསམ་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་འདུན་པ་མ་ལོག་པར་གནས་
པས་མ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ནི་མ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཆང་ནའོ། །
དེ་དང་བལ་བ་ནི་ཞེས་པ། བསམ་པ་གནས་པ་དེ་དང་བལ་བ་ནི་མ་བརྒྱུད་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་བརྒྱུད་མི་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། ། གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་

སམ་གསུམ་ལྟ་བུ་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས་མཆམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མཆམས་གཅིག་གི་ནང་གནས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཐ་དད་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པ་ནམས་ཀྱང་སྤྱད་བརྒྱུ་བཞིང་བའི་ཕྱིར་དབྱར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྤྱད་བརྒྱུ་གཞིང་དུ་རུང་སྟེ་གནས་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་དུ་གཏོགས་པས། མཆམས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་གནས་ཤིང་མཆམས་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱད་བརྒྱུ་བཞིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དབྱར་གནས་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་རྒྱུ་ཀ་ལས་གནས་གཞན་དེ་ནི་བཞིང་བའི་ཆེ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིངས་པའི་ཆེ་ཞེས་འབྲེལ་ཆུང་གིས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པས། སྤྱད་བརྒྱུ་འདིངས་པའི་ཆེ་ན་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་པས་མཆམས་གཅིག་པ་དེ་ཡིན་ན་གནས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྤྱད་བརྒྱུ་གཞིང་བ་འཆགས་ཏེ། དབྱར་གནས་པའི་དུས་ན་མཆམས་ཐ་དད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་སྤྱད་བརྒྱུ་འདིངས་པའི་དུས་ན་མཆམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ནང་ན་གནས་དུ་མ་ཡོད་པའི་གནས་གང་རུང་གཅིག་དུ་སྤྱད་བརྒྱུ་བཞིང་ནས་ཕྱིས་མཆམས་པོ་ཆེ་བཏོལ་ཏེ་མཆམས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་སྤྱད་བརྒྱུ་བཞིང་བའི་གནས་དུ་མ་དེ་ལས། གནས་གང་ཡང་རུང་བ། ཆོས་གོས་སྤྱད་བརྒྱུ་དེའི་གནས་ཡིན་པས་གནས་དེ་དག་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ལ་ནི་ཞེས་པ། ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་རིམ་པ་བསྒྱུར་རོ། །བཞིང་ནས་མཆམས་པོ་ཆེ་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་འདི་ལ། གནས་དེ་དག་གང་དུ་བརྒྱུ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ། གནས་དེ་དག་གཞན་དུ་བྱིར་ཡང་མཆམས་གཞན་དུ་བྱིར་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །ཐ་དད་

པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པ་ནི། གནས་ཐ་དད་མང་པོ་ནམས་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལྟགས་གཅིག་ཉིད་སྤྱད་དུ་བཞིང་ནས། མཆམས་པོ་ཆེ་བའོལ་
 ཉི་གནས་མང་པོ་དེ་དག་མཆམས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གནས་སོ་སོར་སྤྱད་དེ་དབྱུང་
 གི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་དུ་མི་བྱུང་ངོ་། །སྤྱད་གཅིག་ཀྱང་མཆམས་
 དེ་ན་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱད་ལྟར་བས་མཆམས་གཞན་གྱི་སྤྱད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་
 ཉི། རང་གི་གནས་སུ་སྒྲངས་ཉི་སྤྱད་དེ་ལྟར་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་སྤྱད་དེ་མ་ལྟར་
 བའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་སྤྱད་གི་གནས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དྲི་ཀ་ལས་གཞན་
 དུ་ན་སྤྱད་ངེས་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྤྱད་དབྱུང་བ་རང་འདུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 འབྲལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤྱོད་བས་འགོ་བའམ་ཐོས་བྱུང་
 གི་སྐབས་སུ་སྤྱད་ལྟར་བའི་དགེ་སློང་དེ་ནམས་ཀྱིས་མཆམས་གཞན་ན་གནས་པའི་དགེ་
 སློང་གི་སྤྱད་མི་འདྲིག་པར་རྒྱུད་ལྟར་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཆམས་པོ་ཆེའི་
 ཆད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་མ་ངེས་པས། རང་རང་གིས་རྒྱུད་བསྐྱུབ་པར་མི་རྟུག་ལ། འདིར་
 ནི་མཆམས་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་ས་ཁོངས་ན་གནས་པས་རང་གིས་རྒྱུད་བསྐྱུབ་པར་རྟུག་པས་
 སོ། །བྱེ་བ་ཉིད་ན་ཞེས་པ་ནི་གནས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་གདིང་བའི་དགེ་འདུན་ནམས་ཆོས་
 རྩྱགས་དང་ཆོས་མིན་རྩྱགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ཉིད་ན་རྩྱགས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཉིད་དུ་སྤྱད་
 དབྱུང་བར་བྱའོ། །བཞིང་ནས་བྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྩྱགས་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་
 ལ། ཆོས་མིན་རྩྱགས་པས་ཀྱང་ངོ་། །འོ་ན་འདི་སྤྱོད་པར་མི་རིགས་ཉི་ཆོས་ཀྱི་རྩྱགས་
 སུ་གཅིག་ཀྱང་མཆམས་ཐ་དད་པས་གཉིས་ཀྱི་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་
 ན། ལྷ་མ་ལ་ནི་གང་གིས་འབྱིན་པ་དེ་ལ་འདུན་པ་ལྟལ་ན་གཉིས་ཀའི་དབྱུང་བར་འགྱུར་

ལ། བཏིང་ནས་བྱེ་བ་འདི་ལ་ནི་འདི་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་ཐ་དད་པས་འདུན་པ་ཉིད་
 མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་སྤྱད་པ་བཏིང་བས། སྤྱད་པ་འབྱེན་པའི་ཁ་
 སྤྱོད་བྱེད་དམ་སྤྱད་པ་བཏིང་བ་ཁོ་ན་བཞི་ཡན་ཆད་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་ཚང་བས་སྤྱད་
 བཏིང་བུང་བ་ནི་མ་ཕུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བཏིང་བ་ནི་ཆོས་ཕུང་བར་འགྱུར་པ་ནི་
 འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྤྱད་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བཏིང་
 བའི་ཕུང་བ་ནི། ཞེས་པ་དང་། མ་བཏིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི་དབྱུང་བའི་
 ལས་འཆགས་པ་ཅུང་དང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ནི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས། སྤྱད་པ་གི་གཞིའི་ནམ་པར་མཁའ་པ་རྫོགས་སོ། །

༥། གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དེ། མཚན་གྱིས་མ་དཔེ་པའི་གོས་སྤྱད་པར་མི་བྱ་ཞེས་
 སོ། །དཔེ་ཤིང་དུ་བས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ལས་སྤྱད་པ་འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་འཕགས་
 ཀྱི་ཁྱུ་ལ་པོ་ན་བ་ལ་དབྱུང་བས་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་རི་བའི་གོས་བེའུ་རས་ཡུག་
 པོ་ཆེ་བྱིན་པ་དེ་སྤངས་ནས། བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ཕུལ་བ་ན། ཀྱན་དགའ་བོ་བརྒྱ་སྟོང་
 རི་བའི་གོས་བེའུ་རས་ཡུག་པོ་ཆེ་ལོང་ལ་ངའི་ཆེད་དུ་གིས་བྲོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས།
 དེས་དེ་ལ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། ཀྱན་དགའ་བོའི་སྤྱོད་གོས་མཐར་
 གོས་དང་། སྤྱོད་གཞན་ཅིན་གྱི་རལ་ཁུང་དཔུང་ཚད་གཅིག་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་།

ལུང་ཕྱན་ཆོག་ལས་ནི། ལུང་འཕགས་ཀྱི་ཀྱུ་པོ་གདུལ་པོ་རབ་སྒྲུང་ལ་
 གཉིད་མེད་ཀྱི་ནད་བྱུང་བ་ལ་སྒྲུན་པ་འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་དབྱུང་བྱས་པ་ལས། དེས་དེ་ལ་བརྒྱ་
 སྟོང་རིམ་འཕེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ། འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ཕུལ་
 བ་ན། དེ་ཀྱན་དགའ་བོས་དཔལ་ཤིང་དུ་བས་ཏེ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་།
 ཀྱན་དགའ་བོའི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་སྒྲ་གཙན་ཟིན་གྱི་རྩལ་གཟན་ཡང་ལྷང་
 འོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྤྱི་ཕྱན་སྤྱེལ་ཞི་ཉིད་ཅེས་པ་ གླིང་གཞི་འདི་དང་གླིང་གཞི་ལྷ་མ་གཉིས་
 བོ་བསྐྱེས་ནས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། ལུང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ་འབྲུལ་བཤད་ཉིད་དོ། ། རི་ལུང་གཞི་
 ལས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་པོ་ལ་ཁབ་ནས་རྩ་འཕྱུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ནས་
 ལུས་འཕགས་ཀྱི་རིམ་བོ་ལ་བཞུགས་ གླིང་གཞི་དེ་ནི་དཔལ་ཤིང་དུ་བས་པ་ཆོས་གོས་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 པར་བྱ་ཞེས་པ་འདིའི་གླིང་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་པ་ལལ་ཆེར་རྣམས་ན་རེ། གླིང་གཞི་དེ་གཉིས་
 རི་གཞུང་འོག་མའི་སྤྱི་ཕྱན་སྤྱེལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་པའི་གླིང་གཞི་ཡིན་པར་འཆད་དེ། ལུང་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་
 པ་སྟེ། འབྲུལ་བཤད་ཉིད་དོ། ། ཏེ། མ་ག་རྩའི་ཞིང་མཉམ་ཞིང་ཉེ་འཁོར་མཉམ་ལ་སྒྲུང་གི་
 བྱུང་པར་སྤྱི་ཕྱན་དག་སྒྲུང་སྤྱེལ་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་མཛེས་པ་གཟིགས་ནས། འདི་ལྟ་བུར་
 ཆོས་གོས་རྣམས་དཔལ་ཤིང་དུ་བས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དག་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་
 དེ་ཞིང་དུ་བས་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི་སྤྱི་ཕྱན་སྤྱེལ་ཞི་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། རྒྱ་ལས་སྤྱི་དུ་བརྟེན་པའི་ཆལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱན་དཔལ་ཤིང་དུ་འདུག་པས། སྤྱི་
 ཕྱན་སྤྱེལ་ཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་གོས་དེ་དུ་བས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་ལྟག་མ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་ལས་སྤྱི་ཕྱན་གཅིག་ལ་ ཆལ་བྱ་དག་
 ཀྱང་འོ་ཞེས་པ་ལ་ཆལ་བྱ་ནི་སྤྱི་དུ་བརྟེན་པའི་ཆལ་བྱ་དང་ཕྱན་ཆོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་མཐའ་སྟོར་གྱི་ཆལ་བྱ་ཡིན་པར་འགྲེལ་

ཆུང་ལས་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་བྱ་གཞན་ནས་ལས་མཐའ་སྒྲོར་ཞིང་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ནས་མ་གོ་བ་སྟེ། ཚལ་
བྱ་དག་གྲང་ཞིང་མཉམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚལ་བྱས་ནི་ན་པའི་ལྷག་མ་མ་
ནི་ན་པ་རི་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་བྱ་ལྷག་མ་ནས་ཞིང་མཉམ་པ་
ཉིད་ཅེས་སོ། ། གསུམ་པ་ནི་དབྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཕྱན་ལ་ལྷོས་ནས་གཞན་དུ་སྟེ་གཡས་གཡོན་
གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་སྒྲིགས་བྱའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། ། བཞི་
པ་ནི་ངོས་བཞི་པོ་འཁོར་བར་མཐའ་སྒྲོར་བ་ཉིད་དག་གིས་སོ། །

ལུང་གཞི་ལས་སྒྲིགས་བྱའི་འཕྲོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བ་དང་མཐའ་སྒྲོར་བ་གཉིས་
ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་མ་སྤྲུལ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱན་དགའ་བོས་བྱས་པ་ལ་
བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡོད་ཅིང་བདོག་ནའོ་
ཞེས་སྒྲོས་ན་ཡོད་པ་དང་བདོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ལུང་ མདོ་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་
ནས་མ་གཏོགས་པའི་གསལ་ཡང་། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་ཙམ་དུ་ཡོད་
པས་སོ། ། བདོག་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། རྣམ་
ཙམ་དུ་ཡོད་ཅིང་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་སུ་བདོག་ནའོ། ། གྲུ་ནི་ལ་བ་འབྲུག་པོ་སྟེ་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ལས་ལ་བ་འབྲུག་པོ་ནི་གྲུ་མོ་ཞེས་སོ། ། གྲུ་རྩལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་བ་སྤྲུག་པོ་རྩལ་མོ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་
ལས་བཤད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་ གཡང་གཞིའི་ཞེས་པ་འདི་འགྱུར་སྟོན་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་དེ་འབྲེལ་ཆུང་གི་
མདོ་རྩ་བ་ལས་གཡང་གཞི་དང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་ཤིན་དུ་ལེགས་ཏེ་ལུང་གཞི་ལས་ཀྱང་གཡང་གཞི་དང་ཞེས་སོ། །
གཡང་ སྟེ་རི་དྲགས་ཀྱི་པགས་པའི་ཞེས་རྒྱ་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། ། བཞི་ ནི་སྤྲུ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་
པས་དགེ་སློང་གིས་གཡང་གཞི་འཆད་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ། དང་ སྤྲུ་
སྤྲུ་མི་འཆད་བར། སྤྲུ་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཙམ་པས་འཆོ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུང་གཞི་ལས་ངས་ཚོས་གོས་གསུམ་གནང་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་དང་བཅས་པས་འཚོ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
 ཉི་ལྷམ་སྒྱུར་མི་འཆང་བར་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་དང་བཅས་པས་འཚོ་བར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་
 རི་དགེ་སློང་གི་དྲགས་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །རང་གི་ནྲུ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་གོས་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་གོས་ཐམས་ཅད་མེར་བ་དང་དམར་བ་ནི་མ་བཀག་གོ་ཞེས་བཤད་
 གྲུང་། རང་གི་ནྲུ་བཤད་ལས་འདིར་ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་མེར་བ་དང་ཐམས་ཅད་དམར་བ་བཀག་གོ་ཞེས་ཟེར་དེ་ནི་མི་
 རིགས་ཉི། དེ་གཡོག་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁྱེ་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་
 པར་བཤད། ལུང་གཞི་ལས་གོས་ཐམས་ཅད་མེར་བ་འཕ་ཐམས་ཅད་དམར་བ་འཕ་དཀར་བ་ནི་
 རུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལུང་ ལས་དགེ་སློང་གིས་ཁ་དོག་
 འན་པར་བསྒྱུར་བ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བའི་གོས་སྒྲིད་ན་ནོངས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་
 བ་མཆིས་སམ། ལུ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་གོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ན་པོ་འཕ་མེར་པོ་འཕ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་སྒྲིད་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ། ལུ་བ་དང་འོད་ལྡན་ཅ་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་མེར་བ་དང་ཐམས་ཅད་དམར་བ་བཀག་པར་ལུང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལྔ་ལས་
 བཤད་པས་ཁ་དོག་གཅིག་པའི་ཉེས་པ་དཀག་པའི་ཕྱིར་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་བར་བྱའོ། །
 ལུ་སྟེགས་པའི་ཆ་ལུགས་གཡང་གཞི་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ནམས་ལས་གཞན་འཆང་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་
 བསྟན་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཀྱལ་མཚན་འཆང་བ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཆ་ལུགས་འཆང་
 བ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེའི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ལུང་ལུ་བ་ལས། དགེ་
 སློང་གིས་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྒྲོད་བཅངས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། ལུ་འབྲེལ་ལས། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲོད་ནི་ཐོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་ཅེས་གསུངས་
 ཤིང་། དགང་གཟར་སྒྲགས་གཟར་གཉིས་ཀྱང་ལུ་སྟེགས་པའི་ཆ་བྱད་ཡིན་པར་ལུང་ནྲུ་

འབྱེད་ལས་ཆོས་གོས་དང་འབྲལ་བའི་སྐབས་ནས་གསུངས་སོ། །བྱ་ས་ལའི་འདབ་མ་ནི་
བྱ་སུའི་འདབ་མ་ཡིན་པར་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རིང་དུ་གནས་ན་
ཞེས་པ་ནི་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་གསུམ་གཉིས་གནས་ན་སྟེ། །དེ་ཡང་འོད་ལྡན་ལས་གསུམ་
གཉིས་ཚྗགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཟླ་བ་གཉིས་གནས་ན་ཞེས་བཤད། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་རང་
འབྲལ་དང་དྲི་ཀ་ལས་གསུམ་གཉིས་དོ་མཐོང་བ་ལ་བཤད་ ཞག་སུམ་ཅུ་ཅུ་ག་གནས་ན་ཞེས་བཤད།
དེ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཆོས་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཁྲིམ་པ་
ནམས་གྱིས་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པའི་དགེ་འདུན་དབང་ལ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་ནམས་གྱིས་ཕུལ་བ་ནི་ཆོས་
མིན་ཕྱོགས་པ་ནམས་དབང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁྲིམས་སུ་བཅས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོའི་
སྦྱིན་བདག་ནམས་གྱིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན་ནི་ལྟར་ནམ་པར་བཞག་སྟུང་ན། ཆོས་ཕྱོགས་པའི་
སྦྱིན་བདག་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པའི་སྦྱིན་བདག་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབུལ་ལུགས་ནི་ལྟར་
ཕུལ་ན་ཡང་འཐོབ་པ་ནམས་གྱིས་ནི་ལྟར་ནམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ནམ་པར་བཞག་གོ་
ཞེས་སྒྲ་མར་སྒྲར་རོ། །བྱ་མོ་སྦྱ་ཏིག་གི་བྱུང་བ་དང་འབྲལ་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལུང་
གི་ཆོས་ལ་ཕུལ་བའི་ཆོས་གྱི་རྟེན་པ་ནི་ལུང་ཆོས་སྐབས་ནམས་དབང་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་
པའི་ཆོས་ལ་ཕུལ་ན་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས། ཆོས་ལ་ཕུལ་བ་དེ་ཡང་། བྱུང་ན་ལས་འདས་
པ་ལ་ཕུལ་བ་ནི་མཚོད་རྟེན་དང་འབྲལ་བར་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

སྐབས་པའི་ཆོས་ བསྐབས་པ་གསུམ་ཉིད། ལ་བསྟོས་ཏེ་ཆོས་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཕུལ་བ་
ནི་དགེ་འདུན་ནམས་དབང་སྟེ། སྐབས་པའི་ཆོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཅི་རིགས་པར་
མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟླ་མ་ནམས་གསུང་དོ། །གནས་ནས་ཕྱང་བཞི་བའི་ཡོ་བྱད་ནི་གནས་ནས་ཕྱང་
བཞི་དབང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངས་སམ་ཞེ་ན་རྒྱ་གང་གིས་གནས་ནས་ཕྱང་བའི། རྒྱ་ལས་སེམས་མ་ལོག་ན་འོ་

གནས་ནས་ཡུང་བ་མི་དབང་གི་རྒྱ་ལས་སེམས་ལོག་ན་ནི་དབང་ངོ་རྒྱུ་ཀ་ལས་སོ།། ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཟོད་
 པ་མ་གསོལ་ན་གནས་ནས་ཡུང་བ་མི་དབང་གི་བཟོད་པ་གསོལ་ན་ནི་དབང་ངོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མདོ་རྩ་འབྲེལ་ལས་བཟོད་པ་མ་གསོལ་ན་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི། རྣམ་ཏུར་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སེམས་མ་ལོག་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། བཟོད་པ་གསོལ་ན་རང་བཞིན་
 ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་རྟེན་པ་དེ་མི་དབང་ངམ་སྣམ་པའི་དྲོགས་པ་བཅད་མི་དགོས་སོ། །
 མཆམས་ཀྱི་བར་ན་ ཤི་བའི་རྣམ་རྟམས། འདུག་པ་ ལ་ཤི་བའི་ལུས་ཏེ་རོ་དེས་སམ། ལུས་སམ་
 ལུས་ཏེ་དང་འབྲེལ་བ། གཞན་གྱིས་རེག་པས་དི་ཅམ་ མཆམས་ རྣམ་པ་རྣམས་དབང་བར་གསུངས་
 པའོ། །འོ་ན་ལུང་སློང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་མཆམས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་སློང་ཞིག་དུས་
 འདས་ན་གྲུམ་པ་དེའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་སུ་དབང་བར་འགྱུར། ལུ་པ་ལི་དེ་ནི་མགོ་གང་ལོགས་
 སུ་བོར་བའོ། །བཙུན་པ་གཉིས་ཀར་མགོ་བོར་ན་གང་དབང་བར་འགྱུར། ལུ་པ་ལི་དེ་
 ནི་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྩ་བ་སུམ་
 བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཆམས་གཉིས་བར་ཤི་ན། དེའི་ལུས་འབྲེལ་
 བའི་རས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས། གང་དུ་མགོ་བོ་བཞག་པར་དབང་བ་ཡིན། གཉིས་ཀར་
 བཞག་ན་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལ་འདོན་པ་
 བ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བས་བསྟུས་པའི་ལུང་
 དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་མདོ་རྩ་འབྲེལ་ཆད་མར་བྱའོ། །དེ་དང་ལྟན་ཅིག་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ནི་དགང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། དགོ་སློང་གི་
 བ་དེ་ལ་བྱ་ལོན་ཚུར་ཆགས་ན་ ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་
 ཞེ་ན། དགོ་སློང་གིས་ཐ་ག་པ་ལ་སོགས་པའི་རས་སྒྲུགས་སུ་བྱིར་ནས་དེའི་རིན་དུ་

གསེར་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་གི་ན་རིན་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་སྤར་ཆད་བྱས་
 པ་གང་ཡིན་པ་གསེར་ཉིད་སྤྱིན་དགོས་པ་སྟེ་སྤར་བྱིར་བའི་དངོས་པོ་རས་དེ་ཉིད་སྤར་སྤྱིན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གི་བ་དེའི་བྱ་ལོན་པར་ཆགས་ན་ ཆངས་པར་སྒྱུར་བར་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དགེ་སློང་གིས་ཐ་ག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསེར་སྤར་བྱགས་སུ་བཏང་
 རས་དེའི་རིན་དུ་རས་ལེན་ཏེ་ཞེས་ཆད་བྱས་པ་ལས་དགེ་སློང་དེ་གི་ན་རིན་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
 ཉིད་སྤར་ཆད་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་རས་ཉིད་སྒྲུབ་དགོས་པ་སྟེ་སྤར་བཏང་བའི་དངོས་པོ་གསེར་
 དེ་ཉིད་སྤར་སྒྲུབ་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྟོག་ཤིང་དེར་རུང་བའི་སྟོག་ཤིང་ནི་ལུང་ལས་སྤྱད་ཤིང་
 རིང་པོ་ཞེས་སོ། །དེར་རུང་བའི་སྟོག་ཤིང་ལས་གཞན་དག་ནི་ལུང་ལས་སྤྱད་ཤིང་བྱུང་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱན་
 ཆོགས་འབྲེལ་ལས་བྱེད་པ་ནི་སྤྱིས་བྱ་སྒྲུབ་བའི་ཞེས་སོ། །རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞོ་
 བས་འཕྲོ་བ་ནི་ཕྱན་ཆོགས་འབྲེལ་ལས་སྤྱིས་བྱའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་ནི་ཞོ་བས་
 འཕྲོ་བའོ་ཞེས་སོ། །བྱ་ལོན་ཆགས་ཏེ་དཔང་བྱ། སྤར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་དམ་བྱ་ནི་བྱ་ལོན་གྱི་
 ཡི་གེ་ལས་འཕྲལ་དུ་དགྲུག་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། སྤར་དུ་མི་འགྲུབ་པའི། དམ་བྱ་གཞན་ནི་འབྲེལ་
 རུང་ལས་བྱ་ལོན་འཕྲལ་དུ་ཁྲགས་པའི་དཔང་བྱའི་ཡི་གེའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་མཚོན་
 ཆ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟུང་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར། གྱིལ་དེ་
 བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་རུང་ལས་གྱིལ་བཅང་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །

གྱིལ་འཛིན་ཆད་འདི་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བཙི་འཕེལ་ཞེ་ན་འབྲེལ་རུང་ལས་གྱིལ་ལྷགས་
 ཉི་ཆེ་སོར་དུག་གི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་མི་བཅང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཟོའི་སྟོད་ཉི་བར་བཞག་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགེ་སློང་གང་ཟག་གིས་བཟོའི་ཆ་བྱད་བསྐལ་བ་སྤྱིར་བཀག་པས་འདི་ཙམ་

ཡང་མི་རུང་ངམ་སྐྱུ་མ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཁབ་དེའི་ཁབ་རལ་སྐྱ་གྲུ་ལྟ་བུའལ་
 ཆང་བ་ལྟ་བུ་བཅང་ཞེས་སོ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་འཁོན་ཡོད་པ་མི་མང་འབྲེལ་ཞེས་
 སོ། །མི་དྲན་པ་ནི་ཆོས་དཔལ་ནས་ཏེ་ཅང་བརྟེན་ངས་ཆེ་བའོ། །གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་འདྲེས་
 མ་ནི་ཕྱན་ཆོགས་འགྲེལ་ལས་ཉི་མ་གོས་སེང་བས་བར་དུ་བཅད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཉི་གྲིབ་
 འདྲེས་མར་བདུང་ཞིང་བསྐྱམ་ཞེས་ཀྱང་། ཉི་གྲིབ་འདྲེས་མར་བསྐྱམ་ཞིང་བདུང་ཞེས་སྒྲ་
 ཕྱི་བསྐྱར་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དབང་ བུ་དག་གིས་སོ་
 ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཁྱེ་ཀ་ན་མི་གསལ་ཞིང་། ཆོག་འདི་གོ་དགའ་བར་གྲགས་ཀྱང་ཁོ་པོ་ཡང་དག་པར་དེས་པ་རྟོན་
 ན། བུ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གོས་གྲུ་ནས་ཐ་གྲུ་བཏགས་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 སྐབས་ དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་གསུམ་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གྲུ་ནས་ཐ་
 གྲུ་བཏགས་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་གོས་དེའི་མཐའ་མའི་
 ཕྱོགས་ལ་སྐྱད་པ་བཏགས་ཤིང་གཟར་ཐག་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལམ་དུ་ཅིང་། ལུང་དག་
 ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ཀྱང་དཔལ་བུས་མཐའ་འབྱར་བར་བྱའོ། །སྒྲར་བསྟན་པའི་སྐབས་
 ཏེ། གོས་གཟར་ཐག་ལ་གདགས་པའི་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་གྲུ་གྲུར་ཐེ་གྲུ་གདགས་པ་ལ་ལུང་ཞེས་
 བྱའོ་ཞེས་ལམ་དུ་དོ། །ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་ཤིན་དུ་བཟང་མོས་གོས་རབ་དུ་བཅགས་ཤིང་། བ་སོས་ཕྱིས་པ་འཆར་
 བ་དག་མངོས་དགའ་པོ་ལ་མཉན་ཡོད་དུ་བསྐྱར་བ་ན་མངོས་དགའ་པོས་དེ་གྲོན་དེ། དག་སྒོང་ནམས་ཀྱི་མདུན་ན་འགྱིང་
 བག་དུ་ཚྭ་ནས། བཀའ་སྐུལ་པ་འདི་ནི་མངོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཆོམ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་གསུངས་སོ། །དར་གོས་
 ལ་སོགས་པ་བཅགས་པ་དང་བདམས་པ་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བ་སོས་བདར་
 བ་ན་སྒྲང་པོ་ཆེའི་སོས་ཇི་སྟིང་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་བདར་ཞིང་འཆོར་བར་གྱུར་པ་ཞེས་
 སོ། །བཅགས་པ་དང་བདམས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱོགས་

གཅིག་དུ་བརྟུངས་པའི་ཕྱིར་བཅགས་པའོ། །སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀ་ནས་བཅགས་པའི་ཕྱིར་བརྟུངས་
 པ་ཞེས་སོ། །ཟིལ་བས་བརྒན་ནས་ལག་པས་མཉེས་ན་ཡང་འཆར་བ་ཡལ་བར་མ་གྱུར་ན་ཆུའི་ནང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆར་བ་མ་ཡལ་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གསུངས་
 སོ། །ཁྱིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་སྐྱར་གས་ཁྱིས་གཅིག་གིས་
 བཅེངས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ མོག་ན་རེ་ཁྱིས་གཅིག་རུང་བར་གསུངས་པ་ནི་
 སྤར་བཅས་ཡིན་ལ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ། ནི་ མི་རུང་བའི་ཞེས་པ་རུང་བའོ་ཞེས་འགྲུག་པ། རྒྱུ་ཀྱི་ཀའི་ཡི་གེ་ཆད་པར་ངེས་
 ཏི། ཆོག་འདི་ཉིད་རང་གི་ནམ་འགྲུག་ལས་སྐྱར་གས་ཁྱིས་གཅིག་གིས་བཅེངས་ན་དེ་ལྟ་
 ན་ཡང་མི་རུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གོས་གཞིའི་མཛུགས་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་ཁྱིས་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱར་གས་ཁྱིས་གཅིག་
 གིས་བཅེངས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་དུ་འཛུགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལུང་
 མ་མོ་ལས་སྐྱར་གས་མཛུགས་པ་གཅིག་པོར་བ་ཡང་ཁྱོད་དུ་མ་འགྲོ་ཞེས་སོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུས་པ་སྟེ། གཞུང་ དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཀྱི་ཀ་ལས་ཁྱིས་གཅིག་གིས་ཀྱང་རུང་བའོ་
 ཞེས་འགྲུག་པའི་རྗེས་སུ་མི་འགྲུང་བར་མི་རུང་བའོ་ཞེས། བཞི་པོ་དེ་ནམས་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །

བརྟུལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་གཞན་ཡོད་ན་སྟེ། བསྟུས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་
 ཡོད་ན་ཁྱུར་ཕྱི་བས་མནན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་ བརྟུལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་
 པ་ལ། གཞན་ཡོད་ན་ཁྱུར་ཕྱི་བ་མི་བསྐྱུ་ཞེས་འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་འགྲུག་ ཅིང་
 དེའི་འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཆོས་གོས་གཞན་དུ་ཐོར་ཞིང་ཁྱུར་མི་བསྐྱུ་ཞེས་འགྲུག་ པའོ། །འཕྲོད་སྟོམས་ལ་གྱུ་
 བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་འདིས་སྤུངས་སྤྱོད་གོན་པའི་གནས་སྐབས་དུག་བསྟན་ཏི། །

དེ་དག་གི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་ཕྱི་དུ་འོངས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ན་ཡང་སྤྱི་སྤྱི་གོན་
 པ་སྤྱི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱོན་པ་སྤྱི་དུ་ལམ་ཞི་བས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པར་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་སྤྱི་གོན་པའི་སྤྱི་བས་བདུན་ནོ། །དེ་འང་འབྲེལ་ཆུང་
 ལས་འདི་ནམས་ལ་གྱོང་བར་དུ་མ་གྱོན་ན་ཉེས་བྱས། གཞན་དུ་ནི་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བསོད་སྤྱི་མས་དང་གྱོང་དུ་མཆོད་སྤྱི་ལ་འགྲོ་བ་གཉིས་ལ་
 སྤྱི་སྤྱི་གྱོན་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པའོ། །གཞན་ནམས་ནི་སྤྱི་སྤྱི་གྱོན་དུ་གནད་བ་དེ་མ་
 གོན་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ། གནད་བའི་བསྐྱབ་པའོ། །སྤྱི་སྤྱི་གས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་འདུག་པ་ན་སྤྱི་
 སྤྱི་འཁྱེར་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་གོན་དགོས་པར་མ་གསུངས་སོ། །གདུར་བུའི་ཆད་ནི། སྤྱི་གསུམ་
 དང་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཉེས་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གདུར་
 བུ་ནི་རས་གང་ཆུར་ནི་སྤྱི་གསུམ། ཞེད་དུ་ནི་སྤྱི་ཕྱིད་དང་དོ་བ་དེ་གཉིས་སུ་བལྟ་བས་ལ་
 དུ་བ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་ཅ་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་གསུམ་
 དང་ཕྱིད་དང་དོ་བ་སྤྱི་ཉེ་བཅེས་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་དང་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་ཞེད་དུ་
 སྤྱི་ཕྱིད་དང་དོ་བྱ་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ལྟར་ སྤྱི་ཕྱིད་དང་དེར་བཤད་པའི། གཞུང་བཞི་དང་ སྤྱི་
 ཕྱིད་དང་གསུམ་དུ་བཤད་པའི། གཞུང་འདི་འགལ་ཞེ་ན་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་གོས་
 བཞི་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་འདུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་གོས་
 བཟུང་ལྟ་བུ་བྱས་ཞེས་ ཅུ་ གསུང་ངོ་། །ངལ་བསོའི་བའི་གནས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་
 གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ལས་སྤྱིར་ན་ཆོགས་བཅད་
 གདོན་པའི་སྤྱི་བས་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ངལ་བསོའི་གནས་ ཅུ་གཙུག་པ་ན། དང་ཆུའི་བདག་
 བོ་ཁོན་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆུའི་ལྟ་ འི་ཕྱིར། དང་། །ཆུ་ལོངས་སྤྱི་དང་ ཅུ་

འཐུང་བ་དང་ཁྱེད་པ་ན་ཡང་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཚུ་ལྟ་ན་མས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་པའི་རབས་དང་མཐུན་
 པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་འོད་ལྔ་ན་ལས་སོ། ། སྤྱིན་བདག་ཟས་སྤྱོད་དང་། སྤྱིན་བདག་གི་
 བསྐྱོ་བ་ངན་པ་བསྐྱོག་པ་དང་མདོ་བསྐྱུལ་། བན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བདག་པོ་དང་ལྟ་ན་མས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོགས་
 བཅད་རེ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར། གཉིས། ། ལྷུང་བཟེད་ གྱི། ཚུ་ སྤྱིན་པ། དང་དྲི་གཙང་ཁང་ ཅ།
 འདུག་ པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ནམ་ལའི་མཐུལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྱག་དར་བྱས་པ་དང་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལ་གཙུག་
 ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཅིང་འགོ་མ་སོ་ཞེས་སོ། ། དང་། ། མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི། གྱིལ་མ་འགོ་མ་
 དང་ཕྱི་རོལ་ སུ་སྟེགས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི། ལྟ་གནས་ དེར་ཕྱིན་པ། དང་། བསྐྱོ་ཁང་བསྟེན་
 པའི་མཐུག་ཏུ། དང་སྟོན་ཤིང་གཙོད་དུས་དང་། སྟོང་བ་པ་ཡིས་ཅི་བདེར་བྱ་བ་དང་། བྱིས་
 དུ་མཚན་ མོ་ གནས་ པ་དང་། རོ་བསྐྱེག་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ། ལ་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་
 གསུངས་ཀྱང་རོ་བསྐྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་ལས་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་མཉན་པ་བྱིན་ནས་འདོང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ། ཞེས་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། དེའང་དང་པོ་ལྟ་ལ་སྤྱིན་པ་རབས་མཐུན་གྱི་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་རྟོ། ། དེ་འོག་བདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གང་ཡང་རུང་བ་
 གདོན་རྟོ། ། ཐ་མ་ལྟ་ལ་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་གདོན་པ་སྟེ། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་ཆོགས་
 བཅད་དུ་གདོན་པ་ཡང་རུང་། ལྷག་པར་གདོན་པ་ཡང་རུང་ངོ་། ། གསུམ་པ་སྤྱང་ཡབ་
 བཅང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རས་བལ་ལས་བྱས་པའི་རས་མའམ་ཞེས་སྤྱང་ཡང་། འགྱུར་
 སྟོན་ཡིན་པར་ཐེ་ཆོས་མེད་དེ། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་སྤྱང་ཡབ་ནི་ལྟ་སྟེ། བལ་ལས་བྱས་པ་དང་
 ཤན་ལས་བྱས་པ་དང་རས་བལ་ལས་བྱས་པ་ འི་སྐམ་བུ། དང་། རས་མ་དང་། ཤིང་གི་
 འདབ་མའི་དོག་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་ དེ་དང་མཐུན་པར་བེ་ཤ་ཀའི་ཆོག་ལེུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྟ་
 ཆན་དུ་གསུངས་སོ། ། སོ། ། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་དགོ་འདུན་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་

ཅད་བསྐྱབས་ན་ཞེས་བྱ་དང་ཚུད་མའང་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱ་དང་ཚུད་མ་དག་འདུན་ལ་
 ཕུལ་བའི་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞག་པར་བྱ་འཕྲུལ་འཛོང་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་
 པའི་དབང་གིས་བཞག་པའཕྲུལ་འཛོང་བར་སྦྱབ་པོ། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ བསམ་པའི། དབང་
 གིས་སྦྱབ་པོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ལེན་པར་བྱེད་པའི་ བསམ་པའི། དབང་གིས་ནི་
 མི་སྦྱབ་པོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལེན་པ་པོ་དུག་སྟེ་ལྟ་བུ་ནི། དེ་དག་འཛོང་པར་
 འདོད་ན་ཡང་། སྦྱིན་པ་པོས་གཞག་པའི་ཕྱིར་ཕུལ་ན་ཅི་བདེར་བཞག་ཅིང་བསྦྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཕུལ་ན་ནི་བསྦྱར་གཞུག་པའོ།།

ད་ནི་ཅིག་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། གནས་ཁང་མེ་ཁང་རུང་ཁང་དང་།།
 བཀའ་ས་སྦྱེམས་མལ་བསྟོ་ཁང་གནས། །འཁོར་གྱི་བྱམས་དང་དཔོང་ས་དང་། །བང་
 རིམ་འཆག་ས་སྟོ་ཁང་བྱམས། །དེ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་བ་དང་།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་ཕུལ་བ་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་
 རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་ནི་གལ་ཏེ་གནས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་
 དག་གི་དང་པོ་གནས་ཁང་གི་ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་རི་མོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཁང་
 ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་དག་གི་ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་བཞག་པར་བྱའོ་
 ཞེས་ལུང་སིལ་བྱ་ལས་རེ་རེ་ལས་རེ་རེ་གསུངས་པ་འདིར་ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྦྱས་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་དོན་རྣམས་པ་བཅུ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། ཅིག་པ་ལ་ཕུལ་ན་གལ་ཏེ་
 ཅིག་པ་དེ་གནས་ཁང་གི་ཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ཅིག་པ་ལ་
 ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཁང་དང་མེ་ཁང་དང་རུང་ཁང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སིལ་

བྱ་ལས་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པ་དེ་ནམས་འདིར་ཆོག་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་ནི། གནས་
 བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་ཕུལ་ན་ལས་གསར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིས་
 རི་དོན་ནམ་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །ས་ལ་ནའོ་ཞེས་པ་ནི་མེ་ཁང་གི་རི་ཞེས་པ་ནས། རྗེང་
 བུའི་ཡང་རོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་བཅུ་གཉིས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་འདི་ནམས་ནི།
 ས་ལ་ནའོ་སྟེ། ས་གཞི་ལ་ཕུལ་ནའོ་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཁྱི་ཀ་ལས་ ས་ལ་ནའོ་ཞེས་པ།
 འདི་ནི་འོག་མ་ནམས་ཀྱི་སྒྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྟོད་སྒྱུད་འགོད་པ་པོ་དེ་དག་
 དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོད་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། མ་བསྐྱོས་པས་འགོད་
 པའི་ཉེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྒྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་དང་རྩ་
 ས་ཕུལ་ན་བསྐྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རིན་ཐང་གདབ་བམ་སྟམ་ན། བྱད་མེད་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བྱད་མེད་བསྐྱ་བ་ལ་
 རིན་གདབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སིལ་བུ་ལས་གསུངས་སོ། །ཟླ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
 བསམ་པས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་ལུང་གླིང་གཞི་ལས་དད་
 རྒྱས་ལོངས་སྟོད་བའི་རྩལ་ལྡན་གསུང་ཏེ། བདག་པོའི་རྩལ་གྱིས་ལོངས་སྟོད་པ་དང་། བྱིན་
 ལེན་གྱི་རྩལ་གྱིས་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་རྩལ་གྱིས་དང་། ལྷགས་བསྐྱེད་ལས་འབར་
 བའི་རྩལ་གྱིས་དང་། བྱ་ལོན་གྱི་རྩལ་གྱིས་ལོངས་སྟོད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུང་
 གླིང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྐྱས་ཏེ། དགེ་རྩལ་གྱིས། ལོ་རྒྱུ་བ་ལས།
 མི་སྟོབ་པ་ དཔྱ་བཅོམ་པ། རི་བདག་པོར་ རི་རྩལ་གྱིས་ལོངས་སྟོད་པ། བཤད། སྟོབ་པ་ ལྷན་དུ་
 ལྷགས་ལ་སོགས་པ། བྱིན་པ་ལེན་ པའི་རྩལ་གྱིས་ལོངས་ སྟོད་པ་ཡིན། རྩལ་ཁྱིམས་དང་ལྷན་ཞིང་དགེ་
 བའི་སྟོར་བ་ལ་བརྩོན་པའི་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ། བསམ་གཏན་ དང་ཁ་ཏོན། འདོན་དང་ལྷན་པ་ནི། རྗེས་སུ་
 གནང་ནམས་ ཆངས་སྟོད་ཀྱི། དཀའ་བྱུང་ཅན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གླིང་གཞི་ལས་

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་པ་ ཚུལ་བྱིས་མ། ཅན་བསམ་གཏན་དང་སྒོ་ག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་མས་ནི་
 གནད་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཟླ་དན་ལས་འདེལ་པའི་བསམ་པས་
 རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་བྱིས་མ་དང་ལྡན་པ་ དག་སྒོང་མ་ནི་གོས་སྒོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་མི་འོས་ཏེ་གོས་ཕྱི་
 བ་བསྟན་པའི་ནིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དག་སྒོང་དག་བའི་སྒྲིར་བ་ལ་བཙོན་པ་ལ་ནི་གོས་སྒོང་
 ཕྱག་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་ཇིས་སུ་གནད་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཡོངས་སྒྲིད་པའོ། ། ཇིས་སུ་གནད་བ་དེ་ཡང་འདུལ་བ་བསྟུས་པ་ལས། དག་སྒོང་
 འདུལ་བའི་བསྟོབ་པ་ལ། བཙོན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི། བཞན་པ་ན་མ་པ་ལྷས་གནས་
 ཏི། ཁྱོད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ན། བཙོན་རར་འཇུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བཞན་ག་
 ལག་ཁང་ ཏུ་འདུག་པ། ར་མཛོད་མེ་ ལས་དག་སྒོང་གི་འདུ་ཤེས་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་པ། བཞིན། །
 ཏྲག་དུ་དག་སྒོང་འདུ་ཤེས་དང་། ཟུས་ལ་ རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། འཆག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་རོ་
 ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཏྲག་པར་ བཞེས་པའི། རད་ཀྱི་ནི། བཞེན་པོ་ནི་དུ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། །
 རབ་ ཏུ་ དབེན་ པ་ནི། ཤེས་བྱ་ གཟུགས་དང་སྒྲ། རྣམ་གཉིས་ལ། གཟུགས་མཐོང་ཡང་མཛོད་
 ཏོགས་དང་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ། འོང་བ་འོན་ཏེ་ལྟགས་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིད་ རྟལ་
 ར་དགོན་པའི་ ལྷ་ས་ཕྱོགས་སྒོང་ག། རི་དྲགས་ལྟར། བྱམ་ཕྱས་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་ཏི། རི་
 ལྟར་གནས་པའི་དག་སྒོང་ནི། རྒྱལ་ལ་ རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ། འོས་པའི་ཡོངས་སྒྲིད་ལ། བཞན་
 ཀྱང་འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི། ཇིས་སུ་སྒྲིར་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏི།
 དེ་ཡང་ཇིས་སུ་གནད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྒྲིད་པའོ། ། དེ་ཡང་མི་སྒོ་བ་པ་དག་བཙོན་
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་དག་འདུན་གྱི་ཇས་ཀྱང་ཡོངས་སྒྲིད་པ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་འོས་སོ་ཞེས་
 སྒྲུར་རོ། ། བཞི་པ་ལྟགས་བསྟེན་གས་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྒྲིད་པ་ནི། རྒྱལ་བྱིས་མ་

འཆལ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས། ལྷགས་གོང་མེ་
 ཟུང་འབར་བ་དག། ་ཞོས་པར་གྱུར་བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ་ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྟོམ་
 པས། ་ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་ཟ་བ་མིན། ་ཞེས་གསུངས་སོ། ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་
 ལས་ཀྱང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་དག་གིས། ་ཆོས་གོས་རབ་དུ་གྱོན་གྱུར་ཀྱང་། ་དང་པས་བྱིན་པ་ཅི་ཞོས་པ། ་
 བོ་ལུམ་འབར་བ་མིད་པ་འདྲ། ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་གྲོང་གཞི་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཀྱན་དགའ་
 ར་བ་ལ་རྒྱུད་པའི་རྟིང་བ་ཅམ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མ་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ་ལྷ་པ་བྱ་ལོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
 ཡོངས་སྟོད་པ་ནི། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྐྱངས་པ་དང་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ རྒྱ་ཀ་ལས་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་
 སྤྱིན་བདག་དེ་ལ་དབྱ་འཇལ་བ་དང་། དེའི་བློན་གཡོག་དང་ལྷགས་ལ་སོགས་པར་སྤྱེས་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཞུགས་
 གོ་ཞེས་སོ། ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་ཞིང་པའི་མོན་སྐྱང་ལྷ་བརྒྱར་
 སྤྱེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་དང་སྤྱར་ངོ་།

ལྷགས་ལས་བྱས་བའི་སྟོད་སྤྱད་ནི་སྟོད་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱད་ལྷེ་
 མིག་གྲོག་པོ་ལ་སོགས་པའོ། ་ཆོན་ཅི་ལྷ་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་མཐིང་བྱན་དང་ལེབ་གན་
 ཅི་དང་རྒྱ་སྤྱེགས་གྱུར་གྱུམ་མཆལ་དང་ལྷ་ཞེས་གསུངས། རྩེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་མཛེས་དགའ་བོ་འོངས་པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱོན་ཏེ་སྟམ་
 ནས་ རོར་བ་ན། དགེ་སློང་གནས་བརྟན་དག་ཀྱང་ལྷང་པར་བྱེད་ནས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འདི་
 ནི་སྟོན་པའོ། ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛེས་དགའ་བོའི་
 ཆོས་གོས་དག་ལ་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གཞན་ཡང་བྱང་སྟེ་དེ་ལྷ་
 བའི་ཆོས་གོས་དག་ལ་ རྩེ་ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐར་ཆོན་གྱི། ཐིག་ལེ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། ་འདི་
 ནི་སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་མི་རོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའོ། ་རྒྱ་ཀ་ལས་གང་ཟག་མན་ཚུན་

འདྲ་བ་དག་མི་ནོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། དེ་དག་ལ་མཚན་མ་གདབ་པོ་ཞེས་པ་ནི་ གསོལ་བཞིའི་
སྐབས་ཀྱི། ལུང་གཞི་ལས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲིང་པོས་དགེ་སློང་དང་ཕུ་སྟེགས་འཛོ་བ་
པ་ནོར་ནས་རྒྱལ་པོ་སྤང་པོ་ཆེ་ལས་བབས་ནས་འཛོ་བ་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་ནམས་ཀྱི། ཆོས་གོས་དེ་དག་ལ་ སྒྲག་ཆའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི། མཚན་མ་
གདབ་པོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ཕུ་སྟེགས་དང་མི་ནོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའོ། །འདི་ནི་ལུང་སྤང་
གཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དགེ་སློང་གི་གོས་དང་མི་སྟེགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུའི་གོས་བཙག་
གིས་བཙོས་པ་དག་ཆོས་རྒྱན་པས་འཕྲོགས་ནས། ཕྱིས་གོས་དེ་དག་སྤྲར་གདད་པ་ན་གོས་
དེ་དག་ངོ་མ་ཤེས་ནས། ཆོས་གོས་ཀྱི་མཐར་སྒྲག་ཆའི་ཐིག་ལེ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
པ་ཡང་འདིར་བསུས་པའོ། །སྤྲུལ་སྤྲར་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་བྲས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ ཟླ་འཛོག་གི་དྲི་ཀར་བྲངས་བྲངས་པའི། ལུང་མ་མོ་ལས། སྤྲུལ་སྤྲར་
ནི་ངེས་པར་བྲས་ཏེ་བྱའོ། །སྤྲུལ་སྤྲར་དང་མཐར་གོས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
མེ་ཏོག་སྤང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། །སྤྲུལ་སྤྲར་ངེས་པར་བྲས་ཏེ་བཙང་། །གཞན་དག་མ་ངེས་
གང་གི་ཕྱིར། །འདོད་རྒྱུང་རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་སྒྲག་བསུལ་འགྱུར་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲུ་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་དགའི་བྱུང་བ་ལས་ ཉེ་དགས་གན་
ཞུགས་གཅིག་ལ་པར་ཐང་ནི་མཐོང་གོས་སུ། ལ་བ་ནི་སྤྲུ་གོས་སུ། བེལ་རས་ནི་སྤྲུ་སྤྲར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས།
སོ། །དེ་དེ་བཞེན་དུ་ཞེས་པ་ལྷ་སྤྲིང་གི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
བཙུགས་པ་ནི། སྤྲུལ་སྤྲར་དང་སྤྲུ་གོས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐབས་འདིར་ཆོས་
གོས་ནམས་ཀྱི་སྤྲི་དོན་འཆད་དེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་
ཆོས་གོས་བསྟན་པས། སྤྲིང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། སྤྲིན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་

འཐོབ་པ་འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གོས་དེ་རྒྱ་གང་ལས་
 སྐྱབ་པ་ནི། ལོག་འཛོ་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་འཛོ་བ་ལས་སྐྱབ་པོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་
 ཇི་ལྟར་བསྐྱུབ་པ་ནི། ཆོས་གོས་དྲ་བ་དུབ་པ་དང་བཀྱ་བ་དང་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་གཞུང་
 དུ་སྤར་ལའད་ཅིན་དོ། །གསུམ་པ་གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་གོས་ལ་
 རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
 དང་། བཞེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སོ། །དེ་དག་གྲང་དངོས་དང་ཕྱན་ཆེགས་གཉིས་གཉིས་
 སོ། །དེ་ཡང་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བའི་གོས་རེ་རེ་བ་ཉིད་
 དུ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤམ་སྤྱར་ལྟ་བུ་འོ། །
 ཆོས་གོས་གསུམ་སྤྱགས་དུ་མ་སྤྱ་བརྒྱད་དུ་བཏིང་ན། སྤམ་སྤྱར་གསུམ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་
 གི་ཆ་ནས་གྲང་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆོས་གོས་སྤྱ་བརྒྱད་གི་བྱིན་རྒྱབས་གསུམ་ཆགས་དེ། །
 འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རེ་རེ་བ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །འཛོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཕྱན་ཆེགས་ནི། ལྷ་དང་སྐྱ་རགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་བརྟགས་པ་འཆགས་པ་ནམས་སོ། །ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། སྤམ་
 སྤྱར་གྱི་ཐེབ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཕྱན་ཆེགས་ནི། ལྷའི་ཐེབ་དང་སྐྱ་རགས་ཀྱི་ཐེབ་ལ་སོགས་
 པ་སྟེ། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བརྟགས་པ་འཆགས་པ་ནམས་སོ། །མཁེ་བའི་
 ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དངོས་ནི། དར་ཡུག་དང་རས་ཡུག་ལ་སོགས་པ་གོས་བྱེད་དམ་ཅོང་བྱེད་
 དམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དམ་གང་དུ་ཡང་མ་ངེས་པར་སྟེལ་བའམ་ཅོང་ཉིད་དུ་བསྟེལ་བ་སྟེ། མཁེ་
 བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །མཁེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཕྱན་

ཆོག་ས་ནི། དང་ཁ་བྱེད་དམ་རས་ཀྱི་དུམ་བུ་བྱ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱ་བཞིར་མ་ཡོངས་པ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་སེམས་ཀྱི་བརྟགས་པ་འཆགས་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། འཆང་
 འཛོག་གི་ལྷུང་བཞེགས་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་མེད་པའི་ཉིས་པ་ཞེགས་
 པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ནི། ཡུལ་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུའོ། །ཡུལ་མེད་ན་ནི་རང་གཅིག་
 བུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ། གནས་ནས་ཕྱང་བས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
 རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་
 ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པའོ། །དགེ་
 སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ན་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །སྡོམ་
 པ་གཏན་ནས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མ་སྐྱེས་པ་འཆང་བ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉིས་བུས་སུ་འགྱུར་བ་དག་དགག་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆོ་བའི་
 ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྤར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །དམིགས་བསལ་ནི་གོས་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱན་
 དབང་གིས་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་ལ། ཆད་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཡང་སྤར་བརྒྱང་གི་བྱིན་རྒྱབས་
 འཆགས་ཤིང་། སྤར་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་མས་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་འཆགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་
 པོ་ནི། གོས་རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ།

སྤར་དང་འདྲོ། །འདི་ལ་ནི་སྤར་གྱི་དམིགས་བསལ་གསུམ་པ་མེད་དོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷག་
 པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་ནི་གོས་ཆད་དང་ལྷན་ན་མི་རུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་དེ། སོ་
 སོ་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས་དབྱེ་བས་མི་རུང་བ་རྒྱུ་པོ་སྟེ་མཁན་པོ་ལ་ཡིད་གཏད་
 དེ་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་འགྲུག་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །སྤྲ་མ་ནམས་ནི་འབྲེལ་བ་དེའི་
 རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། ལུང་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྲོ་ལས་རུང་བར་མ་བགྱིས་པར་རུང་བར་བགྱི་
 བར་འོས་པ་འདི་ཞེས་རུང་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་
 གནས་སྐབས་རྒྱན་དབང་གིས་གནང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཆེ་ན། གོས་མི་རུང་བ་ནམས་
 འོངས་སྟོད་པ་མ་བཀག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དེ། གོས་མི་རུང་བ་ལ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་
 གྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་འཆགས་ལ་ཡོ་བྱད་དེར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་འོངས་སྟོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དྲགས་བྱུར་སྤྲ་མ་བྱེད་གྱིས་ཁས་གྲངས་སོ། །དེས་ན་གོས་མི་རུང་བ་དེ་
 དག་སྟོང་རང་གིས་སྐྱབ་དུ་མི་རུང་ལ། སྤྱིན་བདག་གིས་ཕུལ་ན་སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ལ་
 ཡིད་གཏད་དེ་བཅང་བ་དང་འོངས་སྟོད་པ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི། གོས་བྱུང་ཡན་ཆད་གྱི་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་སྤར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་ནི་གོས་མི་
 རུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་དེ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་འོངས་སྟོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ནི་དཀར་པོ་ཉིད་དང་ཁ་ཆར་དང་ཕུན་ཆར་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏྲོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། སྤྲགས་
 གྱིས་ཕུང་ གཞུང་ལས་ཆོས་གོས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་དབྱེད་བར་གསུངས་ཀྱང་། དབྱེད་པའི་ཆོ་ག་ནི་འདུལ་བའི་ཕུང་

དང་བསྐྱར་བཅས་ལས་མ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དབྱེད་པའི་ཆོ་ག་འདི་གང་ལས་ཆེད་ཅེས་འདི་ན། སྒྲིན་མངའ་འཛིན་སྒྲིན་
 ཀྱི་ཀྱེད་པའི་ཀུམ་ཤ་ཏྲི་ཀྱི་ཀྱེད་པའི་གས་ལ་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་ག་འདི་ཀྱི་ཡིག་དུ་བྲིས་པའོ། ། པ་དང་
 ཤི་བའམ་བབས་པ་ལྟ་བུའོ། ། རྟེན་ ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ། དང་ གོས་མེས་འཆིག་སྟེ་ཐལ་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ།
 གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། ལྷ་པ་བསམ་པ་
 གང་གིས་བཅང་པར་བྱ་བ་ནི། །འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་
 དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དང་། མཁོ་བའི་ཡོ་
 བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་བསམ་པས་བཅང་སྟེ། རང་རང་
 གི་ཆོ་ག་ལས་ཤེས་སོ། ། ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་བཅུ་གསུམ་ནི་
 སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་སྒྲ་གོས་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །

མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། མཁོ་བའི་ ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །
 ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ནི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དེ་གཉིས་ལས། གཞན་
 ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས། ཏུ་མ་ཡང་ འཆང་བར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ནས་ཏེ། བསྐྱུས་པ་ལས། གང་
 ཟག་ཅི་འདྲ་བས་ཆོས་གོས་ལྷག་པར་བཅང་བར་བྱ་ཞེ་ན། འཐོབ་པ་རྒྱུད་བ་ སྟེ་ཆེད་པ་རྒྱུད་
 བ། དང་། བདེ་བས་བསྐྱེད་པ་ སྟེ་བསྐྱེད་དེ་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ། དང་། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་པས་
 དངོས་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདོད་པ་དང་། ན་བ་དང་། རྩལ་དང་བྲི་མ་མང་བ་དང་། ཤིག་
 དང་སྒྲོ་མ་མང་བ་དང་། འབྲུག་པ་མང་བའི་ཡུལ་ ཏེ་ཡུལ་དན་པ། ན་གནས་པ་དང་། ཞལ་
 ཏེ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ སྟེ་ཐེལ་བ། མང་བ་དང་། ཆོས་གོས་དང་དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དག་ལ་གཉིན་པོས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱིས་སོ་སོ་ཞེས་
 གང་ཟག་དགུས་ཆོས་གོས་ལྷག་པ་འཆང་དུ་གནང་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་ཏེ་མཚན་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་བདག་གིས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །བསྐྱར་
 བསྐྱབ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགོ་བ་བཀག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །དམིགས་བསལ་གཞན་ཡང་། ཀྱི་ཀ་ལས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་རྟེན་གྱི་དཀོར་ནི་འདིར་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་
 དགོ་སྤྱོད་གི་ནོར་ཉིད་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་སོ། །ཁྱོད་མཐའི་གནས་དང་དགོན་
 པའི་གནས་མཚམས་ཐ་དད་པ་ན་དགོན་པའི་གནས་དེར། དགོ་སྤྱོད་དག་དབྱར་གནས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱས་
 རྣམས་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ ཅིང་གནས་གཉིས་མཚམས་གཅིག་དུ་གྱུར་ པ་ན་ དགོན་པར། དབྱར་
 རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་བདག་དེས་ དགོན་པ་དེ་ན་ཁྱོད་མཐའ་བའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་པོས་རྣམས་མཚན་སྟོན་
 དངས་ཏེ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ན་སྤྱིན་བདག་གིས་འདི་སྟུང་དུ་ཁོ་པོས་དགོ་འདུན་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་དབྱལ་བར་བྱ་སྟེ་
 རྟེན་པ་འདི་ནི་གང་དབང་བའི་དགོ་འདུན་དེས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་སྟེ། རྟེན་པ་འདི་དགོ་འདུན་ལ་དབྱལ་
 ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དབྱར་གནས་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ དགོན་པ་བ་
 རྣམས་ ཁོ་ན་དབང་ངམ་རྟེན་པ་འབྱུང་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་ ཁྱོད་
 མཐའ་པ། རྣམས་ཀྱང་དབང་ཞེ་ན། རྟེན་པ་ལ་ནི། ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟེན་པ་ནི་དགོ་འདུན་
 ལ་འབྱུང་ལོ་ཞེས་དགོ་འདུན་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་བྱེད་ན་དབྱར་གནས་པའི་རྟེན་པ་ལ་
 ནི་དབྱར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཁོ་ན་དབང་བ་ཉིད་
 དུ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡང་ཀྱི་ཀ་ལས་ རྟེན་པ་དེ་གནས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་སྟེ་བརྒྱུད་གི་
 གཞི་བྱ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་དེ་དབྱར་གྱི་གནས་དེས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟེན་པ་འབྱུང་དུས་ཀྱི་མཚམས་སུ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་གཞན་ཁྱོད་མཐའ་རྣམས་ནི་
 མི་དབང་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེ་ན་ཀྱི་ཀ་ལས་གལ་ཏེ། སྤྱིན་བདག་གི་དགོ་སྤྱོད་འདི་དག་དང་གཞན་དག་ལ་ཡང་
 འབྱུང་ལོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཞན་དག་ཀྱང་དབང་བར་ཐེ་ཆོས་མེད་དེ་ཞེས་སོ། ། དགོ་རྒྱལ་

དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ནི་དབྱར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ་བ་གོས་སམ།
 གོས་ཀྱི་རིན་གྱི་རྟེན་པ་སྤུལ་ཆ་དབྱི་བ་སྟེ་སྤུལ་གཉིས་དབང་བ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ལུང་སིལ་
 བྱ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དག་ལ་ནི་སྤུལ་ཆ་གཅིག་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལུང་ཁྱབ་དང་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྩ་བ་སྤུལ་བརྒྱུ་པ་ལས་
 གྲུང་། དགེ་ཚུལ་སྤུལ་ཆ་གཅིག་ནི་དབང་བར་འགྱུར། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་
 ན་ཆ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་
 གཉིས་བྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བས་བསྤུས་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མདོ་
 རྩ་བའི་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །ལུང་སིལ་བྱ་ལས། དགེ་སྦོང་ལ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་དགོས་
 གྱི། དགེ་ཚུལ་དག་ལ་ནི་སྟོད་གཡོགས་དང་མཐང་གོས་སུ་ཟད་ན་ཞེས་གསུངས་པས་
 གྲུང་དགེ་ཚུལ་ནམས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་སྤུལ་གཉིས་དབང་བར་འཐད་དོ། །འདིའི་དམིགས་བསལ་
 ནི་རས་ལ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་གི་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་དབང་བ་ཉིད་དོ། །དགེ་ཚུལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་དགེ་སྦོང་ལ་མ་དག་གྲུང་
 གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་དགེ་སྦོང་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་ལུང་སིལ་བྱ་ལས། དགེ་ཚུལ་མ་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་དགེ་སྦོང་ལ་ལ་སྤུལ་གཉིས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
 ལ། རྩ་བ་སྤུལ་བརྒྱུ་པ་ལས་གྲུང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་ན་ཆ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་བྱུང་ཡང་སྤར་
 བཞིན་མདོ་རྩ་བའི་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །སམ་བྲུ་བ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། མཉམ་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་བི་ཤ་མ་བྲུ་བ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཉམ་པར་གྱུར་ཅིག་
 ཅེས་བྲུ་སྟེ། དུག་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྲུ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དུག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་

པར་གྱུར་པ་སྟེ། སམ་པ་བ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ རྒྱ་ཀ་ལས་ཟས་འབྲིམ་པར་བྱེད་པའི་
གང་ཟག་གིས་དགེ་སློང་གི་མདོན་སྤྲུམ་དུ་སམ་པ་བ་ཏ་ཞེས་པའི་སྤྲུམ་འདི་བཅོད་ན་ཟས་དུག་ཅན་གྱང་དུག་མེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་འཕྱོར་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཟས་སྟོན་དག་གྱང་དུག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སམ་པ་བ་ཏ་ཞེས་པ་དེ་ཐོད་སྤྲུམ་དུ་བསྐྱར་ནི་ལུང་དང་འབྲེལ་ཆུང་ལས་འཕྱོར་ཚོགས་ཞེས་བཤད་དོ། །དོ། །སྟོན་
གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས། འབྲིང་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ འདིས་བཅས་པ་གསུམ་བཞུན་ནི་སྐྱབ་པ་དངོས་སུ་
བཞུན་ནས་དགག་པ་གཉིས་ཤུགས་ཀྱིས་བཞུན་དོ། །འདི་ ནི་ལུང་སྐྱང་གཞི་ལས། གོས་བཟང་པོ་
ཡང་མ་དོར་ཅིག་ངན་པ་དང་ཡང་མ་དོར་བར་ ཞེས་དགག་པ་གཉིས་གསུངས་ནས་སྐྱབ་པ་གཅིག་གསུངས་
པ་ནི། འབྲིང་པོ་དང་འོར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་གཉིས་
ཀྱི་རྣམས་ལྷག་མས་རོ་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་བྱང་ཅིག་ལས་གཞན་
པའི་གོས་མང་པོ་རྣམས་དང་ལྷུང་བཟེད་དང་བཅས་ནི་རོ་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་
ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་གོས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་
པ་ཇོགས་སོ། །

༤། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དོ། །ཡུལ་དབུས་ ནི་དོ་ཇེ་གདན་དང་བཅས་ནི་ཡུལ་དབུས།
ཀྱི་མཚམས་ བཞུན་པར་བྱ། སོ་ཞེས་སོ། །འི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ནི་གྲོང་བྱིར་ཡིན་ནོ། །ལུང་
གཞི་ལས་འི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཡོད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་ལྡན་ལས་གྱང་འི་ཁར་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་
བྱ་བའི་གྲོང་བྱིར་ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །མ་ག་རྩ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བཅོད་པ་ལས་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་ཞེས་གསུངས་ནི། འི་

ཁ་ར་ནི་བྱ་རམ་གྱི་བྱ་བའི་བྱེ་བྱག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ནགས་ལི་
 ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་ཅན་དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་ལའོ་བ་ཡིན་ནོ། ། །ལུང་གཞི་ལས་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བའི་གྲོང་ཡོད་པས་དེའི་ས་རོལ་ན་འདམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུས་སོ། ། །འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་བྱམ་ཐེ་སྤྱན་
 གཉིས་ཀ་བ་དང་ནི་བའི་ཀ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་སོ། ། །ཡུ་ཤི་རའི་རི་ནི་རྩ་དྲེས་མའི་རི་སྟེ། མའི་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡུ་ཤིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲེས་མའི་རྩ་བའོ་ཞེས་ལའད་ཅིང་ ཡུ་ཤིར་
 ཞེས་བྱ་བའི་རི་ནི་དྲེས་མའི་རྩ་བའི་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་
 ཀྱང་ ཡུ་ཤིར་ཞེས་པ་དེ། རྩ་དྲེས་མ་ཡིན་པར་ལའད་དོ། ། །འོ་ན་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་
 ཅན་དེ་ནི་དུ་མཐའ་ལའོ་བ་ཀྱི་གངས་ཆང་བ་སྟེ། ལཱའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་གནང་
 ངམ་མི་གནང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུ་ཤི་རའི་རི་དེ་ནི་དུ་ལཱ་དབུས་སུ་གཏོགས་སམ་མཐའ་
 ལའོ་བ་དུ་གཏོགས་ རི་དེའི་སྟེང་དུ་གཙུག་ལག་བྱས་ན་གནས་དེར་ལཱའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་གནང་
 ངམ་མི་གནང་། ཞེས་འདྲི་ན། འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས། ལི་ ཤར་ ཁར་ཆང་ཆིང་ བྱང་ ཡུ་
 ཤི་རི། །དེ་བཞིན་ ལུག་ གྲོང་དང་ནི་བའི་གྲོང་། རྩ་ །རྒྱ་རྒྱུང་འདམ་བུ་མདའ་རྒྱན་ཏེ།
 ཤར་དང་བྱང་ཕྱོགས་སྟོགས་ནམས་སུ། །འདི་ནི་མཐའ་ལའོ་བ་མཆན་ནི་དེདོ། ། ཞེས་
 དེ་ནམས་མཐའ་ལའོ་བ་ཡིན་པར། ལའད་ཀྱང་། ལུང་ དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་
 ལས། ལི་ཁར་ཆང་ཆིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དབུས་སོ། ། དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་ལའོ་བ་བོ། ། ཡུ་
 ཤི་རའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དབུས་སོ། ། དེ་ཕན་ཆད་ནི་མཐའ་ལའོ་བ་བོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། ། །འདིར་སྤར་བཅས་ནི་ལུང་ལས་དགེ་སྦྱོང་གིས་མཆིལ་ལྷམ་བཅང་བར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། མཐའ་ལའོ་བ་དུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་
 བཅང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲན་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ། ཉལ་
 བར་མི་བྱ། འདུག་གས་ཉལ་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བཀག་གྲང་བྲིམ་གཞན་དུ་གཞན་
 མེད་ན་ཀོ་ལྷགས་ལ་འདུག་པར་བྱ་ཞེས་གནང་ངོ་། ། ལུང་ལས་དོམ་ལྷགས་ནི་ཐམས་ཅད་ནི་མིག་ལ་
 ཡན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོམ་ལྷགས་ནི། ཀླང་པའི་གནས་སུ་འདིང་ཞེས་པ་ནི་མིག་གི་རྩ་ཀླང་མཐེལ་
 ན་ཡོད་པས་མིག་ལ་ཡན་པ་སྟེ། སྒྲན་པ་འཆོ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བས་ཤེས་སོ། ། ལུང་ལས་དག་
 སྒྲོང་གིས་ཀོས་ལྷགས་བཅང་བར་མི་བྱའོ། ། བཅང་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སྒྲིར་
 བཏང་བ་གསུངས་དེ། དེའི་དམིགས་བསལ་ནི། ཨ་སྒྲུ་པ་རན་ཏ་དག་དུ་ནི་ཀོ་ལྷགས་
 མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། མི་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་པ་འདྲ་ཡང་། འདི་ནི་གནང་
 བའི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡུལ་ཨ་སྒྲུ་པ་རན་ཏ་དག་དུ་ནི་ཀོ་ལྷགས་ཅི་དགར་འཆང་
 དུ་གནང་བས། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་དུ་བཀག་ཅིས་བཤད་ངོ་། ། ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་
 སྒྲོངས་ཨ་སྒྲུ་པ་རན་ཏར་ནི་པགས་པ་དང་དག་དུ་བྲུས་གནང་བར་གསུངས་དེ། སྒྲོངས་
 གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་ཨ་སྒྲུ་པ་རན་ཏ་ལས་གཞན་པའི་མཐའ་
 འཁོབ་དུ་ཀོ་ལྷགས་གནང་ངམ་མི་གནང་ཞེ་ན་འོད་ལྷན་ལས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དག་དུ་ནི་
 མལ་དང་སྒྲན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཀོ་ལྷགས་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྣམ་བཤད་ནི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་འཆད་ནམ་པར་བཤད་པ་ཉོགས་སོ། ། །

པ། སྐྱོན་གྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་སྐྱོན་གྱི་གཞི་འཆད་དེ། སྐྱོན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྐྱོད་ན་
 ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། སྐྱོན་བསྐྱེད་པས། དག་སྟོང་བདེ་བ་ལ་རེག་
 པར་གནས་པ་དང་སྐྱོན་བདག་གིས་བསོད་ནམས་འཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་སྐྱོན་དེ་རྒྱ་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལོག་འཆོ་སྤངས་ཤིང་ཡང་
 དག་པའི་འཆོ་བ་ལས་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་གཞི་ནི་སྐྱོན་ཙམ་
 མོ། །སྐྱོན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བས་འདིར་སྐྱོན་ནམ་པ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ། དེ་
 ནི་ནམ་པ་བཞིའོ། །དུས་སྟུ་རུང་བ་དང་། ཐུན་ཚད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞག་བདུན་པ་དང་། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་
 བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྐྱོན་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་གཞི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་སྟེ། ལུང་ལས་བྲམ་
 ཟེའི་བྱེད་དག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་བྱང་སྟོང་རྒྱན་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་
 རོ། །སྐྱོན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞི་ལས། དུས་སྟུ་
 རུང་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་
 ཞུགས་པའོ། །ཐུན་ཚད་དུ་རུང་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་དུས་སྟུ་རུང་བ་ལས་
 བྱུང་། དོ་བོ་བདུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས། རུང་ཟད་སྤྱོད་པའོ། །ཞག་བདུན་པའི་སྐྱོན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་བཀྲེས་པ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀའི་ནད་སེལ་བ་
 ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའོ། །འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་

བོ་གང་ཞིག་འདུས་པའི་ནད་སེལ་བ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་སྐྱོན་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷ་པ་སྐྱོན་ལོངས་སྟོན་པའི་ཚུལ་དང་། རྟལ་པ་རུང་ཁང་སྒོ་མཐུན་
 བྱ་བ་དང་། བདུན་པ་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་སྐབས་
 སྟུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྐྱོན་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །སྐྱོན་བཞི་
 ལས། དང་པོ་དུས་སྟུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གསུམ་པོ་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཅིང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འྲི་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་གནད་བ་ཡིན་གྱི་མི་ན་
 བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས་བྱུན་ཚད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དང་ཞག་བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། འཚོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་དེ་དག་གྲོ་མ་འཆལ་བས་འཆལ་དུ་རུང་ངམ། ཉི་ཤར་འཁོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་ནི་བྱ་རམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་དག་སྒོང་ལམ་དུ་ཞུགས་
 པ་དང་དག་བསྐྱོས་ལ་སོགས་པས་བཟའ་རུང་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཚོ་ཚུ་ནི་ཤིང་ཐོག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འོད་
 ལྷན་ལས་ཀྱང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རུང་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་
 རོལ་ཏུ་རྒྱས་མ་བཏབ་ཅིང་ཆགས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པ་དེ་སྟིད་དུ་བཅོས་པའི་ཚུ་ལ་སོགས་
 པ་དག་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཆན་མཐུན་པས་ཟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེག་
 ཏུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ འྲི་ཀ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཆན་མཐུན་པས་བྱིན་ལེན་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅུ་བ་མི་རུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་དུས་སྟུ་རུང་བ་ཡིན་ཞིང་། བདུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་བྱུན་
 ཚད་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདུང་བ་དེའི་རྫས་སམ་རྒྱ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བདུང་བ་དེ་དང་སྐྱོན་
 གྱི་རེགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་བཅས་ལྷན་མཆན་མཐུན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱིས་རེག་

ན་ལག་ཉི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདུང་བ་དེའི་རྒྱ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན། བསྟེན་ཚྲོགས་ཀྱིས་སྤྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་བཅག་པར་མི་བྱ་སྟེ་
 ཞེས་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །འོ་ན་གང་གིས་སྤྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་བཅག་པར་བྱ་ཞེ་ན།
 བསྟེན་པར་མ་ཚྲོགས་པས་སྤྱར་ཞིང་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅག་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །བདུང་བའི་
 རྒྱ་དེ་བུ་རམ་ལྟ་བུ། དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པས་སྤྱར་ཞིང་
 བཅགས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་རང་གི་ནམ་མཁའ་དང་དྲེ་ཀ་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་
 དོ། དེ་ནི་མདོ་རྩ་བས་ཀྱང་བྱུགས་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །འོ་ན་བདུང་བའི་རྣམ་དེ་དག་སྦྲོང་
 གིས་ཆགས་ཀྱིས་བཅག་དུ་རུང་ན། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་རེག་ན་ནི་ལག་ཉར་སྤངས་པའི་
 ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། བྱིན་ལེན་བྱས་ནས་ཆགས་ཀྱིས་འཆག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་
 མདུན་རོལ་དུ་བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པ་མཆན་མཐུན་པས་རེག་དུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་བདུང་བའི་
 རྣམ་དེ་ཆགས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པ་ན་ཆོ་ག་མ་ཚྲོགས་པས་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྱིན་ལེན་བྱར་
 མི་རུང་བ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་བདུང་བའི་རྣམ་དེ་དག་སྦྲོང་གིས་ཇི་ལྟར་
 ཆགས་ཀྱིས་བཅག་པར་བྱ་སྟེ་ན། བདུང་བའི་རྣམ་དེ་ཆགས་ཀྱིས་མ་བཅགས་པ་དེ་ལ་བཟའ་བའི་ཆེད་ཀྱི་
 བྱིན་ལེན་བྱར་མི་རུང་ཡང་། ལག་ཉ་འགོགས་པའི་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་དག་སྦྲོང་གིས་སྤྱར་ཞིང་
 གཅག་པ་སྟེ།

བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་རུང་བའི་རྣམ་ལས་བདུང་བ་
 དེ་སྦྲོར་ན་ནི། བསྟེན་པར་ཚྲོགས་པས་ཀྱང་རྣམ་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤྱར་ཞིང་བཅགས་
 ལ། གང་གི་ཆེ་འཐུང་བའི་ཆེ་རྒྱ་གང་མོ་གདབ་པ་དང་། བྱིན་ལེན་སྟོབས་སུ་བཅུག་
 ནས་བདུང་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ ཨ་རུ་རའི་ཐང་ལྟ་བུ་འཕྲུ་རམ་ཆབ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་པ་

གསུངས་སོ། ཉིན་པར་དང་ཚོད་གྱི་བར་དུ་བརྟུང་བར་བྱ་ཞི། ཞེས་ཀྱང་ལུང་མ་མེད་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྐབས་ལས་
 གསུངས་སོ། ། དེ་དང་མཐུན་པར་བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། མཆན་མེད་ཐུན་ཚོད་དང་
 པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛིག་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། ། འོན་ཀྱང་མཆན་མེད་ཐུན་ཚོད་
 གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛིག་དུ་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བར་བྱ་
 ཞི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དྲོ་ཐོས་ནས་དམར་ཐག་མ་ཆད་ཚུན་ཆད་དག་སྟོང་འབྱུང་དུ་དབང་། དམར་
 ཐག་གི་མཆན་ལས་འདས་ཏེ་འབྱུང་དུ་མི་དབང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉི་མ་རྒྱབ་ཏེ་དམར་
 ཐག་ཆད་པ་ལས་འདས་ན་གསོག་འཛིག་བྱས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱུ་ཀ་ རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱབ་མོ་འཁྱོ་བའི་སྐབས་ཀྱི། ལས་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་འོག་དུ་འོད་
 དམར་པོ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཆན་མེད་དང་པོ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོ། ། བརྟུང་བ་དེའི་ཇུས་སམ་རྒྱ་དེ་དུས་སུ་རུང་བ་ལས་གཞན་
 ཞག་བདུན་པ་འཕམ་འཛོལ་བའི་བར་དུ་བཅང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རྒྱ་དེའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བའི་
 མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བརྟུང་བ་དེ་ནི་ལོངས་སྟོན་དུ་རུང་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་ཡིན་
 པའོ། ། འདི་ནི་ལུང་སིལ་བུའི་བྱ་རམ་གྱི་བརྟུང་བའི་སྐབས་ནས་བཅུན་པ་བརྟུང་བ་བཅགས་
 པ་དགྲུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་ངམ། ཉི་བར་འཁོར་རུང་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པའོ། ། དེས་ན་རྒྱ་ཞག་བདུན་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བརྟུང་བ་དེ་ཡང་ཞག་བདུན་པའི་
 རིགས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་འཛོལ་བའི་བར་བཅང་པ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བརྟུང་
 བ་དེ་ཡང་འཛོལ་བའི་བར་དུ་བཅང་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་པའོ། ། གལ་ཏེ་རྒྱ་བྱ་རམ་ལས་
 བྱས་པའི་བརྟུང་བ་དེ། ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ་དེ་ཡང་། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་དུས་སུ་རུང་བ་མ་

ཡིན་པའི་རྣམས་ལས་བྱས་པའི་བདུང་བ་དེ་ སྤྱོད་དང་ཕྱི་རྩོལ་སོགས་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདུང་དུ་རུང་
བའི་ཕྱིར། བདུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ནི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན་ ལྷ་བྱ་རམ་ལས་བྱས་པའི། བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཉིད་ཡིན་ཡང་
ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། དུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཆགས་
ཀྱང་། དུས་ཉུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་ཕྱིན་རྒྱབས་འཆགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྷན་ཅིག་
འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དང་འགལ་བ་མེད་པའོ། །རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། འདིར་ཁ་ཅིག་
ན་རེ་བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་རོ་དང་སྤྱོད་བ་མ་གྱུར་ན་བྱ་རམ་གྱི་
བདུང་བ་དེ་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་ནི་སྤྱད་ཅིག་མ་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཚུན་
ཆད་པའི་རིགས་ཡིན་པ་སྟེ་ཞག་ལྷན་རོ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་སྤྱན་ཞག་
ལྷའི་རིགས་ཡིན་གྱི་སྤྱན་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ནི་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་གྱུར་
ན་དེ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་དེ་འཐད་ཀྱང་། གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་དེ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་ལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་བ་ཉིད་གཏན་ནས་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཏན་ཆོགས་དེ་དེ་ལྟར་གྱུབ་ན། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་ཆོས་ལྷན་རོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་
བ་དེའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན། ཞག་བདུན་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བམ།
ཞག་ལྷན་བར་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་བྱིད་རང་ལྟར་ན་ཞག་ལྷན་རོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་

བ་དེ་ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ནི་ད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཞག་ལྔ་པ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པར་མི་འབྲད་པར་ཐལ། ཞག་ལྔ་པ་ལ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན་རང་
 ཏུས་པས་ཏུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་རྒྱུ་བས་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་དག་སྟོང་མངོན་ཤེས་མེད་པས་སྤྲོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ན། ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཕལ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞག་ལྔ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་མངོན་ཤེས་མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་བཞོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ རང་གི་རྣམ་པའད་ལས་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་བཞོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། །དགག་པ་འདི་རྣམས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དོ། །ཞག་
 ལྔ་ན་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྲོ་ལ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཆོ་ན་ཞག་བདུན་པའི་རིགས་ཡིན་པས་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་
 འཆགས་པ་དང་། ཞག་ལྔ་པའི་རིགས་ནི་ད་འོད་པ་ལྟར་ན་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རྒྱུ་བས་མི་འཆགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཤིན་ཏུ་མི་མཚུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱང་ད་གཞོན་ཞག་ལྔ་ན་རོ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཤེས་པ་མིན་དེ། བྱ་
 རམ་གྱི་བདུང་བ་དེ་ཞག་ལྔ་ན་གཅིག་ཏུ་དང་བསྐེ་བར་བྱ་སྟེ་དམ་བཅས་པའི་ཞག་ལྔ་ན་བསྟོལ་དེ་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པར་བྱ་སྟེ་དམ་བཅས་པ་ནི་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཕལ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས། ཏུས་རུང་
 གི་ཕྱེ་མ་དང་འདྲེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏུས་སུ་རུང་བའི་ཕྱེ་མ་དང་སྦྱར་བའི་ ཆང་གི་
 རྩོད་དུ་བཅངས་དེ་ཆང་གི་རིས་བསྟོས་པ། བདུང་བ་དག་ བྱམ་ཆོད་དུ་རུང་བར། འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །ཞུན་མར་ནི་ཞག་བདུན་པ་ཡིན་ཡང་། མར་དཀར་ནི་ཏུས་སུ་རུང་བ་
 ཡིན་དེ། རྒྱ་ཀ་ལས་ཏུས་སུ་རུང་བ་མར་དང་ཞེས་བྱུང་བས་སོ་ཞེས་ སོག་ལ་སོགས་པ་གཙང་

གི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ ཟེར་རོ། འཁྱིལ་ཅིག་ དེ་ནི་དུས་སྐབས་ལྷན་པ་མར་དང་ཞེས་
 པ་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ། དུས་སྐབས་ལྷན་པ་ བཟར་རུང་རོ། ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཡིན་
 པས་ཤེས་སོ། ཁམར་དཀར་དུས་སྐབས་ལྷན་པ་ལྷན་གྱི་གཞི་ལས་ཞག་བདུན་པ་
 ནི་མར་དཀར་དང་དེ་ལ་མར་དང་སྦྱང་ཅི་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། འདྲུགས་
 དང་ལི་ཁ་རའི་བྱད་པར་ སྟོན་གྱི་ལོ་སྟོན་བཞེས་པ་ལྷན་གྱིས་བཤད་པ་ཏ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ནི་བྱ་རམ་
 གྱི་བྱ་བའི་བྱེ་མ་དོག་པོར་མ་བྱས་པ་ན་དྲུགས་ཞེས་བྱ། དེ་ནི་དོག་པོར་བྱས་པ་ན་ལི་ཁར་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤུལ་ར་ ཞེས་གྲང་བྱ། དང་ བོད་རྣམས་གྱིས། ཀར་ཞེས་གྲང་བྱའོ། ལས་བ་ཏ་
 པར་ན་ནི། འདབ་མ་བདུན་པའོ། སྦྱི་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆེ་ཡོད་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་
 ལས་ཏང་རྩེ་ཞེས་གྲང་གསུང་སོ། ལུང་ལས་སྦྱ་ཅི་ནི་ཤིང་ས་ལའི་ཏང་རྩེ་ཞེས་སོ།
 འོད་ལྷན་ལས་སྦྱ་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ས་ལའི་ཞོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། བཀྲུས་ནས་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་ནད་པའི་
 ལྷས་ འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་སྦྱན་གྱིས་བཀྲུས་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་རྩ་བ་མལ་པས་གྲང་བཀྲུ་ཞེས་བཤད་གྲང་ལས་རྩ་བ་མལ་
 པས་ལན་གཉིས་བཀྲུ་བར་གསུངས། ལ་སྦྱན་ཁྲ་བྱུགས་དེ་ལག་པས་དི་ཅམ་ཆོག་གི་བར་དུ་ལྷས་
 མཉེས་ནས། རྩ་བ་མལ་པས་ ནད་པའི་ལྷས། བཀྲུས་ནས་སྦྱར་ཡང་སྦྱན་ཁྲ་ནད་པའི་ལྷས་
 ལ་བསྐྱས་ནས་རྩ་བ་མལ་པས་བཀྲུའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བྱུང་ངོ་། ནད་པའི་ལྷས་
 ལ་སྦྱན་ཁྲ་བྱུགས་ཤིང་ལྷས་མཉེས་པ་ལ་ནི་སྦྱན་ཁྲ་ས་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
 ནད་པ་ཉམ་རྒྱུང་བའི་ལྷས་མི་མཉེ་བ་ལ་ནི་སྦྱན་ཁྲ་ནིན་གཅིག་ལ་ལན་གཅིག་བཀྲུའོ། ནད་
 པ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྷས་མ་མཉེས་པར་སྦྱན་ཁྲ་སྦྱི་བོ་ནས་སྦྱགས་ན་ཕན་ཞེས་འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་སོ། འདི་ནི་དེ་ཀྱི་ལས་
 ནད་པ་ ངལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བའི་བྱིར་ལན་དུ་མ་བཀྲུ་བ་བཀག་གོ་ཞེས་སོ། གཤམ་
 ཏི་དུས་མ་ཡིན་པར་ནས་ལས་བྱས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་དགོས་ན།

སྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་བསྐྱོན་ནི། ཉན་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ཞེ་ན། སྐྱེད་བཅས་པ་དང་རྗེས་བཅས་ཡིན་པས་མི་འགལ་གསུང་ངོ་། །སྐྱེད་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་སྐབས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཏོ། །སྐྱེད་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པའི་
 དོན་ནི། གསོག་འཛོག་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེད་བྱིན་ལེན་ལན་གཅིག་བྱས་པ་དེས་ཆོག་གྱི་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་ཟ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱིན་ལེན་བྱེད་མི་དགོས་པས། ཆོགས་རྒྱུད་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་
 པ་དང་ཆོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཅས་པའི་ས་མཆམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེས་
 པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་བདུན་ལས། སྐྱེད་
 གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 རུང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་ཞེས་མི་རུང་བ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་
 པར་གསུངས་པས་སོ། །ཆད་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གི་ཡིན་པ་དང་། མདོན་སྐྱེད་ན་
 ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོག་འདི་འདྲུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་
 རྒྱ་དང་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འཛོགས་པ་སྟེ། ལུང་སྐྱེད་གྱི་གཞི་ལས། ཅ་བ་མོ་ལ་
 མོགས་པའི་བདུང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་བྱས། དུས་སུ་མཉེས། དུས་
 སུ་བཅགས། དུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་འོ་ཞེས་
 པ་དང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གཞུང་ལས་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱེད་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྗེས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོག་དོན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཡུལ་དགོ་སྤོང་
 ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་འོ། །ཡུལ་མེད་ན་རང་གཅིག་བྱས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ།

གནས་ནས་ཕྱུང་བས་ཀྱང་ངོ་།།

གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསྟེན་པར་རྟོགས་པའམ་དགེ་
 སློང་མའི་སྟོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྟེན་དེ་དག་ལ་གསོག་འཛིག་
 གི་ཉིས་པ་འབྱུང་བ་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྲེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་
 ཐམས་ལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོ་ག་འཆགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟན་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྟེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྟེན་ལྡན་ཡིན་པ་སྟེ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དག་ནི་ནད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ནད་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། རྟེན་ལ་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བ་དང་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་པ་གཉིས་
 ནི་ནད་པ་ཁོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། སྟེན་ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་ཟག་བཞིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ཡང་ནད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མ་ཟད། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་
 དགེ་བསྟོས་དང་ལག་གི་སྒྲས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། ལུང་སྟེན་གྱི་གཞིའི་ལུག་
 སྟེས་ཀྱི་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལས། དགེ་སྟོང་གི་བྱ་རམ་ཞག་
 བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་
 བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། རྟེན་གནད་ཀྱིས་དགེ་བསྟོས་དང་ལག་གི་སྒྲ་ལ་ཡང་
 རྟེན་མཆན་མཚུངས་པར་སྦྱར་རོ། རྟེན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཟའ་བ་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
 དང་དགེ་བསྟོས་དང་ལག་གི་སྒྲ་ནམས་ནི་ནད་པ་དང་འབྲེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་བཟའ་བ་ལ་ནད་པ་དང་འབྲེན་པར་གསུངས་པས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་ཡང་ནད་པ་དང་འབྲེན་
 རྟེན་མཆན་མཚུངས་པར། ཞེས་སྦྱར་རོ། རྟེན་པ་ ཅ ཅིག་ན་རེ་སྟེན་ཞག་བདུན་པ་ནི་གང་
 ཟག་ལུས་བྱིན་བརྒྱབ་དུ་རུང་སྟེ། གང་ཟག་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ཟན་ཆད་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱུ་བ་དུ་རུང་བར་སྒྲུར་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཟན་ཆད་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་དུ་
 རུང་བའི་སྒྱུ་བ་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་དུ་རུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲིན་དང་
 མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པའི་དུས་ནི་སྤྱོད་ཡིན་ལ། སྤྱོད་དུས་སུ་ཟན་ཆད་པར་མ་གྲུབ་
 པས། ཟན་ཆད་པས་སྒྲིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་མི་འཐད་གསུང་རོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་
 པ་ནི། སྤྱོད་ཁོ་ན་སྟེ་ཟས་སྤྲེལ་མའི་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲི་ཀ་ལས་བསྐོལ་བ་དང་བཅགས་པ་
 གཉིས་ནི་དུས་སུ་བྱས་ཀྱང་རུང་། དུས་མ་ཡིན་པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། བྱིན་ལེན་བྱ་བ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་ནི་དུས་ཁོ་
 རར་བྱ་དགོས་ཞེས་སྤྱོད་དུས་ཁོ་རར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ཡུན་དེ་སྤིང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་ནི།
 བྱན་ཆོད་དུ་རུང་བ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་ན་ཉིན་མཆན་དེ་ཉིད་གྱི་མཆན་མའི་བྱན་ཆོད་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་ཅིང་། ཞག་
 བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཆན་མའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དང་། འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་ན་དེ་
 སྤིང་ནད་མོས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས། རང་གི་དུས་གྱི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱུ་བ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུས་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ཆོག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
 སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་རུང་ཆུ་གདབ་པ་དང་ལག་པ་གཉིས་བཀྱས་ནས་བྱིན་ལེན་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱད་
 པར་དུ་ཡང་བདུང་བ་བྱིན་གྱིས་ཆོབ་ན་ནི་ཆགས་ཀྱིས་བཅག་པ་ཡང་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའོ། །དངོས་
 གཞི་སྤྲུགས་ནས་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་དང་། མཇུག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་
 སོ། །བདུན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། བྱིན་ལེན་འདིག་པའི་རྒྱ་ཀུན་གྱིས་
 འདིག་སྟེ། བྱིན་རྒྱལ་མ་འཆགས་པའི་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་རོ་དང་སྦྲ་
 བར་གྱུར་པ་དང་། རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་། བྱིན་རྒྱལ་མ་འཆགས་པ་ཟད་པ་དང་།
 སྤྲུགས་ཀྱིས་ཕུང་ན་ཡང་འདིག་གོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པ་ལ་གསོག་

འདྲི་གཞི་འབྲུང་ཞེས་སོ། །རྩ་དང་སྐྱོན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་བྱིན་
 ལེན་བྱས་ཤིང་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་ཞག་ལྔ་ན་རྩ་དང་སྐྱོན་པ་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་ ཉེ་རྩ་མངར་བ་ལས་སྐྱུར་བར་གྱུར་ཏམ་གནས་སྐབས་སྐྱོན་པ་ལས་གར་བར་གྱུར། ན་གསོག་འདྲི་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོག་འདྲི་འགོགས་བྱེད་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་ཅིང་
 གསོག་འདྲི་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པས་ན། རྩ་སྐྱོན་གྱུར་ནས་ སྐྱེད་པས་གར་
 བཅས་གུང་ཆེགས་ལྟ་བུའི། བྱན་ཆོད་གྱི་ཆེགས་འདས་ན་གསོག་འདྲི་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་ཤ་ལུགས་པ་ནམས་གསུངས་པ་དེ་ལགས་སོ། །དེའང་བྱིན་རྒྱབས་ནི་སྐྱོན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་པས་རྩ་སྐྱོན་གྱུར་པ་ན་སྐྱོན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱུར་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཞིག་པའོ། །བྱིན་
 ལེན་ནི་སྐྱོན་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རྩ་སྐྱོན་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་གྱི་རིགས་མ་གྱུར་ ཉེ་
 ཞག་བདུན་པ་ལས་སྐྱོན་གྱི་རིགས་གཞན་ཏུ་མ་གྱུར། པས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པའོ། །རྩ་སྐྱོན་
 གྱུར་ན་གསོག་འདྲི་བྱས་པ་འདིའི་བྱངས་ནི་ལུང་སིལ་བུའི་བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བའི་སྐབས་
 ལས། བདུང་བ་བཅགས་པ་དགུང་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་བྱང་ངམ། ཉེ་བར་འཁོར་
 བྱང་ངོ་། །བཅུན་པ་ཡུན་ཇི་སྤིད་ཏུ་བཞག་པ་འཆལ་བར་བགྱི། ཉེ་བར་འཁོར་ཤིན་ཏུ་
 སྐྱ་ཞིང་མི་སྐྱུར་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་སྤོང་བ་དེ་སྤིད་ཏུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རང་འགྲེལ་དང་ཉེ་ཀས་ལུང་དེ་བྱངས་སོ། །ལུང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ་
 ཤིན་ཏུ་སྐྱ་ཞིང་མི་སྐྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤོང་ན་ནི་བདུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་
 པས། གསོག་འདྲི་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་འདིར་བདུང་བར་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཏེ་བདུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་འདི་ལ་གསོག་འདྲི་ཉིད་
 ལས་གཞན་པའི་རྩ་རྒྱུ་མ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་གསོག་འདྲི་ཉིད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །འདི་ཁ་ བྱེ་ཀ་པ། ཅིག་ན་རེ་ འདི་ནི་གསོག་འཛིག་བདག་པ་བ་ཡིན་གྱི་གསོག་
 འཛིག་རང་མཚན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ་འདི་ལྟར། བྱ་རམ་གྱི་བདུང་བ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་ལས་བར་སྐབས་སུ་རོ་དང་སྐྱ་བར་གྱུར་པ་ཚོས་ཅན། གསོག་འཛིག་གི་ཉེས་པ་རང་
 མཚན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་བྱིན་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་སྐྱར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་བྱིན་ལེན་
 ཞིག་ནས་བྱིན་ལེན་མེད་ཅེས་པའོ། །དེའི་རྟགས་དང་བྲུབ་པ་གང་གིས་བྱུབ་ན། གཞུང་གིས་བྱུབ་སྟེ།
 རྒྱ་ཀ་ལས། སྐྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་ཡང་བདུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱིན་ལེན་
 མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་ལ་གསོག་འཛིག་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་རྟགས་དང་བྲུབ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན་
 རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་འདི་ལ་གསོག་འཛིག་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་
 རྒྱ་ནམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བས་ན་གསོག་འཛིག་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་རོ་སྐྱར་གྱུར་
 པ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་གསོག་འཛིག་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། དེའི་རྒྱ་དུས་ན་བྱིན་ལེན་
 ཡོད་པར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱུབ་པོ།

རྒྱ་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དེ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་མཐུན་པར་གསུང་
 རོ། །ནམ་པ་གཅིག་དུ་ན་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཀ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་ཀའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ནི་གསོག་
 འཛིག་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡོད་པར་ཐེ་ཚཱ་མེད་ཅིང་། འདིར་ཐོད་དཔེ་ཡི་གེ་ནོར་བར་ངེས་ཀྱང་། དེང་སང་འདི་ན་
 རྒྱ་ཀའི་རྒྱ་དཔེ་བཞུན་རྒྱ་མེད་པས་ཨ་ལོ་པོ་ངེས་ཤེས་མི་འདྲིན་ནོ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
 ན་གཞན་གྱི་སྟོ་ལ་འཆམས་སོ། །ཟུང་མཚམས་པ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐབས་འདིར་བཞུན་པའི་རོ་སྐྱར་
 གྱུར་པ་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་གྱི་དངོས་པོ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རོ་

སྐྱེ་གྱི་པའི་རྒྱ་ལས་རོ་དང་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པར་བསྟན་
 ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་ཞེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་
 པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་གྱི་རིགས་འཕྲོས་ཏེ་
 དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། རོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གྱུར་ཏེ་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱུར་པ་སྟེ། དེས་ནི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རོ་སྐྱེ་གྱུར་པའི་
 སྐབས་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས་སྟེ་བ་དང་ཆོས་ལ། བྱི་བས་ཀྱན་ནས་ བྱི་རང་གྱི་
 རང་དུ། བསྐྱོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱི་བ་དང་བཅས་པའི་ཆུའི་ནང་དུ་བསྐྱོལ་བའོ་ཞེས་ལུང་
 གྲན་ཆོག་གས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། རའི་སྟོང་དེའི་སྐྱེ་དང་དྲི་མི་ཞེས་པ་ཉིད་བསལ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་བསྐྱེད་ཞེས་པོའི། དེས་བསྐྱོས་པའི་ས་ནད་པས་བཅངས་
 བར་བྱའོ། །དེ་ནི་ལག་པ་བཀྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་
 ལས་བཤད་དེ། ལུང་གྲན་ཆོག་གས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས་དེས་བསྐྱོས་པའི་འཛིན་པ་ནི་དྲི་དང་
 ཡང་དག་པར་ལུན་པ་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ས་རང་
 ལ་དྲི་བསྐྱེད་ཞེས་པོས་ བསྐྱོས་པ། དེ་ལྟ་བུས་ཁ་ལག་བཀྱས་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 བཀྱར་ཡང་གནད་། འཆད་དུ་ཡང་གནད་ཞེས་སོ། །

གཞི་འགྲེལ་ལས་སྐྱེ་གྱི་དཀའ་བྱུང་བཅས་བྱ་བ་ནི་དུ་བ་རྩུབས་པ་ལ་སོགས་
 པའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དུ་བ་རྩུབས་པ་ནི་སྐྱེ་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་ནད་གསོ་བའི་
 ཕྱིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་སྐྱེ་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དགོ་སྟོང་ནད་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་
 སྐྱེ་གྱི་རིང་བུའི་དུ་བ་ཁོང་པར་རྩུབ་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་དུ་བ་བདུང་བ་ནི་དུ་
 བ་འབྱུང་བར་གྱི་མོ་བཏེལ་བའི་ནད་དུ་སྐྱེ་གྱི་བཅུག་ལ་དེ་ཁར་བཅུག་ལ་དུ་བ་བདུང་ངོ་ཞེས་

སོ། །སྐྱོན་གཅིག་ཅེ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་ཕྱགས་ལས་བྱེད། །ཕྱགས་མེད་ན་སྐྱོན་མ་ལས་
བྱེད་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་ཀྱང་། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ བློན་ཆོག་ལ། ལས་སྐྱོན་མེད་སྐྱོན་
གྱིས་རྩལ་པར་མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆང་མ་ཡིན་པ་ཉིད། དེ་ནི་ བྱེད་ཅུང་དུ་བར། བསྐྱོལ་
བ་ལས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཆང་ཟེངས་གང་ཅུང་བསྐྱོལ་ནས་བྱེད་ཅུང་དུ་
བྱ་བ། དེ་དང་རོ་དང་ཁ་དོག་ཀྱང་ཆང་མི་འདྲ་ན་འཕྱང་དུ་རྩལ་ཞེས་བཤད་དོ། །ནད་པས་
ཀྱང་ཆང་ནི་ཅ་མཆོག་གིས་ཀྱང་མི་བདུང་ན། མི་ན་བས་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། ཅ་མཆོག་ནི་
རྩེ་རྩེ་མོ་ཡིན་པར་ལུང་ནམ་འབྱེད་དང་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །རྩལ་ཁང་ཚོ་མཐུན་
བྱ་བ་ནི། རྩལ་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱན་ཏེ། འདི་ལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩལ་ཁང་གི་དགོས་པའི་དོན་ནི་མཆོམས་བཅོས་དང་ཞག་ལོན་གྱི་
ཉིས་པ་ཁེགས་པ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཆོམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་
ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་གཞི་གང་ལ་རྩལ་ཁང་བཅད་པ་ནི། གནས་ཆོས་དུག་ལྡན་ལས།
རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་དང་དེའི་ཉེ་འཁོར་ཡིན་པ་སྟེ། མཆོམས་ མཆོམས་བཅོས་གྱི་སྐབས་
ས། གྱི་ནད་དུ་ཞེས་པའི་ཁྱེ་ཀ་ལས་གནས་གྱི་གཞི་བཛོད་དེ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་
གྱིས་བཅད་པས་མཆོམས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོ་ག་ལས་ཕྱི་རོལ་
ཉེ་འཁོར་འདོམ་གང་དང་བཅས་པ་འདི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་
ག་གཅིག་པ་དབང་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་དང་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་
དང་ཞེས་དེ་དག་དུ་རྩལ་ཁང་དུ་མི་བཅད་པར་གསུངས་ལ། གནས་དེ་དག་དུ་མཆོམས་
བཅོས་ཞག་ལོན་གྱི་ཉིས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་དུ་རྩལ་ཁང་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
ཕྱིར་རོ། །ཐུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་གནས་གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྒོ་ཁང་འབྲུམས་དང་བསོ་

ཁང་དང་དཔང་སའི་རྩ་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཀོན་མཆོག་ནམ་གཉིས་
 གྱི་ཕོ་བྱང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་གྱི་གཞི་དང་ཞེས་རུ་ཁང་དུ་མི་བཅད་པར་གསུངས་
 ལ། དེར་རུང་ཁང་བྱས་ཏེ་གཡོས་དང་བཙོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་དཀོན་མཆོག་ལ་མ་
 གུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་རུང་ཁང་བཅད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་
 ན་རུང་ཁང་གི་ཆོ་ག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆོད་པ་ལ་སྒྲ་གཤམ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེར་
 གཡོས་དང་བཙོ་བ་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཤིང་རུང་དང་སྒྲ་གཤམ་མེད་པར་གཡོས་
 བྱེད་པ་དང་ཟས་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ན་ལོངས་སྤྱོད་ཅུང་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་རྟེན་གང་གིས་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་ཁང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་
 འཆགས་པ་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་ཏེ། བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་
 གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་པོ་དོ་འདེགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་
 ཁང་བཅད་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་ལག་གི་སྒྲ་གཅིག་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རོ། །གཉིས་པ་
 སེམས་བསྟུ་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་ལག་གི་སྒྲ་དགོ་སྤྱོད་རབ་དུ་མང་
 པོས་སོ། །གསུམ་པ་ལས་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དགོ་འདུན་གྱིས་
 སོ། །བཞི་པ་འཕྲུལ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་ཇི་སྟེ་དེ་གྱིས་ཏེ་གཞུང་
 དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་རུང་ཁང་བཅད་པ་ནི་དུས་བཞི་སྟེ། དང་
 པོ་སོ་ལག་འབྲེམས་པ་དང་། ཕྱིས་ལས་གསར་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགོ་སྤྱོད་གནས་
 པ་ཉིད་དང་མ་བུལ་བ་དང་། དེར་གནས་པའི་ཕྱིར་དགོ་སྤྱོད་དག་ཕྱིན་པའོ། འདི་ལ་དུས་
 བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་རུང་ཁང་བཅད་
 པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་རུང་ཁང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་གཉིས་གྱིས་ལས་གྱིས་སོ། །བྱེ་

བྲག་དུ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་ལ་ནི། གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་
བའོ་ཞེས་བཅོད་པ་སྟེ། ལན་གསུམ་བཅོད་དགོས་པར་བེ་ཤ་ཀའི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་པར་སེམས་བསྐྱུས་
ཤིག་ཅེས་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་འོ།

གསུམ་པ་ལ་ནི་ལས་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ཤེས་པ་རྒྱུ་དེ་
རུང་ཁང་དང་འདུག་པ་མི་ཞན་པའི་རུང་ཁང་གཉིས་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་བཤད་དེ་ལུང་
ན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྐྱུས་སྒྱུར་བའོ། །ཕྱ་པ་རུང་ཁང་གི་བྱེད་ལས་
ནི་རུང་བའི་ཁང་པ། གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གཞི་ཐ་དད་པ། དུ་མའི་རུང་ཁང་གི་བྱ་བ་
བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདུག་པ་རུང་ཁང་གི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་
ནི། མཆམས་ཀྱི་ནང་ཡིན་ཡང་དེར་ཟས་བཅོ་བ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་དུ་རུང་བས་ན་
རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ། །བདུན་པ་རུང་ཁང་བཅད་པ་འདིག་པའི་རྒྱ་ནི། མཆམས་པོ་ཆེ་འདིག་
པའི་རྒྱ་ནམས་ནི་འདིའི་ཡང་འདིག་རྒྱ་ཐུན་སོང་བ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་ནི་འདིར་རུང་
མཐུན་སྒྱུར་བའོ། །མཆན་མ་བཟན་པོ་ཞིག་པས་ནི་མཆམས་པོ་ཆེ་འདིག་ཀྱང་རུང་ཁང་
མི་འདིག་གོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཅིག་གིས་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་མཆམས་ཆེན་
པོ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མང་ཞིག་གི་དགོ་འདུན་ཀྱན་གནས་གཅིག་དུ་འདུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་གི་ཆང་
མང་དང་སྤྱིས་མཛོད་དང་རུང་ཁང་བཅད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆང་མང་སྤྱིས་མཛོད་ཀྱང་རུང་ཁང་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བཤད་དེ་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་གཅིག་གི་ནང་ན་གཙུག་
ལག་ཁང་ཐ་དད་དུ་མའི་གཞི་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་བཀའ་ས་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་

གི་དབུས་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་ལ་སྒྲོ་བཞི་ཡོད་པ་བྱས་ཏེ། རུང་ཁང་དེར་ཐབ་ག་
 ཐ་དད་པ་བཞི་བྱས་ནས། དེར་གཡོས་བྱས་ཏེ་བཀའ་ས་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཟས་འགྲེད་པར་
 བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་ལུང་དངས་པ་ལས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་གཞི་ལས་བ་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སྒྲོ་ཐ་དད་པར་
 གསོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མེ་ཏོག་ཕྱིང་རྒྱུད་ལས། ཀུན་ནས་བ་ལང་ལྟས་བཞིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་པོ་ཐ་དད་དུ་མའི་བ་ལང་ནམས་ཐུན་མོང་གི་ལྟས་
 གཅིག་དུ་ཉལ་བ་ལྟར། གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་དུ་མ་ནམས་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་
 དུ་གཡོས་མལ་བྱེད་པས་བ་ལང་གི་གནས་ལྟ་བུའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ ཐུན་མོང་
 གི་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། མཆའ་ས་དང་ཉེ་འཁོར་ཐ་དད་པར་གྱུར་
 པའི་རུང་བའི་ཁང་བ་ཉིད་དུ་མ་བསྟན་ཏེ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒར་བསྟན་པ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། མི་མཛེས་ཤིང་མི་འཆམ་པ་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རུང་ཁང་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་
 མཆའ་ས་ཐ་དད་པའི་ཟས་བཅོ་བ་དང་ཞག་ལོན་དུ་བཞག་ན་མཆའ་ས་བཅོས་དང་ཞག་ལོན་
 གྱི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཀྱང་། མི་མཛེས་ཤིང་མི་འཆམ་པས་ན། གཙུག་ལག་ཁང་མཆའ་ས་
 ཐ་དད་པ་དུ་མའི་ཐུན་མོང་གི་རུང་ཁང་གཅིག་གིས་མི་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །པད་མའོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡན་ཆད་ཅེས་གསུངས་ན་ཟས་སྤངས་པས་པད་མ་བཟར་གནང་བ་འདི་ཕྱ་གའི་རྒྱུ་གྱིས་
 བཟར་གནང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་མ་གཏོགས་ཞེས་འདྲི་ན། པད་མ་ཡང་ཕྱ་གའི་
 ཆེ་ཉིད་ན་གནང་བར་བསྟུ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་དང་རང་གི་ནམ་ལམ་དང་རྒྱ་ཀ་དང་གསུམ་
 མཐུན་པར་འདི་སྤྲད་གསུངས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ངས་གོང་བྱིར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཕྱ་གའི་
 གནོད་པ་བྱུང་བ་ན་དགེ་སློང་ནམས་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་པོ་ནང་དུ་ཞག་ལོན་པ་དང་། ནང་

དུ་བཅོས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྟགས་ཀྱི་རྩ་ས་པ་དང་། པད་མ་གང་དག་རྗེས་སུ་གནང་
བའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་རྗེས་སུ་གནང་བ་དེ་དག་སྤྱི་གཏི་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱའི།
ལོ་ལེགས་པའི་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ཁ་ ཤ་ལུགས་པ། ཅིག་དག་པད་མ་ནི་དཀོན་ཟས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་གཏི་ཆེ་
ཡིན་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྤངས་ཟེའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་པད་མ་བཟར་གནང་ཞེས་འཆད་པ་
ནི་གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་འགལ་ལོ། །སྤོབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཆད་པ་ཡན་
ཆད་ཅེས་པ་དང་། བདུང་བ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཡན་ཆད་ཅེས་སྤོས་པ་ནི་སྐབས་
དེའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མཛད་པ་དེ་མདོ་རྩ་བའི་རྩ་ལུགས་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ཡང་།
པད་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད། འདི་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །སྤྱིར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྤངས་
ཏེ་ལངས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་དུས་སྤྱི་གཏི་ཆེ་ན་དངོས་པོ་སྤྱིར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་དག་སྤོང་
ཟས་སྤངས་ཏེ་ལངས་པས་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་སྤངས་ཟེའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གནང་བའོ།།
འདི་ནི་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་གློང་གཞི་དང་སྤྱིར་བྱིན་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་གཏི་ཆེ་
ན་དག་སྤོང་རྣམས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བ་སྤངས་ནས། དེའི་སྤྱིར་བྱིན་པའི་བསོད་སྤོངས་བྱིན་
ལེན་བྱས་པ་ཁྱིམ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་དག་སྤོང་རྣམས་དེ་བཟའ་བར་འདོད་ཀྱང་འགྱོད་པས་མ་བོས་པའི་སྐབས་
ལས་སྤྱིར་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཟ་བར་རྗེས་སུ་གནང་ཞེས་གསུངས་པའོ།། ལྷག་མའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཏི་
ཆེ་ན་ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་དག་སྤོང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ སྤྱན་ལས།
ལངས་པས་ གྱང་ བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་སྤྱིར་བྱིན་ཏེ་ དེ་ཡང་ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས་
པའི་ལྷག་མ་དག་སྤོང་གིས་མ་ཁྱིམ་བར་ཁྱིམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྱིམ་ཏེ་འོངས་པ་
དེ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ། ལུང་གི་གློང་གཞི་དང་སྤྱིར་བྱིན་ཏེ། །སྤྱི་གཏི་ཆེ་ན་དག་སྤོང་རྣམས་ཁྱིམ་དུ་མགྱོན་

དུ་ཤོས་དེ་ཟས་ཟོས་པ་ན། བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཞིག་ལྷག་སྟེ། དགེ་སློང་ནམས་སོང་བ་ན། ལྷག་དེ་ནམས་ཁྱིམ་
 པ་ནམས་ཀྱིས་ཁྱིར་དེ་འོངས་ནས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དེ་དགེ་སློང་ནམས་ཟེར་བར་འདོད་ཀྱང་འགྲོད་པས་
 མ་ཟོས་པ་ན་བཟའ་བར་ཇེས་སུ་གནད་ཞེས་གསུངས་སོ། ། མངོན་པར་བསྐྱབ་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་གཏེ་ཆེ་
 ན། ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས་པའི་ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་དེ་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་བྱངས་པའི་ རྗེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་བ། བྱ་བ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་
 དེ་ཡངས་པས་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་སྤྲ་མར་སྐྱར་དེ། ལུང་གི་གློང་གཞི་དང་སྐྱར་ སྤྱི་གཏེ་
 ཆེ་ན་དགེ་སློང་ནམས་ཁྱིམ་དུ་མཐོན་དུ་ཤོས་དེ་ཟས་ཟོས་པ་ན། བཅའ་བ་ལས་ལྷག་མ་ཞིག་ལུས་སོ། ། ལྷག་མ་འདི་དག་
 སྟོམས་དེ་བཞུད་ལ་ཕྱིས་གསོལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་དེ། ལྷག་མ་ནམས་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ཁྱིར་དེ་འོངས་པ་དེ་དགེ་སློང་
 ནམས་བཟའ་བར་འདོད་ཀྱང་འགྲོད་པས་མ་ཟོས་པ་ན་བཟའ་བར་ཇེས་སུ་གནད་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རོ། དེ་སྐྱབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དྲེ་ཀ་ལས་ལྷག་མ་དེ་བྱངས་བར་བྱའོ་ཞེས་ལའད་དེ། སྤྱི་གཏེ་ཆེ་ན་
 ཁྱིམ་དུ་ཆོས་སྟོན་བྱངས་པའི་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱངས་
 པ་ རྗེ་དགེ་སློང་གིས་ཁྱིར་བའི་བྱ་བ། དེ་སྐྱབ་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་གནས་གཞན་དུ་བྱངས་པར་
 བྱ་བ་སྟེ་ལག་ཉར་གྲངས་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ལུང་མ་མོ་དང་རང་འགྲེལ་དང་
 དྲེ་ཀ་ལས་སྤྱི་གཏེ་ཆེ་ན་ལྷག་མ་དེ་དགེ་སློང་ཟས་སྤངས་དེ་ཡངས་པས་བཟའ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 སོ། ། དཔེ་མཐོང་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལུང་གཞི་ལས་ཚུ་ནས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་
 མ་མོ་དང་འགྲེལ་ཚུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་ཇིང་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་ལའད་པ་དེ་འགྱུར་
 ལེགས་དེ། བད་མཐོང་ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཚུ་ལས་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་ཡོད་པ་ལ། སྐྱེ་འགྱུར་མ་བུས་
 པར་དོན་འགྱུར་བྱས་དེ། ཚུ་སྐྱེས་ལ་པད་མར་བསྐྱར་བས་དོན་ཅུང་ཟད་འཕྱུག་སྟེ། པད་མ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ན་
 བེ་ཏ་དང་ལྷུང་ལའི་རྩ་བ་དབྱེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བེ་ཏ་ནི་ལུང་

གཞི་ལས་ཀྱི་ཕུ་དེའི་ས་བོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་རེ་ཞིག་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་པར་
བྱ་སྟེ། བཀའ་སློམ་ནི་ནད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཀའ་སློམ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
པ་ཟེས་གྱི་འདྲ་བའི་སློབ་པསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་སྤྱི་དེའི་ཕྱེད་མངའ་
རིས་གྱི་ཕྱེད་མནོད་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀྱུ་རྒྱ་ནས་རྒྱལ་པོ་གཏུག་པོར་བ་སྤང་དད་པར་
བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱེད་ཕུལ་བའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །ལྷ་འབངས་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་གཡོག་ཕྱེད་
པའི་མི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་བསྐྱོད་བ་ལྷར་གཡོག་དེ་ནམས་ཀྱང་དགེ་སློང་
ནམས་གྱིས་ངེས་པར་བསྐྱོད་བ་བཞིན་དུ་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་ལྷ་འབངས་ཞེས་མིང་བཏགས་
པས་ཏེ། ནམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས། ལྷ་འབངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་རུང་
བྱེད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཟས་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པ། སྦྱོད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་དང་དུ་
ཆང་དུ་རུང་། ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་ཚུའི་སྦྱོད་བཞག་པར་
གནང་ངོ་། །སྦྱོད་སྦྱོང་འབྲུག་པ་བསྐྱོད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོད་ལམ་མཛེས་
པས་སོ། །མཛེས་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོ་བའི་སྦྱོད་ལམ་མཛེས་པ་དང་། ཆ་ལུགས་མཛེས་
པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱེན་ལོངས་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཟན་གྱི་ཕྱིར་འདུག་པས་འདི་འཕ་འདི་ནས་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཏོ། །ཟས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་
གཞི་དང་མཐུག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ལུས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདུག་
པ་དང་། དག་གིས་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་མི་བྱ་བ་དང་། ཡིད་གྱིས་འདི་ནི་སྦྱིན་པ་པོའོ། །
བདག་ནི་ལེན་པ་པོའོ་སྐྱེས་དུ་བྱན་པ་ནི་བར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ སྦྱོད་ལམ་མཛེས་
པས། འདུག་པར་བྱའོ། །འདི་འཕ་འདི་ནས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་འདྲི་མཁན་ལ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །

དན་པ་ནི་བར་བཞག་སྟེ་བསོད་སྟོམས་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་
 པ་དངོས་གཞིའི་དུས་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཁམ་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤང་བ་དང་། དག་གིས་
 ཟས་ལ་འཕུས་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱགས་པའི་གཉིན་
 བོར་བཀའ་སྤྱོད་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དྲིན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་
 པ་དང་། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་འདུ་ཤེས་བཅུ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟོམ་པ་
 དང་། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་གཉིན་པོར་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་དན་པ་ནི་བར་བཞག་
 པ་སྟེ། བདག་ནི་ད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་དང་
 འགྱུར་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། ལྷུང་བའི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ ལྷུང་བ་མི་
 འབྱུང་བར། དན་པས་སྐྱབ་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་གི་དུས་སུ་ལུས་ཀྱིས་
 རུང་བའི་རྒྱ་ཡིས་ཁ་བཀྱ་བ་དང་། དག་གིས་སྦྱིན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གཏོན་པ་དང་།
 ཡིད་ཀྱིས་ཟས་སྤངས་པ་སྟེ། ཀ་རི་ཀ་ལས་ རུང་བའི་རྒྱ་ཡིས་དེ་འོག་ཏུ། ཞེས་པ་དང་ ཀ་
 རི་ཀ་ལས་ སྦྱིན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཤིག་བཟོད། ཅེས་ སྦྱིན་པའི་རབས་མཐུན་གྱི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་དང་། སྦྱིན་བདག་གི་བསྟོད་བར་དན་པ་བསྟོག་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཏོན་པར། གསུངས་ཤིང་། ཟས་
 ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཏོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་
 ནས་འབྱེད་ལས་དག་སྟོང་ཟས་ཟོས་ཟིན་ཅིང་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འི་
 ཀ་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྟོ་ཕྱོགས་བཞི་པོ་གར་ལྟ་ཡང་རུང་སྟེ། གང་ན་ སྟོ་ཡོད་པ་ངོས་ནི་མདུན་ནི། སྟོ་ནི་
 ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་བྱའོ། གཡས་ནི་སྟོ། རྒྱབ་ནི་རྒྱབ། གཡོན་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཅིས་པའི་ རྒྱབ་བམ་
 བྱང་གི་ངོས་སུ་འོ་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་གྱི་ངོས་སུ་འོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 མདུན་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དམན་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱང་གཡོན་གྱི་

རྩོགས་དམན་པས། རྩོགས་གཉིས་ནི་དམན་ཤོས་གང་ཡིན་དངོས་སུ། བྱ་བ་དམན་པའི་
 སྐབས་དེ་བྱ་བར་གསུངས། དེང་སང་མདོ་རྩ་བའི་དཔེ་རྣམས་ལས་རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་བཞག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤང་ཡང་ ཡི་གེ་རྣམ་བར་ཐེ་ཚེས་མེད་དོ། །རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་བཞག་ས་བྱའོ་
 ཞེས་ལུང་དང་མདོ་རྩ་བའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་ཆར་ལས་བཤད་དོ། །རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་བཞག་ས་
 བྱའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་གྱི་མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་དོ། །རིལ་བ་སྤྱི་སྤྱགས་བཞག་
 པའི་གནས་བྱ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་དང་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །རྒྱ་ཆ་ རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་བའི་ནང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་
 རྒྱ་ཆ་གྱི་ཁྱད་ཀྱིར་གཞུག་ཅེས་སྤང་ཡང་དེ་ནི་ཡི་གེ་རྣམ་བར་ཐེ་ཚེས་མེད་དོ། །གྱི་ཁྱད་ཀྱིར་གཞུག་གོ་ཞེས་
 པ་འདི་ལུང་མ་མོ་ལས་ཁྱད་བྱ་ཀྱི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ འགྲེལ་ བར་དོང་
 ཀྱི་ཞེས་འགྲེལ་རྒྱུད་གི་མདོ་རྩ་བ་གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །ས་གཉིས་ཀྱིས་བཀྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐབས་འདིར་འོད་ལྡན་ལས། ཐ་སྙད་པ་ཕྱིའི་གཙང་སྤྱད་དང་། དོན་དམ་པ་ནང་གི་
 གཙང་སྤྱད་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྩ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་ནང་གི་གཙང་
 སྤྱད་གསུངས་པ་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གསུང་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐ་
 འཛོར་འཕྱར་བྱ་བ་དང་བདུན་ཆན་གཉིས་དང་ལག་ངར་གཉིས་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མེ། སྙད་པ་ཕྱིའི་གཙང་
 སྤྱད་ནི། ས་གཉིས་ཀྱིས་བཀྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སྐབས་འདིར་ཁྱུས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བྱ་
 བར་གསུངས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་གཉིས་ཀྱང་བཀྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ལུང་
 དང་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་སས་བཀྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་བཀྱ་
 བར་གསུངས་ཏེ། ས་དང་རྒྱ་གང་གིས་བཀྱས་ཀྱང་རུང་ སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་
 ལས། ས་ཕྱད་གཅིག་གིས་ལག་ངར་གྱི་དབྱེད་པ་ཡན་ཆད་བཀྱ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ས་རྒྱུད་ཐད་གཅིག་
 གིས་ལག་ངར་མན་ཆད་དག་པར་བཀྱ་ཞེས་པས་ལག་ངར་གཉིས་སས་བཀྱ་བར་བཤད་དོ། །འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས། དེ་

བཞིན་ཅུ་མང་ལག་པ་གཉིས་བསྐྱུས་ནས། ཞེས་ལག་ངར་ཅུས་བསྐྱུ་བར་བཤད་དོ། ཇོ། །རྣམས་བཤད་ནི་
མའི་འོད་ཟེར་ལས། སྤུན་གྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༽ ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ལས་ཀྱི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་
ཆོ་གའི་དགོས་པ་ནི། རང་རང་གི་ལས་འཆགས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་
གྱི་སྒྲིམ་པ་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་འཆགས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཆོགས་པའི་བསྐྱུས་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱུས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
ལྟ་སྟེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ངོ་བོ་
དང་། ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆད་དང་། ལས་འཆགས་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྒོ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་གྱི་གཞི་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་
གྱི་གཞི་དང་། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གངས་ཆང་བ་
དང་། ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི་གངས་ཆང་གི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། བཞི་བཅུ་ནི་ཤུ་དང་ནི་ནི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་
དང་། བཅུ་གཉིས་ནས་ནི་བཞིའི་བར་དེ་བདུན་མ་གཏོགས། ཞེས་གཟུང་སྟེ། དེ་ཡང་
བཞི་བཅུའི་གངས་ཆང་དང་། ཉི་ཤུའི་གངས་ཆང་ནི། དགེ་སྦོང་མའི་དབྱུང་བ་དང་། དགེ་
སྦོང་པའི་དབྱུང་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གཉིས་ལས་ དགེ་སྦོང་མ་དང་། དགེ་སྦོང་ག། གང་
ན་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་བཞི་བཅུའི་ཆོགས་ཡོད་པ་དེར། དགེ་སྦོང་མ་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གང་

ན་དག་སྒྲོང་ནི་ཤུའི་ཚོགས་ཀྱི་དག་འདུན་ཡོད་པ་དེར། དག་སྒྲོང་འདི་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུའོ། །གསུངས་
 སོ། །ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཆང་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 བར་བྱེད་པ་ དག་སྒྲོང་བཙུ་དང་དག་སྒྲོང་མ་བཙུ་གཉིས་སུ་ཆང་བ། ལའོ། །བཙུ་གཉིས་ཀྱི་གངས་
 ཆང་བ་ནི། ཡུལ་དབུས་སུ་སྟོན་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ནི་
 བར་འཛོག་པའི་གནད་བསྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་ནམ་པ་བཞི་ དག་སྒྲོང་མ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཆང་བ་
 ཞི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །ལའོ། །བཙུ་གཅིག་གི་གངས་ཆང་ནི། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་
 ཏུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ དག་སྒྲོང་ལྔ་དང་དག་སྒྲོང་མ་བྱུག་གི་གངས་ཆང་བ། ལའོ། །
 བཙུའི་གངས་ཆང་ནི། སྐྱེས་པ་ཡུལ་དབུས་སུ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་
 ལའོ། །དགུའི་གངས་ཆང་ནི། དག་སྒྲོང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ དག་སྒྲོང་ལྔ་དང་དག་སྒྲོང་
 མ་བཞིའི་གངས་ཆང་བ། ལའོ། །བརྒྱད་ཀྱི་གངས་ཆང་ནི་དག་སྒྲོང་མའི་མགུ་བ་སྟེན་པ་ དག་
 སྒྲོང་བཞིའི་གངས་ཆང་དག་སྒྲོང་མ་བཞིའི་གངས་ཆང་བ། ལའོ། །བྱུག་གི་གངས་ཆང་ནི། ཡུལ་མཐའ་
 འཁོབ་ཏུ་སྟོན་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་འཁོར་དང་འཁོར་མང་ནི་བར་འཛོག་པའི་གནད་
 བསྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་ནམ་པ་བཞི་ དག་སྒྲོང་མ་བྱུག་གི་གངས་ཏེ་རྒྱ་ཀ་ལས་མདོར་བསྐྱས་སྐྱར་རོ། །ལའོ། །
 ལྔའི་གངས་ཆང་ནི་སྐྱེས་པ་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་
 དང་། དག་སྒྲོང་གི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལའོ། །བཞིའི་གངས་ཆང་ནི། དེ་དག་མ་གཏོགས་
 པའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེ། གངས་ཆང་སྐར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ནམས་ཀྱི། ལྷག་མ་
 འི་གངས་ཆང་ལ། དག་གི་ཆོགས་ནི་བཞིའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱད་པར་དུ་ཡང་ རྒྱ་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་ལ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པར་གཏོགས་པའི་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དག་
 འདུན་ནི་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དགག་དབྱེ་ལ་དག་སྒྲོང་ལྔ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། དགག་

དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོར་བ་ན་བསྟོར་བྱེད་དག་འདུན་དག་སྟོང་བཞིར་ལོངས་གིང་། བསྟོར་ཡུལ་
 དང་ལྔ་དགོས་ཀྱང་། བསྟོར་ཡུལ་དེ་ནི་རང་བསྟོར་བའི་དག་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ ལུང་གཞི་ལས་གང་ན་དག་སྟོང་བཞི་གནས་པར་ནི་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ལ། དགག་དབྱེ་
 བྱོལ་ཞེས་གསུངས་པ། དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ན་དག་སྟོང་ལྔ་དགོས་ཀྱང་། རང་
 མ་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་བཞིར་ལོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགག་དབྱེ་ལྔ་བྱེད་པར་
 གཏོགས་པར་དག་འདུན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྔ་ལ་སོགས་པ། དག་སྟོང་གི་དགག་དབྱེ་ལ་དག་སྟོང་གི་དག་
 འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ནི་བཞིའི་གངས་ཆང་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་དག་སྟོང་
 མའི་དགག་དབྱེ་ལ། དག་སྟོང་ལྔ་དག་སྟོང་མ་བཞི་སྟེ་དག་དགོས་ཀྱང་བསྟོར་ཡུལ་དེ་
 ནི་སྤར་བཞིན་ཏེ། དག་སྟོང་མའི་དགག་དབྱེ་ལ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་
 སྟོང་ནི་བརྒྱད་ཀྱིས་གངས་ཆང་བ་ཉིད་དོ། འོ་ན་གངས་ཆང་དེ་དག་ཇི་སྟངས་ལྟར་པ་བཞིན་
 མ་ཆང་ན་ལས་འཆགས་སམ་མི་འཆགས་ཞེ་ན། བཞི་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་། བརྒྱད་དང་
 བཞིའི་གངས་ཆང་དེ་དག་ནི་གཅིག་མ་ཆང་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། དག་སྟོང་མའི་
 སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། གཉིས་ཀའི་དག་སྟོང་བཞི་བཅུར་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་ཚོགས་
 ཀྱིས་དག་སྟོང་མ་དེ་འབྲིན་པར་བྱེད་ན་དག་སྟོང་མ་དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་
 དེ་དག་ཀྱང་སྟངས་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དག་སྟོང་གི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་
 དག་སྟོང་ཉི་ཤུར་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་དག་སྟོང་དེ་འབྲིན་པར་བྱེད་ན་དག་
 སྟོང་དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱད་མ་ཆང་ན་སྟེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་
 རུང་གཅིག་དག་འདུན་དུ་མི་ཆང་ལ། དག་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མག་བ་སྟེད་པ་མི་
 འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། བཞིར་མ་ཆང་ན་ལས་འཆགས་པ་ལ་

དགོས་པའི་དགོ་འདུན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གངས་ཚང་གཞན་ནམས་ནི་དི་སྐད་
 བཤད་པའི་གངས་མ་ཚང་ཡང་བཞིར་ཡོངས་དགོ་འདུན་ཙམ་དུ་ཚང་ན་ལས་འཆགས་པ་ཙམ་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་བཙུར་ཡང་མཆིས་ལ། མཆིས་བཞིན་དུ་
 འདུལ་བ་འདྲིན་པ་དང་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 ཞེས་བགྱིའམ། ལུ་པ་ལི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པ་ནམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། །གཞན་ནམས་ལ་དེའི་གནད་གྱིས་
 སྐར་རོ། །ཅུ་ ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབྱུང་བ་ལ་ཉི་ཤུའི་གངས་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་
 ཡུལ་དབུས་སུ་དབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་འཁོར་དུ་གངས་དེའི་
 བྱེད་གྱིས་དབྱུང་བའི་ལས་འཆགས་ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་
 ན་ཡུལ་དབུས་སུ་མཐའ་འཁོབ་གྱི་གངས་ཚང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་སྟོམ་པ་
 སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། བྱེད་རང་བཞེད་པའི་མཐའ་འཁོབ་གྱི་གངས་ཚང་བཙུའི་ཆོགས་གྱི་ཡུལ་
 དབུས་སུ་དབྱུང་བ་འཆགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ཉི་ཤུར་གཅིག་
 གིས་མ་ཚང་ན་དབྱུང་བ་མི་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཁ་སྐྱོང་
 བར་འོས་པ་ནི་ལས་འཆགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་གྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཚང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་འདུག་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སྐྱིན་བསྐྱོ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ལ་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་འདུག་པར་འབྱེད་བ་ནི་ ཁ་སྐྱོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ནོ། །གང་ལ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོག་ལས་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 མདོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །བསྟེན་རྫོགས་ཡིན་པ་དང་། ཐམ་པ་མ་བྱུང་བ་དང་། མཚམས་

མེད་མ་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་གཤམ་ལྟ་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྟན་
 པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ཉམས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་
 གང་གི་ཡན་ལག་ནིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་
 ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ནི། ཁ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་ནིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། ། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེད། འདི་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་ནི་ཡན་ལག་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་ཞིང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས། མག་བ་དང་
 དབྱང་བ་ལ་སོགས་པ། ཐུན་མོང་གི་ལས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་སྐྱོང་དང་དགེ་སྐྱོང་མ་ནམས་ཀྱི་
 ལས་སོ་སོར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། ། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་
 བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ལ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་རོ། ། རིགས་པས་ཀྱང་ལུས་མི་སྤྱང་བར་
 བྱས་པའམ། སྤྱལ་སྤྱུག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དགེ་སྐྱོང་སྤྱལ་སྤྱུག་ཏུ་ཁྱེད་ལེ་འདུག་པ། དེས་
 འདུལ་བའི་ཆོ་ག་ནམ་པར་བཞག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་
 པ་སྟེ། སྤྱེཤེས། དོན་གོ་ ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའོ། ། དེཡང་ལུང་དགག་
 དབྱེད་གཞི་ཞུ་བ་ལས། སྦྱོན་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཆོར་བས་གཟིར་བ་དང་།
 ཟློན་པ་དང་སྤྱུག་པ་དང་འོན་པ་དང་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་
 བྱངས་སུ་བསྐྱངས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བའི་ས་ན་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ཞེས་བའི་འམ། ལུ་པ་ལི་
 དགག་དབྱེ་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་
 བྱིང་། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་སྤྱུག་པ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱེཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། ། ཟློན་པ་དང་འོན་པ་དང་

ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་དགོས་པར་བསྟན་ལ། སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་དགོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ། བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་སྟོན་པས་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བསྐྱངས་
ན་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འོ་ན་གསེས་སྟོང་གི་གཞིའི་ཞུ་བ་ལས། སྟོན་པས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གྲག་ཏུ་གསོ་
སྟོང་བགྱིས་ན་གསེས་སྟོང་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ། ཞུ་བ་ལི་གསོ་སྟོང་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དགེ་འདུན་ནམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ། ། །ཇི་ལྟར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གྲག་པ་
དེ་བཞིན་དུ་མང་པོར་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡང་རྒྱས་པར་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལས་བགྱིས་
པ་སྟོན་པ་ཞིག་གིས་ལས་བགྱིས་ན་ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇམ་པ་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི། དགེ་སྟོང་དུ་འདུ་ཤེས་སྦྱར་ཆེད་
ཅིང་གསོལ་བ་དང་ལས་མ་ཉམས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཁེམས་འབྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་གཟུར་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། ། །ཇི་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་སུ་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡང་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེས། ལས་ཀྱི་གཞི་ཞུ་བ་ལས་
ཀྱང་སྟོན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་སུ་ཁ་སྟོང་བས་ཀྱང་ལས་བྱས་ན་བྱས་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན། སྟོན་པས་དགེ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་མི་ཆེད་པ་ དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྟོང་བྱས་ན་
ལས་མི་འཆགས་པ། དང་། སྟོན་པའི་བག་ཞས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དགེ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་ཆེད་
དེས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁ་སྟོང་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ། པའི་བྱད་པར་གྱིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཁ་སྟོང་གི་ཚས་བཙོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི་ འདུག་པའི་དམིགས་
བསལ་ མགོན་པོ་མི་སྟོན་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་ རྒྱན་དཀའ་བས་འཚོ་བའི་དོན་དུ་གང་ཟག་
མང་པོ་འདུས་དེ་བག་ཡངས་བྱས་པ་སྟེ། དང་། བག་ཡངས་འགའ་ཞིག་དང་ནམ་པར་དག་པའི་
ལས་ལས་ གསོ་སྟོང་ནི། གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་དེ། གང་ལ་བྱ་
བའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས་

ཀྱི་ཁ་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པར་གནས་པ་ན་མས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་
 གི་ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། དགེ་འདུན་བཟུ་ག་ འདི་ལ་སོ་
 སོ་རང་གི་ལས་ནི་ཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་ལས་ལ་ནི་འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་ཏེ། འབྲུལ་བཅས་དེ་ནི་ད་ལས་དེ་ཆགས་
 པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་མའི་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བྱུང་
 མེད་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་། དགེ་སློང་མའི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ན་མས་
 ལ་ནི་མཚན་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། སྟོགས་གཅིག་ནས་མཚན་མི་མཐུན་
 པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་ལ། བརྒྱུག་སྟོགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་། འདུས་
 པ་ཕྱིར་བརྒྱུག་གི་མི་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་དུ་ག་སྟེ། ལས་དེའི་མཚམས་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁ་སློང་བར་འོས་པ་དང་། ལུས་སམ་འདུན་པས་མ་འདུས་
 པ་དང་། གང་ལ་ཆད་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོས་པའི་གནད་བ་མ་ཐོབ་པ་
 དང་། དེས་པར་ཤེས་སམ་འཕྲིག་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ ཁ་སློང་བར་འོས་པ། ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་འདུས་པ་རྗེས་སུ་མ་
 ཞུགས་པ་ནི་དང་ཞེས་པ། གསུམ་དང་། འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ བན་དུར་བྱ།
 སོ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱོས་པའི་གནད་བ་ཐོབ་པས་ནི་ཞེས་པ་དང་། འཕྲིག་པས་མི་མཐུན་པ་
 ནི་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་ ཆའོང་པ། ཁ་ཅིག་ན་དེ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་ཀྱང་འབྲུལ་བཅས་དང་གཉིད་
 ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་ནིས་པ་བསལ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་དུ་ན་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ཅད་ཐལ་ཆེས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དག་སྒོང་གི་བྱེད་བྱ་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། མ་
 འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁ་སྒོང་བར་འོས་པ་ངས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་
 པར་ཐལ། ཁ་སྒོང་བར་མི་འོས་པས་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཉགས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འདོད་ན་མདོ་ཅ་བ་ལས་ཁ་སྒོང་བར་འོས་པ་ཞེས་དེ་ཡན་ལག་
 དུ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ་ཁ་སྒོང་བར་འོས་པ་དགོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་
 འདི་གཉིས་ཉེས་པ་བསལ་སྤྱོད་བསམ་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་དེས་ཆོས་ཅན། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ།
 ཉེས་པ་བསལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉགས་ནི་བྱིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པས་བྱབ་ལ། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འདོད་ན་མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གང་གི་
 ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འབྲུལ་བཅས་དང་གཉིད་ལོག་པས་མ་འདུས་
 པས་མི་མཐུན་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེད་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏི། འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དང་གཉིད་མ་ལོག་ཅིང་ཁ་སྒོང་བར་འོས་པས་མ་འདུས་པའི་
 མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འདུས་པ་ཕྱིར་བཞྌག་གི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་དེ། ལས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། གང་ལ་ཆད་
 ལས་བྱེད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་དང་། དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་དང་། འདུལ་བར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཤེས་
 པ་དང་། གང་ལ་བྱེད་པ་ཞེ་འགྲས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐོས་པའི་ནི་འཁོར་ན་གནས་པའོ། །
 དང་པོ་བདུན་ནི་ཕྱིར་བཞྌག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་

བསྟན་ལ། ཐ་མ་ནི་དགག་བྱའི་གནས་ཀྱི་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རང་ཆོག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ན་ཕྱིར་བཞོག་མི་འཆགས་ཏེ་ཆོག་རིགས་
པར་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་སམ་
མི་འཆགས་ཞེ་ན། །འདི་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་
བཞོག་མི་འཆགས་ཏེ། ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་
ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ནི། ཁ་སྐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱིར་
གསུངས་པས་མ་འདྲས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་ཕྱིར་བཞོག་གི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཞེས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ལུང་སྐྱོང་གཞི་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། རང་
གི་ནམ་བཤད་དང་ཏེ་ཀ་དང་བཞི་པོ་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་ནི་མ་འདྲས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་
ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གང་ལ་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲུ་
པ་སྐྱིན་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་དེས་ནི། ལས་དེ་ལ་ཕྱིར་བཞོག་མི་འཆགས་པར་ཐལ། ཁ་སྐོང་
བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ དེ་ཡང་ལས་འཆགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ། །
བྱབ་པ་ཁས་སྦངས་སོ། །འདོད་ན་དགེ་སྐོང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་
ཚུལ་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་བྱ་བ་བདག་ལ་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་
ན་ཡང་དེའི་ཕྱིར་བཞོག་པ་བཙན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ མི་འདོད་ན་བྱིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྱུང་རོ། །
སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་

བོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་མི་འཆགས་ལ་སོགས་
 པ། འདུལ་བའི་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་
 ཡང་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཕྱིར་བཞོག་བྱེད་པའི་ཆོག་གསུངས་ཀྱང་ཕྱིར་བཞོག་མ་འཆགས་ན་སངས་རྒྱ་
 རོན་མེད་པའི་ཆོག་གསུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། རོན་མེད་པའི་ཆོག་མི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འོད་ལྡན་དུ་མདོ་དངས་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རོན་དང་བཅས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་ལ་དགེ་
 འདུན་གྱི་གསུང་བས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་བཅན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱིས་གསུངས་པ་དགེ་འདུན་ལས་གཡོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །སྐྱབ་བྱེད་
 གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་བཞོག་འཆགས་ལ་སངས་རྒྱུས་ནི་དགེ་འདུན་དང་འདྲོ་
 ཞེས་མ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་འདྲ་བར་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་
 འདྲ་བར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཙོད་པ་དང་པོ། འོ་
 ན་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཙམ་ཞེས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་བྲག་ཕྱིར་བཞོག་
 གི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་འབྲུད་ཅིང་། འདོད་
 ན་རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། གཞུང་
 དེས་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །

ཙོད་པ་གཉིས་ལས། གཞན་ ལག་རྩམ་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གསུང་གིས་བཀག་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལག་རྩམ་ལ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྟོན་པའི་
 ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དེ་མི་འཆགས་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱིར་

བསྐྱོག་པ་དེ་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུང་མ་གྱུབ་ན་དམ་བཅའ་འབྲུད་ཅིང་། འདོད་
 ན་ ཆོས་ཅན་སྤར་བཞིན་བཞེད་ནས་ལས་དེ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་པ་
 མི་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་ལས། རྒྱ་ཀ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལྷག་མ་བཀག་པ་ན་མས་ཀྱང་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། ལག་རྩམ་དག་དང་རྒྱ་རྩམ་དང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་གིས་དགག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་དེར་དངོས་སུ་བྱེད་ནས་
 ལས་ལ་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ན། ལས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་དེ་
 མ་གྱུབ་པོ། །གཉིས་པ་བཞེད་པར་བྱེད་པ་ལས་མཁན་གྱི་གཞི་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་དག་
 འདུན་གྱི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཡང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་གཉིས་
 ལྷན་དགོས་ཏེ། ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་པའོ། །དེ་
 ཡང་མདོ་རྩ་བ་ལས་དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་གྱུབ་པོ། །དག་འདུན་གྱི་གངས་གཞན་གྱིས་ཆང་ན། གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མི་བྱེད་པར་
 ལས་ཆོག་བཞེད་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་བཞི་ལྷན་
 གྱིས་གྱུབ་སྟེ། གཞུང་གི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་
 གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱུབ་པ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་སེམས་
 ཅན་ལ་སྐྱུབ་པའོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས། ལས་དེ་དག་ཀྱང་གཞི་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མིན་པའོ་ཞེས་
 སོ། །བསྐྱུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་
 ཀྱིས་བསྐྱུབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་རས་ཡུག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་བྱ་སེམས་

ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེ་གཅོད་པའི་ས་གཞི་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་
 ཚུན་ཆད་ལྟ་བུའོ། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤ་
 བརྒྱུད་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་སྤ་བརྒྱུད་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་
 ལ་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་
 རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྟོན་སྟེ་གས་ཅན་ལ་ལས་ཀྱི་གནས་
 པ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་སྦྱིན་གཞིག་གཉིས་དང་། རྒྱུད་
 བཟེད་ཁ་སྐྱབ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལཱོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་
 སྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
 པ་ལ་སྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྟོ་བའི་
 ལས་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྦྱིར་བཏང་ལ་ཆོས་དགྲ་ལྟ་སྟེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་
 དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་།
 གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པའི་སྟོན་པ་གཞན་སྟོགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་།
 མཚན་མཐུན་པ་དང་། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་དང་། བརྒྱུད་པོ་དེ་ནི་སྦྱིན་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བརྒྱུད་ལྟན་ཞེས་བུའོ། །རང་
 རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྟན་པ་དང་དགྲ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁང་པའི་གནད་བ་སྦྱིན་ཡུལ་ས་
 གཞི་དག་པ་ནི་དེ་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྤར་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་
 བུ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་
 བསལ་བ་ནི། འཁོར་དང་འཁོར་མང་གི་གནད་བ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་གསོར་རུང་གིས་

མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་དག་པ་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྟོན་རྣམ་དག་གིས་བྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་ཕྱུང་བ་ལས་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་སྟོམ་པ་གསོར་
 རུང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ཅེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གསོ་བ་ལ་ཞུགས་
 ཟེན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་རྣམ་དག་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོམ་པའི་གནད་བསྦྱིན་པ་ནི། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་ལ་འཆགས་
 ཏེ། ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་དེ་ནི་ད་ཀྱི་དུ་བྱས་ནས་བཅས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བཅོད་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ལ་
 བཅོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་
 བ་ལ་འཆགས་ཏེ། ཆོས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྦྱོང་མའི་མགུ་བ་དང་དབྱུང་བ་དང་བྱུང་མེད་བསྟེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་
 ནི། མཚན་མི་མཐུན་པ་ལ་ཡང་འཆགས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཚན་མི་མཐུན་པ་དེ་
 ནི་ད་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྟོ་བའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། བསྟོ་ཡུལ་
 ཐུན་སོང་བ་ཆོས་བརྟུ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྦྱོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ་
 སྒར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་ཐུན་སོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་མའི་སྟོན་པ་བསྟོ་བ་ལ། རྣམ་དག་གི་བྱེད་པར་དང་། བཤམ་
 པའི་བྱེད་པར་དང་། བརྟན་པའི་བྱེད་པར་དང་གསུམ་དགོས་ དེ་ཡང་ཕམ་ལྷག་བརྟུ་བདུན་གྱིས་
 མ་གོས་པའི་རྣམ་དག་དང་མེ་སྟོང་གསུམ་འཛིན་ཅིང་གོང་བྱིར་བའི་སྐད་སྒྲ་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ནི་ཤུ་ལས་མི་
 ཉུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལ། དག་ག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོ་བ་ལ་ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་བསྟོ་ཡི།

དགོ་སྟོང་མ་བསྐྱོར་མི་རུང་བས། དགོ་སྟོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཆ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་
 དེ་མཆན་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། མཆན་མི་མཐུན་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་
 ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་པོ་བསྐྱོར་བ་ལ། གནས་དེ་ནི་ད་དུ་དབྱར་ལྔ་
 མར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་དབྱར་མ་རལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ། དེ་དག་ནི་ད་འཛོལ་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱི་བརྒྱུད་
 གི་གཞིར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐྱོར་བ་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་
 ཆད་ལས་མི་རྒྱུད་བ་དག་གོ་ཞེས། བཞིར་ལོངས་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཆན་ཐ་དད་དུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་གྱི།
 ཆོགས་ཀྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་དུ་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ནི་ཆོས་
 བཅུ་ལྔ་ཏེ། བསྟན་ཐོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྔ་པ་དང་། ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་
 དང་། ལྟ་བ་དང་སྟོན་པའི་སྟོན་ས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་དང་། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་
 པ་དང་། གླིང་བཙན་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། ཉན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་
 རུས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྔ་པ་པོ། །ཐ་མ་ནི་ཕྱིར་མི་
 འཆོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་བསྐྱུ་བ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུར་བ་ཡོད་པར་ཁས་
 སྤངས་པ་དང་། རྒྱན་འཛོམ་ཡང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། ལྔར་གནས་ནས་ལྟུང་བ་མ་
 ཡིན་པ་དང་ཆོས་གསུམ་ལྔ་ཏེ། བན་ཏུར་གྱི་ཡུལ། གཞན་ལ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་
 པར་སྦྱར་རོ། །དགོ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལ་མཆན་མཐུན་པ་ངེས་གཟུང་དུ་
 མི་དགོས་ཀྱང་། དགོ་སྟོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཆད་པ་གཅོད་པ་ལ་མཆན་མཐུན་དགོས་ཏེ། གཞན་

དུ་ན་མྱི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནམ་པར་དག་
 པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ལུན་གྱི་སྤྱིང་དུ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །རང་འབྲེལ་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་ཁ་སློང་
 བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་དག་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་
 མོགས་པས་ཀྱང་གསོ་སྦྱང་འདི་བྱའམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསོ་སྦྱང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལུན་ནོ། །
 བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལུན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ ཆད་པ་བཅད་
 པའི་སྐབས་སུ། སྤར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དང་པོ་ལཱའི་སྤྱིང་དུ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་
 དང་། གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཆོན་མཐུན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དགག་
 དབྱེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ལུན་ནོ། །སྤར་གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་མ་ཐག་
 པའི། སྤར་མ་བྱུག་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པ་ཡིན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་དབྱར་རལ་བས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱེ། རང་
 འབྲེལ་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །དགེ་སྦྱོང་མ་དགག་དབྱེ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་བྱ་དགོས་པ་འདིར་ནི་མཆོན་
 མཐུན་པ་མ་བཞག་སོ། །

གཉིས་པ་རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་བསྐྱོ་བ་དང་
 ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སྤར་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འད་
 བ་ལས། འདིར་ཁྱད་པར་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་པར་མ་ཇོགས་པའི་སྒྲུལ་པ་གསོར་རུང་
 ཡན་ཆད་དང་ལུན་པ་སྟེ། བསྐྱོ་བ་ནི་ཆོ་ག་ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་
 པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྦྱོང་ངོ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་

གཞི་མཚན་ནི་ད་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལས་གང་གི་འདུ་ཤེས་གྱིས་
 འཛིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ལྷ་བྱ་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་། སེམས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱབ་པ་ལ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་
 གྱིས་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འཛིག་པ་མི་སྲིད་དེ། ཡུལ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ནི་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་
 འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅད་པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ནི་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྦྱབ་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་བྱེད་མཁན་
 པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས། དགེ་འདུན་ནམས་གྱིས་ནི་མཚན་ནི་ད་དང་མི་
 ལྷན་པར་ཤེས་ལ། བསྦྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱིས་ནི་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་དག་མཚན་ནི་ད་དང་ལྷན་
 པར་འདུ་ཤེས་ན་ལས་གང་གི་འདུ་ཤེས་གྱིས་འཛིག་ཅེ་ན། སྦྱིན་པ་དང་བསྐྱོ་བའི་ལས་ལ་
 སྦྱིར་བཏང་ལ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱིས་འཛིག་སྟེ། ལུང་ བོད་ལྷན་དུ་ཁ་བྱངས་པའི། ཞུ་བ་
 ལས། ཉེ་བར་འཁོར་ ཞེས་བོས་ནས། མཁན་པོ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ན་ སྟོམ་པ་ལེན་པ་པོས་མཁན་པོ་དེ་ཚུལ་ལྷན་ཡིན་པར་
 འདུ་ཤེས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་པ་དང་། ཁྱི་ཀ་ལས་ལུང་ཞུ་བ་ཁྱངས་སུ་
 བྱངས་པ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ ལན་ལ། འཆལ་བ་དེ་མཁན་པོ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་
 ཏེ་སྟོམ་པ་མེད། པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་འཕ།
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། གལ་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་སོ་
 ཞེས་ཤེས་ན་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ཞུ་བ་ལས་མཁན་ བྱིས་པ་དགེ་

སྒོང་གི་ཆ་ལུགས་ཅན་གྱིས་མཁན་པོ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། པོ་བྱིས་པ་དང་མཁན་པོ་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་
ནས་བསྐབ་པ་བྱིན་པའི་བར་དུ་དེ་ནམས་ཀྱིས་ མཁན་པོ་བྱས་ཏེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་
ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ཟུ་པ་ལི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟེན་
རྫོགས་ལེན་པ་པོས་ནི་མཁན་པོ་མཆན་ནིད་དང་ལུན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། དགོ་འདུན་ནམས་
ཀྱིས་མཁན་པོ་མཆན་ནིད་དང་མི་ལུན་པ་དེ་རྒྱས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདས་
པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་
ལ་མཁན་པོ་མཆན་ནིད་དང་ལུན་པར་འདུ་ཤེས་ན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བར་
མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱིན་བསྐྱོའི་ལས་ལ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་གོ།

དམིགས་བསལ་ནི་སྟོས་པའི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་དང་། དན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་
དང་། མ་སྟོས་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ལས་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། བསྐབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དང་པོ་ལ་ནི་བསྐབ་བྱ་ཡུལ་ཐ་སྟོད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཅིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་
འོག་མ་གཉིས་ནི་སྒྲིང་བྱ་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་
མ་ནི་འདུ་བ་མི་སྟར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས་
དགོ་འདུན་གྱིས་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་
ལས་ཀྱི་གནས་དེས་བསྐབ་བྱ་དེ་འདུ་བ་མི་སྟར་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་
པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་སྐབས་སུ་ནི་ལས་བསྐབ་བྱ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་
འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཛོག་སྟེ། མཆོམས་ཅིད་དང་ལུན་ན་མི་ལུན་པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྟོམ་པ་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་

པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་ལས་འཆགས་པ་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཙོ་
 ཆེར་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནམས་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་རུང་མི་ལྡན་རུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལྡན་
 པར་འདུ་ཤེས་ན་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལས་འཆགས་ཏེ། མཁན་པོ་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བ་
 ལ་ལྡན་པར་ཤེས་ན་བསྐྱབ་པར་རྫོགས་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་
 བྱེད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱར་
 ཏེ། དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་
 དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། འོད་ལྡན་ལས་འདུལ་བ་ ལུང་གཞི་
 ལས་གསུངས་པ་མཁན་པོ་དང་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བའི་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་ཐ་སྟད་པ་མ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་པ་
 སྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་
 བ་དེ་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་ཤད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཁན་
 སྟོབ་ལ་སྟོམ་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ཡིན་མིན་དེ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པས་ངས་པར་མི་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་
 བྱེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྐྱིར་བཏང་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དེ་དོན་ལ་ཡིན་པ་དང་ཤད་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་ཤིང་། མཚམས་གཙུག་པའི་ལས་འཆགས་པ་ལ་སྐྱར་མཚམས་བཅད་ཟིན་མ་ཡིན་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་གང་ཟག་མ་བསད་པ་དང་མ་བསད་

པ་ནི་ཚེས་འདུལ་བ་འདི་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅད་
 པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ནི་མི་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ པ་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་མཚམས་བཅད་
 ཟེན་པ་ཡོད་ན་ཤེས་རུང་མི་ཤེས་རུང་སྟེ་བཅད་པ་གཞན་མི་འཆགས་པ་ཞེས་བཤད། རོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་
 བོ། །དེ་མིགས་བསལ་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་དོན་དང་མ་ཕྱད་ཀྱང་
 ལས་འཆགས་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ད་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱ་ཀ་ལས་ལོ་ནི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་ལོ་ནི་ཤུ་ལོན་པ་ནི་ད་དུ་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་འཆགས་ཏེ། འདི་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 པས་གྲུབ་བོ། །དོན་ལ་ལས་འཆགས་པའི་གཞི་ནི་ད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ།
 ས་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་ལྷན་ན་མི་ལྷན་
 པར་འདུ་ཤེས་ཀྱང་སྟོམ་པ་སྐྱེན་པའི་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅད་པ་ནི་ད་དུ་
 ཤེས་པ་ནི་ད་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཀུན་སྟོང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལས་
 བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་སྟེ། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཞེས་པ་དང་། བཏང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་བས། ལས་བྱེད་པའི་
 སྒྲ་རོལ་དུ་ལས་བྱེད་འདོད་ལོག་སྟེ་ཀུན་སྟོང་རྒྱན་ཆད་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །དགེ་
 སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྐྱེན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྟོམ་པ་ནོད་པར་འདོད་པར་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཡང་
 ཀུན་སྟོང་དུ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པའི་ངོ་པོ་ནི། བརྗོད་པ་ཚེས་གསུམ་ཆང་བ་སྟེ། བརྗོད་
 པ་ཆང་བ་དང་། བརྗོད་པ་མ་ནོར་བ་དང་། བརྗོད་པ་མ་འབྱུལ་བ་སྟེ། ཉམས་ན་མ་བྱས་
 པ་ནི་ད་དོ། །དེས་བྱ་བ་ལས་མ་ཡིན་པས་མི་འཆགས་སོ། །བྱེད་པ་ནི་ད་ནི་སོང་ན་ཆོག་

མ་རྒྱུགས་པ་ནས་པར་འབྲུགས་པ་ནི་དེ་ཞེས་པ་དང་། གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་དེ་ནི་མི་བྱ་
 པ་ནི་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་བོ། །བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆད་ནི། དགེ་
 འདུན་གྱི་ལས་གྲི་ཆོ་གའི་ཆོག་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བ་སྟེ། རང་གིས་འོས་པའི་དགེ་འདུན་
 གྲིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མ་བྱུང་པ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་དེ་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དགོས་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྲིས་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་ཀྱང་ལས་འཆགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཅམ་གྲིས་བྱ་བའི་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་དང་།
 མངོན་དུ་མ་བྱུར་པའི་ལས་བཅུ་དང་། འཕྲིན་གྲིས་བསྟེན་རྒྱུ་ཤིན་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་གྲིས་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མེད་ཀྱང་ལས་འཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷང་ཞུ་
 བ་ལས་ ལྷོ་མ་པ་ལེན་པ་པོ། གཉིད་ལོག་གམ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་ཀྱང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷང་དངས་ཟིན་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་དེ་ན་ལན་གསལ་པ་དང་། མདོ་ད་
 གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་སེམས་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། ལྷོ་མ་པ་ལེན་པ་པོ་འགོག་པ་ལ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་བཞིན་
 པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྟོན་པ་སྟེ་བར་ཡོད་པར་བཤད་པས། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྲིས་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་བ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་དགོས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་
 གསོལ་བ་ཐོས་ན་ལས་བཟོད་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་ ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆད་ལ། ཇེས་པར་
 མི་དགོས་ཏེ། གསོལ་བ་ཐོས་ན་དེ་བྱུང་པ་ནི་དམིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་
 གནད་གྲིས་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་གསོལ་བའི་དུས་ན་སྟེ། དེའི་དུས་ན་མི་མཐུན་པ་
 མེད་ན་བཟོད་པའི་དུས་ན་དགེ་སྦྱོང་འགའ་ཞིག་མ་འདུས་ཀྱང་ལས་འཆགས་པར་གསལ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་ནི། ཆོ་གའི་ཆོག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་

གང་ཡིན་པའི་ཆོག་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ན་ལས་འཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་པལ་ཆེར་བྱས་
 པ་ནི་དེ་ནི་བྱས་པ་ནི་དེ་དོ། །འོག་མ་མེད་པ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་འཐད་སྒྲུབ་ནི་
 རྒྱུ་ཀ་ལས་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་པས་
 ཞེས་སོ། །དེ་འང་ཆོ་གའི་ཆོག་འོག་མ་མེད་པ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་
 ནི་གསོལ་བ་དེ་ནི་དེ་ཆོ་གའི་ཆོག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། གསོལ་བ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་
 གནིས་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་ལས་འཆགས་སོ། །གསོལ་གནིས་ཀྱི་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནི་ཆོ་གའི་
 ཆོག་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཆོག་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། བརྗོད་པ་
 པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་ལས་འཆགས་སོ། །གསོལ་བ་ཞེས་ལས་ལ་གསོལ་བ་ནས་བརྗོད་
 པ་གནིས་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཆོག་འོག་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ནི་ཆོ་གའི་ཆོག་
 འོག་མ་མེད་པ་སྟེ་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་ལས་འཆགས་སོ། །ལས་
 ཆགས་པ་ལ་ལས་འཆགས་ཞེས་བཏགས་སོ། །བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། རོ་
 བོ་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བ་བརྗོད་པ་དང་། བྱེད་པ་བརྗོད་པ་འོ། །དེ་འང་གང་ལ་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ལ་ངག་གཙོ་བོར་ཞུགས་པ་དང་། གང་བྱ་བ་སྐབས་དོན་ལ་ངག་གཙོ་བོར་ཞུགས་
 པ་དང་། གང་གིས་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་ལ་ངག་གཙོ་བོར་ཞུགས་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །
 འདིར་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཟིན་ཅིང་། བྱེད་པ་མ་བརྗོད་པ་ན་ལས་འཆགས་
 པ་འོ། །གང་ཟག་གི་སྒྲགས་ལ་ཡང་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དེ་ན་བྱས་པ་ནི་དེ་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་རོ། །

གནིས་པ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བསྒྲུབ་དོན་ནི་སྐབས་འོག་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་འཆགས་པ་དང་ཉེས་མེད་མི་
 འཆགས་པ་སྟེ་ནམ་པ་གནིས་སྒྲུབ་དབྱེའོ། །དེ་འང་དགེ་འདུན་གངས་ཆང་བའི་ཆོ་ག་ལས་

འདས་ཏེ་བཞིན་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུས་གསོལ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་ན་ལས་གཏན་ནས་
 མི་འཆགས་ལ། གོ་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས་འདས་ཏེ་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་གོ་རིམ་འབྲུགས་པས་ལས་
 བྱེད་ན་ལས་ཉེས་མེད་མི་འཆགས་པ་སྟེ། ཆོག་སྒྲུབ་གོ་རིམ་འབྲུགས་ཀྱང་། རོན་གོ་བར་བྱེད་
 རྒྱས་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ནི་འཆགས་སོ། །གསོལ་བ་དང་བཅོམ་པ་ནི་ལས་བརྒྱ་
 ཅ་གཅིག་གི་གསོལ་བ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་དང་། བཅོམ་པ་བརྒྱ་དང་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་བདུན་གསོལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བདུན་ལ་བཅོམ་པ་འདྲ་བའི་སྟེང་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སྐྱམ་ཅུ་ལ་བཅོམ་པ་དགུ་བརྒྱ་ཡོད་པ། རྣམས་
 སོ། །གསོ་སྦྱང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དང་དགག་དབྱེ་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་མི་
 རྣམ་ཞིང་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཏུ་མ་གདོགས་པས། ནི་ལས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། ལས་བཏགས་པ་སྟེ།
 འདི་གཉིས་བསྟེན་པར་མཛོགས་པས་ཐོས་ན་རྒྱ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ས་
 ལས་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ལས་དང་འདྲ་བ་ལ་ལས་ཞེས་བཏགས་པའོ། །བྱུང་པར་
 དུའང་དགག་དབྱེ་ནི་སྒྲགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་ལས་སུ་བཏགས་པ་ནི་ལན་གསུམ་
 བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་སྟོན་ས་དེར་བཏགས་ཏེ། འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་ལས་ནི་མདོར་བསྐྱུ་
 ན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གསོལ་བའི་ལས་དང་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསོལ་
 བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། ལན་གསུམ་བཅོམ་པའི་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་གོས་
 དང་ལྷུང་བཅེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལན་གསུམ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་མིང་ལས་སུ་བཏགས་
 པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དེ་ནི་ལས་དངོས་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་
 ལས་ཆོས་ཅན། འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ལས་གཞན་

དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ག་ཡང་ལས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་དང་བྱབ་པ་མ་
 བྱུང་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །འདྲོད་ན་ཀླུ་ཤ་ཏམ་ལས། ལས་ཀྱི་གྲངས་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་
 ཏུ་ངེས་པར་གང་གིས་ཤེས་ཞེ་ན། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ལས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པ་ལས། བཅུ་
 པ་ལས་དག་དུ་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་གོ་ཞེས་ལུང་བྲངས་དང་བཅས་ཏེ་
 གསུངས་ གཞན་ཡང་དགག་དབྱེ་དངོས་གཞིའི་ཚེ་ག་དེ་ཚས་ཅན། འདུལ་བའི་ཚེ་ག་ནམ་གཞག་གི་ལས་མཚན་
 ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་གྱིས་ཚེ་ག་བྲང་
 པར་ཅན་གྱིས་སོ་སོ་ནས་གྲོས་སུ་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །
 སྒོ་རྒྱུང་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགག་དབྱེ་ལ་ལས་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་དགག་དབྱེའི་སྒོ་ན་འགྲོའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
 ལས་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གསོལ་བ་དང་ཞེས་སྤར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དང་བརྗོད་
 པའི་སྒོ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དབྱེའོ་ཞེས་པ་འདིའི་རྒྱུ་ཀ་ལས་གནས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ་ཞེས་དགག་དབྱེ་
 དངོས་གཞིའི་ཚེ་ག་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ། །ཚེ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་
 ཞེས་སྤར་སྒྲོས་པ་དེ་འདྲ་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚེ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་གཏན་ནས་མི་
 འཆགས་ལ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ག་ལས་འདས་ཀྱང་། ཐོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པས་ཐོས་པས་ནི་མི་འཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉེས་
 མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་འཆགས་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས། ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལྟུང་བ་
 ཅམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའོ། །འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཚེ་ག་དེ་ཐོས་
 ན་རྒྱལ་པོ་དད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེས་ཐོས་པར་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
 ཅིང་ཉན་དུ་མ་བཅུག་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ལུང་སིལ་བུ་ལས་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
 ཅན་སྙིང་པོ་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་སོ་སོ་ཐར་པ་འདྲོན་པ་ཉན་དུ་མ་བཅུག་པ་དེ་ཀུན་དགའ་པོ་བྱེད་

ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་ཞེས་ཏེ་མཐུག་སྐྱོད་བཅོམ་པ་གཏོགས་པ་འོ། །སྤྲིག་པའི་ལྟ་
བ་ཅན་དང་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། རང་གི་ནམ་ལག་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་
ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་
ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ནི། སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་གྱིས་བསྟུས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལག་དང་ ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་པ་ནམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཕྱོགས་པ་ནམས་ནི་
ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཁ་སློང་བ་ཉིད་ཅི་འཐད་དོ། །དོ། །ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ནི་འབྲེལ་
བ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་པར་ལག་དང་བ་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ།
ཆོས་ཕྱོགས་པ་དང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་པར་
གཟུང་ངོ། །དེས་ན་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནི་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། སྤྲི་དང་
བྱེ་བྲག་བྱེ་བྲག་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །

སྤྲི་མ་ནམས་ནི་འདི་སྐད་དུ་སྤྲིག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ནི་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ལྟས་བྱིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པར་གནས་
པ་ནི་སྤྲི་དང་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། ཀོ་ལུ་ཤི་ལྟེ་བའི་དགོ་སྒྲོང་
ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་འགལ་འབྲུལ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྟ་བུ་དང་
བཅས་པ་ཡང་ཁ་སློང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ལག་དུམ་བསྟན་པ་རྟོག་པའི་བྱེད་པ་ན། །ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཉེས་བྱས་
འབྱུང་ཡང་ལས་འཆགས་སོ། །དེས་མཚུངས་གཞན་པ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་
དེ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པས་ལས་ལ་མི་སྦྱིབ་པས། །འབྲུལ་བཅས་ནི་གཞི་དེ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བའི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ངོ་མོ་

ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལྷུང་བ་ཚས་གསུམ་ལྟན་ བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་
 འདག་ཏུ་རུང་བ་སྟེ་ཚས་བཞི་ལྟན་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱམ་བྱ་ལ་མ་ཁུབ་ཅིང་ཕམ་པ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་ཁུབ་སྟེ།
 ཕམ་པ་བྱུང་བ་ནི་ཉམས་པ་དང་འབྱུང་ལ་བཅས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། རོ། འབྱུང་ལ་བཅས་དེའི་ཚད་གང་ཞེ་ན།
 བསྐྱམ་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །དེའི་ལུང་ཁུངས་ནི་དགག་དབྱེའི་གཞི་ལས་
 གལ་ཏེ་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་ བྱུང་ག། ཤེས་ན་བསྐྱམ་པར་བྱས་ཏེ་དགག་དབྱེ་བྱེའི་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། ལུང་སིལ་བྱ་ལས་བཙུན་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ལགས་པར་
 འགྱུར། ཉེ་བར་འཁོར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་ཅིང་། དག་སྟོང་གི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 མི་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འདི་ལ་ རྒྱ་ཀར་ཐོགས་སྤར་བཞོད་པའི་པཱི་ཏ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉེས་བྱས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཁ་
 སྟོང་བར་མི་འོས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་གོས་པའི་དག་འདུན་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་མི་
 འཆགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་བྱུངས་ནས་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ན་ནི་འབྱུང་ལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དེས་ནི་ཁ་སྟོང་བ་ཉིད་
 མ་ཡིན་པར་རིགས་གྱི། ལྷུང་བ་གཞན་བྱུང་བ་ན་ཁ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རུང་རེ་ཞེས་ཟེར་བ་
 དག་ཡོད་དེ་ཞེས་རྒྱ་ཀར་གཞན་འདོད་བཞོད་ནས། རྒྱ་ཀ་ལས་དེ་དག་ནི་རང་དགའ་དང་
 འདོད་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་
 རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་ལམ་དུ་འཕྱུད་པ། བདེ་བར་གསེགས་པའི་བསྟན་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་
 ལྟ་བུ་ལ། མི་གཙང་བའི་བཙོག་རྒྱས་བསྐྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་
 ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བསྟོག་པར། འོ་ན་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་འདུལ་བའི་གཞུང་

ལུགས་ཐམས་ཅད་དང་བསྐྱེད་ཏེ་མདོ་ཙ་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ཆད་མར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ ཁྱི་
 ཀ་ལས། སོ། ། ཉི་ལྟར་ན་ ཉེས་བྱས་ཐ་བས་ཀྱང་མ་གོས་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ནི་རྟེན་པར་གྱིན་ཏུ་དཀའ་
 བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་གི་སྒོ་མ་པ་མི་འཆགས་པར་འགྱུར་བས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོ་མ་པ་བྱུངས་ནས་ལྷུང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ གནས་སྐབས། དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། ། ཐམས་ཅད་དུ་འཕམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་ན་དངོས་སུ་བཤགས་པར། རྒྱས་པ་ཉིད་ན་
 མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། ། འོ་ན་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ལེན་པ་པོ་
 ཡོད་ན་ཞེས་སོ། ། ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་གནས་སུ་འདུ་བའི་ཆེ་ན་ལས་བྱེད་པའི་
 དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་འཕམ་བསྐྱེད་
 བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ལས་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ ལྷག་མ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་པར་
 འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། རང་གི་འདུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་ལྷུང་བ་དག་པར་རིགས་
 ཏེ། མཁན་པོ་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྷན་པར་ཤེས་ན་ཚུ་ལ་བྲིམས་སྦྱོར་བར་གསུངས་
 པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་དང་འདི་དབྱེད་པ་ཐ་སྟོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་
 ན་གང་ཟག་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་ཕྱིར་བཅོས་དུ་མ་རིགས་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་གཅིག་ལ་རེ་
 འགའ་ལྷུང་བྱེད་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ལ། རེ་འགའ་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། རེས་འཇོག་གི་འདུ་
 ཤེས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ གང་ཟག་ལྷུང་བ་བྱུང་
 བ། ལ་དེ་ལྟར་ གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་ན། བསྐྱེད་པ་དང་ མི་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་འདུ་ཤེས་ན།
 མི་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ བསྐྱེད་པའམ་བཤགས་པའི་བྱེ་བྲག་ རྣམ་པ་དུ་མ་རིགས་པ་ཁོ་
 ནའོ། ། བསྐྱེན་པར་མཇོགས་པ་དང་ཕམ་པས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་
 བར་མི་འོས་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་ཁྱི་ཀ་ལས། ལས་

བྱེད་པ་ནི་ཚོགས་གྱི་ཁ་སློང་བར་གཞན་དག་པས་ཆེས་གཅེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་
 འདུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ལུང་སྐྱོང་ག་ཞི་ལས་བཙུན་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱལ་
 བས་ལས་དག་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་མ་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱི། ལས་
 མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱས་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་ན། ལུང་ཞུ་བ་ལས། ལས་
 བགྱིད་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱལ་བ་ནམས་གྱི་ལས་བགྱིས་ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལུ་
 པ་ལི་ལས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ད་ཡིན་
 རོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་བྱེད་པས་ནི་ནི་བར་གནས་པའི་སྟོམ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས་ལས་
 འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་འགལ་སྟོང་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་དེ་ཚོ་གའི་དམིགས་བསལ་དུ་
 འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་དམིགས་བསལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྱིར་བཏང་ལ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་ལས་མཁན་མི་བདུབ་ཀྱང་།
 དམིགས་བསལ་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་མཁན། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་པོ་བདུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ཅེས། སྒྲར་བྱངས་པའི་གཞུང་
 དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི་སྟོབ་བྱེད་པས་ནི་ནི་བར་གནས་པའི་སྟོམ་པ་
 ལས་གཞན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྒྱིར་བཏང་
 ལ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པས་ལས་མི་བདུབ་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཕྱིར་
 འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཁ་སློང་བར་མི་འོས་ཀྱང་། དེས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ་

ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། སྒོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་
 སྒོ་མ་པ་ལས་གཞན་པའོ་ཞེས། སྒྲར་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 དག་ག་པ་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས། ལས་བྱེད་པ་པོ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ལས་བྱེད་ན་ལས་འཆགས་
 པར་གསུངས་པ་སྒྲར་དྲངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྒྲོན་པས་བཏོན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ལས་བྱེད་པ་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དགོས་པའི་
 གཞུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་སྒོང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེས་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་མ་ཆང་བའི་
 ཁ་སྐོང་ཡང་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་འདི་ལྟར་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་གང་བྱ་བ་དེ་ལས་བྱེད་པ་དེས་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ལས་བྱེད་པ་པོ་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ལས་བྱས་
 ན་ཡང་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། ལས་གཞན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་
 གངས་ཀྱི་ཁ་བསྐོང་བ་ལ་མི་སྟོས་པར། གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གངས་ཆང་བའི་ཆེ་ན། བསྟེན་
 རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན། རང་
 རང་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཤེས་མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་ལྷན་གྱིས་
 ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས། ལས་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་
 པས་ལས་བྱས་ན་ལས་འཆགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ལྷ་བ་ལས། བསྟེན་རྒྱུ་གས་ཀྱི་
 སྒོ་མ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་ཉམས་པས་ལས་བྱེད་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་གསུང་ནི། ལས་བགྱིས་པ་བྲིམ་པ་དང་
 ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ ཐམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ། དག་གིས་ལས་བགྱིས་
 ན། ལས་བགྱིས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་བ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་

རི་ཚས་འདི་པ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལྷུང་བ་མཐོལ་ཡུལ་བྱེད་པ་ལ་འང་ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། ལུང་ལུ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དང་
 ཞེས་ཚས་གཞན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བས་ཚས་འདི་པའི་ལས་བྱས་ན་ལས་མི་འཆགས་པར་གསུངས་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་མི་ལྷན་པས་ལས་བྱེད་ན་ཡང་ཚས་མིན་ཕྱོགས་པའི་ལས་འཆགས་ཏེ་འདི་ལ་སོ་སོ་
 རང་གིས་ལས་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཆ་ག་མི་ཤེས་ན་ནི་
 ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་མཚམས་གཞན་ན་གནས་
 པ་ནི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་བོ། །དེ་ལས་གཞན་
 པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལས་འགལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་
 པ་ལ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་འདུན་མང་པོས་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ན་ཚུལ་བྱིམས་མ་དག་པ་དུ་
 མ་གནས་དེར་འོང་སྟེན་པས། དེ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་བྱེད་ན་དགེ་སྦྱང་
 རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་དུ་མ་འབྱུང་ལ། གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱང་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་
 གཅིག་ཡིན་པས། ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་སྤང་བའི་ངོ་བོར་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་
 པ་གཅིག་པོ་དེ་གནང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་སྤང་
 བའི་ངོ་བོར་གསོ་སྦྱང་མི་བྱེད་པ་གནང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དགག་དགོས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་
 ཅིང་། དགག་དགོས་ཆུང་ཤོས་ཀྱི་ངོར་ཆེ་ཤོས་གནང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྤངས་
 པ་དང་མ་ལོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སྤངས་ལོག་ལྷས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྤངས་
 ལོག་ལྷ་ལས་གཞན་པའི་ཁ་སྦྱང་བར་མི་འོས་པས་ཐོས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ།།
 སྤངས་པ་གཉིས་ནི། ཚས་འདི་པས་སྤངས་ཏེ། ཚས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
 སོང་བ་དང་ཚས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྤངས་ཏེ་གནས་ནས་ཕྱུང་བའོ། །ལོག་པ་གསུམ་ནི་

ནས་དག་ལས་ལོག་སྟེ་ཕམ་པས་ཉམས་པ་དང་། བདེ་འགྱོར་འགྱོར་བ་ལས་ལོག་སྟེ་མཚམས་
 མེད་བྱས་པ་དང་། བསྟན་ཇོགས་ལས་ལོག་སྟེ་བསྟན་པར་མཇོགས་པའོ། །དམིགས་
 བསལ་ནི་མ་སྤངས་ཤིང་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཡང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མ་ལྟ་བུ་བསྟོ་
 བ་ལས་བྱུང་བ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པས་ལས་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཕམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཡང་ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་ཐོས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་བྱེད་
 བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྤང་བ་ཡིན་ཡང་། ལས་ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། གནས་
 ནས་བྱུང་བ་ནི་ རང་གི་ལས་ལ་ཡང་ངོ་། ། ཞེས་དང་། བསྟན་པར་མཇོགས་པ་ཡིན་ཡང་། ལས་
 ཐོས་སུ་རུང་བ་ཡོད་དེ། ནང་དུ་བྱི་བའི་ཕྱིར་ གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོ། །མངོན་སུམ་དང་
 རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པ་དེ་དག་བྱ་བ་ལ་རྒྱུ་ཀ་ལས་ མཐོང་བའི། མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ བསྐྱབ་པ།
 ནི་ བསྐྱབ་བུ་ལུ་དེ། ལྟ་བའི་ཉེན་ཀོར་དུ་བཞག་པས་སྐྱབ་པོ། རྗེས་སུ་སྐྱག་ པས་སྐྱབ་པ་
 ནི་གོ་བར་བྱ་བས་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྤྱི་རིམ་པ་བསྐྱར་དེ་ རྒྱུ་ཀ་ བཤད་དོ། །དེ་ནི་མངོན་
 སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ལས་ཉམས་སྟོན་དེ། དགེ་སྟོང་བྱེ་མ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་པའི་
 གནང་བ་དང་དགེ་སྟོང་གནས་ནས་བྱུང་བ་ལ་དགེ་སྟོང་མ་ཉམས་ཀྱིས་བྱག་མི་བྱ་བའི་སྟོམ་
 པ་དང་། སྤངས་པ་དེ་དག་ལ། མི་སྐྱ་བའི་སྟོམ་པ་དང་། དེ་དག་དང་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་
 ལོངས་མི་སྐྱད་པའི་སྟོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བའི་སྟོམ་
 པ་དག་ནི་ཡུལ་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་
 ལྟ་འདིར་བསྐྱས་ལ་གཞན་མ་བསྐྱས་པའི་འཐད་པ་ནི། འདིའི་ལུང་ཁྲུངས་ནི་མ་མོ་ལས་
 མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ལས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་

བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་། བྱིས་ཀྱི། བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་དང་། བྱིས་ཀྱི།
 བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་པའི་
 གནད་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གནས་ནས་སྤྱང་བ་ལ། དུག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་དང་། མི་སྐྱབ་པའི་སྡོམ་
 པ་དང་། ལོངས་མི་སྦྱོད་པའི་སྡོམ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པའི་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཅུ་གསུངས་པ་ལས་ལྔ་ནི་འདིར་བསྐྱས་ལ། གཞན་ལྔ་པོ་འདིར་
 མི་བསྐྱབ་པ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡོམ་པའི་གནད་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཆོས་
 ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་དུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱ་བ་སྟེན་རྗེས་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའམ་སྟམ་
 དུ་དྲོགས་པ་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་
 བའི་བར་གྱི་ལས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་པར་མ་རྗེས་པ་འབའ་
 ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའམ་སྟམ་པའི་
 དྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་ནམས་ནི་བསྟེན་པར་
 མ་རྗེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མི་སྐྱབ་ལོངས་མི་སྦྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་གསུམ་
 པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་རྩ་བའི་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བསྟེན་པར་མ་རྗེས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱའམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདི་གསུམ་ཡུལ་གང་ལ་བྱེད་ན། ཁྱིམ་ལས་ བྱིས་པ་ལ། ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ནས་དགེ་

ཚུལ་བསྟེན་ལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བར་ལའང་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་འབའ་
 ཞིག་གི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གནས་ཕྱད་བའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་སྐྱབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གནིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་མི་སྤྲོད་ལོངས་མི་སྤྱོད་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ལྷུང་བཅེད་ཁ་སྐྱབ་
 བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་འདི་གསུམ་བྱ་ཞིང་། གནས་ནས་ཕྱད་
 བའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་འདི་གསུམ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་དྲི་ཀ་ལས་ལྷུང་བཅེད་ཁ་སྐྱབ་
 པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་ལ་བའི་བར་ལ་བྱ་བར་ལའང་པས་གྲུབ་ཅིང་། སྤྱི་མ་ནི་ལུང་ལུ་བ་
 ལས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་ལས་རྣམས་བགྱིས་པར་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ལྷུ་པ་
 ལི་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་པ་འཕམ། ལོངས་སྤྱོད་
 དང་བྲལ་བའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སློང་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བར་བཅས་པ་དང་། གཏམ་མི་སྤྲོད་པར་བཅས་པ་དང་།
 ལོངས་སྤྱོད་མི་གཅིག་པར་བཅས་ནས་བསྐྱོས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་དགེ་
 འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་ནའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་སྤྲོད་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདི་ནི་ད་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་ལའང་ལས་ཀྱང་། འདི་རྣམས་ནི་བསྟེན་
 པར་མཛོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟེན་པར་མ་
 ཛོགས་པ་ལ་འདི་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་མི་སྤྲོད་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དྲི་ཀ་ལས་ལྷུང་བཅེད་
 ཁ་སྐྱབ་པ་ནས་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་ལ་བའི་བར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྷ་པོ་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བྱ་ཞེས་ལའང་

རོ། །འོ་ན་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་དང་བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་
 གཉིས་ནི། སྐྱ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་དང་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་
 སོགས་བྱེད་པ་འགལ་ཏེ། གོ་དཀའ་བའི་གནས་དེ་དང་པོ་འོ། །བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་
 པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྡོམ་པ་བྱེད་ན། བྱིས་པ་དེས་གསོལ་
 བ་བཏབ་ན། བྱིས་དུ་འགོ་བ་དང་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་དག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ཏེ། གོ་དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པའོ། །མི་སྐྱ་ལོངས་མི་སྤྱོད་གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་སྡོམ་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ལུང་བསྟན་འཆོས་ལས་ནི་ ལས་དེ་གསུམ་བྱེད་རང་བྱེད་
 ན། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་མེད་པས་ཆོ་ག་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་དེ། གོ་དཀའ་བའི་གནས་
 གསུམ་པའོ་ཞེ་ན། དཀའ་བའི་གནས་དང་པོ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་དང་བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་
 པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་ཀམ་ཞར་ལ་ ཁ་ཐལ་ཏེ། ཤོར་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་ འདུལ་བ་འཛིན་པ། མ་ནམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་གངས་གཞན་ཡང་
 སྐབས་འདིའི་རྒྱ་ཀ་དང་དེས་ཁུངས་སུ་བྲངས་པའི་ལུང་ལས། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་བག་
 ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་
 གཉིས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་པ་དང་ཞེས་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། དེའམ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་བྱས་
 པའི་བྱིས་བདག་རབ་བྱུང་ལ་བཞེས་སྐྱར་བཏབ་པ་ལ་འགྲོད་པར་གྱུར་པ་ན། ཁ་སྐྱབ་པ་བག་
 ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟེན་པ་ན་བྱིས་བདག་དེ་ནི་གང་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་བག་ཡངས་
 སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་
 བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིས་བདག་དེའི་ཡོ་བྱད་སོར་རྒྱུད་པར་གྱུར་པ་ནས།
 བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་དེ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ནི་མ་ཟེན་པ་ན་བྱིས་བདག་དེ་ནི་གང་ལ་

བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གང་ལ་བག་ཡངས་སུ་བྱ་
 བའི་བྱིས་བདག་དེ་ལ་ནི་མི་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་བྱ་དགོས་ཏེ། ཁ་སྐྱབ་
 བ་དང་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དེ་གཉིས་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་འོས་ལ། དེ་གཉིས་བག་ཡངས་
 སུ་བྱས་ནི་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་གསོལ་བ་ལ་ན་གསུམ་
 འདེབས་པའི་བྱིས་པས་བཅོད་པ་ན། དགེ་སློང་གིས་བྱིས་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བཅོད་པ་སློབ་
 པར་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་དགེ་སློང་གིས་དེ་ལ་མི་སྣ་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་སེམས་
 སོ། །དཀའ་བའི་གནས་གཉིས་པ་ནི་བྱིས་བྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིས་དེ་ནས་
 ཟས་བསྐྱང་བའི་བསམ་པས་ནི་མི་སྣ་བ་དང་འོངས་མི་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཟས་
 བསྐྱང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་ནི་བྱིས་དུ་འགོ་བ་དང་སྟན་ལ་འདུག་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་
 དག་བྱ་བ་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དཀའ་བའི་གནས་གསུམ་པ་ལ་ནི་ ག་ལུགས་པ་རྣམས་ན་རེ་
 འདི་གསུམ་ལ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་དོ་ཟེར་ཡང་རང་གར་སྒྲ་བཤོ། །རྒྱ་ན་རེ་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་ མི་སྣ་ལོངས་མི་སྟོད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིམ་པ་འདི་གསུམ་
 ནི་ལས་བདགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏམ་སྒྲིམ་པ་དང་འོངས་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་
 སྒྲིམ་པ་ལ་ལས་སུ་མིང་བདགས་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མིང་བདགས་པ་སྟེ། བཞི་ལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཏམ་མི་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལས་ཞེས་བདགས་པའོ། །དེས་ན་འདི་གསུམ་
 ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི་མེད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ན་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་
 ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀ་མ་གཏོག་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
 གང་ནའང་འདི་གསུམ་ལ་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་མེད་དོ། །འདི་གསུམ་ནི་ལས་བརྒྱ་ཅ་
 གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་བསྐྱས་པར་ཡང་མ་གཏོགས་ཏེ། འདི་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་

ན་ནི་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་བཞིར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་དབྱེད་པར་རིགས་སོ།།
 འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བརྒྱ་མེད་པར་ཐལ། འདི་གསུམ་ལ་ལས་གྱི་ཆོ་ག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན་ལས་མཆན་ནིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀ་བགྱངས་པའི་ལས་
 བརྒྱ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། ལས་མཆན་ནིད་པ་འབའ་ཞིག་བགྱངས་པའི་ལས་བརྒྱ་མེད་
 པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་བྲུབ་པ་མ་གྱུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལས་བརྒྱ་ལ་ལས་བརྒྱ་རྩ་བཞི་གཉིས་ཀ་གྲོགས་བ་སྡེ་མ་བདུན་ལས་
 མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ལས་མཆན་ནིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་མཐོང་ཐོས་ཆོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་སྦྱབ་པར་མི་བྱ་བ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས། ལས་
 བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ནི་ལྟ་བའི་ནིན་གོར་དུ་བཞག་པ་ནིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྦྱབ་པར་ཡང་མི་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་ཆོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བསྦྱབ་པར་ཡང་མི་བྱའོ་
 ཞེས་བསྟན་པའོ། །མཐོང་ཐོས་ཆོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་བ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་
 ཐོས་གཉིས་ཀའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་
 གྱུར་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟློས་པའི་གནད་བ་དང་། དུག་མི་བྱ་བ་དང་། བྲིམ་གྱི་
 བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྦྱབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགེ་
 ལྷུ་བ་སྟེ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནམས་ཀྱང་མཐོང་ཐོས་གཉིས་ཀའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་
 མང་ཡང་ནོར་བར་སེམས་ཏེ། གྱི་མ་ནམ་དག་གཞུང་ནམས་དང་འགལ་ཡང་། །བཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་འཆད་ལྷུ་མི་
 འདོར་ཞིང་། །ནམ་དག་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་མི་བྱེད་ན། །གྱི་མ་ནོ་ཆོས་ལ་དག་ཐེར་རི་ལྟར་བགྱི། དགེ་ལྷུ་
 བསྟེལ་བ་དང་བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་གཞིག་པ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་གསུམ་
 ནི་ལས་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དུ་

སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་དང་ལས་ཀྱི་ཤུཌ་ཤུཌ་ལ་སོགས་པ་ལུང་
 དང་བསྟན་བཅོས་གྱི་གཞུང་བཅུ་གཅིག་ལས་གསུངས་ འདིར་གཞུང་མང་དུ་བྱངས་དགོས་པ་ནི་ལོག་
 རྟེན་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། སོ། །དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་
 བསྟོལ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་ལྟ་ཡོད་དེ། ལུང་དགེ་སྦྱོང་པའི་ནམ་འབྱེད་ལས།
 དགེ་ཚུལ་ཆེར་མ་དང་ཆེན་པོ་པ་གཉིས་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་སྤངས་དེ། མཐོང་བའི་
 ཉེན་གོར་དུ་བཞག་ནས། དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་ལུང་དགེ་སྦྱོང་པའི་ནམ་འབྱེད་ དགེ་ཚུལ་བསྟོལ་བའི་སྐབས། ལས་ཀྱང་། དགེ་ཚུལ་
 མ་མཛེས་མ་དང་རྒྱལ་མ་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་བཀར་དེ། མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་ བཞིན་
 གཞུང་འབྲེལ་ཀྱང་དུ་ཉེན་གོར་ཅིས་བྱང་ཡང་ཉེ་འཁོར་གྱིས་ཆོག་གམ་སྟུང་ དུ་འདུག་དུ་བཅུག་ནས་གསོལ་
 བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀམ་ཤུཌ་ལས་ཀྱང་།
 དགེ་ཚུལ་དེ་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་བཀར་དེ། མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་དུ་བཞག་ནས། དགེ་
 ཚུལ་བསྟོལ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བམ་
 པོ་ལྟ་བུ་པ་དང་འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ལས་གཞིའི་སྐབས་གྱི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་
 ཚུལ་དེ་དགེ་འདུན་མཐོང་ཙམ་དུ་མིག་རྒྱུ་དུ་བཞག་ཞེ་བསྟོལ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་
 གཞིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་བཞི་ཡོད་དེ། ལུང་དགེ་སྦྱོང་པའི་ནམ་འབྱེད་
 ལས། དམག་དཔོན་སང་གི་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་བཀར་དེ། མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་
 དུ་བཞག་ནས་བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀམ་ཤུཌ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་བདག་དེ་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་
 བཀར་དེ། མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་དུ་བཞག་ནས་བྲིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་

བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཅ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་
 ཀྱང་ལྷན་དོ། །ཁྱིམ་གྱི་བསྐབ་པའི་ཚྭ་མ་པ་གཞིག་པ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱ་བའི་སྐབས་ལུང་། ནམ་འབྱེད་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་མཐོང་། བསྐབ་བྱ། བའི་ཉེན་གོར་དུ་བཞག་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ ཁྱིམ་
 ཀྱི་བསྐབ་པའི་ཚྭ་མ་པ་གཞིག་པ། གསོལ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་མཚན་མ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་ལྷན་དོ། །

ལྷང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷང་ཕུན་
 ཚེགས་ལས། ལི་ཅ་བྱི་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་ཉེན་གོར་ནས་བཀར་ཏེ། མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་
 དུ་བཞག་ལ་ལྷང་བཟེད་ཁ་བསྐང་བ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 ལྷང་ ཕུན་ཚེགས་ཀྱི་སྐབས། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཉེན་གོར་ནི་གང་དུ་
 འདུག་ན་དགེ་འདུན་མཐོང་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་ལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཐོས་ཚེགས་པའི་མདོན་སྒྲུབ་དུ་སྒྱུབ་པར་མི་བྱའོ། །
 དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོང་སྤུ་གཏོགས་པ་ནི་ཁ་སློང་འོས་པར་འདུས་པ་ལས་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་འཆགས་སོ་སྟེན་ན། ལས་བྱེད་
 པ་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སྤུ་གཏོགས་པ་ཞེས་དངོས་སྤུ་བསྟན་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཁ་སློང་གི་ཚས་ནམས་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་
 ཕྱིར་བཞྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲས་དེའི་མཚམས་ཀྱི་ཁོངས་སྤུ་གཏོགས་
 པ་དང་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་གཉིས་བསྐྱུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ནམ་
 ལྷན་ལས་ཁ་བསྐང་བའི་ཕྱིར་འོས་པ་ལས་ཚས་དེ་གཞན་ནོ་སྟེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཡང་གི་སྒྲའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཕྱིར་བཞྱོག་པར་
 བྱེད་པ་ཡང་གལ་ཏེ་མཚམས་དེའི་ཁོངས་སྤུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་

རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། བྱིར་བཞོག་གི་མི་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁ་སློང་བར་
 འོས་པ་དེས་གཟུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། ཐལ་འགྱུར་དུག་འདུག་སྟེ། གང་ལ་བསྟེན་ཇོགས་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་སྦྱིན་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་དེས་ནི། ལས་དེ་ལ་བྱིར་བཞོག་མི་འཆགས་པར་ཐལ།
 ཁ་སློང་བར་མི་འོས་པའི་བྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །འདོད་ན་དགེ་སློང་བྱན་
 ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་ལས། དགེ་ཚུལ་བསྟེན་པར་ཇོགས་པར་བྱ་བ་བདག་ལ་བསྟེན་
 པར་ཇོགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར་ན་ཡང་དེའི་བྱིར་བཞོག་པ་བཙན་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་སྒྲོན་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ལས་གྱི་གནས་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དེ་དང་། བྱིས་གྱི་བསྐྱབ་པ་
 སྦྱིན་པའི་ཡུལ་བྱིན་པ་དེ་དང་། གང་ལ་དབྱུང་བ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་དང་། གང་ལ་བཟོད་
 པ་བྱ་བའི་ཡུལ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་དང་། གང་ཟག་བརྩ་གཉིས་བསྟོ་བའི་ཡུལ་དེ་དང་
 ལྷ་པོ་རེ་རེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཀོད་ནས། ཐལ་དྲགས་སྤར་བཞིན་དེ། འདོད་ན་ཁྱེ་ཀ་ལས་
 སྦྱིན་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བཟོད་པ་དང་བསྟོ་བ་དག་ལ་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེས་བྱིར་
 བཞོག་པ་ཡང་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གྲུང་གཞི་ལས། བརྩན་པ་རེ་ཞིག་
 གང་ཟག་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བསྟོ་བ་ན་དེ་དག་འདི་སྟེང་ཅེས་བདག་ཅག་མ་བསྟོ་ཞིག་ཅེས་
 མཆི་ན། དེ་དག་གིས་སྤར་བཞོག་པ་ཡང་མི་འཆགས་སམ། ཉེ་བར་འཁོར་འཆགས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཡང་ཞེས་པ་མཆམས་དེའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་སོ། །མདོར་ན་གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་ཁ་སློང་བར་འོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་ཀྱང་། བྱིར་བཞོག་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་གཉིས་
 མ་གཏོགས་པ་ཁ་སློང་བར་འོས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ནམས་ནི་བྱིར་བཞོག་འཆགས་པའི་

ཡང་ཡན་ལག་སྟེ། ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ལྡན་ན་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྡན་ན་ནི་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྐྱོག་འཆགས་པར་
 བསྟན་ཏེ། ལུང་གླིང་གཞི་ལས་བཅུན་པ་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་ལས་བྱས་པ་དེ་སྤར་འབྲུམས་ཀྱང་མི་བཅན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ན་བཅུན་པ་གང་ལ་ཆོས་བཞིན་མ་ལགས་པར་ལས་བགྱིད་པ་དེ་སྤར་འབྲུམས་ན་ཡང་མི་བཅན་པར་འགྱུར་
 རམ་ཟུ་པ་ལི་དེ་ནི་བཅན་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི། དེ་ལས་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ཀྱིས་ལས་མི་
 འཆགས་པ་ལ་ཕྱིར་བསྐྱོག་འཆགས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་
 ཞེས་པ་ནི་ལུང་ བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ས་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་འདི་ནི་དེ་གྱི། ཞུ་བ་ལས། རོ་ཆ་མེད་པ་
 དང་། ཆེག་མི་བརྟན་པ་དང་ཡི་དམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། སྡོན་ཉེས་པ་བྱུང་བ་དང་། དང་
 བོ་འབྲུགས་པ་དང་ཚྱོས་པས་ནི་ཕྱིར་བསྐྱོག་ཅིང་སྤར་དགྲགས་ཀྱང་འབྲུགས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཆེག་མི་བརྟན་པ་ནས་དང་བོ་འབྲུགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། བསྐྱབ་པ་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ཚྱོས་པ་ནི་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་
 པར་བསྟན་ཏེ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་
 པ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ འདིའི་རྗེ་ཀ་ལས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་
 ཡང་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྗེ་ཀ་ཡི་གེ་ཆད་པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་ རུན་དུ་སྤར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
 བོ་ བྱ་བ་མིན་པ་བྱེད་པའོ། །

རང་གི་ནམ་ལཤད་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་སྟོས་པ་ལ་ལྟ་བའི་སྟོན་ཅི་ལྟ་བ་ཞེས་
 བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་བ་ནི་གང་ཟག་འདི་ལ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱས་ན། ལེགས་
 སོ་སྟམ་བའི་སྟོན་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དགེ་ དགེ་སྟོང་བཞིར་མོངས་ཡན་ཆད། འདུན་ལ་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །གསོ་བའི་ ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཉིད་ དེ་འདི་ལ་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བ་བདག་གིས་ཤེས་
 སོ་ཞེས་སུ་ལ་ཡང་བཅོད་པར། མི་བྱའོ། །དེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འཐབ་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱ་
 ཀ་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་གཞུང་ནི་མ་མོ་ལས། ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
 པའི་ལྷ་བ་བཅོད་པ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། གནས་པར་མི་བྱ་བ་ལ་ལྷ་བ་བཅོད་པ་དང་། ཐ་དང་
 པར་གནས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཅོད་པ་དང་། བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་ལྷ་བ་བཅོད་པ་དང་། ཆོགས་
 ལ་ལྷ་བ་བཅོད་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་དངོས་པོའི་ལྷ་བ་བཅོད་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་
 བྱངས་ཡིན་ནོ། །ཆོག་གསུམ་པ་ནི་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ལ་མི་བྱ་ཞེས་པའི་བྱངས་ཡིན་
 ནོ། །ཆོག་བཞི་པ་ དགེ་འདུན་ལས། ནི་གཞན་ གང་ཟག ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བྱངས་
 དེ་རྒྱ་ཀ་ལས། འདིར་ཆོགས་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་དགེ་འདུན་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་གཟུང་ངོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷ་པ་ནི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ བྱང་ལྷ་བའི་ལྷ་པོ་ཆད་དུ་གྱི།
 བྱངས་སོ། །བཅོད་པ་ལྷག་པ་སྟེ་བཅོད་པ་རིལ་པོ་ལྷག་གསལ་ཆོག་གི་ཆ་ཤས་ལྷག་ཀྱང་
 ལས་འཆགས་པའོ། །སྐབས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ཀ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །
 བདག་བསྟེན་པར་མཛོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་བདག་བསྟེན་པར་མཛོགས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་བཅོད་པ་ལྷ་
 ཟ། འོན་ཀྱང་དགག་ཆོག་ལྷག་ན་ནི་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་བཅོད་པ་ཉམས་ན་སྟེ་བཅོད་པ་རིལ་པོ་ཆད་དམ། དེས་གཟུང་དུ་
 བཅོད་དགོས་པའི་ཆོག་འཆད་ན་ལས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་འཕ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་
 ཡན་ཆད་དུ་ཆོག་ཆད་ན་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་ཆད་ཀྱང་ལས་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་འང་ཞེས་ཏེ་ཆོག་སྤར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ནས། ཆོག་བསྐྱར་

དེ། བྱེད་པར་འདོད་ན་སྒྲ་མ་ནི་ཆོག་གིས་དགྲུགས་ནས་ཕྱི་མ་བྱེད་པ་སྟེ། དེའང་གསོལ་
 བ་དགྲུགས་ན་ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞེས། བཟླ་བ་དགྲུགས་ན་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བས་སོ། །གསོལ་བ་དང་བཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཟིན་པ་དེ་དག་ཡང་གཞི་ནས་བརྒྱས་པར་འདོད་ན་ནི།
 ཡང་གསོལ་བ་བགྱི་ཞེས་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་གོ། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྒྲ་གས་བཟླ་བ་ཟིན་ནས།
 ཡང་གཞི་ནས་བརྒྱས་པར་འདོད་ན་ནི་ཡང་རྗེས་སུ་བསྐྱུག་གོ་ཞེས་བཟླ་བ་དེ་འདྲི་ཀའོ། །དགྲུགས་ནས་ཕྱི་མ་མ་བྱས་
 ན་ནི་ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ལས་མི་འཆགས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་
 བསྐྱོ་བ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱུས་དོན་འཆད་དོ། །འདི་ལ་
 དྲུག་ལས་དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་
 ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་སྟེ། དེའང་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ནི་བྱ་ཅ་བཞི་ནི།

ཀམ་ཤམ་ཏི་ལས། གསང་ རྟེན་མེད་པ་བསྐྱོས་པ། དང་ནང་དུ་ བར་ཆད། ཇི་ཕྱིར་
 དང་། །གསོ་སྦྱང་ བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་། དེ་ལ་ལྷུང་བཅས་དང་། །དེ་
 ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་ ཟུག་ དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །ཚྱོད་ པ། དང་ ལྷུང་བ་དེ་ནི་གང་ཡིན།
 དེས་ཉིད་མ་ཡིན་ ན་ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། དང་། རྟེན་ཀ་གསོ་སྦྱང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ གསོལ་
 བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས། ལྷ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ དགག་དབྱེ་དེ་ལ་ལྷུང་
 བཅས་དང་། དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། ཚྱོད་དང་དེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་སྟུར། ཡིན། །དབྱེར་གནས་
 །ཁས་སྒྲུངས་ པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྗེས་ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།
 དང་ནོར་ དང་། འདྲ་ བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། དང་། །ཆོས་གོས་སྤྲ་བརྒྱང་ འདིངས་པ་པོ་ལ།
 གཏད་པ་དང་། ཆོས་གོས་ངན་པ་ལ། །ཆོས་གོས་ རས་ལུག་ཆེན་གྱི་གནད་པ། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་།
 དགོ་འདུན་ནམས་ཀྱིས། །གནས་ངན་ལེན་ནི་བཟླ་བ་ འདི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ། དང་། །བྱངས་

མྱེད་བར་གཏོགས་པའི་བསྐྱོ་བ་ཆིག་གིས་ན་ལ་གཞོན་པ་དང་། ཅང་མི་སྤྱ་བས་ན་ལ་གཞོན་པ་དང་། གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་
 བོ་ནམས་ལ་ངོར་འབྱ་བ་དང་བྱར་གྱིས་གཞོགས་འབྱས་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་ལས། སུ་གཞུག་པ་བཞི་དག་དང་།
 བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི། སྟོམ་དང་། བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ། དེ་གཞིག་དང་། །ལྷུང་བཟེད་ཁ་
 སྤྱབ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ །ཁ་སྤྱབ་པ། ཉིད་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་གི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རྟོར་དང་
 འད་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་དུ་བབྱང་ཞིང་། ས་
 བརྒྱང་གཏད་པ་དང་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་གནད་བསྐྱིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་
 དུ་བབྱང་ངོ་། །གསོལ་བ་དང་གཉིས་གྱི་ལས་བཞི་བཅུ་ཙམ་དུ་ན་མི་ཀམ་ཤ་ཏི་ལས། གསོ་
 སྤྱོད་གི་ གནས་ ལ་སྟོ་མཐུན་བྱ་བ། དང་མཚམས་ནི་ ཆེ་ཆུང་བཅད་པ། གཉིས་པོ་དང་། ས་གཞི་
 མཚམས་བཅད་པ་དེར་ཆོས་གོས་དང་། །མི་འབྲལ་སྟོས་དང་དགག་དབྱེ་ བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ། དང་།
 དབྱར་གནས་བའི་གནས། །གནས་མལ་སྟོ་བས་པར་བྱེད་པ་ པོ་བསྐྱོ་བ། དང་། །བྱུང་བའི་ས་
 གཞི་བསྐྱོ་བ་ སྟེ་བྱུང་ཁང་བཅད་པ། དང་། །སྤྱ་བརྒྱང་ ལ་སྟོ་མཐུན་བྱ་བ། དང་ནི་ ས་བརྒྱང་། དེ་
 འདིངས་ པ་པོ་བསྐྱོ་བ། དང་། །སྟོང་ བ་བའི་ཞལ་ཏེ་པ་བསྐྱོ་བ། དང་ལག་གི་སྤྱ་ བསྐྱོ་བ་དང་ལག་
 དཔོན་བསྐྱོ་བ། དང་ནི། །གནས་ཁང་བསྐྱོ་ལ་སོགས་པ་ གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱོ་བ། དང་། །
 གཟུ་ བ་བསྐྱོ་བ། དང་གསལ་ བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐྱོ་བ། དང་སྤྱེད་པ་ པོ་བསྐྱོ་བ། དང་།
 གང་མང་གི་ །ཚུལ་གྱིང་འབྲེམ་པར་བྱེད་པ་ པོ་བསྐྱོ་བ། དང་། །ཁང་པ་ དང་། ཁང་ཆེན་ གྱི་
 ས་གཞི་བྱུང་བ། བསྐྱན་པ་ སྟེ་གནད་བ་བྱིན་པ་གཉིས། དང་། བྱུང་བ། །སྤྱེད་ བ་པོ་བསྐྱོ་བ། དང་། ཆན་
 པོ་དང་ནད་པ་སྤྲུལ་སྤྲུང་དང་། འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ བའི་གནད་བ་བྱིན་པ། དང་། ལོ་བྱུག་ །སྤྱན་ གྱི་
 གནད་བསྐྱིན་པ། དང་ལྷུང་བཟེད་ འབྲེལ་མེད། འབྲེམ་པ་ པོ་བསྐྱོ་བ། དང་། བྱིམ་པ། །མ་དང་ བ་

ལ། གོ་བར་བྱ་བ་ གནས་ངན་ལེན་བཟོད་པའི་གང་ཟག་བསྐྱོད་པ། དང་། རྩོན་ དགེ་སྦོང་མའི་ པ་དང་
 རི་ནགས་ལྷུལ་ བའི་དགེ་སྦོང་བསྐྱོད་པ། དང་། དགེ་སྦོང་གནས་ལྷུང་བ་ལ་དགེ་སྦོང་མས། བྱུག་མི་བྱ་
 བའི་སྒྲིམ་པ་ དང་ འཁོར་དང་འཁོར་ མང་ བའི་གནང་བ་བྱིན་པ། བྱིར་དང་། བཤམ་ དང་ བ་
 ན་བའི་ གནང་བ་བྱིན་པ། བྱིར་དང་ནི། རྟིད་པ་ གཙུག་ལག་ཁང་མཚམས་བ་དང་པ་གཉིས་ཀྱི། གཅིག་
 ཏུ་བྱ་བྱིར་དང་། དགེ་སྦོང་མའི། བསྐྱབ་པ་བྱིན་དང་ ཆངས་སྦྱོད། ཉིར་གནས་ བྱིན་པ། དང་།
 དགེ་སྦོང་མ་ལ། བྱ་ རྒྱུ་དང་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་བྱིན། དང་ནི་དུ་ འི་བྱིས་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་
 བྱིན་པ་དང་། དབྱར་གྱི་རྩལ་ནང་ནས་ཞག་བཞི་བརྒྱ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ནས། བྱིར་འགྲོ་ བའི་གནང་བ་བྱིན་པ་ལྟེ་ནི་
 རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི། བ། བསལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། རི་ཡང་
 མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པ་དང་མཚམས་བུ་རྒྱུ་བཅད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རྩལ་འདྲ་བས་
 གཅིག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་། ལག་གི་བྲ་བསྐྱོད་པ་དང་ལག་དཔོན་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྩལ་
 འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ངོ་། བསལ་པ་བསྐྱོད་པ་དང་གསལ་བའི་གསལ་པ་བསྐྱོད་པ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་རྩལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བབྱང་ཞིང་། མང་བྱིར་དང་ཞེས་སྒྲིམ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་
 ཀྱང་འཁོར་ནི་བར་འཛོག་པ་དང་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་གནང་བ་བྱིན་པ་སྟེ་ལས་གཉིས་
 ཡོད་དོ། བསལ་པ་དང་བཞིའི་ལས་སྐྱུ་བརྒྱ་ནི་ཀམ་ཤ་ཏི་ལས། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་ཞིང་། བསྐྱེན་
 པར་རྩོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྩོན། ལུ་སྟེགས་ ཅན་པ་ གནས་ བ་བྱིན་པ། དང་མཚམས་ ཆེ་
 རྒྱུ་ སྦྱོལ་ བ་གཉིས། དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལ། མཐུན་ བ། བྱིན་ དང་མཐུན་
 བའི་ བསལ་སྦྱོང་ བྱིན་པ་དང་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བཟོད་གསལ། བདུན་པོ་དང་། བརྒྱད་དང་བན་ བས་
 འདུལ་བ། དང་ མཐོས་པས་འདུལ་བ། དང་། རྒྱུང་བ་ རེའི་ རོ་བོ། ཉིད་འཆོལ་དུ་གཞུག་པ་
 དང་། བསྐྱོད་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི། མས་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་སྟེ། ཉམས་པ་ ལ་བསྐྱབ་པ། བྱིན་པ་

བྱ་བ་དག །གསོལ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་སྒྲིམ་པ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་ཞིང་། མཚམས་སྒྲོལ་བ་དང་ཞེས་མཚམས་པོ་
ཆེ་སྒྲོལ་བ་དང་མཚམས་བྱ་ཆུང་སྒྲོལ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་
སོ། །

བདུན་པོ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤང་བའི་ནན་ཏུར་བདུན་ཡོད་ཀྱང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཅུ་
དུ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ནས་སྤྲད་པ་ནན་ཏུར་བཞི་དང་། གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་
དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་ཏེ་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་ལས་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་
ལས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བཅོད་པ་སྤང་བའི་ལས་བདུན་ཡོད་ཀྱང་ནན་ཏུར་
བྱས་པ་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནན་ཏུར་དངོས་ཀྱི་
ལས་དང་། །ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་ཞེས་ལས་གཉིས་སུ་བགྱང་ངོ་། །
ངོ་བོ་ནི་ད་འཛོལ་བ་ལ་བཅོད་བྱ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཁུངས་སུ་བསྡུ་ཚུལ་གྱི་བསྟེན་པ་ལ་བཅོད་བྱ་ཡང་ཡང་ངོ་། །བརྒྱད་
དང་ཞེས་པ་ནི་སྒོ་བ་སྒྲིན་པ་གསུམ་དང་། མགྲ་བ་སྒྲིན་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་ལས་
དབྱུང་བ་དང་། སྤང་བརྒྱད་དབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །བསྒོ་བར་བྱ་བ་ནམས་དང་ཞེས་པས་
ནི་ལས་བརྒྱ་གཅིག་བསྟན་ཏེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཐ་མ་བཞིའི་སྐབས་ནས་བསྒོ་བའི་ལས་
བཞི་དང་། ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་མིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་ལ་བསྒོ་བ་སྟེ། བསྒོ་བའི་ལས་
ལྔ་དང་། དགེ་སྒོང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས་བསྒོག་བའི་པམ་པའི་སྐབས་དང་། དཀོན་མཆོག་
གཏོང་བ་དང་། འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་དང་། སྤེ་ཞིང་གནས་པ་དང་། སྤེ་ཞིང་གནས་སུ་
འདུག་པ་སྟེ། ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་བསྒོ་བའི་ལས་ལྔ་སྟེ་བསྒོ་བའི་ལས་བརྒྱ་དང་། དགེ་ཚུལ་

བསྐྱེལ་བའི་ལས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེལ་བའི། ལས་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། གསེལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་དང་། གསེལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། གསེལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། དེ་འདྲ་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཅུན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ། ཉེ་བར་ལའོར་གསུམ་གྱིས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ། འབད་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལུན་གྱི་ཆོ་ག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་གྲོས་སུ་བསྐྱེལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་ནམ་གཞག་གི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེན་གང་ལ་ལས་གང་བཞག་པ་ནི། དགེ་སློང་མའི་སྟོན་པ་བསྐྱོ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། རས་ཆེན་སྤྱད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐྱོ་བ་ནི་དེན་སྐྱེས་པ་ནམས་ཀྱི་ལོ། །ཕྱག་མི་བྱ་བའི་སྟོམ་པ་དང་། བསྐྱོག་པའི་ཡམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་བསྐྱོ་བ་དང་། སྟོན་རོལ་གྱི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་ལའོར་དང་ལའོར་མང་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་གནད་བསྐྱིན་པ་དང་། བྱ་རྒྱུ་དུ་དང་ལུན་ཅིག་ཉལ་བ་དང་ཉེ་དུ་དང་ལུན་ཅིག་འབྲེལ་བའི་གནད་བསྐྱིན་པ་ནི་བྱད་མེད་ནམས་ཀྱི་ལོ། །བསྐྱེན་རྫོགས་བྱ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལས་ཡལ་ཆེ་བ་ནམས་ནི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་བྱུན་མོང་གི་ལས་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྩལ་ནི། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དུ་གངས་ངེས་པ་སྟེ། ཀ་མ་གཏོ་ལས། ལས་ཀྱི་གངས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་དུ་ངེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་འང་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་ཅ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། མདོར་བསྡུས་
 དང་བཅས་ན་དེར་མ་ཟད་དེ། ལུང་གཞིའི་འབྲེལ་བ་ལས་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་གཙོ་ཆེར་
 སློབ་པར་ཟད་ཀྱི། འདིར་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་དག་ནི་ཆོ་བ་བྱུང་བར་མ་ཟད་དེ། འདུལ་
 བ་དང་ལྷན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཕྱན་
 ཆོག་ལས་ དཀའ་བསྡུ་བ་དང་པོའི་སྐབས། ལས། ཉེ་བར་འཁོར། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། འདུལ་བ་
 སྤྱད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། ཀུན་དགའ་བོ། མདོ་སྡེ་སྤྱད་པ་པོ་
 བསྐྱོ་བ་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཆོ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ལས། དགོ་འདུན་
 གྱི་དབྱེན་སྤང་བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གང་ཟག་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་
 དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བར་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་དང་། བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། དཀའ་བས་འཆོ་བ་སྤང་
 བའི་དོན་དུ་བག་ཡངས་བྱ་བ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྱབ་བག་ཡངས་
 སུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་སྐབས་འདིར་གསོལ་བཞིའི་ལས་སློབ་ལ་གཞན་
 མི་སློབ་པའི་འཐད་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་སློ་འདོགས་བསལ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གྲངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་དང་། བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པའི་སྡོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བཅོད་པ་གསོལ་བ་སྟེ་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་། ཕུག་མི་བྱ་བའི་སྡོམ་
 པ་སྦྱིན་པ་དང་། ཅོད་པ་སྦྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་སྟེ། དང་པོ་དུག་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
 ལས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་གཉིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ལུང་གི་དཔེ་ཕལ་ཆེར་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་འདུལ་

བ་ལུང་གི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས་སྒྲུང་ཡང་། འདིར་ནི་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་སྒྲུང་པ་བྱས་ཏེ། བརྒྱད་
 པོ་དེ་ནྤམས་ཀྱང་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཡིན་ན་ནི། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་སྒྲུང་ཕ་ཚུ་བརྒྱད་
 ཏུ་འགྱུར་བ་ལས། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་
 བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གོ། བཙུན་པ་ལས་དུ་དག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས། ཉེ་བར་འཁོར།
 གསུམ་གྱིས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་བའི་ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་སོ། བཙུན་པ་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལ་
 གསོལ་བའི་ལས་དག་ནི་དུ། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དག་ནི་དུ། གསོལ་བ་དང་
 བཞིའི་ལས་དག་ནི་དུ་མཆིས། བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་གསོལ་བའི་ལས་ནི་ཉི་
 རྒྱ་ཅ་བཞིའོ། གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བདུན་ཅེ། གསོལ་བ་དང་
 བཞིའི་ལས་ནི་སྒྲུང་ཕ་ཚུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུག་པོ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་སྒྲུ་བསྐྱུ་
 ཞིང་། གཉིས་པོ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་བསྐྱུས་ནས། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་སྒྲུང་ཕ་
 ཉིད་དུ་གསུངས་པས་སོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོད་བ་དང་
 ཞེས་པ་ནས། བཞེད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དུ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་སྒྲུང་ཕ་ཚུ་བསྐྱུན་
 པའི་སྐབས་འདིར། དེའི་ངོ་བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་བྱིན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བ་ཞིའི་
 ལས་ནི་མ་འདུས་སོ་སྒྲུང་དུ་སེམས་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་
 བ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲུ་བསྐྱུན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཞེད་དོ།

ལྷག་པོར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་སྤྱི་དོན་ནི། སྤྱིར་ན་སྤྲུགས་ནྤམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དུ་བཞེད་པ་དང་།
 གཞན་དོན་དུ་བཞེད་པའོ། རང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་ཅིག་བཞེད་པས་འགྲུབ་པ་དང་།

ལན་གསུམ་བཅོད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷག་པོར་བྱ་བར་གསོལ་བ་ནི། རྒྱ་ཀ་ལས་
 འབྲས་བུ་ཆུང་བས་ལན་ཅིག་བཅོད་པས་འགྲུབ་པས་ལན་གསུམ་བཅོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་
 ལྷུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དུས་ལས་ཡོལ་བར་འགྱུར་བ་ན་གོ་བར་བྱ་
 བ་དང་། བསྐྱབ་པ་བཅོད་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། ཞག་བདུན་པའི་ནི་མ་འདས་པ་བཅོད་
 པ་སྟེ་དེ་ནམས་ལ་ལན་ཅིག་བཅོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་ནི་ལྷག་པོར་ བྱ་བར་
 གསོལ་བ། ལ་སོགས་པ་ ལན་ཅིག་བཅོད་པ་དེ་དག མ་གཏོགས་པ་རང་གི་དོན་གྱི་སྒྲགས་བཅོད་
 པ་ཡང་བཅོད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་ལན་གསུམ་
 བཅོད་པ་ནི། བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོ་མག་སྟེན་པར་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་གི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ནི། ཚོས་
 གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བྱེད་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཅོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལན་གསུམ་བཅོད་པ་དང་། ལན་
 ཅིག་བཅོད་པའོ། །གཞན་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བཅོད་པ་ནི། ལན་གསུམ་བཅོད་དེ་ལུང་
 གཞི་ལས། འདུན་པ་དགེ་སློང་ལ་བཅོད་ན་འདུག་སྟེ་ལན་གསུམ་བཅོད་པར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་བཅོད་ན་ནི་ལན་ཅིག་བཅོད་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་
 ལས་འདུན་པ་དགེ་འདུན་ལ་བཅོད་ན་འགྲོང་སྟེ་ལན་ཅིག་བཅོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རབ་
 ཏུ་འབྱིན་པའི་ཞུ་བ་ལན་ཅིག་བཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་གོ་དོན་ནི། ལྷག་
 པོར་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བཅོད་པ་ནམས་ལ་
 ཡང་བཅོད་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་ལ་བཅོད་ན་

རི་ལན་ཅིག་གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་བྱགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤོ་བའི་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།
 ལྟག་པོར་ཡང་མདུན་དུ་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཞེས་ཏེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་སྟོན་ལས་
 ཡང་མི་འདྲའམ་སྟུང་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའོ། །ལས་གྱི་དབུས་ནས་ གསང་སྟེ་སྟོན་པ་
 བསྟོ་བ་ན་བསྟེན་ཆོགས་ལེན་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་ཏེ་ས་ཐག་ཇི་ཙམ་དུ་བཀར་བའི་ལས་གྱི་བྱེད་མཆུམས་
 ནས་སོ། །བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྤོ་བའི་ཉི་མ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།།
 བརྗོད་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འདུག་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་སྟོང་མའམ་དགེ་ཚུལ་ལ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་ངོ་།།
 བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་ཡུལ་དགེ་འདུན་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མ་བརྟེན་པ་སྟེ་
 ཡུལ་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་ཞིང་ཡུལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མ་བརྟེན་པ་སྟེ་ཙམ་
 དུ་གསུངས་པ་ནུས་ལ་ནི་གང་ཟག་དགེ་སྟོང་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 གང་ཟག་ཅེས་སྟོས་པས་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་
 ཏོ། །དགེ་སྟོང་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་འདིས་ནི་དགེ་སྟོང་གིས་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་ནུས་ནི་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དགེ་སྟོང་གཅིག་ལ་བརྗོད་པ་བྱ་བ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྟོང་མ་ནུས་གྱིས་ནི་དགེ་སྟོང་མ་གཅིག་ལ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ། སྤོ་བ་སྦྱིན་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རང་གི་དོན་དུ་སྒྲགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཡོལ་པོ་དེ་ལྟག་
 བྱ་བ་དེའི་འོས་ཉིད་ལ་ལྟག་བྱས་ཏེ་འོ་ཞེས་སོ། །དེ་འང་རང་གི་དོན་དུ་ཞེས་སྟོས་པའི་བྱགས་
 གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་ན་ནི་ལྟག་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་

ནི་བདག་སང་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་འབྲེལ་པར་འགྱུར་གྱིས་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་བཟྃ་དཔེ་
 ཆེན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བཟྃ་དཔེ་ཡིན་ཡང་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པར་ལུང་ནས་འབྲེད་དང་ཀླུ་
 ཤུལ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲགས་ལན་གསུམ་བཟྃ་དེས་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲགས་ལན་
 ཅིག་བཟྃ་དཔར་བྱེད་པ་ན་ནི་ཕྱག་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དམིགས་བསལ་སོ་
 སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཐོལ་བའི་སྒྲགས་བཟྃ་དཔར་བྱེད་པ་ན་ སྒྲགས་ལན་ཅིག་བཟྃ་དཔ་ཡིན་
 ཡང་། ཕྱག་འཆལ་དགོས་པར་བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་བཤད་དོ། །ཁྱེན་དབང་གིས་དགག་
 དབྱེ་ལན་ཅིག་བཟྃ་དཔ་ན་ཡང་ཡུལ་དེ་བསྐབ་པ་གན་ན་ཕྱག་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་འོས་
 ཉིད་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་བ་དེའི་འོས་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་
 སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རང་ལས་བསྐབ་པ་གཞོན་པའམ་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་
 དེའི་མདུན་དུ་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་ ནི་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་པའོ། །མཆམས་
 གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཟེན་པ་སྐྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་དེ། དཔེར་
 ན་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་ཟེན་པ་འདིག་པ་བསྐྱུང་བ་ལ་དགེ་སློང་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་
 བས་བསྐྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བར། མཆམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ཕྱོགས་
 བཞིའི་མཆན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འདུག་ནས་བཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཕྱོགས་
 བཞིའི་མཆན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགེ་སློང་ནམས་འདུག་སྟེ་མཆམས་གཅོད་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་མཆམས་པོ་ཆེ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀྱི་གཅོད་ན་
 མཆམས་པོ་ཆེར་གྱུར་པའི་ས་གཞིའི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བ་གཅོད་དུ་མི་རུང་ལ། དཀྱིལ་
 འཁོར་པར་གྱུར་པའི་ས་གཞིའི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་དུ་མི་རུང་བས། མཆམས་
 དེ་གཉིས་སོ་སོར་རང་རང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཆན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་

ཚན་གཉིས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་མཚམས་དེ་གཉིས་གཅོད་པ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས་མཚམས་
 གཉིས་ཀར་དགོ་འདུན་བཀོད་དེ། དགོ་སྟོང་ལས་བྱེད་པས་མཚམས་གཉིས་ཀར་ཤིང་ངམ་
 དབྱུག་པའམ་སེག་གམ་རེ་ལྷེས་མནན་ནས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ མཚམས་གཉིས་གཅོད་པའི། ལས་
 བྱེད་ཞེས་གསུངས་ལ། ཀམ་གཏོ་ལས་ཀྱང་རོ། །མཚམས་བཅད་བློན་པ་བསྟུང་བ་དང་
 འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི། མཚམས་པོ་ཆེའི་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བ་འཛིག་
 པ་བསྟུང་བ་ནི་དགོ་སྟོང་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་མོད་གྱི། དགྱིལ་འཁོར་
 པ་གཅོད་པ་ནི་དགོ་སྟོང་མཚམས་པོ་ཆེ་ན་གནས་པ་ནམས་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དགྱིལ་
 འཁོར་བ་ནི་དུ་བྱེད་པའི་སྟོགས་བཞིའི་མཚན་མ་བརྟན་པོའི་ས་ཁོངས་སུ་དགོ་སྟོང་ནམས་
 འདུག་སྟེ་དགྱིལ་འཁོར་བ་བཅད་པར་བྱའོ། །བསྟོན་པ་ལས་བྱུང་ རྒྱུར་མ་བཅོས་པས་ཉམས་སུ་
 སྦྱང་བར་མི་བྱ། བ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཆད་པར་བཅས་པའོ། །དེའི་དམིགས་བསལ་
 ནི་གསོ་སྟོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ནམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་
 ཁའི་གན་རེ་གསོ་སྟོང་དང་དགག་དབྱེ་དག་ནི་སྟོང་བར་བྱར་རུང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་
 མ་ཡིན་པ་ནི་དུ་འདྲ་བའི་རྒྱུར་རོ་ཞེས་འགྲུག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་མདོ་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་མའི་མཚམས་ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་ཤིང་ངམ་རེ་ལྷེ་ལ་དོགས་པའི་རྗེས་ལ་དགོ་
 སྟོང་གནས་ན་མཚམས་ཇི་ཅམ་ནོན་པ་དེ་དག་ཏུ་གནས་པ་ནི་དོ་ཞེས་སུ་མར་སྦྱར་སྟེ། མཚམས་
 ཅི་སྟེ་དོན་པ་དེ་དག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་རུང་ཞིང་། མཚམས་ཅི་སྟེ་དོན་པ་དེ་དག་ཏུ་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་སྐྱང་དུ་རུང་ཞེས་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་སྟོང་གཞི་ལས་བཙུན་པ་ལས་བགྱིས་པ་གཅིག་
 གི་ལས་གྱི་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གིས་གནས་བཞིར་སྟེ་བཞི་ལ་ལས་བགྱིར་རུང་ངམ་ཨུལ་པ་ལི་
 རུང་སྟེ། གནས་བཞིར་དགོ་སྟོང་གསུམ་གསུམ་གནས་ལ། དེར་གསོ་སྟོང་བྱེད་པའི་

དག་སྒོང་གིས་གནས་གཞིའི་མཆམས་སུ་སེག་མོའམ་རེ་ལྷེའམ་བྱིའམ་གཞན་གང་ཡང་
 རུང་བ་དེས་མནན་ཏེ་དེའི་སྤྱིང་དུ་འདུག་ནས་ལས་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་
 གངས་སུ་སྒོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་ཁྱབ་ལས་དག་སྒོང་གིས་གནས་བཞེར་དབྱར་
 ཚུལ་དུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་དག་སྒོང་དེས་གནས་བཞེའི་
 མཆམས་ཤིང་ངམ་རེ་ལྷེས་མནན་ཏེ་དབྱར་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་
 བ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་
 པར། ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས་མཆམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་བཞེན་དུ་དེ་མ་འདུས་པར་
 ལས་བགྱིར་རུང་ངམ། ཞུ་བ་ལི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་འདུན་གྱི་ཁ་སྒོང་བར་མི་འོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་བསྐྱོག་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱིར་བསྐྱོག་འཆགས་པའི་ལུང་གཏན་ནས་མི་སྤང་ངོ་། །ལས་དེས་
 བྱ་བ་སྟེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་ཚུགས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ཆོ་ག་ལས་མ་ཡིན་པས་བྱས་ན་
 མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པས་འདི་ནི་ལུང་ཁྱབ་ལས་བསྟེན་པར་ཚུགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་
 བ་དང་བཞེའི་ལས་མི་བགྱི་ན་བསྟེན་པར་ཚུགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། བསྟེན་པར་མ་ཚུགས་
 པ་ཞེས་བགྱི། བསྟེན་པར་མ་ཚུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བསྟེན་ཚུགས་བྱ་བ་ལ་གསུངས་
 ཀྱང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཏེ། སྤྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ། །བསྟེན་པར་
 ཚུགས་པར་བགྱི་བ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞེའི་ལས་བགྱིད་ན་བསྟེན་པར་ཚུགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། མ་ཚུགས་པ་ཞེས་བགྱི། བསྟེན་
 པར་ཚུགས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བསྟེན་པར་ཚུགས་པར་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ལས་དེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ལས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་
 འཆགས་ཏེ་རྒྱར་ཤོག་དང་སྤྱབས་འགོ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་ཚུགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་བྱུང་དབྱུང་བ་དང་རུང་ཁང་
 བཅད་པ་ནི། ལས་དེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ལས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །མཆམས་སྒྲོལ་བ་དང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་པའང་དེ་བཞེན་ནོ། །གསོལ་བའམ་བཞེད་པའི་ཆོག་པལ་ཆེར་བྱས་པ་སྟེ་སུམ་གཉིས་

བྱས་པ་ཉིད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལུང་ལས་མཆམས་གཙོད་པ་ལ། ཕལ་ཆེར་བྱས་ན་
བྱས་པ་ཉིད་དུ། གསུངས་ཀྱང་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་མདོ་འདིས་བྱས་སོ།།

དེའང་ལུང་གྲིང་གཞི་ལས་བཅུན་པ་དགོ་སྒྲོང་གིས་མཆམས་བཅད་བཞིན་པའི་ཆེ་
ན་ལས་བྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོང་གུམ་སྟེ་ཆེའི་དུས་བྱས་ན་མཆམས་བཀྱམ་པའམ་མ་བཀྱམ་པ་
ཞེས་བགྱི། ཐོགས་བཞིའི། མཆན་མ་ནམས་བཟློད་པ་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བྱས་ པ་སྟེ་ལས་ཕལ་
ཆེར་བྱས་པ། ན་མཆམས་བཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཟློག་པ་ནི་མ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། དེ་ལུང་ཞུ་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་
ན། དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྟོ་བ་བྱེད་པས་ནི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་
བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས་སྟོ་བ་བགྱིད་པས་དགོ་སྒྲོང་གནས་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་
ན་གནས་ནས་ཕྱང་བར་བཟློད་པར་བགྱིའམ་ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོ་མ་པ་མ་
གཏོགས་པར་ལས་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་བཟློད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་ཀ་ལས་དེ་
ནི་དཔེ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྤྱིར་འཆོས་པའི་སྟོད་པ་ལ་གནས་པ་ མགུ་བ་
སྟོད་ལ། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཆོ་ག་འདི་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེའང་དགོ་འདུན་གྱི་གངས་
ནི་གཞན་གྱིས་ཆང་ལ། ལས་བྱེད་པ་པོས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་ན། སྟོ་བ་བྱེད་
པས་ལས་མཁན་བྱས་ན་ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་ནི་ཉེས་མེད་འཆགས་
ལ། ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་སྤྱིན་པའི་ལས་ནི་ཉེས་བཅས་འཆགས་གྱི། ཉེས་མེད་མི་
འཆགས་པར་བཅས་པའོ། །དེའང་ཆངས་སྟོད་ཉེར་གནས་ནི་རྒྱུ་སྟོད་དུ་རུང་བའི་སྟོ་
ནས་རྒྱུ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་བྱེད་ སུམ་མ། རྒྱུ་མ་དག་ན་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་
མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དབྱེན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་མཆན་མི་མཐུན་པ་ དེ་ཉིད་དབྱེན་

འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། ཞེས་པ་ནི་གདམ་གྱི་གཞི་ལས་དག་སྟོང་ཁོ་ནས་དག་
 སྟོང་གི་དག་འདུན་འབྲེད་པར་འགྱུར་གྱི། དག་སྟོང་མས་ཀྱང་མི་འགྱུར། དག་སྟོང་
 མ་ཁོ་ནས་དག་སྟོང་མའི་དག་འདུན་འབྲེད་པར་འགྱུར་གྱི། དག་སྟོང་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཞད་གད་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཀུ་རེ་བའི་བསམ་པས་ལས་བྱས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་དག་སྟོང་བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། དག་འདུན་དབྲེན་གྱི་སྐབས་སུ་
 འཕྱར་གཡང་གི་བསམ་པས་རྗེས་སུ་སྟོགས་ཤིང་ཚུལ་ཤིང་ཡིན་དུ་སྟོལ་བ་ན་དག་འདུན་དབྲེ་བར་བཞེད་པ་བགྱིའམ། ཉེ་
 བར་འཁོར་མི་བྱའོ་ཞེས། གསུངས་པར་མ་ཟད་གྱི། སྒྲགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་འདུལ་
 བའི་ཆོ་ག་གང་གི་ཡང་ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཡ་རོལ་གྱི་སེམས་གདད་པ་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པས། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་པ་རོལ་པོའི་
 སེམས་གདད་ན་ཡང་དགོངས་སུ་གསོལ་ལ་སོགས་པ་མ་བཞེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས།
 བཅུན་པ་དག་ཚུལ་དག་སྟོང་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བགྱིས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་
 ཞེས་བགྱིའམ། ཉེ་བ་འཁོར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པ་དག་ལ་ནི་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྱེ་ཀ་ལས་དག་སྟོང་གི་
 ལས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་སྟོང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དག་སྟོང་མའི་
 ལས་ཀྱིས་དག་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པ་ནི། ཁྱེ་ཀ་ལས་ཆོ་ག་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷག་པ་དག་གིས་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་སོ། ། དག་སྟོང་གི་ལས་ཀྱིས་དག་སྟོང་མར་སྐྱབ་པ་ནི། ཁྱེ་ཀ་ལས་ལུང་སྟན་ཆོགས་ཁྱདས་སུ་བྱངས་ཉི། དག་
 སྟོང་ནམས་ལས་དག་སྟོང་མའི་དངོས་པོ་བསྟུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་སོ། ། རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་
 ཟེར་ལས། ལས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། །

༧ ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞི་འཆད་དེ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མི་སློན་ན་ནན་ཏུ་
 གྱི་སློན་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སློབ་མཐོལ་བཤགས་ལ་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས་དག་པ་སྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནན་ཏུ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མདོར་བསྡུས་སྐྱར་བའི་གནས་
 ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་ཡང་བཟངས་ན་ནན་ཏུ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་
 པའི་ནན་ཏུ་བཅོ་ལྔ་ཟེ། དེའང་བཞི་གས་པ་ནན་ཏུ་ནི། འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་པ་ལ་ལས་
 ཀྱིས་བཞི་གས་པ་ཟེ། དེའང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་ཏེ་བྱད་པར་ཅན་
 གྱི་སློད་པ་ལྔ་སྤང་དགོས་པ་ཆད་ལས་སུ་བཀལ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་དུ་ལ་ན་གནས་ནས་
 འབྱེན་པས་བཞི་གས་པའོ། །སྤང་པ་ནན་ཏུ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་
 པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཉིན་པོ་རྩུང་བའི་སློན་ནས་སྤང་པའོ། །བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་ནི། བྱིམ་
 པ་སུན་འབྱེན་པ་དེ་སུན་སྤང་བའི་གནས་དེ་ནས་ཕྱིར་བསྐྱད་པའོ། །ཕྱིར་འབྱེད་ནན་ཏུ་
 ནི། བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱས་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་མཛེལ་གཙུགས་ཀྱི་དངོས་པོས་བསྐྱངས་
 པས་སློན་ནས་ཕྱིར་འབྱེད་པའོ། །གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་ནི། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། སྤྱི་གཞུང་མི་གཏོང་བ་དང་། འཐབ་ཀྱོལ་ལ་
 འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་བར་མ་ཞི་བ་
 དང་། འཐབ་ཀྱོལ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། འཐབ་ཀྱོལ་གྱི་རྒྱ་ནི་བར་སྐྱབ་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་
 རྣམས་དང་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་གནས་དབྱུང་བའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པས་ནན་ཏུ་ནི།
 གདམས་ངག་བཞག་པས་མ་དུ་ལ་བ་ལ་དེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་

མཇུག་པའོ།།

དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་རྟེན། གསོ་སྦྱང་བཞག་པས་མ་དུ་ལ་བ་ལ་དགོ་འདུན་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །བསྐྱེལ་བ་ནི་དགོ་ཚུལ་མ་དང་དགོ་
 ཚུལ་མ་བསྐྱེལ་བ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །བྲིམ་པ་ལ་ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་
 རི། བྲིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཤེ་སྐྱར་འདེབས་ན་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱ་
 རྟེན། དེ་ལ་རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྦྱོང་བྱེད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་
 པ་ནན་ཏུ་རྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་། བྲིམ་
 པ་ལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་ན། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་
 སྐྱབ་པ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྲ་མ་ནམས་
 དང་ཐ་མ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་ན་སྤྲད་པ་ནན་ཏུ་རྟེན་དང་སྤངས་པ་ནན་
 ཏུ་རྟེན་དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་ཏུ་རྟེན་དང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྲད་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིའོ།།
 སྤངས་པ་ནི་གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྐྱེལ་བ་དང་ལུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་སྟེ་དགའོ། །ཐ་
 མ་ནི་གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པའོ། །གསུམ་པ་ནན་ཏུ་རྟེན་མཆན་ཉིད་
 རི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་ཆད་པར་བཅས་པ་ལ་མཇུག་བཟེད་པ་གསོལ་དགོས་
 ཅུང་དུ་ཡོད་པའོ། །ནམ་བཅད་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་དོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་སེལ་
 ཡོ། །ལས་ཀྱིས་ཞེས་པས་ནི། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་པར་གནས་ཀྱི་སྤྲ་མས་སྒོ་བ་མ་ལ་
 ཆད་པ་ལྟ་བུ་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་སེལ་ཡོ། །ཆད་པར་བཅས་ཞེས་པས་གངས་སུ་གཞུག་
 པ་བཞི་སེལ་ཡོ། །མཇུག་བཟེད་པ་གསོལ་དགོས་ཅུང་ཞེས་པས་ནན་ཏུ་རྟེན་གཞན་སྟོབས་
 ཀྱིས་གྲོལ་བ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྒྲོན་སེལ་ཡོ། །བཞི་པ་ ནན་ཏུ་རྟེན་མགོ་མེད་པ་ལ་མགོ་གདགས་པ་

ཞེས་གསུངས། རྟན་ཏུར་ལ་སྡོན་འགྲོའི་བྱ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་
 ལས། ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་གནས་དབྱུང་བ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
 སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བཞམས་བསྒྲོལ་སོགས་པའི་བསྒྲོག་པ་སྡོན་
 འགྲོར་གསུངས་ལ་འབབ་ཀྱི་ལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་བསྤྲིགས་
 པ་རྟན་ཏུར་སྡོན་འགྲོར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབབས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བར་
 མ་ཞི་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ་མདོན་སྤྲུལ་བརྒྱད་སྡོན་འགྲོར་གསུངས་སོ། །གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྡོན་འགྲོའི་བྱ་བ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བཞམས་
 བསྒྲོལ་སྡོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། ལས་གཞིའི་སྐབས་ལས། གནས་ནས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་
 གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞམས་བསྒྲོལ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །
 དག་ཚུལ་བསྟིལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་ཀ་ལས། འདི་ནི་སྤྲད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲད་པར་བྱ་བའི་ལས་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བསྟིལ་བ་དེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་ལོངས་
 གྱོད་སྤངས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེའང་ལུང་ལས་བསྟིལ་བ་དང་སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་
 རྟན་ཏུར་བ་ལ་བཞམས་བསྒྲོལ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གནས་ནས་དབྱུང་
 བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་མཐུན་སྦྱར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར་སྦྱིར་གསུངས་པའོ། །རྟན་ཏུར་
 མཐུག་མེད་ལ་མཐུག་གདགས་པ་ཞེས་གསུངས། ལྷ་པ་རྟན་ཏུར་ལ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་ནི་
 བསྤྲིགས་པའི་རྟན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་ན་མཐུག་ཏུ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དངོས་སུ་
 གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲད་པ་རྟན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། བསྟན་པ་རྟན་
 ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིར་འགྲོད་རྟན་ཏུར་གྱི་འབད་པས་མ་ལོག་པ་སྟེ།
 དེ་གསུམ་ལ་ཡང་མཐུག་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྟུས་སུ་སྦྱར་ཏེ། བསྤྲིགས་པ་རྟན་

དུར་གཞན་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་དོ་བོ་ཆོ་ག་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚན་དོད་ལུབ་དུ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་རྒྱ་སྤྲེལ་པ་ནས་དུར་གྱིས་རྒྱ་དང་དོ་བོ་སྤྲེལ་པ་ནས་དུར་དང་ཆོ་ག་གསལ་བཞིའི་ལས་དང་། ཆད་
 ལས་ཁྱད་པར་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་ནི་འདུལ་བ་མདོར་
 བསྟར་གྱི་གཞུང་གིས་སོ། །འོ་ན་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བདུན་པས་མང་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 གནས་དབྱུང་བ་བདུན་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་མདོར་བསྟར་སྦྱར་བའི་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་
 དང་མདོར་བསྟར་གཉིས་ཀ་བཟངས་ན་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་ཅིང་། དངོས་སུ་གསུངས་
 པ་འབའ་ཞིག་བཟངས་ན་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་ཁྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཁྲུག་པ་ནས་དུར་གང་ལྟར་
 བའི་རྒྱར་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་སུན་འབྲིན་པ་ལ་བསྐྱད་པ་ནས་དུར་བྱས་པ་
 དེས་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་ན། དེ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་
 མ་གཏང་ན་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེའི་མདོར་བསྟར་སྦྱར་
 བས། ཁྱིམ་པ་ལ་བསྟན་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིར་འབྲེལ་ནས་དུར་བྱས་པ་དེས་དགོ་འདུན་ལ་
 སྦྱར་བ་འདེབས་ན་ཡང་། དེ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་གཏང་ན་དགོ་
 འདུན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་དེ། ཁྱིམ་སུན་འབྲིན་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་དངོས་སུ་གསུངས་
 པ་དེ་དང་རྒྱ་དོ་བོ་ཆོ་ག་ཆད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མཚན་དོད་ལུབ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་གསུམ་པ་དང་སྤྲེལ་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་དགོ་སྟོང་མའི་
 དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བཅུ་གསུམ་ལས་མང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བཅུ་གསུམ་
 དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྟེང་དུ་མདོར་བསྟར་སྦྱར་བའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་དང་མདོར་བསྟར་གཉིས་ཀ་བཟངས་ནས་དེར་ཐལ་ཟེར་ན་འདོད་

ཅིང་། དངོས་སུ་གསུངས་པ་འབའ་ཞིག་བགྲངས་ནས་ དགོ་སྤོང་ཡའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་
ལས་མང་བ་ཡོད་པ། དེར་ཐལ་ཟེར་ན་བྱབ་པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསེ་སྤྱོད་
བཞག་པའམ་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་དྲུང་བྱས་པ་དེས་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་
ན། དེ་ལ་བཞམས་བསྐྱོ་ལ་སོགས་གྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་
ཅེས་མདོར་བསྟུས་སྐྱར་རོ། །ལས་གྱི་ནན་དྲུང་བྱས་པ་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
ན་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་སྒྲ་མ་ ཁྱིམ་སྐྱུན་འབྱིན་པའི་སྒོར། དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བསྟུས་སྐྱོར་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
དགོས་པ་ལས་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའང་སྤྱད་པ་ནན་དྲུང་དང་ནམ་དག་གི་ལས་བཞག་པའི་ནན་དྲུང་གཉིས་ནི་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆད་ལས་དོད་མི་བྱབ་པར་འབྲས་བུ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དོད་
བྱབ་དུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་ནན་དྲུང་གི་སྐྱ་བཤད་པ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ནན་
དྲུང་ཞེས་བུ་བཞི་འོག་དུ་བཞག་ཅིང་བཤུང་བ་ནི་དུ་ནམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བུ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནན་དྲུང་བུ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་
དང་བསྟུས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི་ནན་དྲུང་བྱས་པས་ཕར་ལ་པོ་དེ་ནིས་པ་ལ་ཞུགས་
པ་འཕྲོ་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མ་ཞུགས་པ་མི་འདུག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་
བསྟུས་པའི་དོན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནན་དྲུང་བུ་བཞི་ཆད་པ་བཅད་པའི་
ཡུལ་ཆོས་བཅུ་ལྷན་སྒྲར་ལས་གཞིར་བཤད་ཟེར་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ནན་
དྲུང་བུ་བའི་ཚུལ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་ནི་ད་བཞི་ལྷན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་དུས་གང་
གི་ཆེ་ནན་དྲུང་བུ་བཞི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་མ་ཡིན་ཞིང་བུ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡོངས་

པའི་དུས་མ་ཡིན་པའོ། །བཞི་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ནན་ཏུ་བྱ་བ་ནི། སྒྲིང་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 གླེ་སྒྲིང་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་ཇེས་སུ་སྒྱུབ་པ་དང་། ལྷུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཞིང་སྐྱེད་བ་པོ་
 རང་མ་ལང་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པས་སྐྱེད་བྱེད་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་
 ལས་ཀྱིས་ཏེ། མཐུག་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྐྱུང་བཅོད་པ་དང་། འདི་ནི་དུ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་
 བཅོས་པར་གྱིས་ཤིག དགོ་འདུན་ནི་དུ་ལྷུང་གིས་ཁྱོད་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བཅོད་པའོ། །ལྷ་པ་ནན་ཏུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། གང་ལ་སྐྱུང་པ་ནན་ཏུ་བ་ཞི་
 པོ་གང་དང་གང་། བྱས་པ་དེས་ནི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིང་པ་ལྷ་སྐྱུང་བ་དང་། དེའི་སྐྱེད་དུ་བྱེད་
 པར་དུ་ཡང་བསྐྱུང་པས་སུན་དཔྱུང་བའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱུང་པའོ། །གནས་ནས་ལྷུང་བས་
 ནི་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིང་པ་ལྷ་སྐྱུང་ཞིང་། ཆོས་འདི་བའི་རབ་བྱུང་ག་ཞན་ནམས་དང་ཆོས་
 དང་ཟང་ཟིང་གིས་ལོངས་སྒྲིང་པ་སྐྱུང་བའོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེད་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་
 དེར་མ་ཟད་དེ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལུང་ལྷ་བ་དང་ཕྱིར་བསྐྱུང་ལས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
 ལ་ཡང་སྐྱེད་པ་ཇེས་སྐྱོགས་ཀྱིས་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ལུང་བུམ་ཟེའི་བུ་མོས་ལྷ་པ་ལས་གནས་ནས་སྐྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཕུ་གྲོགས་མེད་པ། གཉིས་པ་མེད་པར་བཅོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གནས་ནས་སྐྱུང་བ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་མན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་སྐྱེད་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གནས་
 ནས་སྐྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །གསོ་སྒྲིང་བཞག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པས་ནི་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གསོ་སྒྲིང་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་སྐྱེད་ཞིང་། ལྷུང་བ་ཟེད་
 ཁ་སྐྱུབ་པ་ལ་ནི་རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྒྲིང་བྱེད་པ་སྐྱེད་བ་ལ་
 བསྐྱབ་པོ། །དུག་པ་ནན་ཏུ་བྱས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་ནི་བྱུན་མོང་བ་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་
 གི་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་བཅོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་

གཉིས་ནི་གསོ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་ལ་འཛིག་པ་པོ་འཕ་དེས་བསྐྱོས་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྤྱོད་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གྲོལ་ཟིན་པ་ལས་གྲོལ་
 འགྱུར་ཞེས་བཛྲོད་པའོ། ། གཞན་ཡང་ནན་ཏུར་སྤྱི་མའི་སྤྱོད་ཏུ་ནན་ཏུར་བྱི་མ་བྱས་ན་སྤྱི་མ་ལས་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། གནས་ནས་ཡུང་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་
 ཟིང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ནན་ཏུར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་སྟེ། རྒྱ་འཐབ་
 གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་ཞི་སྟེ། འཕྲོ་མི་གཅོད་ཅིང་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་དགོ་འདུན་གྱིས་
 ཤེས་ནས་ མཐོང་བོས་དོགས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་ཞེས་གསུང་ཡང་མཐོང་བོས་གཉིས་གྱིས་ཡིད་ཆེས་ན་ཡིན་གྱི།
 དོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་པའོ། ། ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ་ཞེས་
 རྒྱར་རོ། ། དེའང་ཉེས་པ་སྤྱོད་བ་པོས་བྱོད་ལ་ཉེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ་སོར་གོ་བར་
 བྱས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནས་ ཡུང་གཞིར་ཁས་སྤངས་པ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། འབྲེལ་རྒྱུད་གི་མདོ་རྩ་དམ་བཅར་བཅུག་ནས་ཞེས་ཏེ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནའོ། ། ནན་ཏུར་གྱི་ལས་
 བྱའོ། ། དེའང་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་མདོན་སྤྱོད་ཏུ་འཛིག་པ་སྟེ་མདོན་
 སྤྱོད་ཏུ་བཞག་པ་ལ་ ཡུང་གཞི་ལས་མདོན་སྤྱོད་ཏུ་གྱུར་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས། མི་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་
 ཏུ་བཀུག་ལ་ཞེས་འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་མཐོང་། དགོ་འདུན་གྱིས་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱའོ། ། རྒྱུད་བ་སྤྱོད་
 བ་པོ་རང་མ་བྱུང་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། ། འོན་ཏེ་དགོ་འདུན་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟུང་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པས་སྤྱོད་བ་པོས་སྤྱོད་ས་པར་བྱའོ། །
 རྒྱ་ལས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གཤེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་མི་མངས་
 པས་ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱོད་བ་པོ་བསྐྱོས་ཏེ་སྤྱོད་བའོ། ། སྤྱོད་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་

པར་བྱས་ཤིང་ཞེས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཞེས་སྒྲིབ་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དམིགས་བསལ་ནི། འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་ཞེས་ཏེ། ནན་རྟེན་གྱི་བའི་ཡུལ་གང་ཟག་དེ་དག་
 འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན། དག་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཡང་ནན་རྟེན་གྱི་ཞིང་སྐྱོང་བ་པོས་ཉེས་པ་སྐྱོང་བ་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་དེས་ཉེས་པ་
 ཁས་སྐྱངས་བ་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ནན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་དག་འདུན་ལ་གྲགས་པ་
 ཅིས་གྱིས་ནན་རྟེན་གྱི་སྟེ། འདི་ནི་ཆད་པ་འདི་འདྲི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་སྟེ། དག་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་
 པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ། །མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་
 ནས་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནན་རྟེན་གཞན་ནམས་ལ་ནི་ཡུལ་དེས་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་
 ལག་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་ལ་ཉེས་ལྟར་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པ་ཆོས་ཅན་མ་མཐོང་
 བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་
 བའི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ནམ་པར་བཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་
 གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆད་པའི་རྒྱ་ཉེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞེ་ཞེས་དག་འདུན་ལ་གྲགས་པ་དང་།
 ཉེས་པ་དེ་བྱེད་པ་སྐྱོང་བྱེད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡན་ལག་ཡིན་པས། འདི་ནི་ཆད་
 པ་འདི་འདྲི་རྒྱ་དང་ལྡན་ཞེ་སྟེ་དག་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་གཅོད་དོ། །འོ་
 ན་མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ནན་རྟེན་གྱི་བར་བསྟན་ནམ། མི་བྱ་བར་བསྟན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་ གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ ཁྱེ་ཁྱེ་ཀ་ལས་དེ་ལ་ནན་རྟེན་གྱི་ལས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པས།
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ། ཁྱེ་གཞུང་འདི་

ཉིད་གྱི་འབྲེལ་ཁྱད་ལས། ཅི་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཁ་བཙུམ་སྟེ་འདུག་པ་མི་བཙུན་གྱི། ཉེས་པ་དག་འདུན་གྱིས་
 མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་ནི་ནན་ཏུ་
 མི་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ནམ་པར་བཞིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤུགས་
 གྱིས་ནི་ནན་ཏུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་། རང་གི་ནམ་བཤད་
 དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་གྲགས་པ་དང་མངོན་སུམ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་
 ཁྱད་ལས་ཉེས་པ་དག་འདུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་མ་གུས་
 པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་བྲིམ་སུན་འབྲིན་པ་པོ་དེ་བདག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་
 གློང་བའི་སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་བྲིམ་སུན་འབྲིན་པ་པོ་དེ་ལ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བྱེད་པར་
 ནི་གསུངས་ལ། སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། ཉེས་
 པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ནན་ཏུ་བྱ་བྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ དཔེར་ན་མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན།
 མོ་ཤམ་གྱི་བྱ་ནན་ཏུ་བྱ་བྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྲིམ་སུན་འབྲིན་པ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་
 གྱི་རྒྱ་དང་ཐུན་པ་སྟེ། སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནན་ཏུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་
 བདག་ལ་ཉེས་པ་མ་གློང་ཞིག་ཅེས་ཉེས་པ་གློང་བའི་སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་སྤར་བྲིམ་སུན་
 བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ནི་ཚས་ཅན།
 ཡང་ཞེས་པ་ཉེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གོང་དུ་སྟེགས་སྟེ། ཉེས་པ་ཁས་
 ལེན་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པར་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའང་ཉེས་པ་ཁས་
 ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་གླང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 པ་སྟེ། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་འདིར་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་མི་རིགས་ཏེ་སྐབས་མི་

འབྲེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་བྱ་ན་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཁས་ལེན་
པ་མེད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་རིགས་ལ། གང་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་དེ་ལ་རི་
ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐབས་རྟེན་ཅིང་སྐྱེད་བ་ལ་ཁས་སྐྱེད་འོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པར་མི་འགྱུར་བས་
ཁས་སྐྱེད་འོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་ཡང་མེད་པ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་པོ་དེས་ཀྱང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ནམ་ལའད་དང་དྲི་ཀ་ལས་གྲགས་པ་དང་
མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྔ་
མ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ལུང་
ཁྲངས་ནི། ལུང་ནམ་འབྲེད་གྱི་བྱིས་སུན་འབྲེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་སྐབས་ལས།
ནམ་སོ་དང་འགོ་མགོགས་གྱིས་བྱིས་པ་སུན་དཔུང་སྟེ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་མ་ཕྱེ་ན་མ་གྲུས་
པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་
ཤུགས་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བྱིས་སུན་འབྲེན་པ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་
གྱི་རྒྱ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་དག་ལ་ཡང་འོ་ དེ་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱ། ཞེས་གཞུང་
འོག་མས་བསྟུས་ལ། སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་བར་ལུང་ལས་དངོས་
སུ་གསུངས་པས། ནན་ཏུར་དེ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་
པ་དང་། བསྐྱད་པ་གཅིག་ཕུ་མ་ཟད། ནན་ཏུར་གཞན་ལ་ཡང་བྱབ་ཆེར་སྦྱར་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་མི་འབྲེད་ན་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་མདོ་འདི་གསུངས་སོ། །ལུང་བ་
སྐྱེད་བ་པོ་རང་མ་ལངས་ན་ དགོ་འདུན་གྱིས། བསྐྱོ་བས་བསྐྱང་ཞེས་པ་འདི་དང་སྔར་ རྒྱུང་
བ་པོ་མ་ལུང་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་སྐྱེད་ཞེས། བསྟན་པའི་ཁྲད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྔ་མ་ནི་དགོ་འདུན་ཐམས་
ཅད་གྱིས་གཤེ་མི་རིགས་པས་སྐྱེད་བ་པོ་བསྐྱོས་ནས་སྐྱེད་བར་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་འདིས་ནི་

སྐྱེད་བ་པོ་བསྐྱོད་བ་དེ་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོ་འདུན་ནམས་ཐུགས་
 རྗེ་ཆུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་གང་ལ་བཅོད་པ་སྐྱངས་པའི་ཡུལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
 གཞི་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྐྱེད་
 པའི་དོན་དོ། །དང་པོ་ནི། བཅོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་ཡུལ་དེ་ཆད་པ་ལས་གྲོལ་
 པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ལ་བཅོད་པ་སྐྱངས་པའི་
 ཡུལ་ནི་ཆོས་དགྲ་ལྡན་ཏེ། དེའང་བསམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སེམས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་
 བསམ་པ་སེམས་པ་ནི། གཞི་བ་དང་ཁོ་བ་དང་སྦྱོ་བ་ནི་ད་མི་འདྲིན་ཞེས་སོ། །ཆིན་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་མི་བཞེན་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ཆིན་ལ་བཞེན་པ་ནི། ལུང་ནས་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས། སྐྱེད་
 གཞི་བ་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱོས་པའི་གྲོ། །འོག་ཟུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་མིའི་ཆོགས་སོ་ཞེས་སོ། །སྐྱེད་ཀྱི་དང་
 འོག་ཟུར་དང་ནི་དུའི་གང་ཟག་ཆིན་ནི་ད་མི་འདྲིན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ཆ་ལུགས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་མི་འཆང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ནི། བྱིས་པ་དང་སྐྱེད་སྐྱེད་གས་ཅན་
 གྱི་རྒྱལ་མཆན་འཆང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །ཆིན་དང་བསྐྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྐྱང་ཞིང་ཡང་
 དག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོ་བ་པ་ནི་སྐྱེད་སྐྱེད་གས་ཅན་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཆོག་མ་ཡིན་པ་སྦྱོད་
 པར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནས་སོ། །ད་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཞོམ་པ་ནི། སྐྱེད་འབྱེད་བར་འགྱུར་
 བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །མཉམ་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོ་བ་པ་ནི་འབྱེད་བར་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་
 པ་ནས་སོ། །ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་སྦོང་པ་ནི་རྒྱ་ལས་ཕྱིར་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོ། །རང་གིས་ལན་
 གསུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། བཅོད་པ་གསོལ་བ་ལོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་
 ནི་སྐབས་འདི་ནི་ད་ནས་གསུངས་ལ། དེའི་སྐྱེད་དུ་ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་དགྲ་སྤེ།

དེ་ནི་སྤྲུལ་ལས་ཀྱི་གཞི་ལས། ཚོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་
གང་གིས་བཅོད་པ་ལེན་པའི་རྟེན་ནི་ཚོས་ལྷ་ལྷན་ཏེ། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྷན་
གྱི་སྒྲིབ་དུ་ཆད་པ་གཅོད་བྱེད་དམ་དེས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་སྟེ། རན་རྩུབ་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་
བསྐྱོས་ན་རན་རྩུབ་བྱེད་པ་མི་འཆགས་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་ནི་ལྷ་བཅོད་པ་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་ནི་སྤྲུལ་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྤྲུལ་
བཞི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡུག་འཆལ་ནས་ཚོགས་ལྷ་ལྷན་སྟེ་ཐལ་མོ་
སྤྲུལ་ནས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱ་ཞིང་།
མཐུག་རྩུལ་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྤྲུལ་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྷ་སྤྲིའི་དོན་བསྟན་ནས། ཡན་ལག་
གི་དོན་ནི། གཤེ་བ་དང་ཁྱོ་བ་དང་སྤྲུལ་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། གཤེ་བ་ནི་
བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྲོན་གྱིས་སྦོད་པ་སྟེ། སྤྲུལ་ནི་རབ་རྩུབ་བྱེད་པའི་སྤྲོན་གྱིས་སྦོད་པའོ། །
འཚོ་བ་དང་ལྷ་བ་ཉམས་པའི་སྤྲོན་སྤྲུལ་གཤེ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཚོགས་ཉམས་པའི་
སྤྲོན་སྤྲུལ་བའོ་ཞེས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པར་
བྱ་བར་མཇམས་པ་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྤྲུལ་རོ། །སྒྲིབ་བྱ་དང་འོག་ཟུར་དང་ཉི་དུའི་
གང་ཟག་རྟེན་ཉིད་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། དམིགས་བསལ་ནི་བྲིམ་པས་བཅོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་
ན་ནི་བྲིམ་པ་དེའི་ཉི་དུའི་གང་ཟག་རྟེན་ཉིད་འཛིན་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་དེ་རྟེན་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དགེ་འདུན་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་ཞེས་སོ། །བྲིམ་པ་དང་སྤྲུལ་སྟེ་གསུམ་
ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཆད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཅེས་སྤྲུལ་ཏེ། དམིགས་བསལ་ནི་བྲིམ་པས་བཅོད་པ་
གསོལ་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་བྲིམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཆད་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་རྒྱལ་མཚན་དེ་འཆད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་སྟེ་གསུམ་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྤྲུལ་རོ། །ཚོགས་མ་ཡིན་པ་ བཅས་

པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། སྤྱད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སྦྱོར་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི། དམིགས་
 བསལ་ནི་འདུ་བ་མི་སྟེར་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། དགེ་སྦོང་གིས་བསྐྱབ་པ་དག་ལ་མི་སྦོང་པར་
 མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་སོ། །འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ གསོལ་བཞིའི། ལས་ཀྱིས་བསྐྱེགས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་འདི་སྟེ་མ་དུ་བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་
 པར་འགྱུར་དེ། སྤང་བཅས་བྱས་པར་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་ནན་ཏུ་མི་འཆགས་ལ། སྤང་
 བཅས་བྱེད་པ་ན་སྐབས་འབྱེད་མི་འབྱེད་གཉིས་ལས། མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཀའ་
 སྦོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་ཁ་འབྲོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
 ན་བརྗོད་བཅས་དང་སྤྱར་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་སུ་ཁ་འབྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་
 འབྱེད་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བ་ན། ཉེས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་ཁས་
 མི་ལེན་ན་ནི་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ལ། ཉེས་པ་ཁས་སྤངས་ན་ཉེས་
 པ་ཕྱིར་འཆོས་མི་འཆོས་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ནི་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་ནས་
 དབྱུང་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཉེས་པ་ཕྱིར་འཆོས་ཏེ་ཉེས་པའི་རྒྱན་སྟོམ་ན་ཡང་ནན་ཏུ་
 མི་བྱེད་པས། བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ་གཞི་སྟོར་གྱི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་
 པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞི་སྟོར་གྱི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྦྱོན་མེད་
 དེ། ནན་ཏུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེས་མཐའ་དག་ལ་ལྷུང་བ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་
 གྱུར་ཀྱང་། བཀའ་སྦོ་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཁ་འབྲོགས་སུ་མི་འབྱེད་པར་བསྐྱེགས་
 སྤང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནན་ཏུ་གྱི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ད་ནན་ཏུ་གཞི་བཅན་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་དེ། ཁྱིམ་སྐྱུན་འབྱིན་པ་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་གྱི་རྒྱ་དང་ཐུན་པ་སྟེ། སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དག་
 ལ་ཡང་རོ། །བསྐྱད་པའི་ལས་བྱ་སྟེ་བཀའ་སྦོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་ལ་འབྲོགས་སུ་མི་གཞུག་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་

བྱ་བ་ཉིད་དོ། རེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་ བསྐྱད་པའི་ལས་བྱ་སྟེ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་
 བར་ཁ་འཁྱོགས་སུ་མི་གཞུག་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུ་བྱ་བ་གཞི་བཙན་དུ་
 བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་གནད་གྱིས་བསྐྱེད་གས་པ་དང་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའི་ནན་ཏུ་བྱ་བ་གཞན་
 ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་གས་སྤྱད་
 ལྟ་བུའི་ནན་ཏུ་བྱ་བ་གཞི་སྟོར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
 ན་ཡང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་ན་དེ་འབྱུང་བ་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ནན་ཏུ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ནེས་པ་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་ན་མཐའ་དག་
 ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནན་
 ཏུ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རང་ལ་ཡང་ནན་ཏུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་ནི་གསོལ། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་
 མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷུང་བ་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་ན་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་
 ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་གཉེན་པོ་རྒྱུང་བའི་སྟོན་ནས་སྤྱད་
 པའོ། །ཁྱོད་ནི་གནས་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་འདུག་ཅིག་བསྟོན་
 བར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྟོང་བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་ལས་ སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ལགས།
 ལུ་པ་ལི་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་སྟོང་གང་གི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་ལ། ཁྱོད་གྱིས་ནས་ལྷུང་བ་དེ་
 ལས་སྤར་མ་ལོག་པ་དེའི་བར་དུ་གཞན་ལ་གནས་འཆའ་ཞིང་འདུག་ཅིག་ཅེས་བསྟོནོ། །ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་གནས་ཤིང་
 འདུག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ན་དེའི་དོན་ཅི་ལགས་ལུང་ལས་ཁྱོད་གནའ་འཆང་ཞིག་ཅེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ནི་གོ་རྒྱ་མ་བྱུང་གསུང་
 ཡང་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རང་རྒྱ་མ་བྱུང་པས་གང་ཟག་གང་ལ་མངའ་བའམ་ངོ་ཆ་ཤེས་པའམ་ཁྱེལ་ཡོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་གནས་
 ཏེ་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་གས་པ་དང་བསྐྱད་པ་དང་ཕྱིར་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱར་དུ་བྱུང་བར་དགོངས་ནས་

མདོ་རྩ་བ་ལས་དེས་འགྲོགས་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། ། གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་
 རྒྱན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་བརྟུང་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
 ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་སྟེ་སྟོབ་ཞིག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་
 པར་ཞེས་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཞི་བརྟུང་དུ་བྱེད་
 ན་ཕྱིར་འཆོས་ཀྱང་སྤྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་གྱིས་ན་ཕྱིར་འཆོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྟོམ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་རྒྱན་དུ་བྱེད་
 པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ལྷག་མ་རིགས་འདྲ་བཞི་བརྟུང་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིར་
 འཆོས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྤྲད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བཞི་བརྟུང་དུ་བྱེད་ན་དོན་གྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་བ་དེ་འང་མ་ངེས་ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་གྱིས་ཕྱིར་འཆོས་
 པར་བྱེད་ཀྱང་། གཉིན་པོ་མི་བརྟན་པའི་རིགས་སྤིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །ཀྱི་ཀ་ལས་ཕྱིར་མ་བཅོས་
 པ་ཞེས་སོ། ། ཕྱིར་འགྱུད་བྱས་པ་འདི་ལ་བཅོད་པ་གསོལ་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟེ།
 ལུང་གཞི་ལས་བཅོད་པར་བྱ་བའི་གསོལ་བའི་ལས་བྱས་ཟེན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱིས་པ་
 དེ་ལ་བཅོད་པར་གསོལ་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་སོ། ། །བྱིས་པ་མ་དང་པ་སྟེ་སྟོབ་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐུ་མ་རྣམས་གསུང་རོ། ། ཕྱིར་འགྱུད་བྱས་པ་བཅོད་པ་བྱ་བའི་སྐབས། འདིར་ལུང་ལས་གསོལ་
 པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི། བཅོད་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལུང་ན་མི་སྤྲང་ཡང་། ཀམ་ཤ་ཏྱི་ལས་
 བཅོད་པའི་ཆོ་ག་ཡང་ལའདྲ་དོ། ། །ཀྱི་ཀ་ལས་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ་དེ་བྱིས་པ་ལ་བཅོད་པ་གསོལ་དུ་འདུག་པར་བྱ་
 སྟེ་བྱིས་པས་བཅོད་པ་ཉིད་བཅོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ལའདྲ་ཅིང་རང་གི་རྣམ་ལའདྲ་ལས། བྱིས་པ་དེ་ལ་བཅོད་པར་གསོལ་

དུ་གཞུག་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའི་འདིར་ལས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་བ་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐབས་འདིར་ལས་བཅོད་
 པ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་གསོལ་བ་བྱས་ནས་བྱིས་པ་ལ་བཅོད་པར་གསོལ་བའི་འོག་དུ་ལས་བཅོད་པ་གསུམ་མཉུག་སྟེ་དང་
 བཅས་པ་བྱའོ། །གནས་དབྱུང་གསུམ་སྐབས་འདིར་བརྟན་ཏེ་དང་པོ། ཕྱིར་མི་འཆོས་པར་གནས་ནས་དབྱུང་
 བཅི་སྐྱོང་བྱ་ལ། ལྷུང་བ་དེ་དག་འདུན་ནམས་ལ། ལྷུང་བ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་ལས་
 ལྷུང་བ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བཅི་ལྷུང་བ་དེ་གནས་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པར་གྱུར་པའོ་
 སྟེ་དག་འདུན་ནམས་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་པ། ཞེས་པའོ་ཅིང་། འབྲེལ་ཚུང་ལས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་
 བདག་གིས་ཀྱང་ཤེས། དག་འདུན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཞེས་པའོ་དོ། །སྤར་ཕྱིར་མ་བཅོས་
 པའི་ངོ་བོ་བསྟོམས་པས་ད་ལྟར་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
 པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞུང་ཚིག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་སྤར་
 རོ། །ཕྱིར་འཆོས་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གནས་དབྱུང་བའི་གཞུང་གི་ཙམ་
 ཡིན་པར་འབྲེལ་ཚུང་ལས་པའོ་དེ་སྟེ་ལེགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཀྱེ་ཆེ་འབྲེལ་ལ་འགྱུར་སྟོན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ། མ་
 མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བཅི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཞེས་ཏེ། གཞུང་ཚིག་སྤར་མ་
 དེ་ནམས་འདིར་ཡང་སྤར་ཏེ། ལྷུང་བ་གྲགས་པ་ཕྱིར་མི་བཅོས་པ་སྟོམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་
 སུ་མི་རུང་བ། དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་ནི་གནས་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤར་རོ། །
 གསུམ་པ། སྟེ་ག་ལྟ་མི་གཏོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བཅི་སྟེ་ག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ཞེས་པ་ནས་
 སོ། །སྟོབ་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དག་པ་སྐྱབ་པ་ནི། ལྷུང་བ་བཅབ་པར་མི་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་ཏེ། །འདིའི་སྟོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་དང་།
 བསྐྱུས་པའི་དོན་དོ། །

དང་པོ་ནི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པའི་དགོས་པ་ལྷུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལྷུང་

གཞི་དང་ཀམ་ཤཏྟ་ལས། དབྱུང་བ་བྱས་པ་མ་ཟེན་པའི་སྐབས་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་
 ཏེ་དཔྱུལ་བ་དང་དྲུད་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་ནས་དབྱུང་བ་བྱས་པ་ན། སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། ལྷའམ་མིའོ་ཞེས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ནིས་པ་དེ་དག་པར་གསུངས་པ་དང་
 གཞུང་འདི་ནི་དེ་ལས་མིང་དང་རིགས་དང་ལྷན་པར་བརྗོད་ན་ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། ། ཉིང་དགོས་ནི་ ལྷུང་བ་དག་པར་བྱས་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་དང་པོ་ནི་ལྷ་མི་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་ཐོབ་
 པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཕན་ཡོན་ནམ་པ་བརྒྱ་ནི་དོ་ཞེས་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བས་དག་
 པ་དང་། ལྷུང་ཡང་ལྷགས་པས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་
 དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་མཐོལ་ན་དེ་བདེ་
 བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱ་པ་ལས་
 མཐོལ་ན་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་
 པའི་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། ། འོ་ན་ལྷགས་པས་ལྷུང་བ་
 དག་ལུགས་ཇི་ལྟར་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷགས་པས་ལྷུང་བ་འཕེལ་བ་རྒྱན་
 ཆད་པ་ཅུ་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་འདག་སྟེ། ལྷུང་གཞི་ལས་དག་འདུན་འཆོ་བའི་ལྷུང་
 བའི་སྐབས་ནས་སྟོན་པ་ལྷགས་ཀྱང་ལས་དེའི་ནམ་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་འབྲུག་དག་ཏུ་གྱུར་
 ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་ཐུན་ཆེགས་ལས་བ་ལང་བདག་གི་ལྷུང་བའི་སྐབས་ནས།
 ལྷགས་པ་བྱས་ཀྱང་དྲུད་འགྲོར་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ལ་གཞོན་
 བྱེད་ནི་ལྷུང་གཞི་དང་ཀམ་ཤཏྟ་གྱི་དབྱུང་བའི་སྐབས་དང་གཞུང་འདི་ནི་དེ་ནས་དག་པར་
 གསུངས་པ་ གཞུང་གོང་དུ་བྲངས་པ། དང་འགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་འཕེལ་བ་རྒྱན་ཆད་པ་

ཅམ་ནི་མཐོལ་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་བཤགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་གཞི་ལྟར་དོ་
 བོ་གཅིག་ཅིང་སྤྱི་གཞི་པ་ནི་སྟོབས་བཞེས་དག་པར་གསུངས་པའི་གནད་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་
 བོས་མི་འདག་ན་ལྟར་བ་འདུམ་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་གསུངས། སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། བཤགས་པ་
 བྱས་ཀྱང་ནམ་སྤྱིན་སྟོང་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཀྱི་ལྷག་ལྷུས་པས་དེའི་འབྲས་
 བུའམ། ཕྱིར་བཅོས་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་གསུང་དོ། །ཁ་ཅིག་
 ན་རེ་བཤགས་བསྐྱམ་བྱས་པ་ན་ལྟར་བའི་བག་ཞད་མ་ལྷུས་པར་དག་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་
 བདུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཞེས་ཤིག་ལྷགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཆད་ཀྱང་ལུང་ཁུངས་ནོར་བ་སྟེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ནོངས་པ་བསྟོམ་པས་སྤང་བ་ཞེས་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ལ་ལྟར་བ་ནི་བཅས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ལྷུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་བཅས་
 ལ། ལས་ལ་བག་ཆགས་མེད་པ་མི་སྤྱི་ཅིང་། བག་ཆགས་ནི་བཤགས་པས་མི་བདག་
 སྟེ། སྟོམ་བྱུང་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་དོ། །སྐྱབ་
 བྱེད་གཞིག་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་བདུབ་པས་ནི། བག་ཞད་ཅམ་ཡང་མ་ལྷུས་པར་དག་
 པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟར་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་བདུབ་ཀྱང་བག་ཞད་ཅམ་
 ཡང་མ་ལྷུས་པར་དག་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནི། །འོ་ན་དག་ལྷགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ན
 མི་ལ་སོགས། སྤྱི་མ་ནམས་ནི་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤགས་པར་བྱས་པ་ན་
 ལྟར་བའི་མདོན་གྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འདག་ལ། ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་ནི་མི་འདག་པ་ཡིན་ཏེ། བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། གདུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟར་བ་སྟེ།
 སྐྱལ་གྱི་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནམ་པར་གནོན་པ་སྟེ་མདོན་འགྱུར་
 བྱེད་ལས་དང་བཅས་པའི་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་མེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་དེས། ནམ་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ནམ་པར་གནོན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ས་ཐོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ལས་སྤྱོད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་སྡིག་པ་དང་
 ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་པས་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་
 དག་པ་དེ་འཐད་ཀྱང་། ལས་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་སྡིག་པ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ནི་བཤགས་
 པ་བྱས་པས་ལས་བསྐབས་པར་བྱས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་གྱི། ལས་དེའི་མངོན་འགྱུར་བྱེད་ལས་
 དང་བཅས་པ་དག་པར་མི་རིགས་ཏེ། ནམ་སྤྱིན་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 དུ་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་སྒྲིམ་པོ་དེ། དག་
 སྤྱོད་དུག་ལ་ཆོ་ག་ལན་གསུན་བརྗོད་ཅིང་བཤགས་བསྐྱམ་བྱས་ན་ མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་
 ཆེ་ཕྱི་མར། དཔྱལ་བར་འཕེན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་དག་པར་སྤྲེལ་ཅི། དེས་ན་ལས་སྤྱོད་ངེས་
 དང་སྤྱོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས། ལས་བསྐབས་པ་ཅམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་
 འགྱུར་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་དག་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞེན་ནོ། །འོ་ན་ལྷུང་བ་དག་པའི་
 ལྷུང་ལྷུང་ཡོད་ཅེ་ན། མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། མཐར་བཅུལ་བའི་རྒྱན་མ་
 འབྱོར་བའི་དང་། མཆོན་གྱུར་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་འཐོབ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒྲིམ་
 པ་དང་ལྷའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ནམས་གསུང་ངོ་། །དང་པོ་གཉིས་ནི་དག་བྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་སྟེ།
 གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་བྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི་མཆོན་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ལས་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། ལྷུང་བའི་མངོན་གྱུར་བྱེད་པ་རྣམས་ལྡན་ལས་ཉམས་པ་ཅམ་ལ་ལྷུང་བ་དག་
 པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དག་བྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ཁྱབ་ལས་

མཚན་སྒྲུབ་པ་ན་སྒྲུབ་གྱི་ལྷ་བ་དེ་བཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་པར་
 སྒྲུབ་བསྟན་དུ་འོ། །བཞི་པ་ནི་ལྷ་བ་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་སྒྲུབ་མཚན་གསུང་མོད་
 གྱི། འདི་ནི་དེ་ལས་འོག་མ་ནི་དག་བཅོས་པ་ནི་དེ་གིས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ རྒྱ་ལས་གང་
 གི་ཆེ་དག་བཅོས་པ་ནི་དེ་བ་དེའི་ཆེ་ན་ནི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འབྲུལ་བའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་
 བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ནི་དག་པ་དངོས་ནི་དེ་ཡིན་གྱི་ལྷ་བ་དག་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་
 ཅོ། །གཞུང་ནས་ལས་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲུབ་གྱི་ཕམ་པ་དག་པ་ནི་དེ་དུ་གསུངས་གྱི་འདུལ་བའི་ལྷ་བ་དང་བསྟན་
 བཅོས་གང་ལས་ཀྱང་དག་བཅོས་པ་ཐོབ་པ་ལྷ་བ་དག་པའི་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་མ་གསུངས་སོ། །ལྷ་བ་ནི་དག་བྱེད་མཚན་
 ནི་དེ་པ་ཡིན་ཞེས་རང་གི་མཁན་པོས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
 འགྲུ་དུ་ནན་ཐོས་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ནས་ལ་ཆོས་གྱི་སྒྲུབ་སྟེང་པ་
 ནི་དེ་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷ་བ་པ་ཕྱ་མོའི་ཕྱ་མོ་དག་ལས་ལྷ་བ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བ་པ་ཕྱ་མོ་ནི་མཚན་པ་ཅམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ནི་དེ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྟོམས་
 པས་དོན་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་བསམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྒྲུབ་བས་དག་པ་སྒྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ཉིས་པ་སྒྲུབ་ལ་འགྱོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲུབ་པ་དང་། ད་
 ལྟར་ཕྱིར་འཆོས་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་བ་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ལྷ་བ་
 སེལ་བུ་ལས་ཉིས་པར་མཐོང་ངམ། ཕྱིན་ཆད་སྒྲུབ་པར་དམ་འཆའ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་བསམ་པས་ལྷ་བ་པ་ལས་ལྷ་བ་གི་ཞེས་པ་དང་། མདོ་མཐའ་དག་ངེས་འབྱུང་ཚུལ་བྱིས་ས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པས། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་འདི་ཡང་ངེས་འབྱུང་ཚུལ་

བྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་སྒྲ་མ་གསུམ་མེད་ན་ལྷུང་བ་མི་འདག་
 སྟེ། བསམ་པ་ ཕྱིར་འཆོས་པའི། མཚན་ཉིད་པ། མེད་ན་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པ་མེད་ན་བཤགས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 དང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲ་མ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས། གཞན་དུ་ སྟེ་ཕྱིན་ཆད་སྒྲ་མ་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་
 ཞེས་བཤད་ན། རྒྱུ་ལས་དུ་སྒྲ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ རྒྱུ་ལས། སོ། །བསམ་པའི་ཆོས་བཞིའི། ཐ་
 མ་མེད་ན་ བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ། དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྦྱོར་བས་དག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མཐོལ་
 པ་དང་། ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་དང་།
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དོ། །

དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། འཆབ་པའི་ཉེས་
 པ་འཕེལ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། བཅབས་པ་ཆར་པ་བཞིན་དུ་
 འབབ། །མ་བཅབས་ཆར་བཞིན་དེ་མི་འབབ། །ཅིས་གསུངས་ མདོ་སྔ་རྟགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་
 བཅབས་ཤིང་གསང་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་རྒྱུན་
 མི་ཆད་པའོ། །སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་
 ནི་དགོ་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལུན་ལ་མཐོལ་ཏེ། དེའང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་པ་དག་པ་སྟེ།
 བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་མཐུན་
 པ་སྟེ། ལྷ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །མཚན་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །ཐ་སྙད་གསུམ་དང་
 ལུན་པ་སྟེ། སྤྱེས། དོན་གོ་ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །དེའང་ ཕྱིར་བསྐྱེད་
 ལས་སྤྱེས་དོན་གོ་བ། དེ་ནི་ མཐོལ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ སྦྱོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདི་ཉིད་

ལས་ཞེས་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། ལྷུང་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྒྱུར་དེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལས་
 ཉམས་པས་ལྷུང་བ་མཐོལ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་སྟེ། སྟོ་བའི་བཞི་ལས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་ན། དགེ་སྦྱོང་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་
 སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་མཆོལ་ས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། ལས་གཞི་ལས་མཆོལ་ས་གཞན་
 ན་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། དེ་ན་གནས་ན་མཆོལ་ས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཐ་དད་པར་ཡིད་ལ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་མས་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་བདུན་ལྡན་
 དགོས་པའི་སྐབས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 མཐོལ་ཡུལ་གྲངས་ཇི་ཅམ་དགོས་ཞེ་ན། བསྟོ་བ་ལས་གྱུར་པ་ན་མས་ནི་རང་ལ་བསྟོ་བ་
 མཐོང་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཐོལ་དེ། བསྟོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ན་མས་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 ལ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 དེར་དགེ་སྦྱོང་ཇི་ཅམ་ཆོགས་པ་ལ་མཐོལ་དེ། སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གནས་དེར་
 ཆོགས་པ་ལ་འོ་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་ན་མས་ནི་ཆོས་བདུན་ལྡན་
 གྱི་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྡན་དེ་འང་ཐུན་ཐུམ་
 ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ཆོས་བདུན་མ་ཆང་བ་སྟེ། དགེ་བསྟན་དང་དགེ་ཚུལ་
 དང་མཆོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་འདི་བ་ལ་དེ་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མཐོལ་ན་ འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཁྱེགས་ཀྱང་མཐོལ་ཡུལ་མཆོན་ཉིད་མི་ཐུན་པ་
 ལ་མཐོལ་བའི། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱུ་བོའི་པ་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་བོས་
 ཉི་བདག་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཡང་ འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེགས་པས། མཐོལ་བ་ཅམ་

དུ་ནི་འགྱུར་ཏེ། མཚམས་གཞན་ན་གནས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
 རྟོན་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་རྟོན་ཚས་བཞི་ལྟན་གྱིས་ཏེ། སྡེ་ལཱེ་སྡེ་མ་པ་གསེར་རུང་ཡན་
 ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
 དང་། གནས་ནས་མ་ལྟར་བ་དང་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་བ་གང་མཐོལ་བ་ནི་ལྟར་བ་
 ཚས་བཞི་ལྟན་ཏེ། ལྟར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པར་
 ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། སྤར་མཐོལ་ཟེན་པ་མིན་པ་དང་བཞིའོ། །
 བཞི་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་ཡུལ་དེ་
 བསྐྱབ་པ་ཀན་ན་དེ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་ཁྱུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཅོག་
 ཕྱར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་ལམ་བསྟན་པའོ། །དངོས་གཞི་སྤྲགས་ལན་གསུམ་
 བཅོད་པ་སྟེ། དམིགས་བསལ་སོ་སོར་བཤགས་པའི་མཐོལ་བ་ནི་སྤྲགས་ལན་ཅིག་གོ། མཇུག་
 ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ལྟར་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐ་མལ་
 པའི་ཆོག་གིས་བཅོད་ན་ཡང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་ཞིགས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་
 པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་ནི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན་བསྟན་ནས།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལྟར་བ་བཅབ་པར་ཞེས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལྟར་བ་འཆབ་པའི་
 ཉེས་པ་ནི། སྤར་གནས་ངན་ལེན་བཅོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟེན་པས། འདིར་ནི་རང་
 གི་ལྟར་བ་བཅབ་སྟེ་གསང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་གི་ལྟར་བ་བཅབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན། རྒྱ་ཀ་ན་མི་གསལ་ཡང་། ལྟར་ཁྱུ་བ་ལས་སྦྱོན་པ་ལ་
 རོངས་པ་སྦྱས་ན་སྦྱས་པ་ཞེས་བགྱི་འཇ། ཟུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཤེས་

པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །བསྐྱབ་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལའོ་
 ཞེས་གྲང་བསྟན་ནོ། ཆིག་འདི་ཉིད་ཀྱི། འབྲེལ་ཚུང་ལས་དགོ་སྤྱོད་པམ་པ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་
 ལའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་འོག་མ་བཅས་ཉེའོ་ཞེས་པ་ནས་དགོ་ཚུལ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་བསྟན་ནོ། །འདི་འདྲི་སྤྱོད་ན་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དགོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་
 དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་
 པ་ནི་བཤགས་ཡུལ་བསྟེན་རྫོགས་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ལ་སྟེ། ཐུན་མོང་བ་ཆོས་བདུན་སྤར་
 བཤད་པའི་སྟེང་དུ། ལྷུང་བ་མིང་རིགས་མཐུན་པ་མི་ལྟན་པ་ ལྟེ་དཔེར་ན་ཆང་འབྱུངས་པའི་ལྷུང་
 བ་བཤགས་པ་བྱེད་ན་བཤགས་ཡུལ་དེས་ཆང་མ་མཐུངས་པ་སྟེ་བྱ། དང་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་
 བཤགས་པ་ནི་རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྟན་གྱིས་ཉེ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་སྟོམ་
 པ་གསོང་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་
 ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟེལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བ་གང་བཤགས་
 པ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྟན་ནོ། །བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་
 དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱན་པར་རྟུས་པ་དང་འཆབ་པ་དང་མི་ལྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་ཕྱིར་ན་དགོ་ཚུལ་གྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ནམ་པ་གསུམ་ལས།
 བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་དགོ་ཚུལ་གྱིས་ཆང་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བྱས་ནམས་
 སོ། །གཞན་དུ་ན་པམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་བཤགས་པས་མི་འདག་ཅིང་། བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཡིད་གྱིས་བསྐྱམས་པས་འདག་སྟེ། བཤགས་མི་དགོས་སོ། །བཞི་
 པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་བའི་འཆབ་པ་ཡོད་

ན་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ལ། དེ་ནས་བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་དངོས་ཉིད་
 བཤགས་པ་བྱེད་པ་ན་བཤགས་ཡུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་སྟེ་ཐུགས་གཏད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷན་ཕྱད་
 དེ་ཙམ་ཕྱར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་ལམ་བསྟན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྐྱགས་
 ལན་གསུམ་བཅོད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་ལྟར་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་སྟགས་ཆད་མང་
 པོ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བཅོད་ཅིང་བཤགས་པའོ། །མཇུག་མཐོང་སྟོམ་ལན་
 གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བཅོད་དོ། །ཡན་
 ལག་གི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ལ་འདི་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བསྟོན་བ་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ནི་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །རང་འབྲེལ་དང་རྗེ་ཀ་ལས་བསྟོན་བ་ལས་བྱུང་བ་འདི་ནམས་དགེ་འདུན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་ལྟག་པར་སེམས་ཏེ། ལྟར་ལས་འདི་ནམས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཐོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདི་ནམས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བཤགས་དགོས་པའི་ལྟར་མེད་ཅིང་དེ་གཅིག་ཕྱ་ལྟ་
 ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོན་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྟར་བྱེད་ནི་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །བསྐྱེད་
 བྱའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ནི། ཡིད་གྱིས་དེ་ལས་ནི་ཞེས་སོ། །འདིར་འོད་ལྡན་ཙམ་འབྲེལ་
 ནི་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་ལྟར་བའི་མིང་མི་འདོགས་ཏེ། ད་ནི་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་
 ཞེས་དང་། ལྟར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱེད་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡིད་གྱི་ལྟར་བ་དེ་ལས་ནི་བསྐྱེད་
 པ་བྱས་ན་ལྟར་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འདག་པ་ནི་འདི་ནམས་ཏེ། ལྟར་ལས་དགེ་སྟོང་མས་
 ལུས་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་ཀྱང་འཆབ་པའི་མས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ཐག་བཅད་པའི་རབ་དབྱེ་ནམས་གསུམ་གྱི་སྐབས་
 ལས་སྐར་མི་སྦྱོར་པར་ཐག་བཅད་པ་ན་སྟོན་པོར་གསུངས་པ་དང་བརྟམས་པ་དང་བསྐྱིས་པ་དག་ནི་མི་སྦྱོར་པར་སེམས་པའོ་ཞེས་
 སྟོན་པོར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པར་ནི་ལྟར་དང་བསྐྱེད་བཅོས་གང་ལས་མ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 རང་གི་ནམས་བཤད་དང་རྗེ་ཀ་ལས་ཡིད་གྱི་ལྟར་བ་དེ་ལས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་

བྱས་ན་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེས་ རང་འགྲེལ་དང་ཁྱི་ཀར་ གསུངས་སོ། །གཞན་
 ལས་ནི་དེ་དང་བཅས་པའི་བཤའ་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར། བསྟན་མཛོགས་ཀྱི་ལྷུང་
 བ་མཐོལ་བ་དང་བཤའ་པའི་སྤྱི་དོན་འཆད་དོ། །དེའང་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན། དེ་
 ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱར་མི་རུང་ སྤྱི་ཁྱི་ཀ་ལས་སྟོབ་བཅའ་
 པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱི་དུ། མགྱ་བར་བྱ་བ་མི་འཆགས་སོ། །བྱས་ན་ནི་འཆགས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བས་ལྷུང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྤར་བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བར་ཤེས་
 པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བས་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དང་པོར་ཕྱིར་བཅོས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷུང་
 བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་མཐོལ་བཤའ་པ་རིམ་པ་གསུམ་
 སྟེ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བ་དང་། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་བཤའ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷུང་
 བ་དངོས་ཉིད་མཐོལ་ཞིང་བཤའ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་དགོས་པའི་དོན་དང་། བསྟན་
 དོན་དོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ན་རང་གི་ལྷུང་བ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་པའི་ཉེས་
 པ་བཤའ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། གྱེ་བྲག་དུ་རང་གི་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོལ་
 བས་སྟོབ་པ་འཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་ནི། མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྔ་ན་སྤར་བཤའ་བྱེད་དོ། །གཉིས་
 པ་རྟེན་གང་གིས་མཐོལ་བ་ནི་ཆོས་བཞི་ལྔ་ན་དོ། །བསྟན་མཛོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསོར་རུང་
 ཡན་ཆད་དང་ལྔ་ན་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་
 པ་དང་། གནས་ནས་མ་སྤྱང་བ་སྟེ་བཞི་འོ། །དང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ན་བསྟན་པར་མཛོགས་
 པས་ནི་རང་གི་ཐམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་བཅའ་པ་གསོར་མི་རུང་ཞིང་ལྷུང་བ་གཞན་
 བཅའ་པའི་ཉེས་པ་ནི་བསྟན་བྱ་ཡིན་ཏེ་བཤའ་པ་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བ་གང་

མཐོལ་བ་ནི་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཚོས་བཞི་ལྟན་ཏེ། དེའང་རང་གི་ལྟང་བ་བཅབས་པའི་
 ཉེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་གནས་ངན་ལོན་འཆབ་པའི་ལྟང་བ་ནི་ལྟང་བ་དངོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་སོ། །རང་གིས་ཡམ་པ་བཅབས་པ་དང་བསྐྱམ་བྱ་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེའང་རང་གིས་ཡམ་པ་བཅབས་ན་ཕྱིར་བཅོས་མི་རུང་ལ། བསྐྱམ་བྱ་བཅབས་
 གྱུང་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་ཅིང་མཐོལ་བཤུགས་མི་དགོས་པས་སོ། །བདག་
 གི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བློ་པར་རྒྱས་པ་སྟེ་སྐབས་གཞན་
 ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་གང་གིས་མཐོལ་བའི་ཚེ་ག་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
 སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་མཐོལ་ཡུལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མ་བཞིན་ནོ། །དངོས་
 གཞི་ནི་མཐོལ་བའི་སྐྱགས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལུ་བཅུ་དགུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལྟང་བ་གཅིག་
 བྱུང་བ་དང་གཉིས་བྱུང་བ་དང་ཚད་མང་པོ་ ནི་གསུམ་ནས་གངས་ཤེས་ཚུན་ཆད། བྱུང་བ་དང་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ གངས་མི་ཤེས་པ། བྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། ཞག་
 གཅིག་བཅབས་པ་དང་། ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་། ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་དང་།
 ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཅབས་པ་སྟེ། དེའང་ལྟང་བ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཞག་གཅིག་བཅབས་
 པ་དང་ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་འཆབ་པའི་ཉེས་པའི་གངས་
 ཤེས་ འཆབ་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བཏྲིད་དགོས། པ་དང་། གངས་མི་ཤེས་ འཆབ་པའི་
 ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བཏྲིད་དགོས། པ་གཉིས་དང་ཞག་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཅབས་པའི་
 ཞག་གངས་མི་ཤེས་པ་བཅབས་པ། མཐོལ་བ་སྟེ་མཐོལ་བ་ལུ་ལྟེ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟང་བ་གཉིས་
 བྱུང་བ་ལ་ལུ་ལྟེ་དང་། ལྟང་བ་ཚད་མང་པོ་ ནི་ཞག་གངས་གསུམ་ནས་ཞག་གངས་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་
 བཅབས། བྱུང་བ་ལ་ལུ་ལྟེ་དང་། ལྟང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལ་ལུ་བཞི་སྟེ། ལྟང་བ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བའི་མཐོལ་བ་འདི་ལ་ཞག་ཚད་མང་པོ་བཅབས་པ་ལ་ཉེས་པའི་གྲངས་
ཤེས་པ་དང་གྲངས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་གྲངས་མི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོལ་བ་སྤུ་བཅུ་དགུ་འོ། །མཇུག་གི་ཚེ་གཞི་འདིར་མཐོང་
སྒོམ་འདི་མི་དགོས། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འགགས་པ་ནི་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་
པའི་དོན་ནི། འཆབ་པའི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་
བཞི་ལས། དང་པོ་ལྟང་བ་གང་འགགས་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ནོ། །དེའང་རང་གི་ལྟང་
བ་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་ཕམ་ལྷག་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། རང་
གི་ཕམ་པ་བཅབས་ན་ཕྱིར་བཅོས་མི་རུང་ལ། རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅབས་ན་སྟོ་
བ་སྦྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། སྐབས་དོན་
གིས་གྲུབ་པོ། །ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བླན་པར་རུས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དངོས་སུ་དག་བྱེད་ཀྱི་
ཕྱིར་བཅོས་མེད་ཅིང་ཡིད་གཉིས་ཟན་ལྟང་བ་འགགས་པ་མི་ཆགས་ཏེ་ལྟང་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་འགགས་པ་ནི་འགགས་
ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་གཅིག་ལ་སྟེ། མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་སྟེང་དུ། ལྟང་
བ་མིང་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ། །ཁ་ན་མཐོ་བ་མི་མཐུན་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་
པ་རྟེན་གང་གིས་འགགས་པ་ནི་རྟེན་ཆོས་བཞི་ལྟན་ཏེ། བསྟན་རྟོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་གསེར་རུང་ཡན་ཆད་
དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ། མཐོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་འགད་པ་དང་འབྲེལ། །བཞི་པ་ཆོ་
ག་གང་གིས་འགགས་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་།
དངོས་གཞི་ནི་འགགས་པ་སྤུ་བཅུ་དགུ་སྟེ། མཐོལ་བ་ལ་སྤར་འགད་པ་བཞིན་ནོ། །མཇུག་

གི་ཚེ་གཞི་མཐོང་སྒྲོམ་ལན་གསུམ་འདྲི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་མཐོང་ཞིང་བཤགས་པ་ནི། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ། ལྷུང་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་ཚེས་གསུམ་ལྡན་ནོ། །དེའང་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲར་དང་འབྲེལ་། དང་པོ་ནི་སྒྲོམ་པོ་དང་ལྷུང་ལྷུང་དང་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་ནམས་ཏེ། དེ་ནམས་ནི་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤགས་པ་ནི། མཐོང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཚེས་བདུན་དང་། བཤགས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཚེས་བརྒྱད་ལྡན་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་འོ། །བཤགས་ཡུལ་ཚེས་བརྒྱད་ལྡན་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཕམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཕྱི་བ་ནི། བཤགས་ཡུལ་དུག་ཡན་ཆད་ལ་བཤགས་པར་བྱ། ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོ་ཕྱི་བ་ནི་ལྷ་ལ། ཕམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་བཞི་ལ། ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་དང་སྤང་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བཤགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་པོ་བཤགས་ཡུལ་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ལྷས་ནི་ཕམ་ལྷག་གི་སྒྲོམ་པོ་ཕྱི་ཡང་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོང་གཅིག་ལ་བཤགས་ཏེ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་འདག་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་དེན་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་ཚེས་བཞི་ལྡན་ཏེ། སྒྲར་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འབྲེལ་།

བཞི་པ་ཚེ་ག་གང་གིས་བཤགས་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་

ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྤང་ལུང་ཕྱིར་འཆོས་པ་ན། སྤངས་པ་དང་འབྲལ་བ་མྱོན་དུ་བཏང་བ་
ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ནི་སྤངས་པ་དང་འབྲལ་
བ་དེ་མི་དགོས་པར་བས་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤང་ཡང་སྤང་ཤོན་གྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་
དེ་འདྲིམ་ཅིན་ཏོ། །འཕགས་པ་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་འཕགས་ཡུལ་
རང་བས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ཡང་། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་འང་། དགེ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་མ་ཡིན་པ། བསྐྱབ་
པ་གན་ན་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཅོག་བྱར་འདུག་
ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་ལས་བསྟེན་པ་འོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྤྱགས་ལན་གསུམ་བཅོད་
པ་སྟེ། དེའང་ལུང་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། ཚད་མང་པོ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་
བྱུང་སྟེ་ཞེས་བཅོད་ཅིང་འཕགས་པ་འོ། །དེ་ཡང་མཐོལ་བ་མྱོན་དུ་སོང་ན་འཕགས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། མ་སོང་
ན་མཐོལ་འཕགས་དུས་གཅིག་ལ་ལན་གསུམ་བྱའོ། །

མཐུག་གི་ཆོ་ག་ནི་མཐོང་སྟོམ་ལན་གསུམ་འདི་ཞིང་ལན་འདེབས་པ་དང་ཐབས་
ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གཞན་ལས་ནི་ཞེས་པ་ནས་སོ། །རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ། མཚན་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལྔ་ན་དེ་
གཅིག་ཕུ་ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ། །འཕགས་པར་བྱ། འདིར་ ཞེས་པ་འདིར་སྤང་མཐོལ་བའི་སྐབས་སུ་
ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་སྟེ་གསུམ་པར། ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་འདི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཀར་དེ་སྟོམ་
པ་ནི་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་གསུམ་ལྔ་ན་ལས་གཞན་པ་མཚན་མི་མཐུན་པ་དགེ་སྟོང་
མ་ལ་འཕགས་པ་བྱས་ན་ཡང་ལུང་བ་དག་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ལ། ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འཕགས་
པ་བྱས་ཀྱང་ལུང་བ་གཏན་ནས་མི་འདག་པས། ལྟ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ལའོ་ འཕགས་པར་བྱ། ཞེས་
སོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ནི་དུས་དེ་སྟོན་གཅིག་བཅབས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་

ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ཕྱིར་བཅས་བསྟན་ནོ། །འདིའི་སྤྱོད་ན་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱིར་བཅས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ཡང་སྔོ་མགུ་དབྱུང་
 བ་མི་དགོས་པར་དགོ་སྔོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷགས་པས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལྷག་མ་བཅའས་པའི་ནིས་པ་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་
 ཉིད་ཕྱིར་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཐོལ་བས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་། སྔོ་བས་
 ཕྱིར་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲོས་ཟེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་སྔོ་བས་ཕྱིར་བཅས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་གི་ལྷག་མ་བཅའས་པའི་ནིས་པ་དག་པར་
 འགྱུར་བ་སྟེ། སྔོ་བས་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་སྔོ་བ་ནོད་པ་དང་། སྔོ་བ་སྔོད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ་ནི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པ་
 སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་གྱི་གངས་ཆང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པ་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོན་གང་གིས་
 རོད་པ་ནི། ཐུན་མོང་བ་བརྒྱད་ནི་ལས་གཞིར་སྔོས་ལ། སྤར་སྔོ་བ་ནོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་
 པ་དང་། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་ལྷན་གྱིས་རོད་པའོ། །གསུམ་
 པ་ལྷུང་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་རོད་པ་ནི་རང་གི་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བཅའས་པའི་ནིས་པ་ཡིན་
 པ། གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་བདག་གི་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོ་
 ཤེས་ཤིང་བྲན་པར་རྟུས་པ་སྟེ། ལྷུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །བཞི་
 པ་ཡུན་རི་སྤིད་དུ་སྔོ་བ་ནོད་པ་ནི། ཡུན་རི་སྤིད་བཅའས་པ་དེ་སྤིད་དུ་འོ། །དེ་འང་ལྷག་

མའི་ལྷུང་བ་དུ་མ་སྒྲུབ་ལྷུང་བ་སྟེ། འཆབ་པའི་དུས་རིང་ཐུང་ཡོད་ན་ནི་དུས་རིང་ཤོས་
 དེ་སྤྲོད་དུ་འོ། །ལྷུང་བ་ཆོ་ག་གང་གིས་ནོད་ཅིང་སྒྲིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
 སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་དང་། གན་པའི་མཐའ་ལོགས་ནས་ཕྱག་
 འཆལ་བ་དང་། ལྷུང་ཐུང་དེ་ཙམ་ཕྱིར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་ལམ་བསྟན་པ་
 དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པས་ནོད་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་སྟེ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྦྱད་བཅོད་པའོ། །དུག་པ་སྦོ་བའི་
 སྒྲ་བཤད་པ་ནི་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་དམན་པའི་སར་སྦོ་བ་ཡིན་པས་ན་སྦོ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་སྦོ་བ་སྦྱོད་པ་ལ་ཡང་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་སྦོ་བ་སྦྱོད་པ་ནི་
 དགོ་འདུན་མཚན་ནི་ད་ལྟ་ལྟ་ནི། དེའང་བསྟན་ཤིང་གས་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་སྟེ།
 དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྦོ་བ་སྦྱོད་པའི་འདུག་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། རང་གཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་དག་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་དམན་པ་ན་གནས་པས་དམན་
 པ་ན་གནས་པ་དཔུང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་དེ་ན་གནས་པ་ལས་གུད་དུ་བཅད་
 པ་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་དེ་ན་འགོད་པ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་
 དང་། མཚོག་གི་ཆ་སྤང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མཐུན་པ་དང་ལྟ་བ་མཐུན་
 པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་ནི་དུ་ཡིད་ལ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་གང་དུ་སྦོ་བ་སྦྱོད་པ་ནི། གནས་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དུ་
 སྦྱད་དེ། དེའང་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ཡིན་པ་སྟེ་
 གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དུ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཁྲིལ་

ཡོད་མཁའ་སྤྱོད་ཆོག་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མིང་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་
 ཟླ། གང་ན་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉེས་
 པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་མཚན་པའི་གནས་ཡིན་པ་ཟླ།
 དང་པོར་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་འཆར་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་ཉེས་མཚན་
 དབྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་སྟོབ་སྐྱེད་པ་ནི་སྟོབ་མཚན་
 པ་དང་འབྲེལ་བ་ཟླ། གཞན་དུ་ན་སྟོབ་སྐྱེད་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལྟར་
 བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་སྐྱེད་པ་ནི་ལྟར་བ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་ཉེ་སྟོབ་ཅོད་པའི་སྐབས་
 སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་འདྲོ། །ལྔ་པ་ཡུན་ཅི་སྟོད་དུ་སྟོབ་སྐྱེད་པ་ནི་ཡུན་ཅི་སྟོད་མཚན་
 པ་དེ་སྟོད་དུ་འོ། །

དུག་པ་ཚུལ་ཅི་ལྟར་སྟོབ་སྐྱེད་པ་ནི། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྟ་སྤང་བ་དང་།
 དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྟ་དང་དུ་སྤང་བ་དང་། དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བརྗོད་
 པ་དང་། འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བཏང་ཞིང་དེ་དང་བལ་ན་སྤང་བའོ། །དང་
 པོ་ལ་ལྟ་སྟེ་གྲུས་པའི་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤང་བ་ སྟོབ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྟོད་
 པ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དང་། ལྟ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྟོད་པ་སྤང་བ་ དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་
 གོམ་པ་བསྐྱིབས་བཅག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དང་། དགེ་སྟོང་སྤང་མའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་བ་
 རི་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དང་། ཆད་པའི་སྐབས་སྐྱེད་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་ རི་
 དགེ་སྟོང་ལ་ཉམས་པས་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དང་། ཉེན་པའི་བྱེད་པར་སྤང་ཞིང་ཉེས་པ་
 རྣམས་སྤང་བའོ། །ནི་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་བརྟེན་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་དམན་པའི་སྟོད་

པ་ལྟ་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ ནི་ནང་བར་ལྟར་ལངས་ནི་
 སྒོ་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ།། དང་། མཆོད་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ མྱི་
 ལུངས་བཤམས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ།། དང་། འདུ་བའི་དུས་སུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ ན་འདུ་བའི་དུས་སུ་
 བཤམས་པ་སོགས་པ་ནས་ཞེས་པ་ནས་སོ།། དང་། དགོངས་ཀའི་དུས་སུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ ནི་དགོངས་
 ཀར་དུས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནས་སོ།། དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པའོ། །དེའི་
 གཙུག་ལག་མཐའ་མར་འོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །དེ་ནམས་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།
 གཉིས་པ་ལྷག་མ་དངོས་ནི་ད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཉིས་ནི། མག་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་།
 དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ནི་མག་བཙོད་པ་དང་། མག་བ་སྒྱུད་
 པའོ། །དེའང་མག་བཙོད་པ་སྒྱུད་པའི་རྒྱལ་ནི། གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོ་བའི་སྐབས་སུ་
 སྒར་དི་སྒྲོ་བཤད་པ་དང་འབྲ་བ་ལས། འདིར་བྱུང་པར་བཞི་ལས། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱུང་
 པར་ལ་སྟོ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅའས་པའི་ནེས་པ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། མག་
 བ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དངོས་ནི་ད་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང་། དགོ་སྟོང་
 མས་ལྷེ་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །དགོས་
 པའི་བྱུང་པར་ལ་སྟོ་བ་སྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅའས་པའི་ནེས་པ་དག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ལ། མག་བ་སྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་ལྷེ་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་ཆགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཞག་
 གངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་སྟོ་བའི་ཞག་གངས་རྟེན་ཡུན་དི་སྟོན་དུ་བཅའས་པ་དེ་སྟོན་ཡིན་པས་
 ཞག་གངས་སྟོགས་གཅིག་དུ་ངེས་པ་མེད་ལ། མག་བའི་ཞག་གངས་ནི། དགོ་སྟོང་གིས་
 མག་བ་ཞག་དུག་དང་། དགོ་སྟོང་མས་མག་བ་ཟླ་བ་ཕྱེད་དོ།།

སྒྲ་བཤད་གྱི་བྱུང་པར་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲ་བཤད་ནི་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ལ། མགུ་བའི་སྒྲ་བཤད་
 པ་ནི། དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དོན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཐུགས་མགུ་
 བར་བྱེད་པས་ན་མགུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟྱེ་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་
 པའི་དོན་དུ་དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཐུགས་མགུ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་སྒྲ་
 ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱུང་བ་བྱས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་བརྒྱ་ལྷན་ཏེ་ཐུན་མོང་བ་བརྒྱད་ནི་ལས་གཞིའི་
 སྐབས་སུ་སྒྲོས་ལ། དེའི་མཛེས་དུ། གང་ཟེག་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མགུ་བ་སྒྲུད་པ་
 དང་ལྷན་པའོ། །སྒྲར་དབྱུང་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེར་འདུས་སོ། །དབྱུང་བ་བྱས་ན་མགུ་ལྷན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་དེན་གང་གིས་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི། དགོ་འདུན་མཆན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱིས་
 ཏེ། ཉི་ཤུའམ་བཞི་བརྒྱའི་གངས་ཆང་བ་དང་། ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་
 བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་སྒྲར་
 སྒྲོ་བ་སྒྲིན་ཡུལ་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། དེའི་མཛེས་འཆབ་པ་མི་ལྷན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །བཞི་
 པ་ཆོ་ག་གང་གིས་དབྱུང་བ་བྱ་བ་ནི་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲར་སྒྲོ་བ་
 རོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་འདྲའོ། །སྟེ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་གན་པའི་མཐའ་ཡོགས་
 རས་ཐུག་འཆལ་བ་སོགས་སོ། །དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་ཏེ། གསོལ་བ་དང་ལས་
 བརྗོད་པ་དང་པོའི་བར་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཡང་བྱའོ། །མཐུག་ནི་ལས་གྱི་མཐུག་སྐད་བརྗོད་
 པ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ནི་ཞེས་པ་ནས་

སོ། །མ་བཅའས་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པར་ མོག་ན་རེ་མདོ་ཙ་ལི་གེ་ལྷག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 མོ། །བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལྷན་པ་མ་བཅའས་སོ་ཞེས་ནི་བཟོད་མི་དགོས་
 ཏེ། ལྷན་པ་བཅའས་པ་བཟོད་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་མ་བཅའས་པ་ཉིད་དང་
 ལྷན་པར་བཟོད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །བཅའས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྟོ་བས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་པའི་དྲི་ཀ་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ལྷན་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྒར་བཅའས་པའི་
 ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་ལྷན་པ་ཕྱིར་བཅོས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་
 གཉིས་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་བཟོད་དེ་སྟོ་བ་དེ་སྟོད་པར་བྱེད་བཞིན་
 པ་ཉིད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྤྲ་མ་དང་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་མཐུན་པ་དེའི་རྒྱན་གྱི་དང་པོ་བྱུང་
 གྱེ། རྒྱན་གཞན་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོས་ཏེ་སྦྱད་པར་བྱས་པའི་སྟོ་བ་དེ་ཞིག་ཅིང་གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱིན་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱན་མ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་གཞན་བྱུང་བ་སྦྱི་བཀག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱར་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་བཀག་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་རྒྱར་
 རོ། །མགྲུ་བ་ཞིག་པ་ལ་གཞི་ནས་མགྲུ་བ་སྦྱིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཟོད་དོ། །འདིར་
 སྤང་ཡེ་ཞེས་རྒྱན་ནི་སྤང་བཞི་མེད་གསུངས་ཀྱང་། སྤང་བཞི་པོ་འདི་ནི་རྒྱ་འདུལ་འཛིན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བཞི་
 ལས། མཆན་ཉིད་ཀྱང་འཕོ་ཞིང་མིང་ཡང་འཕོ་བ་ནི་སྟོ་མགྲུ་ཞག་གཅིག་གམ་གཉིས་
 སྦྱད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོ་མགྲུ་ཞག་ལོན་པར་སྟོད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྤྲ་མ་དང་། རིགས་
 འདྲ་བྱུང་ན་སྤྲ་ཞག་ལོན་པར་སྦྱད་པ་དེ་ཞིག་སྟེ། གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་པས་མཆན་
 ཉིད་འཕོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲ་གྱི་སྟོ་མགྲུ་ལས་མིང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་སྟེ། གཞི་ནས་སྟོ་
 མགྲུའི་མིང་གིས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་ནས་སྟོ་མགྲུ་ཞག་ལོན་པར་སྦྱད་པ་ན་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མ་སྤྲ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ནས་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱར་སྟེ་སྟོ་མགྲུ་སྦྱིན་པ་ལ་

ཡང་སྒྱུར་རོ། །མཚན་ནི་ད་ཀྱང་མི་འཕྲོ་ལ་མིང་ཡང་མི་འཕྲོ་བ་ནི་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་
 རྟེ་སྟོ་མགུ་བྱིན་པ་ཞག་མ་ལོན་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྒྲ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན། ཞག་
 ལོན་པར་སྒྱུད་པར་ཞིག་ནས་སྒྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཚན་ནི་ད་མི་འཕྲོ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་
 སོ། །མིང་ཡང་མི་འཕྲོ་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་རྟེ་སྟོ་མགུ་འི་མིང་གིས་སྒྱིན་པར་
 བྱའི། མིང་སྒྲ་མ་ལས་མིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

མཚན་ནི་ད་འཕྲོ་ལ་མིང་མི་འཕྲོ་བ་ནི། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་རྟེ་སྟོ་མགུ་ཞག་
 གཅིག་གམ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཞག་ལོན་པར་སྒྱུད་པ་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྒྲ་མ་རིགས་འདྲ་བྱུང་
 ན་སྒྲར་ཞག་ལོན་པར་སྒྱུད་པ་དེ་ཞིག་སྟེ་གཞི་ནས་བསྐྱར་དགོས་པས་མཚན་ནི་ད་འཕྲོ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་རྟེ་སྟོ་མགུ་ཞེས་སྒྲར་གྱི་མིང་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་སྒྱིན་དགོས་པས་
 མིང་མི་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མིང་འཕྲོ་ལ་མཚན་ནི་ད་མི་འཕྲོ་བ་ནི། སྟོ་མགུ་བྱིན་ནས་
 ཞག་མ་ལོན་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྒྲ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་ན་སྟོ་མགུ་ལས་མིང་གཞན་
 དུ་འཕྲོ་སྟེ་གཞི་ནས་སྟོ་མགུ་འི་མིང་གིས་སྒྱིན་ཞིང་། ཞག་ལོན་པར་སྒྱུད་དེ་ཞིག་ནས་སྒྱིན་
 པ་ནི་མ་ཡིན་པས་མཚན་ནི་ད་མི་འཕྲོ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ། །གཞི་ནས་སྟོ་མགུ་བྱིན་
 ནས་ཞག་མ་ལོན་པར་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྒྲ་མ་དང་རིགས་འདྲ་བྱུང་སྟེ། ཡང་གཞི་ནས་
 བསྐྱང་རྟེ་སྟོ་མགུ་སྒྱིན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །སྟོ་མགུ་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་
 ནས་སྟོ་མགུ་བཅུ་མས་པ་ནི་དང་པོར་ཞག་གངས་མཐར་བྱག་པར་བྱ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞི་
 ནས་ཞག་གངས་མཐར་བྱག་པར་སྒྱིན་ཞིང་སྒྱུད་པར་བྱའི། སྒྲར་གྱི་སྟོ་མགུ་འི་སྟོ་སྒྱུད་པ་
 ཅམ་གྱིས་ནི་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མནོས་ཏེ་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གྲུ་འདུལ་འདྲིན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནམས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཀྱི་ཀ་ལས་ཡོངས་

སྤྱི་གཏོང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཞག་གངས་ཀྱི་ཆད་ངེས་པ་ཡོངས་སྤྱི་གཏོང་དོ་ཞེས་སྤྱར་
 རོ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་བརྩམས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པ་དང་འདྲ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སོ། །སློབ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་སྦྱོན་པ་དེ་དག་འདུན་གངས་མ་ཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་ནེས་
 པས་སློབ་སོགས། མི་འཆགས་ཏེ། སློབ་ལ་སོགས་དེ་མ་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་སྤྱ་མ་དང་འདྲ་བ་བྱུང་ན། དེའི་ཆེ་དང་པོ་ཡང་ཞེས་པ་ནི་སྤྱ་
 མ་ཡང་སྟེ། སྤྱ་མ་སློབ་དེ་ནི་ད་སྤྱར་ཡང་སྦྱོན་པར་བྱ་ཡི། གཞི་ནས་སློབ་སྦྱོན་པར་མི་
 བྱ་སྟེ། སློབ་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགྲུ་བ་མ་
 ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་སྤྱ་མ་དང་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཡང་། སྤྱ་མ་མགྲུ་
 བ་དེ་ནི་ད་སྤྱར་ཡང་སྦྱོན་པར་བྱ་ཡི་གཞི་ནས་མགྲུ་བ་སྦྱོན་པར་ནི་མི་བྱའོ། །མདོར་ན་དང་
 པོ་ཡང་སྟེ་སྤྱར་གྱི་སློབ་མགྲུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ད་སྤྱར་ཡང་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ནི་དེ་དོ་ཞེས་ཆིག་
 གི་མཐའ་སྤྱར་རོ། །འོ་ན་ལྷང་བ་སྤྱ་མ་ལ་འཆབ་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་འཆབ་པ་མེད་ན་ངེ་
 ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། བཅབས་པའི་སློབ་དང་མ་བཅབས་པའི་མགྲུ་བ་སྤྱ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་བསྐྱང་བ་
 ནི་དེ་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ནི་ད་གྱི་ཁྱེ་ཀ་ལས་སློབ་དང་མགྲུ་བ་ཐ་དད་པར་གཞི་ནས་
 བསྐྱང་སྟེ། སྦྱོན་པར་བྱ་བ་ནི་ད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷང་བ་སྤྱ་མའི་འཆབ་པ་དེ་ནི་སློབ་
 པས་དག་པར་བྱས་ནས་ལྷང་བ་སྤྱ་ཕྱི་ཕྱིར་བཅོས་པའི་དོན་དུ་མགྲུ་བ་འདི་ནི་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ལྷང་བ་ཕྱི་མ་
 དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་བར་མ་དེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱེ་ཀ་ལས་
 སློབ་སྤྱ་མ་ཤོས་མ་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བར་མ་ལྷང་བ་སྤྱ་
 མ་དང་འདྲ་བ་དེ་ཡལ་བར་མི་དོར་བར་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷང་བ་ཕྱི་མ་
 དེ་ལ་བར་མ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ནི་ལྷང་བ་སྤྱ་མ་དེ་དང་སློབ་མགྲུ་སྦྱོན་པའི་བར་དུ་བྱུང་བས་

དེ་ཞེས་བྱའོ།།

འོ་ན་ལྷུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་པ་དང་བཅས་ན་ངེ་ལྷར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་བར་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་མ་ཆགས་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ན། ལྷུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་ཡང་ཆོག་གཅིག་གིས་སྔོ་བ་སྒྲང་བའམ། ཆོག་གཅིག་གིས་མགྱ་བ་སྒྲང་བ་
 བཞེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཡང་ལྷུང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འཆབ་པ་དང་བཅས་ན་ལྷུང་
 བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་མིང་བཟོད་ཅིང་ཆོག་གཅིག་གིས་སྔོ་བ་སྒྲང་ཞིང་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲུང་
 དུ་རུང་བའོ། །རྒྱ་ཀ་ལས་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ཆོག་གཅིག་ཁོ་ནས་སྔོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲང་བར་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་ངོ་། །འདིའི་དཔེ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་དཔེར་ན་རྒྱུད་ལན་ཅིག་རྒྱུད་བས་སྐད་དང་
 རྒྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལྷུང་བ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཡུན་
 རིང་དུ་བཅབས་ན་ངེ་ལྷར་ཞེ་ན། ལྷུང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་དེ་བཅབས་དུས་ལྷག་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཡང་ལྷུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་བཟོད་པའི་སྐབས་དེར་གཞུག་ཅིང་བཟོད་པ་ཉིད་
 ཏོ། །ཆོག་བཟོད་པ་ན་དེ་ལྷར་བཟོད་པའོ། །སྔོ་བ་སྒྲུང་པ་ན་རིང་ཤོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བྱུང་ཤོས་བསྐྱེས་ཏེ།
 རྒྱ་ཀ་ལས་ལྷུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་བྱེད་ཡོད་ལ། ལྷུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་སུ་ཟླ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་
 དེ་ལ་ནི་ཟླ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་སྔོ་བ་སྒྲིན་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ལྷུང་བ་སྔ་མ་ཟླ་བ་བྱེད་བཅབས་པ་དང་ལྷུང་བ་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཅིག་བཅབས་
 པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་སྔ་མ་བཅབས་པ་བས་ལྷུང་བ་ཕྱི་མ་བཅབས་པའི་དུས་ལྷག་
 པ་སྟེན་དེ། ལྷུང་བ་སྔ་མ་ཟླ་བྱེད་བཅབས་ནས་ལྷུང་བ་དེ་གཞན་ལ་བཟོད་ཅིང་ལྷུང་བ་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་མི་བཟོད་པར་ཟླ་བ་གཅིག་
 བཅབས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྔོ་མགྱ་དེ་གཉིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཞེས་པས་ནི་སྒྲིན་པ་བཅོ་
 ལྷ་བསྐྱེན་ཏེ། སྔོ་བ་སྒྲིན་པ་དང་། གཞི་ནས་སྔོ་བ་སྒྲིན་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྒྲང་

སྟེ་སྟོ་བ་སྦྱིན་པ་དེ་གསུམ་དང་། མགུ་བ་དང་གཞི་ནས་མགུ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་
 སྟེ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། སྟོ་བ་སྦྱང་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་
 དང་། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱང་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་
 བསྐྱང་སྟེ་སྟོ་བ་སྦྱང་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་མོ། །དབྱུང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་
 པས་དབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། སྟོ་བ་སྦྱིན་པ་མ་སོང་བའི། མགུ་བ་རྒྱང་པ་སྦྱང་པ་གསུམ་
 ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། སྟོ་བ་སྦྱང་ནས་མགུ་བ་སྦྱང་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་།
 གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱང་ནས་མགུ་བ་སྦྱང་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་
 ནས་བསྐྱང་སྟེ་སྟོ་བ་སྦྱང་ནས་མགུ་བ་སྦྱང་པ་གསུམ་ལས་དབྱུང་བ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
 མོ། །དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཤུ་ཅ་བདུན་ཡང་མཆོན་པའོ། །དྲི་ཀ་ལས་འཆར་
 ཀའི་ནག་འབྲམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་གསུམ་དང་། སྟོ་བ་སྦྱང་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་
 དང་། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྦྱང་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་སྟེ་སྟོ་བ་སྦྱང་པ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་དང་གསུམ་
 སྟེ། སྦྱིན་པ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཙམ་སྟོས་ཤིང་། དེ་ནམས་ཀྱི་བཅོད་པ་ནི་མ་སྟོས་མོ། སྟོ་བ་སྦྱང་པ་ལ་
 གཞི་ནས་མགུ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ནམས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཏེ་སོགས་ཁོངས་སུ་བསྟུན་མོ། །དབྱུང་བ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་དྲི་ཀ་ལས་དབྱུང་བ་སྤྱད་པ་གི་གསོལ་བ་དང་བཅོད་པ་གཉིས་ཀ་སྟོས་ཏེ། མགུ་སྦྱང་གསུམ་ལ་དབྱུང་བ་གསུམ་།
 སྟོ་སྦྱང་གསུམ་ལ་མགུ་བ་སྦྱིན་ནས་དབྱུང་བ་གསུམ་སྟེ་ཤུ་གཉིས་དེ་དག་གིའོ། །དབྱུང་བ་གཞན་ཤུ་གཉིས་སུ་མ་སྟོས་ཏེ།
 སོགས་ཁོངས་སུ་བསྟུན་མོ། །དེ་ནམས་ནི་དྲི་ཀ་ལས་འཆར་ཀའི་ནག་འབྲམ་གསུངས་པའི་ནམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷང་
 བ་འབྱིན་པ་ལོ་གནས་སྐབས་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཅུ་ བཅད་དེ་ས་ལ། བཀྲམ་པ་ལྟ་བུར་ ལུས་ཐམས་
 ཅད་ས་ལ། འབྲེལ་བ་ལའོ་ཞེས་པ་འདི་འབྲེལ་ཆུང་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་སྦྱན་སྒྲར་ཁ་བྱབ་དུ་
 བསྟུལ་ལ་བསྡིགས་པ་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་བྱ་ཞེས་བཤད་དེ། །ལུང་དང་ཀམ་གཏོ་ཁ་བྱབ་ཡིན་མིན་

གང་ཡང་མི་སྤང་ཡང་བས་པོ་ཐུ་བཅུ་པ་ལས་ཅུ་བཅད་དེ་ས་ལ་བཀྲམ་པ་ལྟར་ལུས་བསམ་ཅད་ས་ལ་བྱབ་བས་གན་རྒྱལ་ལས་
 རྫོང་འགྲེལ་དུ་བཅུག་ཞེས་གསུངས་སོ། ། བསྐྱེགས་པ་དང་དབྱུང་བའི་ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་དང་།
 མཐུག་སྤྱད་བརྒྱུད་པ་ཡང་སྤྱོད་ལས་འགྲེལ་བ་ལ་བྱའོ། ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྤྲུལ་ལྟར་བསྐྱེད་
 བ་ལས་བསྐྱང་ནས་གཟེངས་བསྐྱོད་པ་བྱ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། གཟེངས་བསྐྱོད་པ་ཡང་དོ་ཞེས་
 པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་ལ་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ གཟེངས་བསྐྱོད་པའི་སྐབས། འདིར་སྤྱར་
 བ་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དབྱུང་བའི་ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་དང་མཐུག་
 སྤྱད་བརྒྱུད་པ་ཡང་སྤྱོད་ལས་འགྲེལ་བ་ལ་བྱ་བར་བྱ་བ་པོ། ། རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་བ་བསྐྱད་
 པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱན་གྱིས་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་བས་སྤྱོད་དེ་ལས།
 གཞན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུལ་པའི་ གནས་སུ་གཞན་དག་གིས་མཆོད་ཅིང་བཀྱར་བའི་ སྤྱོད་
 དེ་ལས། མ་ཡིན་ པར་འགྱུར། པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་འཆལ་དང་འདེས་མར་གནས་ན། དགོ་འདུན་མི་
 བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་བསྐྱད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་བ་ལས་
 བཤད་དོ། ། བཅུ་དྲུག་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེགས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱེགས་པའི་དོན་
 དུ་བསྐྱེགས་པ་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་།
 བསྐྱེགས་པ་ཉིད་འཆགས་ཏེ། སྤྱད་པ་ན་དྲུག་དུ་འགོ་གཅིག་ལ་ཆོ་ག་དོད་བྱལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ། ལྷང་ཆོས་ཀྱི་འཐད་པ་སྤྱར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་
 དུ་སྤྱད་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་
 བ་བདུན་པོ་ཡན་རྒྱན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ། ། དེ་ཡང་སྤངས་པ་ན་དྲུག་དུ་འགོ་གཅིག་
 ལ་ཆོ་ག་དོད་བྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གསོ་སྤྱོད་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་
 པོ་ཡན་རྒྱན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ ན་དྲུག་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཞེས་པའི། མདོ་

འདིས་བསྟན་དོ། །དེ་དག་གིས་གནད་གྱིས་སྤྱར་བ་ནི། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་གནད་བ་བྱིན་པ་ལྟ་
 བུ། སྤྱིན་པའི་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནམས་པན་ཚུན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ནི་འཆགས་
 ལ། ཐུག་པ་འབྲིས་པ་པོ་བསྟོ་བ་དང་བག་ཆོས་འབྲིས་པ་པོ་བསྟོ་བ་ལྟ་བུ། བསྟོ་བའི་ལས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པ་ནམས་པན་ཚུན་ཆོ་ག་གཞན་བྱེད་པ་ཡང་འཆགས་ཏེ། སྤྱིན་པའམ་བསྟོ་བའི་ལས་སུ་
 འགོ་གཅིག་ལ་ཆོ་ག་དོད་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱར་རོ། །ཆོ་ག་དོད་མི་བྱུང་པ་ལ་ནི་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟོན་པར་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལ་དེའི་དོན་དུ་དེའི་བསམ་པས་ཁང་པའི་
 གནད་བ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱས་པ་ནི་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། ཆོ་ག་དོད་མི་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྟར་བ་བཤགས་པའི་དོན་དུ་དེའི་བསམ་པས་ཆོ་ག་གཞན་བྱས་ན་བཤགས་པ་མི་
 འཆགས་ཏེ། ལྟར་བའི་མིང་རིགས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་
 ནན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ཞེས་ནན་རྟེན་གྱི་ཆོ་ག་གཞན་བྱས་པས་ནན་རྟེན་གཞན་འཆགས་
 པ་དེ་ནམས་ཀྱང་། ཁཅིག་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲུལ་ན་ནི་སྤང་པ་ནན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ལ་སྤང་པ་ནན་རྟེན་གྱི་བསམ་
 པས། སྤང་པ་ནན་རྟེན་གྱི་ཆོ་གར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ན། གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆོ་ག་
 བྱས་ཀྱང་སྤང་པ་ནན་རྟེན་འཆགས་ཏེ། ནན་རྟེན་གྱི་ལས་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་
 པ་ནན་རྟེན་དེ་དབྱུང་པ་ཐ་སྟོད་གྱིས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མི་འཆགས་པ་ནི་
 ནན་རྟེན་གྱི་རྒྱ་གཞན་ལ་ནན་རྟེན་བྱེད་ན། རང་རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་
 སྟེ། རང་རང་གི་བསམ་པ་མེད་པས་ནི་ནན་རྟེན་ལས་དེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །
 གཞན་ཡང་བསྟོགས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྟོགས་པའི་བསམ་པས་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བྱེད་པའམ་

གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ཡང་ལས་མི་འཆགས་ཏེ། སྤྲད་པའི་ལས་ཀྱང་
གཞན་ཡིན་ལ། སྤང་བའི་ལས་ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་
ཀྱང་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་དམར་མེད་ཅན་གྱི་གཞི་བསྟུས་པ་ལས་
བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་ནན་ཏུ་རྒྱ་ལ་སྤྲད་པ་ནན་ཏུ་རྒྱ་དང་གསོ་སྦྱང་བཞག་
པ་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བྲིམ་པ་ལ་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་
བྱ་བ་ནི་དགོ་སྦྱང་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །

འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཉེས་པ་ལ་
མ་ཞུགས་པ་མི་འདུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལས་བཞྱོག་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྟུས་པའི་
དོན་ལ་ལྡེ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་ནི། ཆོས་བདུན་ལྟན་ལ་སྟེ།
དེ་ཡང་བྲིམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གཞི་སྦྱར་འདེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་
གི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཀ་ལས་བྲིམ་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་སྦྱར་
བ་དང་གཞི་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཐན་གནས་ནས་ལྟུང་བ་ཡན་ཆད་རང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམ་དུ་དེ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྤྲད་ལྟུང་བཟེད་ཁ་
སྤྱབ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། བྲིམ་བདག་དེ་ལ་བུད་མེད་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱར་བས། བྲིམ་
པ་ཆོགས་ཐ་དད་པ་བཞིར་ལོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་།
ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། སྤྲད་སྦྱབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
རྟོན་གང་གིས་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟན་གྱིས་སོ། །གསུམ་
པ་ཆོག་གང་གིས་ལྟུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བ་ནི་ཆོག་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་
བ་འདུ་བའི་སྦྱབས་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་ མེད་ཅན་ཕྱིད་ཆལ། དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་བ་འབའ་

ཞིག་གི་ལས་དང་། མཐུག་ནི་བྱིས་པ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་
 བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱིས་དེའི་བྱིས་དུ་མི་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷ་
 པ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་ལས་གོལ་བའི་རྒྱ་ནི་ སྤྱིས་པ་དེས། བཟེད་པ་གསོལ་ན་ དགེ་འདུན་
 གྱིས། ཁ་བསྐྱང་བ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་ཁ་བསྐྱང་བའི་དགོས་པ་ནི། ཆད་པ་དེ་ལས་
 གོལ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཁ་བསྐྱང་བའི་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་བསྐྱང་
 བ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་ནི་སྤར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྔ་ན་ལས་
 གཤེ་སྤྱར་འདེབས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། ཉིས་པ་གཏོང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་ཞིང་། ཁ་སྤྱབ་
 པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ། ཁ་སྤྱབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་བདུན་
 ལྔ་ན་དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་
 གང་གིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི་དགེ་འདུན་མཆན་ཉིད་བཞི་ལྔ་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། དེའི་མཛུགས་དུ།
 ཆད་པ་སྤྱོད་བྱེད་དེ་འཕ་དེས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ནན་ཏུར་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་བསྐྱོས་
 ན་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟེད་པ་མི་འཆགས་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་
 ཁ་བསྐྱང་བ་ནི་སྤྱོད་དངོས་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
 ཏེ། སྤར་སྤོ་བ་ནོད་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱན་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། དངོས་གཞི་ནི་གསོལ་བ་འབའ་
 ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །འདི་ལ་ནི་མཐུག་གི་ཆོ་ག་གཞུང་ནམས་ནས་མ་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གི་
 དོན་ནི། དགེ་སྤོང་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གང་དུ་ལས་བྱ་བ་ཞེས་པ་
 ནི་ གྱི་མ་ཐོད་གྱི་འདུལ་འཛིན་ནམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ལ་འབྱུ་སྤོན་ཞོར་བར་བཤད་པ་གིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡིན་ལུགས་ནི་
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་བྱིས་བདག་བཞི་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་བྱེད་ན་
 ལས་ཀྱི་གནས་མཆམས་ཐ་དད་པ་བཞིར་དགེ་འདུན་སོ་སོར་བཞོད་དེ། མཆམས་བཞི་པོ་

ཐམས་ཅད་ནོན་པའི་ཐུང་གི་སྒྲིང་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་འདུག་པའི་ལས་བྱས་ན་ནི། གནས་བཞི་
 པོ་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིས་བདག་བཞི་པོ་དག་ལ་ལྷུང་བཅེད་ཁ་སྤྱབ་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་ལྷ་བ་ལས་བྱིས་བདག་བཞི་ལ་གནས་བཞི་པོ་དག་དུ་ལྷུང་བཅེད་
 ཁ་སྤྱབ་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་བྲིམ་བྲིམ་འཕྱུར་མེད་ངམ་རེ་ལྷུས་གནས་བཞི་
 པོ་དག་གི་མཚམས་དག་མནན་ཏེ་ཁ་སྤྱབ་པར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་དྲི་ཀས་ལུང་
 དེ་བྲུངས་སུ་བྱངས་སོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་བྱིས་པ་དེ་དང་ནོར་ཐུང་གཅིག་པའི་
 བྱིས་པ་དག་ལ་ཁ་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་བྱིས་པ་གཞན་ལ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་འབྱུ་སྟོན་བྱེད་དེ། སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲོ་
 ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་དྲི་ཀ་དང་རང་འགྲེལ་ལས་འབྱུ་སྟོན་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་དེས་སོ། །གཞུང་
 འདི་ལ་འབྱུ་སྟོན་ལུགས་གཞན་ཡང་། འདི་ལ་སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་
 དག་འདུན་རྣམས་ལ་ཁ་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དག་འདུན་གཞན་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་འཆད་
 ཅིང་། གང་དུ་ལས་བྱ་བ་དེར་གཏོགས་པའི་ཞེས་པ། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་ལྷུང་
 བཅེད་ཁ་སྤྱབ་པ་ནི་དག་འདུན་གང་འདུས་པ་དེས་མི་བསྐྱང་གི་དག་འདུན་གཞན་ནི་མ་གཏོགས་
 སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་རང་བཞིན་འདྲ་
 བའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཁ་སྤྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་སྒྲོ་
 བྱར་དུ་འོངས་པས་ཀྱང་དེ་ལས་མི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་མ་
 མོ་ལས་སྒྲོ་བྱར་དུ་འོངས་པའི་དག་སྟོང་གིས་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འདུག་ན། འདིར་
 བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ལྷུང་བཅེད་ཁ་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གཞི་
 ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནས་ནས་ལྷུང་བ་དེ་དག་འདུན་གཞན་
 གྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །བྱིས་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁང་པར་བྱིན་ནས། ཁ་

སྤྱབ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འགའ་ཞིག་གིས་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཐུན་ཆོག་མཁས་ལས་ཀྱང་ཀུན་དགའ་བོ་
སོང་ལ་ལི་ཅཱི་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱོད་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་སྤྱང་བཟེད་ཁ་སྤྱབ་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བསྟོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་
སོ། ། འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པའི་ཕྱིར་བཅས་ནི། འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ལས་
ལུང་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་བསྐྱབ་
པ་ནོད་པའི་ཚུལ་དང་བསྐྱབ་པ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་བྱུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་གསུམ་
ལས། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་ན་དགོ་སྟོང་གིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་ཅིང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་
ནི། གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་བ་ལ་ཕམ་པར་གཏོགས་
པའི་སྟོམ་པོ་ཕྱི་བ་འབྱུང་བས། སྟོམ་པོ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་
སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྷ་སྟོང་ཞིང་དམན་པའི་སྟོད་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་
པའི་ཡིད་དམ་བར་མའི་དགོ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ། སྡེ་རབས་
པ་ནམས་ལྟར་ན་ཕམ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་ནི་གསོར་མི་རུང་ལ། འཆབ་སེམས་
མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཆང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕམ་པ་དེས་སྟོམ་པ་བཏང་བས་སྐྱར་
ཡང་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་སྡེ་བ་ཕྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་
པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྷ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་
མ་བཞིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན། ཕམ་པ་བྱུང་ཞིང་འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་ནི་གསོར་མི་རུང་
ལ། འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཆང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕམ་པས་སྟོམ་པ་
མི་གཏོང་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སྟོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ། ཇི་སྟོང་འཆོའི་བར་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོད་པ་ལྷ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་

སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ནོད་པའི་ཚུལ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་
 ལ་ནོད་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ལས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལུན་ལས་ཏེ། སྤྲུལ་བསྐྱབ་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་གཞིར་སྤྲུལ་སྦྱོས་པའི་སྦྱིན་
 ཡུལ་བྱུན་མོང་བ་བརྒྱད་ལས། བསྐྱེན་ཇོགས་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་གསེར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལུན་
 ཞེས་པའི་གནས་སུ། འདིར་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྤྲུལ་གང་རུང་གི་སྦྱོམ་པ་གསེར་རུང་དང་
 ལུན་པ་སྟེ། དགོ་སྦྱོང་པ་མ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པར་མ་ཟད་དེ། འོད་ལུན་ལས་དགོ་ཚུལ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་སོ། །གསེར་རུང་དང་ལུན་
 ཞེས་བཅོད་ཀྱི་གསེར་རུང་། ཡན་ཆད་དང་ལུན་ཞེས་ནི་འདིར་མི་བཅོད་དེ། ཡན་ཆད་ཅེས་པའི་སྦྱོས་
 བཅོད་པ་གཉིས་སོ། །གསེར་པ་ལ་ཞུགས་ཟིན་པ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། ལུན་དག་ནི་བསྐྱབ་པ་
 སྦྱིན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཅུ་ལྟར་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་དགོ་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་དགོས་ན་
 དགོ་ཚུལ་ལ་ལྟར་བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱི་ཀ་ལས་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱོང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
 པར་སྒྲངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་བྱུང་ན་བཤགས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུང་རོ། །གསུམ་
 པ་ལྟར་བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་ནོད་པ་ནི་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཕ། ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་དང་། རོ་ཞེས་
 ཤིང་བུན་པར་རྟུས་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལུན་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །བཞི་པ་ཡུན་
 ཇི་སྦྱིད་དུ་ནོད་པ་ནི་ཇི་སྦྱིད་འཆོའི་བར་དུ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །ལྷ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་
 རོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྤྲུལ་སྦྱོར་བ་ནོད་པའི་སྐབས་
 སུ་བསྐྱབ་པ་དང་འདྲའོ། །སྟེ་འདྲ་བའི་སྐབས་ཇིས་སུ་སྦྱབ་པ་གན་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་

ནོ།། དངོས་གཞི་ནི་གསལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྟུང་
 བརྗོད་པ་ལོ། ། རྟུག་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་སྐྱེ་བཤད་པ་ནི་འཆབ་མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་དག་པར་བྱ་
 བའི་དོན་དུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལྷ་སྦྱང་ཞིང་། དམན་པའི་སྦྱོང་པ་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པར་
 བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཞིང་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ན་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པ་ཞེས་གྲང་བུལོ། ། དགེ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཕམ་པ་དང་འབྲ་
 བའི་ཉེས་བྱས་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ། ། གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་ལ་རྟུག་ལས་
 དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པ་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་ལྷ་ལྷན་ལྷར་སྟོབ་སྦྱོང་པའི་ཡུལ་
 དང་འབྲལོ། ། གཉིས་པ་གནས་གང་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པ་ནི་གནས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་ཏེ། སྟོབ་
 བ་སྦྱོང་པའི་གནས་ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའོ། ། གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་
 བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཤོས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། ། བཞི་པ་ལྷུང་
 བ་གང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པ་ནི་ལྷུང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་ཏེ། ལྷར་བསྐྱབ་པ་
 རོས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲལོ། ། ལྷ་པ་ཡུན་ཇི་སྟིད་དུ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་པ་ནི། ཇི་
 སྟིད་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱོང་པ་སྟེ། ལྷུང་དང་མདོ་རྩ་འབྲེལ་ལས་ཇི་སྟིད་འཆོའི་བར་དུ་སྦྱིན་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། ། དམིགས་བསལ་ནི་གང་ཟག་དེ་དག་བཅོམ་པར་
 གྱུར་ཏམ། ཕམ་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་སྟེ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་མཆན་གྱུར་ན་ཇི་སྟིད་
 འཆོའི་བར་དུ་སྦྱོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ། ཞིང་མ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། ། རྟུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྷར་བསྐྱབ་པ་སྦྱོང་
 པ་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལྷ་སྦྱང་བ་དང་། དམན་པའི་སྦྱོང་པ་ལྷ་དང་དུ་ལྷང་བ་སྟེ། ལྷར་
 སྟོབ་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྷང་བར་འགྱུར་ཞེས་
 སོ། ། འོ་ན་ལྷང་ཕྱན་ཆོག་ལས་དག་སྟོང་དག་དག་སྟོང་དག་འ་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅབས་པས་འདི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་བེ་ཤ་ཀའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་འཆབ་
 པའི་སེམས་གྱིས་ནི། གལ་ཏེ་ ཉེས་རྒྱུ་ བྱུང་ནའང་གཅིག་ལ་མཐོལ། འཆབ་པའི་ཉེས་
 རྒྱུ་། ། རྒྱུ་དུ་ལ་ཡང་འཛིགས་པའི་ཕྱིར། ། དེ་ལ་ཕམ་ཕམ་མི་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་བཤད་
 པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ལྷང་བ་བྱུང་བའི་མོད་ལ་ཕམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་ལ་
 ལ་རྒྱུད་གྱི་བྱུང་པར་ལས་ཕམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགས་ཀྱང་མི་འཆབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་། མཛོད་གྱི་འབྲེལ་བཤད་མཆན་ཉིད་གྱི་རྗེས་འབྲང་ གང་བ་སྟེལ། ལས། གལ་
 ཏེ་སེམས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ། བཅབས་པ་མེད་པར་འཆགས་བྱེད་ན། ། ཐ་མ་བྱུང་བར་
 གྱུར་ན་ཡང་། ། དེ་ནི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་། ། ཞེས་དང་། མཛོད་གྱི་འབྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་
 ལས་ཀྱང་། ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མི་ཆངས་བར་སྟོད་པའི་རྒྱུང་བ་བྱུང་བའི་མོད་ཁོ་ན་ལ་ཕམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 ན། འཆབ་པའི་སེམས་གྱིས་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་གཞུང་མང་པོ་དེ་ནམས་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཞུང་དང་པོ་ལྷང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་གི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་
 གྱིས་ཞེས་དགོངས་ཏེ། གསོར་རུང་གི་ཕམ་པར་མ་གྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གཞུང་
 ཕྱི་མ་དེ་ནམས་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ཁས་སྒྲངས་པའི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་ནོ། ། འདིར་བྱེ་བྲག་
 སྤྱོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་འཆབ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་ལྷང་ནི། འོད་ལྡན་དུ་སྒྲངས་
 སུ་རུངས་པའི་ལྷང་མ་མོ་ལས་ཕམ་པ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཆངས་
 པར་སྟོད་པ་བྱས་ནས་ཐན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལ་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དོ་
 ཚ་དང་ལྷན་པ་ནི་ འགྲོད་པས་ལུས་ཀྱི་འཆག་གི་བ་ཙམ་ལས། ལུང་སིལ་བྱ་ལས་ལྷག་མའི་ཉེས་
 པ་བྱུང་ནས་འགྲོད་དེ་ལུས་རིད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བམ་པོ་ལྷ་བརྩ་པ་ལས་
 ཀྱང་བཤད་དོ། །ཤེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །དེ་ནི་རིགས་པས་སྤྱར་བར་ཟད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་གཞུང་གཏན་
 ནས་མེད་དོ། །ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེད་པའི་དད་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྱུང་ས་ནི་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མང་པོས་ཤེས་ཤིང་གྲགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ལུང་སིལ་བྱ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྲགས་པ་དང་བསོད་ནམས་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ནམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཕྱིར་བཅོས་པའི་གཞིའི་ནམ་
 པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༠། དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་དུས་དང་དུས་མིན་བསྐྱུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་འཆད་དེ་འདིའི་སྒྲིབ་དོན་ལ་བཞི་
 རྟེན་འདིར་རང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་གཞི་
 དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའོ། །དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་
 གཉིས་ཏེ། གང་འཆབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །བདག་
 གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ལྷག་མའི་ལུང་བ་འཆབ་ན་གནས་ངན་ལེན་

འཆབ་པའི་ལྷང་བ་འཆབ་པའི་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བཅོམ་བྱ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཉིད་ལ། ཡིད་
གཉིས་ཟ་བ་ནི་ཤེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་དུ་འཆབ་པའི་གནས་ནི། དགེ་སྟོང་ཆོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྟོང་དུ།
མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མཐོལ་ཡུལ་ཡོད་པའི་གནས་ཡིན་
པ་སྟེ། བཅོམ་པའི་ཡན་ལག་ཅིང་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་གང་གི་ཆོ་འཆབ་པའི་དུས་
ན་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཅིག་དེ་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་སྐད་དགོས་ཀྱི་འཆབ་པ་ལ་ནི་དེ་ན་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཉེས་པ་རྣམས་པར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་ནི་དེ་ན་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་འོ། །
གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཀྱུན་
སྟོང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ལྷང་བ་བཅོམ་འདོད་ཅིང་པའི་བསམ་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་
པ་སྦྱར་བ་ནི་ལྷང་བ་མི་མཐོལ་བ་ཉིད་དོ། །སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་དུ་ཐོན་པ་མི་དགོས་ཏེ། བྱ་
བ་མི་བྱེད་པའི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་
ཅིག་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའི་ཆ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འབྲིན་
རེག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །
བྱས་སམ་མ་བྱས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཅི་ཞིག་ཅེས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཇི་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སྦྱར་ཏེ།

དང་པོ་ཉི་ཀ་ལས་ལས་ཀྱིས་འདུག་པའི་སྐབས་ལ་དྲོགས་པ་ གཙོད་ཚུལ། བསྐྱེན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་སྦྱིར་ན་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་སམ་མ་བྱས་

དན་པར་མི་རྒྱས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དྲོགས་པ་ གཙོད་པ། བསྐྱེད་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལས་བྱས་མོད་ཀྱི། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྱིན་རེག་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་
 བྱས་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁྱེ་ཀ་ལས་ཡུལ་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲོགས་
 པ་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྱིན་རེག་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བསམས་བཞིན་དུ་བྱས་སམ་མ་
 བསམས་པར་བྱས་པ་དན་པར་མི་རྒྱས་པ་འོ། །དེ་གསུམ་ནི་སློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 དན་པར་མི་རྒྱས་པ་གསུམ་མོ། །བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་གཏན་ནས་མ་སྒྲུངས་པའི་བསྐྱེད་
 པར་ཇོགས་པ་ནི་ད་ལ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འཆབ་པའི་ནེས་པ་མི་འབྱུང་
 སྟེ། རང་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དང་ལྷན་པའི་
 དགོ་སྦྱོང་སྦྱོ་མགུ་སྦྱོད་འཕྲོ་ལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པར་བབས་ཏེ་སྦྱོ་མགུ་མི་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་
 སྒྲུང་ཡང་དགོ་སྦྱོང་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་སྦྱོ་མགུ་སྦྱོད་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ནི་ད་ཡིན་ཏེ། ཁྱེ་
 ཀ་ལས་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་ད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་ལྷུང་བ་
 དང་བཅས་པའི་དགོ་སྦྱོང་བྱིས་པར་བབས་པའི་ལྷུང་བ་མི་འདག་པར་ཞེས་སོ། །ལྷག་མའི་
 ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའི་དགོ་སྦྱོང་བྱིས་པར་བབས་ན་ཁ་ ༩ ཅིག་ན་རེ་བབས་པས་ལྷག་
 མའི་ལྷུང་བ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
 དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ནི་ད་ལས། མི་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་ཞེས་
 བབས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མ་དག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་
 དགོ་སྦྱོང་སྦྱོ་བར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་དག་པར་ཐལ། བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོ་བས་ལྷུང་བ་དག་པར་འདོད་ན་ལྷུང་བ་དག་བྱེད་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་
 དག་པ་འགལ་ལ། དགོ་སྦྱོང་སྦྱོ་མགུ་སྦྱོད་འཕྲོ་ལ་སྦྱོ་བར་གྱུར་ཏེ་སྦྱོ་མགུ་མི་སྦྱོད་པའི་

ས་ནས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་ སྤྱི་མགུ་སྤྱོད་པ། དེའི་སྐབས་ནི་ད་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་མདོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པའི་
 དག་སློང་བྱིས་པར་བབས་སམ་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷུང་
 བའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྤར་མེད་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། ལྷུང་བ་སྐྱེས་ཟིན་རྒྱུན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་དང་ལྷན་པའི་དག་སློང་བྱིས་པར་བབས་ན་བྱིས་པ་དེ་
 ལ་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡོད་ན། རྟེན་གཤམ་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ནི་དེ་ལ་ནི་དག་འདུན་
 ལྷག་མ་མེད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་གཏན་ནས་
 མ་སྤངས་པའི་བསྟེན་པར་མཛོགས་པ་ནི་དེ་ལ་ནི་དག་འདུན་ལྷག་མ་མེད་ཅེས་བསྟན་པའོ། །
 བཅབས་པའི་དུས་ངེས་པར་མ་ཤེས་ན་སྤྱོད་པ་བྱུང་པར་དང་བཟོད་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུང་བ་ནི་ད་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཏེ་འདི་ནི་མདོ་འོག་མ་བཞི་པའི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 རྒྱུ་བཤད་ནི་མདོ་འོག་མ་བཞི་པའི་འདི་དག་སྟེ། སྤྱད་པ་རྒྱུང་བ་ནི་ད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་
 དང་དེའི་མཆོན་དཔེ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱུང་བ་ནི་ད་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་དང་།
 དེའི་མཆོན་དཔེ་དང་བཞི་ནི། སྤྱད་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་བཞིས་
 གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་ནོ། །བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་རྟེན་གཤམ་སྤྱོད་པ་གསོལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསོལ་བ་ སྤྱོད་པ་དང་གསོལ་བ་དང་གཞི་ནས་སྤྱོད་པ་དང་གསོལ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་སྤྱོད་པ་གསོལ་བ་
 དང་གཞི་ནས་མགུ་བ་གསོལ་བ་དང་ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་མགུ་བ་གསོལ་བ་སོགས། དུག་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པ། སྤྱིན་པ་དུག་དང་། འཐབ་ཁོལ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ། གཏང་བ་དུག་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དུས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ། བཟོད་པ་དུག་སྟེ་ཆོ་ག་ནི་བྱ་རྩ་བཞི་གསུངས་སོ། །

དེས་ནི་ འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་འདིགས་པ་དང་བུལ་ན་སྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད། སྤང་བ་དུག་ སྤབས་
འདིའི་རྒྱ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས། གྲང་མཚན་ནོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་
སྟོང་བྱན་དང་ནམ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྟོ་བ་སྤྱད་དགོས་གྲང་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱ་ལ་
ལས་སྤྱོད་ངས་ཤར་ན་ནི་འཆབ་པ་འབྱུང་བའོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ནམ་བཤད་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་ལས་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བསྟུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་
སོ། ། །

༡༡ ། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྟོང་པའི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྟོང་པའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྟོང་པའི་དུག་ལས།
དང་པོ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་དབྱེ་བའི་གཞི་དང་དབྱེ་བའི་སྟོ་གཉིས་ལས།
དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། ལས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ས་གཞན་ན་གནས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཅུ་མོ། །
དབྱེ་བའི་སྟོ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཆེ་ལོང་དུ་དབྱེ་བ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་ག་སྟེ། སྟོ་སྟོང་གསུམ་
དང་། མགུ་སྟོང་གསུམ་དང་། སྟོ་ལྷན་གསུམ་དང་། མགུ་ལྷན་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
དང་། བསྟོགས་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་བསྤྱད་པ་དང་བྱིར་འགྱེད་པ་དང་། གནས་ནས་སྤྱད་
བ་བདུན་དང་། བསྟོལ་བ་དང་། རོ་བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་དང་། བསྐབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་ནི་ཤུ་
ཅུ་ག་གོ། །གཉིས་པ་ཞིབ་མོ་ནམ་གཞག་གི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་བཞི་
བཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ། སྟོ་བ་སྟོང་པ་དང་། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྟོང་པ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་

བསྐྱང་སྟེ་སྟོ་བ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། མགྲུ་བ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞི་ནས་མགྲུ་བ་སྒྲིབ་
 པ་དང་། ཡང་གཞི་ན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་མགྲུ་བ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། སྟོ་བ་སྒྲིབ་ནས་
 མགྲུ་བ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྒྲིབ་ནས་མགྲུ་བ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་། ཡང་
 གཞི་ནས་བསྐྱང་སྟེ་སྟོ་བ་སྒྲིབ་ནས་མགྲུ་བ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུ་ལྔ་དང་། སྟོ་བ་དང་ལྔ་ན་
 པ་གསུམ་དང་། མགྲུ་བ་དང་ལྔ་ན་པ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་དང་། སྟོ་བ་སྒྲིབ་ནས་མགྲུ་བ་དང་
 ལྔ་ན་པ་གསུམ་དང་། གཞི་ནས་སྟོ་བ་སྒྲིབ་ནས་མགྲུ་བ་དང་ལྔ་ན་པ་གསུམ་དང་། ཡང་གཞི་ནས་བསྐྱང་
 སྟེ་སྟོ་བ་སྒྲིབ་ནས་མགྲུ་བ་དང་ལྔ་ན་པ་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་དང་། སྒྲིབ་པ་བཞི་དང་། གནས་
 ནས་སྒྲིབ་པ་བདུན་དང་། བསྐྱེལ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་
 བཞི་བཅུ་ཅུ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་བསྐྱེལ་བ་དང་། ནམ་
 གངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱེལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་སྟོ་ནས་བསྐྱེལ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 སྒྲིབ་པ་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ་གནས་ནས་སྒྲིབ་པ་བདུན་དང་། བསྐྱེལ་བ་དང་སྒྲིབ་པ་
 ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ནན་ཏུ་རྩལ་པ་བཞི་དང་། ནམ་པར་དག་བྱེད་ས་གཞན་
 ན་གནས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་ནམ་གངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྐྱེལ་
 ན་གཉིས་ཏེ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ནན་ཏུ་རྩལ་པ་ཡང་ཡིན་པ་བཅུ་གཉིས་
 དང་། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་ཡིན་ལ་ནན་ཏུ་རྩལ་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
 ལས་གཞན་ནམས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོ་ནས་བསྐྱེལ་ན་གཉིས་ཏེ། ས་གཞན་ན་
 གནས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་དུ་བཞེས་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་
 ཞིང་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་དུ་ལེན་པ་སྟེ། སྟོ་སྒྲིབ་མགྲུ་སྒྲིབ་བཙུ་ལྔ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་
 བ་དང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་འོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཡང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་སྦྲང་མི་དགོས་
 པ་སྟེ། སྤོ་ལྷན་མགྲ་ལྷན་བཅོ་ལྷ་དང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ ས་
 གཞན་གནས་པའི། མཚན་ཉིད་ནི་དམན་པར་བྱེད་ཆོས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་ལྟོས་ ཞེས་པས་ནི་བྱེ་བ་
 ན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུགས་སུ་སོང་བ་ལེ་ལོ། །ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དགོས་ཉིད་དུ་གནས་
 པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་བདུན་གྱིས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྤྱང་བ་དང་དམན་པའི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྤྱང་དུ་སྦྲང་པ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་གྱིས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷ་སྤྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་
 གྱི། དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་སྦྲང་པ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་གནས་
 ནས་ལྷང་བ་དང་བསྟེལ་བས་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤྱང་བའོ། །ལྷ་པ་སྤྱེ་ལཤད་པ་ནི་ས་རང་
 བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ས་གཞན་ཏེ་དམན་པའི་ས་ན་གནས་པས་ན་ས་གཞན་ན་གནས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་གྲོལ་བའི་དུས་ནི་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དག་བཅོམ་
 པ་ཐོབ་པས་གྲོལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཁྱི་ཀ་ལས་དག་བཅོམ་པ་ནི་ད་ཐོབ་པ་ནས་སྤོ་བ་དང་མགྲ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་གཉིས་
 གྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐོབ་ཅིང་ཞེས་ལཤད་པས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །ནན་ཏུར་གྱིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་གྲོལ་
 ཞིང་། སྤོ་སྤྱོད་མགྲ་སྤྱོད་ལས་སྤོ་བ་འཁོར་བ་དང་མགྲ་བ་འཁོར་བས་གྲོལ་ལོ། །སྤོ་
 ལྷན་ལས་མགྲ་བ་མནོས་པས་གྲོལ་ཞིང་། མགྲ་ལྷན་ལས་དབྱུང་བ་བྱས་པས་གྲོལ་ལོ། །དོ་
 བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་ལས་ལྷང་བ་དྲན་ཞིང་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱས་པས་གྲོལ་ཞིང་། ནན་
 ཏུར་གྱིས་ས་གཞན་ན་གནས་པ་ནམས་ལ་ནན་ཏུར་སྤོ་མའི་སྤྱོད་དུ་ནན་ཏུར་བྱི་མ་བྱས་ན་

སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟེ་གནས་ནས་ཕྱང་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྒྲིབ་
བ་དང་ཞེས་པ་ནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་ཏེ།

དང་པོ་གྲུས་པའི་བྱ་བ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་སྤང་བ་ནི། སྒྲིབ་བ་དང་མགྱུ་
བ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་པ་དང་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་སྒྲིབ་སྤང་མའི་གནས་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ནི། རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །བཞི་པ་ཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྤང་བ་
ནི། དགེ་སྒྲིབ་ལ་ཉམས་པས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱུང་པར་སྤང་བ་ཞིང་
ཉེས་པ་ནམས་སྤང་བ་ནི། དེ་དང་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་བྱས་པ་
སྤང་ངོ་ཞེས་པ་འདི་དང་། དེ་ལ་དེའི་སྤེལ་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་
ཅི། སྤེལ་པ་ལྷག་པ་སྤྱད་པ་ནི་ལྷག་མའི་སྤེལ་ཆན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཆུང་ལ། ཆད་
པ་དེའི་རྒྱ་ནི་ལྷག་མའི་སྤེལ་ཆན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་དང་ཕམ་
པ་ཡང་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཆེ་བའོ། །དེའང་མགྱུ་བ་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་དགེ་འདུན་ལྷག་པ་ཡིན་
ལ། ནན་ཏུར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆད་པ་
དེའི་རྒྱ་ཕམ་པའི་རྒྱ་དང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆད་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་འབྲིན་པའི་
ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ལྷག་པ་སྤེལ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལྟེ་བྱུང་བ་ཆུང་ལ་སྤེལ་པ་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་ནི་
ལྷག་མའི་སྤེལ་ཆན་ཅམ་སྤེལ་བ་ཆེ་བའོ། །དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་དང་དུ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་ལས།
དང་པོ་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། ནང་པར་སྤེལ་པར་ལངས་ཏེ་ཞེས་ནས་སོ། །
གཉིས་པ་མཆོད་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱི་བྱངས་བཤམས་པ་
ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་འདུ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་འདུ་བའི་དུས་སུ་ཞེས་

པ་ནས་སོ། །བཞི་པ་དགོང་ཀའི་དུས་སུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། དགོངས་ཀར་དུས་དང་ཞེས་
 པ་ནས་སོ། །ལྔ་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་
 ནས་མདོ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །བྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དཔེར་ན་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་ན་
 ཚོས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་གི་བར་དུ་ནི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་མི་དབང་ལ། དེས་ཚོས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱིར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ན་རྟེན་པ་དེ་དབང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་ནས་ཕྱུང་བ་དེ་
 ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་མི་དབང་ལ། དེས་ནམ་བཟོད་པ་གསོལ་
 བ་སྟེ། གནས་སུ་ཆུད་པ་ན་རྟེན་པ་དེ་དབང་ངོ་། །དུས་ལས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བ་བཟོད་པ་ནི། འདུས་པའི་དགོ་བདུན་ལ་ཞེས་སོ། །དེའང་དྲེ་ཀ་ལས། འདུས་
 པའི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་འདིར་ལས་ཀྱི་ཚོགས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཚོགས་ན་བཟོད་པ་མི་འཆགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མ་འདུས་ཀྱང་དི་སྟེན་འདུས་པ་ལ་བཟོད་དོ། །དགོ་འདུན་ལ་
 ཞེས་སྟོས་པས་ནི་གང་ཟག་ལ་བཟོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཟོད་
 པའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲུད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་དྲེ་ཀ་ལས་ཟླ་བ་བྱེད་ལས་
 ལྟག་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་གཞན་གྱིས་ཚོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱི་རྟེན་གྱིས་དགོ་འདུན་ཚོགས་པའམ་གང་ཟག་
 ལ་ཕྱིར་བཏང་བ་ནི། ལྔ་གས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བཟོད་པས་སྟོ་མགུ་སྦྱོད་འཕྲོ་
 བཅད་པའོ། །འདིགས་པ་དང་བུལ་ན་ཕྱིར་སྒྲུབ་བ་ནི་སྟོ་མགུ་སྦྱོད་པའི་འཕྲོ་དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྔ་གས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །ཐོས་
 པར་བྱ་བ་དག་མཚམས་དེ་ན་ཉི་བར་མི་འཁོད་ན་མ་བཟོད་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཉིན་མཚན་བཅད་དགོས་པར་ནི་འགྱུར་ནོ། །དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པ་

ལ་སྤྱོད་པ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནཱ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞིའི་ནཱ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༣། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ལྷུང་བ་སྐྱོང་བྱས་པས་སྤྱང་བ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བྱས་ཞིང་ཕྱིར་འཆོས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ལྷུང་བ་དག་ཅིང་ཚུལ་བྱིས་ས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱོང་བ་ནི་སྐྱོང་བྱ་ཆོས་བརྒྱད་ལུན་ལས། སྤེ་ལཱའི་སྒྲིམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་ལུན་པ་སྟེ། བྱིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བྱས་མི་འདུག་ཅིང་སྒྲིམ་པ་གསོར་མི་རུང་དུ་ཉམས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱོང་ཡང་ཕྱིར་འཆོས་པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་བའི་མེས་པ་འབྲུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་བའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ནས་མ་ལྷུང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལྷུང་བ་ཕྱིར་མི་འཆོས་ཤིང་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་སྒོག་གི་རྒྱན་དང་ལུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་

ནུས་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱོང་བྱེད་དང་ཞེ་འགྲམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་དེའི་ཆོག་རིགས་པས་གཟུང་
བར་མི་འོས་པས་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་དང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་ལ་འདུག་པའི་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྐྱོང་བ་ནི་སྐྱོང་བྱེད་ཆོས་དགུ་ལྟན་ལས། བསྟེན་རྒྱུ་གས་
ཀྱི་སྟོན་པ་དག་པ་དང་། ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། སྐྱོང་བྱེད་བྱེད་མེད་ཀྱིས་སྐྱོང་ན་མཆོན་
མཐུན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ས་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་
སྒྱུར་རོ། །ནད་པ་འཕ་དེས་བསྐྱོས་པའི་ཕོ་ན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ལུས་སྟོག་གི་
བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོང་བྱེད་དང་ཞེ་འགྲམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
དེའི་ཆོག་རིགས་པས་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པ་
སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཚོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གནས་
གང་དུ་སྐྱོང་བ་ནི་དབེན་པར་ཏེ་མཐའ་མ་ཡིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་
གཞི་ལས་སྟོག་དུ་སྐྱོང་བར་བྱ་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལུང་གི་སྐྱོང་གཞི་ལས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བདག་གི་མགོར་གདུན་ཤིང་གིས་བདེགས་པ། ཞེ་མ་ནོ་
ཀྱི་དུད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྟོག་དུ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བའི་བྱུང་བ་དང་། རྗེ་ཀ་ལས་ཀྱང་མང་པོ་དག་གི་མདུན་དུ་ལྷགས་
ཀྱི་གསལ་ཤིང་གནད་དུ་ཞོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲུང་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་རོ། །འོ་
ན་ལུང་ལྷ་བ་ལས། བཙུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་སྐྱོང་བར་བགྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་
དུ་འོ། །བཙུན་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་གང་དུ་བཙུན་པར་བགྱི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་ རྒྱུ་བྱ་དང་རྒྱུ་བྱེད། གྲུང་འདི་ལ་གྲུངས་ གཅིག་གསུམ་གཉིས་གསུམ་ནས་
 དག་འདུན་བཞི་ལོངས་ཡན་ཆད། གྱི་བྱེད་བྱ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གཅིག་ལ་དག་འདུན་གྱིས་
 རྒྱུང་དུ་རྒྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱངས་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་དག་འདུན་གྱི་དབུས་
 སུ་རྒྱུང་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཉེས་པ་བྱེད་
 པ་ལ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་རྒྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་གྲུང་
 དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་ལ་དག་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱུང་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
 དོ་ཞེས་ལྟར་དོ། །བཞི་པ་དུས་གང་གི་ཆེ་རྒྱུང་བ་ནི། དབྱར་ཚུལ་ནང་མ་ཡིན་པ་དང་།
 བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡིངས་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་རྒྱུང་གཞི་ལས། དག་
 རྒྱུང་སུས་གྲུང་དབྱར་གྱི་ནང་ལོགས་སུ་དག་རྒྱུང་ལ་རྒྱུང་བར་མི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་བྱེད་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དབྱར་འབྲལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་གཞན་
 གྱིས་སེམས་གཡིངས་ན་སེམས། སེམས་གཏོད་པར་མི་རྒྱས་པས་ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་པ་གཞི་གང་ལ་རྒྱུང་བ་ནི་ རང་བཞིན་གྱི་ཁན་མ་ཐོ་བ་སྒྲོང་བའི། ཚུལ་བྱིམས་དང་ ལྷ་
 བཟྱན་ཅི་ལོག་སྒྲོང་བའི། ལྷ་བ་དང་ བཅས་པའི་ཁན་མ་ཐོ་བ་སྒྲོང་བའི། ཆོ་ག་དང་ ལོག་འཆོ་སྒྲོང་བའི།
 འཆོ་བ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། དེའང་ ལྷ་འི་མིག་གི་མངོན་
 བྱས་ལྷ་བྱ་ལས་གཞན། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་དང་
 བཅས་པ་སྟེ། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་ཉམས་པས་རྒྱུང་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཞེས་པ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུང་བྱན་མི་འཆགས་
 སོ། །དུག་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྒྱུང་བྱན་བྱ་བ་ནི། རྒྱུང་བྱེད་གྱིས་དང་པོར་བསམ་པའི་གནས་

སུ་བསམས་པ་དང་བཟླ་པའི་གནས་སུ་བཟླ་པ་སྟེ། བཟླ་ཉིད་སྐྱེད་པ་པོ་མཆོན་ཉིད་
 དང་ལྷན་ནམ་མི་ལྷན་ཞེས་བསམས་པའི་གནས་སུ་བསམས་པ་དང་། སྐྱེད་བྱ་ཡུལ་དང་གནས་
 དང་དུས་དང་སྐྱེད་པའི་གཞི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་ནམ་མི་ལྷན་ཞེས་བཟླ་པའི་གནས་སུ་
 བཟླ་པ་སྟེ། རོན་དེ་ལྟར་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་
 ཐ་མལ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཕྱོག་དུ་བཏང་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་བསམ་
 པ་ཕྱོག་དུ་བཏང་སྟེ་ལུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། དྲན་
 པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉི་བར་མ་བཞག་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་དང་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས།
 ཆེ་དང་ལྷན་པ་འདི་མི་དགེ་བའི་གནས་ནས་བསྐྱེད་སྟེ་དགེ་བའི་གནས་སུ་འཛོག་པར་རྒྱས་
 སམ་སྟུང་དུ་བསམས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བཅུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་པས་དེ་ནམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེད་བྱ་དེས་ཀྱང་
 དེ་དག་ལ་བཟླས་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་ན་སྐྱེད་བྱེད་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བཟླ་
 གིས་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་དོ་སྟུང་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐབས་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན་འགལ་འཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉིས་པ་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ཕྱེ་བ་ན་སྐྱེད་པ་པོས་གང་
 འདོད་པས་ལུང་བ་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྐྱེད་ མདོ་ཙམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཙམ་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། བྱ་
 དེས་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་སུ་མི་བཞག་པས་བཞུལ་
 ཞིང་བཟླ་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ནི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི་སྒྱིར་ན་ཉིས་པ་སྐྱེད་པའི་
 སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་ཅས་སྐབས་འབྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་འབྱེད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་
 སྐབས་མི་འབྱེད་པའོ།

དང་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་
 བྱ་ཞིང་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞིང་ལྷག་མ་དེ་ནི་ད་
 བཞི་བརྟུང་དུ་བྱེད་ཅིང་མ་བཏང་ན་སྤྲད་པ་ནན་ཏུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ནིས་པ་དེ་
 མ་བཏང་ནས་སྤྲད་པ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་སྒྱུར་བར་བྱའོ་
 ཞེས་ སྒྲ་མ་ནམས། གསུང་ངོ་། བྱོན་པ་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་བཅོམ་པ་དང་བཅས་
 པར་བྱ། དེས་མ་དུ་ལ་ན་གདམས་ངག་བཞག་གོ་སྟེ། དེ་ལ་གཏམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་
 ཡང་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་དུ་ལ་ན་གསོ་སྦྱོང་བཞག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་
 མ་དུ་ལ་ན་དགག་དབྱེ་བཞག་གོ། དེས་མ་དུ་ལ་ན་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་ སྒྲ་མ་ནམས། གསུངས་སོ། །སྐབས་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཉིས་
 པ་སྐྱོང་བ་སྐྱོང་དང་སྟེ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། མི་མཉེན་པར་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། མཉེན་པར་སྐབས་
 འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱར་པ་དང་བཅས་པ་བྱ། དེས་མ་དུ་ལ་ན་གདམས་ངག་བཞག་
 པ་ལ་སོགས་བྱ་སྟེ་སྒྲ་མ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་མཉེན་པར་སྐབས་བྱེ་ན་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བར་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བ་ན། ཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་ལེན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅོམ་བཞེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ངོ་པོ་ནི་ད་འཚོལ་བ་སྦྱིན་ཞིང་། ཤེས་
 བཞེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཆང་བརྟུང་བར་ཁས་སྐྱངས་
 ཀྱང་། དེ་ལ་ཉིས་ལྷུང་འོང་བར་ངེད་མི་འདོད་ཅེས། མི་ཆངས་པར་སྦྱད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་། མི་ཆངས་
 པར་སྦྱད་པ་ལ་ཉིས་ལྷུང་འོང་བར་ངེད་མི་འདོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཁས་སྐྱངས་ནས་ལྷུང་བའི་
 ངོ་པོ་ཁས་ལེན་དུ་མ་བརྟུབ་ན་བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱ་ཞིང་། བསྐྱོག་
 ཀྱང་མ་བཏང་ན་སྟེ་ག་ལྟ་མི་གཏོང་བར་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་

བ་ལ་ཡང་། །ཁས་སྒྲུངས་ནས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གཉིས་ལས།
 ཕྱིར་མི་འཆོས་ན་ཕྱིར་མི་འཆོས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིར་འཆོས་ན་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འོག་ནས་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་པ་
 གཞི་དང་བཅས་པ་འཆགས་ལ། གཞི་མེད་ན་མི་འཆགས་ན། གཞི་དང་བཅས་པ་དང་
 གཞི་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་གྲགས་པ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་
 ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་སྤྱོད་ལ་ལྷུང་བ་མཐོང་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲིང་བ་ན་འཆགས་པའི་གཞི་
 ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉིས་པ་སྒྲིང་ན་སྒྲིང་བུ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་
 སྒྲིང་བྱེད་བདག་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་
 དབྱེ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་དགག་དབྱེ་ལན་གསུམ་བཅོད་པ་ཇོགས་ནའམ། ནད་པ་ངལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་དགག་དབྱེ་ལན་གཉིས་བཅོད་པའམ། ལན་ཅིག་བཅོད་པ་ཇོགས་
 ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ལོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་མི་འཆགས་སོ། །དག་སྒྲིང་
 ཆེ་གེ་མོས་ཉིས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་ཐོས་ཀྱང་ཉིས་པ་ཅི་བྱས་ནི་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ། བྱེད་པ་རང་གི་རྟོགས་
 ཀྱང་བྱས་པ་རང་གི་དོ་བོ་མི་རྟོགས་པ་དང་། བརྟུས་པར་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་སྒྱུས་བརྟུས་མ་རྟོགས་པ་
 ལྟ་བུ། བྱས་པ་རང་གི་དོ་བོ་རྟོགས་ཀྱང་བྱེད་པའི་རང་གི་དོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་
 ཀའི་དོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ན་ཡང་སྒྲིང་བ་མི་འཆགས་སོ། །དེ་མི་བྱེད་ན་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 ཀ་ལས་སྐབས་འབྱེད་པ་དེ་མི་བྱེད་ན་ཞེས་སྤྱིར་སྒྲོས་ཀྱང་། མཐའ་དག་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་
 པ་དང་། ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་གཉིས་ལས། སྤྲ་མ་ལ་ནི་བཞམས་བསྐྱོ་
 ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་བཏང་ན་བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་
 འགྱུར་རོ། །

འདིར་ཕྱོགས་འགའ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན། སྐྱེད་བྱ་དེ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་
 པ་ཉིད་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །འདི་ལ་གཞུང་འབྲེལ་དང་བཅས་པོ་ལྟ་བུ་པ་
 ལས་ནི། ཕྱོགས་འགའ་དང་མཐའ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། སྐབས་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་གདམས་ངག་
 བཞག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་དང་། ཡུར་པ་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་དག་བྱའོ། །དེ་དག་བྱས་ཀྱང་བཀའ་སློམ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་མི་གཏོང་ན་དེ་ལ་བཞམས་
 བསྟོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །བསྐྱོག་ཀྱང་མ་གཏོང་ན་བཀའ་སློམ་མི་བདེ་བའི་
 ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲུང་ངོ་། །འཛིག་པར་བྱེད་
 པ་དག་གིས་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི། འཛིག་པར་བྱེད་པའམ་དེས་བསྟོས་པའམ་
 དེས་བསྟོས་པ་ལས་གཞན་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱང་དང་དགག་དབྱེ་བྱས་ཀྱང་གྲོལ་
 བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཅོད་པར་
 བྱ་བར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་བཅོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཞེས་པ་གནས་ལྗང་
 བ་ལས་བཀར་བ་སྟེ། གནས་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་ལྗང་བ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ཡོངས་སྒྲིང་བྱས་ཀྱང་ཆད་པ་ལས་གོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆད་པ་
 ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལྗང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་མི་བདེན་ངེས་སྟུང་སྟེ། ཡིད་
 མ་ཆེས་པ་ གཉིས་དེ་ཐོས་པ་ན་མི་བདེན་ངེས་སྟུང་དུ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་། ཐོས་པ་ན་ཐེ་ཆོས་ཟ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་
 པའི། ནི་སྐྱེད་བྱ་འཆགས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་ན་ཐེ་ཆོས་ཟ་སྟེ་ཡིད་མ་ཆེས་
 པ་ནི་སྐྱེད་བྱ་འཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་ནི་དྲོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྗང་བ་
 འབྱུང་བར་དྲོགས་པ་ལ་སྐྱེད་བྱ་འཆགས་པར་སྒྲི་ཀ་དང་འོད་ལྡན་ཅ་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ།

རྒྱ་ཀ་ལས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་གཞི་དང་བཅས་པར་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ན་
 འཆགས་པའོ་ཞེས་བཤད། འོད་ལྗན་ཅ་བ་ལས། རྟགས་མ་ངེས་པར་འདྲིན་པ་དོགས་པ་ཡིན། གཞི་འདི་དག་གིས་སྦྱས་
 ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་བཤད་དོ། དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་དུས་གཞན་དུ་དགག་
 དབྱེ་དེ་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་དགག་དབྱེ་
 བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱེད་ན། །ནན་ཏུར་དེའི་སྔོན་འགོ་ཡིན་པས་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བྱ་དང་གསོ་
 སྦྱོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ཡང་དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་བྱར་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་
 ནང་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱོང་བྱ་དང་ནན་ཏུར་མི་བྱེད་པ་དེ་དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་བྲིམས་ཡིན་པ་དང་
 འགལ་ཞེ་ན། སྦྱིར་བཏང་ལ་འདི་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་སྟེ། དབྱར་ཚུལ་གྱི་ནང་
 ཡིན་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོན་དགག་དབྱེ་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་འདི་བྱར་རུང་དང་། དེའི་
 སྔོན་འགོ་སྐྱོང་བྱ་ཡང་དེའི་ཆོན་བྱར་རུང་བའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་ནི་དགག་དབྱེ་བཞག་
 པའི་སྔོན་འགོ་ཡིན་ཀྱང་། དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱར་རུང་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། དབྱར་ཚུལ་དུ་འཕྱག་པའི་སྔ་རོལ་དབྱིད་ཀ་ལྟ་བུའི་ཆོ། གསོ་སྦྱོང་བཞག་
 པའི་ནན་ཏུར་བྱས་ནས། དེས་མ་དུ་ལ་ན་དག་ཅོད་དགག་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ། དགག་དབྱེ་
 བཞག་པའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་
 མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་རྣམས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་ཀྱང་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྟུས་པའོ། །ཡེ་ཟུང་འདི་ལ་མིང་གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་
 ཏི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དོན་རིལ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་
 པ་ནི་དེ་མ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཞེས་གཞུང་འདིར་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས། གསུངས་
 སོ། །རྣམ་པའདད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དེ་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞིའི་

ནམ་པར་བཤད་པ་ཚྛོགས་སོ།།

༡༩། ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་དེ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དགོ་འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་
 དུ་དབྱེ་བར། རྣམ་པ་ལ་མི་འདོད་པར་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བར་མི་བྱའོ།།
 དེས་ཚུར་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ནི་ལོག་པར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །གནས་
 གང་དུ་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་ངལ་བསོ་བའི་གནས་བསྟེ་གནས་ལྟ་བུ་དབེན་པ་གང་ན་མི་མཐུན་
 པ་དག་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་འཁོད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་དུ་ནི་ཞེས་པ་ངལ་བསོ་
 བའི་གནས་བསྟེ་གནས་ལྟ་བུ་གནས་དབེན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ་མི་དབེན་པའི་གནས་སུ་
 ཞེས་པའོ། །ཆོས་དང་འདུལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སྡེ་སྡོད་གཞན་གཉིས་པོས་བཟློད་པའི་ཆོས་
 ཏེ་ཚུལ་བྱིམས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོས་དང་ཚུལ་བྱིམས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་འདུལ་བ་ལའོ། །དེ་དག་དེའི་ཞེས་པ་ནི་མཉན་ཡོད་ན་གནས་པ་ནམས་
 ལ་གསུངས་པའོ།།

ཆོས་མ་ཡིན་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་ཚྛོགས་དང་འཐབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ། ཆོས་
 འདི་པ་དག་གིས་ཕྱག་མི་བྱ་ཞེས་པ་དགོ་སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་དང་། དགོ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་
 དང་། དགོ་སྤྱོད་པ་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་ཏེ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་གིས་ཕྱག་
 མི་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལ་དགོ་སྤྱོད་མས་ཕྱག་མི་བྱ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ལ་སྟན་ལས་
 ལྷུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལུགས་ལས་དབྱི་བར་མི་བྱ་སྟེ་ལྷུང་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་

དག་སྤྱོད་མས་ཕྱག་མི་བྱ་བར་སྟན་ལས་ལྷང་ངོ་ཞེས་སོ། །བཅོད་པ་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐབས་འདིར་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་གནས་ནས་ཕྱང་བ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེན་པ་
 དེ་དག་ལ་ནི་ལས་ནྟམ་པ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱ་སྟེ། །བཅོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་།
 དེའི་འོག་དུ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་དུ་མཐུན་པའི་གསོ་
 སྦྱོང་བྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་། དེའི་འོག་དུ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་དེ་བྱའོ་
 ཞེས་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས་
 བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་དེ་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་བྱིན་ནས་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་དེའི་
 རྗེས་ལ་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་དངོས་
 དེ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ལྟན་ཅིག་དུ་འདུས་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་སྟེ། སྤར་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་
 སུ་སོང་བ་དེ་ནམས་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་པ་དེ་ནམས་ལྟན་ཅིག་དུ་འདུས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་
 པའི་མདོ་འདོན་པའི་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བའོ། །ལས་བྱེ་བའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་སྟེ་
 བ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སོ། །འདིའི་སྦྱོར་ན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལས་བྱེ་བའི་གཞིའི་
 ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་།
 གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱིང་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས།
 ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་སྦྱིང་གསུམ་ན་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ མཛོད་འབྲེལ་ལས། གི་སྦྱོར་མི་སྟན་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ གནས་བརྟན་བརྟུ་བྱ་གི་བ་ཀྱི་ལ་ཡོད་པས་དབྱེད་ཏོ། །བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ་སྟེ། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་དང་། མཚམས་ཐ་དད་

ན་གནས་པ་ན་མས་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་
 ཆད་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལས་
 གཅིག་གིས་རྟུང་ན་ཡང་། སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དགེ་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པས་
 དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབྱེན་མི་འཆགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ཁ་སློང་བར་འོས་པ་དགོས་
 ཏེ། དབྱེན་ལ་ཡང་འོས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་གིང་དག་འབྲེམ་པ་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་པའི་
 གནད་ཀྱིས་འདིར་སྤྱར་རོ། །སོ་སོའི་སྒྲིབ་འཕྲིན་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ལུང་གཞི་
 ལས་དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་མི་འཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་
 པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ་དག་
 གིས་ཏེ། ལུང་དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཀོབ་ཤམ་
 རྗེའི་དགེ་སློང་བྱེ། ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་ཏེ། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསོ་
 སྦྱོང་ཐ་དད་དུ་བྱས་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་
 ལས། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་སྟེ། འབྱུལ་ན་ དབྱེན་ཇོགས་པར་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་སློང་མི་འདོན་པས།
 དབྱེན་མི་ཇོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཀྱན་སློང་ནི་ཆོས་དང་འདུལ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་དེ་དང་ལྡན་
 པར་ཤེས་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་
 མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་ མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆོས་མིན་སྤྱོད་པ་ན་མས་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱོད་པ་
 པ་ན་མས་ལས་ཐ་དད་དུ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི། ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་ད་ན་བྱས་པ་ ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་
 དགེ་སློང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་པ་ལས། གང་གི་དུས་སུ་ཀོབ་ཤམ་རྗེ་བའི་དགེ་འདུན་ན་མས་འབྱེད་པར་གྱུར་ནས།

གང་གི་ཆེ་དེ་དག་གི་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསེས་སྤྱོད་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ནས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེས་སྤྱོད་ནི་མཚན་པ་གྲེ་ལས་
 ཀྱི་ཆོ་ག་གཞན་བྱས་ན་ཡང་རོ། ། སྟེ། ལས་ཀྱི་དབྱེན་འདི་ནི་སྤྱོད་པའི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་
 ལ། ལྷུང་བ་ནི་སྤྱོད་པའི་འགྱུར་རོ། ། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་དག་
 གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱས་ན་ལས་དེ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་རོ། ། ཁྱི་ཀ་ལས་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་
 གིས་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་ལས་བྱས་པས་ནི་ལས་བྱེ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་དེ་ཆོས་ལས་མ་གཡོས་པ་ཁོ་ནར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པ་དེ་མི་བྱའོ། ། དེས་ན་གཟུ་བོ་ཉམས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲ་བ་ཉམས་དང་ལྷན་
 ཅིག་དུ་ལས་བྱས་ན་ནི་གཟུ་བོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་མཚམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་ལས་བྱས་ན་ནི་མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བས། གཟུ་བོ་ཉམས་ཀྱིས་
 གསེས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལས་མི་བྱའམ་སྒྲ་མ་ན། དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྟ་བུས་ཞུས་
 པ་ལས། གཟུ་བོ་ཉམས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོང་ལ་གསེས་སྤྱོད་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
 སོ། ། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལས་གཞིའི་ཁྱི་ཀ་དང་ཕྱིར་བཅོས་གཞིའི་ཁྱི་ཀ་ལས།
 དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཞུས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ། འོད་ལྷན་ལས་ཞུས་པ་བྲམ་ཟེའི་བུ་
 མོ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། ། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལུང་དང་འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་
 རྩ་བ་ལས་མ་ན་བི་ག་ཞེས་སོ། ། ལས་བྱེ་བའི་གཞི་འདི་ལ་ལུང་ལས་ཀོ་ལུ་ཤམ་གྱི་བའི་
 གཞི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཀོ་ལུ་ཤམ་གྱིར་ལས་ཀྱི་དབྱེན་བྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བས་ལུང་ལས་ ཀོ་ལུ་
 ཤམ་གྱི་འདི་གཞི་ཞེས། ཡུལ་ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བ་དང་། མདོ་རྩ་བར་དོན་ ལས་བྱེ་བའི་གཞི་ཞེས།
 ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བའོ། ། རྣམ་བཤད་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ལས་བྱེ་བའི་གཞིའི་རྣམ་
 པར་བཤད་པ་རྩོགས་སོ། ། །

༡༩། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བའི་གཞི་འཁོར་ལོའི་དོན་དང་བྱེ་བའི་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལོ་དབྱེན་གྱི་དོན་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྱུག་དུ་སྦྲ་བ་གཞུང་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་། བཅུན་པར་དབྱངས་སྒྲོགས་གྱི་ལུགས་སོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཤིང་། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་འདི་མཐོང་ལམ་ཡན་པར་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་ལམ་དང་འཁོར་ལོའི་འདྲ་ཆོས་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་ལས།

སྐབས་འདིར་ཤ་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ནམས་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་སྤྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་ཤིང་། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྱུག་དུ་སྦྲ་བ་གཞུང་ཆེན་པོའི་ལུགས། འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཕར་ཞིང་འབབ་པ་དང་། སྤྱར་དུ་འགོ་བ་དང་། སྤྱིར་འདོར་བ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དག་ཁམས་འོག་མ་འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། ཁམས་གོང་འོག་དེ་གཉིས་རེས་མོས་དམིགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་མཐོང་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱར་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། སྤྱིར་བཞི་རིམ་གྱིས་འདོར་བ་སྤྱར་བའི་ན་པ་བཞི་ལ། དང་པོར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས། དེ་དོར་ནས་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་དོར་ནས་འགོག་པ་དང་། དེ་དོར་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་

གྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་པས། འདྲ་ཆོས་དེ་དག་གི་སྒོ་
ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ལུགས་གཉིས་
པ་ བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ཀྱི་ལུགས། ནི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་
ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གསུམ་ཡོད་དེ། བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་
པའི་སྤྱུ་བྱུད་དང་། གཙུང་པར་བྱེད་པའི་རྩིབས་དང་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་
ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ནི་ཡོད་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་
པས། བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འཐོར་བར་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་བྱུད་དང་འདྲོ། །ལྷག་
པ་ཤེས་རབ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙུང་པར་བྱེད་པས་རྩིབས་དང་འདྲ་བས་ན། འདྲ་
ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

ལུགས་འདི་ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་སྤངས་
ནས་གཞན་གྱི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
ན། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་
རི་ལྟར་བསྟུས་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པའི་འཛོ་བ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ། །ཡང་
དག་པའི་ཉེང་ངེ་འཛིན་དང་ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་ནི་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །ཡང་
དག་པའི་ལྟེ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟེན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་རྩིབ་པ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་

གྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱས་པར་བཤད་དོ། །མཛོད་གྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་དྲན་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
 པས་བསྐྱས་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཆོས་ངོས་རེ་རེ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་
 དོ། །ཤི་ལུགས་གྱི་འདུལ་འཛིན་པ་ནྟམས་ནི་སྒྲོམ་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་གྱིས་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ལྷེ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་བདག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནྟམས་དང་ནི། །སྒྲོམ་
 དང་མཐོང་ལ་རབ་དུ་དབྱེ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་འཁོར་ལོ་དབྱེན་གྱི་དོན་
 ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷེ་སྟེ། གང་དུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་
 གི་ཆེ་འབྱེད་པའི་དུས་དང་། གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་
 དང་། གང་ལས་དབྱེ་བའི་དོན་ནྟམས་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་
 ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ། འབྲུལ་
 ན་དབྱེན་མི་ཚྗགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་
 ལག་ནི། བསྐྱབ་ཆོགས་ལྷེ་བཛོད་ནས་དག་གིས་གསོལ་བའམ། ལུས་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་
 འབྲིམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་
 ཡན་ལག་ནི་དགོ་འདུན་ཕྱེད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ལུང་བ་ནི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོར་
 འགྱུར་ལ། སྤྲིག་པ་ནི་མཆམས་མེད་པའོ། །ལྷེ་པ་དབྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་མི་འཕྲོད་པ་ལྷན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཇས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི་
 རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །ཞེས་རྒྱས་
 པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལྷུག་པ་དབྱེན་འདིའི་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་ནི་དགོ་འདུན་ཕྱེད་

པ་ནས་མ་དུམ་གྱི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནམས་ལ་ལམ་ལྷ་
 གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་དང་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །ལུང་
 གཞི་དང་མཛོད་འབྲེལ་ལས་དགེ་འདུན་བྱེ་ནས་རི་སྤྱི་དུ་སྐར་མ་དུམ་གྱི་བར་དུ་འཛིག་དེན་ནས་ངེས་པ་ལ་འདུག་པ་མཐོང་
 ལས་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་དག་བཅོམ་པར་བྱ་བ་ནམས་ལས་གཤམ་སུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚོགས་ལས་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་གྲོག་པ་དང་ཁ་དོན་དང་སེམས་པའི་ལས་ནམས་ཀྱང་མི་འདུག་
 ཅིང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་གཞི་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་དེན་གྱི་ཁམས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་
 ཆད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་གསུངས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་ལས།
 ལྷ་དང་རྒྱ་དང་མིར་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡང་འབྱུགས་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རང་དབང་མེད་པ་དང་དུན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་
 པ་འདིའི་ནམ་པར་སྤྱིན་པ་ཡང་བསྐྱལ་བ་གཅིག་དུ་མཚར་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་དབྱེན་
 གནས་པའི་ཆད་ནི། དབྱེན་དེ་ཞག་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་མི་གནས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་བ་ལས་དགེ་འདུན་བྱེ་ན་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ནམ་
 མ་ལངས་པ་ཉིད་དུ་དགེ་འདུན་སྐར་འདུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་དབྱེན་
 གྱི་ངོ་བོ་སུ་ལ་ལྷན་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ལྷན་དེ། མཛོད་ལས། དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་
 དག་ལྷན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགྲུ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སུ་ལ་ལྷན་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུ་
 འབྱེད་པ་པོ་ལ་ལྷན་དེ། མཛོད་ལས། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་རྒྱན། དེ་དང་འབྱེད་པོ་ཡང་
 དག་ལྷན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་ ལས་ཀྱི་དབྱེན་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གཉིས་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་དབྱེན་ནི་ རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འགྱུར་དེ་དག་གིས་གསོལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རྩལ་ཤིང་ལེན་དུ་འདུག་པས་སོ། །
 ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཞེས་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོགས་ལྷ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷ་

པོ་ནི་ལུང་གཞི་ལས། འོ་མ་ཤ་དང་ལན་ལྔ་དང་། གོས་བྲས་དགོན་པར་གནས་པ་དང་།
 ཞེས་སོ། ། ཁྱི་ཀ་ལས་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་གསོལ་བ་ནི་བསྐབ་ཆོགས་ལྔ་པོ་བཅོད་ནས། བྱིད་ཅག་ལས་
 གང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་དག་པ་དང་ཁྱོལ་བར་འདོད་པ་དེས། དག་ཕྱོད་གོ་བྱ་ཏ་མ་ལས་རིང་དུ་
 བྱིས་ཤིག་ ཐ་དད་དུ་བྱིས་ཤིག་ རྒྱང་སྤངས་ཤིག་ སོ་སོར་བྱིས་ཤིག་ ལོགས་ཤིག་དུ་བྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་སོ། ། དག་གིས་གསོལ་བ་འཇམ་ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་འདུག་པས་སོ་ཞེས་སྒྲོས་ན་དབྱེན་འདའ་སྐྱར་བ་
 ལུས་དག་གང་ཡང་རུང་བས་འགྲུབ་བས་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱིས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་ན་ཡང་། དེའི་ཐོན་དུ་དག་གིས་
 བསྐབ་ཆོགས་ལྔ་པོ་བཅོད་ནས། ལྔ་པོ་འདི་དག་གིས་དག་པ་དང་ཁྱོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག་ཅེས་
 ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པའོ། ། དབྱེ་བ་བྱ་བ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆད་ནིང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་ཁྱི་ཀ་ལས་འབྱེད་
 པར་བྱེད་པ་ནིང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཁ་བསྐྱང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
 སོ། ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དབྱེ་བར་བྱ་བ་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱེད་
 པ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷས་བྱིན་ལྟ་བུས་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་
 མེད་སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཁ་སྐྱོང་དུ་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་པ་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཡང་ཆོས་ལ་ནི་ཆོས་
 སུ་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནིང་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
 དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དེ་བཞིན་ནིང་དུ་ཤེས་ན་མཚམས་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
 བྱུང་བོ། ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་བཞིན་ནིང་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི། དབྱེ་བ་
 ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། འགྲོ་ན་མས་ཐར་པ་ལས་བསྐྱོག་པ་ནི་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་
 ལ་སོགས་པ་ན་མས་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་དེ་ཅུ་གྱིས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རམ་སྐྱམ་
 དུ་འོ། ། ཁྱི་ ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ཆོས་སུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལས་

ཀྱང་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ནི་ལུང་གཞི་མི། ཀ་ལས་འདི་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་ཡང་དེ་མཚམས་མེད་
 པ་ནི་ད་དུ་འགྱུར་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཚེས་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ལས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དག་འདུན་བྱེ་བའོ། །མཛོད་ལས་ཚེས་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་སྒྲུར་རོ། །ནམ་མཁའ་དུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་གཞི་འི་ནམ་
 པར་མཁའ་པ་རྫོགས་སོ། ། ॥

༡༥༽ ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་པ།

ད་ནི་ཚུད་པའི་གཞི་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དགོས་པའི་དོན་
 ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་འདུན་ལས། དང་པོ་ཚུད་པའི་རྒྱ་
 རོས་བཟུང་བ་ནི་ཚུད་པའི་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། ཚུད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཉིན་མོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཡང་རྩ་བ་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས། དེ་ལ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སོ་
 སོའི་སྤྱི་བོ་ཕལ་པ་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་རྒྱས་པས་དེ་སྐད་
 ཅས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་
 བསྐྱུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་
 ཕལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་རྒྱས་པས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །
 ཚུད་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་
 པར་སྐྱུབ་པ་དང་། སྤྱིང་བ་དང་། ལྷང་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་

སྤྱིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ནི་དམི་རྟག་
 པ་ལ་རྟག་གོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྱབ་པའམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་
 དོ་ཞེས་ལོག་པར་སྒྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ཚོ་ལ་ཕྱིར་ཚོ་ལ་གཉིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོ་ད་
 པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ སྤྱོད་བ་དང་ཞེས། རྒྱུ་ལས། གདམས་ངག་ལ་
 སོགས་པ་འཛོག་པར་གྱུར་བས་གཞན་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་ལའད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་བམ་པོ་
 ལྟ་བུ་པ་ལས། གདམས་ངག་འཛོག་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་འཛོག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་
 འཛོག་པའི་རིམ་པ་དེས། གང་ཟག་ལྟུང་བ་འབྱིན་པ་པོ་གཞན་དེ། དག་འདུན་རང་བཞིན་
 དུ་གནས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་ལའད་དོ། །དེ་ནི་གདམས་ངག་
 ལ་སོགས་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་བཞག་པར་བྱ་བ་དག་ཚོ་ད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་འང་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚོ་ད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ ལྟུང་བ་དང་བཅས་
 བ་ནི། ནི་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ལྟུང་བ་སྟེ་ལྟ་ལས་ལྟག་མ་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་
 བའོ་ཞེས་ལའད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གསོ་བའི་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྟུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟུང་
 བ་སྐྱོང་བ་ན་ལྟུང་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་སྐྱོང་བྱ་དང་སྐྱོང་བྱེད་གཉིས་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་ཚོ་ད་པ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསོ་བའི་ལྟག་མ་མེད་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ནི། ལྟུང་བའི་ཕྱིར་
 ཚོ་ད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོ་ད་ལྷ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཚོ་ད་པ་ནི་བར་ཞི་བ་ནི་དཔེ་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་པ་ ར་བྱ་བ་མཐ་བ་བྱུང་བ་ལུང་། ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ནི་དཀྱི་བར་དུ་
 གྱུར་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྤྱིན་པ། ནི་གསོ་ལ་བ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བའམ་ཕྱིར་བཞོག་བྱེད་ཅིང་ལས་ལ་མཐུན་པ་
 མི་སྤྱིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚོ་ད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོ་ད་

པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དག་པོས་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གི་ཕྱིར་སེམས་གཞོལ་
བཞོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བཟའ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཚུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲུག་
ལོང་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་ཀ་ལས་ དག་པོས་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པའི་ ཆོག་གི་ཕྱིར་སེམས་གཞོལ་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུག་ལོང་ཞེས་བྱའི། ཁྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་ཚུད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཞོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལུང་གཞི་ལས། དག་འདུན་
སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲ་བ། འགལ་བར་སྒྲ་བ་དེ་ལ་བཞེན་དེ་འཐབ་པ་དང་མཆང་འབྲུ་བ་དང་ཚུད་
པ་དང་། བགྱུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུད་པའི་ཚུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་འགལ་ཞེ་ན། འཐབ་པ་ མཆང་འབྲུ་བ་དང་གཤགས་འབྲུད་པ། ལ་སོགས་ནི་ཚུད་པའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་པས། ཚུད་པའི་ ཞོན་འཛིན་ནི། འབྲས་བྱ་ལ་ཚུད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ།
འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ། དཔེར་ན་ མར་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉི་མའི་འོད་ཕྱགས་
ལ་ཉི་མ་ཕྱག་ཅེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལ། དག་སྟོང་དག་འབྲུད་
པའི་ཚུད་པ་ནི་དག་བ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ། མི་དག་བ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ། ལུང་དུ་མ་
བཞུན་པ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་ཞེས་ཚུད་པ་དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བཞུན་པ་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་ནི། ཚུད་པའི་རྒྱ་དག་བ་དང་ལུང་མ་བཞུན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་
རིགས་སོ། །གསུམ་པ་ཚུད་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་གཞུང་
གི་སྐབས་འདི་ནས་དངོས་སུ་བཞུན་པའི་ཚུད་པ་ཅུ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྟོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆེ་
ལོང་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཞིབ་མོ་ནམ་གཞག་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུད་པ་བཞི་སྟེ། འབྲུད་
པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་
ཕྱིར་ཚུད་པའོ། །དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱིར་ཕྱིར་གཉིས་ཚུད་

པ་དང་། གདམས་ངག་འཛུགས་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་གཞག་པར་
 བྱ་བ་དག་ཚུད་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བས་སྐྱེད་བྱས་ལྷུང་བ་ཁས་མི་ལེན་
 ཏི་སྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཚུད་པ་དང་། ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པས་ཚུད་པར་གྱུར་པ་སྟེ་
 གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞིབ་མོ་ནམ་གཞག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཚུད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་མདོ་རྩ་བས་དབྱེ་བ་མ་བྱས་སོ། །མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་གཉིས་
 ཏི། རྩུ་དང་བཅས་པ་དང་། རྩུ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷུང་བ་ཡོད་པ་
 དང་། གང་གིས་སྐྱེད་ས་པའི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །རྩུ་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ནི་དག་བཅོས་པ་
 བྱད་བུ་ནོར་ལ་མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་ས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེད་བྱ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །གཞི་མེད་པ་དང་།
 གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་ ནི་མདོན་མཆན་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ། ནི་ཆོང་གི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བྱ་བུ་སྟེ།
 ལྷུང་བ་གཞན་བྱུང་ཡང་གང་གིས་སྐྱེད་པའི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །དང་། ཕྱིར་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ ནི་དག་
 སྟོང་ཆང་འབྱུང་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་ལ། ལྷུང་བ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ནི་རྩུ་མེད་པར་ལྷུང་བ་དེ་སྐྱེད་ས་ཀྱང་ཕྱིར་བཅོས་
 ཟིན་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའོ། །དང་། སྦྱོན་པས་བྱས་པའོ། །ནི་དག་སྟོང་སྦྱོན་པ་ཆང་འབྱུང་བ་
 གཞན་གྱིས་མཐོང་ལ། དག་སྟོང་དེ་སྦྱོ་བ་ཡིན་པ་ནི་རྩུ་མེད་པར་ཆང་འབྱུངས་པའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་ས་ཀྱང་། སྦྱོ་བ་ལ་ལྷུང་
 བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་གཉིས་ཏི། ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་ཚུད་པ་དང་།
 ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཚུད་པའོ། །ངོ་བོ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེད་བྱས་རང་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་
 བ་དེ་ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བྲན་པ་དང་སྐྱེད་བྱས་རང་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བརྗོད་ནས་མི་བྲན་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུད་པ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པ་ ནི་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཚུད་པར་ཟད་ཀྱི་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སོ། །དང་། ཕྱིར་འཕྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོ་བ་

ནི་མེད་ཀྱང་མེད་ཀྱིས་གཉིས་ཚུད་པ་ན་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་མེད་ཀྱིས་ཚུགས་ཀྱིས་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མེད་ཀྱིས་ཚུགས་ཀྱིས་
 ཅིང་། ཚུད་པར་བྱེད་ཀྱང་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ནི་ཆོ་བ་སྟེ། ཚུགས་རེ་བས་སོ།། དང་།
 ཚུད་པ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའོ། །ནི་མཚམས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལྟར་
 བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུད་པ་བཅུ་
 གཅིག་གོ། །བཞི་པ་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་བྱེད་གང་ཚུད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚུད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་
 པ་དང་། ཚུད་པ་སོ་སོ་ལ་ཞི་བྱེད་སོ་སོས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཆི་བཞིན་པ་འཇུག་
 བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཏུ་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་ཚུད་པ་བཞི་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། སྟོག་གམ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་ཉམས་ན་ནི་བར་ཞི་
 ཞེས་ཤི་འཇུག་བཅས་ན་ཞི་ཟེན་པར་གསུངས་པས། དེའི་སྤྱོད་ལ་པ་ནི་ཞི་བྱེད་ཡིན་པར་ཤུགས་
 ལ་གྱུ་བ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་
 འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འདི་ལས་ལ་མཐུན་པ་ཕྱིན་པ་ནི་དངོས་
 སུ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། ཞི་བྱེད་གཞན་ནམས་ནི་བརྒྱད་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། གཞུང་
 གི་སྐབས་སུ་ འོག་ཏུ་རྒྱས་པར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འགྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དང་། མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་། ལྟར་བའི་ཕྱིར་
 ཚུད་པ་དང་། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོན་
 སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པ། གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོན་སུམ་
 ནམ་པ་བརྒྱད་དེ། མོ་ལ་དང་གཟུ་དང་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་དང་། །གསལ་བ་དང་ནི་གསལ་
 བའི་གསལ་བ་དང་། །དགེ་འདུན་གཞན་དང་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་དང་། །གནས་བརྟན་མཐུ་

དང་ལྷན་པའི་མངོན་སྲུང་མོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། དང་པོ་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་གྱི་མངོན་སྲུང་
 ནི་འགྲེད་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕར་
 གྱིས་རྟོགས་ འདུས་བྱས་མི་དྲག་པའོ་ཞེས་སམ་དྲག་པའོ་ཞེས། པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་མངོན་
 སྲུང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྫོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྫོལ་ནི་དམ་འཆའ་འཛིག་པ་པོ་དང་། སྲུན་འབྱེན་
 པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུ་བོའི་མངོན་སྲུང་ནི་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་
 གཉིས་པོ་རང་གིས་ཚྩད་པ་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྦྱང་བའི་གཟུ་
 བོ་ཆོས་དང་ཟག་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོ་ལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ནས། གཟུ་བོ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གིས་མི་རྒྱས་
 ན་ཆོགས་པར་དབྱུང་བ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་
 པ་དགོ་འདུན་གཞི་པོའི་མངོན་སྲུང་ནི། དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་ཞི་ན་དགོ་འདུན་ལ་དབྱུང་
 ལོ་ཞེས་ཏེ། ཚྩད་པ་དེ་གཟུ་བོས། ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན་དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་ནས་དགོ་
 འདུན་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ནི་ཚྩད་པ་དེའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱས་ཞེས་པའི་དགོ་འདུན་ཏེ། སྤར་གཟུ་བོ་དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་གང་ཡིན་
 པའོ། །བཞི་པ་གསལ་བའི་མངོན་སྲུང་ནི། དེས་མ་རྒྱས་ན་གསལ་བ་དག་བསྐྱོའོ་ཞེས་
 ཏེ་ ཚྩད་པ་ནི། དགོ་འདུན་གཞི་པོས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན། དགོ་འདུན་དེས་གསལ་བ་དག་
 བསྐྱོ་བ་སྟེ། སྤར་གྱི་གཟུ་བོ་དེ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆོས་གསལ་བའི་དགོ་སྟོང་བཞི་ཡན་
 ཆད་ལས་ཀྱི་ཆོན་པ་ལན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་གསོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ནས། གསལ་
 བ་བཞི་ཡན་ཆད་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་གསལ་བའི་གསལ་བའི་མངོན་
 སྲུང་གྱི། སྟེ་ཆོན་དེས་མ་རྒྱས་ན་རང་གིས་ བྱང་ལས་གསལ་བ་བས་ཀྱང་། གསལ་བ་དག་

བསྐྱོད་ཞེས་ཏེ་ ཚུད་པ་ནི། གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན། གསལ་བས་ཀྱང་ཡོན་
 ཏན་ཆེས་གསལ་བ་དག་བསྐྱོས་སྟེ་གསལ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་དེ་དག་གིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་ནས། བསྐྱོས་པ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། ། འདྲུག་པ་དག་འདྲུག་
 གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་མ་རྒྱས་ཤིང་གཞན་མི་བྱེད་ན་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཚུད་པ་དེ་གསལ་
 བའི་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ཤིང་གཞན་བསྐྱོད་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན། ཚུད་པ་
 དེ་གསལ་བའི་གསལ་བ་དག་གིས་ནི་གསལ་བ་ལ་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། གསལ་བས་དག་
 འདྲུག་གཞི་པོ་རྣམས་ལ་གཏད་པར་བྱས་ནས། དག་འདྲུག་གཞི་པོས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱོད་བའི་ཚུད་པ་སྟོང་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་དག་འདྲུག་གཞན་ལ་གཏད་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་གནས་བརྟན་དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་དག་འདྲུག་གཞན་དེ་ལ་ཟླ་བ་
 གསུམ་དུ་ཕུལ་ལ། ཚུད་པ་དེ་དག་འདྲུག་གཞན་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། ། འདྲུག་པ་སྟེ་
 སྟོང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ནི། ཕྱིར་ཕུལ་བ་ནི་དེས་མདོ་སྟེ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཚུད་
 པ་དེ་དག་འདྲུག་གཞན་དེས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན། ཚུད་པ་སྟོང་པ་པོ་དེ་ལ་གཏད་ན། ཚུད་
 པ་སྟོང་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཟླ་བ་དུག་དུ་ཕུལ་ལ། ཚུད་
 པ་དེ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། ། བརྒྱད་པ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་
 མངོན་སུམ་ནི། དེ་དག་གིས་གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ནས། ཚུད་པ་དེ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པས་
 ཞི་བར་མི་རྒྱས་ནས་ཚུད་པ་སྟོང་པ་དེ་ལ་གཏད་ན། ཚུད་པ་སྟོང་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་གནས་
 བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པ་ལ་དུས་བྱུག་པ་མེད་པར་ཕུལ་ལ་ཚུད་པ་དེ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་
 པ་དེས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཞི་བར་

མ་རྒྱུས་ན་གང་མང་བྱ་བ་སྟེ། གནས་བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་
 པར་གྱུར་པ་དག་ལ་འོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཞི་ལས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྡན་པས་ཚད་
 པ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་མི་རྒྱུས་ན། ཚད་པ་དེ་ཚད་པ་སྟེད་པ་པོའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཉིད་ལ་གཏད་
 པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་ཚད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་པར་བྱ་ཞིང་། དགེ་འདུན་
 གཞི་པོས་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒྱས་
 པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོན་སྲུང་དང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་མ་རྒྱུས་ན།
 སྒོལ་ཕྱིར་སྒོལ་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་གནས་ནས་ཕུང་བས་ཞི་བར་འགྱུར་ན། གནས་
 ནས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ནམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་གྱུར་པ་ལ་ནི་བར་ཞི་བས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚད་པའི་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་
 ལས། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་མདོན་སྲུང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོན་སྲུང་འདི་དང་
 དག་པ་སྦྱིན་པས་སོ་ཞེས་ཏེ། མདོན་སྲུང་འདི་དང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 གཟུ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ འོལ་ཚད་དུ་དཔགས་ཏེ། དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ། ཞི་བར་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་
 ནམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱ་མེད་པ་ལ་ནི་དག་པ་སྦྱིན་པས་ཞི་
 བར་བྱ་སྟེ་དག་པ་བྱིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། གཞི་
 མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། སྦྱོན་
 པས་བྱས་པ་འོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་ ཚད་པ་དེ། དྲན་པས་འདུལ་བ་ དགེ་འདུན་གྱིས་ སྦྱིན་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ དགེ་སྦྱོང་གྱད་བུ་རྣམས་ ཟག་འདི་ནི་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 ལ། འདིས་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་མ་དྲན་པས་འདི་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་

བཞིའི་ལས་གྱིས་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བཞུངས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་
 དེ་ལྟར་ན། གཞི་ལས་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དག་ཏེ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པས་
 བྱས་པ་ལྟར་བཞུངས་པ་ན། འདུལ་མ་སྒྲུབ་པས། བསྐྱེད་པ་སྒྲུབ་པ། ཐ་མ་ལ་ནི་མ་སྒྲུབ་པས་ ཚོད་
 པ་དེ། འདུལ་བ་ དག་འདུན་གྱིས། སྐྱེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་ སྒྲུབ་པས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 གང་ཟག་འདི་མ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་མ་བྱས་པས་འདི་ལྟར་བཞུངས་ཏེ་ཞེས་དག་འདུན་
 གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་
 བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པའི་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། ངོ་མི་ཤེས་པའི་
 ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པའི་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི།
 སྐབས་འདིར་ཚོད་པ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ལྟར་བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཚོད་པ་དང་། ལྟར་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོད་པ་ལོ། །མྱ་
 མཐོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་ནི། དང་པོ་ལས་ནི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། སྒྲིང་བྱས་ལྟར་བ་ཁས་སྒྲུང་བ་དང་། ཁས་སྒྲུང་བ་དེའི་བྱ་བ་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅས་བྱ་
 བས་ཚོད་པ་དེ་ཕྱིར་བཅས་སོང་སྟེ། ཚོད་པ་དེ་ཞི་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་ལྷང་གཞི་ལས་
 ལྟར་བ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པའི་ཆོག་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མཐོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་
 ནི། སྒྲིང་བྱས་ལྟར་བ་ཡོད་པར་སྒྲིང་བྱེད་ལ་ཁས་སྒྲུང་བས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། སྒྲིངས་པས་
 ཁས་སྒྲུངས་ན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིར་འཕྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 ཆེའི་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། གཉིས་པ་ལས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་ ཚོད་པ་དེ། བས་སོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ འོལ་ཆོད་དུ་དཔགས་ཏེ་གསུངས་ ཡིད་
 དཔྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་

པར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཚུལ་བྱིས་ས་ནས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་
འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ནི། གསུམ་པ་ལ་ནི་རྩ་བ་གསུམ་པ་ལྟ་བུའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚུད་པ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟར་བ་
ལྷགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །

རང་གི་ནས་ལྷན་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ལས། དཔེར་ན་རྩ་བ་གསུམ་པ་ནི་རྩ་བ་མཐའ་ཅད་ཡན་ཚུན་
ནས་ཅེ་སྟོན་ཉལ་བ་འདྲ་བར་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་ནས་འདུད་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྟོན་
ཅས་བྱེད་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཞི་བྱེད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་
བ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུང་བ་བླན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་
སྟོན་པ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེས་ལུང་བ་བླན་པར་འགྱུར་ལུགས་ནི། ལུང་
བ་བླན་ནས་གཞན་ན་གནས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། ལུང་བ་བླན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་
འགྱུས་ཚུམ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །བཞི་བ་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་ནི་ལས་ལ་
མཐུན་པ་སྦྱིན་པས་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་ཞི་བྱེད་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཞི་བྱེད་དུ་འདུག་སྟེ། ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་
པ་ལ་འདུག་གི་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །ལྔ་པ་ཚུད་པ་འབྲུལ་བའི་དོན་ནི་མི་གདམས་
པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོས་པ་
དང་བཅས་པ་ནི་ཆེ་བ་དང་། དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དབྱེ་བ་གསུམ་
པོ་དེ་སྦྱར་དུ་བྱུང་སྟེ། ཉེས་པ་ངོ་ཤེས་པའི་ལུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་
དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་ལྟ་མཆན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་
པ་ལ་ཡང་གཞི་མེད་པ་དང་། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་དང་། ཕྱིར་བཙོས་པ་ལ་མི་

ལྷོས་པ་དང་། སྤྱོན་པས་བྱས་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་སྤྱར་དུ་རུང་སྟེ། མི་གདམས་པའི་
 ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་དེ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་སྐྱོང་བྱ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་། སྐྱོང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་
 ཏེ་སྐྱོངས་པ་ལས། འདུ་ཤེས་གྱི་ཆ་ནས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་སྟེད་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ་བཞི་པོ་དེ་སྤྱར་དུ་རུང་བའོ། །དུག་པ་ཞི་བྱེད་འབྲུལ་པའི་དོན་ནི་ཉེས་པ་དོ་ཤེས་པའི་
 ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལས་ནི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅོས་
 སོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཁས་སྒྲུང་བའི་བྱ་བས་ཕྱིར་བཅོས་སོ་
 ཞེས་སྤྱར་དུ་རུང་ཞིང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་མདོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བས་སོ་ཞེས་དངོས་སུ་
 གསུངས་པས། དང་པོ་ལ་ཡང་མདོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བས་སོ་ཞེས་སྤྱར་དུ་རུང་སྟེ། ཚུད་
 པ་དེ་དག་ལ་ཞི་བྱེད་ཕན་ཚུན་སྟོལ་མར་སྤྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་
 པ་ཚུད་པ་མཐར་བསྐྱལ་བ་ནི་མཐར་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའམ་མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་
 སྟེ། འགྲེད་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་བ་མདོན་སུམ་དང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་མ་རྒྱས་ན།
 མཐར་གནས་ནས་དབྱུང་བ་སྟེ་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་ལྷུང་
 བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་སྐྱོང་བྱས་ལྷུང་བ་ཁས་སྒྲུངས་ཏེ། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ན་ཚུད་
 པ་ཞི་བ་མཐར་བུག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཚུད་པ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ཞི་བྱེད་དེ་ནམས་
 བྱས་ཀྱང་ཚུད་པ་མ་ཞི་ན། འཐབ་ཅིང་མ་ཞི་བ་དང་། བསྐྱུངས་ཏེ་མ་ཞི་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལྷུང་ན་བསྐྱེགས་པ་ནན་ཏུ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན། འཐབ་གྲོལ་ལས་འབད་
 པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྷུང་ན་བསྐྱུངས་པ་དེ་བརྟན་ཐབས་
 བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱིར་འགྲེད་ནན་ཏུ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཞི་ན་ཕྱིར་འགྲེད་པའི་འབད་

པས་མ་ལོག་ན་གནས་ནས་འབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ ཕྱིར་འགྲུད་པའི་འབད་པས་མ་ལོག་ན་གནས་
 ནས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། མདོར་བསྟུས་སྟུར་བའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་
 ནི་འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་བཞིའོ་ཞེས་པ་ནས་སོ། །སྟོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་གདམས་
 ངག་ལ་སོགས་འདྲི་བར་གྱུར་པས་གཞན་སྟོང་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་དོན་
 གྱི་སྐབས་སུ་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་དོ། །ལུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་དང་། ཞེས་པ་
 ཡང་སྤར་བཤད་ཟེན་དོ། །རྒྱ་གཉིས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདི་དང་ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་
 དང་རྒྱ་ཀ་ལས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་འདི་དང་ཞེས་སྤྱིར་བཏོད་ཀྱང་། མདོན་སྟུང་འདི་དང་
 ཞེས་པ་སྟེ་ལུང་གཞི་ལས་མདོན་སྟུང་གིས་འདུལ་བ་དང་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་
 བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་ནི་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་མདོན་སྟུང་གིས་འདུལ་བ་དང་། ཚུལ་
 ཤིང་མང་པོ་སྤྱིན་པས་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱ་བས་ཞི་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་མི་
 གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་གང་མང་ཞི་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་
 རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སྟོང་དག་མི་གདམས་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱའོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། མདོན་སྟུང་གིས་འདུལ་
 བ་དང་། རྣམ་པས་འདུལ་བ་དང་། མ་སྟོས་པས་འདུལ་བའོ། །ཞེས་ཞི་བྱེད་གསུམ་ནི་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཚུལ་ཤིང་གང་
 མང་ནི་མ་གསུངས་སོ། །འགྲུད་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོན་སྟུང་དང་། གང་
 མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོན་སྟུང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་
 གྱི་མདོན་སྟུང་ནི་འགྲུད་པ་གཉིས་རང་གིས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
 གཟུ་བོའི་མདོན་སྟུང་ནི་རང་གིས་མ་རྣམས་ན་ཞེས་པ་ནས་སོ། །གཟུ་བོ་དེ་དགེ་སྟོང་ཇི་
 ལྟ་བུ་དག་གིས་བྱ་ཞེ་ན། འདྲང་བ་ཞེས་པ་ནི་མོས་ཤིང་ཡིད་གཏོད་པ་སྟེ། གོས་གཞིའི་འབྱུང་བ་ལས། ས་

སྒྲིང་ནི་ཕུ་པོ་ཡིན་ལ། མེད་གི་རྩ་པོ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་མིའི་ཚོགས་ན་མས་མེད་གིར་འདྲང་བ་ཡིན་པས་མེད་གི་སྒྲིང་པོ་ནི་ཕྱིད་
 དུ་བཅུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། འདྲང་བ་སྟེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལེབས་པ་དག་གིས་སོ། ། སྟེ་
 འདྲང་བ་དག་གིས་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་དེ་གཉིས་འདྲང་བ་དག་གིས་སོ་ཞེས་སྟུར་དེ།
 དེ་གཉིས་མོས་ཤིང་ཡིད་ལེབས་པ་དག་གིས་སོ། ། རྒྱུགས་གཉིས་ཀའི་དབུས་ན་གནས་པའི། གཟུ་
 པོ་དག་ལ། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་དེ་གཉིས། འདྲང་བར་བྱ་སྟེ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལེབས་པར་བྱའོ། ། དག་
 འདུན་གྱིས་གཏན་དུ་བསྐྱོའོ་ཞེས་པ་ནས་གཟུ་པོ་བསྐྱོ་བ་བསྟན་དོ། ། འདི་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གཟུ་པོ་བསྐྱོས་པ་དེས་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། ། གཉིས་
 པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྐྱོ་བ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས་གཟུ་
 པོ་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བསྐྱོ་བར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་ཚུལ་བྱིས་ས་དང་ལྷན་
 ཞིང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚུལ་བྱིས་ས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 ཅིང་དང་པོ་ཚུལ་བྱིས་ས་ལེན་པའི་ཆེ་ཉིད་ནས་སྤངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་དུ་
 བྱུང་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། ། རྒྱུ་ཆ་ཤེས་ཤིང་འགྲོད་ལ་བསྟུམས་
 པ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲོའོ་ལ་ཡང་འདྲེས་ཞིང་
 ཉིས་པ་སྤྲོ་མ་ལ་འགྲོད་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་སྤོམ་པའོ། ། བསྟུབ་པ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་བསྟུབ་
 པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་མ་ཉམས་པར་བསྟུང་བར་འདོད་པའོ། ། དེ་ཡང་ལུང་ཕུན་ཆོག་ས་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བསྟུབ་པ་འདོད་པ་ནི་བསྟུབ་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། ། འདུལ་
 པ་ལ་ཤིན་དུ་ནམ་པར་ངེས་ཤིང་ཐོས་པ་འདྲིན་ཅིང་ཐོས་པ་བསགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདུལ་
 པ་ལ་གྱུས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་ལ་ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་པ་འདྲིན་ཅིང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་པ་བསགས་
 པ་སྟེ། ལུང་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐོས་པ་འདྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་མི་བཟོད་

པའོ། །ཐོས་པ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མི་བརྗེད་པའོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཐོན་པ་སྟེ་
 ལུང་དུམ་བུ་བཞི་སྟོ་ནས་ཐོན་པའོ། །ཚུད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཀུན་ནས་སྟོང་
 བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་འགོག་པ་ལ་མཁས་
 པ་དང་། ཚུད་པ་དགག་ནས་སྒྱིར་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཚུད་པའི་
 རོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པའི་རྩུ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་
 པའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་
 བྱེད་གྱི་ལོག་ནོན་ལ་མཁས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ རྒྱ་ཆད་ལ་སོགས་པ། གཞན་ལ་མཁས་པ་
 སྟེ་རྒྱ་ཁྲི་ལ་ས་ཆོས་གྱིས་དོན་ནམ་པར་ངེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞི་ལྷག་པར་
 སྟོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་ཉེས་ཚུལ་མེད་པར་སྟོབ་སྟེ། ཚུད་པའི་རྩུ་ལ་མཁས་ཤིང་ཕྱོགས་
 སུ་མི་ལྷུང་བར་བསྟན་ཞིང་ཉེ་རིང་མེད་པའི་ཆོག་བརྗེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཉེས་ཚུལ་བྱེད་
 དུ་མི་འཕྲག་པ་སྟེ། གཞན་ཉེ་རིང་བྱེད་དུ་མི་འཕྲག་པའོ། །ལུས་དང་ངག་གིས་མི་འཕྲག་
 པ་སྟེ། ལུས་ངག་གིས་ཉེ་རིང་དུ་མི་གསལ་བའོ། །སྟོབ་བྱེད་ཅིང་སྟོབ་པ་བན་འཕྲད་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོག་གི་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བརྗེད་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱིས་སྟོབ་པའི་
 དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །གོ་བར་བྱེད་ཅིང་གོ་བ་བན་འཕྲད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དོན་
 གྱིས་བདག་ཉིད་གོ་བ་སྟོབ་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱིས་བསྟོབ་པའི་དོན་གྱི་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་
 མཁས་པའོ། །ནམ་པར་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ནམ་པར་རིག་པར་བྱས་པ་བན་འཕྲད་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། བསམ་བློང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ ཤིང་། རང་གིས་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་
 མཁས། པའོ། །ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ངེས་པར་བརྟགས་པ་བན་འཕྲད་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། བསྟོམས་བློང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་། རང་གིས་གོ་

བ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་འོ། །འདུན་པ་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་གཏི་མུག་དང་འཛིགས་པས་འགོ་
བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ནི་ཤུ་ཙུག་གིས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། བུད་མེད་
ནམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེས་པ་རིགས་པ་ནི་དོ་ཞེས་བུང་བས་སོ། །ལྷ་བ་མཐུན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་
ན་མི་འཆགས་ཏེ། འདོད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་སྟེ། གཞན་
དུ་ན་མི་འཆགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ནམས་པས་བསྟོ་བའི་ཆོ་གའི་འདུག་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་གཟུ་བོར་འོས་པའི་མཆན་ནི་དོ། །བསྟོ་བའི་དུས་ན་
ནི། ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་དང་། སྟོ་བ་དེས་ན་སྟོ་བ་དང་། སྒྲུང་བསྟོས་པ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་སྒྲུང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུ་བོ་ཆོས་ནི་
ཤུ་ཙུག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་བསྟོ་འོ་ཞེས་ བླ་མ་ནམས། གསུང་ངོ་། །ཆོས་ནི་ཤུ་ཙུག་པོ་
ནམས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལའང་ཆང་བ་སྟེ་དཔས་ན། དགེ་སྟོང་ཡིན་པ་དང་ནི་ཤུ་ཙུག་སྟེ།
དགེ་སྟོང་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་དང་ཁ་སྐྱང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་
སྙད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་ནི་ཤུ་ཙུག་པོ་དེ་ནམས་ནི་གསལ་བ་བསྟོ་ཡུལ་
དང་གསལ་བ་བས་ཀྱང་གསལ་བ་བསྟོ་ཡུལ་ལའང་ཆང་བས་ན།

གཟུ་བོ་བསྟོ་བའི་ཡུལ་ནི། གསལ་བ་བསྟོ་ཡུལ་བས་ཡོན་ཏན་དམན་པ་སྟེ་ཆོས་
སུམ་ཅུ་དང་ལྷན་པ་གཟུ་བོར་བསྟོ་འོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བསྟོ་བ་ནི་དགེ་འདུན་
མཆན་ནི་དབེ་ལྷན་གྱིས་ཏེ་སྒྲུང་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྟོ་
བ་ནི་སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱིས་སོ། །སྟོར་བ་ནི་དགེ་བསྟོས་ཀྱིས་འདུ་བའི་སྐབས་
རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་སྟོ་བ་འདི་བའོ། །དངོས་གཞི་གསལ་བ་དང་གཉིས་
ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཏེ། མཐུག་ལས་ཀྱི་མཐུག་སྟེ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུ་བོ་བསྟོས་པ་

དེས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེ་དག་དགེ་འདུན་གྱིས་ཞེས་སོ། །ལུང་
 མ་མོ་ལས། གཟུ་བོ་ཆོས་ནི་ཤུ་ཙ་གཉིས་དང་ལྔ་ན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རོ་ཆ་ཤེས་
 ཤིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དགུས་བསྟུས་ཏེ། རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཞེས་པས་ནི། ལུང་
 ལས་རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་འགྲོད་ལ་བསྐྱམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བསྟུས་ལ། བསྐྱབ་པ་འདོད་
 པའོ་ཞེས་པས་ནི་བསྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བར་འདོད་པའོ། །ཞེས་
 བསྟན་ཏེ་འདིས་ནི་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྔ་ན་ཞིང་དང་པོ་ཉིད་
 ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ནྙམ་པར་ངེས་པའོ་ཞེས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནྙམ་པར་ངེས་ཤིང་། ཐོས་པ་འཛིན་ཅིང་
 ཐོས་པ་བསགས་པ་དང་། ལུང་ཐོན་པ་གཉིས་བསྟུས་སོ། །ཚུད་པ་འབྱུང་བ་སྟོད་པ་ལ་
 མཁས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚུད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚུད་པ་ཀུན་སྟོང་བ་ལ་དང་། ཚུད་པའི་
 བྱེ་བྲག་ལ་དང་། ཚུད་པ་འགོག་པ་ལ་དང་། ཚུད་པ་དགག་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་
 པ་སྟེ་ལྷ་བསྟུས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ནྙམ་པར་ངེས་པས། ནྙམ་པར་ཞེན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དོན་
 ནྙམ་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་ལས། འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་མཁས་
 པ་བསྟུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བརྟན་ཞིང་ཞེས་པ་ནི་ལུས་དང་དག་གིས་མི་འདུག་པ་བསྟུས་
 སོ། །ཉེས་ཚུལ་མེད་པར་འདུག་པའོ་ཞེས་པས་ནི་གཞི་ལྷག་པར་སྟོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་
 ཉེས་ཚུལ་མེད་པར་སྟོབ་དང་། ཉེས་ཚུལ་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པ་བསྟུས་སོ། །སྟོམས་པའོ་
 ཞེས་པ་ནི་འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་འཛིགས་པས་མི་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏེ། །བདེ་འཕྱད་པའོ་
 ཞེས་པས་ནི་སྟོས་པ་བདེ་འཕྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟོན་བ་བདེ་འཕྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། ནྙམ་
 པར་རིག་པར་བྱས་པ་བདེ་འཕྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། ངེས་པར་བརྟགས་པ་བདེ་འཕྱད་པར་

བྱེད་པ་དང་། བཞི་བསྐྱུས་སོ། །བད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པས་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
གོ་བར་བྱེད་པ་དང་ནམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་བཞི་
བསྐྱུས་སོ། །མཁས་པའི་ཞེས་པས་ནི་གཏི་མུག་གིས་མི་འགོ་བ་བསྐྱུས་སོ། །གསུམ་
པ་དགོ་འདུན་བཞི་པའི་མངོན་སུམ་ནི་དེ་དག་གིས་ནི་བར་མ་ཞེན་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གསལ་
བའི་མངོན་སུམ་ནི་དེས་མ་རྩས་ན་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གསལ་བ་བས་གསལ་བའི་མངོན་སུམ་
ནི། སྤྱི་ཚན་དེས་ཞེས་སོ། །དུག་པ་དགོ་འདུན་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི། མི་རྩས་ཤིང་
གཞན་མི་བྱེད་ན་ཞེས་སོ། །ཚུད་པ་སྟོན་པ་བསྟོར་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་བསྟོར་བ་ནི། ཚུད་པ་
སྟོན་པ། བསྟོར་བའི་ཡུལ་ འདི་ཡང་། ཆོས་བརྒྱ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའོ། །སྟེ་སྟོང་བའི་ཞལ་ཏ་བའི་
སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོན་གང་གིས་བསྟོར་བ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་ནི་ད་
བཞི་ལྔ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བསྟོར་བ་ནི། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་
གྱིས་ཏེ། གཟུ་པོ་བསྟོར་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་དང་བའོ། །བཞི་པ་དེ་ལྔ་བསྟོར་
པའི་བྱ་བ་ནི། གཏོད་ལེན་ལན་བཞི་ཆང་བ་སྟེ། ཚུད་པ་སྟོན་པ་པོ་དེས་ཚུད་པ་དེ་དགོ་
འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་གཏད་པ་དང་། དེས་ཚུད་པ་སྟོན་པ་པོ་དེ་ནི་ལ་ཚུར་གཏད་
ན། དེས་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་ལ་ཟླ་བ་དུག་གཏད་པ་དང་། དེས་ཚུད་པ་སྟོན་པ་པོ་དེ་ནི་ད་
ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྔ་ན་པ་ལ་དུས་བྱུག་མེད་དུ་གཏད་པ་དང་།
དེ་ཀྱང་ཚུད་པ་སྟོན་པ་དེ་ནི་ལ་ཚུར་གཏད་ན། དེས་དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་གཏད་པ་སྟེ།
ཚུད་པ་སྟོན་པ་པོའི་བྱ་བ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཚུད་པ་དེ་གཞི་

གཞན་ནས་གཞི་གཞན་དུ་སྒྲིབ་པ་པོ་སྟེ་གཞི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་པོའི་དགོ་
 སྒྲིབ་བསྒྲུའོ། ། རྟེན་གཤམ་ཕྱུང་བའི་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་དེ། དགོ་འདུན་གཞན་ལ་དུས་ཟླ་བ་གསུམ་
 དུ་དབུལ་ལོ། ། དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གཤམ་འབུལ་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་ལས་དེ་ནི་ཚུད་
 པ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཚུད་པ་དེ་གཞི་
 གཞན་ནས་གཞན་དུ་གཏོང་ཅིང་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པས་ན་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ནི་དེའོ་
 ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གཤམ་དེ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་གཞན་
 དུ་དབུལ་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལུང་གཞི་ལས་ཚུད་པ་དེ་དགོ་འདུན་གཞི་
 པོ་ལ་སྒྲུངས་ནས་ གནས་བརྟན་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའོ། ། དགོ་འདུན་གཞན་ལ་དབུལ་
 བ་དང་། དེས་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཏད་ན། དེ་ལས་སྒྲུངས་ནས་སྟེ་སྒྲིབ་འཛིན་པ་ལ་དབུལ་
 བ་དང་། དེས་ཀྱང་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཏད་ན། དེ་ལས་སྒྲུངས་ནས་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་
 ལུན་པ་ལ་དབུལ་བ་དང་། གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལུན་པ་དེས་ཚུད་པ་སྒྲིབ་པ་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཏད་ན། དེ་ལས་
 སྒྲུངས་ནས་སྒྲིབ་གྱི་དགོ་འདུན་གཞི་པོ་ལ་དབུལ་བ་དང་བཞི་ ལུང་ལས། གསུངས་པ་ བཞི་
 པོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའོ། ། བདུན་པ་སྟེ་སྒྲིབ་འཛིན་པའི་མདོ་ན་སུམ་ནི། ཕྱིར་ཕུལ་བ་དེས་སྟེ་སྒྲིབ་འཛིན་
 པ་དག་ལ་དུས་ཟླ་བ་དུག་དུ་དབུལ་ལོ་ཞེས་སོ། ། འོ་ན་ལུང་གཞི་ལས། གནས་བརྟན་
 དང་བཅས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་དུག་དུ་དབུལ་ཞིང་། སྟེ་
 སྒྲིབ་འཛིན་པ་དག་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་དབུལ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ལུང་ལས་འདོན་
 པ་ཐ་དད་པ་ལུགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཡང་། ལུང་གང་ལས་མདོ་རྩ་བསྐྱུས་པའི་ལུང་དེ་
 དག་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། མདོ་རྩ་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་གཟུང་དོ། ། །རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་

ཀྱང་། ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་དག་འདུན་གཞན་ལ་ཟླ་བ་དུག་ཏུ་དབུལ་ཞིང་། མདོ་མེ་
འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ལོ་གཅིག་ཏུ་དབུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་དངས་ནས་
ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་ ཚུད་པར་བྱེད་པ། འདི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
རིགས་པ་མིན་ཏེ་དེ་བས་ན་ གཞུང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་ རང་འགྲེལ་ལས། གསུངས་
སོ། །བརྒྱད་པ་གནས་བརྟན་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་མདོན་སུམ་ནི། དེ་དག་གིས་གནས་བརྟན་
མཐུ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལོ་ཞེས་སོ། །བང་རྒྱག་པ་གཉིས་ཀ་མཁྱོགས་པས། རྒྱལ་བ་མེད་དེ་
བཅ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་རྒྱག་པ་གཉིས་ཀ་མཁྱོགས་པ་མེད་དེ་ཞེས་ འགྲེལ་རྒྱུར་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་
ཀྱང་། རྒྱག་པ་ལས་གཉིས་ཀ་མི་རྒྱལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །སོ། །ཆེས་མང་བའི་སྒོས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་
ཤིང་གང་མང་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི་འདིའི་སྤྱོད་ན་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་དགོས་
པའི་དོན་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་གཞི་གང་ལ་གང་མང་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ འདུས་
བྱས་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུའས། ཆོས་བདག་མེད་ཡིན་མིན་ལྟ་བུ། ཆོས་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་པ་
སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་སྤྱིད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་གཅེས་ཤིང་དམ་པར་གཟུང་བ་སྟེ། ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་བ་དག་
གིས་གཅེས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དམ་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
གཞན་དུ་ན་གང་མང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་བྱེ་བར་རྫོགས་
པ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་འདུན་བྱེ་བར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དག་འདུན། དེ་
དག་བྱེ་བར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་
ན་གང་མང་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་འདུན་བྱེ་བར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྤུམ་བྱར་

འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དོན་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དོན་
ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་སྐྱེད་ཆེགས་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་
མངོན་སུམ་བརྒྱན་མངོན་དུ་སོང་པ་སྟེ། གནས་བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོངས་སུ་
ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དག་ལའོ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་ཚོད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་གང་མང་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གཞི་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་གཞི་པོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཚུད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཚུལ་ཤིང་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གང་མང་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་
དང་པོ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་པོའི་དགེ་སྦྱོང་བསྒྲོ་བ་དང་། དེས་
དགེ་འདུན་ལ་འདུ་བར་གསོལ་བ་དང་། གང་མང་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་
པའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲིམ་པ་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་
པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་འབྲིམ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བྱ་ག་
ལས། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལག་པ་གཡས་པས་བཟུང་
ཞིང་། གཡོན་པས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤིང་བཟུང་བ་དང་། གཡོགས་སམ་སྤྱེ་བ་གང་
གིས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལོན་པ་མང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ངག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
ཤིང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། ཆོ་དང་ལུན་པ་གསར་བྱ་དག་གི་ན་དུང་དུ་གསྐྱབ་པའོ།།
དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་མཁན་པོ་དང་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་སྦངས་ཀྱིས། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་ལོང་ཞིག་ ཁྱོད་དེ་དག་དང་ཚུད་པར་གྱུར་ན་མ་ལེགས་སོ་

ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། དགེ་འདུན་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་སུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལེན་
 པ་པོས་ངེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་མི་སྤང་བ་ལྔ་དང་། སྤང་བ་དུག་སྟེ། ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིང་
 མི་སྤང་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟན་མ་དྲིས་པར་མི་སྤང་བ་དང་། དབྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་
 པས་མི་སྤང་བ་དང་། ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་ཞི་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་སྤང་
 བ་དང་། དེ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་ན་མི་སྤང་བ་སྟེ་ལྔའོ། །སྤང་བ་དུག་ནི།
 མི་སྤང་བ་ལྔ་ལས་ལྔ་ལྔ་པ་ལྔ་དང་། མཉམ་ན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིང་
 གཅིག་སྤང་བའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཚེས་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་སུ་ཞི་བ་ལ་
 ཡང་སྐྱོ་སྐྱོགས་མི་བྱ་སྟེ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །
 ཚེས་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་སྐྱོ་སྐྱོགས་བྱེད་ན་ནི་ལྷུང་བྱེད་དུ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡན་ལག་
 གི་དོན་ནི་ཚེས་མང་བའི་སྒོས་ཞེས་སོ། །ཚེས་མང་བའི་སྒོས་ལེགས་པར་བཞག་པ་སྟེ།
 ཚུལ་གྱིང་གང་མང་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་ཚེས་
 ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཚེས་ཅན། ཚུལ་གྱིང་གང་མང་བྱར་རུང་སྤིད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཚེས་མང་བའི་སྒོས་ལེགས་པར་བཞག་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །
 དགེ་སྤོང་གིས་ཚྭ་གས་འགྱུར་འབྱུངས་མ་འབྱུངས་ལ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པར་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་ལ་ནི་ཚེས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ཚེས་གཏན་ལ་དབབ་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ན་ནི་
 འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་གང་མང་བྱ་བ་འདི་སྤིད་པས། དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་འདི་སྤྲད་བཅོད་དེ། དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཚུལ་
 གྱིང་གང་མང་བྱར་རུང་བ་མི་སྤིད་དེ། ཚེས་མང་བའི་སྒོས་ལེགས་པར་བཞག་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་ལས་སོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་

ཤེས་པ་ནི་འགྲུད་པ་ཚྭ་གས་གཉིས་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་
 དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འགྲུད་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི།
 ཚེས་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་ནི་ཚེས་ཅན། ཚུལ་ཤིང་གང་མང་བྱར་རུང་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ། འདོད་ན་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་འགྲུད་པ་གཉིས་དང་
 འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མ་ངས་པ་ཞུགས་སོ། །གཞི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་
 འགྲུད་པ་གཉིས་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི། ཉགས་མ་གྲུབ་
 གྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་དབང་
 པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་བས་སོ། །ཚེས་ཚྭ་གས་པའི་སྒོ་དང་ཚེས་མིན་ཚྭ་གས་པའི་
 སྒོ་དེ་གཉིས་གང་མང་བ་དེ་ལྟར་ཉགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཚེས་མང་བའི་སྒོས་ལེགས་པར་
 བཞག་པ་འདི་ལ་ཚུལ་ཤིང་འབྲེམ་པ་པོས་ཚེས་ཚྭ་གས་པའི་སྒོ་དང་། ཚེས་མིན་ཚྭ་གས་
 པའི་སྒོའི་གངས་གཟུང་ཞིང་བགང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཕྱི་རོལ་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཤིང་
 ལེན་པ་གང་མང་བ་ལས། རང་གི་བསམ་པའི་ཚྭ་གས་གཉིས་གང་མང་བའི་སྒོ་གཟུང་ཞིང་
 བགང་བར་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་ཚུང་ལས་ཚུལ་ཤིང་འདྲིན་པས་བསམ་པ་གཟུང་བར་
 བྱ་གྱི། དགེ་འདུན་མང་ཉུང་དུ་གངས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ཚུལ་ཤིང་ངོ་ཐོ་གངས་
 མང་བ་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ནམ་པ་གཉིས་དག་ཉི་བ་བཞག་གོ། འདུན་པ་སྦྱིན་པས་འཆོགས་པ་ནི་འགྲེལ་ཚུལ་
 ལས་ཐ་དད་པ་སྦྱིན་པ་འདུས་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་ཀ་ལས་འདུན་པ་སྦྱིན་པའི་ནམ་པས་
 འཆོགས་པ་ན་ཞེས་སོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིང་བ་ལ་ནི་ཞེས་སྡུ་བྱེ་བསྐྱར་དེ་འཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་གཞི་
 གཞན་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་མི་འདུས་པས། ལུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པའོ། །ལུང་བ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཞིག་སྒྲིང་བའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་དག་པ་སྦྱིན་ནོ། །

ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་གཉིས་ལས། ཉེས་པ་ངོ་མི་ཉེས་པའི་ཚུད་པ་ནི་འོག་དུ་འཆད་
 རོ། ། ཉེས་པ་ངོ་ཉེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུང་བྱ་ལ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་
 ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་ད་གི་ཕྱིར་འབྲུག་ལོང་ནམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་སྟེ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་
 པ་ལས་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་ལས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཡང་རུང་བའོ་ཞེས་འགྲད་
 རོ། ། གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ནི་ཚུད་ཟླ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཚུད་པ་
 ཞི་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུང་འགྲད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། ཕྱིར་བཅོས་རྩ་བ་ཀྲུམ་པ་ལྷ་བྱ་ འདིར་
 རང་གི་ནམ་འགྲད་དང་རྒྱ་ཀ་ལས་དཔེར་ན་རྩ་བ་ཀྲུམ་པ་ནི་རྩ་བ་མས་ཅད་ལན་ཚུན་ནས་ཅེ་སྟོན་དུ་ཉལ་བ་འདྲ་བར་བྱོགས་གཉིས་
 པོ་ལན་ཚུན་ནས་འདྲུད་པར་འགྱུར་བའི་དེའི་མིང་དེ་སྒྲུང་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། ། བམ་པོ་ལྷ་བཙུ་པ་ལས། དཔེར་ན་རྩ་བ་ཀྲུམ་
 ལྷ་མགོ་སྟོན་པ་ལྷ་བྱར་སེམས་བཟུང་དེ། ལན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ཐུགས་ལན་གསུམ་བརྒྱུད་པས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 འགྲད་རོ། ། འདི་ལ་དགོ་སྟོང་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་ དགོ་འདུན་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགགས་
 པར་བྱ་བ་ལྷུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། དགོ་སྟོང་གཅིག་གིས་གང་ཟག་མང་པོའི་ལྷུང་བ་ནམས་
 ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ། ། འོ་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་འགགས་
 པ་བྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་ན་ཕྱིར་བཅོས་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། ལྷུང་བ་དག་བྱེད་
 གྱི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། འགྲོད་པ་སེལ་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་
 བཅོས་སོ། ། དང་པོ་ནི་མིང་དང་རིགས་དང་ལུན་པར་བརྒྱུད་ན་ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི་
 སྟོས་པས་བྱས་པས་ཕྱིར་སངས་པ་ན་ཞེས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཀ་ལས་ འགགས་པ་དེ་ཡང་ལོག་པ་བསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་ཉེན་པ་
 དག་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ། ཤིན་དུ་གསལ་བར་འགྲད་རོ། ། གསུམ་པ་ནི་རྩ་བ་ཀྲུམ་
 པ་ལྷ་བྱ་ནི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཀ་ལས་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་གཅིག་གིས་ཕྱིར་འཚོས་པར་བྱེད་

ན་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཉི་པར་ཞི་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་
བཅོས་ཡིན་གྱི། ལྷུང་བ་དག་བྱེད་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལྷུང་
བ་དེ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བཤགས་པས་དག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་
འགྲེལ་ཚུང་ལས་དག་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་མིང་ནས་ལྷུང་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉིས་པའི་མིང་ནས་
ལྷུང་སྟེ། གཅིག་གིས་མཐོལ་ན་ཐམས་ཅད་ཆངས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་གྲང་། ལྷུང་
བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་ཆངས་པར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་
གིས་བཤགས་པ་བྱས་པས་གཞན་ནམས་གྱི་ལྷུང་བ་དག་ཅིང་ཆངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལ་གང་ཟག་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ། ལྷུང་བ་དུ་མ་དག་ཆོག་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་རུ་
དུ་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་བྱུང་ངོ་། །

འོ་ན་ཚུལ་དེ་ལྷུང་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོག་བརྗོད་ཅིང་ལྷུང་བའི་མིང་རིགས་སྟོས་པས་ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་མེས་པ་གཞན་
ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱ་བས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །གནས་གཅིག་གིས་དག་
འདུན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་འབྱུང་སྟེ། མཆོམས་དེ་ན་ཡོད་པའི་དག་འདུན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་ཆད་པ་ན། ལྷུང་གཞི་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ན་དག་སྟོང་གནས་བརྟན་བཤེས་གཉིན་
གཅོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེས། རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་བྱུང་ན་སོང་སྟེ། ཆོག་འདི་སྐད་
ཅེས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་འཐབ་པར་གྱུར་
པ་ནི་ཉིས་པ་རྟེན་གྱི། ལེགས་པ་མ་རྟེན་པས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་ལ་ཁོ་བོ་
དང་ཁྱོད་གྱི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་བོས་བདག་དང་ཁྱོད་གྱི་ཆེད་དུ། ཆོ་དང་ལྷན་
པ་དེ་དག་གི་བྱུང་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་སྟོའོ་ཞེས་སྟེ་བར་བྱའོ། །དག་སྟོང་དེ་ལ་

རང་གི་ཕྱོགས་ནས་དགོ་སྒོར་གཅིག་གིས་ཀྱང་མི་བསྒྲིག་ཅིང་མི་གཤེན་དེ་ནས་དགོ་སྒོར་
 དེས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བྱང་དུ་སོང་ནས་སྒྲ་གོས་སྤྲུག་པ་གཅིག་དུ་གཟུར་དེ། གན་རིམ་
 ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་འདུད་པ་བྱས་ལ་ཙོག་པོར་འདུག་དེ། ཆེག་འདི་སྐད་ཅིས་ཆེ་དང་ལྷན་
 པ་དག་གཞི་འདི་ལ་ཁོ་བོ་དང་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་བོས་
 བདག་དང་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱོད་ཀྱི་བྱང་དུ་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་སྒྲོའི་
 ཞེས་སྒྲ་བར་བྱའོ། ཞེས་ མཐོང་སྒྲོམ་འདི་བ་ཡང་དྲི་ཀས་བྱངས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་དོ། ། གསུངས་
 སོ། ། རྟོག་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ན་ཆད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དེ་
 ཁོ་ན་བཞུགས་དུ། ཕྱོགས་གཞན་གྱི་གནས་བརྟན་དེས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་པ་ནམས་ལ་སྒྲ་མ་
 བཞུགས་དུ་བརྗོད་ནས་གཞན་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་སྒྲ་མ་བཞུགས་དུ་བཤགས་པར་བྱའི་ཞེས་སྒྲོན་
 པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་ནམས་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅས་པའི་སྒོ་མཐུན་པ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་ན། གཞན་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་ཕྱིར་བཅས་པར་བྱའོ། ། འདིར་འབྲེལ་ཆུང་ལས།
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་པ་ཟད་ཚུར་ཟད་དུ་བྱལ་མཉམ་པར་འདུག་ལ་མཐོལ་བཤགས་བྱ་ཞེས་
 སོ། ། རྟོག་ལན་ཚུན་བཤགས་པ་བྱས་ན། ལུང་གཞི་ལས་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་མཚུངས་
 པ་ཉི་ལྔ་པར་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཅིང་པན་ཚུན་དུ་ལྷུང་བ་སྒྲིགས་པས་སྒྲིང་བར་མི་བྱེད་ན་ཙོད་པ་ཞི་
 བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྟོན་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་ནི་བཤགས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་དག་
 བྱེད་ཀྱི་བཤགས་པ་མི་འཆགས་སོ། ། ལྷུང་བ་མེད་ཀྱང་འགྲོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་བཤགས་པ་
 ནི་འཆགས་སྟེ་སྒྲར་བཤད་དོ། ། སྒྲིང་བྱེད་གཅིག་གིས་སྒྲིང་བྱ་དུ་མ་ལ་ལྷན་ཅིག་གི་དངོས་
 པོས་དུས་གཅིག་དུ་ལྷུང་བ་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། གཅིག་གིས་དུ་མ་ལ་སྒྲིང་བྱ་བྱུང་
 བའོ། ། སྒྲིང་བ་པོ་དུ་མས་སྒྲིང་བྱ་གཅིག་ལ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། སྒྲ་མ་དེ་བཞུགས་

ནོ། །དུ་མས་གཅིག་ལ་སྐྱེད་དུ་རུང་བའོ། །དུ་མས་དུ་མ་ལ་ཡང་སྐྱེད་དུ་རུང་སྟེ། འདི་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་དང་ལུང་ལས། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱེད་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ལ་གངས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་གངས་ཚད་
 དེས་པ་མེད་དེ། གངས་ཇི་སྟེད་དགོས་པ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུའི་ལུང་བ་
 སྐྱེད་བ་པོས་ནི་ལུང་བ་སྐྱེད་ས་ཤིང་། འཆར་ཀ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་བྱ་ནི་ལུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ན།
 གཟུ་བོ་ནམས་ཀྱིས་གང་ལ་གྱས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེད་བ་པོ་ལུས་དང་དག་དག་གིས་ཞེས་
 ཉོ། །སྐྱེད་བྱེད་ ལུས་དག་བསྐྱེད་ས་པ་དང་སྟེ་སྟོང་ཞེས་པ་དང་ལོག་པར་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཡོད་ཏན་གསུམ་
 ལུན་ཡིན་ན་དེ་ལ་གྱས་པར་བྱས་ལ་གཟུ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱ་ལ་ལུང་བ་ཡོད་པར་སྐྱོལ་བའོ། །
 གལ་ཏེ་སྐྱེད་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་ཡིན་ན་དེ་ལ་གྱས་པར་བྱས་ལ་ལུང་མེད་དག་གྱུ་སྐྱིན་
 ནོ། །སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་ཡིན་ན། ཆོས་མཁས་ཤིང་བྱས་
 པ་ལ་གྱས་པར་བྱའོ། །དེ་མཉམ་ན་ཆེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ས་པ་ལའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་
 ན་མི་མཐུན་པར་སྦྱ་བ་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་རྩལ་བྱིམས་
 འཆལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལ་ མཐུན་པར་མི་བྱའོ། །
 སྐྱེད་བ་པོ་དེ་རྩལ་བྱིམས། འཆལ་བ་དང་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོན་
 ཏན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་ལུན་པའོ། །ཡོན་ཏན་གཉིས་པའི་བྱེད་ལུན་བྱེད་མི་ལུན་
 པ་སྟེ་སྟེ་སྟོང་དག་ཆེག་འཛིན་ཅིང་དོན་མི་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་པའོ། །ཡོན་ཏན། གསུམ་དང་
 ལུན་པ་ལ་གྱས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤར་སྤྲས་ན། དེ་ལ་བརྟག་པ་ཅམ་ཡང་མི་བྱའམ་ཞེ་ན། སྐྱེད་
 བ་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལུན་དེ་ལ་སྐྱེད་བའི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆེག་གི་སྟོན་ས་

སྐལ་ཞིང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བཏག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་གཡོ་བ་
 ཡིན་པས་སྤར་སྟེག་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱིས་འདུག་པར་འགྱུར་སྟེ་དཔས་སོ་ཞེས་སོ། རྒྱུང་
 བ་པོས་ལྷུང་བ་རྒྱུང་ཞིང་རྒྱུང་བྱ་ནི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན། དེས་ཉེས་པ་མ་བྱས་པའམ་
 དཔང་པོ་གཞན་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུ་བོ་དག་འདུན་ནམས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གང་གི་ཆེག་
 བཅན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལྷུང་བ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་
 དང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་བྱིས་པ་ཡང་རུང་རྒྱུང་བྱ་རྒྱུང་བྱེད་ལས་གཞན་
 དཔང་པོ་ཆད་མར་བྱ་སྟེ་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་གཞན་དག་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ཆེ་གཞིར་
 གི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་དཔང་པོ་ཆད་མར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་ཞེ་ན། དཔང་
 པོ་དང་རྒྱུང་བྱ་རྒྱུང་བྱེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཡོན་ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་ཆད་མར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་འདིར་ གསུམ་
 པོ། ཐམས་ཅད་ཉིད་དེ་དོན་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ་དང་རྒྱུང་བར་བྱ་བ་དང་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་སྤྱོད་
 བ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའི། ཆེ་གཞིར་གྱུར་པ་ ཁོ་ན། ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཆད་མར་བྱའོ་ཞེས་པའི་འབྲེང་ཆུང་ལས་ དག་སྟོང་གཅིག་དག་
 སྟོང་གཅིག་ལ་བྱིས་པ་གཅིག་དང་དག་སྟོང་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་བཟལ་ཏེ་བྱིས་པ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པ་ལ། དག་སྟོང་ནི་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་བྱིས་པ་དེ་བཟལ་བའི་ཆེག་བཅན་པར་བྱའོ། །དག་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཚོལ་ན་
 གང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཅན་པར་བྱའོ་ཞེས། རྒྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་བཅན་པར་བྱ་བ་བཤད་
 པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དག་སྟོང་འདི་ཉེས་སྤྱོད་ ཟུང་པ། བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་
 ཞེས་ཟེར་བའི་གང་ཟག་ཆེ་གཞིའམ་དཔང་པོ་ཡོད་ན་གཟུ་བོ་དག་འདུན་ནམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
 བྱ་ཞེ་ན་ཉེས་སྤྱོད་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་གཞི་དེ་སྤྱོད་པོ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཞན་

དེ་ལ་རི་ཞིང་དེ་དག་གི་ཆོག་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་བསྟན་པ་ན། གཅིག་ན་
 རེ་དགོ་སྒོང་ཆང་འབྲུང་བ་མཐོང་བེར་ལ། གཅིག་ན་རེ་འདིས་ཆང་མ་འབྲུངས་ཀྱི་དྲུགས་
 ཀྱི་ཚུ་འབྲུངས་སོ་ཞེས་བེར་ན་ཞེས་ལུང་ཁྱབ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ཆོག་མ་
 མཐུན་པས་དགོ་འདུན་ནམས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ན་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དོན་གང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་ན་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱེ་ཀ་ལས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །སྐྱོང་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་ཅི་ཕྱོད་ཀྱིས་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཞེས་དེས་ལ་སྐྱོང་བྱའི་ཆོག་
 བཅན་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ལྟར་ཁྱེ་འབྲེལ་ལས་སོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་དང་ཡོན་
 ཏན་ལས་ཆེས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གཞི་དེ་ལ་སྐྱོང་བྱ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བར་ངེས་པར་གྱུར་
 པ་ནི་སྐྱོང་བྱ་རང་གི་ལྟུང་བ་ཁས་སྦངས་པ་དང་འབྲས་ལྷོ། །ལྟུང་བའི་སྤྱིར་ཚད་པ་དེ་ཞི་བའོ། །
 ཁྱེ་འབྲེལ་ལས། ཚད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 ད་ནི་ཉེས་པ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ཚད་པ་ཞི་བྱེད་སྟོན་ཏེ། ལྟུང་བའི་སྤྱིར་ཚད་པ་སྐྱོང་བྱས་ལྟུང་
 བ་མི་བྲན་པ་འདི་ལ་ལྟུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྤྱིན་ནོ། །འོ་ན་ངོ་བོ་
 ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་ནི་གང་ཞེ་ན་ངེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རང་ལ་
 ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མི་བྲན་ནས་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་བྲན་ནོ་ཞེས་བེར་བ་ནི་
 བརྗེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་དུ་གསོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་དུ་གསོད་པ་དང་།
 ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་གཉིས་ལས། སྤྲུལ་མ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་སྤྱིན་པ་འདིའི་
 ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་
 ཡུལ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོང་བྱེད་དགོ་འདུན་ལ་བདག་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཁས་སྦངས་
 ནས་སྤྱིས་འགྱུར་ཏེ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་མི་བྲན་ནོ་ཞེས་བེར་ཏེ་བརྗེད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་དུ་གསོད་

ན་ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དན་པ་ལ་ངེས་
 པར་སྒྲུབ་བ་སྒྲིན་ནོ། །ས་གཞན་ན་གནས་པའི་སྒྲོད་པ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་དེའི་ངོ་བོ་འཚོལ་བ་
 ལྷེ་ལྷུང་བ་དེ་ཅན་པ། ལ་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་བའི་ཆ་ག་འདི་
 ཅན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་དུ། མི་འདོད་བཞིན་བྱ་བར་བསྐྱར་དོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྷར་སྒྲུབ་གསུམ་
 ལྷེ། དགོ་འདུན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གཞུག་པ་ལ་བྱ་བ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པ་
 ལ། ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་པ་འདི་ལུང་ལས་དགོ་སྒྲོང་མི་རི་ཀ་འདི་དགོ་འདུན་གྱི་
 དབུས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲིན་པའི་ལས་ཡིན་ན་ནི་
 ཅན་པའི་མཐར་འདུག་སྒྲེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆ་ག་གསུངས་པར་རིགས་པ་ལས། ལུང་
 ཅམ་འབྱེད་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆ་ག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུག་ཏུ་བཟོད་
 པ་གསོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ནན་ཏུར་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་མི་བཟང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ལས་རང་གིས་གསོལ་
 བ་ལན་གསུམ་དུ་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་
 གཞི་ ལྷེ་སྡེ་མ་ནམས་ནི་མདོ་སྡེ་ཞེས་པ་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས་ཡིན་གསུངས་པ་ནོར། ལས་དགོ་སྒྲོང་མི་བཞི་
 ཅན་པའི་མཐར་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་ལ་ཐལ་མོ་སྒྲུར་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཚོལ་དུ་གཞུག་
 པར་གསོལ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་དགོ་སྒྲོང་མི་བཞི་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་གཞུག་བསྐྱེལ་
 དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ལན་གསུམ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་འཚོལ་དུ་
 གཞུག་པ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་གཞི་ལ་མདོ་སྡེ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་
 ལས་རྒྱ་འབྲས་མང་དུ་སྒྲོན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་འདི་ལ་

ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་གཞི་ལས་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་།
 མཇུག་དུ་བཅོད་པ་གསོལ་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ནན་དུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱ་བ་མེད་དོ། །
 གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་ངོ་བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་འདི་ནན་དུ་ཡིན་ན་ནི། ནན་དུ་གྱི་སྐབས་
 སུ་གསུང་བར་རིགས་པ་ལས། ལུང་ལས་ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་
 པ་དེ་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བུགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། ངོ་
 བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་འདི་ཆོས་ཙན། ལུང་ལས་ནན་དུ་གྱི་སྒྲི་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བལ། ནན་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་ལུང་གཞི་ལས་ངོ་བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་ནི་ནན་དུ་གྱི་སྒྲི་ཆན་གྱི་
 སྐབས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་
 ལན་ནི། ངོ་བོ་ནི་ད་འཆོལ་བ་འདི་ནན་དུ་ཡིན་ཡང་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིད་པས་
 ལུང་ལས་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཏེ། ནན་དུ་གྱི་སྒྲི་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་
 དུ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ནན་དུ་ཡིན་ན་ནི། ཚུད་པ་ནི་བར་ཞི་བ་ནི་ད་གྱིས་ནན་དུ་གྱི་
 སྒྲི་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་མཛད་པར་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 མི་བཞེད་པར་ཅིས་ཤེས་ན་འཐབ་དྲོལ་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་ཡིད་ཀྱང་། ནན་དུ་དེ་ནི་ད་ཡིན་པས་ནན་དུ་གྱི་སྒྲི་ཆན་ལས་ལོགས་ཤིག་དུ་
 ལུང་ལས་ནམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞེས་པའི་སོགས་
 པའི་སྒྲུས་ནི་འཐབ་དྲོལ་ལ་འབད་པས་མ་ལོག་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། འཐབ་དྲོལ་
 གྱི་རྒྱ་ནི་བར་བསྐྱབ་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་བསྟོལ། བྱོགས་སྒྲུ་མ་ན་རེ་ངོ་བོ་ནི་ད་འཆོལ་
 བ་ཆོས་ཙན། ནན་དུ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བ་ཡིད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་

བའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་
 དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། གཏན་ཆེགས་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་དེ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་དོ་སྟེ་མ་ན་ནི། ཡོད་བཞིན་དུ་
 མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་གནས་
 ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་མཐུན་པ་འདི་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་དེ་
 ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བྱུང་དུ་གསོད་དོ་སྟེ་མ་ན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལ་
 ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པས་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་རོ་སྟེ་མ་དུ་འདིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་སྒོ་དགེ་སྒོང་ནམས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །པའོ། །ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་འདོད་ན་རང་གི་ནམ་
 བཤད་དང་ཁྱེ་ཀ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་སྟེན་པ་འདིའི་སྐབས་མེད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བརྗོད་དོ། །ལྷུང་བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་
 དུ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་
 ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་དང་མཐུན་པར་བྱར་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། འདོད་ན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་འདི་ལྷུང་
 བ་ཡོད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བའི་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་ཅེས་ཟེར་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་
 ཉིད་འཆོལ་བ་སྟེན་པའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་
 དུ་གསོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱུང་དུ་གསོད་ན་ནི་སྐྱིར་བཏང་ལ་མ་
 མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

དམིགས་བསལ་ནི་དེ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་དེ་ལ་བསྐྱད་པ་ནན་
 ཏུར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཞེས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ལ་དེང་སང་ཡལ་ཆེར་དག་སྒྱུར་བ་འདི་ལྟར་མཛད་
 དེ་ཞེས་བཞིན་དུ་བྱུང་བཅོད་དོ་སྟེ་མ་ཆོས་ཅན། ཡོད་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་པ་སྒྱུ་བའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་
 གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ནན་ཏུར་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དྲགས་མ་ངེས་པ་ཞུགས་དེ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལས་དེ་མ་
 མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བ་འདི་ནན་ཏུར་མ་
 ཡིན་ན། ལུང་མ་མོ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆོལ་བས་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འདི་
 ནི་རང་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཆད་ལས་བྱེད་པར་རང་གིས་ཞུས་པ་ཡིན་པས། མི་
 འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོབ་སྟོབ་པའི་ཆད་ལས་དེ། ཆད་
 ལས་ཡིན་ཡང་ནན་ཏུར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུད་པ། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་
 པ་མི་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དག་སྦྱོང་གིས་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་
 གཞུང་འདིས་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་ ཚུད་པ་ནམ་པ་བཞི་ལ་ཞི་བ་ནམ་པ་
 འདུན་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་མ་བྱས་ན་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱེན་གྱིས་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོ། །སྟོམ་པོར་
 བཤད་དེ་ ཉེས་བྱས་ལ། སྟོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ཚུད་པ་
 ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དག་སྦྱོང་
 མའི་ནམ་འབྱེད་ལས་འབྲུག་ལོང་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟུར་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཚུད་པ་ལ། དངོས་སམ་
 བརྒྱད་པའི་སྟོན་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་དངོས་
 སུ་ཞི་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། མདོན་སྟུམ་དང་གང་མང་ལ་སོགས་ཞི་བྱེད་ མདོན་སྟུམ་དྲན་པ་མ་
 སྟོས་དང་། དེ་བཞིན་གང་མང་ངོ་བོ་ཉིད། །རྩ་རྣམས་བཀྲམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཁས་སྦྱང་བར་ནི་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ། གཞན་བདུན་པོ་ནམས་ནི་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བྱེད་དུ་འཕྱག་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲེད་
 པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་སོགས་གཞན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོན་ཞུགས་ཏེ་ལས་ལ་མཐུན་པ་
 མི་སྦྱོན་པ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་དང་གང་མང་ལ་སོགས་པ། ཚུད་པ་གཞན་དེ་ཞི་བྱེད་
 གཞན་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་པས་ན། ལས་ལ་མཐུན་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་བས། བརྒྱད་ནས་
 བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚུད་པའི་ཞི་བྱེད་དུ་འཕྱག་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཆོགས་པར་
 དབྱུང་བ། ཞེས་པ་ནི་གཟུ་བོ་དང་གསལ་བ་དང་གསལ་བའི་གསལ་བ་སྟེ། རང་གི་ནམ་
 བཤད་དང་དྲི་ཀ་ལས་གཟུ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་འཆོགས་
 པའི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱུང་སྟེ་དགེ་འདུན་ནི་ཆོགས་པས་བསྐྱོད་གོས་པས་ན། དགེ་
 འདུན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཆོགས་པར་དབྱུང་བ། ཞེས་སོ། །སློག་གསལ་བསྟན་པར་རྫོགས་
 པ་ལས་ཉམས་ན། སྐབས་འདིའི་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 ཞི་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་གང་མང་ལ་སོགས། ཞི་བེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་
 པ་ཉིད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལས་པ་བྱུང་བ་སྟེ། ལུང་ལས་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་སོང་བ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས། རྒྱལ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཡུལ་
 ལས་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་དུ་སོང་ནའང་འཐབ་མོ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ནམ་བཤད་ནི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཚུད་པའི་གཞིའི་ནམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༦ ། གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་པ།

དེ་ནི་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པས་མཆོག་ལ་ཞེས་
སོ། ། འདིའི་སྒྲིའོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ ཕྱག་ཕྱས་པའི། དགོས་པའི་དོན་ནི། ཕྱག་
བྱ་བར་འོས་པ་ལ་ཕྱག་བཅའ་ན་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཁེགས་པ་དང་། དགོ་བའི་ཆོས་ནམས་
འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆུའི་ནང་གི་ཡུལ་པ་ལ་བཞེན་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་པའི་གློང་གཞི་
འཕྲོས་པ་བཅས་པ་གསུངས་པས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི།
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དང་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་སོ་སོ་ཐར་
པའི་སྒྲིམ་པས་མཆོག་དང་སྒྲིམ་པས་མཆོག་ན་བསྐྱབ་པ་གན་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ། ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་འོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། །ས་གཞན་གནས་པ་དང་
ཉམས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་བསལ་ནམས་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་
པ་ནམ་དག་དང་ལྷན་ཡང་བྱིས་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཕྱག་མི་བྱ་སྟེ། མེ་ཉོག་ཕྱིང་རྒྱུད་
ལས། དེ་བཞེན་བྱིས་པ་སྒྲིམ་ལྷན་ཡང་། །སྒྲིམ་བཅོམ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་མི་རུང་། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། ཟས་ལ་སོགས་པས་སྐྱགས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། སྒྲིན་མོ་དང་གོས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ། གཞུང་ལས་ཤེས་སོ། །
གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་ཕྱག་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྔས་ ཕུས་པོ་གཉིས་

དང་ལག་མཐིལ་གཉིས་དང་མགོ་དང་ལྔ་ས་ལ་གདུགས་དེ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། སྤྱིད་པ་ལ་འབྱུང་པས་
 འཆལ་བའོ། །མདུན་དུ་ཙོག་པོར་འདུག་ཤིང་ཐལ་མོ་སྤྲར་ནས། ཡ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་པའི་འབྲིག་མ་གཉིས་ལ་ལག་
 མཐིལ་གཉིས་འབྱུང་དེ་རྒྱུད་པ་ལ་སྤྱི་པོས་གདུགས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུད་པ་ཅམ་གྱིས་
 རི་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་དེ། ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་ བྱམ་ཟེ་འདི་རི་ཕྱ་སྤེལ་གས་ཀྱིས་སྣོན་པ་དུག་གསུམ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན། བྱམ་ཟེ་པད་མའི་སྤྱིང་པོས། གསལ་བ། བདག་གིང་རྟ་ལས་བབས་
 པའམ་ལྷགས་བསྐྱེད་བའམ་སྐྱད་ཆེར་སྤྱོད་བའམ་ལག་པ་བརྒྱད་བ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆོ་བདག་
 ཟེར་ལ། ཕྱག་འཆལ་བར་གོ་བྱེད་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། ཉེ་བ་
 འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ། བཅུན་པ་ཅི་ལགས། ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཕྱག་འཆལ་
 བར་ཚུད་དམ། ཉེ་བ་འཁོར་ཕྱག་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་རི་གུས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལུས་
 འདུད་པ་དང་ཆེག་འབྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །
 ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོད་པས་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།

དམིགས་བསལ་ནི། རྒྱུ་ཀ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མ་
 ལ་ཕྱག་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་སློབ་མ་དང་དགེ་སློང་མས་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་ཕྱག་བྱ་མི་དགོས་
 སོ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་མ་ནི་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡར་མེད་ཚུར་མེད་ཡིན། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློབ་མ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱམས་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུས་
 སུ་ཁྱམས་ཆེན་པོ་ངོས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་གསུམ་པ་ཡང་། བྱ་བཞི་བཟང་བ་ཉིད་
 རོ་ཞེས་ པ་སྤེ་ངོས་གཅིག་གི་དབུས་སུ་དེ་གཙང་ཁང་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱམས་ཀྱི་ངོས་གསུམ་པ་གནས་ཁང་དགུ་
 དག་སྤེ། ཁྱམས་ཀྱི་ངོས་བཞི་པ་ལ་ནི་དབུས་སུ་སྒོ་ཁང་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངོས་གཉིས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ་ཞེས། དོན་
 དེ་ལྟར་ལུང་དང་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་འབྲེལ་ཚུང་ལས་

རྟོ། རྟོས་ ལྷམས། གསུམ་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་དེ་རྒྱན་པོ་མེད་ཅིང་མི་འདི་གས་པའི་གནས་
 ལུ་གཙུག་ལག་ཁང་ངོས་གསུམ་དུ་བཅུགས་ལ། རྟོས་གཅིག་མ་བཅུགས་ཀྱང་རུང་ཞེས་
 བཤད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་མོད་གྱི། གཞུང་འདིའི་དོན་
 རྟོ་སྒྲ་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དགོ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་
 རལ་བྱང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའི། ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་ཆུང་ལས་སོ། །བག་
 ཚོས་འབྲིམ་པ་བསྟོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་ཁྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་ཚོས་ནམས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྤྱི་བརྒྱང་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་བརྒྱང་སྟོན་པ་བསྟོ་བའོ། །དྲི་ཀ་ལས་འདིར་སྤྱི་བརྒྱང་སྟོན་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བརྒྱང་འདིང་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྤྱི་བརྒྱང་
 གི་གཞི་ལས། འདིང་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། སྤྱི་
 བརྒྱང་འདིང་བར་བསྟོ་སྤྱི་བརྒྱང་པ་དེ་གི་འཇམ་བཟའ་སྤྱི་བརྒྱང་པ་མཆན་གྱུར་ན། དེའི་ཆབ་མ་བྱེད་པའི་
 དགོ་སྟོང་སྤྱི་བརྒྱང་སྟོན་པ་པོ་བསྟོ་བ་སྟེ། སྤྱི་བརྒྱང་གི་གཞིའི་ཁྱུ་བའི་སྤྱི་བརྒྱང་གི་དྲི་ཀ་
 ལས། སྤྱི་བརྒྱང་འདིང་བའི་དགོ་སྟོང་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེ་སྟོན་པ་བསྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་སྤྱི་བརྒྱང་འདིང་བའི་སྤྱི་བརྒྱང་གཅིག་བསྟོ་ཞེས་སོ། །དྲི་ཀ་ལས་སྤྱི་བརྒྱང་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སྤྱི་བརྒྱང་བཏང་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བརྒྱང་གཅིང་བའི་ཆབ་མ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བརྒྱང་སྟོན་པས་ཞེས་
 བཏགས་པའོ། །ཟན་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ནམ་བཤད་ལས་ཟན་ཐོས་ཟིན་ནས་ཞེས་སོ། །
 ཟས་ཟ་བ། ཡིད་གཞན་དུ་མི་གཡིང་བར་གྱིན་དུ་མོགས་ཐུབ་པ་ཉིད་གྱིས། མཛེས་པ་ལ། མཛེས་
 ཚོས་པ་དེས། རེས་པར་སྤྱི་བརྒྱང་བའོ། །ཞི་འབྲེལ་པ། ནད་དང་བཅས་པ་ལ། གཞོད་པ་བྱ་བའི་བསམ་
 པ་ནི་བར་གནས་པ། དུག་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། དུག་བྱས་ན་
 འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་པ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྱིམས་འཆལ་

བ། འཁོན་པ་དང་། དགེ་ལྷན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི། རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །
 འོ་ན་ལུང་སྒྲིང་གཞི་ལས། གང་འཁོན་པ་དེ་ལ་བཞོད་པར་གསོལ་བ་བྱས་ཀྱང་མ་བཞོད་
 ན་བཀའ་སྩལ་བ། ཉེ་བུང་། ཉེས་སྦྱོད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཕྱག་ཁྱོས་ཤིག དེས་ཀྱང་ནད་མེད་
 པར་གྱུར། ཅིག་ཅིས་བྱ་བའམ་ཡང་ན་ཕྱག་ཁྱོས་ཤིག དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་
 འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་འོད་ལྡན་ལས་
 ཀྱང་། མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དེས་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་བྱས་པས་འཁོན་ཞི་བའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་འགྱུར་ནའོ། །ལག་གི་སྒྲས། སྦྱོ་བོ་མང་བོ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞིར་
 གཙུག་ལག་ཁང་རབ་དུ་གནས་པར་སྟེ་བཙུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་
 སྦྱོང་གི་དགེ་ལྷན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུག་ན་དགོན་པ་དང་དབེན་པར་མི་བཙུག་
 གི་མི་མང་བོ་འདུ་ཞིང་ཕྱག་འཆལ་བའི་གནས་སུ་བཙུག་ཅེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་རྒྱན་ལུགས་
 རྒྱུང་བ་དང་ རང་དབང་དུ་གནས་ཟེར་བའི། གྲག་ཚོར་དང་ བམ་ཟེའི་སྒོག་པ་དང་། ཉ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་
 བ་དུ་མའི་འགྲོ་འདུག་གི་སྒྲུའི། སྦྱོ་དང་ རྗེས་ལ་སོགས་པའི། དུག་རིང་ཆུང་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་སྟུང་ན། སྦྱོ་མ་ནི་སྦྱོ་བོ་མང་བོའི་དགེ་བ་གསོག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གཙུག་
 ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཐ་གྲུ་དག་གིས་བཏགས་པོ་ཞེས་
 པ་ནི། ཁྱིའི་སྦྱང་གི་གཞིར་ཐགས་མ་རྒྱ་བ་ནི། ཐ་གྲུ་དག་གིས་ཐགས་མ་མིག་མངས་རིས་
 སུ་བཏགས་པོ་ ཁྱིའི་སྦྱང་གི་གཞི་ནས་སུ་ཞིང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བས་བྱེ་བར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་སོ། །གྲ་
 བཞིར་འཕན་བཏགས་པར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གསུངས་སོ། །དབྱེད་པ་དག་གོ ཞེས་པ་ནི་སིང་གིའི་བྲི་

དང་སྟེང་གི་སྒྲུ་ཅེ་ལ་དབྱུང་པ་ནི་འཕྱང་བ་སྟེ་དར་གྱི་ལྷ་ལྷི་འཕྱང་བ་དང་། ལུ་ཏིག་ལ་སོགས་
 པའི་འཕྱང་ལུ་ཏིག་གཤགས་པའོ། །མཚན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཚས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་རྟེན་ལ་མཚན་
 པ་བྱེད་ན་དང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། བྱིས་བདག་དད་པ་ཅན་གྱིས་དགོ་སྟོང་ཚས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
 རྟེན་ལ་དེ་བཟང་པོས་བྱུག་པ་དང་མེ་ཏོག་གིས་གཡོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་པ་བྱེད་
 ན་དང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱང་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །མཚན་པའོ་
 ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་ནི་སེང་གའི་བྱི་ལ་འདུག་པའི་མདུན་དུ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་
 སྟོས་དབྱུང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འཁོར་གྱི་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དུག་པོ་འདི་ལ་འབྲུ་ལྟོན་
 རྟེན་བར་བྱེད་པ་ནམས་དགག་པའི་ཕྱིར།

སོས་ཀའི་དུས་སུ་དགོ་སྟོང་ནམས་ཆ་བས་གདུངས་ཏེ་ཤ་དེ་ངན་པ་དང་མདོག་ངན་
 པ་སྤྱོད་པའི་སེང་གའི་ལྷ་རྟེན་ནས་བཀའ་སྤྱོད་པ། འཁོར་གྱི་བྱིས་པའོ། །ཞེས་སོ། གནས་
 བསེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཁོར་གྱི་བྱིས་པ་དེ་ནི་བསེལ་གྱི་བ་དང་། རྒྱུང་བསེར་བུའི་
 རྒྱུ་དང་དང་། རྒྱུའི་རྒྱུ་དང་ལྷ་དང་དང་གསུམ་ཡོད་པས་བསེལ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ལྟན་
 པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་གྱི་བྱིས་པ་ལྷ་རྟེན་པ་རྒྱུ་པོར་བསྟོར་བའི་ནང་དུ་ཀྱང་བའི་ཆར་
 དག་བཅུ་གས་ནས་སྟེང་གཡོགས་པའི་བསེལ་གྱི་བ་ཡོད་པ་དང་། བསེལ་གྱི་བ་དེར་དགོ་
 སྟོང་ནམས་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་ལུས་ཀྱི་དང་ཐད་ཀྱི་བཙུག་པའི་ལོགས་ལ་སྤྱོད་
 རྒྱུ་དག་བཏོད་ནས། དེ་ལ་རྒྱུང་བསེར་བུའི་རྒྱུ་དང་ལྷ་གས་ཏེ་དགོ་སྟོང་ནམས་ཀྱི་ལུས་
 ལ་རྒྱུ་དང་ཐོག་པ་དང་། བྱིས་པ་དེའི་དབྱུང་ན་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་རྒྱུའི་དང་བསེལ་བ་
 དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་ལས་འཁོར་གྱི་བྱིས་པ་ལས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ལུ་ཏིག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་ཕལ་ཆེར་བསྟོར་བ་ནི་འཁོར་

གྱི་བྱམས་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབུས་མཐོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པ་ཡིས་ཆེར་
 གཡོགས་པ་དང་། གནས་བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ངོས་གྱི་བ་མ་འབབ་པའི་ཕྱོགས་
 མ་གཏོགས་པ་ཡིས་ཆེར་བསྐྱར་བའོ། བྱི་རོལ་ཅིག་པས་བསྐྱར་རོ། ཞེས་པའི་དྲི་ཀ་
 ལས། དབུས་སུ་ཇིང་བྱ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཁོར་གྱི་བྱམས་དེའི་ཅིག་ལོགས་
 ལ། སྐར་བྱང་མང་པོ་དག་གདོད་དོ། །འཁོར་གྱི་བྱམས་དེའི་ཅིག་ལོགས་ཀྱི། སྐར་བྱང་དེ་དག་
 གིས་མ་མཐའ་དག་དག་སྟོང་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུག་པའི་སྐར་གྱི་ལ་མཐའ་དང་ཐད་ཀར་
 འབབ་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་བྱང་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཅིག་པས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མདོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་དྲི་ཀ་ཞལ་མི་གསལ་ཞིང་སྐབས་འདིའི་ལུང་མ་མཐོང་བར་མདོ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་འབྲུ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་ནམས་དགག་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཛིན་ཏེན་པ་དག་དགའ་མགྱར་འགྲོ་
 ཞིང་འོང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མ་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་ཏུ་བྱང་
 བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁོར་ཁར་ཡུག་ཏུ་ཅིག་པས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱང་
 རུང་སྟེ་ལྷགས་རིས་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྐྱར་བའི་ཅིག་པ་ལ་
 རྒྱ་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་ ཆར་བའི་རྒྱ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་མདོ་མདོར་རྒྱ་
 བྱང་གདོད་པ་ཉིད་ཀྱང་རུང་ངོ། །རྩངས་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་རྩངས་བཙུགས་
 པ་ནི་ཤིང་མང་པོ་བཙུགས་ཤིང་ཡ་རོལ་པོའི་སྟོབས་འདུག་པའི་གོགས་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་
 པས། ཤིང་སྔ་སྔོན་རན་པ་སྟེད་དུ་འདོམ་དོ་པ་མང་པོ་ཕྱད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ལྷགས་རིའི་ཕྱི་
 རོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཙུགས་པ་ནི་རྩངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩངས་དང་འོབས་དག་
 ཀྱང་རུང་ངོ། །ལུང་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བརྒྱས་ཏེ་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བར་མ་དོའི་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ནོ། །ཐོ་རྒྱན་རྒྱད་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་བཙུ་བའི་

འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཐོ་རྒྱན་རྒྱུད་མོའི་ཐོ་བ་ཞེས་ རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་པ་ལས། བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
 ཐོ་བ་རྣམས་མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་སོ་སོའི་བར་མ་དོ་རྣམས་
 མཐོ་དམན་དུ་འཁོར་ཞིང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་དག་ཀྱང་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱིས་པའི་དགོས་
 པ་ནི་རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་ལས། སྦྱོ་བ་བསྦྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དག་བྱི་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་
 སོ། །དེ་གསུམ་དབྱིབས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ལྷ་བྱ་བྱི་བར་གསུངས་སྙམ་ན། སྤྱག་རོན་དང་སྦྱུལ་དང་ཕག་གི་
 རྣམ་པ་བྱི་བ་ནི་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས་གསུངས་པ་
 སྟེ། དེ་ལྟར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །

བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བྱི་བ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་
 གྱི་འབྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་བྲངས་པ་ལས། མ་རིག་པ་ནི་བྱད་མེད་བྱི་བར་བྱའོ། །འདྲ་
 བྱེད་ནི་རྩ་མཐའ་སྟོང་དག་བྱེད་པ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་བའི་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་
 གཟུགས་ནི་བྱད་མེད་དང་སྦྱིས་པ་ལོ། །སྦྱོ་མཆེད་དུག་ནི་སྦྱོ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་དག་ཡུལ་
 ཐ་དད་ལ་ཆགས་པ་དག་གོ། །རིག་པ་ནི་བྱད་མེད་དང་སྦྱིས་པའི་ལུས་ཀྱིས་རིག་པ་ཀུན་
 དུ་སྦྱོད་པ་ལོ། །ཆོར་བ་ནི་སྦྱིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཆོར་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ལོ། །སྦྱོད་པ་
 ནི་བྱད་མེད་བྱེད་འཆོ་བ་ལོ། །ལེན་པ་ནི་བྱད་མེད་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་འདུག་པ་ལོ། །སྦྱིད་
 པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ནི་དེ་འབྲང་བ་ལོ། །སྦྱོ་བ་ནི་འབྲངས་པ་དེ་ནི་དེ་སྦྱོ་བ་ལོ། །ཀ་
 བ་ནི་སྦྱིས་པ་ཀས་ཤིང་འཁོགས་པ་ལོ། །ཤི་བ་ནི་མི་ཤི་བའི་གཟུགས་བྱི་བ་ལོ། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །མ་རིག་འདྲ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་དང་གཟུགས་དང་སྦྱོ་མཆེད་དུག་ །རིག་
 ཆོར་སྦྱོད་ལེན་སྦྱིད་པ་དང་། །སྦྱོ་བ་དང་ནི་ཀ་ཤིའོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་

བསྐྱུ་བའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ། །ལྷའི་པོ་ན། དཔུལ་བའི་རབས་བྱེ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཁྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་ལྷའི་པོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་
 སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་དེ་དགེ་བ་ལ་བཅོན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་ལྷའི་པོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་གཅིག་བཅོན་དུ་བབྱུང་ལ་
 གཤིན་ཇིའི་མདུན་དུ་ཞལ་ལྷེ་སྦྱོར་བ་འབྲེལ་བ་བྱེ་ཞེས་བཤད་དེ་དེ་ནས་གང་གིས་ཀྱང་རུང་
 རོ། །སྐར་ཁད་དུ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནད་པའི་རིམ་གྱོ་མཛད་པ་སྟེ་ནད་གཡོག་མཛད་
 པ་བྱེ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་ནད་པ་ཁྱི་ལ་ཉལ་བ་འབྲེལ་བར་བྱེས་
 ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནད་གཡོག་མཛད་པ་འབྲེལ་བར་བྱེ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་གཙང་ཁང་ས་གཞི་ལེགས་པར་
 བསྐྱར་བའི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའམ། མརྒྱལ་ཞལ་ཞལ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བ་ལྷ་བུའི་སྟེང་དུ་
 འགྲོ་དགོས་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དཀོན་མཆོག་གི་དོན་དུ་འཕྲག་དར་བྱས་པ་དང་ཞལ་
 ཞལ་བྱས་པ་ལ་གཙུག་ལག་གི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་གདོན་ཅིང་ འགོམ་སྟེ་འགྲོར་གནང་བས། འགོམ་
 མོ། །ཞེས་ དེ་ལྟར་ལུང་ཕྱན་ཆེགས་ལས་གསུངས་སོ། །སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཙང་ཁང་ལ་
 སོགས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་གྲིབ་མ་ལ་འགོམ་ན་ཡང་རོ། །མར་མེའི་སྟེང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་ནི་
 གང་ཟག་ལ་མི་གནང་བའི་ལུང་དང་གནང་བའི་ལུང་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་དྲི་ཀར་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་ཏེ། མར་མེའི་
 སྟེང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་བསྟན་
 པར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་ལུང་ལས་དགེ་འདུན་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཅིག་པའི་མར་མེའི་སྟེང་པོ་
 རྟེན་ན་ཡང་ཇིས་སུ་གནང་རོ་གང་ཟག་ལ་ནི། ཇིས་སུ་མི་གནང་རོ་ཞེས་དྲི་ཀ་ལས་ཁྱུངས་
 སུ་བྱངས་སོ། །ལུང་ཁཅིག་ལས་ནི་ཡལ་ག་དུ་མ་པ། དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པས་བདག་
 གིར་བྱ་བ་བསྟན་པར་མི་བྱའི། ཡལ་ག་གཅིག་དང་ལྷན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་

མེད་དོ། །ཞེས་ལུང་དེ་ཀྱི་ཀམ་ཁུངས་སུ་དངས་ཤིང་། ལུང་སིལ་བུ་ལས་ཀྱང་མར་མེད་
 སྒྲོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་ལ་ཡང་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 མར་མེད་སྒྲོང་པོ་ཡལ་ག་གཅིག་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་གནང་བའི་ལུང་དང་བཀག་པའི་ལུང་
 གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་བཀག་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་བྱ་སྟེ། ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་ངོ་། །
 ཁྱུ་བཞི་དང་ཁྱུ་དོ་པ་ཉིས་བཞུབ་དུ་བྱེད་དེ་བཅེས་མོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྟན་གྱི་བཞི་
 མིད་དུ་ཁྱུ་བཞི་དང་ཞེད་དུ་ཁྱུ་དོར་བྱས་ལ། མིད་ཉིས་བཞུབ་དུ་བྱས་ན་གྱུ་བཞིར་འགྱུར་
 གྱིས་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཀྱི་ཀ་དང་
 གསུམ་ཆར་ལས་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་དེ་ནི་རས་མིད་དུ་ཁྱུ་བཞི་ཉིས་བཞུབ་དུ་བྱས་པ་དང་།
 སྟན་དེའི་ཞེད་དུ་ནི་ཁྱུ་དོ་པ་ཉིས་བཞུབ་དུ་བྱས་ཏེ་བཅེས་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོར་
 བཏག་པར་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ནི་ ཀྱི་ཀར་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། ལུང་
 ལས་སྟན་ལ་མ་བཏག་པར་ཉལ་བས་འོག་དུ་སྒྲུལ་ཆུང་དེ་སྒྲུལ་དང་དགོ་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱི་
 བར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྒྲུལ་བ། སྟན་ལ་བཏགས་ཏེ་ཉལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ་
 འགྲེལ་ཆུང་ལས་མལ་བྱ་བའི་གཞིར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་མལ་དང་སྟན་ལ་སོ་སོར་
 བཏགས་པ་མ་བྱས་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལུང་ལས་མལ་སྟན་མེ་མར་ལ་
 བཏག་པར་མི་བྱ་ཡི། ཉིན་པར་མལ་སྟན་བཏག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་
 ཆུང་ལས་རྒྱབ་མོ་ཉལ་ཁར་བཏག་ཅིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཨར་མོ་
 ནིག་ནི་ཐགས་མ་ཁྱ་བོའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཨར་མོ་ནིག་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་དེུ་དོག་
 ཅིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟན་རིང་མོ་ཨར་མོ་ནིག་ནི་སྟན་གཅིག་གི་སྒྲོང་དུ་དགོ་སྒྲོང་
 ནམས་གྲལ་ལ་འཁོད་ན། སྟན་རིང་པོ་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བཞི་

ཡན་ཆད་ཚྲོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་ལ་ནི་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་
 ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་
 སྟེང་དུ་དགོ་སྟོང་དགོ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་གྲལ་བྱས་ཏེ་འཁོད་ན་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཐོབ་
 པ་སྤྲི་ལོ་བཞི་བྱད་ཡོད་པའི་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་གཞན་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་
 ཉེས་པ་མེད་དོ། །བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་དེ་ལས་གཞན་
 པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་དེ་ཡང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟན་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །དེས་ན་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་བསྟན་རྫོགས་
 གང་ཟག་གཉིས་སམ་གསུམ་འདུས་པར་ནི་ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་
 དུ་དགོ་སྟོང་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲལ་ལ་འཁོད་ན། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་སྤྲི་
 ལོ་བཞི་བྱད་ཡོད་པའི་དགོ་སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་གཞན་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་
 འབྱུང་ཞིང་། ཨར་མོ་ནིག་གི་སྟན་རིང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགོ་སྟོང་དང་བསྟན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་སྟན་ཅིག་འདུག་ན་ཡང་དགོ་སྟོང་གིས་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་སྟན་གཅིག་
 ལ་འདུག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མདོ་འདིས་བསྟན་དོ། །ཨར་མོ་ནིག་ནི་མཚོན་པ་
 སྟེ། སྟན་རིང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དགོ་སྟོང་གིས་གཞན་དང་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་
 ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གནས་གཞན་གྱི་རྣམས་གཞན་
 དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་ཡང་། སྒྲངས་ཟིན་པར་གྱུར་ན་ངི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རོད་
 པ་འབྱུལ་དུ་གཞུག་སྟེ། རྣམ་དེ་གནས་གཞན་དུ་རོད་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། ལེན་པར་བྱེད་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྣམས་དེ་བྱངས་སུ་ཕྱིར་འབྱུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ རྣམ་དེ་ནི་ལེན་པ་པོ་
 སུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྒྲངས་པའི་རྣམས་དེ་ཉིད་དམ་སྟོན་མ་དགོ་འདུན་ལ་འབྱུལ་བར་བྱ་བ། ཉིད་དོ། །གནས་

གཞན་གྱི་རྒྱུ་གནས་གཞན་དུ་ལོན་པ་པོ་དེ་མ་རྟོག་དམ། མཐུ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལས་རྒྱུ་དེ་མ་ཁྲགས་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། གནས་གཞན་དུ་བྱིར་བའི་རྒྱུ་དེ་མི་
 ཁྲགས་ན་དཔྱོག་པའོ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱུ་དེ་ལོན་པ་པོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གིས་དཔྱོག་
 པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས་དཔྱོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་པ་པོ་ཞེས་སོ། །
 རྒྱུ་དེ་སྟོབས་པར་བྱེད་པ་པོ་སྲུ་ཡིན་པ་དེ་སྦྱིན་པ་འབྲུལ་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །འདི་
 ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་གང་གིས་བྱིན་པ་ལ་རིན་ཐང་བཞིན་དུ་ཕོབ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །
 གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དམ་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞིང་ཚད་དོ། །འབྲེལ་
 རུང་ལས་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཚད་བྱས་ཀྱང་རུང་གདུགས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ཚད་དུ་བྱས་ནས་སོ། །ལུང་ཕྱན་ཆོགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཚད་དུ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གདུགས་
 ཀྱི་ཅིབས་ཀྱི་ཚད་དུ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འོད་ལྷན་ལས་ཀྱང་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་
 བ་གདུགས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ཚད་དམ་སྟེ་བར་གནང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ལས་དགེ་
 སྟོང་དགོན་པ་པའི་དུང་དུ་ཆོམ་ཀྱན་པ་འོངས་ཏེ། རྩོགས་དང་ལམ་དང་ཆོས་གངས་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འདི་བ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་དགོན་པ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལན་མ་ཐེབས་
 པས་དགེ་སྟོང་དེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྒྲུལ་བ་དགོན་པ་པས་རྩོགས་དང་ལམ་
 དང་ཆོས་གངས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གསུངས་སོ། །སྟོམ་དགའ་མོ་དབྱར་ཁང་
 གི་ཅིག་ལོགས་ཀྱི་སྐར་ཁུང་ཆེན་པོ་ན་འདུག་པར་བྱེད་ནས་དགེ་སྟོང་མས་སྐར་ཁུང་དུ་འདུག་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཁྱི་ཀ་ལས། སྐར་ཁུང་འབའ་ཞིག་དུ་མ་
 ཟད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་སྟོང་མས་འདུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་
 སྟོང་མ་གོས་མེད་པ་ཅན་གྱིས་འདུག་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ལ་རྩལ་གཟན་ནི། གཅེར་བ་བསྐྱབ་

པའི་གོས་ནི་ད་ཡིན་ བས་དག་སྒོང་མས་རྩལ་གཟན་གྱི་ན་གཅེར་བྱར་འདུག་པའི་ནེས་པ་མེད་པ་ཡིན། རོ།།
 དག་སྒོང་མས་རྩལ་གཟན་གྱི་ན་གཅེར་བྱར་འདུག་པའི་ནེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དག་
 སྒོང་མ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་ཁྲི་ལྔ་པར་གྱུར་དེ། འཕགས་མ་ཡུ་རྩེ་ལའི་མདོ་ག་དེ་གསལ་ད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་སྐུ་མ་སྐྱར་ལ་མཚོན་ཆ་དང་ཁབ་དང་མིང་ལྡེང་གི་སྐྱར་བ་དག་གིས་བསྐྱར་བ་
 ར། དེ་ལ་དག་སྒོང་ནམས་ཀྱིས་དག་སྒོང་མ་ནམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོང་དུ་མི་འཇུག་
 བར་ཁྲི་མས་སྐྱ་བཅས་པར་གྱུར་ནས། བཀའ་སྐུ་ལ་པ། དག་སྒོང་དག་གིས་དག་སྒོང་མ་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པ་དག་བསྐྱོད་པར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་མ་འདི་ནམས་
 གསུངས་སོ། །དག་བསྐྱོད་ཀྱིས་དགོངས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ གི་སྒོ། བསྐྱེད་མས་ནས་
 འབྲེལ་ཆུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གྲ་གར་རྒྱན་པོ་ཡོད་པར་དོགས་པའི་སར་ཀྱན་དུ་བཅུ་
 ཉེ་སོ་སོར་བཏགས་པར་བྱའོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་དག་ཆུ་བཅུ་བས་བསྐྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན།
 ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་བྱང་དུ་ལག་པ་དང་རྐང་པ་བཀྲ་བ་ནས།

ལྟང་བཟེད་བཀྲ་བ་དང་ཁྱུས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆུ་བཅུ་བ་ཡིན་ནོ།།
 ཤིང་ལྗོན་པ་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ན། དག་སྒོང་སྒོ་བ་མ་མང་རྩལ་ལ་སྐུ་ལ་སྐུ་ལ་དུ་བཞོ་སྟེ། འཁོར་
 མང་རྩལ་གི་ནམ་པར་དབྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་མང་ན་ཤིང་ལྗོན་
 པ་མང་དུ་བསྐྱུང་ལ། འཁོར་རྩལ་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་རྩལ་དུ་བསྐྱུང་སྟེ། ལྟང་ལས་སྐུ་ལ་སྐུ་ལ་དུ་
 བཞོས་དེ་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱི་དོར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་
 ཁ་ཅིག་གི་བྱང་དུ་སོ་ཤིང་བཟེལ་བ་དང་ ཞེས་པ་ནི་སོ་ཤིང་གི་ཅེ་མོ་མོའི་བར་དུ་རྩལ་ཟད་ཟས་དེ་ཅེ་མོ་མོང་
 བོར་གྱུར་བ་དེས་སོའི་དྲི་མ་ནམས་འཁྱུད་ཅིང་ཆུས་བཀྲ་བའོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་བྱང་དུ་ཁ་བཀྲ་བ་
 དང་ཤིང་ལྗོན་པ་ཁ་ཅིག་གི་བྱང་དུ་རྐང་པ་བཀྲ་བ་སྟེ་ རྒྱ་ཀ་ལས། ཁ་བཀྲ་མ་པ་དེ་ལྟ་བུས་

ལུ་བརྩ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱའི། ལུ་བརྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་གིང་ཕྱོན་པ་གཅིག་
 བྱ་དེ་ལ་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁ་ རྒྱུ་ལས། བཟུམ་སྟེ་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 གྲོག་པ་ན་སྟེ་བསྐྱར་དང་ཆེག་དང་རིམ་པ་ལ་རང་གིས་བསྐྱར་ཞིང་སྐྱར་བ་དེ་ལ་གཞོལ་བ་
 སྟེ་རང་གིས་བསྐྱར་ཞིང་སྐྱར་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་
 གིས་སྐྱར་ཏེ་གྲོག་པར་མི་བྱའོ། །མདོར་ན་ཆེག་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཐོག་པ་རང་
 གིས་བསྐྱར་ཏེ་གྲོག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟེ་བསྐྱར་ནི། རྒྱུ་ལས་རིང་པོར་བྱང་བ་
 དང་ང་རོ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཆེག་ནི་རྒྱུ་ལས་ཆེག་རེ་རེར་ནམ་པར་
 བྱེ་སྟེ་གྲོག་པའོ་ཞེས་སོ། །རིམ་པ་ནི་རྒྱུ་ལས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་གྲོག་པའོ་
 ཞེས་ཞལ་མི་གསལ་ཡང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་དང་ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་རིམ་པ་ནི་
 ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ལོ་རིམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། ཆོག་གི་གོ་རིམ་སྒྲུབ་ཏེ་གྲོག་པར་མི་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་རིམ་པ་སྐྱར་ནས་གདོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གོ་
 རིམ་སྟོ་བཏགས་ནས་འདོན་པ་ཞེས་ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན་
 ཡུལ་གྱི་སྟངས་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ལས་བྱུང་བྱུར་བསྐྱར་བ་དང་ཆེག་
 སྒྲུབ་ཀྱི་གོ་རིམ་བསྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་རམ་སྟུང་ན། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་
 ལས་ཐོངས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཆེག་ཡིན་ན་ལྟར་བ་མེད་གསུངས་སོ། །ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་
 ལས་ཡུལ་དེ་ན་གྲགས་པའི་ཆེག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེག་བསྟན་པར་རྟུས་ཀྱི། གཞན་
 དུ་ན་བསྟན་པར་མི་རྟུས་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །རམ་ཕྱིས་ནི་སྟག་ཆའི་བུམ་པ་སྟེ་མདོན་
 ཆོན་ཅན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཞུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསལ་ལ། ཡུལ་ཁ་ཅིག་ན་སྟག་བུམ་པ་རམ་ཕྱིས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ བེ་བའི་ལུས། བསྟེག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་ལས་ བེ་བའི་ལུས། མཆོད་པ་བྱས་

དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལུང་ཕྱན་ཆོག་ལས་ ཤི་བའི་ལུས། དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཉི་བའཁོར་གྱིས་ཞུས་པ། ལུས་འདི་ལ་སྤྱོད་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་བ། དེ་སྦྱོས་མ་ཐག་དུ་དེ་
 དག་ཀྱང་སྦྱོས་ལ། ཤི་བའི་ཆོན་དེ་དག་ཀྱང་འཆི་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་མའི་སྒོ་ནམས་སུ་
 བརྟགས་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། ཟུང་གི་མདོ་ལས་ནི་མི་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་
 ཚུན་ཆད་ལུས་གྱི་སྤྱོད་བྱ་གཉིས་མི་འཆི་བར་བཤད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལུང་གཙོ་བོར་གཟུང་
 རོ། །རི། མགོ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་
 རྒྱུ་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་དབྱུང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ལུང་ཕྱན་
 ཆོག་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་དུ་ང་ཡོངས་སུ་མུ་དན་ལས་
 འདས་པ་ན་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་བསྒྲུབ་དེ་གྲོག་པའི་
 སྒོ་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རབ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པར་སྟོན་
 རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་མཚུངས་པར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་འདུལ་
 བ་འདིན་པ་སྤྲ་མ་ནམས་གསུང་རོ། །ཁྲི་ཀ་ལས་ ཁ་ཅིག་མཚོད་རྟོན་གྱི་བང་རིམ་ནི་སྦྱིལ་གྱང་ཡིན།
 བུམ་པ་ནི་སྦྱི་ལུས་ཡིན། བེ་ནི་དབུ་ཡིན། གདུགས་བཅུ་གསུམ་ནི་དབུ་རྒྱན་ཡིན། ཞེས་མཚོད་རྟོན་དག་ལ་གཟུགས་
 སྦྱུའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཉི། མཚོད་རྟོན་ནི་ཆོས་གྱི་སྦྱུའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། ལུ་འགྲེལ་ལས་མཚོད་རྟོན་གྱི་གནས་ནི་ ལུ་འགྲེལ་ལས་མཚོད་རྟོན་དེ་ཉིད་གནས་
 ཡིན་ཉི། བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པ་འདུ་བའི་སྒོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚོད་རྟོན་ནི།
 ཆོས་གྱི་སྦྱུ་ལྟ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་གྱི་སྦྱུའི་བདག་ཉིད་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་དང་།

ལྷ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
 མཁུན་པ་དང་སྟོབས་དང་བྱུགས་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་གྱི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ཉིད་དུ་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འབྲས་བུའི་ཆད་དག་
 གིས་དེའི་གདུགས་གཅིག་ལྷག་པའོ་ཞེས་པ་འདི་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་དྲི་ཀས་བྱངས་སུ་
 དངས་པའི་ལུང་ལས། དག་བཅོམ་པའི་ མཆོད་རྟེན། རི་གདུགས་ལྔའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་
 བའི་རི་གདུགས་བཞིའོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་རི་གདུགས་གསུམ་མོ། །རྒྱན་དུ་
 ཞུགས་པའི་རི་གདུགས་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས་
 རི། དག་བཅོམ་པའི་རི་གདུགས་བཞིའོ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རི་གསུམ་མོ། །ཕྱིར་འོང་གི་
 གཉིས་སོ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་རི་གཅིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་།
 དག་བཅོམ་པའི་མཆོད་རྟེན་རི་ཡང་ལོ་བཞི་པར་བྱའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ཡང་ལོ་གཅིག་
 པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་འདོན་པ་ཐད་དུ་འབྱུང་ཡང་། མདོ་རྩ་བས་བྱངས་
 སུ་དངས་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ། མར་མེ་འདྲིན་པར་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ནི་དྲི་ཀ་ལས་མར་མེའི་ཕྱིར་ཀོང་བུ་བའོ་ཞེས་སྤང་ཡང་། ཁང་བུ་དང་ཀོང་བུ་
 དྲི་ཀའི་ ཡི་གེ་ནོར་བ་འབྲས་ལྷོ། མར་མེ་འདྲིན་པ་ནི་མར་མེའི་ཁང་བུ་ལྷོ། སྐབས་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ལུང་སྐྱོང་གཞི་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་སྤུལ་བ་ན། བྱིས་མར་མེ་འབྱུངས་ནས་
 སྟོད་ཀྱང་བྱིར་ནས། བཀའ་སྤུལ་བ། མར་མེའི་ཁང་བུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མར་མེ་
 འདྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ། འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་མར་མེ་མི་ཤི་བའི་སྐབས་ཁ་ཡོད་གཅིག་
 བྱེཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་བ་ལང་གིས་སྟོགས་ནས། བཀའ་སྤུལ་བ།
 མཆོད་རྟེན་ལ་ཁོར་ཡུག་དུ་ལན་ཀན་ ཤིང་དག་ གྱིས་བསྐྱོར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་རི་

འབྲེལ་ཚུང་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁོར་ལུག་ཏུ་ཤིང་ཐགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞེས་སོ། །ལུང་ལས་
 མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་གན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དེ་ལ་རྟ་བབས་མེད་པས་མི་མཛེས་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་
 སྤྱུལ་བ། མཛེས་པར་བྱ་བའི་རྟ་བབས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟ་བབས་འདི་ནི་
 འབྲེལ་ཚུང་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐོར་དོ་རིངས་བསྐྱེད་ཞེས་ལཤད་ཀྱང་འདི་ནི་དོ་
 རིངས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་དང་གཞི་འབྲེལ་ལས། རྟ་བབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྐྱེད་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐོ་མཐོན་པོ་སྐྱེད་བའོ་ཞེས་ལཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །ཕྱན་ཆོགས་
 འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་རྟ་བབས་ནི་རྩ་བའི་སྐོ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཅིག་པ་མ་གཏོགས་པར་ཤིང་ ཅ་
 བཞི་ལྟ་བུ། གཉིས་བསྐྱེད་བ་ལ། ཡ་ཐེམ་ལྟ་བུ། ཤིང་གཅིག་གིས་སྐྱེད་ནས་བཀའ་བ་པ རི་སྐྱེད་
 བུ་རྒྱན་མང་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པ། སྐོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟ་བབས། འདིའི་མིང་གཞན་ནི་
 སྐོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལཤད་དོ། །བལྟམས་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྐྱུ་བལྟམས་པའི་
 ཏུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟེ།

ལུང་གྲུང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཚུང་ས་ག་ལ་སྐྱུ་བལྟམས་
 སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཆོས་བདུན་ལ་སངས་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་ལྟམས་ནས་
 བལྟམས་ཞེས་ལཤད་པ་ལྟར། དབྱིད་ཟླ་ཐ་ཚུང་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བདུན་སྐྱར་མ་རྒྱལ་ལ་
 བབ་པའི་ཆོ་ན་སྐྱུ་བལྟམས་པའི་ཏུས་སྟོན་བྱ་བའོ། །གཙུག་ཕུད་དང་ཞེས་པ་ནི། གཙུག་
 ཕུད་བཞག་པའི་ཏུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་ འཛིག་རྟེན་པའི་རྩ་ལ་ལུགས་ལ་བྱིས་པ་རུང་བ་སྐྱུ་ལན་ཅིག་
 ཐེགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར། གྲུང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ན་དབུ་སྐྱུ་ཐེགས་
 པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལོ་དུག་ལོན་པ་ན་ དམིན་ཆད་སྐྱུ་མི་འཛིག་ཅེས་དགའ་སྟོན་བྱ་སྟེ། གཙུག་
 ཕུད་བཞག་ཅེས་གསུངས་པས། འདི་ནི་ལོ་ལྷ་ལྷ་ནས་མཆོད་སྟོན་ལན་རེ་རེ་བྱེད་པ་སྟེ།

སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་སྟོང་གཞི་ལས་ལོ་ལྷ་ཞིང་ལན་ཅིག་མཆོད་སྟོན་སྐྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 ལོ། །དབུ་སྐྱ་དང་ཞེས་པ་ནི་དབུ་སྐྱ་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་
 འདས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་ལོན་པ་ན་བྲིས་ནས་མངོན་པར་བྱང་སྟེ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་སྐྱ་
 ཉིད་ཀྱིས་བྲེགས་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་ ལུང་སྟོན་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་གཙུག་ལྷན་འདེག་པའི་དུས་སྟོན་ནི།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབུ་སྐྱ་བྲེགས་ཏེ་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཤོར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲངས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་
 ལུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དེ་ལ། དང་པ་ཅན་གྱི་བྱས་ཐེ་དང་བྲིས་བདག་གིས་དུས་སྟོན་པར་བྱས་པ་དེ། གཙུག་ལྷན་
 འདེག་པའི་དུས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བའོ། །བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བ་ནི་ལུང་སྟོང་གཞི་
 ལས་དབྱིད་ཟླ་བ་རྒྱུད་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་རྒྱུ་ཅེས་
 གསུངས་ཤིང་ལུང་གཞི་ལས་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་བླ་བ་སྐྱ་གཙན་གྱིས་ཟིན་པའི་རྒྱབ་ལོ་སངས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིད་ཟླ་བ་རྒྱུད་གི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་མངོན་པར་བྱང་
 ཆུབ་པའི་དུས་སྟོན་བྱ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་བུ་དོན་
 ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་ཅན། དར་
 ཐོད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའོ། །ཀྱང་རྒྱན་དང་། རྩ་བའི་བྱ་གར་གཞུག་པའི་གདུབ་
 སྟོར་ན་རྒྱན་ སྐྱ་ངེས་པར་བྱད་མེད་རྒྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཉོག་ཐྱང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའོ། །ནི་ངེས་པར་བྱད་
 མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་པས་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་གདགས་པར་མི་བྱའོ། །
 ལག་གདུབ་ཀྱང་མི་བྱ་བར་བེ་ཤ་ཀས་བཤད་ཀྱང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་ན་ལག་གདུབ་བྱར་རུང་ངོ་། །རྒྱན་དེ་གཉིས་མ་
 གཏོགས་ གདུབ་དང་དབུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ། པའི་རྒྱན་གདགས་པ་ནི་རྒྱལ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་གདགས་པའོ། །གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ལ་གདུགས་དང་
 རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་དག་བསྐྱེད་ངོ་ཞེས་སོ། །སྐྱ་གཟུགས་བཞུགས་པའི་ཤིང་རྟའི་མདུན་

གྱི་ས་གཞི་ལམ་པོ་ཆེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་སྟེ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བའི་སྟོང་བྱའོ་ལུང་
 ལས་ཕྱང་བའི་སྟོང་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་པོ་ཆེར་ཕྱང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱའི་ཞལ་
 ནས་སྟེ་གཞུགས་ལ་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་ས་ལ་མི་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་ལ་རས་དཀར་པོ་འདིར་
 བ་ཡིན་ནི་གསུང་ཡང་། ཕྱང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི་འབྲེལ་ཁྱུང་ལས་ཤིང་རྟའི་མདུན་དུ་བྲེ་འདྲ་
 བའི་སྟོང་བྱ་བཞི་བྱས་ལ་དེའི་ནང་དུ་མེ་ཏོག་སྟེ་ཆོགས་བཞག་ལ་གཏོར་ཞེས་བཤད་དོ། །
 སྐབས་འདིར་ཟ་མ་ཏོག་འདིའི་དགོས་པ་ནི་རང་གི་ནམ་བཤད་དང་ཁྱི་ཀ་ལས། མེ་ཏོག་
 ལ་སོགས་གཏོར་བ་དག་ས་ལ་མི་འབབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཕྱང་
 བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི་ཤིང་རྟའི་མདུན་གྱི་ས་གཞིའི་སྟོང་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། ལམ་
 པོ་ཆེར་ཞེས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་པོ་ཆེ་མ་ཡིན་པ་ས་གཞི་འབར་འབྱར་
 ཅན་ལ་སོགས་པར་ནི་ཤིང་རྟའི་ཤིང་པར་མི་རྒྱས་ལ། ས་གཞི་སྟོང་ས་པར་སྦྱངས་པའི་ལམ་
 པོ་ཆེར་ཤིང་རྟའི་ཤིང་པ་ཡིན་པས། གཞི་འབྲེལ་ལས་ལམ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་རྟའི་
 ལམ་མོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ནམ་པ་གཅིག་དུ་ན་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་འདི་ནི། སྟེ་གཞུགས་བཞུགས་
 པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོང་དུ་བཞག་ཁྱུང་རུང་སྟེ་ལུང་ལས་ཤིང་རྟའི་སྟོང་དུ་ཕྱང་བའི་སྟོང་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱང་བའི་
 ཟ་མ་ཏོག་ནི་མེ་ཏོག་ཕྱང་བའི་སྟོང་དེ། སྟོང་དེའི་ནང་དུ་དེའི་ཟ་མ་ཏོག་གཞུག་པ་སྟེ་དེ་
 ཞེས་པོས་བཀང་བའི་སྟོང་གཞུ་ལ་སོགས་པ་གཞུག་པའོ། །འདི་ནི་འབྲེལ་ཁྱུང་ལས་ཤིང་
 རྟའི་ ཕྱང་བའི་ཟ་མ་ཏོག་སྟེ། མདུན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་དུ་ དེའི་ཟ་མ་ཏོག་དེ། ཞེས་པོའི་དེ་བསུང་
 གིས་གཤམ་ཅི་ སྟེ་གཞུ། བཀང་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་པ་ནི་མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་པ་ནས། རུང་བར་རོ་
 ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མདོ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྒྱས་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་དོ། །ནམ་

ལྷན་ཉི་མའི་འདྲེ་ཟེར་ལས། གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་ནམ་པར་ལྷན་པའོ།།

མདུག་བསྐྱེད་བ།

དེ་ལྟར་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ། སྙན་པའི་
 རི་བསུང་ཕྱོགས་བཅུར་བྱུང་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནམ་དག་དཔག་བསམ་ཤིང་། །སྙག་པའི་
 ཉིང་འདྲིན་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་སྙག་མཐོང་མེ་ཉོག་མདངས་ལྡན་མཛེས། །ནམ་གྲོལ་
 མཆོག་གི་འབྲས་བུ་བཟང་པོས་ཕན་བདེའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་བྱེད་པའི། །ཡོན་ཏན་ཀུན་
 གྱི་རྩ་བ་འདི་ལ་གཅེས་སྤྲོས་མཛོད་ཅིག་སྤྲོས་བུ་དག །ནམ་དག་བྱིམས་ལྡན་མཁས་པའི་
 གསུང་དབྱངས་བདུད་ཅིའི་རོ་མཆོག་མྱངས་པའི་མཐུས། །འདུལ་བ་ལྷང་དང་ལྷང་འབྲེལ་
 རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད་བསྐྱེད་ནས། །ལེགས་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་
 སྤྲིང་པོ་གཞན་ལ་ཕན་སྤྲོས་བསྐྱེད་པ་འདིས། །ནམ་མཁའ་གནས་བཞིན་འདི་ཡང་གནས་
 རས་སྤྱོད་དགུ་ཡོང་ལ་ཕན་བྱེད་ཤོག །སྤྲོས་ཐོབ་སྤོ་གྲོས་སྤྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་ལ།
 འདུལ་བ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་ཆོ། །སྤང་སྤང་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲོན་
 པ་བསལ་བྱས་ཤིང་། །གཞན་ཕན་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཀུན་ནས་འཕྲོ་གྱུར་ཅིག །བསྟན་
 པའི་རྩ་བ་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་རིན་ཆེན་འདིའི། །ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 རབ་འཕྲོས་པས། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤོ་གྲོས་པད་མོ་ནམ་འབྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་
 བསྟན་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་བྱེད་ཤོག །འདི་ནི་མཐོང་དང་མིང་ཐོས་བྲན་དང་རིག་པ་
 དང་། །འདི་མཉན་བསམ་དང་གཞན་ལ་འཆད་སོགས་གང་བགྱིས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་

དག་ལེགས་ཡོན་ཏན་འདིས་བསྐྱེད་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་ཆེན་པོར་
 འདི་གྱུར་ཅིག །རང་གཞན་ཀུན་གྱི་དུས་གསུམ་དག་པའི་ཚོགས་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་
 ཚོགས་ཀུན་གྱིས་སྤོང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཀལ་བྱས་ནས། །ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་རིན་ཆེན་སྤྱིར་
 དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིང་། །ནམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །གསེར་གྱི་
 ས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་འི་བཞིན་འདི་ཡིས་གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །གང་གའི་ཚུ་བོ་རྒྱན་རིང་འི་
 བཞིན་འདི་ལས་གཞན་ཕན་རྒྱན་རིང་དང་། །འདི་གཞི་རྟེན་ཅི་སྤྲོད་སྤྲོ་ཚོགས་འི་བཞིན་འདིས་
 ཀྱང་གཞན་ཕན་སྤྲོ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་བསམ་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྱུབ་འི་བཞིན་གཞན་ཕན་
 ལྷུན་གྱིས་གྱུབ་པར་སྒོམ། །བྱགས་དགོངས་ནམ་དག་དང་པའི་མཁའ་ལ་བྱམས་པའི་ཉིང་
 འདིན་སྤྱིན་འཁྲིགས་ཤིང་། །བྱགས་ཇེ་འོ་སྒོག་འབྲུག་སྤྲོ་པའི་འབྲུག་སྒྲོ་གས་སུ་གསལ་
 བར་གྲགས། །ལེགས་གསུངས་དམ་ཚེས་བདུད་ཅིའི་ཆར་གྱིས་ཕན་བདེའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་
 མཛད་དེའི། །བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཕྱག་འཆལ།

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ནམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་
 རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཟངས་ཆེན་པའི་ཞབས་ཀྱི་པད་
 མོ་སྤྱོ་བོས་སྒྲངས་ནས་གསུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་རོ་མཚོ་ག་ལེགས་པར་བྲུངས་པའི་
 མཚོ་ལྷ་ག། དག་སྒྲོང་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་འདུལ་བ་ལུང་དང་ལུང་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་
 གཞུང་ལུགས་ནམས་ལ་ལོ་བཅུ་ཕྱག་དུ་མར་ལེགས་པར་བཏགས་ནས་གཞན་ལ་ཕན་སྒོམ་
 ནམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཆེག་གསལ་ཞིང་དོན་གོ་སྤྲོ་བ་བཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉི་མར་
 སྤྲར་བ་རྫོགས་། བཅམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི། ནམ་དག་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་
 ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱ་བར་གདམས་པ་དང་། གཞན་ཕན་ལུན་རིང་བར་སྒོམ་ལམ་གདབ་པ་དང་། གཞན་ཕན་རྒྱ་ཆེ་བར་སྒོམ་

ལམ་གདབ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་དུ་འགྱུར་པར་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའི་བྱུང་པར་དང་། གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་སྒྲོན་པའི་བྱུང་པར་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་སུ་བྱམ་པས་ཕྱག་བུ་མེ། དེ་དག་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནི། །འདུལ་བ་མཛོ་རྩ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུང་དང་བསྐྱེད་བཅོས་གང་དང་གང་ལ་བརྟག་ནས་བཀོད་ཅེ་ན། སྒྲུལ་པ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲོ་བའི་འདུལ་བ་ལུང་ནི་དགེ་སློང་མ་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མཛོ་བམ་པོ་གཉིས་པོ་རྣམས་གཉིས་དང་ལུང་དུ་མ་བུ་བཞི་མེ། དེ་དག་ནི་ལུང་གཞི་དང་། ལུང་རྣམས་འབྱེད་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་དང་། བཀའ་ལུང་གཞུང་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་ལུང་གཞི་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཡོད་ཅིང་། ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་སློང་མའི་རྣམས་འབྱེད་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་རྩ་ཆ་གསུམ་དང་། དགེ་སློང་མའི་རྣམས་འབྱེད་ལ་བམ་པོ་ནི་བྱ་རྩ་བརྒྱ་དོ། །ལུང་ཕྱན་ཆོགས་ལ་སྒྲོ་བརྒྱ་དེ་ཡོད་ཅིང་བམ་པོ་དུ་ག་རྩ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཡང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱ་དེ་ལོ་རྩ་བ་དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བམ་པོ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། ལོ་རྩ་བ་གཞན་གྱིས་སྤྱིར་བསྐྱར་བའོ། །གཞུང་དམ་པ་ལ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འགྱུར་ལ་གཞུང་བླ་མ་ཞེས་བྱ་མེ། ལུང་ལྷ་བ་རྒྱུང་གོས་ཞེས་གསལ་སོ། །འདི་ནི་རིམ་པ་ལྷག་པ་བཅིགས་པའི་མཚན་གྱིས་ཡན་ཆད་བོད་དུ་བསྐྱར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མན་ཆད་བསྐྱར་འཕྲོ་ལུས་སོ། ལྷ་འགྱུར་ལ་གཞུང་དམ་པ་ཞེས་བྱ་མེ། ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་དམ་པ་ལ་ལེབ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ་ལུང་ལྷ་བ་དང་། ལུང་འདུལ་བྱེད་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལུང་ལྷ་ཚན་པ་དང་། ལུང་བརྒྱ་དུ་ག་པ་དང་། ལུང་ཐོང་གཞི་དང་། ལུང་སིལ་བྱ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། མ་ན་པི་གཞེས་བྱ་མེ། དགེ་སློང་བམ་ཟེའི་བུ་མོ་ལྷ་བུས་ཞུས་པ་དང་། ལུང་མ་མོ་དང་། ལུ་པ་ལིས་ཀུན་ངོས་པ་དང་ལེབ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། ཀུན་ངོས་པ་ནི་འདུལ་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་འདུན་པོ་ཀུན་ངོས་པའོ། །གཞན་ཡང་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་

བསྐྱེད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་
 འདུལ་བ་མདོ་དང་། ཀམ་ཤ་ཏྲི་དང་། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་། ཐག་གར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་དབྱེལ་བ་ཆེ་རུ་གཉིས་དང་། སློབ་དཔོན་བརྗོད་ཀར་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་འབྲེལ་རྒྱ་
 དང་། འབྲེལ་རྒྱ་ཡོན་ཏན་འོད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོ་རྩ་བའི་འབྲེལ་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་
 ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་གསུམ་པོ་སློབ་དཔོན་བེ་ཤ་གས་མཛད་པའི་དགེ་སློང་གི་ཀ་རི་ཀའི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་འདུལ་བ་མེ་དོག་
 ཐེང་རྒྱད་དང་། སློབ་དཔོན་དགེ་འདུན་བཟང་པོས་མཛད་པའི་དགེ་རྩལ་གྱི་ཀ་རི་ཀ་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྔ་བརྒྱ་པ་དང་། སློབ་
 དཔོན་ཤུག་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བ་འོད་ལྔ་དང་། གཞན་ཡང་ལུང་
 གཞིའི་སྟོན་འབྲེལ་སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་སྟེ་ལྔ་པའི་དགག་དབྱེ་ཡན་ཆད་པོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷམ་མཛད་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བོད་དུ་འགྱུར་ལ། ལུང་ལྔ་པ་ཆེགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཚན་གྱི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བོད་
 དུ་བསྐྱུར་བ་དེ་དག་དང་། ལུང་ལྔ་བའི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་འདིའི་ས་པོན་སྟེ་འཛིན་
 ཡན་ཆད་ཅི་སྟེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་འབྲེལ་བ་འདུལ་བ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཁྲུང་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 མཛད་པ་སྟེ་འགྱུར་ལྔ་ཕྱི་གཉིས་དང་། བམ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ་འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་། གཞན་འབྲེལ་
 བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱ་པ་དང་ལུང་གི་ནམ་བཤད་ཅེས་གྲགས་པ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་བམ་པོ་བརྒྱད་པ་དང་།
 སོ་སོར་ཐར་པའི་འབྲེལ་བ་ཆེག་གི་བཞེད་བྱང་བས་གསུམ་མ་དང་། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། གཞན་
 ཡང་སློབ་དཔོན་ཀུ་ལྷ་མི་ལྔ་མཛད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་གསུམ་པོ་འདུལ་བ་དེ་བའི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་། དེ་བ་རྒྱ་ཆེར་
 འབྲེལ་བ་དང་། དགེ་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་དང་། ཀ་རི་ཀ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་
 ཀམ་ལ་ཤི་ལས་མཛད་པ་དང་། དགེ་སློང་གི་ལོ་དེ་བ་དང་། དགེ་རྩལ་གྱི་ལོ་དེ་བ་ཡན་ཆད་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་མཁའ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དང་། མདོན་

པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྲགས་པའི་བཞེས་གཏིན་གྱིས་མཛོད་
 པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གང་བ་སྤེལ་གྱིས་མཛོད་པ་དག་སྟེ། མདོར་
 ན་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལོ་གྲངས་མང་པོར་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་དེ་ནམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཚུགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྟུས་ཏེ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། ། །སའ་མཛུལ། ། །སོ། །

པར་བྱང་སློན་ཆེན་ག

སློབ་བྲལ་དབྱིངས་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་བརྟེ་བའི་ཆུ་འཛིན་
 ཆེས་ཆེར་འབྱུགས། །ཆོས་ཀྱན་གཟུགས་བརྟན་མ་འདྲེས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ངོས་སུ་གསལ་
 འཆར་དག་གཏིན་དབྱེར་མི་འབྱེད། །སྲིད་ཞིའི་དཔལ་ལ་ནམ་ཡང་ཞེན་པ་མི་མངའ་སྲིད་
 པར་འབྱུམས་དང་མཛོད་ཞིང་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས། །གང་གིས་སློབ་མིན་བསྐྱབ་བྲལ་སྟིགས་
 མའི་འདྲན་པར་བྱགས་རྗེའི་བྱགས་བསྐྱེད་བྱབ་པ་མཆོག་དེ་མཆོད། །གང་དེར་མ་བྱལ་
 འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། །ཁྱེད་དང་འདྲི་ལ་མཆོག་གྱུར་ཏེ་བར་འཁོར། །འོད་སྦྱངས་
 ཆེ་སོགས་བཀའ་བསྟུ་རིམ་མཛོད་ཀྱི། །དག་བཅོམ་རྒྱལ་སྐྱས་པན་གྱབ་ནམས་ལ་འདུད། །
 བཛོད་བྱེད་ལུང་སྟེའི་བཛོད་བྱ་མཐའ་གྲས་པ། །རྟུང་དུའི་ཆེན་གྱིས་སྤྲིས་རབས་གདུལ་
 བྱ་ལ། །གསལ་མཛོད་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་དེ། །བསམ་དུ་ཤེས་ན་གཞལ་བར་
 མི་སློ་སྟུ། །སྦྱ་གཙན་ཐེན་ནས་རིམ་བརྒྱད་གཞི་ཐམས་ཅད། །ཡོད་སྟེའི་ལུགས་བཞིན་
 རྫོངས་འདིར་སོ་ཐར་བསྟན། །ཐོག་མར་སྤེལ་མཛོད་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། །ལ་སོགས་
 འདུལ་འཛིན་བརྒྱད་བཅས་ཐུག་གི་ཡུལ། །འདུལ་བ་འབྱུམ་སྟེའི་མངའ་བདག་མཆོ་སྟེ།

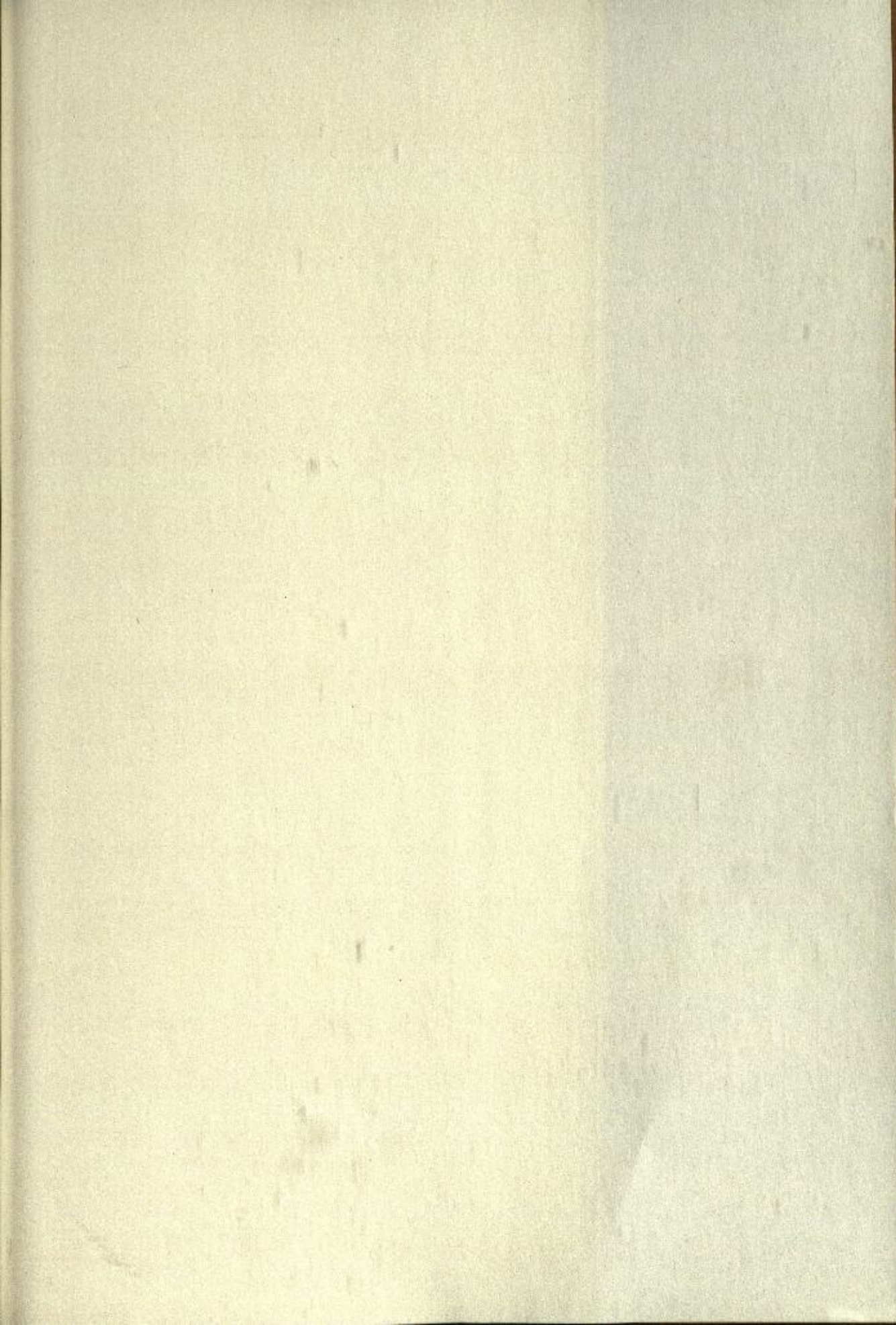
བ། །དེའི་གསུང་ནས་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲུང་དོར་
 བལྟ་བའི་མིག་ །བདག་ཀྱང་སྙིང་ལ་གཟུང་སྟེ་འབད་པས་མཆོད། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་
 བའི་ཐུགས་རྗེའི་རྟ་ལྔ་གིས། །མཆོ་སྤེའི་ལེགས་ལྟར་ཉིན་བྱེད་དགྲུང་སྒྲོན་གྱི། །དབྱིངས་
 སུ་བསྟོད་ཆེ་རྒྱལ་བསྟན་པ་སྟོའི་ཆལ། །དབྱིག་འདོན་རྒྱན་དུ་དར་རྒྱས་འདི་མཛད་བྱུང་། །སོ་
 ཐར་རྩལ་བྲིམས་མ་ཐོབ་ཐོབ་པ་དང་། །མི་ཉམས་སྤང་དང་ཉམས་པ་བྱིར་བཅས་པའི། །ཐབས་
 ལ་སྒྲུངས་བཞིན་ཐེག་པའི་ཡང་ཅི་རུ། །རང་ཉིད་རྩོམ་ཡང་བྱབ་པས་སྤྲད་པའི་ཡུལ། །བསྟན་
 ལ་བཞུགས་ནས་གཉིན་འཁོར་འདོད་ཡོན་སོགས། །འཚོལ་བ་ལྟར་ལེན་ཡུལ་དང་དུས་
 སོགས་ལ། །བསྟན་ནས་བག་ཡངས་ཅི་བདེར་སྟོད་པ་ནི། །རྒྱལ་བསྟན་འདིག་པའི་རྒྱ་
 རུ་ལུང་ལས་གསུངས། །ཡང་དག་བསྐྱབ་བྲིམས་སྒྲུངས་ནས་རྩལ་བཞིན་དུ། །བསྟངས་
 པ་གང་དག་རང་རང་སྟོན་ལས་ཐར། །གཞན་དུ་དན་འགྲོའི་རྒྱ་ཚོགས་ཉེས་ལུང་ལ། །འདྲེམས་
 མེད་སྟོད་ནམས་བྱོལ་སོང་བས་ཀྱང་སྒྱུན། །དགག་སྒྱུབ་གནང་བའི་བཅས་མཆོམས་སྤྲ་རགས་
 དང་། །ཉེས་ལུང་འབྱུང་བའི་གཞི་བསམ་སྟོར་དངོས་སོགས། །ལེགས་སྟོན་དགེ་བའི་
 ལེགས་དང་གསུང་རབ་ལ། །རྩལ་བཞིན་རྟོན་ནམས་དང་སྟོང་ཆེན་པོས་བསྟུགས། །དེས་
 ན་གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་བརྒྱ་ལྷག་གི། །སྟོ་གོས་མིག་འབྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འདི། །དཔེ་
 རྟིང་ནམས་ལ་བྲིས་སྟོན་མང་བཞུགས་པ། །བསལ་ནས་དག་པར་བཅས་ཏེ་པར་དུ་བཞེངས། །
 སྟོ་གསལ་ཚོགས་ནམས་སྟོ་བ་བསྟེད་མཛད་ལ། །ཆོས་འདུལ་ཐོས་དང་བསམ་པས་གཏན་
 ལ་འབབ། །བྱབ་པའི་བཅས་མཆོམས་སྤྲ་རགས་མཐའ་དག་ལ། །སྒྲུང་དོར་འཚོལ་བ་མེད་
 པར་འབད་འཆལ་ལོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱལ་བསྟན་དུས་ཀྱིས་མཐའ་མ་རུ། །སྟེ་བཅས་སྙིང་
 ལས་རྒྱུང་དུར་སྤྲད་འབྱེན་ཀྱང་། །རང་རང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཛལ་དུས་འདིར། །སྙིང་

ལས་ཁུང་དྲུག་གནས་ན་རང་ཉིད་ལྷུངས། །དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ནི།
 འཆོལ་བ་མི་སྲིད་ཇོགས་ལྷན་དུས་ལས་ཀྱང་། །ཚོད་ལྷན་དུས་སུ་བསྐྱབ་ཁྱིམས་ལེགས་
 སུང་བ། །ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་གསུངས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་རྒྱལ་བསྐྱན་བསྐྱབ་
 ཁྱིམས་མིག་བཞིན་དུ། །བསུང་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲིམ་བུས་ས་སྤྱོད་འགོངས། །ཕན་བདེའི་གཞི་
 ཙ་རྒྱལ་བསྐྱན་སྒྲོ་ཀུན་ནས། །འཕེལ་ལ་ཉེར་འཆོས་ནས་ཡང་མི་བཟྱེ་ཤོག། །འཁོར་བའི་
 སྒྲོན་ཀུན་སྒྲོ་བྱར་བྱི་མ་ལས། །གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་གཏན་བདེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན། །རྒྱལ་
 གསུངས་བསྐྱབ་བ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བཞིན་སྐྱབ་ལས་འདེའ་བར་མ་གྱུར་
 ཅིག། །རྒྱལ་ཁྱིམས་ས་གཞིར་སྤྱོད་ཇེའི་ས་བོན་ཀུན། །ལྷག་བསམ་འོད་ཤེར་རྒྱན་གྱིས་
 ཉེར་བསྐྱོད་པའི། །བྱང་མེས་སྐུ་གྱུར་ཆོགས་གཉིས་ལོ་འདབ་རྒྱས། །སྐུ་གསུམ་འབྲས་
 སྤྱིན་འགྲོ་ཀུན་སྐུར་སྐྱོད་ཤོག། །པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་སུ་ཤུག་འུ་བཙན་པ་ཆོས་སྐྱབ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བུ་བསྐྱན་
 རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་བྱལ་དབང་ལྷག་སྒྲོགས་ལས་ནས་པར་རྒྱལ་བའི་མེས་སྒྲོན་པ་ནས་པར་དག་པའི་མཚམས་སྐྱོར་དང་བཅས་
 ཉེ་སྤེལ་བའོ། །

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་
 དལ་འབབ་ཀྱང་། །ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་
 ལེགས་འགྲང་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་
 དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་
 ལེགས་ནོར་བུའི་བཛྲིད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་དཔེ་ཚོགས། བོད་ཕྱིང་བརྒྱ་དང་སོ་བཞི།

